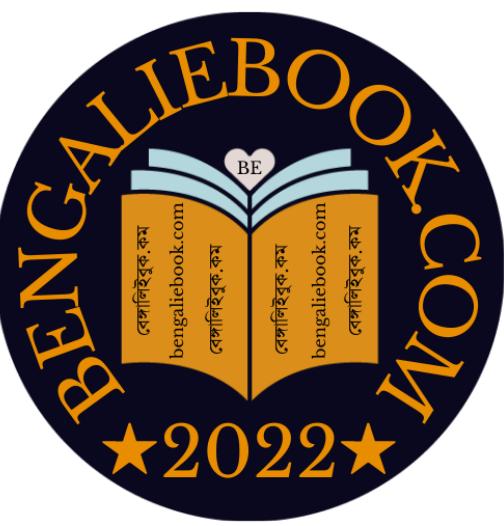

ঔপন্ধা

শুমারুন আহমেদ

ସୂଚିପତ୍ର

୧. ସୁରାଇୟା ଅବାକ	3
୨. ଇଦାନୀଂ ଫିରୋଜେର ଏକଟା ସମସ୍ୟା ହଚ୍ଛେ	28
୩. ଇମନ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ତାକିଯେ ଆଛେ.....	43
୪. ପୌଷ ମାସ ପ୍ରଚନ୍ଦ ଶିତ ପଡ଼େଛେ.....	67
୫. ନିଜେକେ ଇମନେର ଖୁବ ବଡ଼ ମନେ ହଚ୍ଛେ.....	93
୬. ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ବାଡି.....	100
୭. ସୁରାଇୟା ଆୟନାର ସାମନେ ବସେ ଆଛେ.....	110
୮. ଅନେକଣ ଧରେ ଟେଲିଫୋନ ବାଜିଛେ.....	147
୯. ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ	164
୧୦. ଫାତେମାର ମେଜାଜ ଆଜ ଖୁବ ଚଢ଼େ ଗେଛେ	174
୧୧. ସୁରାଇୟା ତାଁର ପୁତ୍ର ଏବଂ କନ୍ୟାକେ ଡେକେ ପାଠିଯେଛେନ	196
୧୨. ସୁପ୍ରଭାକେ ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ଡେକେ ପାଠିଯେଛେନ	216
୧୩. ରାତ ତିନଟାର ଦିକେ	232

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

୧୪. ଇମନ ଖେତେ ବସେଛେ.....	247
୧୫. ଇମନ ହାଟିଛେ.....	257
୧୬. ଗଭିର ରାତେ ସୁରାଇୟାର ସୁମ ଭେଦେ ଗେଲ	271
୧୭. ଶିତକାଳେର ସକାଳ	286
୧୮. ସୁରାଇୟାକେ ଖୁବ ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ହଚେ	300
୧୯. ଫାଁସି, ଯାବଜୀବନ, ସନ୍ଧମ କାରାଦନ୍ତ	310
୨୦. ରାତ ବାଜଛେ ନଟା	316
୨୧. ସନ୍ଧ୍ୟା ମିଲିଯେ ଗେଛେ	340
୨୨. ମାନୁଷେର ଜୀବନ ଚକ୍ର.....	350

୧. ସୁରାଇୟା ଅସାଧ

ସୁରାଇୟା ଅବାକ ହେଁ ତାର ଛେଲେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆଛେ ।

ଛେଲେର ନାମ ଇମନ । ବୟସ ପାଁଚ ବର୍ଷର ତିନମାସ । ମାଥା ଭର୍ତ୍ତି କୋକଡ଼ାନୋ ଚୁଲ । ଲସାଟେ ଧରଣେର ମୁଖ । ମାଝେ ମାଝେ ସେଇ ମୁଖ କୋନ ଏକ ବିଚିତ୍ର କାରଣେ ଗୋଲଗାଲ ଦେଖାଯ, ଆଜ ଦେଖାଚେ । ଇମନ ତାର ମାୟେର ବିଶ୍ଵିତ ଦୃଷ୍ଟିର କାରଣ ଧରତେ ପାରଛେ ନା । ସେ ଭୁରୁଷ କୁଁଚକେ ମାୟେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ଭୁରୁଷ କୁଁଚକାନୋର ଏଇ ବଦାଭ୍ୟାସ ସେ ପେଯେଛେ ତାର ବାବାର କାହା ଥେକେ । ଇମନେର ବାବା ହାସାନୁଜ୍ଞାମାନ ଅତି ତୁଳ୍ବ କାରଣେ ଭୁରୁଷ କୁଚକେ ଫେଲେନ । ସେଇ କୁଁଚକାନୋ ଭୁରୁଷ ସହଜେ ମୂଳ ହୁଏ ନା ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ଇମନ ଏକଟା କାଜ କର । ଆମାର ଶୋବାର ଘରେ ଯାଓ । ଡ୍ରେସିଂ ଟେବିଲେର ଆଯନାଟାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ାଓ । ଦାଁଡ଼ିଯେ ସୁନ୍ଦର କରେ ହେସେ ଆବାର ଆମାର କାହେ ଚଲେ ଏସୋ ।

ଇମନ ବଲଲ, କେନ?

ଆମି ଯେତେ ବଲଛି । ଏଇ ଜନ୍ୟେ ଯାବେ । ସବ କିଛୁତେ କେନ କେନ କରବେ ନା ।

ଇମନ ସରୁ ଗଲାଯ ବଲଲ, ସବକିଛୁତେ କେନ କେନ କରଲେ କି ହୟ?

ସୁରାଇୟା ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଖୁବ ଖାରାପ ହୁଏ । ବଡ଼ରା କୋନ କଥା ବଲଲେ କେନ କେନ ନା ବଲେ ସେଇ କଥା ଶୁଣିବା ହୁଏ । ତୋମାକେ ଆଯନାର ସାମନେ ଯେତେ ବଲଛି ତୁମି ଯାଓ । ଆଯନାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର କରେ ହାସବେ । ମନେ ଥାକେ ଯେନ ।

ହାସଲେ କି ହବେ?

ହାସଲେ ଖୁବ ମଜାର ଏକଟା ବ୍ୟାପାର ହବେ ।

ଇମନ ଆୟନାର ଦିକେ ଯାଚେ । ଖୁବ ସେ ଆଗହେର ସଙ୍ଗେ ଯାଚେ ତା ନା । ଆୟନାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ହାସଲେ ମଜାର କିଛୁ ହବେ ବଲେ ତାର ମନେ ହଚ୍ଛେ ନା । ବଡ଼ରା ସେ ପ୍ରାୟଇ ଅର୍ଥହିନ କଥା ବଲେ ଏହି ସତ୍ୟ ସେ ଧରତେ ଶୁରୁ କରେଛେ ।

ଇମନ ଆୟନାର ସାମନେ ଗେଲ । ଠୋଟ୍ ଟିପେ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ନିଜେର ଦିକେ ତାକିଯେ ରହିଲ । ମା ହାସତେ ବଲେଛେନ । ନା ହାସଲେ ମଜାର କିଛୁ ଘଟିବେ ନା । କାଜେଇ ମେ ସାମାନ୍ୟ ହାସଲ । ଏତ ସାମାନ୍ୟ ସେ ଠୋଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫାଁକ ହଲ ନା । ମଜାର କିଛୁ ଘଟିଲ ନା । ଘଟିବେ ନା ତା ମେ ଜାନତୋ । ବଡ଼ରା ଛୋଟଦେର ଭୁଲାବାର ଜନ୍ୟେ ମିଥ୍ୟା କଥାଓ ବଲେ । ଇମନ ଆୟନାର ସାମନେ ଥେକେ ସରେ ଗେଲ । ରତ୍ନା ହଲ ତାର ଦାଦୀର ଘରେର ଦିକେ । ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲାଯ ମାର କାହେ ତାର ଏଥିନ ଆର ଯେତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା । ମେ ଠିକ କରଲ ମାଯେର ସାମନେ ଦିଯେଇ ମେ ଦାଦୀର ଘରେ ଯାବେ ତବେ ମାର ଦିକେ ଫିରେ ତାକାବେ ନା । ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଆୟନାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ କରାନୋଯ ମାର ଉପର ତାର ରାଗ ଲାଗଛେ ।

ସୁରାଇୟା ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲେ ନି । ଇମନ ଯଦି ଆୟନାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ହାସତ ତାହଲେ ସତି ମଜାର ଏକଟା ବ୍ୟାପାର ଘଟିଲ । ଇମାନ ଦେଖିତେ ପେତ । ତାର ସାମନେର ପାଟିର ଏକଟା ଦାଁତ ପଡ଼େ ଗେଛେ । ସାମାନ୍ୟ ଏକଟା ଦାଁତ ପଡ଼େ ଯାବାର ଜନ୍ୟେ ତାର ଚେହରା ଗେଛେ ପାଲେଟ । ତାକେ ଚେନା ଯାଚେ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଆଗ୍ରହ ନିଯେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଅପେକ୍ଷା କରଛେ । ଏହି ବୁଝି ଛେଲେର ବିକଟ ଚିତ୍କାର ଶୋନା ଯାବେ—ମା, ଆମାର ଦାଁତ ପଡ଼େ ଗେଛେ । ମା ଆମାର ଦାଁତ ପଡ଼େ ଗେଛେ । ସେରକମ କିଛୁଟ ହଲ ନା । ଛେଲେକେ ଗଣ୍ଠୀର ଭଙ୍ଗିତେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଆସତେ ଦେଖା ଗେଲ । ମାର ସାମନେ ଦିଯେଇ ସେ ଯାଚେ ଅଥଚ ସେ ତାର ଦିକେ ଫିରେ ତାକାଚେ ନା । ସୁରାଇୟା ଡାକଲ, ଏହି ବ୍ୟାଟା । ଏହି । ଇମନ ମାଯେର ଡାକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରହ କରେ ତୁକେ ଗେଲ ଦାଦୀର ଘରେ । ସୁରାଇୟାର ମନ୍ଟା ଖାରାପ ହେଁ ଗେଲ । ଏହି ଛେଲେ କି ପୁରୋପୁରି ତାର ବାବାର ମତ ହେଁ ଯାଚେ? ରୋବଟ ମାନବ? କୋନ କିଛୁଟେ କୋନ ଆଗ୍ରହ ନେଇ, କୌତୁଳ ନେଇ । ବିଶ୍ଵିତ ହବାର କ୍ଷମତା ନେଇ । ପ୍ରଥମ ଦାଁତ ପଡ଼ା ଯେ କୋନ ଶିଶୁର ଜନ୍ୟ ବିରାଟ ରୋମାଞ୍ଚକର ଅଭିଜ୍ଞତା, ଅଥଚ ଇମନ କେମନ ନିର୍ବିକାର ।

ଦାଦୀର ଘରେ ଗୋକାର ଆଗେ ଇମନ ତାର ଛୋଟ ଚାଚାର ଘରେର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ଛୋଟ ଚାଚାକେ ତାର ବେଶ ଭାଲ ଲାଗେ । ଛୋଟ ଚାଚା ବଡ଼ ମାନୁଷ ହଲେଓ ବଡ଼ଦେର ମତ ନା । ଛୋଟ ଚାଚାର ଘରେର ଦରଜା ଖୋଲା । ତିନି ଇମନକେ ଦେଖେ ଡାକଲେନ—ଏହି ଯେ ମିଷ୍ଟାର ସ୍ଟ୍ରେଂ ମ୍ୟାନ, ଶୁଣେ ଯା । ଇମନେର ତଥନ ଆର ଘରେ ତୁକତେ ଇଚ୍ଛେ କରଲ ନା । ସେ ରାତନା ହଲ ଦାଦୀର ଘରେର ଦିକେ । ଇମନେର ଛୋଟ ଚାଚା ଫିରୋଜ ଘର ଥେକେ ବେର ହଲ । ସୁରାଇୟାର କାଛେ ଗିଯେ ହାଇ ତୁଲତେ ତୁଲତେ ବଲଲ, ଭାବୀ ଏକଟୁ ଚା ଖାଓଯାଓତୋ ।

ଫିରୋଜେର ବେଶ କଦିନ ଧରେ ଜୁର ଚଲଛେ । ତାର ଚୋଖ ଲାଲ । ଶେଭ କରଛେ ନା ବଲେ ଖୋଚା ଖୋଚା ଦାଡ଼ିତେ ତାକେ ଭୟକର ଲାଗଛେ । ଅସୁଖ ବିସୁଖ ତାକେ ଖୁବ କାବୁ କରେ । ଏହି କଦିନେର ଜୁରେ ସେ ଶୁକିଯେ ଚିମସା ହେଁ ଗେଛେ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ତୋମାର ଜୁରେର ଅବନ୍ଧା କି?

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ପରୀକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଜୁରେର ଅବଶ୍ଵା ଜାନି ନା ଭାବି । ଆମାର ଜଳ ବସନ୍ତ ହେଁଲେ ବଲେ ମନେ ହଛେ । ଶରୀରେ ଗୋଟା ଗୋଟା କି ଯେନ ଉଠେଛେ ।

ବଲ କି, ଚିକେନ ପକ୍ଷ ହେଁଲେ?

ଫିରୋଜ ହାସି ମୁଖେ ବଲଲ, ହେଁଲେ । ଏବଂ ଆମି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକଟା ସିନ୍ଧାନ୍ତ ନିଯେଛି, ସେଟାଓ ଜଳ ବସନ୍ତେର ମତଇ ଭୟାବହ । ଆମି ଏମ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛି ନା ଭାବି ।

ଡ୍ରପ ଦିଚ୍ଛ?

ଡ୍ରପ ଟ୍ରିପ ନା । ପଡ଼ାଶୋନାର ପାଠ ଶେଷ କରେ ଦିଲାମ । ଏମ ଏ ପାଶ ବେକାର ଶୁନତେ ଖୁବ ଖାରାପ ଲାଗେ । ବି ଏ ପାଶ ବେକାର ଶୁନତେ ତତ ଖାରାପ ଲାଗେ ନା । ଶ ଖାନିକ ଟାକା ଦିତେ ପାରବେ ଭାବି? ଦିତେ ପାରଲେ ଦାଓ ।

ଅସୁଖ ନିଯେ କୋଥାଯ ବେର ହବେ?

ଫିରୋଜ ଗନ୍ଧୀର ମୁଖେ ବଲଲ, ସବ ବନ୍ଧୁ-ବାନ୍ଧବେର ବାସାୟ ଯାବ । ଏମ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଯେ ଦିଚ୍ଛି ନା । ଏଇ ଖବରଟା ଦେବ ଏବଂ ଜଳ ବସନ୍ତେର ଜୀବାଣୁ ଡିସଟ୍ରିବିଉଟ କରେ ଆସିବ । ଓରା ବୁଝିବେ କତ ଧାନେ କତ ଚାଲ । ଭାବି ଶୋନ, ଚା ଯେ ଆନବେ ଶୁଦ୍ଧ ଲିକାର, ନୋ ମିଳ୍କ, ନୋ ସୁଗାର । ଆଚ୍ଛା ଥାକ, ଚା ଲାଗବେ ନା ।

ଲାଗବେ ନା କେନ?

ଚା ଖାବ ଭେବେଇ କେମନ ବମି ବମି ଲାଗଛେ । ଚାଯେର ବଦଲେ ଟାକା ଦାଓ । ଏକଶ ନା ପାରଲେ ପଞ୍ଚାଶ । ପଞ୍ଚାଶ ନା ପାରଲେ କୁଡ଼ି ।

ସୁରାଇୟା ଶାନ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଟାକା ଆମି ଦିଚ୍ଛି, ତୁମି ଆମାର କଥା ଶୋନ । କୋଥାଓ ବେର ହୋଯା ନା । ଶୁଯେ ରେସ୍ଟ ନାଓ । କରେକଦିନ ଆଗେ ଜଣିସ ଥେକେ ଉଠେଛ ।

ଫିରୋଜ ଶୋବାର ଘରେର ଦିକେ ଚଲେ ଗେଲ । ବିଛାନାଯ ଶୁଯେ ଥାକାର ଜନ୍ୟେ ଗେଲ ନା । କାପଡ ବଦଲାବାର ଜନ୍ୟେ ଗେଲ । ଚାରଦିନ ଘରେ ଥେକେ ତାର ଦମ ବନ୍ଧ ହେଯେ ଆସଛେ । ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲାର ଜନ୍ୟେ ତାକେ ବାହିରେ ଯେତେହେ ହବେ । ଜଳ ବସନ୍ତେର ଜୀବାଣୁ ଡିସଟ୍ରିବିଉଟେର ବ୍ୟାପାରେଓ ମେରାସିକତା କରଛେ ନା । ମେ ଆସଲେଇ ଠିକ କରେ ରେଖେଛେ । ସବ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବେର ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରବେ । ଯତଦୂର ସମ୍ଭବ ଘସା ଘସି କରେ ଆସବେ ।

ଆକଲିମା ବେଗମେର ଘର ଥେକେ ତାର ଏବଂ ଇମନେର ହାସିର ଶବ୍ଦ ଆସଛେ । ଇମନ ହାସତେ ପ୍ରାୟ ଭେଙେ ପଡ଼େ ଯାଚେ । ହେଚକିର ମତ ଉଠେଛେ । ସୁରାଇୟା ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ଫେଲଲ । ତାର କୋନ କଥାଯତୋ ଛେଲେ ଏମନ କରେ ହାସେ ନା । ଶାଶ୍ଵତିର ଘରେ ଏମନ କି ଘଟିଲ ଯେ ହାସତେ ଛେଲେର ହେଁକି ଉଠେ ଗେଲ? ବାଚାରା ବାଚାଦେର ସଙ୍ଗ ପଛନ୍ଦ କରବେ । ସତ୍ତର ବଚରେର ଏକଜନ ବୃଦ୍ଧାର ସଙ୍ଗ ତାର ଏତ ପଛନ୍ଦ ହବେ କେନ? ସୁରାଇୟାର ସବଚେ ଯେଥାନେ ଆପନ୍ତି ତା ହଚ୍ଛେ ଛେଲେ ତାର ଦାଦୀର ସଙ୍ଗେ ଥେକେ ଥେକେ ଗ୍ରାମ୍ୟ କଥା ଶିଖେ ଯାଚେ । ଆକଲିମା ବେଗମ ବିଶୁଦ୍ଧ ନେତ୍ରକୋନାର ଭାଷାଯ କଥା ବଲେନ-ବିଚୁନ ଆଇନ୍ୟା ବାଓ ଦେ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଖା ଏନେ ବାତାସ କର ଜାତୀୟ ଅନ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଭାଷା । ଶିଶୁରା ଅନ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଭାଷାଟାଇ ସହଜେ ଗ୍ରହଣ କରେ । ଇମନ ଏର ମଧ୍ୟେଇ ତାର ଦାଦୀର କାହିଁ ଥେକେ ବିକଟ ବିକଟ କିଛୁ ଶବ୍ଦ ଶିଖେଛେ । ଖୁବ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ମେ ଶବ୍ଦଗୁଲି ବଲେ । ଆର ସୁରାଇୟା ଆତଙ୍କେ ଅନ୍ତିର ହ୍ୟାତ ।

ଏହିତୋ କଯେକଦିନ ଆଗେ ଇମନ ଖୁବ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ବଲଳ, ବ୍ୟଥା କରଛେ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଳ, କୋଥାଯ ବ୍ୟଥା କରେ—ପେଟେ?

ଇମନ ବଲଳ, ନା ପେଟେ ନା ।

ତାହଲେ କୋଥାଯ?

ଇମନ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ବଲଳ, ପୁନ୍ଦେ ବ୍ୟଥା ।

ସୁରାଇୟା ହତଭ୍ବ । ପୁନ୍ଦେ ବ୍ୟଥା ମାନେ? ଏଟା କୋନ ଧରନେର ଭାଷା? ସୁରାଇୟା ପ୍ରାୟ କେନ୍ଦ୍ରେ ଫେଲାର ଉପକ୍ରମ କରଲ—ଏହି ଛେଲେ କି ସବ ଭାଷା ଶିଖିଛେ?

ଇମନ ସରୁ ଚୋଖ କରେ ମାର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ତାର କୋଥାଓ କୋନ ବ୍ୟଥା ନେଇ । ସେ ଏକଟା ନତୁନ ଶବ୍ଦ ଶିଖିଛେ । ମାର ଉପର ସେ ଏହି ଶଦେର ପ୍ରଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଛେ । ବୁଝାତେ ପାରଛେ ପ୍ରଭାବ ଡ୍ୟାବହ । କାଜେଇ ଏହି ଶବ୍ଦ ତାକେ ଆରୋ ବ୍ୟବହାର କରତେ ହବେ ।

ସୁରାଇୟା ଶାଙ୍କଡ଼ିକେ ଏହି ସବ ନିୟେ କିଛୁ ବଲତେ ପାରଛେ ନା । ତିନି ଯଦି ସ୍ଥାଯୀ ଭାବେ ତାଦେର ସଙ୍ଗେ ଥାକତେନ ତାହଲେ ସୁରାଇୟା ଅବଶ୍ୟକ ବଲତ । ତିନି ପ୍ରତିବହର ମାସଖାନିକେର ଜଣ୍ୟେ ଛେଲେର କାହେ ଥାକତେ ଆସେନ । ସମ୍ମାନିତ ଏକଜନ ଅତିଥିକେ ନିଶ୍ଚଯାଇ ମୁଖେର ଉପର ବଲା ଯାଯ ନା-ଆପନି ଆମାର ଛେଲେକେ ଆଜେ ବାଜେ ଭାଷା ଶେଖାବେନ ନା । ତିନି ସଖନ ପାନ ଖେଯେ ମେଘେତେଇ ପିକ ଫେଲେନ ତଥନ ତାକେ ବଲା ଯାବେ ନା-ମା, ଆପନି ପାନେର ପିକ ମେଘେତେ ନା ଫେଲେ ବେସିନେ ଫେଲାବେନ । ତାର ଶାଙ୍କଡ଼ିର ଯେ ବ୍ୟାପାରଟା ସୁରାଇୟାର ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ ତା ହଚ୍ଛେ—ତିନି ଶାଙ୍କିର ନିଚେ

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷଣ । ଉପନ୍ୟାସ

ବ୍ଲାଉଜ-ଡ୍ରାଇଜ କିଛୁଇ ପରେନ ନା । ତାର ନାକି ଦମବନ୍ଧ ଲାଗେ । ସୁରାଇୟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେଛେ ଇମନ କୌତୁଳୀ ଚୋଖେ ତାର ଦାଦୁର ଆଦୁଲ ଗାୟେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଥାକେ । ଏହି ବସେର ବାଚଦେର କୌତୁଲ ଥାକେ ତୀର । ଇମନ ଯେ ତାର ଦାଦୁର ଘରେ ଘାବାର ଜନ୍ୟେ ଏତ ବ୍ସନ୍ତ, ଏଟାଓ ତାର ଏକଟା କାରଣ ହତେ ପାରେ ।

ଏଥନ ବାଜଛେ ଏଗାରୋଟା । ଫିରୋଜ ଜ୍ଵର ନିଯେଇ ବେର ହୟେ ଗେଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ମେ ତାର ଏମ ଏ ପରୀକ୍ଷା ସତି ଦେବେ ନା । ଫିରୋଜେର ଏହି ଏକଟା ବ୍ୟାପାର ଆଛେ । ହାସି ତାମାଶା କରେଓ ଯା ବଲେ ତାଇ । ସୁରାଇୟା ଗନ୍ଧିର ମୁଖେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ । ତାର ହାତେ କ୍ରିମେର ଏକଟା କୌଟା । କୌଟାୟ ଇମନେର ଦାତ । ଦାତଟା ସୁରାଇୟା ସକାଳ ବେଲାୟ ବିଛାନା ଠିକ କରତେ ଗିଯେ ପେୟେଛେ ଏବଂ ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତର ମତ କୌଟାୟ ଭରେ ରେଖେଛେ । ଇମନ ନିଶ୍ୟର୍ଇ ଦାତଟା ପେୟେ ଖୁବ ଖୁଶି ହବେ । ଏକଟା ବସ୍ତ ନିଜେର ଶରୀରେର ଅଂଶ ଛିଲ ଏଥନ ନେଇ । ବ୍ୟାପାରଟାର ମଧ୍ୟେ ବିରାଟ ନାଟକୀୟତା ଆଛେ । ଇମନ ତାର ଦାଦୀର ଘର ଥେକେ ବେର ହଚ୍ଛେ ନା । ଆକଲିମା ବେଗମ ଡାକଲେନ, ବୌମା ହୃଦୟା ଯାଓ ।

ସୁରାଇୟା ତାର ଶାଙ୍କିର ଦରଜାର ସାମନେ ଦାଁଡାଳ । ତାର ମନଟାଇ ଖାରାପ ହୟେ ଗେଲ । କି ବିଶ୍ଵାସ ବ୍ୟାପାର-ଆକଲିମା ବେଗମେର ଶରୀରେ ଉପରେର ଅଂଶେ ଆଜ କୋନ କାପଡ଼ ନେଇ । ଶାଙ୍କିର ଉପରେର ଅଂଶଟା ତିନି କୋମରେ ପ୍ଯାଚ ଦିଯେ ପରେ ଆଛେ । ଆକଲିମା ବେଗମ ହାସି ମୁଖେ ବଲଲେନ, କାରବାର ଦେଖଛ? ଇମାଇନ୍ୟାର ଦାଁତ ପଡ଼ଛେ ।

ସୁରାଇୟାର ଗା କାଟା ଦିଯେ ଉଠଲ । ଇମାଇନ୍ୟା । ଇମାଇନ୍ୟା । ଆବାର କି? ତାର ଇମନ କି କାଜେର ଛେଲେ ଯେ ତାକେ ଇମାଇନ୍ୟା ଡାକତେ ହବେ!

ଇମାନ୍ ଓହିମଦ୍ । ଓପ୍ରକାଶ । ଉପନ୍ୟାସ

ବାନ୍ଦରଡାରେ କି ସୁନ୍ଦର ଲାଗିତାଛେ ଦେଖ । ବାନ୍ଦର ଆବାର ଫୋକଲା ଦୀତେ ହାସେ । ଓ ବାନ୍ଦର ତୁହି ହାସସ କ୍ୟାନ ? ଇମାଇନ୍ୟା ବାନ୍ଦର ହାସେ । ଭ୍ୟାକଭ୍ୟାକାଇୟା ହାସେ ।

ଇମନ କି ହାସବେ ଆକଲିମା ବେଗମ ହେସେ ହେସେ କୁଟି କୁଟି ହଚ୍ଛେ । ତିନି ପା ଲସ୍ବା କରେ ମେରେତେ ହେଲାନ ଦିଯେ ବସେଛେ । ଇମାନ ବସେ ଆଛେ ତାର ଛଡ଼ାନୋ ପାଯେର ଉପର । ତିନି ମାରେ ମାରେ ପା ନାଡ଼ିଛେ ଇମନେର ଆନନ୍ଦ ତାତେଇ ଉଥିଲେ ଉଠିଛେ । ଆକଲିମା ବେଗମ ହାସି ମୁଖେ ଛଡ଼ା କାଟଲେନ,

ଦାଁତ ପରା କୁଳି ପରା
ମଧ୍ୟଖାନେ ଖାଲ
ବୁଡ଼ି ବେଟି ହାଇଗ୍ୟା ଥୁଇଛେ
ବାଇଶ ହାତ ଲସ୍ବା ନାଲ ।

ଏହିବାର ହାସାର ପାଲା । ଇମନେର । ଏମନ ମଜାର ଛଡ଼ା ମନେ ହୟ ସେ ତାର ଇହ ଜୀବନେ ଶୁନେନି ।
ମୁରାଇୟା କଠିନ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଇମନ ଆସତୋ ।

ଆକଲିମା ବେଗମ ବଲଲେନ, ଥାଉକ ନା ଖେଲତାଛେ ଖେଲୁକ । ତୁମି ତୋମାର କାମ କର । ଓ ଇମାଇନ୍ୟା ଦାତେର ଫାଁକ ଦିଯା ଛେପ ଫେଲ ଦେଖି ।

ଇମନ ଦାଁତର ଫାଁକ ଦିଯେ ପିଚ କରେ ଥୁଥୁ ଫେଲଲ । ମେହି ଥୁଥୁ ପଡ଼ିଲ ତାର ଦାଦୀର ଗାୟେ । ତିନି ହେସେ କୁଟି କୁଟି ହଚ୍ଛେ । ତାଁର ନାତୀଓ ହେସେ ଭେଙେ ପଡ଼ିଛେ । ଆନନ୍ଦେର ଆଜ ଯେଣ ବାନ ଡେକେଛେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦା ପାତ୍ରଙ୍କଣା ଉପନ୍ୟାସ

ସୁରାଇୟା ତାକାଳ ଛେଲେର ଦିକେ । ଛେଲେ ଚୋଥ ବଡ଼ ବଡ଼ କରେ ମାକେ ଦେଖଛେ । ସୁରାଇୟାର ବୁକେର ଭେତର ହଠାତ୍ ମୋଚଡ଼ ଦିଯେ ଉଠିଲ । ଆହାରେ, ଛେଲେଟାକେ କି ସୁନ୍ଦର ଲାଗଛେ । ସତି ସତି କାଁଚା ହଲୁଦ ଗାୟେର ରଙ୍ଗ । ସୁରାଇୟା ନିଜେ ଏତ ଫର୍ମା ନା । ତାର ବାବାଓ ନା । ଛେଲେ ଏମନ ଗାୟେର ରଙ୍ଗ ପେଲ କୋଥାଯ ? ଦାଁତ ପଡ଼ାଯ ଛେଲେର ଚେହରା ଆଜ ଆରୋ ସୁନ୍ଦର ହୟେ ଗେଛେ । ଦାତପଡ଼ା ଛେଲେଟାର ଅନ୍ଧୁତ ମୁଖଟାଯ କ୍ରମାଗତ ଚୁମୁ ଖେତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ । ଶାଶ୍ଵତିର ପାଯେର ଉପର ଥେକେ ଛେଲେଟାକେ ଜୋର କରେ ଧରେ ନିଯେ ଏଲେ କେମନ ହୟ ? ଖୁବ ଭାଲ ହୟ । କିନ୍ତୁ ସନ୍ତବ ନା । ସୁରାଇୟା ଚଲେ ଏଲ । ତାର ଇଚ୍ଛା କରଛେ ଇମନେର ବାବାର ଅଫିସେ ଏକଟା ଟେଲିଫୋନ କରତେ । ଟେଲିଫୋନ କରାଓ ସମସ୍ୟା । ତାଦେର ଟେଲିଫୋନ ନେଇ । ବାଡ଼ିଓୟାଲାର ବାସା ଥେକେ ଟେଲିଫୋନ କରତେ ହୟ । ବାଡ଼ିଓୟାଲା ବାସାୟ ଥାକଲେ କିଛୁ ବଲେନ ନା । କିନ୍ତୁ ତିନି ବାସାୟ ନା ଥାକଲେ ତାଁର ଶ୍ରୀ ଖୁବ ବଁକା ଭାବେ କିଛୁ କଥା ଶୁଣିଯେ ଦେଯ । ତାହାଡ଼ା କାରଣେ ଅକାରଣେ ଟେଲିଫୋନ କରା ଇମନେର ବାବା ପଚନ୍ଦ କରେ ନା । ହାସାନୁଜ୍ଞାମାନ ଅନେକବାର ବଲେଛେ ଏକ୍ସଟ୍ରିମ ଇମାର୍ଜେନ୍ସି ଛାଡ଼ା ଟେଲିଫୋନ କରବେ ନା । ଆମାର ଟେବିଲେ ଟେଲିଫୋନ ଥାକେ ନା, ବଡ଼ ସାହେବେର ଟେବିଲେ ଟେଲିଫୋନ । ଉନାର ସାମନେ ଏସେ କଥା ବଲାତେ ହୟ । ଉନି ମୁଖେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଥାକେନ । ଖୁବ ଅସ୍ଵତ୍ତି ଲାଗେ ।

ଟେଲିଫୋନେ ଇମନେର ବାବାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲାତେ ସୁରାଇୟାର ଖୁବ ଭାଲ ଲାଗେ । ତାର ଗଲାଟା ଟେଲିଫୋନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟରକମ ଶୋନା ଯାଯ । ଖୁବ ଆନ୍ତରିକ ଲାଗେ । ମନେ ହୟ ଗନ୍ଧିର ଧରନେର ଏକଜନ ମାନୁଷ ମାଯା ମାଯା ଗଲାଯ କଥା ବଲାଚେ । ସୁରାଇୟାର ଏକଟା ଛେଲେମାନୁଷୀ ସ୍ଵପ୍ନ ହଚ୍ଛେ କୋନ ଏକଦିନ ତାଦେର ଟେଲିଫୋନ ଆସବେ ଏବଂ ସେ ତଥନ ରୋଜ ଏକଘନ୍ଟା କରେ ଇମନେର ବାବାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲବେ । ମାନୁଷଟା ବିରକ୍ତ ହୋକ ବା ରାଗ ହୋକ କିଛୁଇ ଯାଯ ଆସେ ନା । ସେ କଥା ବଲବେଇ ।

ମୁଖ୍ୟମୂଳ ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରକାଶନ ଉପଲବ୍ଧ

ଛେଲେର ଦାଁତ ପଡ଼େ ଯାଓଯା ନିଶ୍ଚଯଇ କୋନ ଏକ୍ତିମ ଇମାର୍ଜେଞ୍ଚି ନା । ଟେଲିଫୋନେ ଏହି ଖବର ଦିଲେ ଇମନେର ବାବାର ରେଗେ ଯାବାର ସମ୍ଭାବନା । ତବେ ରାଗଟା ସେ ପ୍ରକାଶ କରବେ ନା । ଯତ ରାଗଇ ହୋକ ମାୟା ମାୟା କରେ କଥା ବଲବେ । ଫିରୋଜେର ଜଳ ବସନ୍ତ ଏଠାଓ ଦେବାର ମତ ଖବର । ସେ ଏମ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଦେବେ ନା ଏଠାଓ ବଲା ଯେତେ ପାରେ । ଅନେକ କିଛୁହିତୋ ଆଛେ ବଲାର ମତ ।

ଅବଶ୍ୟ ଆରେକଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଖବର ଆଛେ । ସେଇ ଖବରଟା ଟେଲିଫୋନେ ଦେଯା ଯାବେ ନା । ସବ ଖବର କି ଆର ଟେଲିଫୋନେ ଦେଯା ଯାଯା? ସୁରାଇୟା ଟେଲିଫୋନ କରା ଠିକ କରଲ ।

ଭାରୀ ଏବଂ ରାଗୀ ଗଲାର ଏକ ଭଦ୍ରଲୋକ ଟେଲିଫୋନ ଧରିଲେନ, କାକେ ଚାଇ ଏମନ ଭାବେ ବଲିଲେନ ଯେନ କାଉକେ ଚାଓୟାଟା ଶାନ୍ତିଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧ । ସୁରାଇୟା ହକଚକିଯେ ଗିଯେ ବୋକାର ମତ ବଲଲ, ଦୟା କରେ ଇମନେର ବାବାକେ ଦିନ ।

ଇମନେର ବାବାର ନାମଟା ଜୀବନତେ ପାରି?

ସୁରାଇୟା ଲଜ୍ଜିତ ଗଲାଯ ନାମ ବଲଲ । ଭଦ୍ରଲୋକ ବଲିଲେନ, ଆପନି ଧରେ ଥାକୁନ, ଲାଇନ ଟ୍ରୌଫଫାର କରେ ଦିଚ୍ଛ । ତାର ପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଇମନେର ବାବା ମାୟା ମାୟା ଗଲାଯ ବଲଲ, କେ ସୁରାଇୟା? କେମନ ଆଛ?

ସୁରାଇୟାର ଏତ ଭାଲ ଲାଗିଲୋ ଯେ ଚୋଖେ ପ୍ରାୟ ପାନି ଏସେ ଗେଲ । ସେ ବୋକାର ମତ ବଲେ ବସଲ, ଏଖନୋ ଆସଛ ନା କେନ?

ଅଫିସ ଛୁଟି ହୋକ ତାରପର ଆସବ ।

ଖ୍ୟାତନ ପ୍ରାଚୀମ୍ବଦ୍ର । ପ୍ରାଚୀକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଶୋନ, ଇମନେର ଦାଁତ ପଡ଼େ ଗେଛେ । ଉପରେର ପାଟିର ଦାଁତ, ତାକେ ଯେ କି ଅନ୍ତୁତ ଦେଖାଚେ ।

ହ୍ୟ ବଚରେ ଦାଁତ ପଡ଼େ, ଓର ପାଁଚ ବଚର ତିନମାସ ।

ଓ ଆଚାହ ।

ତୋମାର ଭାଇଯେର ଗାୟେ ଗୋଟା ଗୋଟା କି ଯେନ ଉଠେଛେ । ଓର ଧାରଣା ଜଳ-ବସନ୍ତ । ସେ ଜଳ-ବସନ୍ତ ନିଯୋଇ ବାଇରେ ଗେଛେ ।

ଓ ଆଚାହ ।

ଆମାକେ ବଲଛିଲ । ସେ ଏମ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଦେବେ ନା ।

ନିଶ୍ଚଯଇ ଠାଟା କରେଛେ ।

ଆମାର କାହେ ଠାଟା ବଲେ ମନେ ହ୍ୟ ନି । ଆଚାହ ଶୋନ, ଏହି ଯେ ହଠାତ୍ ଟେଲିଫୋନ କରଲାମ ରାଗ କରାନିତୋ ।

ନା, ରାଗ କରବ କେନ? ଟେଲିଫୋନ କରାଟାତୋ କୋନ କ୍ରାଇମ ନା ।

ତୋମାର ବଡ଼ ସାହେବ, ଉନି କି ତୋମାର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆହେନ?

ଉନି ତାକିଯେ ଥାକବେନ କେନ? ଟେଲିଫୋନତୋ ଆମାର ଟେବିଲେ । ଆମାକେ ଟେଲିଫୋନ ଦିଯେଛେ ।

ବଲ କି, କବେ ଦିଯେଛେ?

ଗତ ସଞ୍ଚାତେ । ଡିରେଷ୍ଟ ଲାଇନ ନା । ପି ବି ଏକ୍ସ ଲାଇନ ।

ଗତ ସଞ୍ଚାତେ ଟେଲିଫୋନ ଦିଯେଛେ ତୁମି ଆମାକେ ବଲନି କେନ?

ଏଟା କି ବଲାର ମତ କୋନ ବ୍ୟାପାର?

ଅବଶ୍ୟାଇ ବଲାର ମତ ବ୍ୟାପାର । ଆଶର୍ଯ୍ୟ ତୁମି ଏରକମ କେନ? ଆମାକେ କିଛୁଟି ବଲନା । ଆଚାଶ ଶୋନ, ତୁମି ଆମାକେ କାର୍ଡଫୋନେର ଏକଟା କାର୍ଡ କରିଯେ ଦେବେ, ଆମି ରୋଜ ତୋମାକେ ଟେଲିଫୋନ କରବ ।

ସୁରାଇୟା ଶୁଣି ଇମନେର ବାବା ହାସଛେ ।

ଆଜ କିନ୍ତୁ ଅନେକକଷଣ ତୋମାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲବ । ତୋମାର କାଜ ଥାକୁକ । ଆର ଯାଇ ଥାକୁକ ।

ସୁରାଇୟା ଆଜ ଚାରଟାର ସମୟ ଆମାଦେର ଏକଟା ମିଟିଂ ଆଛେ । ଆମାକେ ସେଇ ମିଟିଂ ଏର ଫାଇଲ ତୈରି କରତେ ହବେ ତିନଟାର ମଧ୍ୟେ । କାଜେଇ ତୋମାକେ ଟେଲିଫୋନ ରାଖିତେ ହବେ ।

ସୁରାଇୟା ଦୁଃଖିତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଓ ଆଚାଶ ।

ଆମି ଏକ କାଜ କରି ଆଜ ସକାଳ ସକାଳ ଚଲେ ଆସି । ତାରପର କୋନ ଏକଟା ସ୍ଟୁଡ଼ିଓତେ ନିଯେ ଗିଯେ ଇମନେର ଏକଟା ଛବି ତୁଲେ ରାଖି । ବଡ଼ ହଯେ ଦେଖଲେ ମଜା ପାବେ ।

ଆଛା ।

ସୁରାଇୟା ରାଖି?

ଇମନେର ବାବା ଟେଲିଫୋନ ରେଖେ ଦିଲ । ସୁରାଇୟା ତାରପରେଓ ବେଶ କିଛୁ ସମୟ ଟେଲିଫୋନ କାନେ ଧରେ ରାଖିଲ । ପୋ ପୋ ଶବ୍ଦ ହଚେ । ଶବ୍ଦଟା ଶୁଣିତେ ଏମନ ଖାରାପ ଲାଗିଛେ ।

ଆର କାଉକେ କି ଟେଲିଫୋନ କରା ଯାଯ? ଛେଲେର ଦାଁତ ପଡ଼େଛେ ଏହି ଖବରଟା ନିଶ୍ଚଯତା ଅନ୍ୟକେ ଦେବାର ମତ । ବଡ଼ ଭାଇଜାନକେ କି ଖବରଟା ଦେବ? ସୁରାଇୟା ମନସ୍ତିର କରତେ ପାରିଛେ ନା । ତାର ବଡ଼ ଭାଇ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଶୁକନା ଧରଣେର ମାନୁଷ । ନିଜେର ବ୍ୟବସା ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛୁଇ ବୁଝେନ ନା । ତିନି କୋନ କିଛୁତେ ବିରକ୍ତଓ ହନ ନା, ବା ଆନନ୍ଦିତଓ ହନ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଭାଇଜାନେର ବାଡ଼ିତେ ଟେଲିଫୋନ କରଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଟେଲିଫୋନ ଧରଲେନ ଏବଂ ଗଞ୍ଜୀର ଗଲାଯ ହ୍ୟାଲୋ ବଲାର ବଦଳେ ବଲଲେନ, କେ?

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ଭାଇଜାନ ଆମି ସୁରାଇୟା ।

କି ବ୍ୟାପାର?

ନା କିଛୁ ନା, ଏମନି ଖବର ନେଯାର ଜନ୍ୟେ ଟେଲିଫୋନ କରଲାମ । ଆପନାରା ଭାଲ ଆଛେନ?

ହଁ ।

ଭାବୀ—ଭାବୀ ଭାଲ ଆଛେନ?

ହଁ ।

ଇମନେର ଆଜ ଏକଟା ଦାଁତ ପଡ଼େଛେ ।

ଓ ଆଚା ।

ମିତୁର କି ଦାଁତ ପଡ଼େଛେ? ମିତୁର ବୟସତୋ ଇମନେର କାହାକାହି । ଇମନେର ଦୁଇ ମାସେର ଛୋଟ ।
ମିତୁର ଦାଁତ ପଡ଼େ ନି?

ଜାନିନାତୋ ।

ଆପନାର ଶରୀର ଭାଲ ଆଛେ ଭାଇଜାନ?

ହଁ ।

ହଜମେର ସେ ସମସ୍ୟା ଛିଲ ସମସ୍ୟା ମିଟେଛେ?

ନା ଆଛେ । ସୁରାଇୟା ଏଥିନ ରାଖି-ଆମାକେ ଏକଟୁ ପୁରୋନୋ ଢକାଯ ସେତେ ହବେ । ତୋରା ଏକଦିନ
ଚଲେ ଆସିସ । ଜାମାଇକେ ନିୟେ ଆସିସ । ତୋର ଶାଙ୍ଗଡ଼ିକେଓ ନିୟେ ଆସିସ ।

ସୁରାଇୟା କିଛୁ ବଲାର ଆଗେଇ ତିନି ଟେଲିଫୋନ ରେଖେ ଦିଲେନ । ସୁରାଇୟା ତାରପରେଓ ଟେଲିଫୋନ
କାନେ ଦିଯେ ରାଖିଲ । ପୋ ପୋ ଶବ୍ଦ ହଚ୍ଛେ । ମନ ଖାରାପ କରା ଶବ୍ଦ । ତାରପରେଓ ଆଜ କେନ
ଜାନି ଶବ୍ଦଟା ଶୁଣିତେ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ମାନୁଷେର ଜୀବନେ ଏକେକଟା ଦିନ ଏକେକ ରକମ ହୁଏ

ଆସେ । କୋନ କୋନ ଦିନେ ମନ ଖାରାପ ହବାର ମତ ବ୍ୟାପାର ଘଟିଲେଓ ମନ ଖାରାପ ହୁଯ ନା । ବରଂ ମନ ଭାଲ ହୁଏ ଯାଯ । ଆଜି ମନେ ହୁଯ । ସେ ରକମ ଏକଟା ଦିନ ।

ବ୍ୟାପାରଟା କି? ରାତ ଏଗାରୋଟା ବାଜେ ଇମନେର ବାବା ଏଥିନୋ ଆସଛେ ନା । ସୁରାଇୟା ପ୍ରାଣପଣ ଚେଷ୍ଟା କରଛେ ଦୁଃଖିତା ନା କରତେ । ଯେଦିନ ସକାଳ ସକାଳ ବାଡ଼ି ଫେରାର କଥା ଥାକେ ସେଦିନ ଦେଇ ହୁଏ ଏଟା ଜାନା କଥା । ତାର କୋନ ବଞ୍ଚି ହୁଏତେ ତାକେ ବାସାଯ ଧରେ ନିଯେ ଗେଛେ । ତାର ଛେଲେର ଜନ୍ମଦିନ ବା ଏହି ଜାତୀୟ କିଛୁ । ରାତେ ନା ଖାଇୟେ ଛାଡ଼ିବେ ନା । ଖାଓଯା ଦାଓଯା ଶେଷ କରେ ଗଲ୍ଲ କରତେ କରତେ ଦେଇ

ହଚ୍ଛେ ।

ସୁରାଇୟା ବାରାନ୍ଦାୟ ହାଁଟାହାଁଟି କରଛେ । ଏକବାର ଫିରୋଜେର ଘରେ ଉଁକି ଦିଲ । ଫିରୋଜ୍‌ଓ ଫିରେ ନି । ତାକେ ନିଯେ ଦୁଃଖିତା କରାର କିଛୁ ନେଇ । ସେ ପ୍ରାୟଇ ରାତ ବିରେତେ ବାଡ଼ି ଫେରେ । ଏକବାର ଫିରେ ଛିଲ ରାତ ତିନଟାୟ । କିନ୍ତୁ ଇମନେର ବାବାତୋ କଥିନୋ ଏତ ଦେଇ କରେ ନା । ସତିକାରେର କୋନ ବିପଦ ହୁଲନିତୋ? ବଡ଼ ଶହରେର ବିପଦଗୁଲିଓ ହୁଏ ବଡ଼ ବଡ଼ । କୋନ କାରଣ ଛାଡ଼ାଇ ହଠାତ୍ ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଲେଗେ ଯାଯ । ଗାଡ଼ିର କାଚ ଭାଙ୍ଗା ହତେ ଥାକେ, କକଟେଲ ଫୁଟିତେ ଥାକେ । ଏକ ସମୟ ପୁଲିଶେର ଗାଡ଼ି ଆସେ । ବେଶିର ଭାଗ ସମରାଇ ପୁଲିଶରା ଗାଡ଼ି ଥେକେ ନାମେ ନା । ସଦି ନାମେ ତାହଲେ ନିରୀହ ମାନୁଷ ଯାରା ସାତେଓ ନେଇ ପାଚେଓ ନେଇ ତାଦେର ଦିକେ ଭଂକାର ଦିଯେ ଛୁଟେ ଯାଯ । ଲାଠି ପେଟା କରେ । ମାଥା ଫାଟିଯେ ଦେଇ । ଯେଦିନ କୋଥାଓ କୋନ ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଥାକେ ନା ସେଦିନ ଫୁଟପାତେ ଟ୍ରାକ ଉଠେ ପଡ଼େ । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ଶହରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଏ ଫୁଟପାଥ ଦିଯେଓ ହାଁଟାର ଉପାୟ ନେଇ ।

ଆଜ କି ଶହରେ କୋନ ଗଣ୍ଡଗୋଲ ହଚ୍ଛେ?

ପତ୍ରିକାଯତୋ କିଛୁ ଲେଖେନି । ପତ୍ରିକାଟା ଅବଶିୟ ସୁରାଇୟାର ଭାଲମତ ପଡ଼ା ହୟନି । ଏଥନ ବାରାନ୍ଦାୟ ବସେ ପତ୍ରିକାଟା ପଡ଼ା ଯାଯ । ଏତେ ସମୟଟା କାଟବେ । ସୁରାଇୟାର କେନ ଜାନି ମନେ ହଚ୍ଛେ ରାତ ବାରୋଟା ବାଜାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେଇ ଇମନେର ବାବା ଆସବେ । ତାର ଆବାର ଯା ମନେ ହୟ ତାଇ ହୟ । ସୁରାଇୟା ପତ୍ରିକା ନିୟେ ବସଲ । ରାତ ବାରୋଟା ପାଁଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେ ପତ୍ରିକା ପଡ଼ିଲ । କେଉଁ ଏଲ ନା । ସୁରାଇୟାର ବମି ବମି ଲାଗଛେ । ଏଇ ବମି, ଉଦ୍ଦେଗ ଜନିତ ବମି ନା । ଏର କାରଣ ଭିନ୍ନ । ତାର ଶରୀରେ ଆରୋ ଏକଜନ ମାନୁଷ ବାସ କରଛେ । ସେ ତାର ଅନ୍ତିତ୍ଵ ଜାନାନ ଦିଚ୍ଛେ । ମାନୁଷଟାର କଥା ହାସାନକେ ଏଥିନୋ ବଳା ହୟନି । ଆଜ ବଲେ ଫେଲିଲେ କେମନ ହୟ । ଶୁଦ୍ଧ ତାର ଶାଶ୍ଵତି ଜାନେନ । ଛେଲେର ବାଡ଼ିତେ ପା ଦେୟାର କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେଇ ତିନି ନିଚୁ ଗଲାଯ ବଲିଲେନ, ଓ ବଡ, ତୋମାର କଯ ମାସ? ସୁରାଇୟା ହତଭସ୍ତ । ତାର ମାତ୍ର ତିନମାସ ଚଲଛେ । କାରୋ କିଛୁ ବୋବାର କଥାଇ ନା । ତିନି କି କରେ ବୁଝିଲେନ? ପୁରାନୋ ଦିନେର ମାନୁଷଦେର ଚୋଖ ଏତ ତୀଙ୍କ?

ଆକଲିମା ବେଗମ ଘୁମିଯେ ପଡ଼େଛେନ । ତିନି ଜେଗେ ଥାକଲେ ସୁରାଇୟା ତାର ଉଦ୍ଦେଗେର ଖାନିକଟା ତାର ସଙ୍ଗେ ଭାଗାଭାଗି କରତେ ପାରତ । ତାକେ କି ଡେକେ ତୁଳବୋ? ନା, ଆରୋ ଆଧାଘନ୍ତା ଯାକ । ତାକେ ନା ଜାଗାନୋଇ ଭାଲ । ତିନି ଜେଗେ ଗେଲେ ଝାମେଲା କରବେନ । କାନ୍ଧାକାଟିଓ ଶୁରୁ କରତେ ପାରେନ । ଏଇ ବୟସେର ମାନୁଷଦେର ମାଥାର ଠିକ ଥାକେ ନା । ଆକଲିମା ବେଗମେର ମାଥା ଏକଟୁ ମନେ ହୟ ବେଶୀ ରକମେର ବୈଠିକ । ତିନି ରାତେ ଭାତ ଖେରେଇ ଘୁମିଯେ ପଡ଼େନ । ରାତ ଏକଟା ଦେଡ଼ଟାର ଦିକେ ଜେଗେ ଓଠେନ । ଶୁରୁ ହୟ ଏକା ଏକା କଥା ବଳା, ବାରାନ୍ଦାୟ ହାଁଟା । ମାରେ ମଧ୍ୟ ଗାନେର ମତ ସୁର କରେ କି ଜାନି ବଲେନ । ଶୁନତେ ଭାଲ ଲାଗେ । ପ୍ରଥମବାର ଶୁନେ ସୁରାଇୟା ଚମକେ ଓଠେ ବଲେଛିଲ, ଆମ୍ବା ଗାନ ଗାଚେନ ନାକି? ହାସାନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲେଛେ, ଗାନ ଗାଇବେ କେନ? ଟେନେ ଟେନେ କଥା ବଲଛେ ।

କଥାଗୁଲି କି ବୁଝାତେ ପାରଛି?

ନା ।

ଉଣି କି ସବ ସମୟ ଏ ରକମ କରେନ-ନା । ଆଜଇ କରଚେନ?

ପ୍ରାୟଇ କରେନ । ଫାଲତୁ ଆଲାପ ବନ୍ଧ କରେ ସୁମାନୋର ଚେଷ୍ଟା କର ।

ସୁରାଇୟା ବାରାନ୍ଦାଯ ବସେ ଆଛେ । ବାରାନ୍ଦା ଥେକେ ରାସ୍ତା ଦେଖା ଯାଯ ନା । ବାଡ଼ିଓୟାଲା ତାର ବାଡ଼ିର ଚାରଦିକେ ଖୁବ ଉଁଚୁ କରେ ଦେୟାଲ ଦିଯେଛେ । ଦେୟାଲେ ଆବାର ସୂଚାଲୋ ଲୋହାର ଶିକ ବସାନୋ—ଯେନ ଚୋର ଦେୟାଲ ଟପକେ ଚୁକତେ ନା ପାରେ । ଗେଟ ଆଛେ । ଗେଟେ ଦାରୋଯାନ ନେଇ । ସବ ଭାଡ଼ାଟେର କାଛେ ଏକଟା କରେ ଚାବି ଦେଯା । ରାତେ ବିରେତେ କେଉ ଫିରଲେ ଚାବି ଦିଯେ ଗେଟ ଖୁଲେ ଚୁକତେ ହବେ । ତିନ ତଳା ବାଡ଼ିର ଏକ ତଳାଯ ଦୁଜନ ଭାଡ଼ାଟେ ଥାକେନ । ତିନ ତଳାଯଓ ଦୁଜନ ଭାଡ଼ାଟେ । ଦୁତଳାର ସବଟା ନିଯେ ଥାକେନ ବାଡ଼ିଓୟାଲା । ଏଦେର କାରୋର ସଙ୍ଗେଇ ସୁରାଇୟାର କୋନ ଯୋଗ ନେଇ । ଯୋଗ ଥାକଲେ ଭାଲ ହତ—ଆଜି ଏଇ ବିପଦେର ସମୟ ଏଦେର କାଛେ ଛୁଟେ ଯାଓଯା ଯେତ । ବିପଦେ ତାରା କି କରତ ନା କରତ ସେଟା ପରେର କଥା । ସୁରାଇୟାଦେର ପାଶେର ଡାନ ଦିକେର ଫ୍ଳ୍ୟାଟେ ଥାକେନ ଆଦୁଲ ମଜିଦ ସାହେବ । ବେଁଟେ ଖାଟ ମାନୁଷ । ଗାଡ଼ି ଗୋଡ଼ା ଚେହାରା । ମୁଖେ ସବ ସମୟ ପାନ । ସକାଳେ ଯଥନ ବ୍ରିଫ କେସ ହାତେ ବେର ହନ ତଥନ ଭୁର ଭୁର କରେ ଜର୍ଦାର ଗନ୍ଧ ପାଓୟା ଯାଯ ।

ସୁରାଇୟାର ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହଲୋ ଥମକେ ଦାଁଢାନ । ଅକାରଣେ ଗଲା ଖାକାଡ଼ି ଦେନ । ତାର ଚୋଖେର ଦୃଷ୍ଟି ଗା ବୈଯେ ନାମତେ ଥାକେ । ଭୟଂକର ବ୍ୟାପାର । ସୁରାଇୟାର କଯେକବାରଇ ଇଚ୍ଛେ କରେଛେ ବଲେ-ଆପଣି ଏଇ ଭାବେ ତାକାନ କେନ? ଏ ଭାବେ ତାକାବେନ ନା । ଆମି ନିତାନ୍ତଇ ଭଦ୍ର ମେଯେ ବଲେ

କିଛୁ ବଲଛି ନା । କୋନ ଏକଦିନ କଠିନ କୋନ ମେଯର ପାଣ୍ଡାୟ ପଡ଼ିବେନ, ମେ ଉଲେର କାଟା ଦିଯେ
ଆପନାର ଚୋଖ ଗେଲେ ଦେବେ । ବିପଦ ଯତ ବଡ଼ଇ ହୋକ-ଆବୁଲ ମଜିଦ ସାହେବେର କାହେ ଯାଓଯା
ଯାବେ ନା ।

କୋଥାଓ କି ଟେଲିଫୋନ କରା ଯାଯ? ବାଡ଼ିଓୟାଲା ସକାଳ ସକାଳ ସୁମିଯେ ପଡ଼ିଲେଓ ତାଦେର ଛୋଟ
ମେଯେଟା ଏବାର ଏସ. ଏସ. ସି. ପରିକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛେ । ବଲତେ ଗେଲେ ପ୍ରାୟ ସାରା ରାତ ଜେଗେ ପଡ଼େ ।
ଦରଜାୟ ଧାଙ୍କା ଦିଲେଇ ମେ ଦରଜା ଖୁଲେ ଦେବେ । କୋଥାଯ ଟେଲିଫୋନ କରବେ?

ଭାଇଜାନେର ବାଡ଼ିତେ? ତାଁକେ କି ବଲବେ? ଭାଇଜାନ ଦଶଟାର ଭେତର ସୁମିଯେ ପଡ଼େନ । ଏକବାର
ସୁମିଯେ ପଡ଼ିଲେ ତାକେ ଜାଗାନୋ ନିଷେଧ । ଭୟଂକର ବିପଦ ଏଇ କଥା ବଲଲେ ତାକେ ହୟତ ଡେକେ
ଦେବେ-ତିନି ସବ ଶୁଣେ ହାଇ ତୁଳତେ ତୁଳତେ ବଲବେନ—ଏତ ରାତେ କୋଥାଯ ଖୋଜ କରବି? ସକାଳ
ହୋକ । ତାଛାଡ଼ା ପୁରୁଷ ମାନୁଷ ଏରା ଏକ ଦୁଇ ରାତ ବାଇରେ ଥାକେଇ ।

ଅଫିସ? ଅଫିସ କି କେଉ ରାତ ଏକଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲା ରାଖେ । ହାସପାତାଲେ? ଏକ୍ସିଡେନ୍ଟ କରେ
କେଉ ହାସପାତାଲେ ଭତି ହେବେ କି-ନା ଜାନତେ ଚାଓଯା । ନାମ ହାସାନୁଜ୍ଜାମାନ ବୟସ ବତ୍ରିଶ ।
ପରନେ ଚେକ ଫୁଲ ସାର୍ଟ, ଖରେରୀ ପ୍ଯାନ୍ଟ । ପାଯେ ସ୍ୟାଣ୍ଡେଲ । ଚୋଖେ କାଲୋ ଫ୍ରେମେର ଚଶମା । ଗାୟେର
ରଙ୍ଗ ଫର୍ସା । ଦେଖିବେ ସୁନ୍ଦର-ହାଲକା ପାତଳା । ଟେଲିଫୋନେ ତାର ଗଲାର ସ୍ଵର ଖୁବ ମିଷ୍ଟି ।

ସୁରାଇୟା ଚମକେ ଉଠିଲ । ଛିଃ ଛିଃ ଏଇସବ ମେ କି ଭାବଛେ? ହାସପାତାଲେର କଥା ମନେ ଆସଛେ
କେନ? ମାନୁଷଟା ହାସପାତାଲେ କେନ ଯାବେ? କୁ ଚିନ୍ତା ମନେ ଆସା ଠିକ ନା । ଯେ ଚିନ୍ତା ମନେ ଆସେ
ତାଇ ହ୍ୟ । ଭାଲ କୋନ ଚିନ୍ତା ମନେ ଆନତେ ହବେ । ସୁନ୍ଦର କୋନ ଚିନ୍ତା ।

ବୌମା! ବାରିନ୍ଦାୟ ବହିସା ଆଛ କେନ?

ସୁରାଇୟା ଉଠେ ଦାଁଡାଳ । ଆକଲିମା ବେଗମେର ସୁମ ଭେଜେଛେ । ତିନି ବାରାନ୍ଦାୟ ଚଲେ ଏସେହେନ । ବାକି ରାତଟା ବାରାନ୍ଦାୟ ହାଁଟାହାଟି କରେ ଏବଂ ଗାନ ଗେୟେ କାଟାବେନ । ସୁରାଇୟା ବଲଳ, ଆମ୍ବା ଓ ଏଥିନୋ ଫେରେନି ।

ରାଇତ କତ ହଇଛେ?

ଦୁଟା ବାଜତେ ପାଁଚ ମିନିଟ ।

ରାଇତାତୋ ମେଲା ହଇଛେ ।

ଜ୍ଞି ।

ତୁମି ଭାତ ଖାଇଛ?

ଜ୍ଞି ନା ।

ଯାଓ, ତୁମି ଗିଯା ଭାତ ଖାଓ । ଚିନ୍ତାର କିଛୁ ନାହି—ପୁରୁଷ ମାନୁଷ ଦୁଇ ଏକ ରାଇତ ଦେରି କରେଇ । ଏହିଟା ନିଯା ଚିନ୍ତାର କିଛୁ ନାହି । ବନ୍ଦୁ-ବାନ୍ଦବେର ବାଡ଼ିତ ଗେଛେ, ଟାଶ ଖେଲତାଛେ ।

ଓ ତାସ ଖେଲେ ନା ମାନ ।

ଖେଳେ ନା ବହିଲ୍ୟା ସେ କୋନଦିନ ଖେଳବ ନା ଏମୁନ କୋନ କଥା ନାହିଁ । ବିଲାଇ ଆର ପୁରୁଷ ମାନୁଷ ଏହି ଦୁଇ ଜାତେର କୋନ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ଦୁଇଟାଇ ଛୋକଚୁକାନି ଜାତ । ଯାଓ, ଭାତ ଖାଇତେ ଯାଓ—ଆମି ବସତେଛି । ଯାଓ କଇଲାମ ।

ସୁରାଇୟା ରାନ୍ଧାଘରେର ଦିକେ ରାଗେ ହଲ । ରାନ୍ଧାଘରେ ନା ଯାଓଯା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ଶାଶ୍ଵତ ଏହି ଏକଟା ବିଷୟ ନିଯେଇ କଥା ବଲତେ ଥାକବେନ—ଭାତ ଖାଓ, ଭାତ ଖାଓ । ଗ୍ରାମେର ମାନୁଷଦେର କାହେ ଭାତ ଖାଓଯାଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାପାର । ଇମନକେ ରାତେ ଖାଓଯାନୋର ସମୟ ସୁରାଇୟାର ପ୍ରାଚ୍ଚଣ କ୍ଷିଧେ ପେଯେଛିଲ । କ୍ଷିଧେର ଯନ୍ତ୍ରନାୟ ନାଡ଼ି ପାକ ଦିଚ୍ଛିଲ । ଏଥନ ଏକେବାରେଇ କ୍ଷିଧେ ନେଇ । ବରଂ ବମି ବମି ଭାବ ହଚ୍ଛେ । ଏକ ଗ୍ଲାସ ଲେବୁର ସରବତ ବାନାନୋ ଯାଇ । ଘରେ ଆର କିଛୁ ଥାକୁକ ନା ଥାକୁକ ଲେବୁ ଆଛେ । ଇମନେର ବାବା ଲେବୁ ଛାଡ଼ା ଭାତ ଖେତେ ପାରେ ନା । ଗରମ ଭାତ ଛାଡ଼ା ଖେତେ ପାରେ ନା । ପାତେ ଯଥନ ଭାତ ଦେଯା ହବେ ତଥନ ସେଇ ଭାତେ ଫ୍ୟାନ ମାଖା ଥାକତେ ହବେ । ଫ୍ୟାନ ଭାତ ଥେକେ ଧୋଇୟା ଉଠିତେ ହବେ । ଏମନ ଗରମ ଭାତ ମାନୁଷ କପି କପ କରେ କି ଭାବେ ଖାଇ କେ ଜାନେ ।

ସୁରାଇୟା ଚୁଲା ଧରାଲ । ରାତେର ବେଳା ହାସାନ ଯଥନ ବଲେ—ଭାତ ବାର, କ୍ଷିଧେ ଲେଗେଛେ । ତଥନଇ ମେ ଚୁଲା ଧରିଯେ ଆଧାପଟି ଚାଲ ଦିଯେ ଦେଇ । ହାସାନେର ହାତ ମୁଖ ଧୁଯେ ଟେବିଲେ ଖେତେ ଆସତେ ଆସତେ ଚାଲ ଫୁଟେ ଯାଇ । ଆଜକେର ଅବସ୍ଥା, ଭିନ୍ନ । ଭାତ ରାଧା ଥାକୁକ । କିଛୁ ଏକଟା ନିଯେ ବ୍ୟନ୍ତ ଥାକା । ଭାତ ରାଧିତେଓତେ କିଛୁ ସମୟ ଯାବେ ।

ଆକଲିମା ବେଗମ ମେଝେତେ ପା ଛାଡ଼ିଯେ ବସେଛେ । ତିନି ଚେଯାରେ ବସତେ ପାରେନ ନା, ଖାଟେ ବସତେ ପାରେନ ନା । ରାତେ ଘୁମୁବାର ସମୟରେ ମେଝେତେ ଚାଦର ବିଛିଯେ ଘୁମାନ । ସୁରାଇୟା ମେଝେର ମଶାରି ଖାଟିଯେ ଦିତେ ଚେଯେଛେ, ତିନି ରାଜି ହନ ନି । ମଶାରା ନାକି ତାକେ କାମଡ଼ାଯ ନା ।

ବୁଡ଼ା ମାଇନସେର ରଙ୍ଗେ କୋନ ଟେସ ନାହିଁ ଗୋ ବଟ । ଶଇଲ୍ୟେ ମଶା ବୟ ଠିକଇ-କାମୁଡ଼ ଦେଇ ନା ।

ଆଜ ଆକଲିମା ବେଗମକେ ମଶା କାମଡ଼ାଚେ । ତିନି ଏର ମଧ୍ୟେ କଯେକଟା ମଶା ମେରେ ଫେଲେଛେ । ମୃତ ମଶାଗୁଲି ଜଡ଼ କରଛେ । ଯେନ ଏରା ମହାମୂଲ୍ୟବାନ କୋନ ପ୍ରାଣୀ, ଏଦେର ମୃତଦେହଗୁଲିର ପ୍ରୟୋଜନ ଆଛେ । ଆକଲିମା ବେଗମେର ବୁକ ଧଡ଼ଫଡ଼ କରଛେ । ଏତ ରାତ ହ୍ୟେ ଗେଲ ଛେଲେ ବାସାୟ ଫିରଛେ ନା କେନ? ଏହି ବୟସେ ସବଚେ ଖାରାପଟାଇ ଆଗେ ମନେ ହ୍ୟ । ଭୟଂକର କିଛୁ ଘଟେ ଗେଛେ କି? ଆଜକେର ରାତଟା କି ଭୟଂକର କୋନ ରାତ? ତାର ସତ୍ତର ବଛରେ ଜୀବନେ ଅନେକ ଭୟଂକର ରାତ ଏସେହେ— ଏବଂ ଚାଲେଓ ଗେଛେ । ହାସାନେର ବାବାର ମୃତ୍ୟୁର କଥାଇ ଧରା ଯାକକବୁତରେର ଖୁପଡ଼ିତେ ହାତ ଦିଯେଛେ । କବୁତର ଧରବେ । ନତୁନ ଆଲୁ ଦିଯେ କବୁତରେର ମାଂସ ରାନ୍ଧା ହବେ । ହାତ ଦିଯେଇ ହାତ ଟେନେ ନିଲ-ରାଙ୍ଗା ବଟ ଇନ୍ଦୁରେ କାମଡ଼ ଦିଛେ । କବୁତରେର ବାସାତ ଇନ୍ଦୁର ।

ନା, ଇନ୍ଦୁର ନା—ସାପ । ବିରାଟ ଏକ ସାପ । ତାଦେର ଚୋଖେର ସାମନେଇ କବୁତରେର ଖୋପ ଥେକେ ବେର ହ୍ୟେ ଏଲ । ଦୁଜନଇ ହତଭସ୍ମ । ଆକଲିମା ବେଗମ ଦିଶା ହାରାଲେନ ନା, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେଇ ପାଟେର କୋଷ୍ଟା ଦିଯେ ହାତ ବାଧଲେନ । ଓବା ଆନତେ ଲୋକ ପାଠାଲେନ । କାଳା ଗରୁର ଦୁଧେ ହାତ ଡୁବିଯେ ରାଖଲେନ । ଶାଦା ବର୍ଣେର ଦୁଧ ଯଦି କାଲଚେ ହ୍ୟେ ଯାଯ ତାହଲେ ବୁଝାତେ ହବେ ଜୀବନେର ଆଶା ନେଇ । ଦୁଧ କାଲଚେ ହଲ ନା । ଆକଲିକା ବେଗମ ଆଶାଯ ଆଶାଯ ବୁକ ବାଧଲେନ । ଓବା ଏସେ ପଡ଼ିଲ ଦୁପୁରେର ମଧ୍ୟେ । ଘନ୍ଟା ଖାନିକ ଝାଡ଼ଫୁକେର ପର ବାଁଧନ ଖୋଲା ହଲ । ମାନୁଷଟା ଶାନ୍ତିର ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ବଲଲ, ହାତ ଜୁଇଲ୍ୟା ଯାଇତେଛିଲ—ଏଥନ ବ୍ୟଥା କମଛେ । ପାନି ଖାବ ବଟ । ପାନି ଦାଓ । ପାନି ଆନା ହଲ । ପାନିର ଗ୍ଲାସ ହାତେ ନିଯେ ମୁଖେ ଦେବାର ଆଗେଇ ଲୋକଟା ମାରା ଗେଲ ।

ଏହିସବ କଥା ଆକଲିମା ବେଗମ ମନେ କରତେ ଚାନ ନା, ତବୁ ମାଝେ ମଧ୍ୟେଇ ମନେ ପଡ଼େ । ଲୋକଟା ପାନି ଖେଯେ ମରତେ ପାରଲ ନା— ଭରା ଗ୍ଲାସ ହାତେ ନିଯେ ଧଡ଼ଫଡ଼ କରେ ମରେ ଗେଲ ଏହି ଦୁଃଖଓ କମ କି? ଜଗତେର କୋନ ଦୁଃଖି କମ ନା । ଛୋଟ ଦୁଃଖ, ବଡ଼ ଦୁଃଖ, ସବ ଦୁଃଖି ସମାନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଅପେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଆଜ ତାଁର ଜନ୍ୟେ କି ଦୁଃଖ ଅପେକ୍ଷା କରଛେ କେ ଜାନେ । ମନ ଶକ୍ତି କରେ ରାଖିତେ ହବେ । ବାଚ୍ଚା ବଡ଼ଟାର ଦିକେ ତାକିଯେ ମନ ଶକ୍ତି କରତେ ହବେ । ବାଚ୍ଚା ମାନୁଷ ଦୁଃଖ ପେଯେ ଅଭ୍ୟାସ ନେଇ । ବଡ଼ଟାକେ ଭୁଲିଯେ ଭାଲିଯେ ରାତ ପାର କରତେ ହବେ । ଦିନେର ବେଳା ଯେ କୋନ କଷ୍ଟଇ ସହନୀୟ ମନେ ହ୍ୟ-ରାତେ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟାପାର । କିଛୁ କିଛୁ ରାତକେ ଏହି ଜନ୍ୟେ ବଲେ କାଳ-ରାତ । କାଳଦିନ ବଲେ କିଛୁ ନେଇ । ଏଟାଓ ଏକଟା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପାର, ତିନି ତାର ଦୀର୍ଘ ଜୀବନେର ଅଭିଜ୍ଞତାୟ ଦେଖେଛେ-ନରମ ମେଯେଗୁଲି କଠିନ ବିପଦ ସାମାଲ ଦିତେ ପାରେ । ଶକ୍ତି ମେଯେଗୁଲି ପାରେ ନା । ଚିଂ ହରେ ପଡ଼େ ଯାଯ । ଏହି ଶତ୍ରେର ଏକଟା ଗେରାଇମ୍ୟା ନାମ ଆଛେ-ଚିଂ ଶକ୍ତି ।

ଆମ୍ମା, ଚା ନେନ ।

ଆକଳିମା ବେଗମ ଚାଯେର କାପ ହାତେ ନିଲେନ । ଶହରେ ଏଲେ ତାର ଚା ଖାବାର ରୋଗେ ଧରେ । ବେଁଟା ଏହି ଭୟଂକର ସମୟେତେ ଚା ବାନିଯେଛେ, ଏଟା ଭାଲ ଲକ୍ଷଣ । ମନ ଶକ୍ତି ଆଛେ । ଆସଲ ବିପଦ ସାମାଲ ଦିତେ ପାରବେ ।

ବୌମା ବାଜେ କଯଟା?

ଦୁଇଟା ପଁଚିଶ ।

ରାଇତ କାଟତେ ବେଶୀ ଦିରଂ ନାହିଁ-ତୁମି ଭାତ ଖାଇଛ?

ହଁ ।

ତୁମି ଭାତ ଖାଓ ନାହିଁ-ମିଛା କଥା ବଲାଛି । ମୁରକ୍କିର ସାଥେ ମିଛା କଥା ବଲା ଠିକ ନା । ଯାଇ ହୁକ୍, ଚେୟାର ଟାନ ଦିଯା ଆମାର ସାମନେ ବଗୁ, ତୋମାର ଲଗେ ଆଲାପ ଆଛେ ।

ସୁରାଇୟା ଚେୟାର ଟେନେ ବସଲ । କେନ ଜାନି ତାର ହାତ ପା ଠାଙ୍ଗା ହେୟେ ଆସଛେ ।

ବୁଡ଼ମା ମନ ଦିଯା ଶୋନ-ଆମି ଏକଟା ଗନା ଗନାଛି । ଗନାର ମଧ୍ୟେ ପାଇଛି ହାସାନ ଭାଲ ଆଛେ । କାଜେଇ ମନ ଖାରାପ କରବା ନା । ସେ ଆସବ ସକାଳେ ।

କି ଗନା-ଗୁଣେଛେ?

ମେହିଟା ତୁମି ବୁଝିବାନା—ଆମି ପୁରାନ କାଲେର ମାନୁଷ ଆମି ଅନେକ ଗନା ଜାନି ।

ଆକଲିମା ବେଗମ କୋନ ଗନା ଜାନେନ ନା । ବାଚା ମେଯେଟାର ମନ ଶାନ୍ତ କରାର ଜନ୍ୟେ କିଛୁ ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲା । ଏହି ମିଥ୍ୟା ବଲାର ଜନ୍ୟେ ତାର ପାପ ହଚ୍ଛେ—ଆବାର ମେଯେଟାର ମନ ଶାନ୍ତ କରାଯ ପୂଣ୍ୟ ହଚ୍ଛେ । ପାପ-ପୂଣ୍ୟ କାଟାକାଟି ହେୟେ ସମାନ ସମାନ ।

ଇମନ ଜେଗେ ଉଠେଛେ । କାଁଦିଛେ । ତାକେ ବାଥରୁମ କରାତେ ହବେ । ସୁରାଇୟା ଛେଲେର କାଛେ ଗେଲ । ଆକଲିମା ବେଗମ ଆରାମ କରେ ଚାଯେର କାପେ ଚୁମୁକ ଦିଚ୍ଛେନ । ଛେଲେ ଫିରିଛେ ନା । ଏହି ଦୁଃଖିତା ଏଥିନ ଆର ତାର ମାଥାଯ ନେଇ । ଗନାର ବ୍ୟାପାରେ ଯା ବଲେଛେନ ତା ସର୍ବୈଯ ମିଥ୍ୟା । ବାଚା ମେଯେଟାକେ ଶାନ୍ତ କରାର ଜନ୍ୟେଇ ବଲା । ବୁଡ଼ଟା ତାକେ ଦେଖିତେ ନା ପାରଲେଓ ତିନି ତାକେ ଖୁବଇ ପଚନ୍ଦ କରେନ । ମେଯେଟାର ମନେ ଦରଦ ଆଛେ । ସ୍ଵାମୀର ଜନ୍ୟେ ସେ ଖୁବଇ ବ୍ୟନ୍ତ । ଆକଲିମା ବେଗମେର ସ୍ମୃତି ପାଛେ । ତିନି ବାରାନ୍ଦା ଥେକେ ଉଠିଲେନ । କିଛୁକ୍ଷଣ ସ୍ମାଲେଓ କାଜେ ଆସବେ । ସକାଳେ କୋନ ଭୟଂକର ସଂବାଦ ଏସେ ଉପସ୍ଥିତ ହ୍ୟ କେ ଜାନେ ।

ଇମନ ବାଥରମ କରଲ । ପାନି ଖେଳ । ସବ କିଛୁଟି ଘୁମେର ମଧ୍ୟେ । ସୁରାଇୟା ତାକେ ବିଛାନାୟ ଶୁଇୟେ ଦିଲ । ଘୁମେର ମଧ୍ୟେଇ ସେ ବିଡ଼ ବିଡ଼ କରେ କଥା ବଲଛେ । ଆବାର ମାଝେ ମାଝେ ଦାଁତ କଟ କରଛେ । ପେଟେ କୃମି ହେଯେଛେ ନା-କି? ଯେ ଭାବେ ଚିନି ଖାଇ ପେଟେ କୃମି ହେଯା ବିଚିତ୍ର ନା । ସୁରାଇୟା କ୍ଲାନ୍ଟ ଗଲାଯ ଡାକଲ—ଓ ବାବୁ, ଓ ବାବୁ! ଇମନ ଘୁମେର ମଧ୍ୟେଇ ବଲଲ, କି ।

ତୋମାର ବାବା ଏଥିରେ ଆସିଛେ ନା କେନ ଗୋ ବାବୁ?

ଝୁକ୍ ।

ଆମାର ଖୁବ ଅଞ୍ଚିର ଲାଗଛେ ଗୋ ସୋନା ।

ଇମନ ଆବାରୋ ବଲଲ, ଉ । ଆର ତଥିନି ବାରାନ୍ଦାୟ ରାଖା ପାନିର ବାଲତି ଥେକେ ପାଯେ ପାନି ଢାଳାର ଶବ୍ଦ ହଲ । ଏହି ଶବ୍ଦ ସୁରାଇୟାର ପରିଚିତ ଶବ୍ଦ । ଇମନେର ବାବା ବାହିରେ ଥେକେ ଏଲେଇ ପ୍ରଥମ ଯେ କାଜଟା କରେ-ବାଲତି ଥେକେ ପାନି ନିଯେ ପାଯେ ଢାଳେ । ତାର ଜନ୍ୟେ ବାଲତି ଭରତି ପାନି ଏବଂ ଏକଟା ମଗ ବାରାନ୍ଦାୟ ରାଖା ଥାକେ ।

ସୁରାଇୟାର ଶରୀର ଝିମ ଝିମ କରଛେ । ଛୁଟେ ଗିଯେ ଯେ ଦେଖିବେ ସେହି ଶକ୍ତିଓ ତାର ନେଇ । ବାରାନ୍ଦାୟ ଯେତେ ଭୟ ଲାଗଛେ । ଗିଯେ ଯଦି ଦେଖେ ସେ ନା, ଇମନେର ଦାଦୀ ନାମାଜେର ଅଜୁ କରଛେନ । ରାତ ବିରାତେ ଅଜୁ କରାର ଅଭ୍ୟାସ ।

ନାମାଜେର ଜନ୍ୟେ ଅଜୁ କରବେନ, ତାରପର ନାମାଜ ପଡ଼ିବେ ଭୁଲେ ଯାବେନ ।

ସୁରାଇୟା ଉଠିଲ । ବାରାନ୍ଦାୟ ଏସେ ଦାଁଡାଳ ।

ହିମନେର ବାବା ନା, ଫିରୋଜ । ବାଲତି ଥେକେ ପାନି ନିଯେ ପାଯେ ଢାଳଛେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, କି ହେଁବେ ଭାବି? ଏ ଭାବେ ତାକିଯେ ଆହୁ କେନ?

ସୁରାଇୟା ଜବାବ ଦିତେ ପାରଲ ନା, ତାର ମାଥା ସୁରେ ଉଠିଲ । ସେ ହାତ ବାଡ଼ିଯେ ଦେଯାଲ ଧରତେ ଚେଷ୍ଟା କରଲ । ଧରତେ ପାରଲ ନା । ଫିରୋଜ ଛୁଟେ ଏସେ ଧରେ ଫେଲାର ଆଗେଇ ମେଝେତେ ପଡ଼େ ଗେଲ ।

୧. ଶଦିନୀଃ ଫିଲୋଜିସ ପ୍ରକଟା ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼

ইদানীং ফিরোজের একটা সমস্যা হচ্ছে—রিকশায় চড়তে পারে না। রিকশায় চড়লেই মনে হয় কান্ত হয়ে রিকশা পড়ে যাবে। সে ছিটকে পড়বে রিকশা থেকে। তাকে রাস্তা থেকে টেনে তোলার আগেই পেছনে সমগ্র বাংলাদেশ সাত টন লেখা একটা ঘাতক ট্রাক তাকে চাপা দিয়ে চলে যাবে। মৃত্যুর আগ মুহূর্তে সে পট-পট জাতীয় মুড়িভাজার মত শব্দ শুনবে। শব্দটা ট্রাকের চাকার নিচে তার মাথার খুলি ভাঙার শব্দ। মৃত্যুর আগের মুহূর্তে যে গন্ধ তার নাকে ঢুকবে সে গন্ধটা হল— পেট্রোলের গন্ধ এবং ট্রাকের চাকার গন্ধ। শেষ দৃশ্য হিসেবে দেখবে ট্রাকের মাডাগার্ড।

ফিরোজ বুঝতে পারছে তার মানসিক কিছু সমস্যা হচ্ছে। সমস্যাটা মনে হয় বাড়ছে।
রিকশায় উঠেই সে সারাক্ষণ পিছন দিকে তাকিয়ে থাকে। এই বুঝি ট্রাক এল। বিদেশে এ
জাতীয় সমস্যা হলে লোকজন আতঙ্কে অস্থির হয়ে সাইকিয়াট্রিস্টের কাছে চলে যেত।
বাংলাদেশে এরচে ভয়াবহ সমস্যা নিয়ে লোকজন সুস্থ স্বাভাবিক মানুষের মতো ঘোরাফেরা
করে। সে যেমন করছে। ফিরোজের ধারণা সে পুরোপুরি না হলেও অস্বাভাবিক একজন
মানুষ যে রিকশা পছন্দ করে না, তারপরেও প্রায় সারাদিনই রিকশার উপর থাকে। রিকশা
ভাড়া করে ঘণ্টা হিসেবে। সারাদিনের জন্যে ভাড়া করলে সন্তা পাওয়া যায়। সূর্যোদয়
থেকে সন্ধ্যা পর্যন্ত ভাড়া ২০০ টাকা। দুপুরের খাবার, বিকেলের নাস্তা এবং মাঝে মধ্যে চা
এই ২০০ টাকার বাইরে। এর মধ্যে বেশ কয়েকবার ফিরোজ সারাদিনের জন্যে রিকশা
ভাড়া করেছে। আজও করেছে। গত কয়েক মাস ধরে তাকে বিচিত্র সব জায়গায় অড্রুত
অড্রুত সময়ে যেতে হচ্ছে। আজ দুপুর দুটায় এক ভদ্রলোকের সঙ্গে সে দেখা করবে।
ভদ্রলোকের নাম রকিব। তিনি নাকি থিওসফিক্যাল সোসাইটির সদস্য। বিখ্যাত মিডিয়াম।

ହାରାନୋ ମାନୁଷ ସମ୍ପର୍କେ ଅନେକ କିଛୁ ବଲତେ ପାରେନ । ଅନେକେର ଅନେକ ହାରାନୋ ଛେଳେ ପୁଲେ ସମ୍ପର୍କେ ନିର୍ଭଲ ସଂବାଦ ଦିଯେଛେ । ଭଦ୍ରଲୋକ ଫ୍ରଡ ନା, କାରଣ ତିନି ଟାକା ପଯସା ନେନ ନା । ତବେ ଫ୍ରଡ ନା ହଲେଓ ବିରକ୍ତିକର ମାନୁଷତୋ ବଟେଇ । କୟେକଦିନ ପର ପର ଆସତେ ବଲେନ, ଏବଂ ଅଡ୍ରୁତ ଅଡ୍ରୁତ ସମୟେ ଆସତେ ବଲେନ । ଦୁପୁର ଦୁଟା, ବିକାଳ ସାଡ଼େ ତିନଟା । ଭଦ୍ରଲୋକ କଥା ବଲତେ ପଚନ୍ଦ କରେନ । ସବ କଥାବାର୍ତ୍ତାଇ ପରକାଳ, ମନ୍ତ୍ର-ତନ୍ତ୍ର, ଭୂତ-ପ୍ରେତ ବିଷୟକ । ଦୁପୁର ବେଳା ଭୂତ-ପ୍ରେତେର କଥା ଶୁନତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଫିରୋଜ ଗନ୍ଧୀର ମୁଖେ ଶୁନେ ଯାଯ । ଗରଜଟା ତାର ।

ଗତ କୟେକ ମାସେ ଫିରୋଜେର କିଛୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ହେଁବେ । ତାର ଧାରଣା ଏଇ ଅଭିଜ୍ଞତା ନା ହଲେଓ କୋନ କ୍ଷତି ଛିଲ ନା । ପ୍ରଥମ ଅଭିଜ୍ଞତା ହଲ— ମାନୁଷେର ମୂଲ୍ୟ ଖୁବହି ସାମାନ୍ୟ । ଦଶ ହାଜାର ଟାକା ହାରିଯେ ଗେଲେ କୁଡ଼ି ବହୁର ପରେଓ ସେଇ ଟାକାର ଶୋକେ ମାନୁଷ କାତର ହୟ । ମାନୁଷ ହାରିଯେ ଗେଲେ କୁଡ଼ି ଦିନ ପରଇ ଆମରା ମୋଟାମୁଟିଭାବେ ତାକେ ଭୁଲେ ଯାବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ହେଁଛେ ହାରାନୋ ମାନୁଷ ଖୁବେ ବେର କରାର କୋନ ପଦ୍ଧତି ବାଂଲାଦେଶେ ନେଇ । ଥାନାଯ ଗେଲେ ପୁଲିଶ ଅଫିସାର ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ବଲେନ— ଜିଡି ଏନ୍ତି କରନ । ବଲେଇ ତିନି ହାଇ ତୁଲେନ । ମାନୁଷ ହାରାନୋର ସଂବାଦ ପୁଲିଶେର କାହେ ହାଇ ତୋଳାର ମତ ବ୍ୟାପାର । ଫିରୋଜ ଥାନାର ସେକେନ୍ଦ୍ର ଅଫିସାରେର ହାଇ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେଇ ଜିଡି ଏନ୍ତି କରିଯେଛିଲ । ତାରପର ଜିଜ୍ଞେସ କରେଛିଲ, ଏଥନ କି?

ସେକେନ୍ଦ୍ର ଅଫିସାର ବିଶିଷ୍ଟ ହେଁ ବଲଗେନ, ଏଥନ କି ମାନେ?

ଜିଡି ଏନ୍ତିତୋ କରାନୋ ହଲ— ଏଥନ ଆପନାରା କି କରବେନ?

ଆମରା ଏକଶାନ ନେବ ।

କି ଏକଶାନ ନେବେନ?

କି ଏକଶାନ ନେବ ସେଟାତୋ ଆମାଦେର ବ୍ୟାପାର । ଆପନାର କିଛୁ ନା ।

ଫିରୋଜ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିନ୍ଦେର ସଙ୍ଗେ ବଲଳ— ଆମି ଆସଲେ ଜାନତେ ଚାଚିଛି ।-ନିଖୋଁଜ ମାନୁଷେର ବିଷୟେ ଆପନାରା କି କରେନ ।

ସବ ଥାନାଯ ଇନଫର୍ମ କରା ହ୍ୟ ।

ତାରପର?

ତାରପର ମାନେ?

ସବ ଥାନାଯ ଆପନାରା ଜାନାଲେନ-ତାରପର ଥାନାଗୁଲି ଥେକେ କି କରା ହ୍ୟ ।

ସେକେନ୍ଡ ଅଫିସାର ବିରକ୍ତ ହ୍ୟେ ବଲଲେନ, ସତି କଥା ଜାନତେ ଚାନ? କିଛୁଇ କରା ହ୍ୟ ନା ।

କିଛୁଇ କରା ହ୍ୟ ନା?

କି କରା ହବେ? ଆପନାର କି ଧାରଣା ଥାନାର ସ୍ଟାଫ ହାରିକେନ ଜୁଲିୟେ ଆପନାର ଭାଇକେ ଖୁଁଜିତେ ବେର ହବେ? ଖୁନ-ଧର୍ଷଣ-ଡାକାତି ଦେଖେଇ ଏରା କୁଳ ପାଯ ନା ମାନୁଷ ଖୁଁଜେ ବେଡ଼ାବେ କଥନ?

ରେକର୍ଡେର ଜନ୍ୟେ ଦେଇ! ଏକଟା ରେକର୍ଡ ଥାକଲ । ଥାନାର ରେକର୍ଡେର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନେକ ବେଶୀ । ଏହି ରେକର୍ଡ ଥେକେ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିନିସ ବେର ହେଁ ଆସେ । ଏମନ୍ତତୋ ହତେ ପାରେ ଯେ ଆପନି ଆପନାର ଭାଇକେ ଖୁନ କରେ ଡେଡବଡ଼ି ଗୁମ କରେ ଥାନାଯ ଏସେ ଜିଡି ଏନ୍ଟି କରାଲେନ ଭାଇ ମିସିଂ । ହତେ ପାରେ ନା?

ଜ୍ଞାନୀ ନା, ହତେ ପାରେ ନା ।

ଆପନାର କାହେ ହତେ ପାରେ ନା, କିନ୍ତୁ ଅନେକେର କାହେ ହତେ ପାରେ । ଆମାର ଚାକରି ବେଶୀଦିନ ହ୍ୟ ନି—ଏର ମଧ୍ୟେଇ ଏ ଧରନେର କେହିସ ଗୋଟା ଦଶେକ ଦେଖେଛି ।

ବଲେନ କି?

ଖୁବ ବେଶୀ ଦୁଃଖିତା କରବେନ ନା । ଅନ୍ଧ ବୟସୀ ମେଯେ-ଟେଯେ ହାରିଯେ ଗେଲେ ଟେନଶାନେର ବ୍ୟାପାର ଥାକେ । ମେଯେରା ବ୍ରେଥେଲେ ଚଲେ ଯାଯ । ବିଦେଶେ ଚଲେ ଯାଯ । ଯୌନକାମୀ ହିସେବେ ବିଦେଶେ ବାଂଲାଦେଶୀ ମେଯେଦେର ସୁନାମ ଆଛେ ।

କି ବଲଛେ ଏସବ?

ଶୁନତେ ଖାରାପ ଲାଗଛେ? ସତି କଥା ଶୁନତେ ସବ ସମୟ ଚିରତାର ପାନିର ମତ ଲାଗେ । ଚିରତାର ପାନି ଖେଯେଛେନ? ନା ଖେଲେ ଖାବେନ । ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ଖେତେନ । ଶରୀରର ଜନ୍ୟେ ଭାଲ । ଶରୀରଟା ଭାଲ ରାଖୁନ—Health is Wealth.

ତାହଲେ ଆମି କି ଧରେ ନେବ— ଆପନାରା ଆମାର ନିଖୋଜ ଭାଇ ସମ୍ପର୍କେ କିଛୁ କରବେନ ନା?

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦା ପାତ୍ରାନ୍ତିକା ଉପନ୍ୟାସ

କିଛୁଇ ଧରେ ନେବେନ ନା । ଏକଟା ଭାଲ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଶୁଣୁନ— ଭାଇୟେର ଛବି ଦିଯେ ପତ୍ରିକାଯ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିତେ ଥାକୁନ । ଚାଲୁ ପତ୍ରିକାଗୁଲିତେ ପ୍ରତିଦିନ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିନ । ଖବର୍ଦାର, କୋନ ପୁରକ୍ଷାର ଘୋଷଣା କରବେନ ନା । ପୁରକ୍ଷାର ଘୋଷଣା କରେଛେ କି ମରେଛେ । ଜୀବନ ଅତିଷ୍ଟ ହୟେ ଯାବେ । ଭାଲ ଏକଟା ଉପଦେଶ ଫି ଛାଡ଼ା ଆପନାକେ ଦିଲାମ ।

ଗତ କ୍ରୟେକ ମାସେ ଫିରୋଜେର ଅନ୍ୟତମ ଓ ପ୍ରଧାନ କାଜ ହୟେଛେ ଉପଦେଶ ଶୋନା । ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ଉପଦେଶ ମାନାର ଚେଷ୍ଟା କରା । ପତ୍ରିକାଯ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଯେଛେ । ଶୁରୁତେ ପ୍ରତିଦିନ । ତାରପର ସଞ୍ଚାରେ ଏକଦିନ । ତାରପର ଏକଟି ପତ୍ରିକାଯ ପ୍ରତି ପନ୍ଦରୋ ଦିନେ ଏକବାର । ଶୁଧୁ ଦେଶୀ ପତ୍ରିକାଯ ନା— ଏକଜନେର ଉପଦେଶ ଶୁଣେ କୋଲକାତାର ଆନନ୍ଦବାଜାର ଏବଂ ସ୍ଟେଟସମ୍ଯାନେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଯେଛେ ।

ଆରେକଜନେର ଉପଦେଶ ଶୁଣେ ଜାତିସଂଘେର ମିସିଂ ପାରସନ ବୁରୋତେ କୁଡ଼ି ଡଲାର ଖରଚ କରେ ନାମ ଏନ୍ଟି କରିଯେଛେ । ଏରା ଯୁଦ୍ଧ ବିଧିବ୍ୟକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଶରଗାର୍ଥୀ ମିସିଂ ପାରସନେର ତାଲିକା ତୈରୀ କରେ ।

ଏକଜନ ଫିରୋଜକେ ବଲଲ (ଫିସଫିସାନି ଗଲାଯ) ପାସପୋର୍ଟ ଅଫିସେ ଖୋଜ ନାଓ ତୋମାର ଭାଇ ରିସେନ୍ଟଲି କୋନ ପାସପୋର୍ଟ କରିଯେଛେ କି-ନା । ମାନୁଷେର ଭେତରେ ଅନେକ ଜଟିଲତା ଥାକେ— ଚଟ କରେ ବୋବା ଯାଯ ନା । ଆମି ଏକଜନକେ ଜାନି ଫ୍ୟାମିଲୀ ମ୍ୟାନ । ସ୍ତ୍ରୀ-ପୁତ୍ର-କନ୍ୟାର ଜନ୍ୟେ ଅସୀମ ମମତା । ହଠାତ୍ ମେଲେ ମିସିଂ ପାରସନ ହୟେ ଗେଲ । ପାସପୋର୍ଟ ଅଫିସେ ଖୋଜ ନିଯେ ଜାନା ଗେଲ ମେଲେ ପାସପୋର୍ଟ କରିଯେଛେ । ମେହି ପାସପୋଟେର ସୂତ୍ର ଧରେ ଜାନା ଗେଲ ମେଲେ ଚଲେ ଗେଛେ ଅସ୍ଟ୍ରେଲୀଆୟ । ଖୁବ ପାକାପାକିଭାବେ ଗିଯେଛେ ଇମିଗ୍ରେଶନ ନିଯେ । ଅନ୍ୟ ଏକଟା ମେଯେକେ ବୁଝିବେ ନିଯେ ଗେଛେ । କାଜେଇ ଆମାର ମତେ ପାସପୋର୍ଟ ଅଫିସେ ଖୋଜ ନେଯା ଖୁବଇ ଜରୁରୀ ।

ଅଫିସିଯେଲୀ ଏହିବି କାଜେ ଅନେକ ସମୟ ଲାଗେ । ଦାଲାଲ ଧରିଲେ ଏକ ସଞ୍ଚାହେର ମଧ୍ୟେ ଜାନତେ ପାରବେ । ହାଜାର ଖାନିକ ଟାକା ଖରଚ ହବେ ।

ହାଜାର ଖାନିକ ନା— ଫି ରୋଜେର ତିନ ହାଜାର ଟାକା ଖରଚ ହଲ । ତିନ ହାଜାର ଟାକାର ବିନିମୟେ ଜାନା ଗେଲ— ହାସାନୁଜ୍ଜାମାନେର ନାମେ କୋନ ପାସପୋର୍ଟ ଇସୁ ହୟନି ।

ଏକଜନ ଗନ୍ଧୀର ମୁଖେ ବଲଲ— ମେଡିକ୍ୟାଲ କଲେଜଗୁଲିର ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଦେର ଜଣ୍ୟେ ଡେଡ ବଡ଼ କେନା ହୟ ଆପନି ଜାନେନ? ସାଧାରଣତ କେନା ହୟ ବେଓୟାରିଶ ଲାଶ । ବେଓୟାରିସ ଲାସେର ଏକଟା ଭାଲ ମାର୍କେଟ୍ ବାଂଲାଦେଶେ ଆଛେ । ଐସବ ଜାଯଗାଯ ଖୋଜ ନିଯେଛେ? ଖୋଜଟା ନିତେ ହବେ ଗୋପନେ । ଡୋମଦେର ମଧ୍ୟମେ । ଏହିବି ବିଜନେସେ ଅନେକ ହୁସ ହାସ ବ୍ୟାପାର ଆଛେ ।

ତୁସ ହାସ ବ୍ୟାପାର ମାନେ?

ଫିସି ବ୍ୟାପାର । ଆମାର ଏକ ଦୂର ସମ୍ପର୍କେର ରିଲେଟିଭ, ସମ୍ପର୍କେର ଚାଚା-ତାଁର ବଡ଼ ଛେଲେ ହଠାତ୍ ହାରିଯେ ଗେଲ । ଓଦେର ଟାକା ପଯସାର କୋନ ଅଭାବ ଛିଲ ନା । ବିରାଟ କ୍ଷମତାବାନ । ଏରା ପ୍ରାୟ ତୋଳପାଡ଼ କରେ ଫେଲଲ । ଯାକେ ବଲେ କହିଂ ଅପାରେଶନ । ଶେଷେ ଛେଲେଟାର ଡେଡ ବଡ଼ କୋଥାଯା ପାଓୟା ଗେଲ ଜାନେନ?

କୋଥାଯା?

ମେଡିକ୍ୟାଲ କଲେଜେର ଡିସେକସାନ ରୁମ୍ମେ । ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀରା ଡେଡବଡ଼ି କାଟାକୁଟି କରଛେ— ଲିଭାର ଏକ ଜାଯଗାଯ, କିଡନୀ ଆରେକ ଜାଯଗାଯ । ହାର୍ଟ ଆରେକ ଗାମଲାଯ । କାଜେଇ ଖୋଁଜ ଖବର ସଖନ କରଛେନ ଭାଲମତ କରେନ— Leave no stone unturned.

ଫିରୋଜ ଏଥିନ କ୍ଲାନ୍ଟ ଏବଂ ବିରକ୍ତ । ବିରକ୍ତିଟା କାର ଉପର ସେ ଜାନେ ନା । ସମ୍ଭବତ ତାର ଭାଇଯେର ଉପର । ମାନୁଷଟା ହାରିଯେ ଗିଯେ ସବଚେ ବଡ଼ ବିପଦେ ତାକେ ଫେଲେ ଦିଯେ ଗେଛେ । ଦୁପୁର ଦୁଟାଯ କିନ୍ତୁ ପେଟେ ପୃଥିବୀର ସବଚେ ବୋରିଂ ମାନୁଷଟାର ସାମନେ ତାକେ ହସିମୁଖେ ବସେ ଥେକେ— ପରକାଳ, ଇଏସପି, କ୍ଲେରିଓଭାଙ୍ଗ, ଏସଟ୍ରେଲ, ପ୍ରଜେକସନ ସମ୍ପର୍କେ ଗଲ୍ଲ ଶୁନିତେ ହଚେ । କୋନ ମାନେ ହୁଯ? କୋନ ମାନେ ହୁଯ ନା । ଫିରୋଜେର ଏଥିନ ଇଚ୍ଛା କରେ ନିଜେରଟି ନିରାଳଦେଶ ହୁଏ ଯେତେ । ଏକ ସକାଳବେଳା ସୁମ ଥେକେ ଉଠେ ଚା ଖାବେ । ଚାଯେର ସଙ୍ଗେ ସିଗାରେଟ । ତାରପର ଭାଲ ଏକଟା ପାଯଜାମା ପାଞ୍ଜାବୀ ପରେ ହସି ମୁଖେ ଘର ଥେକେ ବେର ହେତୁ ଏବଂ ଆର ଫିରେ ନା ଆସା ।

ରକିବ ସାହେବ ବାସାୟ ଛିଲେନ । ଏକଟା ବାଚା ଛେଲେ ଏସେ ବଲଲ, ଆବବୁର ଜୁର ଶୁଯେ ଆଛେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଆମି କି ଚଲେ ଯାବ? ଛେଲେଟି ବଲଲ, ଆପନାକେ ବସତେ ବଲେଛେ ।

ରକିବ ସାହେବ ଏକ ସନ୍ତା ପର ଗାୟେ ଏକଟା ଚାଦର ଜଡ଼ିଯେ ଉପସ୍ଥିତ ହଲେନ । ଫିରୋଜ ଉଠେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ବିନ୍ଦେର ସଙ୍ଗେ ବଲଲ, ଆପନାର ନାକି ଜୁର?

ରକିବ ସାହେବ ବଲଲେନ, ଶରୀରଟା ଏକଟୁ ଖାରାପ ଯାଚେ । ପର ପର କଯେକଦିନ ରାତ ଜାଗଲାମ । ବସ ହେବେ ଆଗେର ମତୋ ରାତ ଜଗତେ ପାରି ନା ।

ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଆମାର ଭାଇଯେର ବ୍ୟାପାରେ କୋନ ଇନଫରମେଶନ କି ପେଯେଛେ?

ରକିବ ସାହେବ ହାସି ମୁଖେ ବଲଲେନ—— ଚେଷ୍ଟା କରଛି । ମନେ ହଛେ ପେଯେ ଯାବ । ଆମାଦେର ଇନଫରମେଶନ ଗୋଦାରିଂ ଟେକନିକଟା ଏକଟୁ ଆଲାଦା । ଆମାଦେରତୋ ଫ୍ୟାକ୍ସ ମେଇଲ, ଇ ମେଇଲ ନେଇ । ଆମାଦେର ଯୋଗାଯୋଗଟା ହ୍ୟ ମାନସିକ ଭାବେ ସମୟ ଲାଗେ ।

ଜ୍ଞା, ବୁଝାତେ ପାରଛି ।

ନା, ବୁଝାତେ ପାରଛେନ ନା । ବୋରାଟା ଏତ ସହଜ ନା । ଏକଟା ଘଟନା ବଲି ଶୁଣୁନ । ଘଟନା ଶୁଣିଲେ ଆମାଦେର ଯୋଗାଯୋଗ ପଦ୍ଧତିଟା ସମ୍ପର୍କେ ଆପନାର ଧାରଣା ହବେ ।

ରକିବ ସାହେବେର ଯୋଗାଯୋଗ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କେ ଧାରଣା ନେବାର କୋନ ଇଚ୍ଛା! ଫିରୋଜେର ନେଇ । ସେ ଏଥିନ ପୁରୋପୁରି ନିଶ୍ଚିତ ପୁରୋ ବ୍ୟାପାରଟାଇ ଭାଓତାବାଜି । କ୍ଷିଧେଯ ତାର ନାଡ଼ିଭୁଡ଼ି ହଜମ ହେଁ ଆସିଛେ । ମାଥା ସୁରାହେ । ତାର ଉଚିତ ଏହି ବାଡ଼ି ଥିକେ ବେର ହେଁଇ ସୋଜା କୋନ ରେସ୍ଟୁରେନ୍ଟେ ତୁକେ ଗରଙ୍ଗ ଭୁନା ମାଂସ ଏବଂ ଗରମ ଗରମ ପରୋଟାର ଅର୍ଡାର ଦେଯା । ସଙ୍ଗେ କାଟା ପେୟାଜ ଥାକବେ । ମାଝେ ମଧ୍ୟେ ପେୟାଜେ କାମଡ଼ । ପ୍ରଚନ୍ଦ କ୍ଷିଧେର ସମୟ ହଠାତ ହଠାତ କିଛୁ ଖାବାର ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ କରେ । ଆଜ ପରୋଟା ଗୋସତ ଖେତେ ଇଚ୍ଛା କରବେ । ଅନ୍ୟ କୋନଦିନ ଅନ୍ୟ କୋନ ଖାବାର ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ କରବେ ।

ଫିରୋଜ ସାହେବ!

ଜ୍ଞା ।

ଆପନାର କି ଶରୀର ଖାରାପ ନା-କି? ଚେହାରା କେମନ ଯେନ ମଲିନ ଲାଗିଛେ ।

ଜ୍ଞାନା, ଶରୀର ଭାଲ ଆଛେ ।

ଚା ଥାନ । ଚା ଖେତେ ଖେତେ ଗଲ୍ଲ କରି । ଆପନାର ମନେର ଶାନ୍ତିର ଜଣ୍ୟ ବଲେ ରାଖି-ଆପନାର ଭାଇ-ଏର ବ୍ୟାପାରେ । ଆମି ଅନିତାକେ ବଲେଛିଲାମ । ଅନିତା ଆମାଦେର ଥିଓସଫିକ୍ୟାଲ ସୋସାଇଟିର ସଦସ୍ୟ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାଓୟାରଫୁଲ ମିଡ଼ିଆମ । ସେ ଆମାକେ ଜାନିଯେଛେ ଏକ ସଞ୍ଚାହେର ମଧ୍ୟେ ପଜିଟିଭ କିଛୁ ବଲତେ ପାରବେ ।

ଆମି କି ଏକ ସଞ୍ଚାହ ପରେ ଆସବ?

ଆସୁନ । ଆଗାମୀ ବୁଧବାରେ ଆସୁନ । ରାତ ଦଶଟାର ପର ଆସୁନ । ଅସୁବିଧା ହବେ ନାତୋ?

ଜ୍ଞାନା ।

ଏ ରାତେ ଆମାଦେର ଏକଟା ସିଯେଙ୍ଗୋ ହବେ । ଇଚ୍ଛେ କରଲେ ଅବଜାର୍ତ୍ତାର ହିସେବେ ଥାକତେ ପାରେନ । ସୋସାଇଟିର ବାଇରେର କାରୋର ଥାକାର ଅବଶ୍ୟ ନିୟମ ନେଇ । ତବେ ଆପନାର ବ୍ୟାପାରେ ଆମି ବଲେ ଟଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ରାଖିବ ।

ଜି ଆଚଛା ।

ଏଥନ ଶୁଣୁନ, ଆମାର ଜୀବନେର ଏକଟା ଅନ୍ତୁତ ସଟନା । ଚାର ବଚର ଆଗେର କଥା । ଅଞ୍ଚୌବର ମାସ । ତାରିଖଟା ହଲ ୯ ତାରିଖ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳା ଏକ ଭଦ୍ରଲୋକ ଏସେ ଉପସ୍ଥିତ ହଲେନ । ବଚର ଦୁଇ ଆଗେ ତାଁର ଏକଟା ମେଯେ ମାରା ଗେଛେ । କିଛୁଦିନ ହଲ ରୋଜ ମେଯେଟାକେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଛେନ । ମୃତା ମେଯେର ସଙ୍ଗେ ଯୋଗାଯୋଗ କରତେ ଚାନ । ଆମରା କୋନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଦିତେ ପାରି କି-ନା । ତିନି ସଙ୍ଗେ

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାନ୍ଦୁ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

କରେ ମେଯେର କିଛୁ ବ୍ୟବହାରୀ ଜିନିସପତ୍ର ନିଯେ ଏସେଛେନ । ମେଯେର ଛବି ଏନେଛେନ । ତାର ହାତେ ଲେଖା ଡାଇରୀ ଏନେଛେନ । ଆମି ବଲଲାମ, ରେଖେ ଯାନ ଦେଖି କିଛୁ କରା ଯାଯି କି-ନା । ମୃତ ମାନୁଷେର ଆୟାକେ ଚକ୍ରେ ଆହବାନ କରା କଠିନ କିଛୁ ନା । ତବେ ଅଞ୍ଚଳ ବୟସେ ମାରା ଗେଲେ ସମସ୍ୟା ହ୍ୟ । ପ୍ଲାନଚେଟେ ବା ଚକ୍ରେ ଶିଶୁଦେର ଆହବାନ କରାର ନିୟମ ନେଇ ।

ଆହବାନ କରଲେଓ ତାରା ଆସେ ନା ।

ଫିରୋଜ ଜଡ଼ାନୋ ଗଲାଯ ବଲଲ— ଓ । ସୁମେ ତାର ଚୋଥ ଜଡ଼ିଯେ ଆସଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛ ଯେ କୋନ ମୁହଁର୍ତ୍ତେ ସୋଫାଯ ମେ ଏଲିଯେ ପଡ଼ିବେ ଏବଂ ତାର ନାକ ଡାକତେ ଶୁରୁ କରବେ । ଭଦ୍ରଲୋକ ଏକଟା ଭୟଂକର ଗଲ୍ଲ ଫେଦେଛେନ, ଏରମଧ୍ୟେ ନାକ ଡାକାନୋ ଭୟାବହ ବ୍ୟାପାର ହରେ । ସୁମ କାଟାନୋର କିଛୁ ପଦ୍ଧତି ମେ ବ୍ୟବହାର କରଛେ – ଲାଭ ହଚ୍ଛ ନା । ଉଲ୍ଟା ଆରୋ ସୁମ ପାଚେ । ସବ ପଦ୍ଧତିଟି କୋନ ନା କୋନ ସମୟେ ବ୍ୟାକ ଫାଯାର କରେ-ଉଲ୍ଟୋ ଦିକେ ଚଲା ଶୁରୁ କରେ । ତାର ବେଳାଯ ଏଥନ ତାଇ ହଚ୍ଛ ।

ଭୟଂକର କୋନ ଘଟନାର କଥା ଭାବଲେ ସୁମ କେଟେ ଯାଯ । ମେ ଭାବଛେ— ବାସାଯ ପୌଁଛେଇ ଦେଖିବେ ତାର ମା ଆକଲିମା ବେଗମ ଆଁକା ବଁକା ଅକ୍ଷରେ ଏକଟା ଚିଠି ପାଠିଯେଛେନ-ଚିଠିର ପ୍ରତିଟି ସଂବାଦଇ ଦୁଃସଂବାଦ । ବାବା ଫିରୋଜ, ତୁମି ଜମି ବିକ୍ରି କରିଯା ଟାକା ପାଠାଇତେ ବଲିଯାଇ । ଆମି ସଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିତେଛି । ଲୋକଜନେର ହାତେ ଏଥନ ଟାକା ନାହିଁ । ଜମି କିନିବାର ବ୍ୟାପାରେ କାହାରୋ ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ । ତୁମି ମହା ବିପଦେ ପରିଯାଇ ଇହା ଆମି ଜାନି- କିନ୍ତୁ କି କରିବ ଆମି ନିରୁପାୟ ।...

ଫିରୋଜ ସାହେବ!

ଜ୍ଞି ସ୍ୟାର ।

ଆପନାର ଜୁର-ଟିର ଆସଛେ ନା-କି? ଚୋଖ ଲାଲ ।

ବୋଧ ହୟ ଜୁର ଆସଛେ-ଆଜି ବରଂ ଉଠି ।

ଗଲ୍ଲେର ଶେଷଟା ଶୁଣେ ଯାନ । ଶେଷଟା ନା ଶୁଣିଲେ ମନେର ଉପର ଚାପ ଥାକେ । ଏହି ଚାପ ମାନସିକ ଶାନ୍ତିର ଜନ୍ୟେ କ୍ଷତିକର । ତାରପର କି ହଲ ଶୁଣୁନ— ଆମରା କଯେକଟା ସିଯେଙ୍କ କରଲାମ ଏବଂ ପ୍ରତିବାରଇ ରିଡିଂ ପେଲାମ ମେଯେଟା ଜୀବିତ । ମୃତ ନୟ । ବୁଝାତେ ପାରଛେନ ବ୍ୟାପାରଟା?

ଜ୍ଞି ।

ଆମାର ନିଜେର ଧାରଣା ହଲ ଆମରା କିଛୁ ଭୁଲ କରଛି । ଆତ୍ମାର ଅନେକଗୁଲି ସ୍ଟେଟ ଥାକେ । ନାନାନ ନାମରେ ତାଦେର ବାସ । ପୃଥିବୀର କାହାକାହି ଯାରା ଥାକେ ତାଦେର

ଫିରୋଜ ବାସାୟ ପୌଁଛଳ । ଜୁର ନିଯେ । ତାର ବୌଂପେ ଜୁର ଏମେଛେ । ଜୁର ଆସାୟ ଏକଟା ସୁବିଧାଓ ହେଁବେ—ପରୋଟା ଗୋସତେର ବ୍ୟାପାରଟା ମାଥା ଥେକେ ଚଲେ ଗେଛେ । ଏଥିନ ଇଚ୍ଛା କରଛେ କାଁଥାର ଭେତର ଚୁକେ ପଡ଼ିବେ । ଦରଜା ଜାନାଲା ବନ୍ଧ କରେ କାଁଥାର ଭେତରେ ଚୁକେ କୁଣ୍ଡଳୀ ପାକିଯେ ଯାଓଯା । ମୋଟାମୁଟି ମାତୃଗର୍ଭେର ମତ ଏକଟା ପରିବେଶ ତୈରି କରେ ଜନ୍ମେର ଆଗେର ଅବସ୍ଥାୟ ଫିରେ ଯାଓଯା । ଏହି ସ୍ଟେଟେରେ ନିଶ୍ଚଯ କୋନ ନାମ ଆଛେ । ଥିଓସଫିସ୍ଟ ରକିବ ସାହେବ ବଲତେ ପାରବେନ ।

ଦରଜା ଖୁଲେ ଦିଲ ଇମନ । ମେ ଦରଜା ଖୋଲା ଶିଖେଛେ । ଚେଯାରେର ଉପର ଦାଁଡ଼ିଯେ ସିଟିକିନି ଖୁଲିବାରେ ପାରେ । ଏବଂ ଏହି କାଜଟା ଖୁବ ଆଗ୍ରହେର ସଙ୍ଗେ କରେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଖବର କିରେ?

ଇମନ ବଲଲ, ମା ତୋମାକେ ଡାକେ ।

ଫିରୋଜ ବିରକ୍ତମୁଖେ ବଲଲ, ମା ଆମାକେ ଡାକବେ କିରେ ବ୍ୟାଟା, ଆମିତୋ ଏଇମାତ୍ର ତୁକଳାମ । ଭାବିତୋ ଜାନେଇ ନା । ଆମି ଏସେଛି ।

ଇମନ ଆବାରୋ ବଲଲ, ମା ତୋମାକେ ଡାକେ ।

ଇମନେର ମଧ୍ୟେ ରୋବଟ ଟାଇପ କିଛୁ ବ୍ୟାପାର ଆଛେ । ମାଥାର ଭେତର କିଛୁ ତୁକେ ଗେଲେ ସେଟାଇ ବଲତେ ଥାକେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଯାଛି । ହାତ ମୁଖ ଧୂଯେ ତାରପର ଯାଇ । ବୁଝାଲିରେ ବ୍ୟାଟା, ଶରୀର ଭାଲ ନା । ଥାର୍ମୋମିଟାର ନା ଦିଯେଓ ବୁଝତେ ପାରଛି— ଏକଶ ତିନ ଜୁର ।

ମା ତୋମାକେ ଏଥନାହି ଡାକେ ।

ଫିରୋଜ ସୁରାଇୟାର ଘରେର ଦରଜାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ହତଭସ ହୟେ ଗେଲ । ଖାଟେ ବିଛାନୋ ଶାଦା ଚାଦର ରଙ୍ଗେ ମାଖାମାଖି । ଚାଦର ଥେକେ ଗଡ଼ିଯେ ମେରୋତେଓ ଫୋଁଟା ଫୋଁଟା ରଙ୍ଗ ପଡ଼ିଛେ । ସୁରାଇୟାର ମୁଖ ଛାଇ ବର୍ଣ୍ଣ । ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବ୍ୟଥା ସେ ନିଜେର ମଧ୍ୟେ ଚେପେ ରାଖଛେ ତା ବୋକା ଯାଚେ ଶୁଦ୍ଧ ତାର କଠାର ହାଡ଼େର ଓଠାନାମା ଦେଖେ ।

ଭାବୀ, କି ହୟେଛେ?

ସୁରାଇୟା ଫିସ ଫିସ କରେ ବଲଲ— ବୁଝତେ ପାରଛି ନା । ବୋଧ ହୟ ଏବୋରଶନ ହୟେ ଯାଚେ ।

କି ସର୍ବନାଶେର କଥା । ଭାବୀ ଆମି ଏକ୍ଷୁନି ଏସୁଲେଙ୍ଗ ନିଯେ ଆସଛି । ତୁମି ଆର କିଛୁକଣ । ଏଇଭାବେ ଥାକ ।

ସୁରାଇୟା ଜବାବ ଦିଲ ନା । ଘୋଲାଟେ ଚୋଥେ ତାକାଳ । ସେଇ ଘୋଲାଟେ ଚୋଥେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଫିରୋଜେର ମନେ ହଲ— ଏସ୍ତୁଲେଙ୍ଗ ଆନତେ ଗିଯେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରା ଯାବେ ନା । ଏତ ସମୟ ହାତେ ନେଇ । ତାକେ ଯା କରତେ ହବେ ତା ହଚ୍ଛେ ଭାବୀକେ ପାଜାକୋଳା କରେ ନିଯେ ଏକୁଣ୍ଡି ରାତ୍ରାୟ ଚଲେ ଯେତେ ହବେ ।— କୋନ ଏକଟା ବୈବୀ ଟେଞ୍ଚିତେ ଉଠେ ବୈବୀ ଟେଞ୍ଚିଆୟାଲାକେ ବଲତେ ହବେ- ତାଡ଼ାତାଡ଼ି ମେଡିକେଲେ ନିଯେ ଯାଓ । ତାଡ଼ାତାଡ଼ି ।

କୋଳେ ନିଯେ ବସେ ଆଛେ । ଫିରୋଜେର ପାଶେ ଇମନ । ତାର ମୁଖ ଦେଖେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ନା-ସେ ଖୁବ ଭଯ ପାଚେ । ସେ ଅବଶ୍ୟ ତାର ମାୟେର ମୁଖେର ଦିକେ ତାକାଚ୍ଛେଓ ନା । ସେ ବୈବୀଟେଞ୍ଚିର ସାଇଡେର ଆଯନାଟାର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ଏଇ ଆଯନାଯ ବୈବୀଟେଞ୍ଚିଆୟାଲାର ମୁଖ ଦେଖା ଯାଚେ । ବୈବୀଟେଞ୍ଚିଆୟାଲାର ମୁଖ ଦେଖିତେ ଭାଲ ଲାଗଛେ । କେମନ ଗୋଲ ମୁଖ । ଚୋଖ ଦୁଟିଓ ମାର୍ବେଲେର ମତ ଗୋଲ । ଏର ମଧ୍ୟେ ଏକବାର ସେ ଶୁଦ୍ଧ ତାର ଛୋଟ ଚାଚାର ଦିକେ ତାକିଯେଛେ । ଛୋଟ ଚାଚା ଖୁବ କାଁଦିଛେନ । ଶର୍ଦ୍ଦ କରେ କାଁଦିଛେନ ନା-ତବେ ତାର ଚୋଖ ଦିଯେ ଟପ ଟପ କରେ ପାନି ପଡ଼ିଛେ । ଛୋଟ ଚାଚାର କାନ୍ଦା ଦେଖେ ତାର ମନେ ହଚ୍ଛେ— ମା ମାରା ଗେଛେନ । ଏଥିନ ଥେକେ ସକାଳେ କେ ତାକେ କୁଳେ ନିଯେ ଯାବେ? ଛୋଟ ଚାଚା? କୁଳ ଥେକେ ଫେରତ ନେବାର ସମୟ ଛୋଟ ଚାଚା ସମୟ ମତ ଆସିବେ ତୋ? ଦେରୀ କରେ ଏଲେ ତାର ଖୁବ ଖାରାପ ଲାଗିବେ । କଷ୍ଟ ହବେ ।

ସୁରାଇୟାକେ ହାସପାତାଲେ ଭର୍ତ୍ତି କରା ହଲ ସନ୍ଧ୍ୟା ଛଟାଯ । ରାତ ତିନଟାଯ ଡାକ୍ତାରରା ତାକେ ଅପାରେଟିଂ ରମ୍ମେ ନିଯେ ଗେଲେନ । ତାଦେର ଦେଖେ ମନେ ହଚିଲ ନା । ରଙ୍ଗି ସମ୍ପର୍କେ ତାରା ଖୁବ ଆଶାବାଦୀ । କିଛୁ ଏକଟା କରତେ ହ୍ୟ ବଲେଇ ଅପାରେଟିଂ ରମ୍ମେ ନିଯେ ଯାଓୟା ।

ଇମନ ଏକଟା ବେଙ୍ଗେ ଏକା ଏକା ବସେଛିଲ-ଏତ ରାତ ହେଁବେ ତାରପରେଓ ସେ ଜେଗେ ଆଛେ । ଯୁମ ପାଚେ ନା । ଛୋଟ ଚାଚା ତାକେ ଏକଟା କଲା ଏକଟା ବନରୁଣ୍ଟି କିନେ ଦିଯେଛେନ । ସେ କଲା ଏବଂ ବନରୁଣ୍ଟି ହାତେ ବସେ ଆଛେ । ଛୋଟ ଚାଚା ଖୁବ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ିର ମଧ୍ୟେ ଆଛେନ । ଏକବାର ଡାକ୍ତାରେର କାଛେ ଯାଚେନ, ଏକବାର ଓସୁଧ କିନତେ ଯାଚେନ, ଏକବାର ଯାଚେନ ରଙ୍ଗେର ଜନ୍ୟ । ତବେ କିଛୁକ୍ଷଣ ପର ପର ଏସେ ଇମାନକେଓ ଦେଖେ ଯାଚେନ ।

ଭୋର ଚାରଟାଯ ଛୋଟ ଚାଚା ଏସେ ଇମାନକେ ବଲଗେନ-ଇମନ ତୋର ଏକଟା ବୋନ ହେଁବେ । ତୋର ବୋନଟା ଭାଲ ଆଛେ, ତୋର ମାଓ ଭାଲ ଆଛେ । ଆର କୋନ ଚିନ୍ତା ନେଇ ।

ଇମନ ବଲଲ, ବୋନଟାର ନାମ କି?

ନାମ ଏଖନୋ ରାଖା ହୟ ନି ।

ନାମ ରାଖା ହୟ ନି କେଣ?

ଛୋଟ ଚାଚା ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ନା ଦିଯେ କ୍ଳାନ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଗେନ— ଆମି ଆର ଦାଁଡ଼ିଯେ ଥାକତେ ପାରଛି ନା । ବେଞ୍ଚିତେ ଲଞ୍ଚା ହେଁ ଶୁଯେ ଘୁମିଯେ ପଡ଼ିବ । ତୁଇ କଲାଟା ଏଖନୋ ଖାସ ନି?

ନା ।

ଆମାକେ ଦେ ଖେଯେ ଫେଲି-କ୍ଷିଧେୟ ଚୋଖେ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖଛି ।

ଫିରୋଜ କଳା ଖେଯେ ବେଢ଼ିତେ ଶୁଯେ ପଡ଼ିଲ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘୁମିଯେଓ ପଡ଼ିଲ । ଇମନ ଛୋଟ ଚାଚାର ମାଥାର କାହେ ଜେଗେ ବସେ ରଇଲ । ତାର ମନେ ହଚ୍ଛେ ଜେଗେ ଥାକାଟା ଖୁବ ଦରକାର । ବେଢ଼ିଟାର ପାଶେ ଚାନ୍ଦା କମ । ଛୋଟ ଚାଚା ଯେ କୋନ ସମୟ ଗଡ଼ିଯେ ପଡ଼େ ଯେତେ ପାରେନ । ପାହାରା ଦେଯାର ଜନ୍ୟେ ତାକେ ଜେଗେ ଥାକତେ ହବେ ।

ତାର ଏକଟା ବୋନ ହୁଯେଛେ । ଅର୍ଥଚ ତାର ନାମ ରାଖା ହୟ ନି ଏହି ଚିନ୍ତାଟାଓ ତାକେ ଅଭିଭୂତ କରଛେ । ସବାରଇ ନାମ ଆହେ ଶୁଦ୍ଧ ତାର ବୋନଟାର କୋନ ନାମ ନେଇ । ଯଦି ନାମ ରାଖିତେ ଭୁଲେ ଯାଯ, ଯଦି କୋନଦିନଇ ତାର ନାମ ନା ରାଖା ହୟ ତାହଲେ କି ହବେ? ମନ ଖାରାପ କରେ ବେଚାରୀ ଘୁରେ ବେଡ଼ାବେ । କେଉ ତାକେ ଖେଲିତେ ଡାକବେ ନା— କି କରେ ଡାକବେ, ମେଯେଟାରତୋ ନାମଇ ନେଇ ।

ଚୋଥେ ଏକ ଫୋଁଟା ପାନି ଆସେ ନି—ଏଥନ ଏହି ଭୋର ରାତେ ବୋନଟାର ଦୁଃଖେ । ତାର ଚୋଥେ ପାନି ଏସେ ଗେଲ । ସେ ଯତବାରଇ ସାର୍ଟେର ହାତାଯ ଚୋଖ ମୁଛେ ତତବାରଇ ଚୋଖ ପାନିତେ ଭରି ହେଯ ଯାଯ । ତାର ଏକଟା ବୋନ ହୁଯେଛେ ସେଇ ବୋନଟାର ନାମ ନେଇ କେନ?

୩. ଇମନ ଭୁବନ ବୁନ୍ଦ୍ୟେ ତୀବିଣ୍ଡ୍ ଆଜ୍

ଇମନ ଭୁବନ କୁଞ୍ଚକେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ତାର ହାତେ ଚିକନ କରେ କାଟା ଏକ ଟୁକରା ଶଶା । ଛୋଟ ଚାଚା ବଲେଛେ କଚ୍ଚପେର ବାଚାରା ଶଶା ଖାଯ । ଇମନେର ଧାରଣା କଚ୍ଚପେର ବାଚାରା ଶଶା ଖାଯ ନା । ସେ ଅନେକକଷଣ ଧରେଇ ଶଶା ହାତେ ବସେ ଆଛେ ତାର କାହିଁ ଥେକେ ତୋ ଖାଚେ ନା । ବରଂ ଶଶାର ଟୁକରା ମୁଖେର କାହେ ଧରତେଇ ଏରା ମୁଖ ହାତ ପା ଖୋଲସେର ଭେତର ଢୁକିଯେ ଫେଲଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ଶଶା ଓଦେର ଜନ୍ୟ ଭୟଂକର କୋନ ଖାବାର । ମାନୁଷେର ବାଚାଦେର କାହେ ଦୁଃ ଯେମନ ଓଦେର କାହେ ଶଶାଓ ତେମନ ।

କଚ୍ଚପେର ବାଚା ଦୁଟା ଇମନେର ଜନ୍ୟ ଏଣେହେ ତାର ଛୋଟ ଚାଚା । ଏରା ବୈଶୀର ଭାଗ ସମୟ ଥାକେ ବାଥରମ୍ବେ ଲାଲ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକେର ବାଲତିତେ । ମାଝେ ମାଝେ ଇମନେର ଯଥନ ଖେଳତେ ଇଚ୍ଛେ କରେ ତଥନ ସେ ବାଲତି ଥେକେ ତୁଲେ ଆନେ । ପାନି ଥେକେ ତୋଳାର ସମୟ ତାର ଏକଟୁ ଭୟ ଭୟ କରେ । କାମଡ଼ ଦେଇ କି-ନା । ଏଥନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମଡ଼ ଦେଇନି । ଛୋଟ ଚାଚା ବଲେଛେ-କଚ୍ଚପେର ବାଚାଦେର ଦାଁତ ନେଇ ବଲେ ତାରା କାମଡ଼ାଯ ନା । ଯଥନ ତାରା ବଡ଼ ହବେ, ଦାଁତ ଉଠିବେ ତଥନ କାମଡ଼ାବେ । ତଥନ ତାଦେର ଆର ବାଲତିତେ ରାଖା ଯାବେ ନା-ନଦୀତେ ଫେଲେ ଦିଯେ ଆସତେ ହବେ । ଯେ ନଦୀତେ କଚ୍ଚପ ଫେଲା ହବେ ସେଇ ନଦୀର ନାମ ବୁଡ଼ିଗଙ୍ଗା । ଢାକା ନଗରୀ ବୁଡ଼ିଗଙ୍ଗାର ତୀରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ଇମନେର ଆଜ କୁଳ ନେଇ । ସେ ସକାଳ ଥେକେଇ କଚ୍ଚପେର ବାଚା ନିଯେ ଖେଳଛେ । ଏଦେର ସେ ନାମଓ ଦିଯେଛେ—ବଡ଼ଟାର ନାମ ଟମ, ଛୋଟଟାର ଟମି । ଏରା ଦୁଜନ ଏକସଙ୍ଗେ ଥାକଲେଓ ଦୁଜନେର ମଧ୍ୟେ କୋନ ମିଳ ନେଇ । ଶୁକନାୟ ଛେଡ଼େ ଦେଯା ମାତ୍ର ଦୁଜନ ଦୁଦିକେ ହାଁଟିତେ ଥାକେ । ଇମନ ବଇ ଏ ପଡ଼େଛିଲ କଚ୍ଚପରା ଆଣେ ହାଁଟେ । ଏଥନ ସେ ଜାନେ ଏଟା ମିଥ୍ୟା କଥା । ଏରା ଚାରପାଯେ ବେଶ କ୍ରତ ହାଁଟେ । ମୁହଁରେ ମଧ୍ୟେ ଘରେର କୋନାୟ ଚଲେ ଯାଯ । ତାଦେର ତଥନ ଖୁଁଜେ ପାଓଯାଇ ମୁଶକିଲ

ହୁଏ । ସବଚେ ବେଶୀ ଦ୍ରୁତ ହାଟେ ଟମି । ଇମନ ଭେବେ ରେଖେଛେ ତାର ଛୋଟ ବୋନଟା ସଖନ ଆରେକଟୁ ବଡ଼ ହବେ ତଥନ ତାକେ ସେ ଏକଟା କଚ୍ଚପେର ବାଚା ଦିଯେ ଦେବେ । ଇମନେର ଛୋଟ ବୋନେର ନାମ—
ସୁପ୍ରଭା । ମା ବଲେଛେନ, ସୁପ୍ରଭା ନାମେର ମାନେ ହଚ୍ଛେ—ସୁନ୍ଦର ସକଳ! Good Morning, କିନ୍ତୁ
ଛୋଟ ଚାଚା ବଲେଛେନ ସୁପ୍ରଭା ମାନେ ସୁନ୍ଦର ଆଲୋ । କାରଟା ଠିକ ସେ ଜାନେ ନା । ଇମନ ଠିକ କରେ
ରେଖେଛେ କୋନ ଏକଦିନ ସେ ତାଦେର ମିସକେ ଜିଙ୍ଗେସ କରବେ ।

ସୁପ୍ରଭା ଏଥିନୋ ଖୁବଇ ଛୋଟ । ବେଶୀର ଭାଗ ସମୟ ମେଘାରେ ଥାକେ । ମାଝେ ମାଝେ ତାର କାଁଦିତେ
ହିଚ୍ଛ କରେ ତଥନ ସେ କାଦାର ଜନ୍ୟେ ଜାଗେ । ଖାନିକକ୍ଷଣ କେଂଦ୍ରେ ଆବାର ସୁମିଯେ ପଡ଼େ । ଇମନ
ତାର ସାରା ଜୀବନେଓ ଏମନ କାଦୁନେ ବାଚା ଦେଖେନି । ସବଚେ ମଜାର ବ୍ୟାପାର ହଚ୍ଛେ ସୁପ୍ରଭା କାରୋ
ଉପର ରାଗ କରେ ବା ବ୍ୟଥା ପେଯେ କାଁଦେ ନା । କୋନ ରକମ କାରଣ ଛାଡ଼ା କାଁଦେ । ସୁପ୍ରଭାର କାନ୍ଦା
ଦେଖିତେ ଇମନେର ଖୁବ ଭାଲ ଲାଗେ । ସେ ମାଝେ ମାଝେ ସୁପ୍ରଭାର କାନ୍ଦା ଦେଖିତେ ଯାଯ । କିନ୍ତୁ ବେଶୀକ୍ଷଣ
ଦେଖିତେ ପାରେ ନା, କାରଣ ତାର ମା କଠିନ ଗଲାଯ ବଲେନ, ଏଥାନେ କି କରଛ? ଯାଓତୋ—ଅନ୍ୟ
ଖାନେ ଯାଓ । ଆଶର୍ଯ୍ୟ, ଏତ ବିରକ୍ତ କରେ ।

ଆଗେ ଇମନ କଥିନୋ ତାର ମାକେ ଭୟ ପେତ ନା, ଏଥିନ ପାଯ । କାରଣ ମାର ମେଜାଜ । ସାରାକ୍ଷଣ
ଖାରାପ ଥାକେ । ଆଗେ ମା ତାକେ ପଡ଼ାତେ ବସତୋ—ଏଥିନ ବସାଯ ନା । ସେ ଯଦି ବହି ଥାତା ନିଯେ
ମାର କାହେ ଯାଯ—ମ ବଲେ, ଅନେକ ବିରକ୍ତ କରେଛ । ଏଥିନ ଯାଓ ତୋ । ଅଥଚ ସେ କାଉକେଇ
ବିରକ୍ତ କରେ ନା । ଏମନ କି କଚ୍ଚପଗୁଲିକେଓ ନା । କୋନ କଚ୍ଚପ ଯଦି ଦରଜାର ଆଡ଼ାଲେ ଲୁକିଯେ
ଥାକେ—ସେ ତାକେ ଲୁକିଯେ ଥାକତେ ଦେଯ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବେର କରେ ଆନେ ନା । ଓରା କଚ୍ଚପ ହଲେଓ
ଓଦେରଓ ହୟତ ଲୁକୋଚୁରି ଖେଲତେ ଇଚ୍ଛା କରେ । ସେ କେନ ଓଦେର ଖେଲା ନଷ୍ଟ କରବେ?

ହୋମ ଓୟାର୍କ କରାର ଜଣ୍ୟେ ସେ ଏଥିନ ଯାଯ ଛୋଟ ଚାଚାର କାହେ । ଛୋଟ ଚାଚା ତାକେ ମୋଟାମୁଟି ଆଦରଇ କରେନ । ତିନି ତାର ନାମ ଦିଯେଛେ—ହାର୍ଡ ନାଟ । ହାର୍ଡ ମାନେ ହଚ୍ଛ ଶକ୍ତ, ଆର ନାଟ ହଲ ବାଦାମ । ହାର୍ଡ ନାଟ ହଲ ଶକ୍ତ ବାଦାମ । ଛୋଟ ଚାଚା ତାକେ କେନ ଶକ୍ତ ବାଦାମ ବଲେ ତା ସେ ଜାନେ ନା । କଥିନୋ ଜିଜେସ କରେ ନି । କୋନ ଏକଦିନ ଜିଜେସ କରବେ । ଛୋଟ ଚାଚା ପଡ଼ାତେ ପଡ଼ାତେ ପ୍ରାୟଇ ବଲେ—କିରେ ହାର୍ଡ ନାଟ, ମନ ଖାରାପ?

ସେ ବଲେ, ନା । କାରଣ ତାର ମନ ଖାରାପ ଥାକେ ନା, ଆବାର ମନ ଭାଲୁ ଥାକେ ନା । ସୁପ୍ରଭାର ସଙ୍ଗେ ସେ ସଦି ଗଲ୍ଲ କରତେ ପାରତ । ତାହଲେ ତାର ମନ ଭାଲ ଥାକତୋ । ବା ମାର ସଙ୍ଗେ ଗଲ୍ଲ କରତେ ପାରଲେଓ ମନ ଭାଲ ଥାକତୋ । ମା ଗଲ୍ଲତୋ କରେଇ ନା, ସାମନେ ଗିଯେ ଦାଁଡାଲେଓ ବଲେ—ଯା ଭାଗ । ସାମନେ ଥେକେ ଯା । ଶୁଧୁ ବିରକ୍ତ ଶୁଧୁ ବିରକ୍ତ । ଏକଦିନ ଠାଶ କରେ ଏକଟା ଚଢ଼ ଓ ମାରଲେନ, ଆଚମକା ମାରଲେନ ବଲେ ସେ ମେଘେତେ ପଡ଼େ ଗେଲ । ଠୋଁଟ କେଟେ ରକ୍ତ ବେର ହତେ ଲାଗଲ । ତାରପରେଓ ସେ ଏକଟୁଓ କାଁଦେ ନି, ଶୁଧୁ ଡାକ୍ତାର ଯଥିନ ଠୋଁଟ ସେଲାଇ କରତେ ଗେଲେନ—ତଥିନ କାଁଦଲ । ତାରପରେଓ ଡାକ୍ତାର ବଲଲେନ, ବାହ ଦାରଳ ଛେଲେତୋ । ଛେଲେର ଖୁବ ସାହସ । ଛୋଟ ଚାଚା ବଲଲେନ, ସାହସ ହବେ ନା, ଏ ହଲ ହାର୍ଡ ନାଟ! ଏ ମୋଟେଇ ସହଜ ଜିନିସ ନା ।

ରିକଶାୟ ଫେରାର ପଥେ ଛୋଟ ଚାଚା ତାକେ ଆଇସକ୍ରିମେର ଦୋକାନେ ନିଯେ ଗେଲେନ । କାପ ଆଇସକ୍ରିମ କିନେ ଦିଯେ ବଲଲେନ, ଶୋନ ହାର୍ଡ ନାଟ । ତୋର ମାର ମେଜାଜତୋ ଏଥିନ ଖୁବ ଖାରାପ ଥାକେ । ଏଥିନ ତାକେ ବିରକ୍ତ କରବି ନା ।

ଇମନ ଅବାକ ହେଁ ବଲଲ, ଆମିତୋ ତାକେ ବିରକ୍ତ କରି ନା ।

ଜାନି ତୁଟି ବିରକ୍ତ କରିସ ନା । ତାରପରେଓ ଯଥିନ ବିରକ୍ତ ହୟ ତଥିନ ଆମାଦେର ଉଚିତ ଏକଟୁ ଦୂରେ ଦୂରେ ଥାକା ।

ମାର ମେଜାଜ କଥନ ଠିକ ହବେ ଚାଚା?

ତୋର ବାବା ଫିରେ ଏଲେଇ ମେଜାଜ ଠିକ ହବେ ।

ବାବା କଥନ ଫିରବେ?

ଏଥନୋ ଠିକ ବଲା ଯାଚେ ନା । ତବେ ଫିରବେତୋ ବଟେଇ । କତ ଦିନ ଆର ବାଇରେ ଥାକବେ?

ବାବା ଏଥନ କୋଥାଯା?

ଆମରା ଏଥନୋ ଠିକ ଜାନି ନା ।—ମନେ ହୁଯ ଇଣ୍ଡିଆୟ ।

ଇଣ୍ଡିଆତେ?

ହଁ । ଇଣ୍ଡିଆର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶେ । ସେଥାନେ ଖୁବ ଜଙ୍ଗଲତୋ । ଆମାର ମନେ ହୁଯ ବନେ ଜଙ୍ଗଲେ ସୁରଛେ । ବାସାର କଥା ଏକସମୟ ମନେ ପଡ଼ିବେ ତଥନ ହୃଟ କରେ ଚଲେ ଆସବେ ।

ଇମନେର ଧାରଣା ଛୋଟ ଚାଚା ଠିକ କଥା ବଲଛେନ ନା । ବାବା ଇଣ୍ଡିଆର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶେ ଥାକଲେ ଛୋଟ ଚାଚା ଗିଯେ ବାବାକେ ନିଯେ ଆସତେନ । ବାବା ଅନ୍ୟ କୋଥାଓ ଆଛେନ । ଖୁବ କାହେଇ କୋଥାଓ । ଇମନ ଯଥନ ରିକଶା କରେ କୁଳେ ଯାଯ ତଥନ ତିନି ହୃତ ଆଡ଼ାଳ ଥେକେ ଦେଖେନ । ତାଦେର କୁଳେ ଯଥନ ଟିଫିନେର ଛୁଟି ହୁଯ ତାରା ମାଠେ ଖେଲତେ ଥାକେ ତଥନଓ ତିନି ଦେଖେ ଯାନ । ଏକଦିନ ତିନି • ଚଲେ ଆସବେନ ଏ ବ୍ୟାପାରେ ଇମନ ନିଶ୍ଚିତ । ଏତ ଦେରୀ ହଚ୍ଛେ କେନ ସେ ବୁଝାତେ ପାରଛେ । ନା । ବେଶୀ ଦେରୀ ହଲେ କଚ୍ଛପଗୁଲି ଦେଖିତେ ପାରବେନ ନା । କଚ୍ଛପଗୁଲି ବଡ଼ ହୁଯେ ଯାବେ । ତାଦେର

ହ୍ୟାଯୁନ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଫେଲେ ଦିଯେ ଆସତେ ହବେ ବୁଡ଼ିଗଙ୍ଗାୟ । ଓରା ନଦୀର ପାନିର ସଙ୍ଗେ ଭାସତେ ଭାସତେ ଚଲେ ଯାବେ ସମୁଦ୍ରେ । ବଞ୍ଚେପସାଗରେ । ସେଖାନ ଥେକେ ଭାରତ ମହାସାଗରେ । ଭାରତ ମହାସାଗର ଥେକେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରେ । ଛୋଟ ଚାଚା ତାଇ ବଲେଛେନ ।

ବାବା ସମ୍ପର୍କେ ଲୋକଜନ ପ୍ରାୟଇ ତାକେ ଜିଜ୍ଞେସ କରେ । ତାଦେର ପ୍ରଶ୍ନେର ଜୀବାବ ଦିତେ ତାର ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଭାଲ ନା ଲାଗଲେଓ ସେ ସହଜ ଭାବେଇ ଜୀବାବ ଦେଯ । ତାଦେର କ୍ଳାସେର ମିସ (ମିସ ଫାରଜାନା, ଦେଖିତେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ।) ଏକଦିନ ଟିଫିନ ଟାଇମେ ତାକେ ଡେକେ ନିଯେ ଜିଜ୍ଞେସ କରଲେନ, ଇମନ ତୋମାର ବାବା ନା-କି ତୋମାଦେର ଛେଡେ ଚଲେ ଗେଛେନ?

ଇମନ ବଲଲ, ଉନି ବେଡ଼ାତେ ଗେଛେନ ।

ବେଡ଼ାତେ ଗେଛେନ? କୋଥାଯ ବେଡ଼ାତେ ଗେଛେନ?

ଇଣ୍ଡିଆତେ— ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶେ ।

ମିସ ଫିକ କରେ ହେସେ ଫେଲେ ବଲଲେନ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶେ? ଏତ ଜାଯଗା ଥାକତେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶେ କେନ?

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶେ ଅନେକ ବଡ଼ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଳ । ବାବା ଜଙ୍ଗଳ ଦେଖିତେ ଗେଛେନ ।

ଓ ଆଛା, ଖୁବ ଭାଲ କଥା । ଉନି କି ତୋମାର ମାର ସଙ୍ଗେ ରାଗ କରେ ଚଲେ ଗେଛେନ?

ଜି-ନା । ବାବା କାରୋର ସଙ୍ଗେ ରାଗ କରେ ନା ।

ତୋମାର ମା, ତିନି ରାଗ କରେନ?

ଜ୍ଞାନ କରେନ ।

କାର ସଙ୍ଗେ ରାଗ କରେନ?

ବୁଯାର ସଙ୍ଗେ କରେନ, ଛୋଟ ଚାଚାର ସଙ୍ଗେ କରେନ । ମା ରୋଗତୋ ଏହିଜଣ୍ୟେ ମାର ଅନେକ ରାଗ ।
ରୋଗା ମାନୁଷଦେର ଖୁବ ରାଗ ଥାକେ ।

ରୋଗା ମାନୁଷଦେର ଖୁବ ରାଗ ଥାକେ ଏଠା କେ ବଲଳ?

ଛୋଟ ଚାଚା ବଲେଛେନ । ଉନିଓ ରୋଗା ଏହି ଜଣ୍ୟେ ଉନାରଓ ଖୁବ ରାଗ ।

ଆଜ୍ଞା ଠିକ ଆହେ ତୁମି ଯାଓ ।

ଇମନ ମାର ରାଗେର ଜଣ୍ୟେ ଖୁବ ଭଯେ ଥାକେ । ଟିଭିତେ କାର୍ଟନ ଦେଖାର ସମୟ ସାଉଡ଼ ଖୁବ
କମିଯେ ଦେଯ । ମା ଖୁବ ଯଥନ ହୈ ଚୈ କରତେ ଥାକେନ ତଥନ ସେ ଟିଭିର ସାଉଡ଼ ପୁରୋପୁରି ଅଫ
କରେ ଦେଯ । ସାଉଡ ଛାଡ଼ା କାର୍ଟନ ଦେଖିତେ ତାର ଖାରାପ ଲାଗେ ନା । ସାଉଡ଼ଗୁଲି ଭେବେ ନେଯ ।
କୋନ ଦୃଶ୍ୟେ କି ରକମ ସାଉଡ ହବେ ଏଥନ ସେ ମୋଟାମୁଟି ଜାନେ ।

ମା ଯଥନ ଅନ୍ୟଦେର ଉପର ରାଗ କରେ ତଥନ ଇମନେର ତେମନ ଖାରାପ ଲାଗେ ନା, କିନ୍ତୁ ଯଥନ
ସୁପ୍ରଭାର ଉପର ରାଗ କରେନ ତଥନ ଖୁବ ଖାରାପ ଲାଗେ, କାଂଦତେ ଇଚ୍ଛା କରେ । ସୁପ୍ରଭାର ଉପର ମା
ପ୍ରାୟଇ ରାଗ କରେନ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦା ପାତ୍ରାନ୍ତିକା | ଅପ୍ରେଲ ୨୦୨୩

ସୁପ୍ରଭା କେଂଦେ ଗଲା ଫାଟିଯେ ଫେଲଛେ-ମା ଫିରେ ତାକାଚେନ ନା । ବୁଝା ଏସେ ଯଦି ବଲେ—ଆପୁ କାନତାଛେ । ତଥନ ମା ତୀର୍ଣ୍ଣଗଲାୟ ବଲେନ, କାଁଦଛେ । କାଦୁକ ତୁମି ତୋମାର କାଜ କର । କାଜ ଫେଲେ ଚଲେ ଏସେହ କେନ? ଛୋଟ ଚାଚା ଏକ ସମୟ ଉଠେ ଏସେ ବଲେନ, ଭାବୀ ବାଚାଟାର କି ହେୟଛେ? ମା ତଥନ ବିରକ୍ତ ଗଲାୟ ବଲେନ, ଜାନି ନା କି ହେୟଛେ । ଓର ମନେର ଖବର ଆମି ଜାନବ କି ଭାବେ?

କାଁଦତେ କାଁଦତେତୋ ଗଲା ଭେଙେ ଫେଲଛେ ।

ଗଲା ଭେଙେ ମରନ୍ତକ ।

ଭାବୀ ଏଇସବ କି କଥା ବଲଛେ?

ଆମାର ଯା ମନେ ଆସଛେ ବଲଛି, ତୋମାଦେର ଅସୁବିଧା ହେଁ?

ହଁଁ, ଅସୁବିଧା ହେଁ । ବାଚାଟା ପେଟେର କ୍ଷିଧେୟ କାଁଦଛେ, ଆପନି ଫିରେ ତାକାଚେନ ନା, ଏଟା କେମନ କଥା ।

ତୁମି ଏମନ ଚୋଖ ମୁଖ ଶକ୍ତ କରେ କଥା ବଲଛି କେନ? ତୋମାର ଭାଇତୋ କଥନୋ ମୁଖ ଶକ୍ତ କରେ ଏମନ ଭାବେ କଥା ବଲେନି ।

ଚୋଖ ମୁଖ ଶକ୍ତ କରେ କଥା ବଲାର ଜନ୍ୟେ ଆମି ସରି । ଭାବୀ ଶୁଣୁଣ, ଫର ଗଡ଼ସ ସେକ, ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ବାଁଚାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ତାଇଜାନେର ଜନ୍ୟେ କଷ୍ଟ ଶୁଣୁ ଆପନି ଏକା ପାଚେନ ଆର କେଉ ପାଚେ ନା । ଏଠା ଆପନି କି କରେ ଭାବହେନ? କଷ୍ଟ ପାଚେନ ଭାଲ କଥା-କିନ୍ତୁ ଏକଟା ଦୁଧେର ଶିଶୁକେ କଷ୍ଟ ଦେବେନ । କେନ? ତାର ଅପରାଧଟା କୋଥାଯ?

ଖବର୍ଦ୍ଦାର, ତୁମି ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଚୋଖ ଲାଲ କରେ କଥା ବଲବେ ନା ।

ଭାବୀ ଆମି ଚୋଖ ଲାଲ କରେ କଥା ବଲଛି ନା, ଆମି ଆପନାର କାଛେ ହାତ ଜୋଡ଼ କରଛି— ଓକେ ଦୁଧ ଖେତେ ଦିନ ।

ନାଟକ କରବେ ନା । ନାଟକ ଆମାର ଭାଲ ଲାଗେ ନା—ଏକେ ତୋମରା ନିୟେ କୋଥାଓ ପାଲକ ଦିଯେ ଦାଓ ।

ଆଜ୍ଞା ଭାବୀ ଠିକ ଆଛେ, ତାଇ କରବ । ଆପାତତ ଆପନି ଏକେ ସାମଲାନ ।

ଏଇ ପର୍ଯ୍ୟାୟେ ମା ସୁପ୍ରଭାକେ କୋଳେ ନେନ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର କାନ୍ନା ଥେମେ ଯାଯ । ତଥନ କାନ୍ନା ପେଯେ ଯାଯ ଇମନେର । ସେ ଛୋଟ ଚାଚାର ଘରେ ଢୁକେ କାଁଦତେ ଶୁରୁ କରେ । ଛୋଟ ଚାଚା ଗନ୍ଧୀର ଗଲାଯ ବଲେନ, ଇମନ ତୋକେ କେଉ ମେରେଛେ?

ଇମନ ଫୋଁପାତେ ଫୋପାତେ ବଲେ, ନା । ମାରେ ନି ।

ତୋକେ କେଉ ବକା ଦିଯେଛେ?

ନା ।

ଜାନି ନା । ପୁରୁଷ ମାନୁଷ କି କାଂଦତେ ପାରେ?

ନା ।

ଫୋଁସ ଫୋଁସ କରତେ ପାରେ?

ନା ।

ହେଁକି ତୁଳତେ ପାରେ?

ନା ।

ତୁହିତୋ ଏକଇ ସଙ୍ଗେ କାଂଦିଛିସ, ଫୋଁସ ଫୋଁସ କରିଛିସ ଏବଂ ହେଁକି ତୁଲିଛିସ । ତିନଟା ନିଷିଦ୍ଧ ଜିନିଶ କରିଛିସ । ଚୋଖ ମୁଛେ କଚ୍ଚପ ନିଯେ ଆଯ—ଏକଟା ମଜା ଦେଖାବ ।

କି ମଜା?

ଆଗେ ନିଯେ ଆଯ, ତାରପର ଦେଖବି ।

ଇମନ କଚ୍ଚପ ନିଯେ ଏଲ । ଫିରୋଜ କଚ୍ଚପ ଦୁଟା ଉଲ୍ଟା କରେ ମେବେତେ ରେଖେ ଦିଲ । ଏରା ଖୋଲେବେଳେ ଭେତର ଥେକେ ମାଥା ଏବଂ ପା ବେର କରେ ସୋଜା ହବାର ଚେଷ୍ଟା କରଛେ, ପାରଛେ ନା । ଫିରୋଜ ହଞ୍ଚି ଚିତ୍ରେ ବଲଲ, ଏହି ହଞ୍ଚେ ମଜା ।

କି ମଜା?

ଯତ ଚେଷ୍ଟାଇ କରୁକ, ଏରା ଏଖନ ଆର ସୋଜା ହତେ ପାରବେ ନା । ଛଟଫଟ କରବେ । କିନ୍ତୁ ପାରବେ ନା । ବାଇରେର କୋନ ସାହାୟ ଲାଗବେ । ତୁଇ ବା ଆମି ଯଦି ସୋଜା କରେ ଦି, ତାହଲେଇ ସୋଜା ହତେ ପାରବେ । ମଜାଟା ଏହିଥାନେଇ । ମାନୁଷେରେ ମାଝେ ମାଝେ କଚ୍ଛପେର ମତ ଅବସ୍ଥା ହୟ । ମାନୁଷ ଉଲ୍ଲେଟ ଯାଯ । ଠିକ ହବାର ଜଣ୍ୟେ ଛଟଫଟ କରତେ ଥାକେ, ଠିକ ହତେ ପାରେ ନା । ବାଇରେ ସାହାୟ ଛାଡ଼ା ଠିକ ହୋଇଯା ତଥନ ସମ୍ଭବ ନା । ତୋର ମାର ଏଖନ ଏହି ଅବସ୍ଥା ଚଲଛେ । ସେ ଉଲ୍ଲେଟ ଗେଛେ । ଠିକ ହବାର ଜଣ୍ୟେ ଛଟଫଟ କରଛେ, କିନ୍ତୁ ପାରଛେ ନା । କାଜେଇ ତୋର ମାର ଉପର ରାଗ କରେଓ କୋନ ଲାଭ ନେଇ । ମାର ଉପର ତୋର ରାଗ ନେଇତୋ?

ନା ନେଇ ।

ଭୋରୀଗୁଡ । ଆରେକଟା କଥା-ଯଦି କୋନ କାରଣେ ଖୁବ ମନ ଖାରାପ ହୟ ତଥନ କଚ୍ଛପ ଉଲ୍ଲେଟ ଦିଯେ ଓଦେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଥାକବି-ତଥନ ଦେଖବି ମନ ଭାଲ ହୁୟେ ଯାଚେ ।

କେନ?

କେନ କେନ କରବି ନା । ଚଢ଼ ଖାବି ।

ଆଚ୍ଛା କରବ ନା ।

ଆଜି ଇମନେର ମନ ସାମାନ୍ୟ ଖାରାପ । ବେଶୀ ନା ସାମାନ୍ୟ । ଏହି ସାମାନ୍ୟ ମନ ଖାରାପ ନିଯେ କଚ୍ଛପ ଉଲ୍ଟାନୋ ଯାଯ ନା ବଲେ ସେ ଉଲ୍ଟାଚେହେ ନା-ଶଶାର ଟୁକରା କେଟେ ଖେତେ ଦିଚେ । ଏରା ଖାଚେ ନା ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷଣ । ଉପନ୍ୟାସ

ହାତେ ଧରେ ଥାକଲେ ଏରା ଖାଯ ନା, କିନ୍ତୁ ପାନିତେ ଛେଡେ ଦିଲେ ମୁଖ ବେର କରେ କୁଟ କୁଟ କରେ ଖାଯ ।

ଇମନ । ଏଦିକେ ଶୁଣେ ଯାଓ ।

ଇମନେର ବୁକ ଧକ କରେ ଉଠିଲ । ଆଗେ ମା ଡାକଲେ ଆନନ୍ଦ ଲାଗତୋ, ଏଥିନ ମା ଡାକଲେଇ ବୁକ ଧକ କରେ ଉଠେ । ଇମନ କଚହପ ଦୁଟା ବାଲତିତେ ରେଖେ ମାର ଘରେର ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡାଳ । ମା ସୁପ୍ରଭାର ଗାୟେ ତେଲ ମାଲିଶ କରେ ଦିଚ୍ଛେନ । ତିନି ଚୋଖ ସରଂ କରେ ତାକାଲେନ । ଇମନେର ବୁକ ଶିର ଶିର କରତେ ଲାଗଲ ।

ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡାଳେ ଆହଁ କେନ? କାହଁ ଆସ ।

ଇମନ ଘରେ ଚୁକଲ ।

ହାତ ଭେଜା କେନ? ଆବାର କଚହପ ନିଯେ ଘାଟାଘାଁଟି କରଛିଲେ? ହାତ ଧୁଯେ ଏସେଛ?

ହଁ ।

ସାବାନ ଦିଯେ ହାତ ଧୁଯେଛ?

ଇମନ ସାବାନ ଦିଯେ ହାତ ଧୋଯନି-ତାରପରେଓ ଭଯେ ଭଯେ ହଁ ସୂଚକ ମାଥା ନାଡ଼ିଲ । ସେ ଜାନେ ଏହି ମିଥ୍ୟା ମାଥା ନାଡ଼ାର ଜନ୍ୟେ ତାର ବା କାଧେର ଫେରେଶତା ପାଁଚଟା ବଦି ଲିଖେଛେ । ଫେରେଶତାର ନାମ କେରାମାନ କାତେ ବିନ । ତାର କାଜ ମାନୁଷେର ଖାରାପ କାଜଗୁଲି ଲେଖା ଏବଂ କୋନ ଖାରାପ କାଜେର ଜନ୍ୟେ କଯଟା ବଦି ହେଁବେ ତାର ହିସାବ ରାଖା । ଦାଦୀଜାନ ତାକେ ବଲେଛେନ ।

ଦେଖି ହାତ କାହେ ଆନ । ସାବାନେର ଗନ୍ଧ ଆଛେ କି-ନା ଦେଖି ।

ଇମନ ହାତ ଏଗିଯେ ଦିଲ । ମା ଗନ୍ଧ ଶୁକଳେନ । ମନେ ହଲ ତିନି ସାବାନେର ଗନ୍ଧ ପେଯେଛେ । କାରଣ କିଛୁ ବଲଗେନ ନା । ସାବାନେର ଗନ୍ଧ ପାଓୟାର କଥା ନା । ସେ ହାତେ ସାବାନ ମାଖେ ନି । କଚ୍ଚପ ଘାଟା ଘାଟି କରେଛେ । ମନେ ହ୍ୟ କଚ୍ଚପେର ଗାୟେ ସାବାନେର ଗନ୍ଧ ଆଛେ । କଚ୍ଚପ ଶୁକେ ଦେଖିତେ ହବେ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ତୋମାର ବୋନଟା ଦେଖିତେ କି ରକମ ହେଁବେ? କାର ମତ ହେଁବେ?

ଇମନ ଭଯେ ଭଯେ ବଲଲ, ଛୋଟ ବାଚାଦେର ମତ ହେଁବେ ।

ବୋକାର ମତ କଥା ବଲଛ କେନ? ଛୋଟ ବାଚାତୋ ଛୋଟ ବାଚାର ମତଇ ହବେ । ବୁଡୋଦେର ମତ ହବେ ନାକି? ଦେଖିତେ କାର ମତ ହେଁବେ? ତୋମାର ମତ, ନା ଆମାର ମତ, ନାକି ତୋମାର ବାବାର ମତ?

ଜାନି ନା ମା ।

ଜାନବେ ନା କେନ? ଦେଖିତେ ହେଁବେ ଅବିକଳ ତୋମାର ବାବାର ମତ । ତୋମାର ବାବାର ନାକ ଅନେକଟା ଚାପା । ଏଇ ଦେଖ ଏର ନାକିଓ ଚାପା! ଚାପା ନା?

ଇମନ ବୁଝିତେ ପାରଛେ ନା, ନାକ ଚାପା କି ଚାପା ନା । ତାର କାହେତୋ ନାକଟା ସୁନ୍ଦରଇ ଲାଗିଛେ । ତାରପରେଓ ବଲଲ, ହଁ ।

ସୁରାଇୟା ଛୋଟ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ବଲଲ, ଏଥିନ ତୋମାକେ ଆମି କି ବଲବ । ମନ ଦିଯେ ଶୁନବେ । ଆମରା ଏଇ ବାଡିତେ ଥାକବ ନା ।

ଇମନ ଭୟେ ଭୟେ ବଲଲ, କୋଥାଯ ଯାବ?

ତୋମାର ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିତେ ଗିଯେ ଥାକବ । ତୋମାର ବଡ଼ ମାମା ତାର ବାଡ଼ିର ଏକଟା ସର ଆମାକେ ଦିଯେଛେ । ଏକଟା ସରହିତୋ ଆମାଦେର ଜନ୍ୟେ ଯଥେଷ୍ଟ । କି, ଯଥେଷ୍ଟ ନା?

ହଁ ।

ଏ ରକମ ମୁଖ ଶୁକନା କରେ ଇ ବଲଛି କେନ? ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିତେ ଥାକତେ ତୋମାର ଅସୁବିଧାଟା କି? ଆର ଯଦି ଅସୁବିଧା ଥାକେଓ କିଛୁ କରାର ନେଇ । ତୋମାର ବାବାର କୋନ ଖୋଁଜ ନେଇ-କାଜେଇ ତୋମାଦେର କପାଳ ଭେଙେଛେ । ଆମାଦେର ଜୀବନ କି ଭାବେ କାଟିବେ ଜାନ? ଆଜ ଏହି ବାଡ଼ି, କାଲ ଏହି ବାଡ଼ି ।

ଇମନ ଭୟେ ଭୟେ ବଲଲ, ଏହି ବାଡ଼ିତେ କେନ ଥାକବନା ମା?

ଏହି ବାଡ଼ିତେ ଥାକବ ନା, କାରଣ ତୋମାର ଛୋଟ ଚାଚାର କୋନ ଚାକରି ବାକରି ନେଇ । ଏତଦିନ ସଂସାର ଚଲେଛେ ଗ୍ରାମେର ବାଡ଼ିର ଧାନୀ ଜମି ବିକ୍ରି କରେ । ଏହି ଭାବେ ଆର କତଦିନ ଚଲବେ? ତାହାଡ଼ା ତୋମାର ଛୋଟ ଚାଚା ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଖାରାପ ବ୍ୟବହାର କରେ । ଚୋଖ ଲାଲ କରେ ଆମାର ଦିକେ ତାକାଯ । ତାର ଏତ ସାହସ କେନ ହବେ? ସେଥାନେ ତୋମାର ବାବା କୋନଦିନ ଆମାର ଦିକେ ଚୋଖ ଲାଲ କରେ ତାକାଯ ନି-ମେଖାନେ ମେ ତାକାବେ କେନ?

ବଡ଼ ମାମାର ବାସାୟ କବେ ଯାବ ମା?

ଏକ ସଂଗ୍ରହର ମଧ୍ୟେଇ ଯାବ । ତୋମାର ବହି ଖାତା ତୁମି ନିଜେ ସବ ଗୁଛିଯେ ନେବେ । ଏଥାନେ ଗେଲେ ତୋମାର ଭାଲଇ ଲାଗବେ । ଖେଳାର ସଙ୍ଗି-ସାଥୀ ପାବେ । ତୋମାର ବଡ଼ ମାମାର ଦୁଇ ଛେଲେ ଆଛେ । ଟୋକନ ଆର ଶୋଭନ । ଓଦେର ସଙ୍ଗେ ଖେଳବେ । ଏଥାନେ ଏକା ଏକା ଥାକ, ତୋମାର ବଡ଼ ମାମା ତୋମାକେ ପଚନ୍ଦ କରେନ । କରେନ ନା?

ଇମନ ବୁଝାତେ ପାରଛେ ନା ତାର ବଡ଼ ମାମା ତାକେ ପଚନ୍ଦ କରେନ କି-ନା । ତାର ବଡ଼ ମାମାର ଚେହାରାଟା ରାଗି ରାଗି । ଚଶମା ପରେନ । ଚଶମାର ଫାଁକ ଦିଯେ ତାକାନ । କେମନ କରେ ଜାନି ତାକାନ । ତିନି ବାସାୟ ଏଲେଇ ଫୁଲେର ଗନ୍ଧ ପାଓୟା ଯାଯ । ସେଇ ଗନ୍ଧେ ଗା କେମନ ଜାନି ବିମ ବିମ କରେ । ପରେ ସେ ଜେନେଛେ ଏଟା ଫୁଲେର ଗନ୍ଧ ନା । ଜର୍ଦାର ଗନ୍ଧ । ବଡ଼ ମାମା ପାନ ଖାନ ନା-ଶୁଧୁ ଶୁଧୁ ଜର୍ଦା ଖାନ । ତିନି ଯଥନଇ ଏ ବାସାୟ ଆସେନ ଏକ ପ୍ୟାକେଟ ବିସକିଟ ନିଯେ ଏସେ ଗନ୍ଧୀର ଗଲାଯ ବଲେନ-ଇମନ ନିଯେ ଯା । ଇମନ ବିସକିଟ ନିଯେ ଯାଯ, କିନ୍ତୁ ତାର କୋନ ଆନନ୍ଦ ହ୍ୟ ନା, କାରଣ ବିସକିଟ ତାର ପଚନ୍ଦ ନା । ଶୁଧୁ ଚାଯେ ଡୁବିଯେ ବିସକିଟ ଖେତେଇ ତାର ଭାଲ ଲାଗେ । ଅନ୍ୟ ସମୟ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ବିସକିଟ ଖାବାର ଜନ୍ୟ କେଉଁତୋ ଆର ତାକେ ଚା ବାନିଯେ ଦେବେ ନା । ସେ ଛୋଟ ମାନୁଷ । କଲେଜେ ଯଥନ ପଡ଼ିବେ ତଥନଇ ସେ ଶୁଧୁ ଚା ଖେତେ ପାରବେ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, କଥାର ଜବାବ ଦିଚ୍ଛିସ ନା କେନ? ତୋର ବଡ଼ ମାମା ତୋକେ ପଚନ୍ଦ କରେ ନା?

ହଁ ।

ମୁଖ ଏମନ ଶୁକନା କରେ ଇହଁ ବଲାଛି କେନ? ମନେ ହଞ୍ଚେ ମାଥାଯ ଆକାଶ ଭେଜେ ପଡ଼େଛେ । ଯାଓ, ଏଥନ ସାମନେ ଥେକେ ଯାଓ । ସାରାକ୍ଷଣ ଭୋତା ମୁଖ ଦେଖିତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା ।

ହିମନ ମାର ଘର ଥେକେ ବେର ହଲ । ବଡ଼ ମାମାର ବାଡିତେ କି କଞ୍ଚପ ଦୁଟା ନିତେ ଦେବେ? ମନେ ହ୍ୟ ଦେବେ ନା । କଞ୍ଚପ ଦୁଟା ଏ ବାଡିତେଇ ରେଖେ ଯେତେ ହବେ । ମାକେ ଏକବାର ବଲେ ଦେଖିଲେ ହ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ବଲିଲେଓ ଲାଭ ହବେ ନା । ବଡ଼ ମାମାର ଛେଲେ ଟୋକନ ଆର ଶୋଭନ ହ୍ୟତ ତାର କାହିଁ ଥେକେ କେଡ଼େ କଞ୍ଚପ ଦୁଟା ନିଯେ ନେବେ । ଏକଟା ଲାଭ ହ୍ୟତୋ ହବେ ରାତେ ମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ପାରବେ । ତାଦେର ଏକଟା ଘର ଦେଯା ହବେ । ତାରା ସବାଇ ସେଇ ଘରେଇ ଥାକବେ । ଏଖାନେ ବୈଶୀର ଭାଗ ସମୟ ତାକେ ଛୋଟ ଚାଚାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ହ୍ୟ । ସେ ଯଥନ ସୁମୁତେ ଯାଯ । ତଥିନୋ ଛୋଟ ଚାଚା ବାଇରେ । ଏକା ଏକା ସୁମୁତେ ତାର ଖୁବହି ଭୟ ଲାଗେ । ତବେ ଅନେକ ରାତେ ସୁମ ଭେଙେ ଯଥନ ମେ ଦେଖେ ଛୋଟ ଚାଚା ସୁମୁଚ୍ଛନ ତଥନ ତାର ଖୁବହି ଭାଲ ଲାଗେ । ସେ ଯଦି ଖୁବ ନରମ ଗଲାତେଓ ଡାକେ-ଛୋଟ ଚାଚା! ତାହଲେଓ ଛୋଟ ଚାଚା ଉଠେ ବସେନ, ଗଞ୍ଜୀର ଗଲାଯ ବଲେନ, କି ହେଯେହେରେ ହାର୍ଡ ନାଟ । ବାଥରମେ ଯାବି?

ହୁଁ ।

ଆଯ ଯାଇ । ଠିକ ସମୟ ଡାକ ଦିଯେଛିସ ଆମାରୋ ବାଥରମ ପେଯେଛେ । ଛୋଟଟା । ତୋର କି ବଡ଼ଟା ନା-କି?

ଆମାରଓ ଛୋଟଟା ।

ଚଲ ଯାଇ । କେ ଆଗେ ଯାବେ ତୁହି ନା । ଆମି? ବଡ଼ ଥେକେ ଛୋଟ ନା ଛୋଟ ଥେକେ ବଡ଼?

ତୁମି ଯା ବଲବେ ତାଇ ।

ତାହଲେ ତୁହି ବରଂ ଆଗେ ଯା । କୋଳେ କରେ ନିତେ ହବେ ନା-କି?

ଅଁ ।

ବାଥରତମ ଥେକେ ଫେରାର ପର ସୁମ ନା । ଆସା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛୋଟ ଚାଚା ଗଲ୍ଲ ବଲେନ । ତାଁର ଗଲ୍ଲେର କୋନ ଆଗା ମାଥା ନେଇ, ଶୁରୁ ନେଇ ଶେଷ ନେଇ । ତରୁ ସୁମ ସୁମ ଚୋଖେ ଶୁନତେ ଏତ ଭାଲ ଲାଗେ । ଛୋଟ ଚାଚାର ସବ ଗଲ୍ଲିଇ ଶୁରୁ ହ୍ୟ ମାଝଖାନ ଥେକେ

ତାରପର ବ୍ୟାଙ୍ଗଟା ବଲଲ, ପାନିତେ ଥେକେ ଥେକେ ଆମାର ସିରିଯାସ ସର୍ଦି ହେଁବେ । ନାକ ଝାଡ଼ିତେ ଝାଡ଼ିତେ ଅବସ୍ଥା କାହିଲ । ଅସୁଧ ପତ୍ର କିଛୁ ଦିଯେ ଆମାକେ ବାଁଚାନ ଡାକ୍ତାର ସାହେବ । ତବେ ଆପନାର କାହେ ଏକଟା ରିକୋଯେଷ୍ଟ ତେତୋ ଅସୁଧ ଦେବେନ ନା । ମିଷ୍ଟି ଅସୁଧ ଦେବେନ । ଆବାର ବେଶି ମିଷ୍ଟିଓ ଦେବେନ ନା । ଅସୁଧ ବେଶି ମିଷ୍ଟି ହଲେ ଆମାର ବାଚାରା ମେଠାଇ ଭେବେ ଖେଯେ ଫେଲିବେ ।

ଡାକ୍ତାର ବଲଲ, ଅସୁଧ ଦେବ । ତବେ ଆମି ଖୁବଇ ଅବାକ ହଚ୍ଛ । କାରଣ ବ୍ୟାଙ୍ଗେର କଥନୋ ସର୍ଦି ହ୍ୟ ନା ବଲେ ବହି ପତ୍ରେ ପଡ଼େଛି । ଆପନାର କି ସତି ସର୍ଦି ହେଁବେ?

କ୍ରମାଗତ ହ୍ୟାଚ୍ଚୋ ହ୍ୟାଚ୍ଚୋ କରଛି ତାରପରେଓ ବିଶ୍ୱାସ ହଚ୍ଛ ନା?

ତା ହଚ୍ଛ । ଯାଇ ହୋକ ଅସୁଧ ଦିଚ୍ଛ । ଭିଜିଟେର ଟାକା ଏନେଛେନ?

ଏନେଛି । ଏଇ ନିନ । ଆଧୁଲି । ଆମାର ଶେଷ ସମ୍ବଲ— ବ୍ୟାଙ୍ଗେର ଆଧୁଲି ।...

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋଟ୍ରମ୍ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିତେ କେଉ ତାକେ ଏମନ ଅଡୁତ ଅଡୁତ ଗଲ୍ଲ ଶୁନାବେ ନା । ରାତେ ବାଥରମ ପେଲେ କୋଲେ କରେ ବାଥରମେ ନିଯେ ଯାବେ ନା । କି ଆର କରା । ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିତେଓ ନିଶ୍ଚଯଇ ଅନେକ ମଜାର ମଜାର ବ୍ୟାପାର ହବେ । କିଛୁ କିଛୁ ମଜା ସବ ବାଡ଼ିତେଇ ଥାକେ । ବଡ଼ ମାମାର ଦୁଇ ଛେଲେ ଟୋକନ ଆର ଶୋଭନେର ସଙ୍ଗେ ତାର ହୟତ ଖୁବଇ ଭାବ ହବେ । ଓଦେରଓ ଏକଟା ବୋନ ଆଛେ ନାମ ମିତା, ସବାଇ ଡାକେ ମିତୁ । ତାର ସଙ୍ଗେ ଭାବ ହବେ କିନା କେ ଜାନେ । ମନେ ହୟ ହବେ ନା । ମେଯେଦେର ସଙ୍ଗେ ହୟ ମେଯେଦେର ବନ୍ଧୁତ୍ୱ । ଛେଲେଦେର ସଙ୍ଗେ ଛେଲେଦେର ।

ଗାୟେ ତେଲ ମାଖାନୋର ବ୍ୟାପାରଟାଯ ସୁପ୍ରଭା ମନେ ହୟ ଖୁବ ଆରାମ ପାଯ । ତେଲ ମାଖାନୋର ମାଝାଥାନେ ସୁମିଯେ ପଡ଼େ । ଆଶର୍ଯ୍ୟେର ବ୍ୟାପାର ସୁମେର ମଧ୍ୟେ ଆବାର ନାକଓ ଡାକେ । ଏହିଟୁକୁ ଛୋଟ ବାଚ୍ଚା ନାକ ଡାକିଯେ ସୁମାବେ କେନ? ତାର ଉପର ମେଯେ ମାନୁଷ । ସୁରାଇୟାର ଖୁବ ରାଗ ଲାଗେ । ଏଥିନୋ ରାଗ ଲାଗଛେ । ଚଢ଼ ଦିଯେ ସୁମ ଭାଙ୍ଗିଯେ ଦିତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ । ରାଗ ସାମଲେ ସୁରାଇୟା ବାରାନ୍ଦାୟ ଗେଲ । ଫିରୋଜ ବାରାନ୍ଦାୟ ପା ଛଢିଯେ ବସେ ଖବରେର କାଗଜ ପଡ଼ିଛେ । ତାର ସାମନେ ଗଞ୍ଜୀର ମୁଖେ ଇମନ ବସେ ଆଛେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, କେମନ ଆଛେନ ଭାବି?

ଏକଇ ବାଡ଼ିତେ ବାସ କରଛେ । ଅର୍ଥାତ ଦେଖା ହଲେ ପ୍ରଥମ ବାକ୍ୟଟି ବଲଛେ, କେମନ ଆଛେନ ଭାବି । ଏର ମାନେ କି ଏହି ଯେ ଚୋଖେ ଆଙ୍ଗୁଳ ଦିଯେ ବୁଝିଯେ ଦେଯା ଆପଣି ଭାଲ ଥାକେନ ନା ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ଫିରୋଜ ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର କିଛୁ ଜରୁରୀ କଥା ଆଛେ ।

ଫିରୋଜ ଖବରେର କାଗଜ ଭାଜ କରେ ପାଶେ ରାଖତେ ରାଖତେ ବଲଲ, ବଲୁନ ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଇମନ ଉଠେ ଚଲେ ଯାଚେ । ସେ ଜାନେ ବଡ଼ରା ସଖନ ଜରୁରୀ କଥା ବଲେ ସେଥାନେ ଛୋଟଦେର ଥାକାର ନିୟମ ନେଇ । ବଡ଼ରା ତାଦେର ଜରୁରୀ କଥାର ଆଶେ ପାଶେ ଛୋଟଦେର ଚାଯ ନା । ଅଥଚ ଛୋଟଦେର ସମ୍ମତ ଜରୁରୀ କଥାଯ ବଡ଼ଦେର ଥାକତେ ହ୍ୟ ।

ସୁରାଇୟା ବେତେର ମୋଡ଼ା ଏନେ ଫିରୋଜେର ସାମନେ ବସଲ । ଫିରୋଜ ଶଂକିତ ବୋଧ କରଛେ । ଭାବୀର ବସାର ଭଞ୍ଜି କର୍ଣ୍ଣିନ । ଭାବୀ । କି ବଡ଼ ଧରଣେର ଝଗଡ଼ାର ପ୍ରକ୍ଷତି ନିୟେ ଏସେଛେ? କି ନିୟେ ଝଗଡ଼ା କରବେ?

ଭାବୀ ଚା ଖାବେନ? ଚା ଦିତେ ବଲି—ଚା ଖେତେ ଖେତେ କଥା ବଲୁନ ।

ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ଏମନ କୋନ କଥା ନେଇ ଯେ ଚା ଖେଯେ ଖେଯେ ବଲତେ ହବେ । ଫିରୋଜ ଶୋନ, ଆମି ଏଥାନେ ଥାକବ ନା । ଆମାର ବଡ଼ ଭାଇୟେର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲେଛି, ଆମି ତାର କାହେ ଗିଯେ ଥାକବ ।

ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଆମି ଜାନି । ଇମନ ଆମାକେ ବଲେଛେ ।

ତୁମି ଏକଟା ଠେଲାଗାଡ଼ି ଏନେ ଦାଓ । ଆମି କିଛୁ ଜିନିସ ପତ୍ର ନିୟେ ଯାବ । ସ୍ଟିଲେର ଟ୍ରାଂକ, ଇମନେର ପଡ଼ାର ଟେବିଲ-ଚେଯାର, ଆମାର ବଡ଼ କାଳୋ ଟ୍ରାଂକଟା ।

କବେ ଯାବେନ ଭାବୀ?

କବେ ମାନେ? ଆଜଇ ଯାବ । ଯତ ତାଡ଼ାତାଡ଼ି ଯାଓଯା ଯାଯ ତତହି ଭାଲ । ସବାର ଜନ୍ୟେଇ ଭାଲ । ତୋମାର ଜନ୍ୟେଓ ଭାଲ, ଆମାର ଜନ୍ୟେଓ ଭାଲ ।

ଆମାର ଜନ୍ୟେ ଭାଲ କେନ?

ତୋମାର ଚାକରି କିଛୁ ନେଇ, ଏତ ବଡ଼ ସଂସାର ପୁଷ୍ଟତେ ହଚ୍ଛେ । ବାଡ଼ି ଭାଡ଼ା ଦିତେ ହଚ୍ଛେ । ଗ୍ରାମେର ବାଡ଼ିର ସମ୍ପଦି ବିକ୍ରି କରତେ ହଚ୍ଛେ । ତୁମି ଅକାରଣେ ଏତ କିଛୁ କରବେ । କେନ? ତୁମି କେ?

ଭାବୀ, ଆମି ଇମନେର ଚାଚା ।

ବାପ ସଖନ ଥାକେ ନା ତଥନ ଚାଚା-ଫାଚା ଅନେକ ଦୂରେର ବ୍ୟାପାର ।

ଆପନାର ସଙ୍ଗେ ଆମି କୋନ ତର୍କେ ଯେତେ ଚାଚିଛ ନା । ତବେ ଆମାର ମନେ ହ୍ୟାଏଖାନେ ଥାକାଟାଇ ଆପନାଦେର ଜନ୍ୟେ ଭାଲ ହବେ ।

କେନ ଭାଲ ହବେ?

ପରିବେଶେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହବାର ବ୍ୟାପାର ଆଛେ । ଆପନି ଏଇ ପରିବେଶେ ଥେକେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ, ଈମନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ।

ତୁମି ଜମି ବିକ୍ରି କରେ କରେ ଆମାଦେର ଖାଓୟାବେ!

ହାଁ ଭାବୀ ।

ସେଟା କତଦିନ? ତୋମାଦେର କି ଜମିଦାରୀ ଆଛେ?

ଖ୍ୟାତନ ଗୋଥମଦ । ଗୋପକ୍ଷ । ଉପନ୍ୟାସ

ଜମିଦାରୀ ନେଇ । ଜମି ଜମା ଖୁବ ସାମାନ୍ୟରେ ଆଛେ—ଭାବୀ, ଆମି ବ୍ୟବସା ଶୁରୁ କରେଛି । ବୋତଳ ସାପ୍ଲାଇଏର କାଜ ପେଯେଛି । ସାମାନ୍ୟ ହଲେଓ କିଛୁ ଟାକା-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚି । ବ୍ୟବସାର ନିୟମ କାନୁନ ବୁଝିବାରେ ଶୁରୁ କରେଛି—ଆମାର ଧାରଣା ଆମି ଭାଲଇ କରିବ ।

ଭାଲ କରିଲେ ଭାଲ । ଭାଲ କରିବାରେ ଥାକ । କୋଟିପତି ହଯେ ଯାଓ । ଗାଡ଼ି ହୋକ । ବାଡ଼ି ହୋକ । ତୋମରା ସୁଖେ ଥାକ । ତୋମାକେ ଯା ବଲେଛି କରା—ଆମାକେ ଏକଟା ଠେଲାଗାଡ଼ି ଏନେ ଦାଓ ।

ଭାବୀ ଶୁଣୁନ, ମାର ଶରୀର ଖୁବ ଖାରାପ । ମା ଚିକିଂସାର ଜନ୍ୟ ଢାକାଯ ଆସିଛେ । ମା ଆସୁକ ତାରପର ଯାନ ।

ଉନାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ଯାଓଯାର ସମ୍ପର୍କ କି? ଆମି ଆଜଇ ଯାବ ।

ଆଜା ଠିକ ଆଛେ ।

ତୁମି ଆରେକଟା କାଜ କରିବେ—ସୁପ୍ରଭାକେ ଆମି ପାଲିବେ ପାରିଛି ନା—ତାକେ ପାଲକ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ।

କି ବଲିଛେ ବୁଝିବାରେ ପାରିଛି ନା ଭାବୀ ।

ବାଂଲାଦେଶେ ଅନେକ ଫ୍ୟାମିଲି ଆଛେ ଯାଦେର ଛେଲେ । ପୁଲେ ନେଇ, ଏମନ କୋନ ଏକଟା ଫ୍ୟାମିଲିଟେ ଓକେ ଦିଯେ ଦାଓ । ସେଇ ସୁଖେ ଥାକିବେ ଆମିଓ ସୁଖେ ଥାକିବ । ଏହିସବ ଯନ୍ତ୍ରନା । ଆମାର ଅସହ୍ୟ ଲାଗିଛେ ।

ଓ ଆଜା ।

ମେଯେଟା ହେଁଛେ ଅପ୍ଯା-ଓ ପେଟେ ଆସାର ପର ଥେକେ ଯତ ସମସ୍ୟା । ଆମାର ଆର ଭାଲ ଲାଗେ
ନା ।

ଭାବୀ ଆପନି-ଆଜଇ ଯାବେନ?

ହଁ ।

ଇମନେର କୁଳତୋ ଅନେକ ଦୂର ହେଁ ଯାବେ, କୁଳ ଥେକେ ଓକେ ଆନା ନେୟା କେ କରବେ?

ଜାନି ନା । କୁଳ ବଦଳେ ଦିବ କିଂବା ଘରେ ବସେ ଥାକବେ-ବାପ ନେଇ ଛେଲେର ଆବାର କୁଳ କିମେର?
ତାର କି ପଡ଼ାଶୋନା ହବେ? ହବେ ନା । ବଡ଼ ହେଁ ଇଟ ଭାଙ୍ଗାବେ କିଂବା ରିକଶା ଚାଲାବେ ।

ସୁପ୍ରଭାର ସୁମ ଭେଦେଛେ । କାଁଦତେ ଶୁରୁ କରେଛେ । ସୁରାଇୟା ଉଠେ ଚଲେ ଗେଲ । ଫିରୋଜ ବସେ
ରହିଲ । ପତ୍ରିକା ପଡ଼ା ହୟନି । ଏଥନ ଆର ପଡ଼ତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ ନା । ଭାବୀ ଯଥନ ଚଲେ ଯାବେ
ବଲେ ଠିକ କରେଛେ ତଥନ ଯାବେଇ । ତାକେ ବୁବାନୋର କେଉ ନେଇ । ମେ କାରୋ କଥା ଶୁଣବେ ନା ।

ଇମନ ଛୋଟ ଛୋଟ ପା ଫେଲେ ଆସଛେ । ଛୋଟ ଚାଚାର ଦିକେ ଏକବାର ତାକିଯେଇ ଚୋଖ ନାମିଯେ
ନିଲ । ଫିରୋଜ ହାତ ଇଶାରାୟ କାହେ ଡାକଲ । ଇମନ ଆସଛେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଦିକେ ତାକିଯେ ଏଣ୍ଟିଛେ ।
ଏକବାରୋ ତାର ଚାଚାର ଦିକେ ତାକାଚେ ନା । ଛେଲେଟା ଅନ୍ତୁତ ହେଁଛେ । ଅନ୍ତୁତ କିନ୍ତୁ ଅସାଧାରଣ ।

ଖବର କିରେ ବ୍ୟାଟା ହାର୍ଡ ନାଟ?

ଭାଲ ।

ବଡ଼ ମାମାର ବାଡିତେ ଚଲେ ଯାଚିସ ତାହଲେ?

ହଁ ।

ଗୁଡ଼ । ଯାବାର ସମୟ କାଂଦିବି ନାତୋ?

ଭେରୀ ଗୁଡ । ବୋକା ଛେଲେରାଇ କାଂଦେ-ବୁଦ୍ଧିମାନରା କାଂଦେ ନା । ତୁଇ ବୋକା ନା ବୁଦ୍ଧିମାନ?

ଜାନି ନା ।

ଆଯ ପରୀକ୍ଷା କରେ ଦେଖି-ବୋକା ନା, ବୁଦ୍ଧିମାନ । କୋଳେ ଏସେ ବୋସ । ଆମି ତୋର ଚୁଲେ ବିଲି
କେଟେ କେଟେ ଆଦର କରବ । ତଥନ ଯଦି କେଂଦେ ଫେଲିସ ତଥନ ବୁଝବ ତୁଇ ବୋକା । ଆର ନା
କେଂଦେ ଥାକତେ ପାରଲେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ।

ଇମନ ଗୁଟିସୁଟି ମେରେ ତାର ଚାଚାର କୋଳେ ବସେ ଆଛେ । ତାର ଶରୀର କେଂପେ କେଂପେ ଉଠଛେ । ସେ
ପ୍ରାଣପଣ ଚେଷ୍ଟା କରଛେ ଚୋଥେର ପାନି ଆଟକାନୋର, କୋନ ଲାଭ ହଚ୍ଛେ ନା । ଚୋଥ ଭର୍ତ୍ତି କରେ
ପାନି ଆସଛେ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚୋଥ ମୁଛେ ଫେଲଛେ । ଛୋଟ ଚାଚାର କାହେ ସେ ବୋକା ପ୍ରମାଣିତ
ହଚ୍ଛେ ଏହି ଦୁଃଖବୋଧେଓ ସେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ତବେ ସେ ଜାନେ ନା-ଛୋଟ ଚାଚାଓ ତାର ମତି ବୋକା ।
ଛୋଟ ଚାଚାର ଚୋଥ ଓ ଭିଜେ ଉଠଛେ । ପାନି ଜମତେ ଶୁରୁ କରେଛେ ।

ହାର୍ଡ ନାଟ!

ହଁ ।

ଯେଥାନେଇ ଥାକିସ, ଯେ ଭାବେଇ ଥାକିସ—ଭାଲ ଥାକବି ।

ଆଜ୍ଞା ।

କୋନ କିଛୁ ନିଯେଇ ମନ ଖାରାପ କରବି ନା ।

ଆଜ୍ଞା ।

ଗଲ୍ଲ ଶୁଣବି?

ହଁ ।

ଏକଦେଶେ ଛିଲ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍ଗ । କଥା ନେଇ ବାର୍ତ୍ତା ନେଇ ହଠାତ୍ ବେଚାରାର ସର୍ଦି ଲେଗେ ଗେଲ । ସର୍ଦି ଏବଂ କଫ । ସାରାଦିନ ନାକ ଝାଡ଼େ ଆର ଖ୍ୟକ ଖ୍ୟକ କରେ କାଶେ । ବ୍ୟାଙ୍ଗେର ସ୍ତ୍ରୀ ବଲଳ, ଓଗୋ ଡାଙ୍କାରେର କାହେ ଯାଓ । ତୋମାର କାଶିର ଶବ୍ଦେ ବାଚାରା ସୁମୁତେ ପାରଛେ ନା । ବ୍ୟାଙ୍ଗ ବଲଳ, ଡାଙ୍କାରେର କାହେ ଯେ ଯାବ ଭିଜିଟେର ଟାକା ଲାଗବେ ନା? ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ବଲଳ, ଆଧୁଲୀଟା ନିଯେ ଯାଓ । ବ୍ୟାଙ୍ଗ ବଲଳ, ଆଧୁଲୀଟାଇ ଆମାଦେର ଶେଷ ସମ୍ବଲ ସେଟା ନିଯେ ଯାବ?

ହାଁ ଯାଓ । ଶରୀରଟାତୋ ଆଗେ ଦେଖବେ । ଟାକା ଗେଲେ ଟାକା ପାଓଯା ଯାଯ । ଶରୀର ଗେଲେ କି ଆର ପାଓଯା ଯାଯ?

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ବଲଳ, ବଡ କଥାଟାତୋ ଭାଲାଇ ବଲେଛ । ଆଜ୍ଞା ଯାଇ ଡାଙ୍କାରକେ ବରଂ ଦେଖିଯେଇ ଆସି ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଅପେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ବ୍ୟାଙ୍ଗେର ଶ୍ରୀ ବଲଲ, ବ୍ଲାଡ ପ୍ରେସାରଟାଓ ଏକଟୁ ଚେକ କରିଓ । ଆମାର ଧାରଣା ତୋମାର ପ୍ରେସାରଓ ବେଡ଼େଛେ । କାଳ ରାତେ ବୃଷ୍ଟିର ସମୟ ତୁମି ଯଥନ ଡାକଛିଲେ ତଥନ ତୋମାର ଗଲା କେମନ ଯେଣ ଅନ୍ୟ ରକମ ଶୁନାଛିଲ ।

ଛୋଟ ଚାଚା ଦମ ନେବାର ଜନ୍ୟେ ଥାମତେଇ ଇମନ ବଲଲ, ବାବା କି ଆର ଫିରେ ଆସବେ ନା । ଚାଚା?

ବୁଝିତେ ପାରଛି ନା । ଧରେ ନେ ଫିରେ ଆସବେ ନା । ତାହଲେ କଷ୍ଟ କମ ପାବି । ଫିରେ ଆସବେ ଭେବେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି-ମାନୁଷଟା ଫିରଛେ ନା-କଷ୍ଟ ବେଶୀ ନା?

ହଁ ।

ତୋର ମା ସାରାକ୍ଷଣ ଭାବଛେ—ଏହି ବୁଝି ମାନୁଷଟା ଫିରିଲ । ରାତେ ସୁମାଯ ନା । ଜେଗେ ଥାକେ, ଗୋଟେ ସାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ହଲେ ଛୁଟେ ଆସେ—ଏହି ଅବହ୍ଲାଟାତୋ ଭୟଂକର ।

ସୁପ୍ରଭା ଖୁବ କାଁଦିଛେ । ସୁରାଇୟା ମେଯେର କାନ୍ଦା ଥାମାନୋର କୋନ ଚେଷ୍ଟା କରିଛେ । ନା । କାଦୁକ । କାଁଦିତେ କାଁଦିତେ କ୍ଲାନ୍ଟ ହେୟ ଏକ ସମୟ ନିଜେଇ ଥେମେ ଯାବେ । ମେ ଯଥନ କାଁଦେ ତଥନତୋ କେଉଁ ତାର କାନ୍ଦା ଥାମାତେ ଆସେ ନା । ମେ କୋନ ଯାବେ? ତାର ଏତ କି ଦାୟ ପଡ଼େଛେ?

୪. ପୌଷ ମାସ ପ୍ରଚନ୍ଦ ଶୀତ ପଡ଼େଛେ

ପୌଷ ମାସ । ପ୍ରଚନ୍ଦ ଶୀତ ପଡ଼େଛେ । ଶୀତର ସଙ୍ଗେ କୁଯାଶା । ଇମନ ବସେ ଆଛେ ତାର ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିର ଦୋତଳାର ବାରାନ୍ଦାୟ । ସେ ଅବାକ ହୁଁ ଦେଖିଲେ କୁଯାଶାଯ ସବ ଢେକେ ଆଛେ । ଏକଟୁ ଦୂରେର ଜିନିସଓ ଦେଖା ଯାଚେ ନା । ବାଡ଼ିର ସାମନେ କାଠାଲ ଗାଛଟାକେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ଛୋଟ ଏକଟା ପାହାଡ଼ । ତାର ଛୋଟ ଚାଚା ବଲେଛିଲେନକୁଯାଶା ଆସଲେ ମେଘ । ଆକାଶେର ମେଘ ସଥନ ମାଟିତେ ନାମେ ତାକେ ବଲେ କୁଯାଶା । ଇମନେର ଖୁବ ଅନ୍ତ୍ର ଲାଗିଛେ ଏହି ଭେବେ ଯେ ସେ ମେଘେର ଭେତର ବସେ ଆଛେ । ଆଜ ଛୁଟିର ଦିନ, ତାର ବାରାନ୍ଦାୟ ଚୁପଚାପ ବସେ ଥାକାର କଥା ନା । ଛୁଟିର ଦିନେର ସକାଳ ବେଳାୟ ଏହି ବାଡ଼ିତେ ନାନାନ ଧରଣେର ଖେଳା ହୁଁ । ଟୋକନ ଆର ଶୋଭନ ଟୈନିସ ବଲ ଦିଯେ କ୍ରିକେଟ ଖେଳେ । ଟୋକନେର ଖୁବଇ କାଦୁନେ ସ୍ଵଭାବ । କିଛୁ ହତେଇ କାନ୍ଦା ଶୁରୁ କରେ । ଆର ଶୋଭନ ମାରାମାରିତେ ଓଷ୍ଟାଦ । ହୃଟ କରେ ମାରାମାରି ଶୁରୁ ହୁଁ ଯାଯ । ଶୋଭନ କ୍ରିକେଟ ବ୍ୟାଟ ଦିଯେ ଧମାଧ୍ୟମ ଭାଇକେ ମାରେ । ଅନ୍ତ୍ର ବ୍ୟାପାର ହଚ୍ଛେ କେଉ କଥନୋ ନାଲିଶ କରେ ନା । ମାରାମାରି ଏବଂ କାନ୍ଦାକାଟି କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେ ଥେମେ ଯାଯ । ଆବାର ଖେଳା ଶୁରୁ ହୁଁ । ମିତ୍ତ ଏକା ଏକା ରାନ୍ଧା ବାଟିଖେଲେ । କ୍ରିକେଟ ଖେଳାୟ ତାକେ ନେଯା ହୁଁ ନା, ମିତ୍ତ ରାନ୍ଧାବାଟି ଖେଳାୟ ତାକେ ନେଯ ନା । ଏକଦିନ ଶୁଦ୍ଧ ବଲେଛିଲ, ଏହି ତୁଇ ଚାକର ହବି? ତୁଇ ଚାକର ହଲେ ଖେଲତେ ନେବ । ଯା ବାଜାର କରେ ନିଯେ ଆଯ । ମନେ କରେ କାଁଚା ମରିଚ, ଆନବି । ଆର ଖବର୍ଦ୍ଦାର ପଯସା ସରାବି ନା ।

ଇମନେର ଖେଲତେ ଇଚ୍ଛା କରଛିଲ, କିନ୍ତୁ ଚାକର ହେଉଟା ମେନେ ନିତେ ପାରଛିଲ ନା ବଲେ ଖେଲେ ନି । ତବେ ନା ଖେଲଲେଓ ସେ ବେଶିର ଭାଗ ସମୟ ଆଶେ ପାଶେ ସୁର ସୁର କରେ ।

ଆଜି ଇମନ ଏଥନୋ ନିଚେ ନାମଛେ ନା । କାରଣ ନିଚେ ନାମିଯେ ନେଯାର ଜନ୍ୟ ମିତ୍ତ ଆସେନି । ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିର ଦୋତଳାର ସିଁଡ଼ି ପୁରୋପୁରି ଶେଷ ହୁଁ ନା । ରେଲିଂ ଦେଯା ବାକି । ଏ ରକମ ସିଡି

ଦିଯେ ନିଚେ ନାମତେ ଇମନେର ଅସନ୍ତବ ଭୟ ଲାଗେ । ମିତୁ ବୟସେ ତାର ସମାନ ହଲେଓ, ଠିକ୍ ସମାନ ଓ ନା, ପାଁଚ ଦିନେର ବଡ଼ । ଭୟଂକର ସାହସୀ । ଏକବାର ସେ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରେ ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ଉଠେଛିଲ । ମିତୁ ଶୁଣୁ ଯେ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରେ ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ଉଠିବେ ପାରେ ତାଇ ନା । ତିନ ତଳାର ଛାଦେ ପା ଝୁଲିଯେ ବସତେଓ ପାରେ । ସେଇ ଛାଦେରେ ରେଲିଂ ନେଇ । ଇମନେର ବଡ଼ ମାମା ଛାଦେ ରେଲିଂ ଦେବେନ ନା—ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ବାଜେ ଖରଚ । ଇମନେର ଧାରଣା ବାଜେ ଖରଚ ହଲେଓ ରେଲିଂ ଦେଯା ଉଚିତ । ତା ନା ହଲେ କୋନ ଏକଦିନ ମିତୁ ଛାଦ ଥେକେ ପଡ଼େ ଯାବେ । ଇମନେର ଧାରଣା ଦୋତଳାର ସିଁଡ଼ିତେଓ ରେଲିଂ ଦେଯା ଉଚିତ । ରେଲିଂ ଦେଯା ନା ହଲେ ସେ ନିଜେଇ କୋନ ଏକଦିନ ପଡ଼େ ଯାବେ ।

ଇମନ!

ଇମନ ଚମକେ ଉଠେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ମା ଡାକଛେନ । ଆଗେ ମା ଡାକଲେଇ ଆନନ୍ଦ ହତ, ଏଥନ ହ୍ୟ ନା । ମାର ଡାକା ମାନେଇ କିଛୁ ଏକଟା ନିୟେ ଧମକା ଧମକି ହବେ । ଧମକ ଖାବାର ମତ କିଛୁ ଅବଶ୍ୟ ମେ କରେନି । ସକାଳେ ବହି ନିୟେ ବସେ ଅନେକକ୍ଷଣ ପଡ଼େଛେ । ମା ଯଥନ ବଲଲେନ, ଯଥେଷ୍ଟ ଘ୍ୟାନଘ୍ୟାନେନାନି ହେବେଛେ ଏଥନ ଯାଓ । ତଥନି ଶୁଣୁ ସେ ଉଠେ ଏସେଛେ ।

ଇମନ ଭୟେ ଭୟେ ମାର ଘରେର ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ମାର ରାତେ ଜୁର ଛିଲ, ଏଥିନେ ବୋଧ ହ୍ୟ ଜୁର । ମା ଶୁଯେ ଆଛେନ । ସୁପ୍ରଭା ମାର ପାଶେ ବସେ ନିଜେ ନିଜେଇ ଖେଲଛେ । ଇମନେର କାହେ ଖୁବହି ଆଶର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ ଯେ ସୁପ୍ରଭା ନିଜେ ନିଜେ ବସତେ ପାରେ । ହାମାଗୁଡ଼ି ଦିତେ ପାରେ । କିଛୁ ଦେଖଲେଇ ଦୁହାତେର ଦୁଇ ଆଙ୍ଗୁଳ ଉଁଚୁ କରେ ବଲେ—ଯେ ଯେ ଯେ ମାନୁଷ କାଉକେ କିଛୁ ଦେଖାତେ ଚାଇଲେ ଏକ ଆଂଗୁଳ ଦିଯେ ଦେଖାଯ—ସୁପ୍ରଭା ଦୁହାତେର ଦୁ ଆଂଗୁଲେ ଦେଖାଯ । ଏଟାଓ ତାର କାହେ ବିଶ୍ଵାସକର ମନେ ହ୍ୟ ।

ସୁପ୍ରଭା ଇମନକେ ଦେଖା ମାତ୍ର ଦୁହାତେର ଦୁଇ ଆଂଗୁଳ ଉଚ୍ଚ କରେ ତାକେ ଦେଖାଲ ଏବଂ କ୍ରମାଗତ ବଲତେ ଲାଗଲ, ସେ ସେ ସେ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, କୋଥାଯ ଛିଲି?

ଇମନ ଭୀତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ବାରାନ୍ଦାଯ ।

ରାନ୍ଧାଘରେ ଗିଯେ ବଲତୋ ଆମାକେ ଚିନି ଦୁଧ ଛାଡ଼ା ଲିକାର ଦିଯେ ଏକ କାପ ଚା ଦିତେ । ଲେବୁ ଯେନ ନା ଦେଯ । ଚାଯେର ମଧ୍ୟେ ଲେବୁର ଗନ୍ଧ—ଅସହ୍ୟ ।

ତୋମାର ଜୁର କମେଛେ ମା?

ସୁରାଇୟା ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆମାର ଜୁରେର ଖବର ତୋକେ ନିତେ ହବେ ନା । ଯା କରତେ ବଲଛି କର । ତୋର ଗଲା ଖାଲି କେନ? ମାଫଲାର ସେ ଏକଟା ଦିଯେଛିଲାମ ସେଟା କହି? ଠାଙ୍ଗା ଲାଗିଯେ ରାତେ ଯଦି ଖୁକ ଖୁକ କରେ କାଶିସ ତାହଲେ ଗଲା ଚେପେ ଧରବ । ତଥନ ବୁଝବି କତ ଧାନେ କତ ଚାଲ । ଯା ଏଥନ ସାମନେ ଥେକେ ।

ଇମନ ଦୋତଳା ଥେକେ ଏକ ତଳାଯ ନାମଛେ । ନାମତେ ଗିଯେ ସେ ଲିଜାଯ ମରେ ଯାଚେ କାରଣ ସେ ନାମଛେ ବସେ ବସେ । କେଉ ଦେଖଲେଇ ହାସବେ । ବିଶେଷ କରେ ମିତୁ ଯଦି ଦେଖେ ତାହଲେ ସର୍ବନାଶ ହବେ । ଖୁବ ହାସୋହାସି କରବେ । ଏମିତେଇ ମିତୁ ତାକେ ନିଯେ ଖୁବ ହାସୋହାସି କରବେ । ତାକେ ଡାକେ କ୍ୟାବଲା ବାବା । ଏଇ ଅବସ୍ଥାଯ ଦେଖେ ଫେଲଲେ ହୟତ ଆରୋ ଭୟଂକର କୋନ ନାମେ ଡାକବେ ।

ଇମନ ଠିକମତିହ ନାମଲ । କେଉ ତାକେ ଦେଖଲ ନା । ରାନ୍ଧାଘରେ ବୁଯାକେ ଚାଯେର କଥା ବଲଲ । ବୁଯା ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆମାର ହାତ ବନ୍ଧ, ଏଥନ ଚା ଦେଓନ ଯାଇବ ନା । ବୁଯାର କଥା ଶୁଣେ ଇମନେର ଭୟ ଭୟ ଲାଗଛେ । ବୁଯା ଯଦି ଚା ନା ପାଠାଯ ମା ବୁଯାର ଉପର ରାଗ କରବେ ନା । ତାର ଉପରଇ ରାଗ କରବେ । ଚଢ଼ ମାରବେ ବା ଚୁଲେ ଧରେ ଝାକୁନି ଦିବେ । ଇମନ ବିଡ଼ ବିଡ଼ କରେ ବଲଲ, ବୁଯା ମାର ଖୁବ ଜୁର । ସକାଳେ କିଛୁ ଖାଯନି—ଏଇ ଜନ୍ୟେ ଚା ଚାଚେ । ଦୁଧ-ଚିନି-ଲେବୁ ଛାଡ଼ା ଶୁଦ୍ଧ ଲିକାର ।

କହିଲାମ ନା ହାତ ବନ୍ଧ ।

ଇମନ ମନ ଖାରାପ କରେ ରାନ୍ଧାଘର ଥେକେ ବେର ହଲ । ବଡ଼ ମାମାର ବାଡ଼ିତେ ତାରା ଖୁବ ଖାରାପ ଅବସ୍ଥାଯ ଆଛେ । କେଉ ତାଦେର କୋନ କଥା ଶୁଣେ ନା । ଇମନ ଯଦି କୋନ କାଜେର ଲୋକକେ ବଲେ ଏଇ ଆମାକେ ଏକ ଗ୍ରାସ ପାନି ଦାଓ । ସେ ଅବଧାରିତ ଭାବେ ନା ଶୋନାର ଭାନ କରେ ଚଲେ ଯାବେ । କିଂବା ଦିତେଛି ବଲେ ସାମନେ ଥେକେ ସରେ ଯାବେ କିନ୍ତୁ ଆର ଫିରେ ଆସବେ ନା । ଆଗେ ଏହି ନିଯେ ତାର ଖୁବ ମନ ଖାରାପ ଲାଗତ । ଏଥନ ଲାଗେ ନା ।

ଇମନ ବାରାନ୍ଦାୟ ଏସେ ଦେଖେ ମିତୁ ବାରାନ୍ଦାର ପିଲାରେ ହେଲାନ ଦିଯେ କମଳା ଖାଚେ । ଏହି ଶିତେ ତାର ଗାୟେ ପାତଳା ଏକଟା ଫ୍ରକ । ଖୁବ ଯାରା ସାହସୀ ମେଯେ ତାଦେର ବୋଧ ହୟ । ଶିତେ କମ ଲାଗେ । ଇମନେର ଖୁବ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ମିତୁର କାହେ ଯେତେ— ତବେ ଏଥନ ସେ ଯାବେ ନା, ଏକଟୁ ପରେ ଯାବେ । ମିତୁର କମଳା ଖାଓୟା ଶେଷ ହବାର ପର ଯାବେ । ଏଥନ ମିତ୍ର ପାଶେ ଗିଯେ ଦାଡ଼ାଲେ ମିତୁ ଭାବତେ ପାରେ ସେ କମଳାର ଲୋଭେ କାହେ ଏସେଛେ ।

ମିତ୍ର କମଳା ଖାଓୟା ଶେଷ ନା ହଓୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅନ୍ୟ ଦିକେ ତାକିଯେ ଥାକବେ । ଏମନ ଭାବ କରବେ ଯେନ ଖୁବ ମନ ଦିଯେ କିଛୁ ଦେଖଚେ ।

ଏই କ୍ୟାବଲା, ଏই ।

ମିତୁ ଡାକଛେ । ମିତୁର କମଳା ଶେଷ ହୁଯିଥିଲା । ହାତେ ଏଖନୋ କଯେକଟା କୋଯା ରହେଛେ । ଇମନ କାହେ ଗିଯେ ଦାଡ଼ାଙ୍ଗେ-ଏକଟା ଦୁଟା କୋଯା ହୁଯାଇଥାର ହାତେ ଦେବେ । ତଥିଲା ଇମନକେ ଲୋଭୀର ମତ ଲାଗିବେ । ଆବାର ନାଓ ଦିତେ ପାରେ । ମିତୁର କୋନ କିଛୁଇ ଠିକ ନେଇ । ଇମନ କାହେ ଗେଲା ।

ମିତୁ ତାକେ କମଳାର କୋଯା ଦିଲ ନା । ପୁରୋ କମଳା ଶେଷ କରେ ବଲଲ, କ୍ୟାବଲା, ଆଜ ତୋର ଛୋଟ ଚାଚା ଆସିବେ ନା?

ଇମନ ବଲଲ, ଆସିବେ ପାରେ ।

ଛୋଟ ଚାଚାର କଥା ଓଠାଯ ଇମନେର ମନ ଭାଲ ହେବେ ଗେଲା । ସେ ଏକଟୁ ହେସେଓ ଫେଲଲ । ଆଜ ଶୁକ୍ରବାର । ଛୁଟିର ଦିନ । ଛୁଟିର ଦିନେ ଛୋଟ ଚାଚା ଆସେ । ଗତ ଶୁକ୍ରବାର ଆସେନି । ଆଜ ହୁଯାଇବେ ।

ତୋର ଛୋଟ ଚାଚାକେ ଦେଖିବେ କେମନ ଲାଗେ ଜାନିସ?

କେମନ ଲାଗେ ।

ଅବିକଳ ରାମ ଛାଗଲେର ମତ ଲାଗେ । ଦାଡ଼ି ରେଖେଛେତୋ ଏଇ ଜଣ୍ୟେ । ରାମଛାଗଲେରଙ୍କ ଦାଡ଼ି ଥାକେ । ହିହିହି ।

ଇମନେର ଚୋଥେ ପ୍ରାୟ ପାନି ଏସେ ଯାଇଛେ । ଛୋଟ ଚାଚାକେ କେଉ ଖାରାପ ବଲଲେ ତାର ଖୁବ ମନ ଖାରାପ ଲାଗେ । ତାହାଙ୍କ ଦାଡ଼ିତେ ଛୋଟ ଚାଚାକେ ଖୁବଇ ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ ।

ମିତୁ ବଲଲ, ଆମି ଯଥନ କମଳା ଖାଚିଲାମ ତଥନ ତୁଇ ଲୋଭୀର ମତ ତାକିଯେ ଛିଲି କେନ?

ତାକିଯେ ଛିଲାମନାତୋ!

ଅବଶ୍ୟଇ ତାକିଯେଛିଲି । ଲୋଭୀ କୋଥାକାର । ଆବାର ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲେ-ମିଥ୍ୟକ ।

ଆମି ମିଥ୍ୟକ ନା । ଆମି ସତ୍ୟକ ।

ଅବଶ୍ୟଇ ତୁଇ ମିଥ୍ୟକ । ବାବା ମାରା ଗେଛେ ଆବାର ମିଥ୍ୟା କଥାଓ ବଲେ ।

ବାବା ମରେ ନି । ବେଡ଼ାତେ ଗେଛେନ, ଚଲେ ଆସବେନ ।

ଚଲେ ଆସବେ ନା ହାତୀ । କୋନଦିନ ଆସବେ ନା ।

ଆସବେ ।

ତୁଇ ବଲଲେଇ ହବେ? ସବାଇ ଜାନେ ଆସବେ ନା । ତୁଇ ଏକେତୋ ମିଥ୍ୟକ ତାର ଉପର ବୋକା ।

ଆମି ବୋକା ନା ।

ଅବଶ୍ୟଇ ତୁଇ ବୋକା । ବୋକା ଏବଂ ଭୀରୁ । ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ବସେ ବସେ ପା ଲ୍ୟାଛଡ଼େ ନାମିସ । ଆମି ଦେଖେଛି ।

ଇମ୍ବୁନ୍ ଓହିମ୍ବୁଦ୍ । ଓପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ହିମନ ଚୋଖେର ପାନି ସାମଲାବାର ଚେଷ୍ଟା କରଛେ । ପାରଛେ ନା । ମିତୁ ବଲଲ, ଏକଦିନ ତୁହି ସଥନ ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ବସେ ବସେ ନାମଛିଲି ତଥନ ଆମି ତୋର ଇଯେଟା ଦେଖେ ଫେଲେଛି । ଦେଖତେ ଶାଦା କେଚୋର ମତ-ହି ହି ହି ।

ହିମନେର ଚୋଖେ ଏବାର ପାନି ଏସେ ଗେଲ । ଚୋଖ ମୁଛେ ସେ ରଙ୍ଗନା ହଳ ରାନ୍ଧାଘରେର ଦିକେ । ବୁଝାକେ ଆରେକବାର ଅନୁରୋଧ କରେ ଦେଖବେ ଯେନ ମାକେ ସେ ଚା ଦିଯେ ଆସେ ।

ମିତୁ ତାର ଫ୍ରକେର ପକେଟ ଥେକେ ଆରେକଟା କମଳା ବେର କରେଛେ । ମେଯେଟାର ମୁଖ ଗୋଲଗାଲ, ମାଥା ଭର୍ତ୍ତି ଝାଁକଡ଼ା ଚୁଲ । ଅସନ୍ତବ ସୁନ୍ଦର ଚେହାରା । ଏକବାର ତାର ଦିକେ ଚୋଖ ପଡ଼ିଲେ ଚୋଖ ଫେରାନୋ ମୁଶକିଲ । ଏ ହଚ୍ଛେ ସେଇ ଧରଣେର ମେଯେ ଯାକେ ଦେଖିଲେଇ କଥା ବଲତେ ଇଚ୍ଛେ କରେ । ମଜାର ବ୍ୟାପାର ହଳ, ଆଜ ଥେକେ ଠିକ ବିଶ ବଚର ପର ଏହି ମେଯେଟି ତାର ବାବାର ଘରେ ଢୁକେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଭଞ୍ଜିତେ ବଲବେ-ବାବା ଆମି ଇମାନକେ ବିଯେ କରତେ ଚାହି ।

ମିତୁର ବାବା ହତଭସ୍ତ ହେଁ ବଲବେନ, କି ବଲଲି?

ଯା ବଲେଛି ତୁମି ଶୁଣେଛ ।

ତୋର କି ମାଥାଟା ଖାରାପ?

ମିତୁ ଆଗେର ଚେଯେଓ ଶାନ୍ତ ଗଲାଯ ବଲବେ, ବାବା ଆମାର ମାଥା ଖାରାପ ନା । ତୁମି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଦାଓ ।

ମେହି ଗଲ୍ଲ ସଥାସମଯେ ବଲା ହବେ । ଆପାତତ ଆମରା ଦେଖିତେ ପାଛି । ଇମନ ତାର ଛୋଟ ଚାଚାର କୋଳେ । ସେ ଚାଚାର ଘାଡ଼େ ମୁଖ ଲୁକିଯେ ଆଛେ । ନିଃଶବ୍ଦେ କାଦିଛେ । ଫିରୋଜ ବଲହେ-କେଂଦ୍ରେ ତୁହି ଆମାର ଘାଡ଼ ଭିଜିଯେ ଫେଲାଇଛି । ତୋର ହ୍ୟେଛେଟା କି ବଲତୋ? ପନେରୋ ଦିନ ପର ଏସେଛି, କୋଥାଯ ଗଲ୍ଲ ଗୁଜବ କରବି-ଏ ରକମ କରଲେ ଆର ଆସବ ନା । ଦୋତାଳା ଥେକେ ନିଚେ ଫେଲେ ଦେବ । ଦିଲାମ ଫେଲେ ଦିଲାମ । ଏକ ମିନିଟେର ମଧ୍ୟେ ଯଦି ହାସିର ଶବ୍ଦ ନା ଶୁଣି ତାହଲେ କିନ୍ତୁ ସତି ସତି ଫେଲେ ଦେବ!

ଇମନ ହାସତେ ନା ପାରଲେଓ ହାସିର ମତ ଶବ୍ଦ କରଲ । ଛୋଟ ଚାଚାର ଏକଟୁ ମାଥା ଖାରାପେର ମତ ଆଛେ । ସତି ସତି ଫେଲେ ଦିତେ ପାରେ ।

ସୁରାଇୟାର ଜୁର ଆରୋ ବେଡ଼େଛେ । ଜୁରେର ଆଁଚେ ମୁଖ ଲାଗିଚେ ହ୍ୟେ ଆଛେ । ଚୋଖ ଜୁଲ ଜୁଲ କରଛେ । ଫିରୋଜ ବସେଛେ ତାର ସାମନେ ଏକଟା ଚେଯାରେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଭାବୀ କେମନ ଆହେନ?

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ଭାଲ । ଖାରାପ ଥାକିବ କେନ? ଖାରାପ ଥାକାର ମତ ନତୁନ କିଛୁତୋ ହ୍ୟାନି ।

ଆପନାର ଜୁର କି ବେଶී?

ଜାନି ନା । ତୋମାର ଖବର ବଲ । ବ୍ୟବସା ପାତିର ଅବଶ୍ଵା କି?

ଅବଶ୍ଵା ବେଶී ଭାଲ ନା । ଖାରାପହି ବଲତେ ପାରେନ । ବ୍ୟବସା କରତେ କ୍ୟାଶ ଟାକା ଲାଗେ । କ୍ୟାଶ ଟାକାତୋ ନେଇ ।

ତୋମାର ଭାଇଯେର ଟାକା ପଯସାର ଖୋଜ ନିତେ ବଲେଛିଲାମ ଖୋଜ ନିଯେଛ?

ଫିରୋଜ କିଛୁ ବଲଲ ନା, ଚୁପ କରେ ରଇଲ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଆଲାପ କରତେ ତାର ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା । ଅଫିସେ ତାର ଭାଇଯେର ଟାକା ପଯସା ଭାଲଇ ଆଛେ । ଟାକାଟା ପେତେ ହଲେ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ହେଁଲେ । ଏହି ମର୍ମ ପ୍ରମାଣ ସହ କାଗଜ ପତ୍ର ଦିତେ ହବେ । ଭାଇଯେର ମୃତ୍ୟୁ ହେଁଲେ ଏ ଜାତୀୟ କୋନ କାଗଜ ତାର କାହେ ନେଇ । ଏକଟା ମାନୁଷ ନିଖୋଜ ହେଁଲେ ଗେଛେ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ତାର ଆର କୋନ ଖୋଜ ନେଇ ।

ଭାବୀ, ଇମନେର ପଡ଼ାଶୋନା କେମନ ହଚେ?

ଜାନି ନା ।

ସୁପ୍ରଭାତୋ ଦେଖିତେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ହଚେ ।

ଓ ସୁନ୍ଦର ହଲେଇ କି ଆର ଅସୁନ୍ଦର ହଲେଇ କି? ତୁମି କି ଏଥିରେ ମେସେଇ ଥାକ?

ଜ୍ଞାନ ।

ଚିରଜୀବନ କି ମେସେଇ ଥାକବେ? ସର ବାଡ଼ି କରବେ ନା, ବିଯେ ଚିଯେ କରବେ ନା ।

ବ୍ୟବସାର ଅବସ୍ଥା ଭାବୀ । ଖୁବହି ଥାରାପ ।

ଥାରାପ ହଲେ କି ଆର କରବେ । ମେସେ ମେସେ ଜୀବନ କାଟିଯେ ଦାଓ ।

ଫିରୋଜ ଏକଟୁ ଝୁକେ ଏସେ ବଲଲ, ଭାବୀ ଆପନାର କାହେ ଆମି ଏକଟା ଆଦାର ନିୟେ ଏସେଛି ।

ସୁରାଇୟା ଭୁରୁ କୁଚକେ ବଲଲ, କି ଆଦାର?

ମାର ଶରୀର ଖୁବ ଖାରାପ, ପ୍ୟାରାଲାଇସିସ ହୟେ ଗେଛେ । ମନେ ହୟ । ବାଁବେନ ନା । ଆପନାକେ ଖୁବ
ଦେଖିତେ ଚାହେନ ।

ଆମାକେ ଦେଖେ କି ହବେ?

ମନେ ହୟତ ଶାନ୍ତି ପାବେନ ।

ଆମାକେ ଦେଖେ ଶାନ୍ତି ପାବାର କିଛୁ ନେଇ । ଆମି କୋନ ଶାନ୍ତି-ବଡ଼ି ନା ।

ଭାବୀ, ଏଇ ଭାବେ କଥା ବଲବେନ ନା । ଆପନି ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଚଲେନ । ସବାଇକେ ନିୟେ ସୁରେ ଆସି ।
ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଏକଟା ଜାଯଗାୟ ପଡ଼େ ଆହେନ, ଢାକାର ବାଇରେ ଗେଲେ ଭାଲ ଲାଗିବେ ।

ଆମାର ଭାଲ ଲାଗା ନିୟେ ତୋମାକେ ଭାବତେ ହବେ ନା ।

ଭାବୀ, ଆମି ହାତ ଜୋଡ଼ କରଛି ।

ସୁରାଇୟା ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, କଥାଯ କଥାଯ ହାତ ଜୋଡ଼ କରିବେ ନା । ଏହିସବ ନାଟକ ଆମାର
ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଆମି କୋଥାଓ ଯାବ ନା ।

ତାହଳେ ଏକଟା କାଜ କରି, ଇମନକେ ନିୟେ ଯାଇ?

ନା, ଓକେ ଆମି ଏକା କୋଥାଓ ପାଠାବ ନା?

ଏକା କୋଥାଯ ଭାବୀ । ଆମିତୋ ସଙ୍ଗେ ଯାଚିଛ । ନିଯେ ଯାବ, ଏକଟା ଦିନ ଥାକବ । ତାରପର ଚଲେ ଆସବ ।

ନା ।

ଅନେକ ଦିନତୋ ହରେ ଗେଲ ଭାବୀ ଏଖନ ଏକଟୁ ସ୍ଵାଭାବିକ ହବାର ଚେଷ୍ଟା କରା ଉଚିତ ନା?

ଆମି ସ୍ଵାଭାବିକଇ ଆଛି । ଏରଚେ ବେଶୀ ସ୍ଵାଭାବିକ ହୋଯା ଆମାର ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନା । ଫିରୋଜ, ତୁମି ଏଖନ ଯାଓ । ଶରୀର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା-କଥା ବଲତେ ଇଚ୍ଛେ କରାଇଛେ ନା ।

ଆମି ଯାବ ବୃଦ୍ଧିପତ୍ରିବାର ଦୁପୁରେ । ସକାଳବେଳା ଏସେ ଏକବାର ଖୋଜି ନିଯେ ଯାବ?

କି ଖୋଜି ନିଯେ ଯାବେ?

ଯଦି ଆପଣି ଯାନ ଆମାର ସଙ୍ଗେ, କିଂବା ଇମନକେ ଦେନ ।

ଏକବାରତୋ ନା ବଲେଛି-ତାରପରେଓ ଚାପ ଦିଛ କେନ?

ଚାପ ଦିଛି ନା ଭାବୀ, ଅନୁରୋଧ କରଛି । ମାର ଶରୀର ଖୁବଇ ଖାରାପ । ବାଁଚବେନ ନା । ଇମନେର ଜନ୍ୟେ ଖୁବ ଅଛିର । ଭାବୀ ଆଜ ଉଠି, ବୃଦ୍ଧିପତ୍ରିବାର ସକାଳେ ଆସବ । ଯାଓଯାର ଆଗେ ଦେଖା କରାର ଜନ୍ୟେ ଆସବ । ସୁଥଭା କି ସୁମୁଚ୍ଛେ?

ହାଁ ।

ଓକେ ଦିନ ଏକଟୁ କୋଳେ ନିଯେ ଆଦର କରି ।

କୋଳେ ନିଯେ ଆଦର କରତେ ହବେ ନା । ସୁମ ଭେଙେ ଯାବେ । ସୁମ ଭାଙ୍ଗଲେ ବିଶ୍ରୀ କରେ କାଁଦେ ।
ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ ।

ସୁପ୍ରଭାର କାନ୍ନା ଶୁଧୁ ନା ସୁରାଇୟାର ସବ କିଛୁଟି ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ । ଇମନ ଯଥନ ପଡ଼ାର ଟେବିଲେ ବସେ
ଗୁଣଗୁଣ କରେ ସେଇ ଗୁଣଗୁଣ କିଛୁକ୍ଷଣ ଶୁନଗେଇ ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ । ଆବାର ସେ ଯଥନ ନିଃଶବ୍ଦେ ପଡ଼େ
ତଥନ ଚାରଦିକେର ନୈଶବ୍ଦଓ ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ । ସବଚେ ବେଶୀ ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ ତାର ବଡ ଭାଇ ଜାମିଲୁର
ରହମାନକେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ମାଝେ ମଧ୍ୟେ ବୋନେର ଘରେ ତୁକେନ । ନାନାନ ବିଷୟ ନିଯେ କଥା ବଲେନ । ଦୁଏକଟା
କଥା ଶୋନାର ପରଇ ସୁରାଇୟାର ମାଥା ଧରେ ଯାଯ । ସୁରାଇୟା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଲେ ଭାଇଜାନ ପ୍ରଚଞ୍ଚ
ମାଥା ଧରେଛେ । ତିନି ତାରପରେଓ ବସେ ଥାକେନ । ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥେକେ ଆରେକ ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଯାନ ଏବଂ
କଥା ବଲତେଇ ଥାକେନ । ବଲତେଇ ଥାକେନ ।

ତାରପର ସୁରାଇୟା ତୁଇ ଆଛିସ କେମନ ବଲ ।

ଭାଲ ।

ଦିନ ରାତ ଚରିଶ ଘନ୍ଟା ଏକଟା ଘରେର ଭେତର ଥାକିସ । ଏର ନାମ ଭାଲ ଥାକା? ତୋରତୋ ପାଗଲ
ହତେ ବେଶୀ ବାକି ନାହିଁ ।

ପାଗଲ ଆମି ହବ ନା ଭାଇଜାନ, ପାଗଲ ହଲେ ଆଗେଇ ହତାମ । ଆଗେ ଯଥନ ହଇ ନାହିଁ ଏଖନୋ ହବ ନା । ଆଶେ ପାଶେର ସବାଇକେ ପାଗଲ ବାନାବ, କିନ୍ତୁ ନିଜେ ପାଗଲ ହବ ନା ।

ଏହିତ ଏକଟା କଥାର ମତ କଥା ବଲେଛିସ । ନିଜେ ଭାଲ ଥାକିବି । ନିଜେର ଭାଲ ଥାକାଟାଇ ଜରୁରୀ । ଅନ୍ୟେର ଯା ଇଚ୍ଛା ହୋକ ନିଜେ ଠିକ ଥାକଲେ ଜଗଣ ଠିକ । ଶୁଣେ ଭାଲ ଲାଗଲ । ଏକଟା ସ୍ଫଟନା ସ୍ଫଟଲେ ଚିଂ ହୁଁ ପଡ଼େ ସେତେ ହବେ ନା-କି? ଦୁର୍ଘଟନା ମାନୁଷେର ଜୀବନେ ସଟେ ନା? ସବ ସମୟ ସଟେ ।

ଭାଇଜାନ, ଆମାର ଖୁବଇ ମାଥା ଧରେଛେ ।

ଦିନ ରାତ ଏକଟା ସରେ ବନ୍ଦି ହୁଁ ଥାକଲେ ମାଥା ଧରବେ ନା? ମାଥା ଧରବେଇ ।-ଆମାର କଥା ଶୋନ, ମାଥା ଥେକେ ସବ କିଛୁ ବାଦ ଦେ—ଆଯ ଆମରା ତୋର ଜୀବନ ନିଯେ ନତୁନ କରେ ଚିନ୍ତା ଭାବନା କବି ।

ନତୁନ ଚିନ୍ତା ଭାବନାଟା କି? ଆମାକେ ବିଯେ ଦେବାର କଥା ଭାବଛେନ?

ଯଦି ଭାବି-ଅସୁବିଧା କୋଥାଯ? ତୋର ବୟସ ଅନ୍ଧ, ସାରାଟା ଜୀବନ ପଡ଼େ ଆଛେ ସାମନେ ।

ସୁରାଇୟା ହତଭ୍ୱ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଇମନେର ବାବା ବେଁଚେ ଥାକତେଇ ଆମି ଆରେକଟା ବିଯେ କରେ ଫେଲବ?

ବେଁଚେ ଆଛେ ତୋକେ କେ ବଲଲ?

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ମରେ ଗେଛେ ସେଟାଇ ବା କେ ବଲଲ? ତା ଛାଡ଼ା ଆମି ଜାନି ବେଁଚେ ଆଛେ । ଆର ଯଦି ନାଓ ଥାକେ-
ବିଯେତୋ ଆମି କରବ ନା ।

ଖୁବ ଭାଲ ଏକଟା ଛେଲେ ପେଯେଛିଲାମ । ଇଣ୍ଡିଆ-ଏର ବ୍ୟବସା କରେ । ବୟସ ଅଳ୍ପ । ରୋଡ
ଅ୍ୟାକସିଡେନ୍ଟେ ସ୍ତ୍ରୀ ମାରା ଗେହେନ ।

ଆପନି ଚାନ ଆମି ଆମାର ଦୁଇ ବାଚା ନିଯେ ତାର ଘାଡ଼ ଧରେ ଝୁଲେ ପଡ଼ି?

ଭାଇଜାନ ସଥିନ ଆପନାର ମନେ ହବେ ଆମାଦେର ଆର ପାଲତେ ପାରଛେନ ନା, ଅସୁବିଧା ହଚ୍ଛେ,
ତଥିନ ବଲବେନ ଆମି ଚଲେ ଯାବ ।

କୋଥାଯ ଯାବି?

କୋଥାଯ ଯାବ ସେଟା ଆମାର ବ୍ୟାପାର । ଭାଇଜାନ ଏଥିନ ଆପନି ଯାନ, ଆମାର ଏମନ ମାଥା ଧରେଛେ
ଯେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ଦେୟାଲେ ମାଥା ଠୁକି ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାମୟିକ ଭାବେ ଉଠେ ଚଲେ ଯାନ । ତବେ କିଛୁଦିନ ପର ଆବାରୋ ଆରେକଟି
ଛେଲେର ସନ୍ଧାନ ନିଯେ ଉପସ୍ଥିତ ହନ—

ବୁଝାଲି, ଭଦ୍ରଲୋକେର ବୟସ ସାମାନ୍ୟ ବେଶୀ । ମନେ ହୟ । ଫିଫଟି କ୍ରୁସ କରେଛେ ତବେ ଭାଲ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ।
ଚେହାରାଓ ସୁନ୍ଦର । ଦେଖିଲେ ମନେ ହୟ ବୟସ ଥାଟି ଫାଇଭ, ଥାଟି ସିଞ୍ଚ । ହାଇଲି ଏଡୁକେଟେଡ ।
ଇଲୀନ୍ୟ ଇଉନିଭାର୍ସିଟି ଥେକେ ଏମ. ଏସ. କରେଛେ । ଆମେରିକାନ ଏକ ମେ଱େ ବିଯେ କରେଛିଲ ।

ବିଯେ ଟିକେ ନି । ଆମେରିକାନ ମେଯେ ବୁଝତେଇ ପାରଛିସ-ବିଯେଟୋ ଓଦେର କାହେ ଏକଟା ଖେଳା ।
କିଛୁ ଦିନ Honey Honey ବଲା ତାରପର ସୋପ-ନେଉଲେର ଖେଳା ।

ମେଯେ ନା, ଆମି ବାଙ୍ଗଲୀ ମେଯେ ଏବଂ ବିଯେଟୋ ଆମାର କାହେ ଖେଳା ନା । ଆମାର ଏକବାର ବିଯେ
ହେଁବେଳେ । ଆମାର ସ୍ଵାମୀ ଆମାକେ ତାଲାକ୍ ଦେଇ ନି—ମରେଓ ଯାଇ ନି । ଆମି ଆବାର ବିଯେ କରବ
କେନ?

କୋନ ସ୍ଵାମୀ ଯଦି ଦୁଇ ବଚର ତାର ସ୍ତ୍ରୀର ସଙ୍ଗେ ଯୋଗାଯୋଗ ନା ରେଖେ ନିରାକରଣ ଥାକେ ତାହଲେ ସେଇ
ବିଯେ ଅଟୋମେଟିକ୍ୟାଲି ତାଲାକ ହେଁ ଯାଇ ।

କେ ବଲେଛେ?

ମଓଲାନା ସାହେବ ବଲେଛେନ ।

ମଓଲାନା ସାହେବଦେର ବିଯେ ହୃଦୟର ତାଲାକ ହେଁ ଯାଇ । ଇମନେର ବାବାତୋ ମାଓଲାନା ନା ।

ଇମନେର ବାବା ବେଁଚେ ଆଛେନ, ତିନି ଏକଦିନ ଫିରେ ଆସବେନ ଏହି ବିଷୟଟା ସୁରାଇୟା ମନେ ପ୍ରାଣେ
ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ସୁରାଇୟାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆରୋ ଏକଜନ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ସେ ସୁରାଇୟାର ଭାବୀ-
ଫାତେମା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଯେମନ ଅତିରିକ୍ତ ଚାଲାକ, ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ଫାତେମା ତେମନି ଅତିରିକ୍ତ ବୋକା ।
ଜଗତେର ବୋକାରା ଭାଲମାନୁସ ଧରନେର ହୟ । ଫାତେମା ବେଗମ ତା ନା । ଭାଲେମାନୁସୀ କୋନ

ବ୍ୟାପାରହି ତାର ମଧ୍ୟେ ନେଇ । ସୁରାଇୟା ତାର ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ନିଯେ ଏହି ସଂସାରେ ସିନ୍ଦାବାଦେର ଭୂତେର ମତ ଚେପେ ଆଛେ—ଏହି ବ୍ୟାପାରଟା ତାର କାହେ ଅସହନୀୟ ଲାଗେ । ବୋକା ମାନୁଷ ବଲେଇ ତିନି ମନେର ଭାବ ଗୋପନ ରାଖେନ ନା—ସରାସରି ବଲେନ । ପାନେର ପିକ ଫେଲେ ଗଭୀର ଗଲାଯ ବଲେନ, ଏକଟା କିଛୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାତୋ ନେଓଯା ଦରକାର । ଆର କତ ଦିନ । ଆମାର ଛେଳେପୁଲେ ବଡ଼ ହଚ୍ଛେ ।

ତାରପରେଓ ସୁରାଇୟା ତାର ଭାବୀକେ ଖୁବ ପଛନ୍ଦ କରେ କାରଣ ଫାତେମାରେ ଧାରଣା ଇମନେର ବାବା ବେଁଚେ ଆଛେ । କୋନ ଏକଦିନ ଫିରେ ଆସବେ ।

ମେହି କୋନ ଏକଦିନଟା କବେ? ସେଠା ଫାତେମା ଜାନେନ ନା । ସୁରାଇୟାଓ ଜାନେ ନା । ସୁରାଇୟାର କେନ ଜାନି ମନେ ହ୍ୟ ଲୋକଟା ଫିରବେ ଗଭୀର ରାତେ । ହ୍ୟତ ରୂପ ଝୁପ କରେ ବୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁଛେ । ଏହି ମଧ୍ୟେଇ ଭିଜତେ ଭିଜତେ ଉପସ୍ଥିତ ହବେ । ସୁରାଇୟା ଦରଜା ଖୁଲେ ଦେବେ । ସେ ଚୁକବେ ଖୁବ ସହଜ ଭାବେ । ଯେ କୋନ ପରିଷ୍ଠିତିତେ ସ୍ଵାଭାବିକ ଥାକା ହଚ୍ଛେ ଲୋକଟାର ସ୍ଵଭାବ । ସେ ତାର ସ୍ଵଭାବ ମତ ବଲବେ, ଦେଖି, ଏକଟା ତୋଯାଲେ ଦେଖି । ମାଥାଟା ଭିଜେ ଗେଛେ । ସୁରାଇୟା ତୋଯାଲେ ଏଗିଯେ ଦେବେ । ମାନୁଷଟା ମାଥା ମୁହଁତେ ମୁହଁତେ ବଲବେ, ତୁମି କେମନ ଆଛ?

ସେ ବଲବେ, ଭାଲ ।

ଏତ ରୋଗା ଲାଗଛେ କେନ, ଶରୀର ଖାରାପ?

ମେଓ ସହଜ ଭାବେଇ ବଲବେ, ନା ଶରୀର ଠିକଇ ଆଛେ । ଯେ ଯେମନ ତାର ସଙ୍ଗେ ମେ ରକମ ଆଚରଣଟି କରତେ ହ୍ୟ । ମାନୁଷଟା ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟେ ବିଛାନାର ଦିକେ ତାକିଯେ ବଲବେ, ଇମନେର ପାଶେ ଶୁଯେ ଆଛେ । ଏହି ଛୋଟ ମେଯେଟା କେ?

ଓର ନାମ ସୁପ୍ରଭା ।

ସୁପ୍ରଭା କେ?

ସୁପ୍ରଭା ହଲ ଇମନେର ଛୋଟ ବୋନ ।

ବଳ କି? ସୁନ୍ଦର ହେଁଛେ । ତୋ!

ହଁଁ ସୁନ୍ଦର ହେଁଛେ । ଓକେ ଡେକେ ତୁଳବ, କୋଳେ ନେବେ?

ନା ଥାକ, ସୁମ ଭାଙ୍ଗିଯେ ଦରକାର ନେଇ । ଇମାନତୋ ଦେଖି ଅନେକ ବଡ଼ ହେଁଛେ ।

ବଡ଼ତୋ ହବେଇ । ତୁମି କି ଭେବେଛିଲେ ଯେ ରକମ ରେଖେ ଗେଛ ଫିରେ ଏସେ ମେ ରକମ ଦେଖିବୋ?

ମାନୁଷଟା କଥା ସୁରାବାର ଜନ୍ୟ ବଲବେ, ଠାଙ୍ଗ ଲେଗେ ଗେଛେ, ଚା ଖାଓଯାତେ ପାରବେ ।

ଅବଶ୍ୟକ ପାରବ । କେନ ପାରବ ନା । ତୁମି ଭାତ ଖାବେ ନା?

ହଁଁ ଖାବ । ଭାତଓ ଖାବ । ଗୋସଲ କରତେ ହବେ, ସାବାନ ଦାଓତୋ ।

ଭାତ ଖାବାର ଆଗେଇ ଚା ଖାବେ, ନାକି ଭାତ ଖାବାର ପର ଚା ଖାବେ?

ଚା ଖେଯେ ଗୋସଲ ଖାନାଯ ତୁକବ । ଆଚା, ଏଇ ବାଢ଼ିଟା କାର?

ବାଢ଼ିତୋ ବେଶ ବଡ଼ ।

ମାନୁଷଟା ଚେଯାରେ ଚୁପଚାପ ବସେ ଥାକବେ—ସୁରାଇୟା ଯାବେ ଚା ବାନାତେ । ଶୁଦ୍ଧ ଚା ବାନାଲେ ହବେ ନା । ଭାତ ଚଡ଼ାତେ ହବେ । ଗରମ ଭାତ । ଭାତେ ଏକ ଚାମଚ ଘି, ଡିମ ଭାଜା । ଡିମ ଭାଜାର ସଙ୍ଗେ ଶୁକଣୋ ମରିଚ ଭାଜା । ନତୁନ ଆଗୁ ଡୋବା ତେଲେ ମଚମଚେ କରେ ଭାଜା! ମାନୁଷଟାର ଖୁବ ପ୍ରିୟ ଖାବାର ।

ସୁରାଇୟା ରୋଜ ରାତେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ନିଯେ କାଳ୍ପନିକ କଥୋପକଥନ ଚାଲାଯ । ଏକେକ ରାତେର କଥା ବାର୍ତ୍ତା ହୟ ଏକେକ ରକମ । ରାତେର ଏହି କଥୋପକଥନ ଅଂଶଟା ତାର ବଡ଼ ଭାଲ ଲାଗେ ।

ଇମନ ଅନ୍ଧକାରେ ସିଁଡ଼ିଘରେ ନିଚେ ଦାଁଡ଼ିଯେ କାଁଦଛେ । ଜାଯଗାଟା ବିଶ୍ରୀ ରକମେର ଅନ୍ଧକାର, ସେଇ କାରଣେ ତାର ଭୟ ଲାଗଛେ । ଆବାର ଅନ୍ଧକାର ଥେକେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଆଲୋତେ ଆସତେ ପାରଛେ ନା । ସେ ପେନସିଲ ହାରିଯେ ଫେଲେଛେ । କୁଲେର ବ୍ୟାଗ ଗୁଛାତେ ଗିଯେ ଧରା ପଡ଼େଛେ ପେନସିଲ ନେଇ । ଏହି ଦୁଃସଂବାଦ ମାକେ ନା ଦିଯେ ଉପାୟ ନେଇ । ସେ ମାକେ ବଲଲ ।

ସୁରାଇୟା ଧମକ ଧମକ କିଛୁଇ ଦିଲ ନା । ଶାନ୍ତଗଲାୟ ବଲଲ, ଯେଥାନ ଥେକେ ପାର ପେନସିଲ ଖୁଁଜେ ଆନ । ପେନସିଲ ନା । ଏନେ ଆଜ ସୁମୁତେ ପାରବେ ନା ।

ସନ୍ତା ଖାନିକ ଆଗେ ସେ ମାର ସରେ ଡାକି ଦିଯେଛିଲ । ସୁରାଇୟା ତାକେ ଦେଖେଇ ବଲଲ, ପେନସିଲ ପେଯେଛେ?

ଇମନ ବଲଲ, ନା ।

ପେନସିଲ ପାଓନି ତାହଲେ ଏମେହ କେନ? ବଲଲାମ ନା, ପେନସିଲ ନା ପେଲେ ଆସବେ ନା । କଥା କାନେ ଯାଯ ନା? ବାଁଦର ଛେଲେ ।

ରାତ ଦଶଟାର ମତ ବାଜେ । ଅନ୍ୟଦିନ ଏହି ସମୟେ ବାଡ଼ି ଗମଗମ କରେ, ଆଜ ମନେ ହ୍ୟ ସବାଇ ଶ୍ରେ ପଡ଼େଛେ । ବାଡ଼ି ନିରୁମ । ଇମନ କି କରବେ ବୁଝାତେ ପାରଛେ ନା । ଏ ବାଡ଼ିତେ ଯଦି ଛୋଟ ଚାଚା ଥାକତେନ ତାହଳେ ତାକେ କାନେ କାନେ ବଲଗେଇ-ଯତ ରାତଇ ହୋକ ତିନି ଦୋକାନ ଥେକେ ପେନସିଲ କିନେ ଆନତେନ । ଛୋଟ ଚାଚା ନେଇ । ଏଥିନ ଯେ ମେ କାଁଦିଛେ, ଭୟେ କାଁଦିଛେ ନା-ଛୋଟ ଚାଚାର ଜଣ୍ୟ କାଁଦିଛେ । କାନ୍ଦତେ କାଁଦିତେଇ ତାର ମନେ ହଲ-ବାବା ଥାକଲେ ବାବା କି ତାର ପେନସିଲ କିନେ ଆନତେନ? ବଲା ଯାଚେ ନା । ବାବା କେମନ ଛିଲେନ, ତିନି କି କରତେନ ମେ ଦ୍ରୁତ ଭୁଲେ ଯାଚେ । ବାବାର ଚେହାରାଓ ଏଥିନ ତାର ମନେ ନେଇ, ଶୁଦ୍ଧ ମନେ ଆଛେ । ବାବା ଖୁବ ଫର୍ମା ଛିଲେନ । ଆଗେର ବାଡ଼ିତେ ବାବା-ଏବଂ ମାର ଏକଟା ଛବି ଛିଲ ଡ୍ରେସିଂ ଟେବିଲେ ସାଜାନୋ । ସେଇ ଛବିଟା ଏ ବାଡ଼ିତେଓ ନିଶ୍ଚଯଇ ଆଛେ, କିନ୍ତୁ ମା ଟ୍ରାଂକେ ରେଖେ ଦିଯେଛେ । ଛବିଟା ସାଜାନୋ ନେଇ । ଛବି ସାଜାନୋ ଥାକଲେ ମେ ମାଝେ ମାଝେ ଦେଖିତ ।

କେ? କେ ବସେ ଆଛେ?

ଇମନ ଚମକେ ଉଠିଲ— ମିତୁ । ଅନ୍ଧକାରେ ପା ଟିପେ ଟିପେ କଥନ ଯେ ସାମନେ ଏମେହେ ମେ ବୁଝାତେଇ ପାରେନି ।

କ୍ୟାବଲା, ତୋର କି ହେଁଯେ?

ଚୋଥ ମୁହଁତେ ମୁହଁତେ ଇମନ ବଲଲ, ପେନସିଲ ହାରିଯେ ଫେଲେଛି ।

ପେନସିଲ ହାରିଯେ ଫେଲଲେ ଏଥାନେ ବସେ କାଁଦିଛି କେନ?

ଇମନ ଜବାବ ଦିଲ ନା । ମିତୁ ବଲଲ, ଫୁପୁ ବକା ଦିଯେଛେ?

ତୁ ।

କି ବଲେଛେ ପେନସିଲ ନା ପେଲେ ଘରେ ଚୁକତେ ପାରବି ନା!

ତୁ ।

କି ରଙ୍ଗେ ପେନସିଲ?

ହଲୁଦ ।

ଆଜ୍ଞା ଆମି ଏନେ ଦିଚ୍ଛି । ଏକଟା କଥା ଶୋନ, ତୋର ଯଦି କିଛୁ ହାରିଯେ ଯାଯ ଆମାକେ ବଲବି
ଆମି ଏନେ ଦେବ । ଏକା ଏକା ବସେ କାଁଦବି ନା ।

ଇମନ ଧରା ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆଜ୍ଞା ।

ମିତୁ ଦୁଟା ପେନସିଲ ଏନେ ଦିଲ—ଏକଟା ହଲୁଦ, ଏକଟା ସବୁଜ । ହଲୁଦଟା କ୍ଷୁଲ ବ୍ୟାଗେ ରାଖବେ,
ସବୁଜଟା କୋଥାଓ ଲୁକିଯେ ରାଖବେ । ଯଦି ଆବାରୋ ପେନସିଲ ହାରାଯ ତଥନ କାଜେ ଲାଗବେ ।

ସୁରାଇୟା ଇମନକେ ଘରେ ଚୁକତେ ଦେଖେ ବଲଲ, ପେନସିଲ ପାଓଯା ଗେଛେ? ଇମନ ହଁ ସୂଚକ ମାଥା
ନାଡ଼ିଲ । ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ଆବାର ଯଦି କିଛୁ ହାରାଯ ଟେନେ ତୋମାର କାନ ଆମି ଛିଡ଼େ ଫେଲବ,
ବାଁଦର ଛେଲେ । ଆମି ବାବାର ନାମ ଭୁଲିଯେ ଦେବ । ବାବା ନେଇ, ବାବାର ନାମ ମନେ ରେଖେ କି ହବେ?
ଯାଓ ହାତ ମୁଖ ଧୁଯେ ସୁମୁତେ ଆସ ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଇମନ ବାଥରମ ଥେକେ ହାତ ମୁଖ ଧୁଯେ ସୁମୁତେ ଏଲ । ଆଗେ ମାରଖାନେ ସୁମୁତେନ । ସୁରାଇୟା, ତାରା ଦୁଇ ଭାଇ ବୋନ ଦୁପାଶେ ସୁମୁତେ । ଏକ ରାତେ ସୁପ୍ରଭା ଗଡ଼ାତେ ଗଡ଼ାତେ ଖାଟ ଥେକେ ପଡ଼େ ଗେଲ । ତାର ପର ଥେକେ ସୁପ୍ରଭା ମାରଖାନେ ଶୋଯ । ଶୋଯାର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଟୋ ତାର ଖୁବ ଭାଲ ଲାଗେ । ମାଝେ ମାଝେ ସୁପ୍ରଭାକେ ହାତ ଦିଯେ ଛୋଯା ଯାଯ । ସୁପ୍ରଭା ସଖନ ଜେଗେ ଥାକେ ତଥନ ତାକେ ହାତ ଦିଯେ ଛୁଲେ ଖୁବ ମଜାର ଏକଟା କାଣ୍ଡ ହୁଯ, ସୁପ୍ରଭା ଖିଲ ଖିଲ କରେ ହାସତେ ଥାକେ । ସେଇ ହାସି ଆର ଥାମେ ନା । ସେ କେଉ ହାତ ଦିଯେ ଛୁଲେ ସୁପ୍ରଭା ଏମନ କରେ ନା । ଶୁଦ୍ଧ ଇମାନ ହାତ ଦିଯେ ଛୁଲେଇ ଏମନ କରେ । ଯେନ ତାର ହାତେ ହାସିର କୋନ ଓଷ୍ଠ ଆଛେ । ଇମନ ନିଜେ ସଖନ ସୁପ୍ରଭାର ମତ ଛୋଟ ଛିଲ ତଥନ ସେଓ କି ଏରକମ କରତୋ? ମାକେ ଜିଙ୍ଗେସ କରତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ କିନ୍ତୁ ସାହସେ କୁଳାଚେ ନା । ଛୋଟ ଚାଚାକେ ଜିଙ୍ଗେସ କରତେ

ହବେ ।

ଇମନ ।

ଜି ମା ।

କୁଲେ ପଡ଼ାଶୋନା କେମନ ହଚ୍ଛ?

ଭାଲ ।

ଆକାଶ ଇଂରେଜୀ କି?

କ୍ଷାଟି ।

ବାନାନ କର ।

ଏସ କେ ଓଡ଼ାଇ ।

ଆକାଶ ନୀଳ ଇଂରେଜୀ କି?

ଦ୍ୟା ସ୍କାଇ ଇଞ୍ଜ ବୁ ।

ମାଝେ ମାଝେ ସେ ଆମି ତୋମାର ଉପର ଖୁବ ରାଗ କରି ତଥନ କି ମନ ଖାରାପ ହୟ?

ନା ।

ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲଛି କେନ? ସଦି ମନ ଖାରାପ ହୟ ବଲବେ, ମନ ଖାରାପ ହୟ । କି ହୟ?

ହଁ ହୟ ।

ଶୋନ, ଆମି ନିଜେ ନାନାନ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟେ ଥାକିତୋ ଏହି ଜନ୍ୟ ଏମନ ବ୍ୟବହାର କରି । ଆଦର କରା
କି ଜିନିସ ଭୁଲେ ଗେଛି । ସେ ଆଦର ପାଯ ନା, ସେ ଆଦର କରତେও ପାରେ ନା । ବୁଝାତେ ପାରଛି?

ହଁ ।

ତୋମାର ବାବାଓ କିନ୍ତୁ ଆଦର କରତେ ପାରତ ନା । ସବ ମାନୁଷ ସବ କିଛୁ ପାରେ ନା । ତୋମାର ବାବା
କି ଭାବେ ତୋମାକେ ଆଦର କରତ ମନେ ଆଛେ?

ନା ।

ମେ ଅଫିସ ଥେକେ ଏସେ ତୋମାକେ କୋଲେ ନିଯେ ପାଁଚ ମିନିଟ ହାଁଟାହାଁଟି କରତ— ଏହିଟାଇ ତାର ଆଦର । ଚୁମୁ ଖାଓଯା, କିଂବା ଉପହାର କିନେ ଦେଯା ଏହିସବ ତାର ସ୍ଵଭାବେ ଛିଲ ନା । ତୁମି ବଡ଼ ହେଁ କାର ମତ ହବେ ତୋମାର ବାବାର ମତ ହବେ?

ନା ।

ତାହଙ୍କେ କାର ମତ ହବେ?

ଛୋଟ ଚାଚାର ମତ ।

କେଉ କାରୋ ମତ ହତେ ପାରେ ନା । ସବାଇ ହୟ ତାର ନିଜେର ମତ । ତୁମି ହାଜାର ଚେଷ୍ଟା କରେଓ ତୋମାର ଛୋଟ ଚାଚାର ମତ ହତେ ପାରବେ ନା, କିଂବା ତୋମାର ବାବାର ମତ ହତେ ପାରବେ ନା । ସବ ମାନୁଷଙ୍କ ଆଲାଦା ।

କଚ୍ଚପ, କଚ୍ଚପରାଓ କି ଆଲାଦା?

ହଠାତ୍ କଚ୍ଚପେର କଥା ଏଲ କେନ? ଆର କୋନ କଥା ନା, ସୁମାଓ ।

ଆଛା ।

ଓ ଭାଲକଥା, ତୋମାର ଛୋଟ ଚାଚା ତୋମାକେ ନିଯେ ଦେଶେର ବାଡ଼ିତେ ବେଡ଼ାତେ ଯେତେ ଚାଯ । ତୁମି କି ଯେତେ ଚାଓ?

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ । ଆପ୍ନେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଆନନ୍ଦେ ଇମନେର କଥା ବନ୍ଧ ହେଁ ଗେଲ । ତାର ଇଚ୍ଛା କରଛେ । ଚିତ୍କାର କରେ କେଂଦେ ଉଠିତେ ।
ଏମନ ଚିତ୍କାର ଯେନ ସୁପ୍ରଭାରାତ୍ ସୁମ ଭେଙେ ଯାଯ । ଭୟ ପେଯେ ସେଓ ଯେନ କାଁଦିତେ ଥାକେ ।

କଥା ବଲଛି ନା କେନ, ଯେତେ ଚାଓ ନା?

ଚାଇ ।

ଏକା ଏକା ଯେତେ ଭୟ ଲାଗବେ ନା?

ନା ।

ଆମାକେ ଫେଲେ ରେଖେ ଯାବେ କଷ୍ଟ ହବେ ନା?

ନା ।

ସେକି —ଆମାକେ, ସୁପ୍ରଭାକେ ଫେଲେ ଚଲେ ଯାଚ୍ଛ, କଷ୍ଟ ହବେ ନା?

ସୁପ୍ରଭାର ଜନ୍ୟେ ହବେ । ସୁପ୍ରଭାକେ ତୋମାର ଆଦର ଲାଗେ?

ହଁ ।

ଆଚ୍ଛା ଅନେକ କଥା ହେଁବେ, ଏଥିନ ସୁମାତ୍ । ନା-କି ଏକଟା ଗଲ୍ଲ ଶୁନିତେ ଚାଓ?

ଇମନ ଗଲ୍ଲ ଶୁନତେ ଚାଚେ ନା, କିନ୍ତୁ ବୁଝିବାରେ କୋନ ଏକଟା ଅନ୍ତୁତ କାରଣେ ତାର ମାର ମନ ଖୁବ ଭାଲ । ମା ଗଲ୍ଲ ବଲତେ ଚାଚେନ । ସେଇ ଅନ୍ତୁତ କାରଣଟା କି?

ଗଲ୍ଲ ଶୁନତେ ଚାଓ?

ଚାହି ।

ଏକଦେଶେ ଛିଲ ଏକ ରାଜ କନ୍ୟା । ରାଜକନ୍ୟା ଛିଲ ବନ୍ଦିନୀ । ତାର ଜୀବନଟା କାଟଛିଲ ଚାରଦେଯାଲେର ମଧ୍ୟେ । ତାର ମୁକ୍ତିର ଏକଟାଇ ପଥ—ଯଦି କୋନ ସାହସୀ ରାଜପୁତ୍ର ବାଘେର ଚୋଥ ଦିଯେ ମାଲା ଗେଥେ ରାଜକନ୍ୟାର ଗଲାଯ ପରିଯେ ଦେଯ । ତବେଇ ରାଜକନ୍ୟା ମୁକ୍ତି ପାବେ । ଗଲ୍ଲଟା କେମନ ଲାଗଛେ ଇମନ?

ଇମନ ଫିସ ଫିସ କରେ ବଲଗ, ଖୁବ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଆସଲେ ଗଲ୍ଲଟା ତାର ମୋଟେଇ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ବାଘେର ଚୋଥେର ମାଲାର କଥା ଭାବତେଇ ତାର ସେନା ଲାଗଛେ । ସେ ଚୋଥେର ସାମନେ ଦେଖିତେ ପାଚେ—ଅନେକଗୁଲି ବାଘ ଗଭୀର ଜଙ୍ଗଲେ ସୁରେ ବେଡ଼ାଚେ, ଏଦେର କାରୋରଇ ଚୋଥ ନେଇ । ଭୟଂକର ଏକ ରାଜପୁତ୍ର ତାଦେର ଚୋଥ ଉପଡେ ନିଯେଛେ । ଅନ୍ଧ ବାଘେର ଦଳ ସୁରେ ବେଡ଼ାଚେ ।

ସୁମିଯେ ପଡ଼େଛ?

ନା ।

ତାହଲେ ଶୋନ—ବନ୍ଦିନୀ ରାଜକନ୍ୟାକେ ଉଦ୍ଧାରେର ଜନ୍ୟେ ଏକ ରାଜପୁତ୍ର ବେର ହଲ ବାଘେର ସନ୍ଧାନେ । ତାର ଖୁବ ସାହସ । ସେ ଦେଖିତେଓ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ।

ମା ତାର ନାମ କି?

ଓ ଆଚ୍ଛା, ତାର ନାମତୋ ବଲା ହୁଯନି । ରାଜପୁତ୍ର ଯେମନ ସୁନ୍ଦର ତାର ନାମଟାଓ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର-ରାଜପୁତ୍ରେର ନାମ ଇମନ କୁମାର । ନାମଟା ସୁନ୍ଦର ନା ।

ଇମନେର ଖୁବ ଲଜ୍ଜା ଲାଗଛେ । ରାଜପୁତ୍ରେର ନାମ ଆର ତାର ନାମ ଏକଇ । ଇମନେର ଖୁବ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ମାର ଗାୟେ ହାତ ରେଖେ ଶୁଯେ ଥାକତେ । ସେଠା ସନ୍ତବ ନାମାବଧାନେ ସୁପ୍ରଭା ଶୁଯେ ଆଛେ ।

ଇମନ ।

ହଁ ।

ବାବା ସୁମାଓ । ଆମାର ଗଲ୍ଲ ବଲତେ ଆର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା ।

ସୁରାଇୟାର ଶୁଦ୍ଧ ଯେ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା ତା ନା, ତାର ମନଟାଇ ଖାରାପ ହେଁ ଗେଛେ । ସେ ପୁରୋପୁରି ନିଶ୍ଚିତ ଛିଲ ଗଲ୍ଲେର ମାବଧାନେ ଇମନ ବଲବେ-ମା, ଏହି ଗଲ୍ଲଟା ଆମି ଜାନି । ତୁମି ଅନ୍ୟ ଗଲ୍ଲ ବଲ । ଏହି ଗଲ୍ଲ ଇମନେର ବାବା ଇମନକେ ବଲେଛିଲେନ । ଛେଲେର ସେଇ ଗଲ୍ଲେର କଥା ମନେ ନେଇ । ବାବାକେ ଏତ ଦ୍ରୁତ ସେ ଭୁଲେ ଯାଚେ । ଏତ ଦ୍ରୁତ?

୫. ନିଜେରେ ଇମନେର ଖୁବ ବଡ଼ ମନେ ହଚ୍ଛେ

ନିଜେକେ ଇମନେର ଖୁବ ବଡ଼ ମନେ ହଚ୍ଛେ । ଯେଣ ଛଟ କରେ ଏକଦିନେ ଅନେକ ବଡ଼ ହୟେ ଗେଛେ । ମେ ସବାଇକେ ରେଖେ ଏକା ଏକା ଗ୍ରାମେର ବାଡ଼ିତେ ଯାଚ୍ଛେ । ଛୋଟ ଚାଚା ଅବଶିୟ ସଙ୍ଗେ ଯାଚେନ ତାରପରେଓ ମେ ଏକା ଏକା ଯାଚ୍ଛେ—ଏଟା ଭାବା ଯାଯ ! ଇମନେର ହାତେ ଛୋଟ ବ୍ୟାଗ । ବ୍ୟାଗେ ଜାମା କାପଡ । ଟୁଥପେଟ୍, ଟୁଥବାସ । ଏକଟା ଚିରଳି ।

ସୁରାଇୟା ଛେଲେର ହାତେ ଦୁଟା ଦଶ ଟାକାର ନୋଟ ଦିଲ । ଇମନ ସେଇ ନୋଟ ଦୁଟା ଗଞ୍ଜିର ଭଞ୍ଜିତେ ସାଟେର ପକେଟେ ନିଲ । ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ଖୁବ ସାବଧାନେ ଥାକବେ ।

ଇମନ ମାଥା କାତ କରଲ ।

ଗ୍ରାମେ ଅନେକ ପୁକୁର-ଟୁକୁର ଆଛେ । ସାବଧାନ, ଏକା ଏକା ପୁକୁରେ ଯାବେ ନା । ଜଙ୍ଗଲ ଟଙ୍ଗଲେଓ ଯାବେ ନା, ସାପ ଖୋପ ଆଛେ । ମନେ ଥାକବେ ?

ହଁ ।

ଆଜ୍ଞା ତାହଲେ ଯାଓ । ରାତେ ଛୋଟ ଚାଚାର ସଙ୍ଗେ ଥାକବେ । ବାଥରତ୍ମ ପେଲେ ତାକେ ଜାଗାବେ—
ଗ୍ରାମେର ବାଥରତ୍ମ ଦୂରେ ହୟ

ଆଜ୍ଞା ।

ବାହ, ଆମାଦେର ଇମନ କୁମାରକେତୋ ଖୁବ ସ୍ମାର୍ଟ ଲାଗଛେ । କାହେ ଏସୋ କପାଳେ ଚମୁ ଖେଯେ ଦି ।

ଇମନ କାହେ ଗେଲ । ମା ସଖନ କପାଳେ ଚୁମୁ ଖେଲେନ ତଥନ ହୀଠ ତାର ମନେ ହଲ-ମା କେ ଛେଡ଼େ ସେ ଥାକତେ ପାରବେ ନା । ଗ୍ରାମେବ ବାଡିତେ ନା ଗେଲେଇ ସବଚେ ଭାଲ ହୟ । ଇଚ୍ଛାଟା ହଲ ଖୁବ ଅଞ୍ଚଳ ସମୟେର ଜନ୍ୟେ ।

ଟେନେ ଉଠେ ଇମନେର ମନେ ହଲ ସେ ଶୁଦ୍ଧ ବଡ଼ ନା, ଅନେକ ବଡ଼ ହୟେ ଗେଛେ । କାରଣ ଛୋଟ ଚାଚା ତାର ଟ୍ରେନେର ଟିକିଟ ତାର ହାତେ ଦିଯେଛେନ । ଟିକିଟ ଦେୟାର ସମୟ ବଲେଛେନ-ହାରାବି ନା, ହାରାଲେ ଟିକେଟ ଚେକାର ଫାଇନ କରେ ଦେବେ । ଇମନକେ ଛୋଟ ଚାଚାର କୋଳେ ବସତେ ହଲ ନା । ତାର ଜନ୍ୟେ ଜାନାଲାର କାହେ ଆଲାଦା ସୀଟ । ଛୋଟ ଚାଚା ଚା ଖେଲେନ, ସେଓ ଖେଲୋ । ଠିକ ବଡ଼ଦେର ମତ ଆଲାଦା କାପେ । ଟ୍ରେନେର ଜାନାଲା ଦିଯେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିତେ ତାର କି ଯେ ଭାଲ ଲାଗଛିଲ । ମନେ ହଚ୍ଛିଲ ସେ ସାରାଜୀବନ ଟେନେ କାଟିଯେ ଦିତେ ପାରବେ । ଏରମଧ୍ୟେ ଛୋଟ ଚାଚା ବଲଲେନ-ଏହି ଯେ ମିଷ୍ଟାର ହାର୍ଡ ନାଟ । ଆମାର ସୁମ ପାଚେଛ । ଆମି ସୁମାବ । ତୋର ଦାଯିତ୍ବ ହଚ୍ଛେ ଷ୍ଟେଶନେର ନୋମ ପଡ଼ିତେ ପଡ଼ିତେ ଯାଓଯା । ସଖନ ଦେଖିବି ଷ୍ଟେଶନେର ନାମ ନାନ୍ଦାଇଲ ରୋଡ ତଥନ ଆମାକେ ଡେକେ ତୁଲବି । ଟ୍ରେନ ଷ୍ଟେଶନେ ଚୁକତେଇ ଜାନୋଲା ଦିଯେ ମାଥା ବେର କରେ ଷ୍ଟେଶନେର ନୋମ ପଡ଼ା କି ରୋମାଞ୍ଚକରି ବ୍ୟାପାର ।

ଗ୍ରାମେର ବାଡି ଦେଖେ ଇମନ ଆନନ୍ଦେ ଅଭିଭୂତ ହଲ । କି ଅନ୍ତୁ ବାଡି । ଟିନେର ଚାଲ । ଛୋଟ ଛୋଟ ଜାନାଲା । ଚାରଦିକେ ଏତ ଗାଛପାଳା ଯେନ ମନେ ହୟ । ଜଙ୍ଗଲେର ଭେତର ବାଡି । ଏକଟା କୁମଡ୍ରୋ ଗାଛ ବାଡିଟାର ଚାଲେ ଉଠେ ଗେଛେ । ସେଇ ଗାଛ ଭର୍ତ୍ତି କୁମଡ୍ରୋ । ଉଠୋନେ ସତିକାର ଏକଟା ମା ଭେଡ଼ା ଚାରଟା ବାଚା ନିଯେ ବସେ ଆଛେ । ଇମନ ସଖନ ତାର ସାମନେ ଦାଁଡ଼ାଲ ଭେଡ଼ାଟା ଏକଟୁଓ ଭୟ ପେଲ ନା । ବାଚା ଭେଡ଼ାଦେର ଏକଟା ଆବାର ଏସେ ଇମନେର ଗା ଶୁକତେ ଶୁରୁ କରଲ ।

ବିଶ୍ୱଯେର ଉପର ବିଶ୍ୱଯ ବାଡ଼ିତେ ଦୁଟା ରାଜ ହାଁସ । ତାରା ଗଲା ଉଚ୍ଚ କରେ କି ଗଣ୍ଠୀର ଭାବେ ହାଁଟିଛେ । ଦେଖଲେଇ ଆଦର କରତେ ଇଚ୍ଛେ କରେ । ଛୋଟ ଚାଚା ଅବଶ୍ୟ ବଲଲେନ, ରାଜ ହାଁସ ଦୁଟା ଖୁବଇ ତ୍ୟାଦକ୍ଷ । ଖବରଦାର କାହେ ଯାବି ନା । କାମକ୍ଷ ଦେଯ । କି ଅନ୍ତୁତ କଥା, ହାଁସ ଆବାର ମାନୁଷକେ କାମକ୍ଷ ଦେଯ । ହାଁସ କି କୁକୁର ନା-କି ଯେ କାମକ୍ଷାବେ?

ଆକଳିମା ବେଗମ ନାତୀକେ ଦେଖେ ଡାକ ଛେଡ଼େ କାଁଦିତେ ଶୁରୁ କରଲେନ । କାଁଦେନ ଆର ଏକଟୁ ପର ପର ବଲେନ, ଆମାର ଇମାଇନ୍ୟା ଆଇଛେ । ତୋମରା କେ କହି ଆଛ— ଦେଇଖ୍ୟା ଯାଓ ଆମାର ଇମାଇନ୍ୟା ଆଇଛେ । ଦାଦୀର କାନ୍ଧା ଦେଖେ ଇମନେର ଲଜ୍ଜା ଲାଗଛେ-ଆବାର ଭାଲୋ ଲାଗଛେ । ସେ କିଛୁତେଇ ବୁଝିତେ ପାରଛେ ନା । ଏମନ ବୁଡ଼ୋ ଏକଜନ ମାନୁଷ ତାର ମତ ଛୋଟ୍ ଏକଜନକେ ଏତ ଭାଲବାସେ କେନ । ଦାଦୀଜାନେର ଶରୀର ଅବଶ । ଶୁଦ୍ଧ ଡାନ ହାତଟା ନାଡ଼ିତେ ପାରେନ । ସେଇ ହାତେ ତିନି ଇମନକେ ଧରେ ଆଛେନ । କିଛୁତେଇ ଛାଡ଼ିଛେନ ନା । ହାତେ ନ୍ୟାପଥାଲିନେର ଗନ୍ଧ । ବୁଡ଼ୋ ମାନୁଷଦେର ହାତେ କି ନ୍ୟାପଥାଲିନେର ଗନ୍ଧ ହ୍ୟ?

ଇମନେର ସାରାଟା ଦିନ କାଟିଲ ଭୟାବହ ଉତ୍ୱେଜନାୟ । ଦୁବାର ତାକେ ରାଜହାଁସ ତାଡ଼ା କରଲ । ଏତେ ଭୟ ଯେମନ ଲାଗଛିଲ ମଜାଓ ଲାଗଛିଲ ।

ବଡ଼ି ଗାଛେ ଉଠେ ସେ ନିଜେର ହାତେ ପାକା ବଡ଼ି ପେଡେ ଖେଳେ । ବଡ଼ି ଗାଛେ ନିଜେ ନିଜେ ଓଠା କଠିନ । ତବେ ଛୋଟ ଚାଚା ଏକଟା ଟେବିଲ ଏନେ ଗାଛେର ସଙ୍ଗେ ଲାଗିଯେ ଦିଲେନ । ଟେବିଲ ଥେକେ ଚଟ କରେ ଗାଛେ ଓଠା ଯାଯ । ତବେ ଖୁବ ବେଶୀ ଦୂର ଓଠା ଯାଯ ନା । ଗାଛ ଭର୍ତ୍ତ କାଁଟା ।

ଛୋଟ ଚାଚା କାମରାଙ୍ଗ ଗାଛେର ଡାଲେ ଏକଟା ଦୋଳନ ଟାନିଯେ ଦିଲେନ । ଖୁବ ଅନ୍ତୁତ ଦୋଳନ-ଚେଯାର ଦୋଳନା । ଏକଟା ଚେଯାରେର ହାତଲେର ସଙ୍ଗେ ଦଢ଼ି ବେଁଧେ ଗାଛେର ଡାଲେ ଝଲିଯେ ଦେଯା! କି ଯେ

ମଜାର ଦୋଳନା । ମନେ ହ୍ୟ ଚେଯାରେ ବସେ ଆଛେ, ସାମନେ ଟେବିଲ । ଚେଯାର ଏବଂ ଟେବିଲ ଦୁଟାଇ ଦୁଲଛେ ।

ତାରପର ସେ ଛୋଟ ଚାଚାର ସଙ୍ଗେ ଗେଲ ଛିପ ଫେଲେ ପୁକୁରେ ମାଛ ଧରତେ । ଦୁଜନେର ହାତେ ଦୁଟା ଛିପ । ଛୋଟ ଚାଚାର ବଡ଼ ଛିପ, ତାର ଛୋଟ ଛିପ । ମାଟି ଖୁଁଡ଼େ କେଂଚୋ ବେର କରେ, କେଂଚୋ ଦିଯେ ଟୋପ ଦେଯା ହଲ । ଖୁବଇ ସେନାର କାଜ । ମାଛ ମାରତେ ହଲେ ଏକଟୁ ସେନାର କାଜ କରତେଇ ହ୍ୟ । ଢାକାର କେଉ ବିଶ୍ୱାସ କରବେ ନା, କିନ୍ତୁ ସ୍ଟନା ଏକଶ ଭାଗ ସତି । ଇମନ ତାର ଛିପେ ଏକଟା ସରପୁଟି ମାଛ ଧରେ ଫେଲିଲ । ମାଛଟା ଧରେ ତାର ଏତ ଆନନ୍ଦ ହଲ ଯେ ଶବ୍ଦ କରେ କେଂଦେ ଫେଲିଲ । ଛୋଟ ଚାଚା ବିରକ୍ତ ହ୍ୟେ ବଲିଲେନ, ଆରୋ ଗାନ୍ଧା! ମାଛ ଧରେ କାଁଦିଛିସ କେନ? ଏଥାନେ କାଦାର କି ହଲ? ମାଛ ଧରତେ ନା ପେରେ କାଦିଲେଓ ଏକଟା ବ୍ୟାପାର ଛିଲ । ଏତ ବଡ଼ ମାଛ ଧରେ ଫିଚ, ଫିଚ କାନ୍ଧା । ଛିଃ!

ନିଜେର ମାରା ସରପୁଟି ମାଛ ଭାଜା ଦିଯେ ସେ ଦୁପୁରେ ଭାତ ଖେଲ । ଆରୋ ଅନେକ ଖାବାର ଛିଲ, ମୁରଗୀର ମାଂସେର କୋରମା ଛିଲ, ଡିମେର ତରକାରୀ ଛିଲ-ତାର ଆର କିଛୁଇ ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ କରିଲନା ।

ପରଦିନ ଆରୋ ବିଶ୍ୱାସକର ସ୍ଟନା ସ୍ଟଲ । ଛୋଟ ଚାଚା ବଲିଲେନ, ଆଯ ତୋକେ ସାଁତାର ଶିଖିଯେ ଦି । ଏକ ଦିନେ ସାଁତାର । ଆମି ସାଁତାର ଶିଖାନୋର ଏକଜନ ଓତ୍ତାଦ ।

ସାଁତାର ଶିଖିତେ ହଲେ ପ୍ରଥମ କୋନ କାଜଟା କରତେ ହ୍ୟ ବଲ ଦେଖି?

ଜାନି ନା ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ପ୍ରଥମ ପାନିତେ ନାମତେ ହ୍ୟା । ପାନିତେ ନା ନେମେଓ ସାଁତାର ଶେଖା ଯାଯ । ସେଇ ସାଁତାରେର ନାମ ଶୁକନା ସାଁତାର । ସ୍ତଲେ ବେଁଚେ ଥାକାର ଜନ୍ୟେ ଏହି ସାଁତାର ଖୁବହି ପ୍ରଯୋଜନୀୟ । ବେଶୀର ଭାଗ ମାନୁଷ ଶୁକନା ସାଁତାର ଜାନେ ନା ବଲେ ସ୍ତଲେ ଭେସେ ଥାକତେ ପାରେ ନା ।

ତୁମି ପାର?

ନା, ଆମିଓ ପାରି ନା ।

ଇମନ ଭୟେ ଭୟେ ଚାଚାର ହାତ ଧରଲ । ପୁକୁରଟାକେ ଖୁବ ଗଭୀର ମନେ ହଚ୍ଛେ । ପାନି କି ପରିଷାର-ଟଳଟଳ କରଛେ । ଫିରୋଜ ବଲଲ, ଝୁପ କରେ ପାନିତେ ନାମ । ଏକଦିନେ ସାଁତାର ।

ଇମନ ଅବାକ ହ୍ୟା ବଲଲ, ସତି ସତି ଏକଦିନେ ସାଁତାର ଶିଖବ ।

ତୋର ଯଦି ଇଚ୍ଛା ଥାକେ ଶିଖିତେ ପାରବି । ଇଚ୍ଛା ଆଛେ?

ଆଛେ ।

ପାନିତେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ନାମବି କିନ୍ତୁ ପାନିକେ ଭୟ କରତେ ପାରବି ନା । ପାନିକେ ଭୟ କରଲେ ଏକଦିନେ ସାଁତାର ଶିଖିତେ ପାରବି ନା । ଶୁଦ୍ଧ ମନେ ରାଖବି ଆମି ଯଥିନ ଆଛି ତଥିନ ତୁଇ ଡୁବିବି ନା । ଆମି ଧରେ ଫେଲବ । ଆମାର ଉପର ବିଶ୍ୱାସ ରାଖିତେ ହବେ । ପାରବି ବିଶ୍ୱାସ ରାଖିତେ?

ପାରବ ।

ତାହଲେ ଆଯ । ଶୁରୁ କରା ଯାକ । ପ୍ରଥମ ଏକ ସନ୍ତା ଶୁଧୁ ପାନିତେ ଦାପାଦାପି କରବି ଆମି ତୋର ପେଟେ ହାତ ଦିଯେ ତୋକେ ଭାସିଯେ ରାଖବ ।

ଫିରୋଜ ଇମାନକେ ଭାସିଯେ ରାଖଛେ । ଇମନ ପ୍ରାଣପଣେ ଦାପାଦାପି କରଛେ । ପ୍ରଥମେ ଏକଟୁ ଶିତ ଲାଗଛିଲ, ଦାପାଦାପିର କାରଣେ ଏଥିନ ଆର ଶିତ ଲାଗଛେ ନା । ଇମନେର ମନେ ହଚ୍ଛେ ସେ ତାର ବାକି ଜୀବନଟା ପାନିତେ ଦାପାଦାପି କରେ କାଟିଯେ ଦିତେ ପାରବେ । ସଙ୍ଗେ ଶୁଧୁ ଏକଜନକେ ଲାଗବେ ଯେ ତାକେ ଭାସିଯେ ରାଖବେ । ଛେଡ଼େ ଦେବେ ନା ।

ଇମନ ଦୁଘନ୍ତାର ମାଥାଯ ସତି ସତି ସାଁତାର କାଟିଲ । ଇମନେର ଚେଯେଓ ଅନେକ ବେଶୀ ଅବାକ ହଲ ଫିରୋଜ । ସେ ମୁଞ୍ଚ ଗଲାଯ ବଲଲ—ହାର୍ଡ ନାଟ! ତୁଇତୋ ସତି ହାର୍ଡ ନାଟ! ସତି ସତି ଏକଦିନେ ସାଁତାର ଶିଖେ ଫେଲଲି? ତୁଇତୋ ବଡ଼ ହୟେ ଗେଛିସରେ ବ୍ୟାଟା!

ଗ୍ରାମେର ବାଡ଼ି ଥେକେ ଫେରାର ସମୟ ଇମନେର ଏତ ମନ ଖାରାପ ହଲ ଯେ ବଲାର ନୟ । ବିଦାୟେର ଦିନ ଆକଳିମା ବେଗମ ନାତୀକେ ଜଡ଼ିଯେ ଧରେ ବସେ ରହିଲେନ । ଏକ ଫୋଁଟାଓ ଚୋଥେର ଜଳ ଫେଲିଲେନ ନା । ବିଦାୟେର ସମୟ ଚୋଥେର ଜଳ ଫେଲିତେ ନେଇ, ଅମଞ୍ଗଳ ହୟ । ଏମିତେଇ ଏଇ ପରିବାରେ ଅମଞ୍ଗଲେର ଛାଯା ପଡ଼େ ଆଛେ । ଆକଳିମା ବେଗମ ଧରା ଗଲାଯ ବଲିଲେନ, ଇମାଇନ୍ୟା ।

ଇମନ ବଲଲ, ଜ୍ଞି ଦାଦୀମା ।

ତୋରେ ଏକଟା କଥା ବଲି—ତୁଇ ଯଥନ ବଡ଼ ହଇଯା ବିଯା କରବି ତଥନ ବଡ଼ରେ ନିଯା ଆସବି । ଆମିତୋ ବାଁହିଚ୍ୟା ଥାକବ ନା । ତୋରା ଦୁଇଜନେ ଆମାର କବରେର ସାମନେ ଖାଡ଼ାବି ।

ଇମନ ମାଥା କାତ କରେ ବଲଲ, ଜି ଆଚା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ । ପ୍ରକଳ୍ପ । ଉପନ୍ୟାସ

ତୋର ଲାଗି ଆମି ଆଜ୍ଞାହ ପାକେର କାଛେ ଖାସ ଦିଲେ ଦୋଯା କରଛି । ଆମାର ଦୋଯା ଆଜ୍ଞାହପାକ କବୁଲ କରଛେନ ।

ଆକଳିମା ବେଗମ ନାତୀର ହାତେ କାପଡେ ମୋଡ଼ା ଏକଟା ଛୋଟ ଉପହାର ତୁଳେ ଦିଲେନ ।

୬. ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ବାଡ଼ି

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ବାଡ଼ିତେ ଆଜ ଭୟାବହ ଉତ୍ୱେଜନା । ତିନି ଅଫିସେ ଯାନନି । ବାରାନ୍ଦାର ବେତେର ଚେୟାରେ ବସେ ଆଛେନ । ହାତେ ମୋଟା ଏକଟା ଦଢ଼ି । ତାର ସାମନେର ଟେବିଲେ ଚା ଦେୟା ହେଯେଛେ । ତିନି ଚା ଖାଚେନ ନା । ଚା ଠାନ୍ଡା ହେଚେ । ଆଜ ଟୋକନ-ଶୋଭନ ଦୁଇ ଭାଇକେ ଶାନ୍ତି ଦେୟା ହବେ । ଏଇ ଶାନ୍ତି ମାଝେ ମଧ୍ୟେଇ ଦେୟା ହୟ । ଶାନ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଭୟାବହ ।

ଫାତେମା ଚିନ୍ତିତ ମୁଖେ ହାଁଟାହାଁଟି କରଛେ । ଶୋଭନ ଟୋକନକେ ସରେ ଚୁକିଯେ ତାଳା ମେରେ ଦେୟା ହେଯେଛେ । ଯଥା ସମୟେ ତାଳା ଖୁଲେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସେଇ ସରେ ଦଢ଼ି ହାତେ ଚୁକବେନ । ଭେତର ଥେକେ ଦରଜା ବନ୍ଦ କରେ ଦେବେନ । ପରେର ଏକ ସଂଗ୍ରହ ଭେତର ଥେକେ ପଞ୍ଚର ଗୋଙ୍ଗାନୀର ମତ ଶବ୍ଦ ଆସବେ ।

ଫାତେମା ସ୍ଵାମୀର ସାମନେ ଦାଁଢ଼ାଲେନ । ନିଚୁ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଚା ଠାନ୍ଡା ହେୟ ଗେଛେ । ଆରେକ କାପ ବାନିଯେ ଦେବ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ନା ।

ଓରା କି କରେଛେ ।

କି କରେଛେ ତୋମାର ଜାନାର ଦରକାର ନେଇ ।

ଫାତେମା ପ୍ରାୟ ଫିସ ଫିସ କରେ ବଲଲେନ, ଛେଲେମାନୁଷ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ଦୁଦିନ ପର ଏସ.ୱେ.ସି ପରୀକ୍ଷା ଦେବେ । ଛେଳେମାନୁଷ ମୋଟେଇ ନା । ଦାଡ଼ି ଗୋଫ ଉଠେ ଗେଛେ-ଛେଳେମାନୁଷ କି?

କର । ତୁମି ବାବା, ତୁମିତୋ ଶାସନ କରତେଇ ପାର । ଆମାର ଏହି ଅନୁରୋଧଟା ରାଖ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ଯାଓ, ଚା ଆନ । ଫାତେମାକେ ଯତ ବୋକା ମନେ ହୟ ତତ ବୋକା ତିନି ବୋଧ ହୟ ନା । ଚା ବାନାନୋର କଥା ବଲେ ତିନି ସମୟ ନିଚ୍ଛେନ । ଯତ ସମୟ ଯାବେ ରାଗ ତତ ପଡ଼ିବେ । ଚା ବାନିଯେ ସୁପ୍ରଭାର ହାତେ ଦିଯେ ପାଠାତେ ହବେ । ମାନୁଷଟା ଏକ ମାତ୍ର ସୁପ୍ରଭାର ସଙ୍ଗେ ସହଜଭାବେ କଥା ବଲେ । ସୁପ୍ରଭା ହାତ ନେଡ଼େ ନେଡ଼େ କି ସବ ଗଲ୍ଲ କରେ-ମାନୁଷଟା ଆଗ୍ରହ ନିଯେ ଶୁଣେ । ସୁପ୍ରଭାକେ ବଲତେ ହବେ ମଜାର କୋନ ଦୀର୍ଘ ଗଲ୍ଲ ସେ ଯେନ ଶୁରୁ କରେ ।

ଫାତେମା ନିଜେଇ ଚା ବାନାତେ ଗେଲେନ । ଅନେକ ଦିନ ଚୁଲାର ପାଶେ ଯାନ ନା । ଶରୀର କ୍ରମେଇ ଭାରୀ ହୟେ ଯାଚେ । ଆଗୁନେର ଆଁଚ ଆଜିକାଲ ଆର ସହ୍ୟ ହୟ ନା । ମାଥା ଦପ ଦପ କରେ ।

ତାଲାବନ୍ଧ ସରେର ଖାଟେ ଶୋଭନ ଟୌକନ ବସେ ଆଛେ । ଶୋଭନକେ ମୋଟେଇ ଚିନ୍ତିତ ମନେ ହଚ୍ଛେ ନା । ତବେ ଟୌକନ ଭୟ ପେଯେଛେ । ତାର ମଧ୍ୟେ ଛଟଫଟାନିର ଭାବ ସ୍ପଷ୍ଟ । ସେ ବାରବାରଇ ବନ୍ଧ ଦରଜାର ଦିକେ ତାକାଚେ ।

ତାଦେର ଅପରାଧ ମୋଟାମୁଟି ଶୁରୁତର । ଏହି ଅପରାଧ ଆଗେ କରେକବାର କରେଛେ, ଧରା ପଡ଼େ ନି । ଆଜ ସକାଳେ ଧରା ପଡ଼େ ଗେଛେ । ଧରା ପଡ଼ାର କୋନ କାରଣ ଛିଲ ନା । ଦୁଇ ଭାଇୟେର ହିସେବେ ସାମାନ୍ୟ ଗନ୍ଧଗୋଲ ହୟେ ଗେଛେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସକାଳବେଳା ବାଥରମେ ଅନେକଥାନି ସମୟ କାଟାନ । ତିନି ଖବରେର କାଗଜ ନିଯେ ବାଥରମେ ଚୁକେନ ଏବଂ କାଗଜ ଶେଷ କରେ ବେର ହନ । ଖୁବ କମ କରେ ହଲେଓ ପନ୍ଦରୋ ମିନିଟ ସମୟ ଲାଗେ । ବାବାର କୋଟେର ପକେଟ ଥେକେ ମାନିବ୍ୟାଗ ବେର କରେ କିଛୁ ଟାକା ସରାନୋର ଜନ୍ୟ ଏହି ସମୟଟା ଯଥେଷ୍ଟ । ତାରା ତାଇ କରଲ । କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ଗନ୍ଧୋଳ ହେଁ ଗେଲ । ମାନିବ୍ୟାଗ ଥେକେ ଟାକା ବେର କରାର ସମୟ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଶୋବାର ସରେ ଚୁକଲେନ । ଜମିଲୁର ରହମାନ ବଲଗେନ, ତୋରା ଆଯ ଆମାର ସଙ୍ଗେ । ତାରା ବାବାର ସଙ୍ଗେ ଗେଲ । ଏହିଥାନେ ଆରୋ ଏକଟା ଭୁଲ କରା ହଲ । ତାରା ଦୌଡ଼େ ପାଲିଯେ ଯେତେ ପାରତ । ପାଲିଯେ ଯାଓଯା ହଲ ନା । ଜମିଲୁର ରହମାନ ଦୁଇ ଛେଲେକେ ସରେ ଚୁକିଯେ ବାଇରେ ଥେକେ ତାଲା ଦିଯେ ଦିଲେନ ।

ଶୋଭନେର ପାନିର ପିପାସା ପେଯେଛେ । ଶାନ୍ତି କଥନ ଶୁରୁ ହବେ ବଳା ଯାଚେ ନା, ପାନି ଖେଯେ ନିତେ ପାରଲେ ଭାଲ ହତ । ପେଚନେର ଦିକେର ଜାନାଲାଟା ଖୋଲା । ସେଇ ଜାନୋଲା ଦିଯେ ଏକ ଜଗ ପାନି ଯଦି କେଉ ଦିତ । ଶୋଭନ ଖାଟ ଛେଡ଼େ ଜାନାଲାର ପାଶେ ଏସେ ଦାଁଢାଳ । ଜାନାଲାଯ ଲସ୍ତା କରେ ଶିକ ବସାନୋ । ଏକଟା ଶିକ ବାକାନୋ କୋନ କଠିନ କାଜ ନା । ଶାବଲ ଦିଯେ ଚାଡ଼ ଦିଲେଇ ଶିକ ବାଁକବେ । ଦାରୋଯାନ ଭାଇୟେର ସରେ ଶାବଲ ଆଛେ ।

ଜାନାଲାର ପାଶେ ଇମନେର ମୁଖ ଦେଖା ଗେଲ । ଭଯେ ତାର ମୁଖ ଶାଦା ହେଁ ଗେଛେ । ଟୋକନ-ଶୋଭନ ଦୁଇ ଭାଇଇ ତାର ଖୁବ ପ୍ରିୟ ମାନୁଷ । ରାତେ ସେ ଏହି ସରେ ତାଦେର ସଙ୍ଗେ ସୁମାଯ । ଏଦେର ଭୟାବହ ଶାନ୍ତି କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେ ଶୁରୁ ହବେ । ଭାବତେଇ ତାର ବୁକ ଶୁକିଯେ ଆସଛେ । ଏର ଆଗେର ବାର ଶୋଭନ ଅଞ୍ଜାନ ହେଁ ପଡ଼େଛିଲ । ଡାକ୍ତାର ଆନତେ ହେଁଛେ, ସ୍ୟାଲାଇନ ଦିତେ ହେଁଛେ । ଆଜଓ ନିଶ୍ଚଯିତେ ସେ ରକମ ହବେ ।

ଇମନ!

ତୁ ।

ଯା-ଚଟ କରେ ଏକ ଜଗ ପାନି ନିଯେ ଆୟ ।

ଇମନ ଛୁଟେ ଗେଲ ପାନି ଆନତେ । ପାନିର ଜଗ ଶିକେର ଫାଁକ ଦିଯେ ଢୁକଛେ ନା । ସେ ଜଗ ବଦଳେ
ଦୁଟା ପାନିର ବୋତଳ ନିଯେ ଏଲ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ବାବା କି କରଛେ ରେ?

ଚା ଖାଚେନ ।

ହାତେ ଦଢ଼ି ଆଛେ?

ତୁ ।

ତୁଇ ଏକଟା କାଜ କର । ଦାରୋଯାନ ଭାଇୟେର ସର ଥେକେ ଶାବଲଟା ନିଯେ ଆୟ । ଶାବଲ ଦିଯେ
ଶିକେ ଚାଡ଼ ଦିଯେ ଶିକ ବାକିଯେ ଫେଲବି । ଆମରା ପଗାର ପାର ହୟେ ଯାବ । ପାରବି ନା?

ପାରବ ।

ତାହଲେ ଦେରି କରିସ ନା ।

ଇମନ ଶାବଲ ଆନତେ ଛୁଟେ ଗେଲ । ଜାନାଲାର ଶିକ ବାଁକାନୋର କାଜଟା ଖୁବ ସହଜେଇ ହୟେ ଗେଲ ।
ଦୁଇ ଭାଇ ମୁହଁତେର ମଧ୍ୟେଟି ଉଧାଓ ହୟେ ଗେଲ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ତାଳା ଖୁଲେ କିଛୁକ୍ଷଣ ଚୁପ କରେ ଥେକେ ଶୀତଳ ଗଲାଯ ଡାକଲେନ, ଇମନ ।

ଇମନ ଫ୍ୟାକାଶେ ମୁଖେ ଘରେ ତୁକଳ । ଜମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ତୁହି କାପଛିସ କେନ? ତୁହି କି କରେଛିସ? ଓଦେର ସାହାୟ କରେଛିସ?

ଇମନ ହଁଁ ସୂଚକ ମାଥା ନାଡ଼ିଲ ।

କି ଭାବେ ସାହାୟ କରେଛିସ?

ଶାବଳ ଏନେ ଦିଯେଛି ।

ସାର୍ଟ ଖୋଲ ।

ଇମନ ସାର୍ଟ ଖୁଲିଲ ।

ବିଚାନାୟ ଉପୁଡ଼ ହେଁ ଥୋକ । ଆଜ ତୋକେ ଏମନ ଏକଟା ଶିକ୍ଷା ଦେବ ଯେ, ଜୀବନେ କଥନୋ ଅପରାଧୀକେ ସାହାୟ କରବି ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଭେତର ଥେକେ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ଦଢ଼ି ହାତେ ନିଲେନ । ଇମନ ଦାଁତ କାମଡ଼େ ପଡ଼େ ଆଛେ । ତାର ମନେ ହଚ୍ଛେ କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେଇ ସେ ମାରା ଯାବେ । ଦରଜା ବନ୍ଧ । ଇଚ୍ଛା ଥାକଲେଓ କେଉଁ ତାକେ ବାଚାନୋର ଜନ୍ୟ ଆସବେ ନା । ପ୍ରଚନ୍ଦ ଶାରୀରିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସମୟ କୋନ ପ୍ରିୟଜନକେ ଡାକତେ ଇଚ୍ଛା କରେ । ଇମାନ ଫିସ କରେ ଡାକଛେ -ଛୋଟ ଚାଚା । ଓ ଛୋଟ ଚାଚା । ବାତାସ କେଟେ ଦଢ଼ି ଶୀ ଶୀ ଶଦେ ନିଚେ ନେମେ ଆସଛେ । ଏହି ଶଦେ ଇମନେର ଡାକାଡାକି ଚାପା ପଡ଼େ ଯାଚେ । ଇମନ ଅଞ୍ଜାନ ହେଁ ଯାବାର ଆଗମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଦେଖିଲ— ଜାନାଲାର ଶିକ ଧରେ ମିତୁ ଏସେ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବାଦ । ଅପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଦାଙ୍ଡିଯେଛେ । ମିତୁର ଗୋଲାକାର ମୁଖ ଲାଲଚେ ହେ ଆଛେ । ମିତୁ ତୀର ସ୍ଵରେ— ସାରା ବାଡ଼ି କାଁପିଯେ ଚିଢ଼ିକାର କରେ ବଲଲ— ବାବା ବାବା ।

ଏରପରେ କି ସଟେଛେ ଇମନେର ମନେ ନେଇ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳା ଫିରୋଜ ଏସେ ହତଭସ୍ମ! ଇମନ ଅର୍ଧଚେତନେର ମତ ପଡ଼େ ଆଛେ । ତାର ସାରା ଗାୟେ ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ । ଶରୀରେ ଜୁର । ଠେଁଟ କେଟେ ଫୁଲେ ଉଠେଛେ ।

ଫିରୋଜ ବଲଲ, ତୋର କି ହେଯେଛେ?

ଇମନ ବଲଲ, କିଛୁ ହୟ ନି ।

କିଛୁ ହୟନି ମାନେ? କେ ତୋକେ ମେରେଛେ?

ବଡ଼ ମାମା ।

ତୋର ବଡ଼ ମାମା କି ପାଗଲ? ଏଇଭାବେ କେଉ କାଉକେ ମାରେ? ସେ ପେଯେଛେ କି? ବାଡ଼ିତେ ଜାଯଗା ଦିଯେ ମାଥା କିନେ ନିଯେଛେ? ତୋର ଏଖାନେ ଥାକତେ ହବେ ନା । ତୁଇ ଚଲତୋ ।

କୋଥାଯ ଯାବ?

ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଯାବି । ଆମାର ମେସେ ଥାକବି । ମେସେ ଥେକେ ପଡ଼ାଶୋନା କରବି । ତୋକେ ଆମି ଏଇ ବାଡ଼ିତେ ରାଖବ ନା ।

ମା ଯେତେ ଦେବେ ନା ଛୋଟ ଚାଚା ।

ଯେତେ ଦେବେ ନା ମାନେ? ଅବଶ୍ୟକ ଯେତେ ଦିତେ ହବେ । ଆମି ଭାବୀର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲଛି ।

ଫିରୋଜ ଦୋତଳାଯ ଉଠେ ଗେଲ । ସୁରାଇୟା ଦୋତଳାର ବାରାନ୍ଦାଯ ଟୁଲେର ଉପର ବସେ ଛିଲେନ । ତାର ହାତେ ଏକଟା ବଈ । ବହଟାର ନାମ ସ୍ଵପ୍ନ ତଥ୍ୟ । ସ୍ଵପ୍ନେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦେଯା । ସ୍ଵପ୍ନେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପଡ଼ିତେ ତାଁର ଭାଲ ଲାଗେ । ଫିରୋଜକେ ଦେଖେ ତିନି ବଈ ବନ୍ଧ କରଲେନ । ତାର ଚୋଖେ ଈସ୍ତ ବିରକ୍ତି ଦେଖା ଗେଲ ।

ଭାବୀ କେମନ ଆଛେନ?

ଭାଲ ।

ଇମନେର କି ଅବସ୍ଥା । ଆପଣି ଦେଖେଛେ?

ଦେଖିନି— ଶୁଣେଛି । ଅପରାଧ କରେଛେ—ଶାନ୍ତି ପେଯେଛେ ।

ଏହିଭାବେ କେଉ କାଟିକେ ମାରେ?

ଭାଇଜାନେର ରାଗ ବେଶୀ । ତିନି ଯା କରେଛେ, ଠିକଇ କରେଛେ । ଶାସନେର ଦରକାର ଆଛେ । ଶୁଦ୍ଧ ଆଦରେ କିଛୁ ହ୍ୟ ନା ।

ଭାବୀ, ଆମିତୋ ଇମନକେ ଏଖାନେ ରାଖିବ ନା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ପ୍ରାପ୍ନେଶ୍ଵର । ଉପନ୍ୟାସ

ତୁମି ତାକେ ରାଖା ନା ରାଖାର କେ? ତୁମି ତାକେ କୋଥାଯ ନିଯେ ରାଖିତେ ଚାଓ? ତୋମାର ମେସେ?
ଖାମାଖା ରାଗ ଦେଖିଓ ନା । ଖାମାଖା ଆଦରଓ ଦେଖିଓ ନା ।

ଭାବୀ, ଆମି କୋନ ରାଗ ଦେଖାଛି ନା । ଆମାର ମନଟା ଖୁବ ଖାରାପ ହେଁବେ ।

ଏହିସବ ମନ ଖାରାପେର କୋନ ଦାମ ନେଇ । ମାସେ ଦୁଇ ମାସେ ଏକବାର ଆସବେ । ସାଥେ ଥାକବେ
ସଂତାର କିଛୁ ଖେଳନା । ଖାନିକକ୍ଷଣ କଚଲା-କଚଲି କରେ ଚଲେ ଯାବେ । ଏହିସବ ଆଦରେର ମାନେ କି?

ଭାବୀ ଆପନି ଆମାର ଉପର କେନ ରାଗ କରଛେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ନା ।

ଆମି ରାଗ କରାଛି ନାତୋ । ତୋମାର ଉପର ରାଗ କରିବ କେନ?

ଫିରୋଜ ହତାଶ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଭାବୀ, ଆଜ ରାତଟା ଆମି ଏଇ ବାଡ଼ିତେ ଥେକେ ଯାବ । ଓର ଖୁବ
ଜୁର । ଇମନେର ସଙ୍ଗେ ଘୁମିଯେ ଥାକି । ଓର ପାଶେ କାରୋର ଥାକା ଦରକାର ।

ସୁରାଇୟା ସ୍ଵପ୍ନ ତଥ୍ୟେର ବହି ଖୁଲିଲେ ଖୁଲିଲେ ଶୁକନୋ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ବାଡ଼ି ଆଦର ଦେଖାନୋର
କୋନ ଦରକାର ନେଇ । ଓଦେର କପାଳେ ଅନାଦର ଲେଖା-ଆମି ଚାଇ ଓରା ଯେନ ଅନାଦରେଇ ମାନୁଷ
ହୟ ।

ଆପନି କି ଇମନକେ ଦେଖିଛେନ?

ନା ।

ଆପନାର କି ଉଚିତ ନା, ଓର ପାଶେ କିଛୁକଷଣେର ଜନ୍ୟ ହଲେଓ ବସା ।

ଶୋନ ଫିରୋଜ, ଆମାର କି ଉଚିତ ବା ଅନୁଚିତ ଏହି ଉପଦେଶ ତୁମି ଆମାକେ ଦିତେ ଏସୋ ନା । ଆମି କାଉକେ ଉପଦେଶ ଦେଇ ନା । ଆମିଓ ଚାଇ ନା କେଉ ଆମାକେ ଉପଦେଶ ଦିକ । ଏକ କାଜ କର ଆଜ ତୁମି ଚଲେ ଯାଓ । ଅନ୍ୟ ଏକଦିନ ଏସୋ । ଆଜ ତୁମି ଉତ୍ତେଜିତ । ଆମି ନିଜେ ସାରାକ୍ଷଣ ଉତ୍ତେଜନାର ମଧ୍ୟେ ଥାକି— ଅନ୍ୟେର ଉତ୍ତେଜନା ଆମାର ଭାଲ ଲାଗେ ନା ।

ଚଲେ ଯେତେ ବଲଛେ?

ହାଁ, ଚଲେ ଯେତେ ବଲଛି ।

ଜାମିଲ ଭାଇୟେର ସଙ୍ଗେ ଏକଟୁ କଥା ବଲେ ଯାଇ ।

ଅବଶ୍ୟାଇ ତୁମି ତାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲବେ ନା ।

ସୁରାଇୟା ସ୍ଵନ୍ନେର ବହି ଖୁଲେ ବସଲେନ । ସାପ ଦେଖଲେ, ଶକ୍ର ବୃଦ୍ଧି ପାଯ, ସାପ କାମଡ଼ାତେ ଦେଖଲେ, ଅସୁଖ ହୁଯ । ସାପ ମାରତେ ଦେଖା ଶୁଭ-ଶକ୍ର ବିନାସ ହୁଯ । ସାପ ଓ ସାପିନିକେ ଶଞ୍ଚ ଲାଗା ଅବସ୍ଥାଯ ଦେଖଲେ— ଧନ ପ୍ରାପ୍ତି କିଂବା ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ଇମନେର ଜୁର କମେଛେ । ଦୁପୁରେ ଏକଶ ଦୁଇ ଛିଲ, ଏଥନ ଏକଶ । ଘୁମେର ଓସୁଧ ଦେଯାର କାରଣେ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୁମିଯେଛେ । ସାରାଦିନେ କିଛୁ ଖାଯନି । କିଛୁକ୍ଷଣ ଆଗେ ଏକ ବାଟି ସୁପ ଖେଯେଛେ । ତାର ମାଥାର କାଛେ ସୁପ୍ରଭା ବସେ ଆଛେ । ସୁପ୍ରଭା ତାକେ ଗଲ୍ଲେର ବହି ପଡ଼େ ଶୁନାଚେ । ଇମନେର ଗଲ୍ଲ ଶୁନତେ ମୋଟେଓ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ବେଚାରୀ ଏତ ଆଗ୍ରହ ନିଯେ ପଡ଼ିଛେ ବଲେ ଇମନ କିଛୁ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ । ଅପ୍ରକଳ୍ପ । ଉପନ୍ୟାସ

ବଲଛେ ନା । ସୁପ୍ରଭା ମାଥା ଦୁଲିଯେ ଦୁଲିଯେ ପଡ଼ଛେ । ଇମନେର ମନେ ହଳ— ତାର ବୋନଟା ଏତୋ
କିଛୁଦିନ ଆଗେଇ ହାମାଗୁଡ଼ି ଦିତ— ଆଜି ଏତ ବଡ଼ ହୟେ ଗେଛେ । ଭାଇକେ ବହି ପଡ଼େ ଶୁନାଚେ—
କି ଆଶ୍ଚର୍ୟ । ସୁପ୍ରଭା ରିନାରିନେ ଗଲାଯ ପଡ଼ଛେ— ଲାଲମୋହନ ଗାଙ୍ଗୁଳୀ ଓରଫେ ଜଟାଯୁ ଚୋଖେର
ସାମନେ ଥେକେ ବହିଟା ସରିଯେ ଫେଲୁଦାର ଦିକେ ଫିରେ ବଲଲେନ, ରାମମୋହନ ରାୟେର ନାତି ଛିଲ
ସେଟା ଜାନତେନ? ଫେଲୁଦାର ମୁଖେର ଉପର ରୂମାଲ ଚାପା, ତାଇ ସେ ଶୁଦ୍ଧ ମାଥା ନାଡ଼ିଯେ ନା ଜାନିଯେ
ଦିଲ ।

୭. ସୁରାଇୟା ଶ୍ରୀମଦ୍ବାଯାର ସାମନେ ବସେ ଆଛେ

ସୁରାଇୟା ଆଯନାର ସାମନେ ବସେ ଆଛେ । ତାର ଚୋଖେ ମୁଖେ ହତଭସ୍ତ ଭାବ । ଆଯନାଯ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଚେ ସିଂଧିର କାହେର କିଛୁ ଚୁଲ ତାମାଟେ ହୁଁ ଆଛେ । କି ଭୟଂକର କଥା! ଚୁଲ ପେକେ ଯାଚେ? ନା-କି ହଲୁଦ-ଟଲୁଦ ଜାତୀୟ କୋନ ରଙ୍ଗ ଲେଗେଛେ? ହଲୁଦ ରଙ୍ଗ ଲାଗବେ କିଭାବେ? କତ ବହୁର ହଲ ସେ ରାନ୍ଧା ଘରେ ଯାଯ ନା । ସୁରାଇୟା ତୌଳ୍ଣ ଗଲାଯ ଡାକଲେନ— ସୁପ୍ରଭା!

ସୁପ୍ରଭା ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ସେ ଆଜ ଶଖ କରେ ତାର ମାର ଶାଡ଼ି ପରେଛେ । ନୀଳ ଶାଡ଼ିତେ ସାଦା ସାଦା ବୁଟି । ଶାଡ଼ିଟା ଯେ ଏତ ସୁନ୍ଦର ଆଗେ ବୋଝା ଯାଯ ନି । ପରାର ପର ବୋଝା ଯାଚେ । ଶାଡ଼ି ପରାର ଜଣେ ତାକେ ଏତ ବଡ଼ ଲାଗଛେ ଯେ ମନେଇ ହଚେ ନା ତାର ବୟସ ମାତ୍ର ତେର । ମନେ ହଚେ ତରଣୀ ଏକ ମେଯେ ଯେ ସୁଯୋଗ ପେଲେଇ ସବାର ଚୋଖ ଏଡିଯେ ତାର ଛେଲେ ବନ୍ଦୁର ସଙ୍ଗେ ଟେଲିଫୋନେ ଗଲା କରେ । ସୁପ୍ରଭା ଏମିତେଇ ଦେଖିଲେ ସୁନ୍ଦର-ଶାଡ଼ି ପରାଯ ଆଜ ତାକେ ଅନ୍ୟରକମ ସୁନ୍ଦର ଲାଗଛେ । ଏକଟୁ ଆଗେ ମିତୁ ତାକେ ଦେଖେ ବଲେଛେ—ସୁପ୍ରଭା, ଖବର୍ଦାର ଶାଡ଼ି ପରବି ନା । ହିଂସାୟ ଆମାର ଶରୀର ଜୁଲେ ଯାଚେ । କିଛିକଣେର ମଧ୍ୟେ ଦେଖିବି ସାରା ଗାୟେ ଫୋସିକା ଉଠେ ଯାବେ ।

ସୁରାଇୟା ମେଯେକେ ଦେଖେ ବଲଲ, ସୁପ୍ରଭା ଦେଖିଲେ ଆମାର ମାଥାର ଚୁଲ ପେକେ ଯାଚେ ନାକି?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ହଁ ।

ହଁ ଆବାର କି ଧରଣେର କଥା । ହୟ ବଲ ହଁ, ନୟ ବଲ ନା । ଚୁଲ ପେକେଛେ?

ସୁପ୍ରଭା କ୍ଷୀଣ ଗଲାଯ ବଲଲ, ହଁ ।

ସୁରାଇୟା ତୀର ଗଲାଯ ବଲଲ, ଚୁଲ ପାକବେ କେନ? ଏଥନ୍ତି କେନ ଚୁଲ ପାକବେ?

ସୁପ୍ରଭା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର କି ଜବାବ ଦେବେ ବୁଝତେ ପାରଛେ ନା । ଚୁଲ ପେକେ ଗେଲେ ସେ କି କରବେ? ସେତୋ ଆର ଏକଶ ବଛରେ ପୁରାନୋ ଘି ମାଯେର ମାଥାଯ ମାଖିଯେ ତାଁର ଚୁଲ ପାକାଯ ନି । ଏମିତେଇ ସେ ମାଯେର ଭୟେ ଅଷ୍ଟିର ହୟେ ଥାକେ-ଆଜ ସକାଳ ଥେକେ ଭୟ ବେଶୀ ଲାଗଛେ । କାରଣ ବାନ୍ଧବୀର ଜନ୍ମଦିନେ ଯାବାର କଥା ସଖନ ବଲା ହୟେଛେ ମା ବିଶ୍ରୀ କରେ ତାକିଯେଛେନ, କିଛୁ ବଲେନ ନି । ଅର୍ଥାତ୍ ଆଗେ ଭାଗେ କଥା ଠିକ ହୟେ ଆଛେ ସବାଇ ଦଲ ବେଧେ ଶାଡ଼ି ପରେ ଯାବେ । ରାତେ ଏହି ବାଡ଼ିତେ ଥାକବେ । ସାରା ରାତ ଗଞ୍ଜ କରବେ । ତାଦେର ବାଡ଼ିତେ ଲେଜାର ଡିଙ୍କ ପ୍ଲେୟାର ଆଛେ । ସେଇ ଲେଜାର ଡିଙ୍କେ ଛବି ଦେଖା ହବେ । ସେ ଛବି ଦେଖା ହବେ ସେଇ ଛବିଓ ଏନେ ରାଖା ହୟେଛେ, Sound of Music.

ଶାଡ଼ି ପରେଛିସ କେନ?

ସୁପ୍ରଭା ଖୁବଇ ଅବାକ ହଲ । ସେ ମାକେ ଜାନିଯେଇ ଶାଡ଼ି ପରେଛେ । ଆଲମିରା ଥେକେ ମା ନିଜେଇ ଶାଡ଼ି ବେର କରେ ଦିଯେଛେ । ଏଥନ ହଠାତ୍ ଏହି କଥା କେନ?

ଶାଡ଼ି ପରାର ଏହିସବ ଢଂ କୋଥେକେ ଶିଖଲି? ତୁଇ କୋଥାଯ ଆଛିସ ତୁଇ ଜାନିସ ନା । ପରେର ବାଡ଼ିତେ ଦାସୀର ମତ ପଡ଼େ ଆଛିସ-ରଙ୍ଗ କରତେ ଲଜ୍ଜା ଲାଗେ ନା-ବେହାୟା ମେଯେ?

ସୁରାଇୟା ଦମ ନେବାର ଜନ୍ୟେ ଥାମଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ଭାବଲ ଏହି ଫାଁକେ ସେ ସରେ ଯାବେ । ତବେ ଏହି କାଜଟା କରାଓ ଠିକ ହବେ ନା । ସବଚେ ଭାଲ ହୟ ସେ ଯଦି ମାକେ ରାଗ ଝାଡ଼ାର ପୁରୋ ସୁଯୋଗଟା ଦେଇ ।

ତଂ ଏର ମେଯେ । ତଂତୋ ସୋଲ ଆନାର ଉପର ଦୁଆନା ଆଠାରୋ ଆନା ଶିଖେଛିସ ; ଯା ଶେଖାର ତାତୋ ଶିଖେଛିସ ନା । ଅଂକେ ପେଯେଛିସ ଏଗାରୋ । ଏମନ କୋନ ମେଯେ ଆଛେ ସେ ଅଂକେ ଏଗାରୋ ପାୟ ? ବଲ, ଆଛେ କୋନ ମେଯେ ? ଦେ, କଥାର ଜୀବାବ ଦେ । ଚୁପ କରେ ଥାକଳେ ଟେନେ ଜିଭ ଛିଡ଼େ ଫେଲବ ?

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ମାୟେର କଥାର ଜୀବାବ ଦିଲ । ଏଇ କାଜଟା ସେ ଭାଲ ପାରେ । ମା ଯଥନ ପ୍ରଶ୍ନ କରତେ ଥାକେନ ତଥନ ସେ ଶାନ୍ତ ଭଙ୍ଗିତେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଥାକେ ଠିକଇ । ତବେ ମନେ ମନେ ପ୍ରତିଟି ପ୍ରଶ୍ନେର ଜୀବାବ ଦେଯ । ସେ କୋନ ପ୍ରଶ୍ନଇ ମା ତିନବାର ଚାରବାର କରେ କରେନ । ମାର ଏକଇ ପ୍ରଶ୍ନେର ଜୀବାବ ସୁପ୍ରଭା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ଦେଯ । ତାର ବେଶ ମଜା ଲାଗେ ।

କି ସାର୍କାସେର ସଂଏର ମତ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛିସ କେନ ? କଥାର ଜୀବାବ ଦେ ? ଆଛେ କୋନ ମେଯେ ସେ ଅଂକେ ଏଗାରୋ ପାୟ ?

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଲ, ହାଁ ମା ଆଛେ । ନନ୍ଦିତା ବଲେ ଏକଟା ମେଯେ ଆମାଦେର କ୍ଲାସେ ଆଛେ । ସେ ପେଯେଛେ ନୟ । ତୋମାର ଯଦି ବିଶ୍ୱାସ ନା ହ୍ୟ ତୁମି ନନ୍ଦିତାର କାହେ ଟେଲିଫୋନ କରେ ଜେନେ ନିତେ ପାର । ଓରା ଦାରଳଣ ବଡ଼ଲୋକ । ଓଦେର ବାଡ଼ିତେ ତିନଟା ଟେଲିଫୋନ । ନନ୍ଦିତାଓ ଆଜ ଜନ୍ମଦିନେ ଯାବେ । ନନ୍ଦିତା ପାରବେ ଲାଲ ସିଙ୍କେର ଶାଡ଼ି । ରାଜଶାହୀ ସିଙ୍କ । ସେରିକାଲଚାର ବୋର୍ଡେ ତାର ଏକ ମାମା ଚାକରି କରେନ । ତିନି ଏନେ ଦିଯେଛେନ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ—ତୁଇ ଏକ୍ଷୁଣି ଶାଡ଼ି ଖୋଲ । ବହି ଖାତା ନିଯେ ବୋସ । ଇମନକେ ବଲ ଅଂକ ଦେଖିଯେ ଦିତେ ।

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଳ, ଦୁପୁର ବେଳା ବହି ନିଯେ ବସବ କେନ ମା? ଇମନ ଭାଇୟାକେଓ ଅଂକ ଦେଖିଯେ ଦିତେ ବଲା ଯାବେ ନା । ତାର ଜୁର । ସେ ବିଛାନାୟ ଶୁଯେ କୋ କୋ କରଛେ । ଶାଡ଼ି ଖୁଲେ ଫେଲିତେ ବଲଛି ଖୁଲେ ଫେଲଛି କିନ୍ତୁ କୋନ କାପଡ଼ଟା ପାରବ ତାଓ ବଲେ ଦାଓ । ଯା ପରବ ସେଟା ନିଯେଇତୋ ତୁମି କଥା ଶୁନାବେ । ଏତ କଥା ଶୁନିତେ କାରୋର ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ବାବା ଯେ ବାଡ଼ି ଛେଡେ ପାଲିଯେ ଗେଛେ, ଆମାର ଧାରଣା ତୋମାର କଥା ଶୁନେ ପାଲିଯେ ଗେଛେ । ଏବଂ ସେ ନିଶ୍ଚଯଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଟାଇପ କୋନ ଏକଟା ମେଯେକେ ବିଯେ କରେଛେ ଯେ ମେଯେ ଦଶଟା କଥାର ଉତ୍ତରେ ଏକଟା କଥା ବଲେ । ତୋମାର ମତ କ୍ୟାଟ କ୍ୟାଟ କରେ ନା ।

ସୁପ୍ରଭା ମାର ସାମନେ ଥେକେ ସରେ ଗେଲ । ତାକେ ଦେଖେ ମନେଓ ହବେ ନା ସେ ମନେ ଦୁଃଖ ପେଯେଛେ ବା ମନ ଖାରାପ କରେଛେ । ବରଂ ମନେ ହବେ ଏକଟୁ ଆଗେ ତାର ଜୀବନେ ମଜାର ଏକଟା ଘଟନା ଘଟେଛେ । ସେଇ ଆନନ୍ଦେଇ ସେ ଝଲମଲ କରେଛେ । ସୁପ୍ରଭା ଏକତଳାୟ ମିତୁର ଘରେ ଚୁକାଲ । ରାତେ ସେ ମିତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଘୁମାଯ । ମିତୁର ଘରଟାଇ ତାର ଘର । ମିତୁ ଆପାର ଘରେ ଥାକତେ ତାର ଭାଲଇ ଲାଗେ । ତବେ ଆରୋ ଭାଲ ଲାଗତୋ ଯଦି ତାର ନିଜେର କୋନ ଘର ଥାକତୋ । ପୁରୋ ଘରଟା ସେ ସାଜାତୋ ନିଜେର ମତ କରେ । ଘରେ ଖାଟ ରାଖିତ ନା । ନନ୍ଦିତାର ମତ ମେଘେତେ ଏକଟା ଫୋମ ବିଛିଯେ ରାଖିତୋ । ନିଜେର ଏକଟା ସିଡ଼ି ପ୍ଲେୟାର ଥାକତୋ । ସାରାକ୍ଷଣ ଗାନ ଶୁନତ ।

ମିତୁ କାଁଚକଳାର ଭର୍ତ୍ତା ବାନାଚିଲ । କାଁଚକଳା କୁଚିକୁଚି କରେ କେଟେ ତାର ସଙ୍ଗେ ତେତୁଳ, କାଁଚମରିଚ, ଲବନ ମିଶିଯେ ଭର୍ତ୍ତା । କାଁଚକଳାର କଷେର ସଙ୍ଗେ ପରିମାଣ ମତ ତେତୁଳ ମିଶାତେ ପାରଲେ ଅସାଧାରଣ ଏକଟା ଜିନିସ ତୈରି ହୁଏ । ତେତୁଲେର ପରିମାନ ଠିକ କରାଟାଇ ଜଟିଲ । ବେଶି ହଲେଓ ଭାଲ ଲାଗିବେ ନା, କମ ହଲେଓ ଭାଲ ଲାଗିବେ ନା । ଯେ କୋନ ଧରଣେର ଭର୍ତ୍ତା ବାନାନୋର ବ୍ୟାପାରେ ମିତୁ ମୋଟାମୁଟି ଏକଜନ ବିଶେଷଜ୍ଞ । ସୁପ୍ରଭା ମିତୁକେ ଡାକେ ଭର୍ତ୍ତା ରାଣୀ ।

ସୁପ୍ରଭା ହାତ ବାଡ଼ିଯେ ବଲଲ, ଦେଖି ଆପା କେମନ ହେଯେଛେ?

ମିତୁ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆଗେ ବାନାନୋ ହୋକ ତାରପର ଦେଖବି । ତୁହି ଯା ଚଟ କରେ ରାମାଘର ଥେକେ ଧନେ ପାତା ନିଯେ ଆଯ । ଅନ୍ତିମ ଧନେ ପାତା କଚଲେ ଦିଯେ ଦି ।

ଧନେ ପାତା ଦିଓ ନା । ଆପା । କଳା ଭର୍ତ୍ତା ଧନେ ପାତାର ଗନ୍ଧ ଭାଲ ଲାଗେ ନା ।

ତୋକେ ମାତରାରୀ କରତେ ହବେ ନା । ଯା କରତେ ବଲଛି କର ।

ସୁପ୍ରଭା ଧନେ ପାତା ଆନତେ ଗେଲ । ମିତୁ କି ମନେ କରେ ଯେନ ମୁଖ ଟିପେ ହାସଲ । ସବ ମାନୁଷେର କିଛୁ ବିଚିତ୍ର ସ୍ଵଭାବ ଆଛେ । ମିତ୍ରଓ ଆଛେ । ତାର ବିଚିତ୍ର ସ୍ଵଭାବେର ଏକଟା ହଚ୍ଛେ ଯଥନ ଏକା ଥାକେ ତଥନଇ ସେ ମୁଖ ଟିପେ ହାସେ । ଆଶେ ପାଶେ କେଉ ଥାକଲେଇ ସେ ଗନ୍ଧୀର । ତଥନ ତାକେ ଦେଖଲେ ମନେ ହବେ କାଜ ଛାଡ଼ା ସେ କିଛୁ ବୁଝେ ନା । କାଜେର ବାହିରେ ସବ କିଛୁହି ତାର ଅପଛନ୍ଦ ।

ସୁପ୍ରଭା ଧନେ ପାତା ନିଯେ ଉପସ୍ଥିତ ହଲ । ମିତୁ ବଲଲ, ଇମନେର ଜୁର କତ ଜାନିସ?

ଏକଶା ଚାର । ଆମି ଠିକ କରେଛି । ଓର ଗାଯେ ପାନି ଭରି ଏକଟା କାପ ଘନ୍ଟା ଖାନିକ ବସିଯେ ରାଖିବ । ଜୁରେର ତାପେ ପାନି ଗରମ ହବେ । ସେଇ ପାନି ଦିଯେ ଆମି ଚା ବାନିଯେ ଖାବ ।

ସୁପ୍ରଭା ଖିଲ ଖିଲ କରେ ହାସତେ ଲାଗଲ । ମିତୁ ଆପାକେ ଏହି ଜନ୍ୟେଇ ତାର ଏତ ଭାଲ ଲାଗେ । ଗନ୍ଧୀର ମୁଖେ ଏମନ ମଜାର ମଜାର କଥା ବଲବେ ଯେ ହାସତେ ହାସତେ ପେଟେ ବ୍ୟଥା ଶୁରୁ ହୟ । ହାସି ଦେଖେ ମିତୁ ଆପା ଆବାର ବିରକ୍ତ ହେଁ ଧମକ ଦେଯ । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେଯେ, ନିଜେଇ ହାସାବେ ଆବାର ନିଜେଇ ଧମକାବେ ।

ସୁପ୍ରଭା ହାସି ଥାମା । ବିଶ୍ରୀ ଶବ୍ଦ କରେ ହାସଛିସ କି ଭାବେ? ତୁହି ତୋ ହାୟାନା ନା, ମାନୁଷ । ତୋର ହାସି ଶୁଣେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ଏକଟା ମହିଳା ହାୟାନା ହାସଛେ । ହାସି ବନ୍ଧ କରା ।

ସୁପ୍ରଭା ହାସି ବନ୍ଧ କରତେ ଚେଷ୍ଟା କରଛେ, ପାରଛେ ନା । ମିତୁ ଆପାକେ ଦେଖିତେ ସୁନ୍ଦର ଲାଗଛେ । ମିତୁ ଆପା କୋନ ରକମ ସାଜଗୋଜ କରେ ନା, ଅର୍ଥଚ ତାକେ ଦେଖେ ମନେ ହୟ ସବସମୟ ବାଇରେ ଯାବାର ଜନ୍ୟେ ସେଜେ ଆଛେ ।

ସୁପ୍ରଭା ଆଯ ଏକଟା କାଜ କରି—ଇମନେର କାଛେ ଏକଟା ଉଡ଼ୋ ଚିଠି ପାଠାଇ ।

କି ଉଡ଼ୋ ଚିଠି?

ପ୍ରେମେର ଚିଠି । କୋନ ଏକଟା ମେଯେ ଲିଖେଛେ । ଏ ରକମ । ଭୁଲ ବାଂଲାଯ ଆଜେ ବାଜେ ଟାଇପ । ଚିଠି ପଡ଼େ ତାର ଆଉଁ କେଂପେ ଉଠିବେ । କାଉକେ ବଲତେଓ ପାରବେ ନା, ମୁଖ ଶୁକନା କରେ ଘୁରବେ । ଆମରା ଦୂର ଥେକେ ମଜା ଦେଖିବ । ଆଇଡିଆଟା କେମନ?

ଭାଲ । ଖୁବ ଭାଲ ।

ଚିଠିଟା ଆମରା ପୋଷ୍ଟାପିସ ଥେକେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି କରେ ପାଠାବ ।

ଚିଠିଟା କେ ଲେଖିବେ? ତୁମି? ତୋମାର ହାତେର ଲେଖାତୋ ଚିନେ ଫେଲିବେ ।

ଆମାର ଚାର-ପାଁଚ ରକମ ହ୍ୟାଣ ରାଇଟିଂ ଆଛେ । ଚେନାର କୋନ ଉପାଯଇ ନେଇ ।

ତାହଲେ ଆପ ଚଲ ଲିଖେ ଫେଲି ।

ବଲଲେଇତୋ ଲିଖେ ଫେଲା ଯାଯ ନା, ଚିନ୍ତା ଭାବନା କରେ ଲିଖିତେ ହବେ । ରାତେ ଲିଖିବ । ଶୁରୁଟା
ହବେ କିଭାବେ ଜାନିସ-ଓଗୋ ଆମାର ପ୍ରାଣପାଖି ବୁଲବୁଲି ।

ସୁପ୍ରଭା ଆବାରୋ ଖିଲ ଖିଲ କରେ ହେସେ ଉଠିଲ । ମିତ୍ତ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ବଲଲାମ ନା ହାୟନାର
ମତ ହାସିବ ନା ।

ହାସି ଆସଲେ କି କରିବ? ହା

ସି ଆସଲେ ହାସି ଚେପେ ରାଖିବି । ହାସଲେ ମେଯେଦେର ଯତ ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ ହାସି ଚେପେ ରାଖିଲେ
ତାରଚେ ଦଶଗୁଣ ବେଶୀ ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ ।

ତୋମାକେ କେ ବଲେଛେ?

ଆମାକେ କିଛୁ ବଲତେ ହ୍ୟ ନା । ଆମି ହଚ୍ଛି ସବଜାନ୍ତା । ସବ କିଛୁ ଜାନି । ଏବଂ ମ୍ୟାନେଜ ମାଷ୍ଟାର—
ସବ କିଛୁ ମ୍ୟାନେଜ କରତେ ପାରି ।

ତୁମି କି ମାକେ ବଲେ ଆମାର ବାନ୍ଧବୀର ବାସାୟ ଯାବାର ବ୍ୟାପାରଟା ମ୍ୟାନେଜ କରତେ ପାରିବେ? ଆଜ
ରାତେ ଓର ବାସାୟ ଥାକାର କଥା ।

ଅବଶ୍ୟକ ମ୍ୟାନେଜ କରତେ ପାରିବ । ଆମାର କାଛେ ଏଟା କୋନ ବ୍ୟାପାର ନା ।

ତାହଙ୍କେ ତୁମି ଆମାକେ ଯାବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଦାଓ ।

ଆମି କେନ କରେ ଦେବ? ତୋର ସମସ୍ୟା ତୁହି ଦେଖବି ।

ସୁଥଭା ମନ ଖାରାପ କରା ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆପା ଆମାର ମାଝେ ମାଝେ ମନେ ହ୍ୟ ତୁମି ଖୁବ କଠିନ ହଦଯେର ମହିଳା ।

ମିତୁ ସହଜ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଭୁଲ ବଲଲି । ଆମି କଠିନ ହଦଯେର ମେଯେ, ଏଟା ମାଝେ ମାଝେ ମନେ ହବାର ବ୍ୟାପାର ନା । ସବ ସମୟ ମନେ ହବାର ବ୍ୟାପାର ।

ମିତୁ ଉଠେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ମିତୁର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁଥଭାଓ ଉଠେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ମିତୁ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ ତୁହି ଛାଯାର ମତ ସାରାକ୍ଷଣ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥାକିସନାତୋ । ବିରକ୍ତ ଲାଗେ ।

ତୁମି ଯାଚ୍ଛ କୋଥାଯ? ଛାଦ ପିଛଲ ହ୍ୟେ ଆଛେ ଆପା ଛାଦେ ଯେଓ ନା । ରେଲିଂ ନେଇ ଛାଦ, ଧପାସ କରେ ପଡ଼ବେ ।

ପଡ଼ି ଯଦି ସେଟା ଆମାର ସମସ୍ୟା । ତୋର ସମସ୍ୟା ନା ।

ମିତୁ ଛାଦେର ଦିକେଇ ଯାଚେ । ଯାବାର ଆଗେ ସେ ଫୁପୁର ସଙ୍ଗେ ଦୁ ଏକଟା କଥା ବଲେ ଯାବେ ବଲେ ଠିକ କରଲ । ଶକ୍ତ କିଛୁ କଥା । ଏଇ ମହିଳାକେ ତାର ଇଦାନୀଂ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହଚ୍ଛେ । ମୁଶକିଲ ହଚ୍ଛ ଆଗ ବାଡ଼ିଯେ କଠିନ କଥା ଶୁରୁ କରା ଯାଯ ନା । ଫୁପୁ ତାର ସଙ୍ଗେ କଥନୋ କଠିନ କିଛୁ ବଲେନ ନା । ବଲଲେ ସୁବିଧା ହତ । କୋମର ବେଁଧେ ଝଗଡ଼ା କରା ଯେତ ।

ସୁରାଇୟା ମିତୁକେ ଦେଖେ ସହଜ ଗଲାଯ ବଲଲ, କି ବ୍ୟାପାର ମିତୁ?

ମିତୁ ବଲଲ, କଲାର ଭର୍ତ୍ତା ବାନିଯେଛି । ଖାବେ?

ନା ।

ଖେଯେ ଦେଖ ନା । ଭାଲ ହୁଯେଛେ ।

ହିଚେ କରଛେ ନା । ତୋର ଇଉନିଭାର୍ସିଟି କେମନ ଲାଗଛେ?

ଭାଲଓ ଲାଗଛେ ନା, ମନ୍ଦଓ ଲାଗଛେ ନା—ସମାନ ସମାନ ଲାଗଛେ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ଏ ଦିନ ଦେଖେଛି ଲାଲ ହାଫ ପ୍ଯାନ୍ଟ ପରେ ସୁରେ ବେଡ଼ାଛିସ— ଆଜି ଏକେବାରେ ଇଉନିଭାର୍ସିଟି ।

ଲାଲ ହାଫପ୍ଯାନ୍ଟ?

ହଁ, ଲାଲ ହାଫପ୍ଯାନ୍ଟ । ଆମାର ସବ ପରିଷକାର ମନେ ଆଛେ । ଆମାକେ ଦେଖେ ଜିଭ ବେର କରେ ଭେଂଚି କାଟଲି ।

ତୋମାର ପୁରାନୋ ଦିନେର କଥା ଖୁବ ମନେ ଥାକେ । ତାହି ନା ଫୁପୁ?

ହଁ, ମନେ ଥାକେ ।

ଫୁପୁ ତୋମାକେ ଏକଟା କଥା ବଲାର ଜନ୍ୟେ ଏସେଛି । ଆମିତୋ କାଉକେଇ କୋନ ଅନୁରୋଧ ଟନୁରୋଧ କରି ନା । ତୋମାକେ କରାଛି ।

କି ଅନୁରୋଧ?

ସୁପ୍ରଭାର ଏକ ବାନ୍ଧବୀର ଜନ୍ମଦିନ । ସୁପ୍ରଭାର ଖୁବ ଇଚ୍ଛା ଜନ୍ମଦିନେ ଯାଯ । ଓକେ ସେତେ ଦିଓ ।

ସେତେ ଚାଇଲେ ଯାବେ । ସେତେ ନା ଦେବାର କି ଆଛେ?

ରାତଟା ଏ ବାଡ଼ିତେ ଥାକବେ । ବାନ୍ଧବୀରା ମିଳେ ହେ ଚୈ ଗନ୍ଧ ଗୁଜବ କରବେ ।

ସକାଳେ ଚଲେ ଆସବେ । ଆମି ବିକେଳେ ଦିଯେ ଆସବ ସକାଳେ ନିଯେ ଆସବ । କାଳ ଆମାର କ୍ଲାସ ନେଇ ।

ଠିକ ଆଛେ ।

ଫୁପୁ କଳା ଭର୍ତ୍ତା ଏକଟୁ ଖେଳେ ଦେଖ ନା । ଭାଲ ଲାଗବେ । ଏକଟୁ ମୁଖେ ଦିଲେଇ ଆରୋ ସେତେ ଚାଇବେ ।

ସୁରାଇୟା ଖାନିକଟା ଭର୍ତ୍ତା ହାତେ ନିଲେନ ତବେ ମୁଖେ ଦିଲେନ ନା । ମିତୁ ଚଲେ ଗେଲ ଛାଦେ । ସୁପ୍ରଭାର ଅନୁମତି ଏତ ସହଜେ ଆଦାୟ ହେଯ ଯାବେ ସେ ଭାବେ ନି । ତାର ଧାରଣା ଛିଲ ଅନେକ ଯୁକ୍ତି ଟୁକ୍ତି ଦାଁଡା କରାତେ ହବେ । ଆଜ ମନେ ହୟ ଫୁପୁର ମନ୍ଟା କୋନ କାରଣେ ଭାଲ ।

ଛାଦେ ଏଥିନୋ ରେଲିଂ ହୟ ନି । ପ୍ରତି ବଚର ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଏକବାର କରେ ବଲେନ-ଏହି ଶୀତେ ରେଲିଂ ଦିଯେ ଦେବ । ଖୋଲା ଛାଦ କଥନ କି ହୟ । ଶୀତ ଚଲେ ଯାଯ ରେଲିଂ ଦେଯା ହୟ ନା ।

ବର୍ଷାର ପାନିତେ ଶ୍ୟାଓଲା ପଡ଼େ ଛାଦ ପିଛଳ ହରେ ଆଛେ । ବୁଡ୍ଗୋ ଆଙ୍ଗୁଳ ଟିପେ ଟିପେ ହାଁଟିତେ ହ୍ୟ । ସେ କୋନ ମୁହଁରେ ଛାଦ ଥେକେ ମାଟିତେ ନେମେ ଆସାର ସମ୍ଭାବନା ମାଥାଯ ନିଯେ ହାଁଟିତେ ମିତୁର ଅନ୍ତ୍ର ଭାଲ ଲାଗେ । ଏଟା ଏକ ଧରଣେର ପାଗଲାମୀତୋ ବଟେଇ । ମିତୁର ଧାରଣା ସବ ମାନୁଷେର ମଧ୍ୟେ କିଛୁ କିଛୁ ପାଗଲାମୀ ଆଛେ-ତାର ମଧ୍ୟେଓ ଆଛେ । ଏଟା ନିଯେ ମାଥା ଘାମାନୋର କିଛୁ ନେଇ । ତାର ପାଗଲାମୀ କ୍ଷତିକାରକ ପାଗଲାମୀ ନା । ଆଜ ସେ ଛାଦେ ହାଁଟାହାଁଟି କରଲ ନା । ଚିଲେକୋଠାୟ ଚଲେ ଗେଲ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ସିଂଡ଼ିର ପାଶେ ଏହି ସରଟା ବାନିଯେଛିଲେନ ବାଡ଼ିର ଚାକର ବାକିରଦେର ଥାକାର ଜନ୍ୟେ । ସରଟା ମିତୁ ନିଯେ ନିଯେଛେ । ଦୁଟା ନାସାରିଂ ଲକ ଦିଯେ ସରଟା ତାଲା ଦେୟା । ଦୁ । ଦୁଟା ତାଲା ଦେଖେ ଧାରଣା ହତେ ପାରେ ସର ଭର୍ତ୍ତି ମିତ୍ର ଶଥେର ଜିନିସ ପତ୍ର । ଆସଲେ ସରଟା ପ୍ରାୟ ଖାଲି । ଏକଟା ଚୌକି ଆଛେ । ଚୌକିତେ ପାଟି ପାତା । କୋନ ବାଲିଶ ନେଇ । ଚୌକିର ପାଶେ ଛୋଟ ଟେବିଲ । ଟେବିଲେ କିଛୁ ଖାତା ପତ୍ର । କରେକଟା ବଲ ପଯେନ୍ଟ । ଦୁଟା ଫାଉନ୍ଟେନ ପେନ । କରେକଟା ପେନସିଲ । ଟେବିଲେର ସଙ୍ଗେ କୋନ ଚୟାର ନେଇ, କାରଣ ଚୟାର ବସାନୋର ଜାଯଗା ନେଇ । ମିତୁ ଚୌକିତେ ବସେଇ ଗୁଟଗୁଟି କରେ ଖାତାଯ କି ସବ ଲେଖେ । ତବେ ବେଶୀର ଭାଗ ସମୟ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ଚୌକିତେ ଶୁଯେ ଥାକେ । ମାଥାର କାହେର ଛୋଟ ଜାନାଲା ଦିଯେ ଭୁଭ କରେ ହାଓୟା ଖେଲେ । ଜାନୋଲା ଦିଯେ ଆକାଶ ଦେଖା ଯାଯ । ମନେ ହ୍ୟ ବାତାସଟା ଆକାଶ ଥେକେ ସରାସରି ଆସଛେ ।

ଆଜ ମିତୁ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ଇମନକେ ଉଡ୍ଗୋ ଚିଠି ଲିଖିତେ ବସଲ । ରଙ୍ଗଟାନା କାଗଜେ ଲିଖିଲେ ଭାଲ ହତ-ଏଥାନେ ରଙ୍ଗ ଟାନା କାଗଜ ନେଇ । କିଛୁ ଆନିଯେ ରାଖିତେ ହବେ ।

ମିତୁର ଚିଠିଟା ହଲ ଏ ରକମ—

୭୭୬

ହେ ଆମାର ପ୍ରାଣସଥା ବୁଲବୁଲ!

ଜାନଗୋ ତୋମାକେ ଆମି ପ୍ରତ୍ୟହ କଲେଜେ ଯାଇତେ ଦେଖି ଏବଂ ବଡ଼ ଭାଲ ଲାଗେ । I love you very very much. Too much. So many love.

ତୋମାର ସଙ୍ଗେ କବେ ଆମାର ପରିଚୟ ହେବେ? ଆମି ବଡ଼ଇ ନିଃସଙ୍ଗ । ଏଥାନେ ନତୁନ ଆସିଯାଛି—କାହାରୋ ସଙ୍ଗେ ପରିଚୟ ହୟ ନାହିଁ । ଆଗେ ଯେଥାନେ ଛିଲାମ । ସେଥାନେ ଦୁଇଟା ଅଫାର ଛିଲ । ତବେ ଆମାର ପଞ୍ଚନ୍ଦନୀୟ ନହେ । ଆମି ଦେଖିତେ ମୋଟାମୁଟି ସୁନ୍ଦରୀ । ତବେ ଏକଟୁ ଶାର୍ଟ । ହାଇ ହିଲ ପରିଲେ ବୋଝା ଯାଯ ନା । ସବାଇ ବଲେ ଆମାର ଚୋଥ ଖୁବହି ସୁନ୍ଦର । ତୁମି ଯେଦିନ ବଲିବେ ସେଦିନ ଆମାର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହେବେ ।

ଜାନଗୋ ତୁମି ରାନ୍ତା ଦିଯେ ହାଁଟାର ସମୟ କୁଜୋ ହୟେ ହାଁଟ କେନ? ଆମାର ବାନ୍ଧବୀରା ତୋମାକେ ନିଯା ହାସାହାସି କରେ । ତାହାରା ତୋମାକେ ଦେଖାଇଯା ଆମାକେ ବଲେ—ଏ ଦେଖ ତୋର କୁଜୋ ବର ଯାଚେ । ଠାଟା କରିଯା ବର ବଲେ ତବେ ଇନଶାଳ୍ଲାହ ଏକଦିନ ତୁମି ନିଶ୍ଚଯାଇ ଆମାର ବର ହେବେ । ହହା ଆମାର ବିଶ୍ୱାସ । I Love Love Love You You You Many hundred Kiss. ଏବାର ୫୦ + ୩୦,

B ଦାୟ

Your WIFE

“A”

ଚିଠି ଶେଷ କରେ ମିତୁ ଅନେକକ୍ଷଣ ଖିଲ ଖିଲ କରେ ହାସଲ । ନା । ଏହି କାଗଜେ ଚିଠି ଲିଖିଲେ ହବେ ନା—ରଳ ଟାନା କାଗଜ ଆନାତେ ହବେ ଏବଂ ଆରୋ କାଁଚା ହାତେ ଲିଖିତେ ହବେ । ଚିଠି ହାତେ ପେଯେ ଇମନେର ମୁଖେର ଭାବ କି ରକମ ହବେ କଲ୍ପନା କରତେଇ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଆଜଇ ଯଦି ଚିଠିଟା ଦେଯା ଯେତ ଭାଲ ହତ । ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି କରେ ପାଠାଲେ ଚିଠି ଆସତେ ଆସତେ ସାତଦିନେର ମତ ଲାଗବେ । ସାତ ଦିନ ଧିର୍ଯ୍ୟ ଧରେ ଅପେକ୍ଷା କରତେ ହବେ । ଉପାୟ ନେଇ ।

ସୁପ୍ରଭା ଶାଡ଼ି ବଦଲେଛେ—ଏଥନ ତାକେ ବାଚା ଏକଟା ମେଯେ ବଲେଇ ମନେ ହଚ୍ଛେ । ଏଥନ ମନେ ହଚ୍ଛେ ଶାଡ଼ି ନା ପରଲେଇ ତାକେ ଭାଲ ଦେଖାଯ । ସୁରାଇୟା ବିଛାନାୟ ଆଧଶୋଯା ହୟେ ଖବରେର କାଗଜ ପଡ଼ିଛିଲେନ । ମେଯେକେ ଦେଖେ କାଗଜ ନାମିଯେ ବଲଲେନ, ସୁପ୍ରଭା କାହେ ଆଯ ।

ସୁପ୍ରଭା ମାର କାହେ ଗେଲ । ସେ କିଞ୍ଚିତ ଆତଂକିତ । ଯଦିଓ ଆତଂକିତ ହବାର ମତ କିଛୁ କରେନି । ଶାଡ଼ି ଖୁଲେ ଫେଲିତେ ବଲା ହରେଛେ—ସେ ତା କରେଛେ । ଅଂକ ନିଯେ ବସା ହୟନି । ଯାର କାହେ ବସାର କଥା ସେ ଜୁରେ ଆଧମରା ହୟେ ଆଛେ । କାଜେଇ ତାର ପକ୍ଷେ କିଛୁ ଯୁକ୍ତି ଆଛେ ।

ବିକେଳେ ତୋର ବନ୍ଧୁର ବାଡ଼ିତେ ଦାଓଯାତ!

ହଁ ।

ରାତେ ହଙ୍ଗୋଡ଼ କରାର ଜନ୍ୟ ଥେକେ ଯାବାର କଥା?

ହଁ ।

ତୁହି ସେତେ ଚାହିସ?

ହଁ ।

ସୁପାରିଶେର ଜନ୍ୟ ମିତୁକେ ପୀର ଧରେଛିସ? ହଲ୍ଲୋଡ଼ କରତେ ଲଜ୍ଜା ଲାଗେ ନା?

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଲ, ମୋଟେଇ ଲଜ୍ଜା ଲାଗେ ନା । ବରଂ ଭାଲ ଲାଗେ । ଇଚ୍ଛା କରେ ସାରାଦିନ ହଲ୍ଲୋଡ଼ କରି ।

ବାସା ଥିକେ ଯଦି ବେର ହୋସ ଆମି ତୋର ଠ୍ୟାଂ ଭେଙେ ଦେବ, ବଦ ମେଯେ କୋଥାକାର । କତବଡ଼ ସାହସ ପୀର ଧରେଛେ । ପୀରକେ ଦିଯେ ସୁପାରିଶ କରାଯ । ଆଜ ଥିକେ ରାତେ ତୁହି ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଘୁମାବି ।

ନା । ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଘୁମାବ ନା ।

ବଲେଇ ସୁପ୍ରଭା ଚମକେ ଉଠିଲ । ତାର ଧାରଣା ଛିଲ କଥାଗୁଲି ମେନେ ମନେ ବଲେଛେ—ଏଥନ ଦେଖା ଯାଚେ ମନେ ମନେ ବଲେନି, ଶବ୍ଦ କରେଇ ବଲେଛେ । ପେନସିଲେ ଆଁକା ଛବି ପଛନ୍ଦ ନା ହଲେ ରାବାର ଦିଯେ ଘସେ ତୁଳେ ଫେଲା ଯାଯ । ଅପଛନ୍ଦେର କଥା ମୁଛେ ଫେଲାର କୋନ ବ୍ୟବନ୍ଧା ନେଇ, ଥାକଲେ ସୁପ୍ରଭାର ଜନ୍ୟ ଖୁବ ଭାଲ ହତ ।

ସୁରାଇୟା ବିଛାନା ଥିକେ ନେମେ ମେଯେର ଚୁଲେର ମୁଠି ଧରଲେନ । ତାରପରଇ ଦେଯାଲେ ମାଥା ଠୁକେ ଦିଲେନ । ତୀର୍ତ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣାଯ ସୁପ୍ରଭା କିଛୁକ୍ଷଣେର ଜନ୍ୟ ଚୋଖେ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖିଲ । ତାର କପାଳେର

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦ୍ବିଜ୍ଞାନୀ ପାତ୍ରଙ୍କଣ | ଉପଲ୍ଯାପ

ଚାମଡ଼ା କେଟେ ଗେଛେ । ଗଲଗଲ କରେ ରକ୍ତ ପଡ଼ିଛେ । ସୁରାଇୟା ମେଯେକେ ଛେଡେ ଦିଲେନ । ତିନି ରକ୍ତ ସହ୍ୟ କରତେ ପାରେନ ନା । ସୁପ୍ରଭା ହାତ ଦିଯେ କପାଳ ଚେପେ ଘର ଥେକେ ବେର ହୁୟେ ଗେଲ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଏକତଳାର ବାରାନ୍ଦାୟ ଚିନ୍ତିତ ମୁଖେ ହାଁଟାହାଁଟି କରିଛେ । ସମ୍ପତ୍ତି ତିନି ଟ୍ରାନ୍‌ପୋଟେର ବ୍ୟବସା ଶୁରୁ କରିଛେ । ତାର କାହେ ଖବର ଏସେହେ ତାର ଏକଟା ଟ୍ରାକ ଦାଉଦକାନ୍ଦିର କାହେ ଏକ ମହିଳାକେ ଧାକ୍କା ଦିଯେ ମେରେ ଫେଲିଛେ । ଟ୍ରାକେର ଡ୍ରାଇଭାର ପଲାତକ । ପୁଲିଶ ଟ୍ରାକ ଜନ୍ମ କରେ ଥାନାୟ ନିଯେ ଗେଛେ ।

ଟ୍ରାକ ଉଦ୍ଧାରେର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରତେ ହବେ । ମାମଲା ମୋକଦ୍ଦମାୟ ଟାକା ଯାବେ । ନାନାନ ବାମେଲା । ଟ୍ରାନ୍‌ପୋଟେର ବ୍ୟବସାୟ ତାଁର ଆସାଟା ଖୁବଇ ଅନୁଚିତ ହୁୟିଛେ । ବଯସ ହୁୟିଛେ । ବ୍ୟବସା ପାତି ଏଥିନ ଗୁଡ଼ିଯେ ଆନାର ସମୟ, ତା ନା କରେ ତିନି ଶୁଦ୍ଧ ବାଡ଼ିଯେଇ ଚଲିଛେ ।

ସୁପ୍ରଭାକେ ଦେଖେ ତିନି ଅବାକ ହୁୟେ ବଲିଲେନ, କି ହୁୟିଛେ ରେ?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ପଡ଼େ ଗିଯେ ବ୍ୟଥା ପେଯେଛି । ମନେ ହୟ କପାଳ ଫେଟେ ଗେଛେ ।

ସାରାଦିନ ଆଛିସ ଦୌଡ଼େର ଉପର ବ୍ୟଥାତୋ ପାବିଇ । ଦେଖି ହାତ ନାମା, କପାଲେର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ।

ସୁପ୍ରଭା ହାତ ନାମାଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଆଁକେ ଉଠିଲେନ । ଗନ୍ଧୀର ଗଲାୟ ବଲିଲେନ, ଆଯ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଡାକ୍ତାରେର କାହେ ନିଯେ ଯାଇ । ସୁପ୍ରଭା ବାଧ୍ୟ ମେଯେର ମତ ବଡ଼ ମାମାର ପେଛନେ ପେଛନେ ରାଗେନା ହଲ ।

ଖ୍ୟାତନ ଗୋଥମଦ । ଗୋପକ୍ଷ । ଉପଲ୍ୟାପ

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସୁପ୍ରଭାକେ ପଛନ୍ଦ କରେନ । ଶୁଦ୍ଧ ପଛନ୍ଦ ନା, ବାଡ଼ାବାଡ଼ି ଧରଣେର ପଛନ୍ଦ । ତିନି ତାଁର ଏହି ପଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାପାରଟା ସୟତନେ ଗୋପନ ରାଖେନ । ସୁପ୍ରଭାର ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହଲେଇ ଧମକେର ସୁରେ କଥା ବଲାର ଚେଷ୍ଟା କରେନ । ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ତାକାନ । ତାରପରେଓ ମନେ ହ୍ୟ । ହଦ୍ୟେର ଗୋପନ ଭାଲବାସାର ବ୍ୟାପାରଟା ଠିକ ଗୋପନ ରାଖିତେ ପାରେନ ନା । ଖୁବ ହାସ୍ୟକର ଭାବେ ମାଝେ ମାଝେ ତା ପ୍ରକାଶ ହେଯେ ପଡ଼େ । ତିନି ତାତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପସ୍ତତ ବୋଧ କରେନ ।

ସୁପ୍ରଭାଓ ତାର ରମକଷହୀନ କାଠଖୋଡ଼ା ବଡ଼ ମାମାକେ ଖୁବହି ପଛନ୍ଦ କରେ । ସେ ଦିନ କୋନ କାରଣେ ଆଗେଇ କୁଳ ଛୁଟି ହେଯେ ଯାଯେ ସେ ଅବଧାରିତ ଭାବେ ଚଲେ ଯାଯେ ତାର ବଡ଼ ମାମାର ପୁରାନୋ ପଲ୍ଟନେର ଅଫିସେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଅସମ୍ଭବ ବିରକ୍ତ ହେଯେ ବଲେନ, ଅଫିସେ କି? ତୁଇ ଅଫିସେ ଆସିସ କେନ? ତୋକେ କତବାର ନିଷେଧ କରେଛି । ଅଫିସେ ଆସତେ?

ଏକୁଣି ଚଲେ ଯାବ ମାମା ।

ଏକା ଏକା ମେଯେଦେର ଏଥାନେ ସେଥାନେ ଯାଓଯା ଆମାର ଅପଛନ୍ଦ । ତୁଇ ଏସେଛିସ କି ଭାବେ? ରିକଶାୟ ନା ହେଁଟେ?

ହେଁଟେ ।

ଫ୍ୟାନେର ନିଚେ ବୋସ—ଆର କୋନଦିନ ଯଦି ଅଫିସେ ଆସିସ ଆମି କିନ୍ତୁ ସତି ସତି ଆଛାଡ଼ ଦେବ ।

ଆଛା ଦିଓ, ବଡ଼ ମାମା କୋକ ଖାବ ।

କୋକ ଖାବାର ଜନ୍ୟେ ଏସେହିସ?

ହଁ ।

ଆମାର କାଛ ଥେକେ ଟାକା ନିଯେ ଯାବି । ଏରପର ଥେକେ କୁଲେଇ କୋକ କିନେ ଖାବି । ଅଫିସେ ଆସବି ନା ।

ଆଚହା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ଭାଗନିକେ କୋକ ଏନେ ଦେନ । ଆଗେ ଦୋକାନ ଥେକେ ଆନାତେ ହତ, ଏଥନ ଆନାତେ ହୟ ନା । ସୁପ୍ରଭା ମାଝେ ମାଝେ ଅଫିସେ ଏସେ କୋକ ଖେତେ ଚାଯ ଶୁଦ୍ଧମାତ୍ର ଏହି କାରଣେ ତିନି ଅଫିସେର ଜନ୍ୟେ ଏକଟା ଫ୍ରିଜ କିନେଛେନ । ଫ୍ରୀଜ ଭରି କୋକେର କ୍ୟାନ । ଶ୍ଵେତ-ମମତା-ଭାଲବାସା ଏହି ବ୍ୟାପାରଗୁଲି ଆସଲେଇ ଖୁବ ଅଡ୍ରୁତ । କୋନ ଜାଗତିକ ନିୟମକାନୁନେର ଭେତର ଏଦେର ଫେଲା ଯାଯ । ନା । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଏହି ମେଯେଟିକେ କେନ ଏତ ପଛନ୍ଦ କରେନ ତା ତିନି ନିଜେ କଥନୋ ବଲତେ ପାରବେନ ନା ।

ସୁପ୍ରଭାର କପାଳେ ଦୁଟା ସିଟଚ ଲାଗଲ । ଫେରାର ପଥେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାରାପଥ ଭାଙ୍ଗିକେ ବକତେ ବକତେ ଏଲେନ । ବକା ଏବଂ ଉପଦେଶେର କଷ୍ଟନିଶେନ ।

ସାରାଦିନ ଛୋଟାଛୁଟି ଲାଫାଲାଫି କରବି-ବ୍ୟଥାତୋ ପାବିଇ । ନିୟମ ନୀତିର ଭେତର ଚଲତେ ହୟ ନା? ଏତବଡ଼ ଯେ ପୃଥିବୀ ସେଓ ନିୟମେର ଭେତର ଦିଯେ ଚଲେ—ସୂର୍ଯ୍ୟର ଚାରଦିକେ ଏକଇ ପଥେ ସୁରେ । ପୃଥିବୀ କି ଲାଫାଲାଫି ଝାପାଝାପି କରେ?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ମାମା ତୁମି ଏମନ ଅଡ୍ଭୁତ ଧରଣେର କଥା ବଲବେନାତୋ । ଆମାର ହାସି ଆସଛେ ।
ଆମି କି ପୃଥିବୀ ନା-କି ଯେ ଲାଫାଲାଫି ଝାପାଖାଁପି କରବ ନା?

ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ଇଚ୍ଛା କରଛେ ମେୟୋଟାକେ କୋନ ଭାଲ ଉପହାର କିନେ ଦିତେ ଯାତେ ତାର
ମନଟା ଖୁଶି ହୟ । କାଜଟା କରତେ ଲଜ୍ଜା ପାଚେନ । କିଛୁ କିଛୁ ମାନୁଷ ମେହ ଏବଂ ଭାଲବାସାକେ
ଚରିତ୍ରେର ବିରାଟ ଦୁର୍ବଲତା ମନେ କରେନ । ସେଇ ଦୁର୍ବଲତା ପ୍ରକାଶିତ ହେଁ ପଡ଼ିଲେ ତାଦେର ଲଜ୍ଜାର
ସୀମା ଥାକେ ନା ।

ମିତୁ ବଲଲ, କିରେ ତୋର କପାଳେ ବ୍ୟାନ୍ଦେଜ କେନ?

ସୁପ୍ରଭା ହାସି ମୁଖେ ବଲଲ, କପାଳ ଫାଟିଯେ ଫେଲେଛି । ଏଇଜନ୍ୟେ କପାଳେ ବ୍ୟାନ୍ଦେଜ ।

କପାଳ ଫାଟାଲି କି ଭାବେ?

ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ନାମଛି ହଠାତ ରେଲଗାଡ଼ି ଝମୋକାମ, ପା ପିଛଲେ ଆଲୁର ଦମ ।

ଫାଟା କପାଳ ନିଯେ ଜନ୍ମଦିନେ ଯାଚିସ?

ଯାଚିଛି ନା । ଆପା ।

ଯାଚିସ ନା?

ନା । ମାଥାଯ ବ୍ୟାନ୍ଦେ ନିଯେ ଜନ୍ମଦିନେ ଯାବାର ଦରକାର କି?

ମିତୁ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିତେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ତାର ଚୋଖ ତୀର୍କ୍ଷ । ଭୁରୁସ କୁଁଚକେ ଆଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛ ସେ ରେଗେ ଯାଚେ । ସୁପ୍ରଭା ବଲଳ, ଏହି ଭାବେ ତାକିଯେ ଆଛ କେନ? ମିତୁ ବଲଳ, ସୁପ୍ରଭା ତୁଇ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲବି ନା । କେଉ ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲଲେ ଆମି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଟେର ପାଇ । ଏଥନ ବଲ କପାଳ କି ଭାବେ ଫାଟିଲ?

ମା ଧାକ୍କା ଦିଯେ ଫେଲେ ଦିଯେଛେ ।

ଧାକ୍କା ଦିଲେନ କେନ?

ବାନ୍ଧବୀର ଜନ୍ମଦିନେ ଯେତେ ଚାଚିଲାମ-ଏହି ଜନ୍ୟେ ।

ଏହି କାରଣେ ଜନ୍ମଦିନେ ଯେତେ ଚାଚିସ ନା?

ହଁ ।

କାପଡ଼ ପର-ଆମି ତୋକେ ଦିଯେ ଆସବ ।

ଆପା ଥାକ, ଆମାର ଏଥନ ଯେତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ ନା ।

କୋନ କଥା ନା, ଆମି ଯେତେ ବଲଛି ତୁଇ ଯାବି ।

ଆପା ଶୋନ, ମା ପରେ ବିରାଟ ଝାମେଲା କରବେ ।

କରଂକ ଝାମେଳା ।

ଆପା ପ୍ଲିଜ, ଆମି ଯାବ ନା ।

ସୁପ୍ରଭା, ତୁହି ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଭବିଷ୍ୟତେ ଆର କୋନ ଦିନ କଥା ବଲବି ନା, ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକ ରାତେ
ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଘୁମୁବି ନା ।

ସୁପ୍ରଭା, ତାକିଯେ ରହିଲ । ମିତୁ ଏଖନୋ ଏକଦୃଷ୍ଟିତେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ରାଗେ ଏଖନ ତାର ଶରୀର
କାଁପତେ ଶୁରୁ କରେଛେ । ସୁପ୍ରଭା ବୁଝିବାରେ ପାରଛେ ନା-ମିତୁ ଆପା ଏତ ଅନ୍ଧାତେ ଏମନ ରେଗେ ଯାଇ
କେନ ।

ସୁପ୍ରଭା ।

ଜି ।

ଆମାର ଘର ଥେକେ ତୋର ବାଲିଶ, ଜିନିସ ପତ୍ର ସରିଯିଲେ ନିଯେ ଯା । ଆମି ଠାଟା କରଛି ନା । ଆଇ
ମିନ ଇଟ ।

ତୋମାର ସଙ୍ଗେ କଥାଓ ବଲିବା ପାରିବ ନା?

ନା ।

ଲାସ୍ଟ ଏକଟା ପ୍ରଶ୍ନ କି କରତେ ପାରି? ଭାଇୟାକେ ସେ ଏକଟା ଉଡ଼େ ଚିଠି ଦେବାର କଥା ଛିଲ, ସେଇ ଚିଠିଟା କି ଲେଖା ହେଯେଛେ?

ମିତୁ ପ୍ରଶ୍ନେର ଜ୍ବାବ ନା ଦିଯେ ଚଲେ ଗେଲାଏ । ସୁପ୍ରଭାର ଖୁବ ମନ ଖାରାପ ଲାଗଛେ । ରାତେ ମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ହବେ ଭାବତେଇ ଜୁର ଏସେ ଯାଚେ ।

ଠିକ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଆଗେ ଆଗେ ଇମନେର ସୁମ ଭାଙ୍ଗଳ । ବିକେଳେ ଘାମ ଦିଯେ ତାର ଜୁର ସେରେଛେ । ସକାଳ ଥେକେ କିଛୁ ଖାଇନି-କ୍ଷିଧେଓ ହେଯନି । ଜୁର ସାରାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କ୍ଷିଧେୟ ପେଟ ମୋଚଡ଼ାତେ ଲାଗଲା । ଗରମ ଭାତ, ଡିମଭାଜା ଏବଂ ଶୁକଣୋ ମରିଚ ଭାଜା ଦିଯେ ଭାତ ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ କରଲା । ସେ ଯଦି ବିଖ୍ୟାତ କୋନ ବ୍ୟକ୍ତି ହତ ତାହଲେ ଇନ୍ଟାରଭ୍ୟୁଟେ ଜିଜ୍ଞେସ କରତ—ଆପନାର ପ୍ରିୟ ଖାବାର କି? ସେ ବଲତ ଚିକନ ଚାଲେର ଗରମ ଭାତ, ନତୁନ ଆଲୁ ଦିଯେ ଶିଂ ମାଛେର ଝୋଲ ।

ସେ ବିଖ୍ୟାତ କେଉ ନୟ । ଇଚ୍ଛେ କରଲେଇ ସେ ତାର ପଛନ୍ଦେର ଖାବାର ଖେତେ ପାରେ ନା । ତାର ଜୁର ଏଖନ ସେରେଛେ, ପ୍ରଚନ୍ଦ କ୍ଷିଧେ ଲେଗେଛେ—ଉପାୟ ନେଇ । ବିକେଳେ ଏହି ବାଡ଼ିତେ ଭାତ ଥାକେ ନା । ଦୁପୁରେର ଖାବାର ଶେଷ ହଲେଇ ବାଡ଼ିତି ଭାତେ ପାନି ଦିଯେ ଦେଯା ହୟ । ପରଦିନ ସକାଳେ ତିନଟା କାଜେର ମେଯେ ନାଶତା ହିସେବେ ପାନ୍ତା ଭାତ ଖାଯ । ବିକେଳେ କାଜେର ସମୟ ତାଦେର କାହେ ଚାଇଲେଓ ତାରା ତାର ଜନ୍ୟେ ଗରମ ଭାତ ରାଧବେ ନା । ମିତୁକେ କି ବଲେ ଦେଖବେ? ମିତୁକେ ବଲଲେ ସେ ଡ୍ରାଇଭାର ପାଠିଯେ ଶିଂ, ମାଛ କିନିଯେ ଆନବେ । ଆବଶ୍ୟ ନାଓ ଆନତେ ପାରେ । ମିତୁର କୋନ ଠିକ ଠିକାନା ନେଇ । ହୟତ ବଲବେ, ଶିଂ, ମାଛ ଖେତେ ହବେ ନା । ଏକ ଫ୍ଲାସ ଦୁଧ ଖେଯେ ଶୁଯେ ଥାକ ।

କ୍ଷିଧେ କମାବାର ଜନ୍ୟେ ଇମନ ପୁରୋ ଦୁଗ୍ରାସ ପାନି ଖେଯେ ଫେଲଲ । ପାନିତେ ତିତକୁଟେ ସ୍ଵାଦ-ତାର ମାନେ ଜୁର ଭାବ ପୁରୋ ସାରେନି । ଖାଲି ପେଟେ ପାନି ବେଶି ଖେଲେ-ନେଶା ନେଶା ଭାବ ହୟ । ସୁମ ପାଯ । ଇମନ ଆବାରୋ ଶୁଯେ ପଡ଼ିଲ । ବିଛାନାର ଚାଦର ଏବଂ କଥାଟା ବଦଲାତେ ପାରଲେ ଭାଲ ହତ ।

ଚାଦରେ ଏବଂ କାଁଥାଯ ଜୁର ଜୁର ଗନ୍ଧ । ଅସୁଖ ସେରେ ଯାବାର ପରେ ଅସୁଖେର ଗନ୍ଧ ନିଯେ ଶୁଯେ ଥାକତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଯଦି ଲାଗେ ତାହଲେ ବୁଝିତେ ହବେ ଅସୁଖ ସାରେ ନି । ଇମନେର ଶୁଯେ ଥାକତେ ଭାଲଇ ଲାଗଛେ । ବୃଷ୍ଟିର ମତ ବାମୋବମ ଶବ୍ଦ ହଚ୍ଛେ । ଅଥଚ ବୃଷ୍ଟି ହଚ୍ଛେ ନା । ଶବ୍ଦଟା ଆସଛେ କୋଥେକେ?

ଇମନେର ଘରଟା ବେଶ ବଡ଼ । ତବେ ଘରଟା ତାର ଏକାର ନା-ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ଦୁଇ ଛେଳେ ଶୋଭନ ଏବଂ ଟୋକନେର ଏକଇ ଶୋବାର ଘର । ଶୋଭନକେ ଆପାତତ ବାଡ଼ି ଥେକେ ବେର କରେ ଦେଯା ହେଯେଛେ ବଲେ ଘରଟା ଏଥିନ ଇମନେର । ଦୁଇ ଭାଇୟେର ବୟସ ପଚିଶ । ଯମଜ ହଲେଓ ଏଦେର ଚେହାରା ଏବଂ ସ୍ଵଭାବ ଚରିତ୍ର ଆଲାଦା । ଶୋଭନ ଠାଙ୍ଗା ସ୍ଵଭାବେର । ଟୋକନ ଉଗ୍ର । ଦୁଜନ ସାରାକ୍ଷଣଇ ଏକସଙ୍ଗେ ଥାକେ । ଶୋଭନକେ ବେର କରେ ଦେଯା ହେଯେଛେ ବଲେ ଟୋକନିଓ ବେର ହେଁ ଗେଛେ । ଏରା ଜଗନ୍ନାଥ କଲେଜେ ବାଂଲାଯ ଅନାର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୱର ଭର୍ତ୍ତି ହେଁ କିଛୁଦିନ ଫ୍ଲାସ କରେଛିଲ । ଏଥିନ କି କରେ ବା କି କରେ ନା ପୁରୋଟାଇ ରହସ୍ୟ ଘେରା । ଇମନ ଦୁଇ ଭାଇକେଇ ବେଶ ପଚନ୍ଦ କରେ । ଯେ ସବ ରାତେ ତାରା ଥାକେ ନା ସେଇ ସବ ରାତେ ଏକା ଏକା ଘୁମୁତେ ଇମନେର ଏକଟୁ ଭୟ ଭୟଓ ଲାଗେ । ଶୋଭନକେ କେନ ବାଡ଼ି ଥେକେ ବେର କରେ ଦେଯା ହେଯେଛେ ଇମନ ଜାନେ ନା । ତାର ବଡ଼ ମାମା ଏକ ରାତେ ତାର ଘରେ ଏସେ ବଲେଛେନ, ଶୋଭନ ଯଦି ରାତେ ବିରାତେ ତାର ଘରେ ଥାକତେ ଆସେ ଆମାକେ ଖବର ଦିବି । ଯତ ରାତଇ ହୋକ ଆମାକେ ଖବର ଦିବି । ଏହି ବାଡ଼ିର ତ୍ରିସୀମାନାୟ ତାର ଆସା ନିଷିଦ୍ଧ । ଇମନ ଶୁଦ୍ଧ ହାଁ ସୂଚକ ମାଥା କାତ କରେଛେ, ବେଶି କିଛୁ ଜିଜ୍ଞେସ କରାର ସାହସ ତାର ହ୍ୟ ନି । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଇମନେର ଘର ଥେକେ ଶୋଭନେର ଖାଟେର ତୋଷକ ଚାଦର ସବ ସରିଯେ ନିଯେଛେନ । ଶୋଭନେର ଆଲମିରା ଖୁଲେଓ ଜିନିସପତ୍ର ସରାନୋ ହେଯେଛେ । ଟୋକନେର ଖାଟ ବିଛନା ସବ ଠିକ ଆଛେ । ଇମନ ଶୁଯେ ଆଛେ ଟୋକନେର ଖାଟେ ।

সନ୍ଧ୍ୟାବେଳା ଇମନେର ସୁମ ଭାଙ୍ଗିଲ ମଶାର କାମଡ଼େ । ମଶା କାମଡ଼େ ତାର ମୁଖ ଫୁଲିଯେ ଫେଲେଛେ । ସର ଅନ୍ଧକାର । ମନେ ହଚ୍ଛେ ଗଭୀର ରାତ । ଦରଜା ଜାନୋଲା ବନ୍ଧ ବଲେ ବୋକାଇ ଯାଚେ ନା ମାତ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟା । ଗଭୀର ରାତ ଭେବେଇ ଇମନେର ଏକଟୁ ଭୟ ଭୟ କରତେ ଲାଗିଲ । ତାର ବାଥରମ୍ବେ ଯାଓଯା ଦରକାର । ଖାଟ ଥେକେ ନେମେ ବାତି ଜୁଲିଯେ ବାଥରମ୍ବେ ଯେତେଇ ଭୟ ଲାଗିଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ଖାଟ ଥେକେ ନାମଲେଇ ଖାଟେର ନିଚ ଥେକେ ହାମାଣ୍ଡି ଦିଯେ କେଉ ଏକଜନ ଏସେ ଶିତଳ ହାତେ ତାର ଦୁପା ଜଡ଼ିଯେ ଧରବେ । ଏହି ଭୟ ଶୈଶବେର ଭୟ । ଶୈଶବେର କିଛୁ କିଛୁ ଭୟ ମାନୁଷେର ସଙ୍ଗେ ଥେକେ ଯାଯ । ମାନୁଷେର ବୟସ ବାଡ଼େ, ଶୈଶବେର ଅନେକ କିଛୁଇ ତାକେ ଛେଡେ ଯାଯ—ଭୟଟା ଛାଡ଼େ ନା । ଭୟ ପେଲେ ଅବଧାରିତ ଭାବେ ଇମନେର ଛୋଟ ଚାଚାର କଥା ମନେ ପଡ଼େ । ଛୋଟ ଚାଚାର ସଙ୍ଗେ ତାର ଦେଖା ହ୍ୟ ନା ପ୍ରାୟ ଛୟ ବଚର । ଦାଦୀର ମୃତ୍ୟୁର ପର ପର ଛୁଟ କରେ ତିନି ଏକଦିନ ଚଲେ ଯାନ ସିଙ୍ଗାପୁର, ସେଖାନ ଥେକେ ମାଲଯେଶୀଆ, ମାଲଯେଶୀଆ ଥେକେ ସୁଇଡେନ । ତାର ଶେଷ ପିକଚାର କାର୍ଡଟା ସୁଇଡେନ ଥେକେ ପାଠାନୋ । ସୁନ୍ଦରୀ ନୀଳଚୋଖା ଏକ ମେଯେ ବରଫ ଦିଯେ ତୁଷାର ମାନବ ବାନାଚେ । ପିକଚାର କାର୍ଡର ଉଲ୍ଟୋଦିକେ ଏଲୋମେଲୋ ଭଙ୍ଗିତେ ଲେଖା—

ଇମନ,

ଏଖାନେ ତେମନ ସୁବିଧା କରତେ ପାରଛି ନା । ସ୍ପେନେ ଏକ ବାଙ୍ଗଲୀ ପରିବାର ଥାକେ । ତାଦେର ସଙ୍ଗେ ଭାଲ ଯୋଗାଯୋଗ ହେଯେଛେ । ତାରା ସ୍ପେନେ-ଯେତେ ଆମାକେ ଉତ୍ସାହିତ କରଛେନ । କି କରବ ବୁଝାତେ ପାରଛି ନା । ଆମାର ସିନ୍ଧାନ୍ତ ଚିଠି ଦିଯେ ଜାନାବ । ସୁଇଡେନେର ଠିକାନାଯ ଆପାତତ କୋନ ଚିଠି ଦିବି ନା, କାରଣ ଆମି ଆଗାମୀକାଳ ବାସା ବଦଳାବ । ସୁପ୍ରଭାକେ ଆମାର ମେହ ଦିବି । ସେ କତ ବଡ଼ ହେଯେଛେ?

ଇତି ତୋର ଛୋଟ ଚାଚା

ଛୋଟ ଚାଚାର କାଛ ଥେକେ ଆସା ଏହି ଶେଷ ଚିଠି । ଇମନେର ଛୋଟ ଚାଚାର କର୍ମକାଳେ ସବଚେ ବେଶି ଆନନ୍ଦିତ ହେଯେଛେ ସୁରାଇୟା । ତିନି ଗଣ୍ଡିର ଗଲାଯ ଏଥନ ପ୍ରାୟଇ ବଲେନ—

ବାଡ଼ି ସର ଛେଡ଼େ ପାଲିଯେ ଯାଓୟା ହଚ୍ଛେ ତୋଦେର ବଂଶଗତ ରୋଗ । ତୋର ବାପ ସେମନ ଉଧାଓ ହେଯେଛେ, ତୋର ଚାଚାଓ ତାଇ କରେଛେ । ତୋଦେର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷେର ଉଦାହରଣ ଖୁଁଜିଲେ ଦେଖବି ତାରାଓ ଏହି କାନ୍ତ କରେଛେ । ତୋଦେର ଗୁଣ୍ଡିଇ ହଲ ଭବସୁରେର ଗୁଣ୍ଡି । ଆମି ଯେ ଗୋଡ଼ା ଥେକେଇ ବଲଛି- ତୋଦେର ବାବା ଭାଲ ଆଛେ, ଯଥା ସମୟେ ଉପସ୍ଥିତ ହବେ । ଏହି କଥାଟା ପ୍ରମାଣ ହଲତୋ?

ମାଝେ ମାଝେ ଇମନେର ମନେ ହୟ-ମାର କଥା ଶେଷଟାଯ ସତି ସତି । ଫଳେ ଯାବେ । କୋନ ଏକ ଗଭୀର ରାତେ ବାବା ଏସେ ଉପସ୍ଥିତ ହବେନ ।

ଇଉନିଭାର୍ତ୍ତିର ଭର୍ତ୍ତି ଫରମେ ବାବାର ନାମ ଲିଖିତେ ହ୍ୟ । ମେଖାନେ ସେ ଲିଖେନି । ମରଙ୍ଗମ ହାସାନୁଜ୍ଞାମାନ । ମରଙ୍ଗମ ଶବ୍ଦ ଲିଖିତେ ତାର ଇଚ୍ଛେ କରେ ନା । ବାବା ଯଦି କୋନଦିନଇ ନା ଫେରେ ତାହଲେ ହୟତ ସେ କୋନଦିନଇ ଲିଖିତେ ପାରବେ ନା ବାବା ମରଙ୍ଗମ ହାସାନୁଜ୍ଞାମାନ । ଇମନେର ବୟସ ଯଥନ ଆଶି ହେଁ ଯାବେ ତଥନ କି ପାରବେ? ନା, ତଥନୋ ପାରବେ ନା । ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ଏକଜନ ମରଣଶୀଳ ମାନୁଷ ଅମର ହେଁ ଯାଚେ ।

ଖୁଟ୍ଟ କରେ ଦରଜା ଖୁଲଲ । ସୁପ୍ରଭା ମାଥା ବେର କରେ ବଲଲ, ଭାଇୟା ସର ଅନ୍ଧକାର କରେ ବସେ ଆଛ କେନ? ଜୁର କମେଛେ?

ଇମନ ବଲଲ, ହଁ ।

କିଛୁ ଖାବେ? କିଥେ ଲେଗେଛେ? ସ୍ଵପ୍ନ ଖାବେ?

ସ୍ଵପ୍ନ?

ଆମାର ଜନ୍ୟେ ବଡ଼ ମାମା ସ୍ଵପ୍ନ ଆନିଯେଛେନ। ଆମାର ଖେତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା, ତୋମାକେ ଗରମ କରେ ଏଣେ ଦେବ?

ଦେ ।

ଭାଇୟା ତୋମାର ମୁଖ କେମନ ଯେନ ଫୁଲେ ଲାଲ ହେଁ ଆଛେ । ମନେ ହୁଯା । ହାମ ଉଠେଛେ ।

ହାମ ନା, ମଶା କାମଡିଲେ ।

ବାତି କି ନିଭିଯେ ଦିଯେ ଘାବ ନା ଜ୍ବାଲା ଥାକବେ?

ଜ୍ବାଲା ଥାକୁକ ।

ମିତ୍ର ଆପା କି ତୋମାର ଘରେ ଏସେଛିଲା?

ନା ।

ହିମନ ବୋନେର ବ୍ୟାନ୍ଡେଜ କରା କପାଳ ଦେଖେ । ଏର ମଧ୍ୟେ ଏକବାରଓ ଜିଙ୍ଗେସ କରେନି କପାଳେ କି ହେଁବେ । ସୁପ୍ରଭାର ଧାରଣା ତାର ମା ଯେମନ ଅଡ୍ରୁତ, ତାର ଭାଇୟାଓ ଅଡ୍ରୁତ । ଜଗତେର କୋନ

କିଛୁତେହି ତାର କିଛୁ ହ୍ୟ ନା । ସୁପ୍ରଭା ଯଦି କୋନ କାରଣେ ହୃଦୟ ମରେ ଯାଯ, ସେହି ଖବର ଭାଇୟାର କାହେ ପୌଁଛଲେ ସେ ଏସେ ଉଁକି ଦିଯେ ଦେଖବେ ତାରପର ନିଜେର ଘରେ ତୁକେ ଦରଜା ଟାରଜା ବନ୍ଧ କରେ ବହି ନିଯେ ବସବେ । ଅନ୍ୟେ ବେଳାତେ ସେ ସେମନ ଉଦ୍‌ଦିନ ତାର ନିଜେର ବେଳାତେ ଓ ଉଦ୍‌ଦିନ । ପ୍ରଚନ୍ଦ ଜୁର ହଲେଓ କାଉକେ ବଲବେ ନା, ଆମାର ଜୁର । କାଁଥା ଗାୟେ ଦିଯେ ଚୁପଚାପ ଶ୍ଵରେ ଥାକବେ । କ୍ଷିଧେ ଲାଗଲେ ବଲବେ ନା, ଆମାର କ୍ଷିଧେ ଲେଗେଛେ । ସବଚେ ଯେଠା ଭୟଂକର—ମୁଖେ ହାସି ନେଇ । କତ ମଜାର ମଜାର ଘଟନା ଚାରପାଶେ ଘଟଛେ, ସେ ଦେଖବେ କିନ୍ତୁ ହାସବେ ନା । ସୁପ୍ରଭାର ପ୍ରାୟଇ ଇଚ୍ଛେ କରେ ଏମନ ଅଞ୍ଚୁତ କିଛୁ ତାଦେର ସଂସାରେ ଘାୟକ ଯା ଦେଖେ ଇମନ ହୋ ହୋ କରେ ହେସେ ଉଠବେ । ସେହି ହୋ ହୋ ହାସିର ଛବି ସେ ଚଟ କରେ କ୍ୟାମେରାଯ ତୁଲେ ଫେଲବେ ।

ଭାଇୟା!

ହଁ ।

ସୁନାମଗଞ୍ଜେର ପାଗଲା ପୀର ସାହେବେର କଥା ତୋମାର ବିଶ୍ୱାସ ହ୍ୟ?

ତାର କୋନ କଥା?

ଏ ଯେ ସେ ମାକେ ବଲେ ଗେଲ, ବାବା ବେଁଚେ ଆଛେନ, ତୋମାର ଯେଦିନ ବିଯେ ହବେ ସେଇଦିନ ଫିରେ ଆସବେନ ।

ନା । ପୀରରା ଏହି ଜାତୀୟ କଥା ସବ ସମୟ ବଲେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ । ଅପ୍ରକଳ୍ପ । ଉପନ୍ୟାସ

ଦିନ ତାରିଖ ମିଲିଯେ ବଲେ ନା । ତାରା ବଲେ ଫିରେ ଆସବେ, କବେ ଆସବେ ତା ବଲେ ନା । ପାଗଲା
ପୀର ସାହେବ କିନ୍ତୁ କବେ ଫିରବେନ ତା ବଲେଛେନ ।

ଏହି ପୀର ଅନ୍ୟଦେର ଚେଯେ ବୋକା ।

ଆମାର କେନ ଜାନି ମନେ ହ୍ୟ । ପୀର ସାହେବେର କଥା ସତି ହବେ । ତୋମାର ସେଦିନ ବିଯେ ହବେ
ସେଦିନ ବାବା ସତି ସତି ଉପସ୍ଥିତ ହବେନ ।

ଉପସ୍ଥିତ ହଲେତୋ ଭାଲାଇ ।

ସୁପ୍ରଭା ଖାନିକକ୍ଷଣ ଇତ୍ତତ କରେ ବଲଲ, ସବଚେ ଭାଲ ହ୍ୟ ତୁମି ଯଦି ଏଥିନ ବିଯେ କରେ ଫେଲ ।
ବାବାକେ ଆମରା ତାହଲେ ତାଡ଼ାତାଡ଼ି ପେଯେ ଯାବ । ତୁମି ଯତ ଦେରିତେ ବିଯେ କରବେ । ବାବାକେ
ତତ ଦେରିତେ ପାବ ।

ଇମନ ତାର ବୋନେର ଦିକେ ତାକାଳ, କିଛୁ ବଲଲ ନା । ତାର ତୋକାନୋ ଦେଖେ ବୋବା ଯାଚେ
ପ୍ରସଙ୍ଗଟା ତାର ମନେ ଧରଚେ ନା । ସୁପ୍ରଭା ଅନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଚଲେ ଗେଲ । ଚୋଖ ମୁଖ ଗଭୀର କରେ ବଲଲ,
ଶୋଭନ ଭାଇୟାରା କି ରାତେ ମାଝେ ମଧ୍ୟେ ଆସେ?

ନା ।

ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଏକଦିନ ଦେଖା ହେଯେଛିଲ । ଆମି ରିକଶା ପାଚିଲାମ ନା । ରିକଶାର ଜନ୍ୟେ
ଦାଁଡ଼ିଯେଛିଲାମ । ହଠାତ ଦେଖି ଲାଲ ରଙ୍ଗେର ଏକଟା ଗାଡ଼ି ଏସେ ଏକେବାରେ ଆମାର ଗା ଘେସେ
ଥେମେଛେ । ପ୍ରଥମତୋ ଆମି ଭଯାଇ ପେଯେ ଗେଲାମ, ତାରପର ଦେଖି ପେହନେର ସିଟେ ଟୋକନ ଭାଇୟା,

ଆର ଶୋଭନ ଭାଇୟା । ଆମାକେ ଦେଖେଇ ଶୋଭନ ଭାଇ ଦିଲେନ ଏକ ଧମକ, ଏଥାନେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛିସ କେନ? ଶୋଭନ ଭାଇୟାର କି ଯେ ସ୍ଵଭାବ, ଏମନ ଠାନ୍ଡା ମାନୁଷ ଅଥଚ ଧମକ ଛାଡ଼ା କଥା ବଲତେ ପାରେ ନା । ଆମି ବଲଲାମ, ରିକଶାର ଜନ୍ୟେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛି । ତାରପର ବଲଲାମ, ଶୋଭନ ଭାଇୟା ତୋମାର ସାଥେ ସଖନ ଗାଡ଼ି ଆଛେ ତଥନ ଗାଡ଼ି କରେ ଆମାକେ ନାମିଯେ ଦାଓ । ଶୋଭନ ଭାଇୟା ବଲଲେନ, ଆମାର ଠେକା ପରେହେ । ବଲେଇ ହସ କରେ ଗାଡ଼ି ନିଯେ ଚଲେ ଗେଲେନ । ଦୁଜନଇ ଦାଡ଼ି ରେଖେଛେ, ମୁଖ ଭର୍ତ୍ତି ଦାଡ଼ି । ଦେଖେ ଚେନାଇ ଯାଯ ନା । ଚେହାରା ଏକଦମ ବଦଲେ ଗେଛେ । ହେଲେଦେର କତ ମଜା, ଇଚ୍ଛା କରଲେଇ ଦାଡ଼ି ରେଖେ ତାରା ଚେହାରା ବଦଲେ ଫେଲତେ ପାରେ । ଆମରା ମେଯେରା ସେଟା ପାରି ନା । ଠିକ ନା ଭାଇୟା?

ହଁ ।

ମେଯେଦେରଓ ଦାଡ଼ି ଗୋଫ ଗଜାନୋର ସିସ୍ଟେମ ଥାକଲେ ଭାଲ ହତୋ । ହତୋ ନା ଭାଇୟା?

କି ଜାନି । ବୁଝାତେ ପାରଛି ନା ।

ଆମାର କଥା ଶୁଣତେ କି ତୋମାର ବିରକ୍ତ ଲାଗଛେ?

ନା ।

ତାହଙ୍କେ ଏ ରକମ ବିରକ୍ତ ଭାବ କରେ ବସେ ଆଛ କେନ?

ଇମନ ଜବାବ ଦିଲ ନା । ସୁପ୍ରଭା ତାର ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଚୁର କଥା ବଲେ । ଇମନେର ଇଚ୍ଛା କରେ କଥା ବଲତେ । କେନ ଜାନି ବଲା ହ୍ୟ ନା । ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁନେଇ ଯାଯ । ସୁପ୍ରଭାର କପାଳେ ବ୍ୟାନ୍ଦେଜ । କି ଭାବେ ବ୍ୟଥା

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ପେଲ ଜାନତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ କିନ୍ତୁ ଜାନାର ଜନ୍ୟେ ପ୍ରଶ୍ନ କରତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ ନା । ଇମନ ଯଥନ ଠିକ କରଲ ଏଥନ ସେ ଜାନତେ ଚାଇବେ ତଥନି ସୁପ୍ରଭା ଚଲେ ଗେଲ । ଇମନେର ମନେ ହଲ ଭାଲଇ ହେଁବେ, ପ୍ରଶ୍ନ କରତେ ହଲ ନା ।

ରାତେ ସୁପ୍ରଭା ମାର ସଙ୍ଗେ ଘୁମୁତେ ଏଲ । ବାଲିଶ ନିଯେ ଏସେ ଝୁପ କରେ ବିଛାନାୟ ପଡ଼େ ଗେଲ । ପଡ଼ାର ସମୟ ଶବ୍ଦ ଏକଟୁ ବେଶି ହଲ । ଆତଂକେ ସୁପ୍ରଭା କିଛୁକ୍ଷଣ ଚୁପ କରେ ରାଇଲ—ଏଇ ବୋଧ ହ୍ୟ ମା ଏକଟା ଧମକ ଦିଲେନ । ସୁରାଇୟା ଧମକ ଦିଲେନ ନା, ବରଂ ଉଲଟୋ ହଲ, ସ୍ଵାଭାବିକ ଗଲାୟ ବଲଲେନ, ସୁପ୍ରଭା ଆୟ ଚୁଲ ବେଁଧେ ଦେଇ । ରାତେ ଟାନଟାନ କରେ ଚୁଲ ବେଁଧେ ନା ଦିଲେ ଚୁଲ ବଡ଼ ହ୍ୟ ନା ।

ସୁପ୍ରଭା ମାର କାହେ ଚୁଲ ବାଧତେ ଗେଲ । ମାର ମେଜାଜ ଏଥନ ମନେ ହେଁବେ ଭାଲ । ଏଇ ଭାଲଟା କତକ୍ଷଣ ଥାକବେ ବଲା ଯାଯ ନା । ଏମନ କୋନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଯଦି ଥାକତ ଯା ଆଗେ ଭାଗେ ମେଜାଜେର ଖବର ଜାନାୟ—ତାହଲେ ଖୁବ ଭାଲ ହତ । ଯନ୍ତ୍ରଟା ସୁପ୍ରଭା ଫିଟ କରେ ରାଖତ । ଯନ୍ତ୍ର ଆଗେ ଭାଗେ ଓ୍ୟାର୍ନିଂ ଦିଚ୍ଛେ

ଚାର ନସର ଦୂରବତୀ ବିପଦ ସଂକେତ । ସାବଧାନେ କଥା ବଲତେ ହବେ । ସାମନେ ନା । ଯାଓଯାଇ ଭାଲ । ଦୂରେ ଦୂରେ ଥାକୁନ ।

ଦଶ ନସର ମହା ବିପଦ ସଂକେତ । ଆଶ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ରେ ଆଶ୍ରୟ ନିନ । ମିତୁର କାହେ, କିଂବା ବଡ଼ ମାମାର କାହେ ଚଲେ ଯାନ ।

ସୁପ୍ରଭା!

କି ମା ।

ଏଥନ ଥେକେ ରାତେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁବି ।

ସୁପ୍ରଭାର ମୁଖ ଶୁକିଯେ ଗେଲ । ମା ପେଛନ ଥେକେ ଚୁଲ ଆଚଢ଼ାଚେନ ବଲେ ଶୁକନୋ ମୁଖ ଦେଖିତେ ପେଲେନ ନା । ସୁପ୍ରଭା ନକଳ ଖୁଣୀ ଖୁଣୀ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆଛା ।

ଏକା ସୁମୁଲେ ହଠାତ୍ ହଠାତ୍ ଖୁବ ଭଯ, ଲାଗେ । ପରଶୁ ରାତେ ଖୁବ ଭଯ ପେଯେଛି ।

ସୁପ୍ରଭା କିଛୁ ବଲଲ ନା । ମା କେନ ଭଯ ପେଯେଛେ ଜାନତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ ନା । ଟାନ ଟାନ କରେ ବେଣି ବଂଧିଛେ ତାର କଷ୍ଟ ହଚ୍ଛେ କିନ୍ତୁ ମୁଖେ ବଲତେ ପାରଛେ ନା ।

ପରଶୁ ରାତେ କି ହେଯେଛେ ଶୋନ । ହଠାତ୍ ସୁମ ଭାଙ୍ଗଲ, ଶୁନି ବୃଷ୍ଟି ହଚ୍ଛେ । ମାଥାର କାହେର ଜାନାଲା ଦିଯେ ହାଓଯା ଆସଛେ, ବୃଷ୍ଟିର ଛାଟଓ ଆସଛେ । ଭାବଲାମ ଉଠେ ଗିଯେ ଜାନାଲା ବନ୍ଧ କରି । ଉଠିତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛିଲ ନା, ତଥନ ଭାବଲାମ ତୋର ବାବାକେ ବଲି ଜାନାଲା ବନ୍ଧ କରତେ ।

ସୁପ୍ରଭା ବିଶ୍ଵିତ ହେଁ ବଲଲ, ବାବାକେ ବଲି ମାନେ? ବାବା କୋଥାଯ?

ଏଟାଇତେ କଥା । ଆମି ପରିଷକାର ଦେଖିଛି ତୋର ବାବା ଉଲ୍ଲୋ ଦିକେ ମୁଖ କରେ ଆମାର ପାଶେ ସୁମିଯେ ଆଛେ । ସବ ସମୟ ଯେତାବେ ସୁମାଯ ସେଇ ଭାବେ ସୁମୁଚ୍ଛେ, ବାଲିଶ ଥେକେ ମାଥା ନେମେ ଗେଛେ । ହାଁଟୁ ଚଲେ ଏମେହେ ବୁକେର କାହେ । ଚାଦରଟା କୋମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଯା । ସବ କିଛୁ ଏତ ପରିଷକାର ଯେ ବାନ୍ତବନ୍ତ ଏତ ପରିଷକାର ନା । ତୋର ବାବା ଯେ ହାରିଯେ ଗେଛେ ତାର କୋନ ଖୋଜ ନେଇ । ଏଇସବ କିଛୁଇ ତଥନ ଆମାର ମନେ ନେଇ । ଆମି ହାତ ବାଡ଼ିଯେ ତାକେ ଡାକତେ ଯାବ ତଥନ

ବଜପାତ ହଲ, ଆମି ଚମକେ ଉଠିଲାମ । ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଲ ଆରୋ ତାହିତୋ ତୋର ବାବାକେ ଏଥାନେ ଦେଖିବ କେନ? ତଥନ ଦେଖି କିଛୁ ନେଇ । ବିଛନା ଖାଲି । ପ୍ରଚନ୍ଦ ଭୟ ପୋଯେଛିଲାମ ।

ଭୟ ପାବାରହି କଥା । ଆମାରତୋ ଶୁଣେଇ ଭୟ ଲାଗଛେ । ବୁକ ଧକ ଧକ କରଛେ ।

ସୁରାଇୟା ସହଜ ଗଲାଯ ବଲିଲେନ, ବିଛନାଯ ତୋର ବାବାକେ ଶୁଯେ ଥାକତେ ଦେଖା ନତୁନ କିଛୁ ନା । ଆମି ପ୍ରାୟଇ ଦେଖି ।

କି ବଲଛି ତୁମି?

ତୋର ସଥିନ ଦୁଇ ମାସ ବୟସ ତଥନ ପର ପର କଯେକ ରାତ ଦେଖେଛି ।

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲିଲ, ମା ତୋମାର ମାଥା ଖାରାପ । ପୁରୋପୁରି ଖାରାପ । ରାତେ ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ଏଇ ଜନେଇ ଆମାର ଭୟ ଲାଗେ । କୋନ ଏକଦିନ ତୁମି ହୟତ ଆମାକେ ଭୂତ ମନେ କରେ ଗଲା ଟିପେ ଧରବେ । କୋନ ପୀର ଫକିରେର କାଛ ଥେକେ ତୋମାର ଜନ୍ୟ ତାବିଜ ଆନା ଉଚିତ କିଂବା ଡାକ୍ତାର ଦିଯେ ଚିକିତ୍ସା କରାନୋ ଉଚିତ । ଛେଲେ ପାଗଲେର ଚୟେ ମେଯେ ପାଗଲ ଭୟଂକର ।

ସୁପ୍ରଭାର କୁଲେର ଆଶେ ପାଶେ ଏକଟା ମେଯେ ପାଗଲ ଥାକେ । ସେ ପ୍ରାୟଇ ହାତେ ଏକଟା ଥାନ ଇଟ ନିଯେ ମାନୁଷଜନକେ ତାଡ଼ା କରେ । ସୁପ୍ରଭା ଆର ମିନା ଏକଦିନ କୁଲ ଛୁଟିର ପର ଆସିଲି ପାଗଲିଟା ହଠାତ୍ ଥାନ ଇଟ ହାତେ ତାଦେର ତାଡ଼ା କରିଲ । ସୁପ୍ରଭା ଏକ ସମୟ ଭୂମଢ଼ି ଥେଯେ ପଡ଼େ ଗେଲ । କି ଆଶର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ତ ପାଗଲିଟା ଏସେ ତାକେ ଟେନେ ତୁଲେ ଗନ୍ଧିର ଗଲାଯ ବଲିଲ, ସାବଧାନେ ଚଲିବି । ବଲେଇ ସେ ଇଟ ହାତେ ତାଡ଼ା କରିବାକୁ ଲାଗିଲ ମିନାକେ । ତାର ମା ପାଗଲ ହେଯେ ଗେଲେ କି ଏଇ ରକମ କାନ୍ତ କାରଖାନା କରବେ? ଥାନ ଇଟ ନିଯେ ତାଡ଼ା କରିବା ତାକେ ଆର ଭାଇୟା କେ । କି ଭୟଂକର!

ସୁପ୍ରଭା ।

ଜି ମା ।

ତୋର ନାମ ତୋର ବାବାର ରାଖା ଏଟା କି ଜାନିସ ।

ବାବା କିଭାବେ ରାଖିବେନ? ଆମାର ଜନ୍ମଇ ହଲ ତାର ନିଖୋଜ ହବାର ପର ।

ଇମନ ସଖନ ଆମାର ପେଟେ ତଥନ ତୋର ବାବାର ଧାରଣା ହଲ ଆମାର ମେଯେ ହବେ । ସେଇ ମେଯେର ନାମ କି ରାଖା ହବେ ତାର ଜନ୍ୟେ ସେ ଅଛିର ହୟେ ପଡ଼ିଲ । ଅଫିସ ଥେକେ ପ୍ରତିଦିନଇ ଏକଟା ଦୁଟା ନାମ ନିଯେ ଫେରେ । ରାତେ ଘୁମୁତେ ଯାବାର ସମୟ ବଲେ—ଏଇ ନାମଟା ତୋମାର କେମନ ଲାଗେ । ଆମି ଶୁଦ୍ଧ ହାସି ।

ହାସ କେନ?

ତୋର ବାବାର କାନ୍ତ ଦେଖେ ହାସି । ଏ ରକମ ଗଞ୍ଜୀର ମାନୁଷ ଅର୍ଥଚ ଭେତରେ ଭେତରେ ଛେଲେମାନୁଷ । ଶେଷଟାଯ ନାମ ଠିକ କରଲ । ସୁପ୍ରଭା । ଆମାର ସୁରାଇୟା ଥେକେ ସୁନିଯେ ସୁପ୍ରଭା ।

ସୁପ୍ରଭା ହାଇ ତୁଳତେ ତୁଳତେ ବଲଲ, ତୋମାର ସୁରାଇୟା ଥେକେ ସୁ ନିଯେ ଆର ବାବାର ହାସାନୁଜ୍ଜାମାନେର ହା ନିଯେ ସୁହା ନାମ ରାଖିଲେ ଭାଲ ହତ । ନତୁନ ଧରଣେର ହତ ।

ସୁହାର କି କୋନ ଅର୍ଥ ଆଛେ ନା-କି?

ତାହଲେ ହାସୁ । ହାସୁର ଅର୍ଥ ଆଛେ—ଯେ ହାସେ । ଆର ଆମିତୋ ସେ ରକମହେ-ସବ ସମୟ ହାସି ।

ତୁଟୀ ସବ ସମୟ ହାସିସି?

ହଁ । କୁଳେ ଆମାର ନାମ କି ଜାନ ମା? ଆମାର ନାମ ମିସ ଏଲ ଜି ।

ଏଲଜି ମାନେ?

ଏଲଜି ହଲ ଲାଫିଂ ଗ୍ୟାସେର ସଂକ୍ଷେପ । ଆମାଦେର କ୍ଲାସେର ଆରେକଟା ମେଯେ ଆଛେ ତାର ନାମ ମିସ ଏହିଚ ଏମ ।

ଏହିଚ ଏମ ମାନେ?

ଏହିଚ ଏମ ମାନେ ହନୁମାନମୁଖୀ । ଓର ମୁଖଟା ଦେଖିତେ ହନୁମାନେର ମତ ।

ତୋରା କି କୁଳେ ପଡ଼ାଶୋନା ବାଦ ଦିଯେ ସବ ସମୟ ଠାଟା ଫାଜଲାମୀ କରିସି?

ସୁରାଇୟାର ଗଲା କେମନ ଯେନ କଠିନ ହରେ ଆସଛେ । କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଆର ଚାଲାନୋ ଠିକ ହବେ ନା । ବିପଦ ମାପାର ସତ୍ରଟାଯ ଏକଟୁ ପର ପର ଲାଲବାତି ଜୁଲଛେ । ବିପଦ ମାପା ସତ୍ର ବଲଛେ—ଦୁଇ ନସର ସତର୍କ ସଂକେତ । ସୁମିଯେ ପଡ଼ାର ଭାନ କର । ସୁପ୍ରଭା ସୁମେର ଭାନ କରଲ । ଭାରୀ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲା ଶୁଣ କରଲ । ସୁମେର ଭାନ ସେ ଖୁବ ଭାଲ କରତେ ପାରେ । ସୁମେର ମଧ୍ୟେ ମାନୁଷ ଯେମନ ବିଡ଼ବିଡ଼ କଥା ବଲେ ସେ ତାଓ ପାରେ । ମନେ ହୟ ବଡ଼ ହଲେ ସେ ଖୁବ ନାମକରା ଅଭିନେତ୍ରୀ ହବେ ।

ମୁଖ୍ୟମୂଳ ଗୋଥମାଦ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଦରଜାଯ ଖୁଟି ଖୁଟି ଶବ୍ଦ । ଇମନ ସୁମିଯେ ପଡ଼େଛିଲ, ଖୁଟାଖୁଟି ଶବ୍ଦେ ସୁମ ଭାଙ୍ଗିଲ । ଦରଜାର ଓ ପାଶ ଥେକେ ଟୋକନେର ଗଲା ଶୋନା ଗେଲ, ଇମନ ଦରଜା ଖୋଲ । ରାତ ଦୁଟା ନା ବାଜତେଇ ସୁମିଯେ ପଡ଼ିଲି ପରୀକ୍ଷାଯ ଫାସ୍ଟ ସେକେନ୍ଡ ହବି କି ଭାବେ ।

ଇମନ ଦରଜା ଖୁଲିଲ । ଦୁଇ ଭାଇ ହାସି ମୁଖେ ଦାଁଡିଯେ । କାଉକେଇ ଚେନା ଯାଚେନା । ମାଥାର ଚୁଲ ପ୍ରାୟ କଦମ୍ବ ଛାଟ କରା । ଦୁଜନେଇ ଦାଡ଼ି ରେଖେଛେ । ଗୋଫ ରେଖେଛେ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ଚିନିତେ ପାରଛିସ? ଆମରାଇ ଆମାଦେର ଚିନିନା ତୁଇ ଚିନିବି କି ଭାବେ? ଯା ଫ୍ରୀଜ ଖୁଲେ ଦେଖ ଖାବାର ଟାବାର କିଛୁ ଆଛେ କି ନା । କ୍ଷିଧେଯ ଜୀବନ ଯାଚେ ।

ଇମନ ବଲଲ, ରାତେ ଥାକବେ?

ଶୋଭନ ବଲଲ, ଏଥିନୋ ବୁଝାତେ ପାରଛି ନା । ହେତ୍ତି ଏକଟା ଗୋସଲ ଦେବ । ସାତ ଦିନ ଗୋସଲ କରିନି । ଗା ଥେକେ ପାଠାର ଗନ୍ଧ ଆସଛେ । କାହେ ଆୟ ଶୁକେ ଦେଖ ।

ଶୋଭନ ହାସଛେ, ତାର ସଙ୍ଗେ ଟୋକନ୍ ହାସଛେ । ଇମନେର ଖୁବ ମଜା ଲାଗଛେ । ଇମନେର ମନେ ହଚ୍ଛେ ଏହି ଦୁଇ ଭାଇତୋ ଆସଲେ ସୁଖେଇ ଆଛେ । ମନେର ସୁଖେ ସୁରେ ବେଡ଼ାଚେ । ଯା କରତେ ଇଚ୍ଛା ହ୍ୟ କରାଚେ । ଏହି ଦାଡ଼ି ରେଖେ ଫେଲାଚେ, ଏହି ମାଥା କାମିଯେ ଫେଲାଚେ । ସର ବାଡ଼ିର ସଙ୍ଗେ କୋନ ସମ୍ପର୍କ ନେଇ । ଫ୍ରୀଜେ ବାସି ଖାବାର ଯା ପାଓଯା ଯାବେ ତାଇ ଥାବେ । ଇଚ୍ଛା ହଲେ ସୁମୁବେ, ଇଚ୍ଛା ନା ହଲେ ରାତେଇ ଚଲେ ଯାବେ ।

ଶୋଭନ ବାଥରମ୍ବେ ଚୁକେ ପଡ଼େଛେ । ବାଥରମ୍ବେର ଦରଜା ଖୋଲା । ଶାଓଯାର ଫୁଲ ସ୍ପୀଡେ ଛେଡେଛେ । ବାଡ଼େର ମତ ଶବ୍ଦ ହଚ୍ଛେ । ଇମନେର ଦାଯିତ୍ବ ଫ୍ରୀଜ ଥେକେ ଖାବାର ଆନା । ଇମନ ଯାଚେ ନା । କାରଣ ଶୋଭନ ସିଖନ ବାଥରମ୍ବେ ଗୋସଲ କରେ ତଥନ ଇମନ ବାଥରମ୍ବେର ଆଶେ ପାଶେ ଥାକତେ ଖୁବ ପଚନ୍ଦ

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

କରେ । ଶୋଭନେର ସ୍ଵଭାବ ହଚ୍ଛେ ଗାୟେ ପାନି ଢାଲତେ ଢାଲତେ ଗାନ କରା । କୋନ ଗାନଟି ସେ ପୁରୋଟା ଜାନେ ନା । ଦୁଇ ଲାଇନ, ଚାର ଲାଇନେର ଗାନ । ଏହି ଏକ ଲାଇନେର ରବିନ୍ଦ୍ର ସଂଗୀତ-କୁସୁମେ କୁସୁମେ ଚରଣ ଚିହ୍ନ ତାରପରଇ ହିନ୍ଦୀ ବାଚୁପାନକେ ଦିନ ଭୁଲାନା ଦେନା

ଇମନେର ଧାରଣା ବାଂଲାଦେଶେ ଶୋଭନ ଭାଇୟାର ଚେଯେ ଭାଲ ଗାନେର ଗଲା ଆର କାରୋର ନେଇ ।

ଶୋଭନ ବାଥରୁମ ଥେକେ ଚେଚିଯେ ବଲଲ, ଇମନ ତୋକେ ନା ଖାବାରେର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରତେ ବଲଲାମ, ତୁଇ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛିସ କେନ?

ଯାଚିଛ । ଏ ଗାନଟା ଗାଓ ନା—

କୋନଟା?

ବାକେର ଭାଇୟେର ଗାନଟା—ହାଓୟାମେ ଉଡ଼ିତ ଯାଯେ...

କଥା ଭୁଲେ ଗେଛି । ତୋକେ ଯା କରତେ ବଲଛି କରା । ଯଦି ଦେଖିସ ଫ୍ରୀଜେ କିଛୁ ନେଇ ତାହଲେ କାଁଚା ଡିମ ନିଯେ ଆସବି । କାଁଚା ଡିମ ଲବନ ଦିଯେ ଖେତେ ମାରାଉକ ଟେସ୍ଟ ।

ଇମନ ତବୁଓ ଯାଚେ ନା । ଶୋଭନ ଭାଇୟା ବାକେର ଭାଇୟେର ଗାନେର ଏକ ଦୁଲାଇନ ଅବଶ୍ୟକ ଗାଇବେ । ତାରପର ସେ ଯାବେ ।

ଶୋଭନ ଶୀଘ ଦିତେ ଦିତେ ହାଓୟାମେ ଉଡ଼ିତ ଯାଯେ ଗାନଟା ଧରଲ । ଇମନେର ରୀତିମତ ଈର୍ଷା ହଚ୍ଛେ—କାଉକେ କାଉକେ ଆଳ୍ଲାହ ଏତ କ୍ଷମତା ଦିଯେ ପାଠାନ କେନ?

ଫ୍ରାଜେ ଅନେକ ଖାବାର ଛିଲ । ସକାଳେର ନାଟା ଖିଚୁଡ଼ି ରାତେଇ ରୋଧେ ଫ୍ରାଜେ ଢୁକିଯେ ରାଖା ହେଯେଛେ । ଖିଚୁଡ଼ିର ସଙ୍ଗେ ଗୋଶତ । ଜମେ ଶକ୍ତ ହେଯେ ଆଛେ । ଦୁଇ ଭାଇ ତାଇ ଖୁବ ତୃପ୍ତି କରେ ଥେଲ ।

ଇମନ ବଲଲ, ତୋମରା କି ଆଜ ରାତେଇ ଚଲେ ଯାବେ?

ଟୋକନ ହଁ ସୂଚକ ମାଥା ନାଡ଼ିଲ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ତୋର କାଛେ ଏକଟା ଜିନିସ ରେଖେ ଯାବ । କାପଡ଼ ଦିଯେ ମୋଡ଼ା । ଖବର୍ଦ୍ଦାର ଖୁଲେ ଦେଖବି ନା । ଭେତରେ କି । ସାବଧାନେ ରାଖବି ।

ଇମନ ବଲଲ, ଆଚା ।

ଇଉନିଭାର୍ସିଟିତେ ତୋର କୋନ ସମସ୍ୟା ହଚ୍ଛେ ନାତୋ?

କି ସମସ୍ୟା?

ଇଉନିଭାର୍ସିଟିଟା ହେଯେଛେ ରାଜନୀତିର ଆଖଡ଼ା । ଏ ଓକେ ମାରଛେ, ଓ ତାକେ ଧମକାଚେ । ତୋକେ ଯଦି କେଉ କିଛୁ ବଲେ ଆମାଦେର ବଲିସ ଭୂଡ଼ି ଗାଲିଯେ ପେଟେର ଫୋଟକା ବେର କରେ ଫେଲବ ।

ଇମନ ହାସଛେ । ଶୋଭନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ହାସଛିସ କେନ?

ଇମନ ବଲଲ, ମାନୁଷେର ଫୋଟକା ଥାକେ ନା । ଫୋଟକା ଥାକେ ମାଛେର ।

ଶୋଭନ ବଲଲ, ନାଡ଼ି ଭୂଡ଼ି ଏବଂ ଫୋଟକା ଏକଟ ଜିନିସ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶନ ପରିଷଦ୍ । ଆପ୍ରେଲ୍ । ଉପନ୍ୟାସ

ଖାଓଡ଼ା ଶେଷ କରେ ଦୁଇ ଭାଇ ରାତ ତିନଟାର ଦିକେ ଚଲେ ଗେଲ । ବାକି ରାତଟା ଇମନେର ସୁମ ହଲନା । ତାର ବାର ବାର ମନେ ହଲ ସେ ଏକଟା ଭୁଲ କରେଛେ । ତାରଓ ଉଚିତ ଛିଲ ଏହି ଦୁଜନେର ସଙ୍ଗେ ଚଲେ ଯାଓଡ଼ା ।

୮. ଅନେକଣ ସରେ ଟେଲିଫୋନ ବାଜଛେ

ଅନେକଣ ସରେ ଟେଲିଫୋନ ବାଜଛେ ।

ମିତୁ ଟେଲିଫୋନେର ପାଶେଇ, ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ଆଛେ । କ୍ରିଂ କ୍ରିଂ ଶବ୍ଦଟା ଥାମଲେ ତାର ଭୁରୁ ମୂଳ୍ୟ ହବେ । ସେ ଟେଲିଫୋନ କରେଛେ ସେ ଏକସମୟ ବିରକ୍ତ ହୁଏ ହାଲ ଛେଡେ ଦେବେ— ମିତୁର ତାଇ ଧାରଣା । ଇଦାନୀଁ ଖୁବ ଆଜେ ବାଜେ କଲ ଆସଛେ । କଥା ବାତାର୍ ଧରଣ ଥେକେ ମନେ ହୁଯ ଲାଇନ ଟେନେର ଛାତ୍ର । କୁଣ୍ଡସିତ ବାକ୍ୟ ମୁଖେ ଠିକମତ ଆସଛେ ନା, ଆବାର ବଲାର ଇଚ୍ଛାଓ ଆଛେ । ମିତୁର ଧାରଣା ଚାର ପାଁଚଜନେର ଏକଟା ଦଲ ଆଛେ । କୁଣ୍ଡସିତ କଥା । ଏକଜନ ବଲେ ଅନ୍ୟରା ହାତେ ମୁଖ ଚାପା ଦିଯେ ଖିକ ଖିକ କରେ ହାସେ । ସେମନ ଏକଜନ ବଲଲ, ଆଛ୍ । ଆପା ଆପନାର ବୁକେର ସାଇଜ କତ? ବ୍ରାର ନାମାର କତ ଥାଟି ଫୋର, ନା ଥାଟି ସିଙ୍କ? ଚାରଦିକେ ଶୁରୁ ହଲ ଖିକ ଖିକ ହାସି । ଏଇ ଜାତୀୟ ଏକଟା ବାକେଇ ସାରାଦିନେର ଜନ୍ୟ ମେଜାଜ ଖାରାପ ହୁଏ ଥାକେ । ମିତୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରେଛେ ସେ ଟେଲିଫୋନ ଧରବେ ନା ।

ଆଜ ସେ ଟେଲିଫୋନ କରେଛେ ତାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଅସୀମ । ସେ ବିରକ୍ତ ହୁଏ ଲାଇନ କେଟେ ଦିଚ୍ଛେ ନା । ଧରେଇ ଆଛେ । କିଛୁକ୍ଷଣ ବିରତି ନେଇ । ଆବାର କରେ । ମିତୁ ଶେଷଟାଯ ଚୋଖ ମୁଖ କଠିନ କରେ ରିସିଭାର ହାତେ ନିଲ । ଓପାଶ ଥେକେ ମିଟି ଏବଂ କୋମଲ ଗଲାଯ ଏକଟି ମେଯେ ବଲଲ-ଏଟା କି ଇମନ ଭାଇୟାଦେର ବାଡି?

ମିତୁ ବଲଲ, ହୁଁ ।

ଆପନି କେ?

ଆମି ଇମନେର ବଡ଼ବୋନ ।

ଆପା ସ୍ନାମାଲିକୁମ ।

ଓୟାଲାଇକୁମ ସାଲାମ ।

ଇମନ ଭାଇୟା କି ବାସାୟ ଆଛେ?

ତୁମି ଏକଟୁ ଧରେ ଥାକ, ଆମି ଦେଖଛି ଓ ଆଛେ କି-ନା । ତୋମାର ନାମ କି?

ନବନୀ ।

ନବନୀ ବଲଲେଇ ମେ ତୋମାକେ ଚିନବେ?

ଜ୍ଞି ।

ଆଚା ତୁମି ଧରେ ଥାକ ।

ମିତୁ ଇମନେର ଘରେ ଚୁକଳ । ଇମନ ପଡ଼ିଛିଲ, ମିତୁକେ ଦେଖେ ଶୁଧୁ ତାକାଳ, କିଛୁ ବଲଲ ନା ।

ମିତୁ ବଲଲ, ଦିନେର ବେଳା ଦରଜା ଜାନାଲା ବନ୍ଧ କରେ ତୁଇ ପଡ଼ିସ କି ଭାବେ? ଅନ୍ଧକାରେ ଚୋଥେର ବାରୋଟା ବାଜବୋ ।

ଇମନ କିଛୁ ବଲିଲ ନା । ପ୍ରଶ୍ନ ନା କରିଲେ ସେ ଜବାବ ଦେଯ ନା । ଏଥିନୋ ତାକେ କୋନ ପ୍ରଶ୍ନ କରା
ହୁଯ ନି । ମିତୁ ବଲିଲ, ଚା ଖାବି? ଇମନେର ଚା ଖାବାର କୋନ ଇଚ୍ଛା ନେଇ । ତବୁ ସେ ହଁଁ ସୂଚକ ମାଥା
ନାଡ଼ିଲ । ଇମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେଛେ ସେ ଚା ଖେତେ ଚାଇଲେଇ ମିତୁ ଟ୍ରେଟେ କରେ ଦୁକାପ ଚା ନିଯେ ଆସେ ।
ଇମନକେ ଏକ କାପ ଦିଯେ ନିଜେ ଏକ କାପ ନେଯ । ଚା ଖାବାର ସମୟଟା ପା ଦୁଲିଯେ ଦୁଲିଯେ ଗଲ୍ଲ
କରେ । ମିତୁର ସେଇ ଗଲ୍ଲଗୁଲି ହୁଯ ଖୁବ ମଜାର । ଚା ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ ନା ହଲେଓ ଶୁଧୁମାତ୍ର ଗଲ୍ଲ ଶୋନାର
ଲୋଭେ ଇମନ ଚା ଖେତେ ଚାଯ ।

ମିତୁ ଆବାର ଏସେ ଟେଲିଫୋନ ଧରିଲ ।

ହାଲୋ ନବନୀ!

ଜ୍ଞାନୀ, ଆପା ।

ଇମନତୋ ବାସାଯ ନେଇ— ମନେ ହୁଯ ସେଲୁନେ ଚୁଲ କାଟାତେ ଗେଛେ ।

ଓ ଆଚାହା ।

ତାକେ କି କିଛୁ ବଲିଲାତେ ହବେ?

ଜ୍ଞାନୀ ନା, କିଛୁ ବଲିଲାତେ ହବେ ନା ।

ନବନୀ ନାମେର ଏକଟା ମେଯେ ଟେଲିଫୋନ କରେଛିଲ ଏଟା ବଲବ? ନା-କି କିଛୁଇ ବଲବ ନା ।

ଆଚାହା, ବଲିଲାତେ ପାରେନ ।

ଆମି କି ବଲବ ତୋମାକେ ଟେଲିଫୋନ କରତେ?

ଜି ନା, ଦରକାର ନେଇ ।

ତରୁ ସେ ହୟତୋ ତୋମାକେ ଟେଲିଫୋନ କରତେ ଚାଇବେ ତଥନ କି ନିଷେଧ କରବ?

ଜି ନା, ନିଷେଧ କରାର ଦରକାର ନେଇ ।

ଓ କି ତୋମାର ଟେଲିଫୋନ ନାସାର ଜାନେ?

ଆମି ଏକବାର କାଗଜେ ଲିଖେ ଦିଯେଛିଲାମ ।

এକ କାଜ କରତେ ପାର ଆମାକେ ଟେଲିଫୋନ ନାସାର ଦିତେ ପାର , ଓ ଯଦି ଆଗେର ନାସାର ଭୁଲେ ଗିଯେ ଥାକେ । ଆମି ଦିତେ ପାରବ । ତୁମି ବଲ ଆମି ଲିଖେ ନିଛି । ଆର ଆମାର ନିଜେରୋ ଟେଲିଫୋନେ କଥା ବଲତେ ଭାଲ ଲାଗେ । ମାଝେ ମାଝେ ଆମିଓ କଥା ବଲତେ ପାରି ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟତୋ, ଆପନାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ଖୁବ ମିଳ । ସାମନା ସାମନି କଥା ବଲତେ ଆମାର ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଟେଲିଫୋନେ କଥା ବଲତେ ଭାଲ ଲାଗେ ।

ତାହଲେ ତୁମି ନିଶ୍ଚଯଇ ଖୁବ ରୂପବତୀ । ଏକମାତ୍ର ରୂପବତୀଦେଇ ସାମନା ସାମନି କଥା ବଲତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା ।

ଆପା ଆମି ଖୁବ ରୂପବତୀ ନା, ମୋଟାମୁଟି ।

କୋନ କ୍ଲାସେ ପଡ଼?

କ୍ଲାସ ଟେନ । ଏବାର ଏସ.ଏସ.ସି ଦେବ ।

ଇମନେର ସଙ୍ଗେ ପରିଚୟ ହଲ କି ଭାବେ?

ଉନିତୋ ଆମାର ସ୍ୟାର । ସଞ୍ଚାହେ ତିନଦିନ ଆମାକେ ଅଂକ କରାନ ।

ଓ ଆଛା । ଇମନ ଆମାଦେର କିଛୁ ବଲେନି । ସ୍ୟାରକେ ଭାଇୟା ଡାକ?

ସ୍ୟାର ଡାକତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା, ଏହି ଜନ୍ୟେ ଭାଇୟା ଡାକି । ଆପା ଟେଲିଫୋନ ନାସାରଟା ଲିଖେ ରାଖୁନ । ଆମାର ଏକ୍ଷୁଣି ଟେଲିଫୋନ ଛେଡେ ଦିତେ ହବେ । ମା ଆସବେ । ଆମି ସାରାକ୍ଷଣ ଟେଲିଫୋନେ କଥା ବଲିତୋ, ଏଟା ମାର ଖୁବ ଅପଛନ୍ଦ ।

ନବନୀ ଟେଲିଫୋନ ନାସାର ବଲଲ । ମିଠୁ ଲିଖେ ରାଖଲ ନା । ଟେଲିଫୋନ ନାସାର ମନେ ରାଖାର ବ୍ୟାପାରେ ତାର ଭାଲ ଦକ୍ଷତା ଆଛେ । ଏକବାର କୋନ ନାସାରା ଶୁଣଲେ ତାର ସାରାଜୀବନ ମନେ ଥାକେ । ପଡ଼ାଶୋନା ତେମନ ମନେ ଥାକେ ନା । ମିଠୁର ଧାରଣା ଟେଲିଫୋନ ଅପାରେଟରେର ଚାକରି ସେ ଖୁବ ଭାଲ କରବେ ।

ମିଠୁ ଦୁକାପ ଚା ନିଯେ ଇମନେର ସରେ ଢୁକଲ । ଚାଯେର କାପ ଇମନେର ଦିକେ ବାଡ଼ିଯେ ଦିତେ ଦିତେ ବଲଲ, ତାରପର ତୋର ଖବର କି?

ଇମନ ବଲଲ, ଭାଲ ।

କେମନ ଭାଲ? ମୋଟାମୁଟି ନା ଖୁବ ଭାଲ?

ଇମନ କିଛୁ ବଲଲ ନା । ମିତୁର ସଙ୍ଗେ ସେ ଖୁବ ବେଶୀ କଥାବାର୍ତ୍ତାୟ ଯାଯ ନା । ମେୟୋଟାକେ ତାର ଏକଟୁ ଭୟ ଭୟ ଲାଗେ । ତାର ସବ ସମୟ ମନେ ହୟ ଏହି ମେୟୋଟାର ସାମନେ ଯେହି ଦାଁଡ଼ାୟ ତାର ସବ ରହ୍ୟ ଫାସ ହୟେ ପଡ଼େ । ମିତୁ କିଛୁ ବିଶେଷ କ୍ଷମତାୟ ମନେର ସବ କଥା ବୁଝେ ଫେଲେ ।

ଇମନ ସାହେବ?

ହଁ ।

ତୁଟି କି ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଶାନି କରିସ ନା-କି?

ହଁ ।

କାଉକେତୋ କିଛୁ ବଲିସ ନି ।

ବଲାର କି ଆଛେ?

ତାଓ ଠିକ, ବଲାର କି ଆଛେ । କତ ଟାକା ଦେଇ?

ଏକ ହାଜାର ଟାକା ।

ମାତ୍ର?

এক হাজার টাকা মাত্র হবে কেন?

আমার কাছেতো মাত্র বলেই মনে হচ্ছে। তোর মত ব্ৰিলিয়ান্ট একজন ছাত্র বাসায় গিয়ে
পড়াচ্ছিস! ওৱা কি নাশতা দেয়?

হ্যাঁ দেয়।

ভাল নাশতা?

ইমন বলল, এত কথা জিজ্ঞেস করছিস কেন?

মিতু সেই প্ৰশ্নের উত্তৰ না দিয়ে গলা নিচু কৰে বলল, তোর ছাত্রী দেখতে কেমন?

ইমন বলল, দেখতে ভাল।

পুতুল পুতুল চেহারা?

পুতুল পুতুল চেহারা কি-না। আমি জানি না। কোন চেহারাকে পুতুল পুতুল চেহারা বলে?

আমার দিকে দেখা। আমার চেহারা, পুতুল পুতুল না। আমার মধ্যে কোন মায়া নেই। আমি
হচ্ছি। কঠিন একটা মেয়ে।

মিতুকে এখন সত্যি কঠিন দেখাচ্ছে। ইমন বিস্মিত হয়ে তাকিয়ে আছে। মিতুর চেহারার
এই হঠাৎ পরিবর্তনের কারণ সে ধৰতে পারছে না। মিতু নিজেও বুঝতে পারছে না। সে

ହଠାତ୍ ଏମନ ରେଗେ ଗେଛେ କେନ । ନବନୀ ନାମେର ଏକଟା ମେଯେକେ ଇମନ ପଡ଼ାଯ ଏଟାଇ କି ରାଗେର କାରଣ? ଏର ମଧ୍ୟେ ରାଗେର କି ଆଛେ? ଇମନ ପଡ଼ାର ଖରଚ ଚାଲାନୋର ଜନ୍ୟେ ଏଟା କରତେଇ ପାରେ । କରାଟାଇ ସ୍ଵାଭାବିକ । ଖବରଟା ଗୋପନ ରାଖାର ଜନ୍ୟେ କି ମିତୁ ରାଗ କରେଛେ? ତାଓତୋ ନା । ଗୋପନ କରା ଇମନେର ସ୍ଵଭାବ । କୋନ କିଛୁଇ ସେ ବଲେ ନା । ତାର ବେଶୀର ଭାଗ ଖବର ଜାନା ଯାଇ ଅନ୍ୟେର ମାଧ୍ୟମେ ।

ଇମନ, ଆଜ ବିକେଳେ କି ତୋର ଟିଉଶାନି ଆଛେ?

ନା ।

ଆଜ ବିକେଳେ ତୁଇ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ବନାନୀ ମାର୍କେଟେ ଯାବି । ଆମାର ଏକ ବାନ୍ଧବୀର ହଠାତ୍ ବିଯେ ଠିକ ହରେ ଗେଛେ । ଓର ବିଯେର ଗିଫଟ କିନବ ।

ଆଜତୋ ଯେତେ ପାରବ ନା ।

କେନ ଯେତେ ପାରବି ନା?

ଆଜି ବିକେଳେ ଆମି ଆମାଦେର କ୍ଲାସେର ଏକ ଛେଲେର କାଛେ ଯାବ । ଓର ସଙ୍ଗେ କଥା ହରେ ଆଛେ ।

ଆଜ ନା ଗିଯେ କାଳ ଯାବି । ତୋର ଏପରେନ୍ଟମେନ୍ଟତୋ ଆର ପ୍ରାଇମ ମିନିସ୍ଟାରେର ଏପିରେନ୍ଟମେନ୍ଟ ନା ଯେ ରଦବଦଳ କରା ଯାବେ ନା ।

ଓର ଏକଟା କମ୍ପ୍ୟୁଟାର ଆଛେ । ଆମି ଓର କମ୍ପ୍ୟୁଟାରେ ଲ୍ୟାବେର କାଜଗୁଲି ଦେଖି ।

ଆରେକ ଦିନ ଦେଖିବି । ଏକଦିନ ପ୍ରୟାକଟିକ୍ୟାଲ ନା ଦେଖିଲେ କିଛୁ ହ୍ୟ ନା ।

ଆଚାହ ।

ମିତୁ ଉଠେ ଦାଁଡ଼ାଳ ଏବଂ ତୀର ଗଲାଯ ବଲଲ, ତୋର ଯେତେ ହବେ ନା । ଘର ଥେକେ ବେର ହବାର ସମୟ ମେ ଏତ ଦ୍ରତ ବେର ହଲ ଯେ ଦରଜାଯ ବାଡ଼ି ଖେରେ ମାଥା ଫୁଲେ ଗେଲ । ଅନ୍ୟ ଯେ କୋନ ଛେଲେ ହଲେ ପୁରୋ ଘଟନାର ଆକସ୍ମିକତାଯ ହକଚାକିଯେ ଯେତ । ଇମନେର ବେଲାଯ ତାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହଲ । ମେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବହି ନିଯେ ବସଲ । ବହି ଏ ମେ ଠିକ ମନ ବସାତେ ପାରଲ ନା । ଏଇ ବହି ଏର ଫାଁକେଇ ଏକଟା ରେଜିସ୍ଟ୍ରି ଚିଠି ଲୁକାନୋ ଆଛେ । ଚିଠିଟା ଗତ ସଞ୍ଚାରେ ଏସେଛେ । ଚିଠିର ହାତେର ଲେଖା ଅପରିଚିତ । ଚିଠିର ଭାଷା ଅଶାଲୀନ କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ଯେ ପାଠିଯେଛେ ମେ ପରିଚିତ । ଚିଠିଟାର ଲେଖକ ମିତୁ ଏହି ବ୍ୟାପାରେ ମେ ଏକଶ ଭାଗ ନିଶ୍ଚିତ । ଚିଠିର ଏକଟା ଲାଇନ ହଚ୍ଛେ— ଜନଗୋ ତୁମି ରାସ୍ତା ଦିଯେ ହାଁଟାର ସମୟ କୁଜୋ ହ୍ୟେ ହାଁଟ କେନ? ଏଇ ଲାଇନଟାଇ ବଲେ ଦିଚ୍ଛେ ଚିଠି ମିତୁର ଲେଖା । ମିତୁ ତାକେ କରେକବାର ବଲେଛେ—ଏହି ତୁହି ରାସ୍ତା ଦିଯେ ହାଁଟାର ସମୟ କୁଜୋ ହ୍ୟେ ହାଁଟିସ କେନ? ତୋକେ ଦେଖିଲେ ମନେ ହ୍ୟ । ହାନ୍ଚବ୍ୟାକ ଅବ ନଟରଡାମ ।

ମିତୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯଦି ହ୍ୟ ମଜା କରା ତାହଲେ ମେ ଏହି ଲାଇନଟି ଲିଖେ ନିଜେକେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ତୁଲଲ କେନ? ନା-କି ମିତୁ ଚାଚେ ଚିଠି ପଡ଼େ ମେ ଯେନ ପତ୍ର-ଲେଖକ କେ ତା ଧରତେ ପାରେ? ମାରୋ ମାରୋ ଇମନେର ମନେ ହ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟାପାର ନିଯେ ମେ ମିତୁର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲେ, ତାରପରଇ ମନେ ହ୍ୟ, କଥା ବଲେ କି ହବେ? ଇମନ ବହି ଏର ଭାଜ ଥେକେ ଆବାର ଚିଠିଟା ବେର କରଲ । ରଙ୍ଗ ଟାନା କାଗଜେ ମଜାର ଏକଟା ଚିଠି । ଆଚାହ ଏମନ କି ହତେ ପାରେ ଯେ ଏଟା ତାକେ ଖୁବ ଚିନ୍ତା ଭାବନା କରେ ଲେଖା ମିତୁର ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ ପତ୍ର । ଏର ଏକଟା ଜବାବ ପାଠିଯେ ଦିଲେ କେମନ ହ୍ୟ? ରେଜିସ୍ଟ୍ରି କରା ଜବାବ ।

ସମ୍ବୋଧନ ହବେ ଆମାର ପ୍ରାଣ ପାଖି ବୁଲବୁଲି । ଚିଠିଟା ହବେ ଅବିକଳ ଆଗେର ଚିଠିର କପି । ଆଗେର ଚିଠିତେ ସେଥାନେ ଜାନ ଲେଖା ସେଥାନେ ସେ ଲିଖିବେ ଜାନେର ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଂଗ ଜାନି । ଶୁଦ୍ଧ ଚିଠିର ଶେଷେ ନାମେର ଜାଯଗାୟ ଲିଖିବେ-ଇତି, ହାନ୍ତବ୍ୟାକ ଅବ ନଟରଡାମ ।

ଛିଃ ଏହିସବ ସେ କି ଭାବଛେ । ଇମାନ ବହି ଏ ମନ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରଲ । ମନ ବସଛେ ନା । ମିତୁର ସଙ୍ଗେ ଗନ୍ଧ କରତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ । ଏହି ଇଚ୍ଛାଟା ତାର ପ୍ରାୟଇ ହୟ । ମାଝେ ମାଝେ ଏତ ପ୍ରବଳ ହୟ ସେ ସେ ଆତଂକଗ୍ରହଣ ହେଯେ ପଡ଼େ । କୟେକବାର ସେ ସ୍ଵପ୍ନେ ମିତୁକେ ଦେଖେଛେ । ମାନସିକ ଭାବେ ସେ ନିଶ୍ଚଯଇ ଅସୁନ୍ଦର ନଯତ ଏମନ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିବା ନା । ଏକଟା ସ୍ଵପ୍ନ ଛିଲ ଭୟାବହ— ସେ ଖାଟେ ବସେ ବହି ପଡ଼ିଛେ । ଅନେକ ରାତ । ମିତୁ ଘରେ ଚୁକେ ବଲଲ, ଏହି ଶୋନ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରା । ଇମନ ବଲଲ, କେନ? ମିତୁ ବଲଲ, କେନ ମାନେ? ଆମି ସୁମାର ନା?

ସୁମୁଲେ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରତେ ହବେ କେନ?

ଆମି କି ଶାଢ଼ି ପଡ଼େ ସୁମୁତେ ଯାବ ନା-କି? ନାଇଟି ପରେ ସୁମୁବ ।

ଇମନ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରଲ । ଏର ମଧ୍ୟେଓ ପିଟ ପିଟ କରେ ତାକାଳ । ସତି ମିତୁ ଖୁବ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭଙ୍ଗିତେ ଶାଢ଼ି ଖୁଲେ ନାଇଟି ପରେ ବିଛାନାୟ ଉଠେ ଏସେ ବଲଲ, ସୁମୁତେ ଏସୋ । ଏତ ବେଶୀ ପଡ଼ାଶୋନା କରାର ଦରକାର ନେଇ । ଶେଷେ ଆଇନସ୍ଟାଇନ ହେଯେ ଯାବେ ।

ଇମନ ସ୍ଵପ୍ନେର ମଧ୍ୟେଇ ବୁଝାତେ ପାରଛେ— ମିତୁ ତାକେ ତୁଇ ତୁଇ କରେ ବଲଛେ ନା । ମିତୁ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ । ସ୍ତ୍ରୀରା ସ୍ଵାମୀକେ ତୁଇ କରେ ବଲେ ନା ।

ସ୍ଵପ୍ନଟୀ ଦେଖାର ପର ପ୍ରାୟ ଏକ ସଞ୍ଚାହ ଇମନ ମିତୁର ଦିକେ ଚୋଖ ତୁଲେ ତାକାତେ ପାରେ ନି । ତାର କାହେ ମନେ ହେଁଛେ— ମିତୁର ଚୋଖେ ଚୋଖ ପଡ଼ିଲେଇ ମିତୁ ସବକିଛୁ ବୁଝେ ଯାବେ ।

ଏକଦିନ ମିତୁ ନିଜେଇ ବଲଲ, ଏହି ଶୋନ, ତୁଇ ଆମାକେ ଦେଖିଲେଇ ଏମନ ପାସ କାଟିଯେ ଚଲେ ଯାସ କେନ? ତୋର ସମସ୍ୟାଟା କି? ଆମାକେ ତୁଇ ଭୟ ପାସ ନା-କି?

ଭୟ ପାବ କେନ?

ଭୟ କେନ ପାବି ସେଟାତୋ ଆମି ଜାନି ନା । ତୋର ଭାବ ଭଞ୍ଜି ଦେଖେ ମନେ ହୟ— ହୟ ତୁଇ ଆମାକେ ଭୟ ପାସ, ଆର ନୟତୋ ତୁଇ ଆମାର ପ୍ରେମେ ପଡ଼େଛିସ । ପ୍ରେମେର ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟେ ଛେଲେରା ଏମନ କରେ ।

ତୁଇ ପ୍ରେମ ବିଶାରଦଙ୍କ ହେଁଛିସ ନା-କି?

ଆମି ସର୍ବବିଦ୍ୟା ବିଶାରଦ । ଆମାର ମାଛିର ମତ ତ୍ରିଶ ହାଜାର ଚୋଖ ।

ଇମନ ବଲଲ, ଚୋଖ ବେଶୀ ଥାକାର ସମସ୍ୟାଓ ଆହେ । ଚୋଖ ଯତ ବେଶୀ ଭିଶନ ତତ ପୁଓର । ପ୍ରକୃତି ଏକଟା ଦିଲେ ଆରେକଟା ଦେଇ ନା ।

ପ୍ରକୃତି ଯାକେ ଦେବାର ତାକେ ଉଜାର କରେଇ ଦେଇ । ଯାକେ ଦେବାର ନା ତାକେ କିଛୁଇ ଦେଇ ନା । ଏହି ଜନ୍ୟେଇ ଏକଜନ ହୟ । ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଏକଜନ ହୟ ଠେଲାଗାଡ଼ିର ଡ୍ରାଇଭାର ମୁକାଦେଇଁ ।

ମିତୁର ମନ ସଚରାଚର ଖାରାପ ହୟ ନା । ଆର ଖାରାପ ହଲେଓ ତା ବୋବା ଯାଯ ନା । ଆଜ ମିତୁର ମନ ବେଶ ଖାରାପ । ଇମନେର ସର ଥେକେ ବେର ହେଁସେ ପ୍ରଥମେ ଛାଦେ ଗେଲ । ବେଶିକ୍ଷଣ ଥାକଲ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହିମାଦ । ଅପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ନା, ପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେଇ ନେମେ ଏଲ । ତାର ମନ ଖାରାପ କି-ନା ତା ବୋବାର ଉପାୟ ହଚ୍ଛ—ସେ ରାନ୍ଧାଘରେ କି-ନା । ଯଦି ଦେଖା ଯାଯ । ସେ ରାନ୍ଧାଘରେ ତୁକେ କୋନ ଏକଟା ରାନ୍ଧା ନିୟେ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ତାହଲେ ବୋବା ଯାବେ ତାର ମନ ବିଶେଷ ଖାରାପ ।

ମାର ଘରେର ପାଶ ଦିଯେ ରାନ୍ଧାଘରେ ଯାବାର ସମୟ ଫାତେମା ଖୁଶି ଖୁଶି ଗଲାଯ ଡାକଲେନ, ମିତୁ ଶୁଣେ ଯା । ତାର ଖୁଶିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହଚ୍ଛ ସୁନାମଗଞ୍ଜ ଥିକେ ପାଗଳା ପୀର ସାହେବ ଏସେଛେନ । ଆଜ ରାତେ ତିନି ଥାକବେନ । ନାନାନ ବିଷୟେ ଗଣ ଗୁଣବେନ । ବର୍ତ୍ତମାନେ ତିନି ଫାତେମାର ଘରେ ଆଛେନ । ଫାତେମାର ସଙ୍ଗେ ପୀର ସାହେବ ଧର୍ମ ବୋନ ପାତିଯେଛେନ ।

ମିତୁ ମାର ଘରେ ଉଁକି ଦିତେଇ ପୀର ସାହେବ ମୁଖ ଭର୍ତ୍ତି ହାସି ଦିଯେ ବଲଲେନ—ଆମ୍ବାଜୀର ମୁଖ ମଲିନ କେନେ? ମିତୁ ପୀର ସାହେବକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେ ମାର ଦିକେ ତାକିଯେ ବଲଲ, ମା ଡାକଛ କେନ?

ଫାତେମା ଝଲମଲେ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ପୀର ସାହେବକେ ଦିଯେ ତୋର ବିଯେର ଗନାଟା ଗନିଯେ ନେ । କୋଥାଯ ବିଯେ ହବେ କବେ ହବେ ସବ ବଲେ ଦେବେନ ।

ମିତୁ ବଲଲ, ଆମାର କୋଥାଯ ବିଯେ ହବେ, କବେ ହବେ, ଆମି ଜାନି । ପୀର ସାହେବକେ ଗୁଣେ ବେର କରତେ ହବେ ନା ।

ପୀର ସାହେବ ମନେ ହଲ ମିତୁର କଥା ଶୁଣେ ମଜା ପେଯେଛେନ । ଖିକ ଖିକ କରେ ହାସଛେନ ।

ପୀର ସାହେବେର ବୟସ ଚଞ୍ଚିଶେର ମତ । ଦାଡ଼ି ଗୋଫ ନେଇ । ସାର୍ଟ ପେନ୍ଟ ପରେନ । ମଜାର ମଜାର କଥା ବଲେନ । ତାଁର ଭବିଷ୍ୟତ ଗାଣାର ପଦ୍ଧତିଟାଓ ଏକଟୁ ଭିନ୍ନ । ଏକ ଟୁକରା ଶାଦା କାଗଜ ନିୟେ ନାନାନ ଚିତ୍ର ଆଁକେନ । ତାରପର ସୁନାମଗଞ୍ଜେର ଭାଷାଯ ହାସିମୁଖେ ବଲେନ— ଦରଖାସ୍ତ ପେଶ କରେନ ।

ଅର୍ଥାଏ କି ଜାନତେ ଚାନ ବଲୁନ ।

ସଥନ କିଛୁ ଜାନତେ ଚାଓୟା ହୟ ତଥନ କିଛୁକ୍ଷଣ ଚୋଥ ବନ୍ଧ କରେ ନିଜେର ମନେ ବିଡ଼ବିଡ଼ କରେନ । ଶାଦା କାଗଜେ ଆରୋ କିଛୁ ଆଁକି ବୁକି କାଟେନ । ତାରପର ବଲେନ, ବିସମିଳାହ, ବଇଲ୍ୟା ଆଂଗୁଳ ଫେଲେନ ।

ତଥନ ବିସମିଳାହ ବଲେ ଆଁକି ବୁକି କାଟା କାଗଜେ ଆଂଗୁଳ ଫେଲତେ ହୟ । ଠଂଗୁଳ ଫେଲା ମାତ୍ର ପୀର ସାହେବ ହଡ଼ବଡ଼ କରେ ପ୍ରଶ୍ନେର ଜୟାବ ଦିତେ ଥାକେନ ।

ମିତୁର ଧାରଣା ଏହି ମାନୁଷ ପୀର ଫକିର କିଛୁ ନା— ଅତି ଧୂରନ୍ଧର । ମାନୁଷେର ପ୍ରକଳ୍ପ ଥେବେଇ ଜୟାବଟା କି ହଲେ ଭାଲ ହୟ ସେଟା ଆଁଚ କରେ ନେଯ । ସେଇ ଦିକେଇ ସେ ଅଗସର ହୟ । ମିତୁର ଧାରଣା ସତି ହବାର ସମ୍ଭାବନା ଆଛେ । ଏହି ମୁହଁରେ ପୀର ସାହେବ ଫାତେମାର ପ୍ରଶ୍ନେର ଉତ୍ତର ଦିଚ୍ଛେନ । ଫାତେମା ବଲଲେନ, ଭାଇ ଆମାର ଛେଲେ ଦୁଇଟା ସମ୍ପର୍କେ ବଲେନ । ଏକଜନେର ନାମ ଶୋଭନ ଏକଜନେର ନାମ ଟୋକନ ।

ପୀର ସାହେବ ବଲଲେନ, ଭାଇନ ଦରଖାସ୍ତ ପେଶ କରେନ । ହାଇ କୋଟେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେନ ।

ଫାତେମା ବଲଲେନ, ଓରା ଆଛେ କେମନ?

ପୀର ସାହେବ ବଲଲେନ, ଭାଲ ଆଛେ । ଖୁବ ଭାଲ ଆଛେ ।

ଫାତେମା ବଲଲେନ, କୋନ ବିପଦେ ପଡ଼ିବେନାତୋ?

ପ୍ରଶ୍ନ ଥେକେ ପୀର ସାହେବ ବିପଦେର ଆଁଚ ପେଲେନ । ତିନି ହାସିମୁଖେ ବଲଲେନ, ବିପଦେର ମଧ୍ୟେଇତୋ ଆଛେ । ନତୁନ କହିରା ପଡ଼ିବ କି?

ଫାତେମା ପୀର ସାହେବେର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ଷମତାଯ ଅଭିଭୂତ ହଲେନ ।

ବିପଦ ଥେକେ ଉଦ୍ଧାରେର ପଥ କି?

ପୀର ସାହେବ କାଗଜେ ଆଁକି ବୁକି କାଟତେ ଲାଗଲେନ । ଫାତେମାକେ ଦିଯେ ତିନି କରେକବାର ତଜନୀ ଦିଯେ କାଗଜ ଛୋଯାଲେନ । ପ୍ରତିବାରଇ ତାର ମୁଖ ଗନ୍ଧୀର ଥେକେ ଗନ୍ଧୀରତର ହଲ । ଯେଣ ଜବାବଟା ପାଚେନ ।

ମାଥାର ମଧ୍ୟେ ଚାପ ପଡ଼ିବା ଛେଗୋ ଭଈନ । ଚା ଖାବ । ଚା ଖାଓନେର ପର ଆରେକବାର ଚେଷ୍ଟା କହିରା ଦେଖିବ ।

ଏ ବାଡିତେ ପାଗଳା ପୀର ସାହେବ ଏଲେ ସବଚେ ଉତ୍ତେଜିତ ଅବସ୍ଥାଯ ସେ ଥାକେ ତାର ନାମ ସୁପ୍ରଭା । ସେ ସାରାକ୍ଷଣ ପୀର ସାହେବେର ସଙ୍ଗେଇ ଥାକେ । ପୀର ସାହେବକେ ଡାକେ ପୀର ମାମା । ଆଜ ସୁପ୍ରଭାର ଦେଖା ପାଓଯା ଯାଚେ ନା । କୁଳ ଥେକେ ଫିରେ ସେ ଆତଂକେ ଅସ୍ଥିର ହେଁ ଆଛେ । ତାର କିଛୁଇ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । କୁଳ ଥେକେ ଫିରେ ସେ ଭାତ ଖାଇ-ଭାତ ଖେତେ ପାରେ ନି । ଖାବାର ନାଡ଼ାଚାଡ଼ା କରେ ରେଖେ ଦିଯେଛେ । କାରଣ ସେ ଭୟକର ବିପଦେ ପଡ଼େଛେ । ଏଇ ବିପଦ ଥେକେ ସେ କି ଭାବେ

ଉଦ୍‌ଧାର ପାବେ ତା ଜାନେ ନା । ଦୋୟା ଇଉନୁସ କ୍ରମାଗତ ପଡ଼ିଲେ ଥାକଳେ ବିପଦ ଥେକେ ଉଦ୍‌ଧାର ପାଓଯା ଯାଏ । ଦୋୟା ଇଉନୁସ ସେ କ୍ରମାଗତ ପଡ଼େ ଯାଚେ । ବିପଦ ଥେକେ ଉଦ୍‌ଧାରେର କୋନ ପଥ ଦେଖିଛେ ନା । କୁଳେ ସେ ତାର ଗଲାର ଚେଇନଟା ହାରିଯେ ଫେଲେଛେ । ଏକ ଭରୀ ସୋନାର ଚେଇନ ସୁରାଇୟା ତାର ମେଯେର ଗଲାଯ ପରିଯେ ଦିଯେଛିଲେନ । ସୋନାର ଗୟନା ପରେ କୁଳେ ଯାଓଯା ଏମନିତେ ନିଷେଧ । ଆଜ ଛିଲ ପ୍ରାଇଜ ଡିସ୍ଟ୍ରିବ୍ୟୁଶନ । ସେଇ ଉପଲକ୍ଷେ କିଛୁ ସାଜଗୋଜ କରାର ଅନୁମତି ଛିଲ । ଏଇ ଅନୁମତି କାଳ ହେବେ । ଚେଇନ ଯେ ହାରିଯେଛେ ଏଟା ସେ ଟେର ପେଯେଛେ କୁଳ ଥେକେ ଆସାର ପର । କୁଳେ ଥାକାର ସମୟ ଟେର ପାଓଯା ଗେଲେ ମାଠେ ଯେଥାନେ ସବାଇ ମେଯେରା ମିଳେ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି କରେଛିଲ ସେଥାନେ ଖୋଁଜା ଯେତ ।

ସୁପ୍ରଭା ଦୋୟା ପଡ଼େଇ ଯାଚେ । ଦୋୟା ଯଦି କବୁଳ ହୟ ତାହଲେ ଜିନିସଟା କି ଭାବେ ପାଓଯା ଯାବେ ସେ ବୁଝିବାରେ ପାରଛେ ନା । ହଠାତ୍ ଦେଖା ଯାବେ ହାରାନୋ ଚେଇନ ତାର ଗଲାଯ ଦୁଲଛେ? ନାକି ହଠାତ୍ କୁଳେର ଦାରୋଯାନ ଚାଚା ବାସାଯ ଉପସ୍ଥିତ ହେଁ ବଲବେ-ଆପାମନି ଆପନାର ଚେଇନ ପାଓଯା ଗେଛେ । ସମସ୍ୟା ହଚେ କୁଳେର ଦାରୋଯାନତୋ ତାର ବାସାର ଠିକାନା ଜାନେ ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଲେନ ସୁପ୍ରଭା ସିଂଡ଼ି ଘରେର ଅନ୍ଧକାରେ ଦାଁଙ୍ଗିଯେ ଫୁପିଯେ କାଁଦିଛେ । ତିନି କାହେ ଏଗିଯେ ଗେଲେନ । ଗନ୍ଧୀର ଗଲାଯ ବଲଲେନ, କାଁଦିଛିସ କେନ?

ସୁପ୍ରଭା ଜବାବ ନା ଦିଯେ ଛୁଟେ ଏସେ ତାର ବଡ଼ ମାମାକେ ଜାଗିଯେ ଧରଲ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, କାନ୍ଧା ବନ୍ଧ କରେ ବଲ ସମସ୍ୟାଟା କି । ମା ବକା ଦିଯେଛେ?
ନା ।

ତାହଲେ ହେଁଛେ ଟା କି?

ସୁପ୍ରଭା ଫୁଁପାତେ ଫୁଁପାତେ ତାର ସମସ୍ୟାର କଥା ବଲିଲା । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲିଲେନ, କାପଡ଼ ବଦଳେ ଚଲ ଆମାର ସଙ୍ଗେ?

କୋଥାଯି ଯାବ?

ଚଲ ଦେଖି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରା ଯାଯି କି ନା । କେଂଦୋତୋ ତୁଇ ଆମାର ପାଞ୍ଚାବୀ ଭିଜିଯେ ଫେଲେଛିସ । କାନ୍ଧା ବନ୍ଧ କର ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ମତ କୃପଣ ମାନୁଷ ସୁପ୍ରଭାକେ ନିଯେ ଅନେକ ଦୋକାନ ଘୁରେ ଠିକ ଆଗେର ଚେଇନେର ମତ ଦେଖିତେ ଏକଟା ଚେଇନ କିନେ ଦିଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ବଲିଲ, ମାମା ଏଟାତୋ ବେଶୀ ଚକଚକ କରଛେ । ମା ଯଦି ବୁଝେ ଫେଲେ ।

ବୁଝବେ ନା । ତୋର ମା ଖୁଁଟିଯେ ଆଜକାଳ କିଛୁଇ ଦେଖେ ନା ।

ମାମା ଏକଟା କାଜ କରଲେ କେମନ ହ୍ୟ— ଚେଇନଟା ନିଯେ ତେତୁଳ ଦିଯେ ଧୋଯା ଶୁରୁ କରି । ମାର ସାମନେ ଧୁଇ । ମା ବୁଝବେ ଯେ ଧୋଯାର ଜନ୍ୟ ପରିଷକାର ହେଁଛେ ।

ବୁନ୍ଦିଟା ଖାରାପ ନା ।

ମାମା କୋକ ଖାବ ।

କୋକ-ଫୋକ ନା । ଆଜେ ବାଜେ ଜିନିସ ଖେଯେ ଶରୀର ନଷ୍ଟ ।

କୋକେର ଏକଟା କ୍ୟାନ ଜାମିଲୁର ରହମାନ କିନେ ଦିଲେନ । କୋକ ଖେତେ ଖେତେ ସୁପ୍ରଭା ଫିରଛେ ।
ହଡ଼ବଡ଼ କରେ ଅନବରତ କଥା ବଲଛେ । ବଡ଼ ମାୟା ଲାଗଛେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ।

୯. ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ଦଶଟାର ଆଗେଇ ଅଫିସେ ଚଲେ ଆସେନ । ଅଫିସେର କର୍ମଚାରୀଦେର ଦଶଟାର ସମୟ ଆସାର କଥା-ଓରା ତା କରେ କି-ନା ସେଟୋଇ ତାର ଦେଖାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ମାଲିକ ଦଶଟାର ଆଗେଇ ଚଲେ ଆସେନ, କର୍ମଚାରୀଦେର ଏହି ବୋଧଟା ମାଥାଯ ଥାକଲେ ତାରାଓ ସକାଳ ସକାଳ ଆସବେ । ଘଟନା ସେ ରକମ ଘଟେ ନା, ସବାଇ ସବାର ଇଚ୍ଛାମତ ହେଲତେ ଦୁଲତେ ଏସେ ଉପର୍ଦ୍ଵିତୀୟ ହୁଏ । କେଉଁ ସାଡ଼େ ଦଶଟାଯ କେଉଁ ଏଗାରୋଟାଯ । ଏମେହି ଚାଯେର ଅର୍ଡାର । ଯେଣ ଅଫିସେ ଏସେହେ ଚା ଖେତେ । ବାରୋଟା ବାଜତେଇ ଅଫିସେର ପିଓନ ସାମଚ୍ଛୁ ମିଆ ବେର ହେୟ ଯାଇ ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ଆନନ୍ଦେ । ରାତ୍ରାର ମୋଡେ ବିସମିଳାହ ରେସ୍ଟୁରେନ୍ଟେ ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ଭାଜା ହୁଏ । ସାମଚ୍ଛୁ ମିଆ ଗରମ ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ନିଯେ ଆସେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ଧାରଣା ଛିଲ ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ତାରା ନିଜେର ଟାକାଯ କିନେ ଏନେ ଖାଇ । କିଛୁଦିନ ହଲ ଜେନେଛେନ ଘଟନା ତା ନା । ଖରଚ ଯାଇ ଅଫିସ ଥେକେ । କ୍ୟାଶିଯାର ବିନ୍ୟ ବାବୁ ସିଙ୍ଗାଡ଼ାର ଦାମ ଅଫିସ ଖରଚେ ଚୁକିଯେ ଦିଚ୍ଛେନ ।

ଅଫିସେର ହିସାବପତ୍ର ଜମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ଖୁବ ଖୁଟିଯେ ଦେଖେନ ନା । ହିସାବପତ୍ର ଠିକ ଥାକଲେଇ ହଲ । ତିନି ଦେଖେନ ବ୍ୟାଂକେ ଜମା ଟାକାର ହିସାବ । ମାଝେ ମାଝେ କ୍ୟାଶିଯାର ବିନ୍ୟ ବାବୁ ସଥନ ବଲେନ, ସ୍ୟାର ପ୍ଯାଟି କ୍ୟାଶେ ଟାକା ନାହିଁ ତଥନ ଚୋଥେ ଚଶମା ଦିଯେ ପ୍ଯାଟିକ୍ୟାଶେର ବହି ଏ ଚୋଥ ବୁଲିଯେ ଯାନ । ତାଙ୍କ ପ୍ରାୟଇ ମନେ ହୁଏ— ମାସେ ମାସେ ନ ହାଜାର ଟାକା ବାଡ଼ି ଭାଡ଼ା ଦିଯେ ଏମନ ଏକଟା ଅଫିସ ନା ହଲେଓ ତାର ଚଲତ । ହିସାବ ନିକାଶ ଯା ଆଛେ ନିଜେଇ କରତେ ପାରତେନ । ଯୋଗ ଏବଂ ବିଯୋଗ ଅଂକ । ଯୋଗ ବିଯୋଗ ଏମନ କିଛୁ ଜଟିଲ ଅଂକ ନା । ତାର ଜନ୍ୟ ମାଇନେ ଦିଯେ କ୍ୟାଶିଯାର ପୋଷାର ଦରକାର କି? ଅଫିସ ମ୍ୟାନେଜାର, ମ୍ୟାନେଜାରେର ଏସିସଟେନ୍ଟ, ସାଇକେଳ ପିଓନ, ସାଧାରଣ ପିଓନ ସବହି ବାହଲ୍ୟ । ଲାଭେର ଗୁଡ଼ ଏରାଇ ଚେଟେପୁଟେ ଖେଯେ ଫେଲଛେ । ଶୁଦ୍ଧ ଗୁଡ଼ ଖେଯେଇ ତୃପ୍ତ ନା । ବେଳା ବାରୋଟାର ସମୟ ବିସମିଳାହ ରେସ୍ଟୁରେନ୍ଟେର ସିଙ୍ଗାଡ଼ାଓ ଖାଚେ ।

ଆଜ ଅଫିସେ ଆସତେ ଜମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ବେଶ ଦେରୀ ହଲ । ପାଗଲାୟ ଇଟେର ଭାଟା ଦେୟାର ଏକଟା ପରିକଳ୍ପନା ତାର ଆଛେ । ଢାକା ଶହରେ ଲୋକଜନ ପାଗଲେର ମତ ବାଡ଼ିଘର ବାନାଚେ । ସତ ଏକତଳା ବାଡ଼ି ଆଛେ ସବ ଭେଙ୍ଗେ ରାତାରାତି ସେଖାନେ ଦିଶତଳା ବାରତଳା ଏପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ହାଉସ ହଚେ । ଇଟେର ଦାମ ବାଡ଼ିଛେ ହୁ ହୁ କରେ । ଇଟେର ଭାଟିଗୁଲି ଇଟ ସାପ୍ଲାଇ ଦିଯେ କୁଳ ପାଚେ ନା । ବ୍ୟବସାର ଏହି ଲାଇନଟା ଧରା ଦରକାର । ଏସବ ବ୍ୟାପାରେ କାରୋ ସଙ୍ଗେ ଯେ ପରାମର୍ଶ କରବେନ । ତାଁର ମେ ଉପାୟ ନେଇ । ବୁଦ୍ଧିଦାତା କାହେର ମାନୁଷ ତାର କେଉଁ ନେଇ । ଫାତେମାର ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବସା ସମ୍ପର୍କେ କୋନ କଥା ତାର କଥନୋଇ ହୟନି । ଫାତେମା ରାତେ ସୁମୁତେ ଯାବାର ସମୟ ସ୍ଵାମୀର ସଙ୍ଗେ ଯେ ସବ ଗଲ୍ଲ କରେନ । ତାର ବେଶୀର ଭାଗଇ ରୋଗ ବ୍ୟାଧି ସମ୍ପର୍କେ । ଶରୀର ମ୍ୟାଜ ମ୍ୟାଜ କରଛେ, ହଜମ ହଚେ ନା, ଚୋଖ ବ୍ୟଥା ହଚେ-ରୋଦେ ତାକାଲେ ଚୋଖ ଜ୍ବାଳା କରେ ଚଶମା ନିତେ ହବେ, ଏଇସବ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଶୁଣେ ଯାନ, ହଁଁ କରତେ କରତେ ଏକ ସମୟ ସୁମିଯେ ପଡ଼େନ । ଛେଲେମେଯେ କାରୋ ସଙ୍ଗେଇ ତାର କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୟ ନା । ଏରା ଯଥନ ଛୋଟ ଛିଲ ତଥନ ତିନି ଛିଲେନ ତାର ବ୍ୟବସା ନିଯେ ବ୍ୟକ୍ତ । ଏକା ମାନୁଷେର ଜନ୍ୟେ ଏତ ବଡ଼ ବ୍ୟବସା ଦାଁଡ଼ କରାନୋ ଭୟାବହ ବ୍ୟାପାର । ତିନି ସେଇ ଭୟାବହ କାନ୍ତଟା ଶାନ୍ତଭାବେ କରେଛେ । ତା କରତେ ଗିଯେ ସଂସାର ଥେକେ ଦୂରେ ସରେ ଯେତେ ହୟେଛେ । ମିତୁ, ଟୋକନ, ଶୋଭନ ଏଦେର ସଙ୍ଗେ ଦିନେର ପର ଦିନ ଦେଖାଇ ହୟ ନି । ବାସାଯ ଯଥନ ଫିରେଛେ ତଥନ ଗଭୀର ରାତ । ବାଚାରା ସବାଇ ସୁମିଯେ । ତିନି ସୁମ ଥେକେ ଉଠେ ଦେଖେଛେ— ବାଚାରା କୁଲେ । ଆଜ ତାଦେର ସଙ୍ଗେ ତାଁର ଦୂରତ୍ବ ଅସୀମ । ମିତୁ ହୟତ ବାରାନ୍ଦାୟ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛେ, ତିନି ବାରାନ୍ଦାୟ ଚେୟାର ପେତେ ବସେଛେନ, ମିତୁ ତାକେ ଦେଖିବେ କିନ୍ତୁ କିଛୁ ବଲବେ ନା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦ୍ବିଜେନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ରଙ୍କାରୀ ଉପନ୍ୟାସ

ଏକବାର ଏ ରକମ ତିନି ବାରାନ୍ଦାୟ ବସେ ଛିଲେନ । ଅପେକ୍ଷା କରଛେନ ମ୍ୟାନେଜାରେର ଜନ୍ୟ । ମ୍ୟାନେଜାର ଏସେ ତାକେ ନିଯେ ଯାବେ । ତଥନ ଅଡ୍ରୁତ ଏକଟା ବ୍ୟାପାର ଘଟଳ, ମିତୁ ଏକ କାପ ଚା ନିଯେ ଏସେ ବଲଳ, ବାବା ତୋମାର ଚା ।

ତିନି ବିଶ୍ଵିତ ହେଁ ବଲଲେନ, ଚା ଚାଇନିତୋ ।

ମିତୁ ବଲଳ, ଆମି ବାନିଯୋଛି, ଥାଓ ।

ତିନି ଚାଯେ ଚୁମୁକ ଦିଲେନ । ତାଁର ଖୁବଇ ଲଜ୍ଜା ଲଜ୍ଜା କରତେ ଲାଗଲ । ଯେନ ମିତୁର ଏହି ହଠାତ୍ ମମତା ଗ୍ରହଣ କରାର ଯୋଗ୍ୟତା ତାଁର ନେଇ । ତିନି ଏକଟା ଅନ୍ୟାୟ କରଛେନ । ଚାଯେର ଜନ୍ୟ ମେଯେକେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜାତୀୟ କିଛୁ ବଲା ଦରକାର । କି ଭାବେ ବଲବେନ ତିନି ଭେବେ ପେଲେନ ନା । ବାହିରେର କାଉକେ ଥ୍ୟାଂକ ଯୁ ବଲା ଯାଯ, ନିଜେର ମେଯେକେ କି ବଲା ଯାଯ? ଚା ଖୁବ ଭାଲ ହେଁବେ ଏହି ଜାତୀୟ କଥା ବଲା ଯାଯ । କଥାଗୁଲି ଗୁଛିଯେ ବଲାର ଆଗେଇ ମିତୁ ଚଲେ ଗେଲ । କଥାଗୁଲି ବଲା ହଲ ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ବୁଝାତେ ପାରଛେନ ଛେଲେମେଯେଦେର ସଙ୍ଗେ ତାର ଦୂରତ୍ବ କମାନୋର ଏଥନ ସମୟ ହେଁ ଏସେଛେ । ବୟସ ହେଁବେ, ସୁମ କମେ ଗେଛେ । ବାଡ଼ିତେ ପା ଦିଲେଇ କ୍ଳାନ୍ତି ଲାଗେ । ଏହି କ୍ଳାନ୍ତି ଦୂର କରାର ଜନ୍ୟ ପରିବାରେର ମାନୁଷଦେର ଆଶେ ପାଶେ ପାଶେ ଦରକାର । ତା ଛାଡ଼ା ତିନି ତାର ଏକ ଜୀବନେ କି କରଲେନ ନା କରଲେନ ତାଓ ତାଦେର ଜାନା ଦରକାର । କୋନ ଏକଦିନ ସୁମେର ମଧ୍ୟେ ହଠାତ୍ ମାରା ଯାବେନ । ଏରା କେଉ ଜାନତେଓ ପାରବେ ନା, ତାର କତ ଟାକା କୋଥାଯ ଖାଟଛେ, କି କି ବ୍ୟବସା ଆଛେ, କଯଟା ବ୍ୟାଂକେ ଏକାଉଟ ଆଛେ । ତାଦେର ସମ୍ଭବତ ଧାରଣା ତିନି କଷ୍ଟେ ସୃଷ୍ଟି କୋନମତେ ଏକଟା ବ୍ୟବସା ଚାଲିଯେ ଯାଚେନ । ବ୍ୟବସାର ଲାଭେ ତିନତଳା ଏକଟା ବାଡ଼ି ହେଁବେ—ତାଓ ପୁରୋଟା ଶେଷ ହ୍ୟାନି—ଛାଦେ ରେଲିଂ ହ୍ୟାନି, ଦାଲାନ ରଂ କରା ହ୍ୟ ନି । ବ୍ୟବସାୟ

ଆଯ ଯା ହଚ୍ଛ ତା ଦିଯେ ଅଫିମ ଖରଚ ଚାଲାତେଇ ତିନି ହିମସିମ ଖାଚେନ । ହଠାତ କରେ ଟ୍ରାକ କିନେ ଝାମେଲାଯ ପଡ଼େଛେ—ଲସେର ଉପର ଲସ ଯାଚେ ।

ଫାତେମା ଏକବାର ବଲେଛିଲେନ, ଗାଡ଼ି ନା-କି ଖୁବ ସନ୍ତା ହେଁଲେ । ସବାଇ ଗାଡ଼ି କିନଛେ । ତୁମ ଏକଟା ଗାଡ଼ି କିନତେ ପାର ନା? ତିନ ଲାଖ ଟାକା ଦିଲେଇ ନା-କି ଏକଟା ରିକଡ଼ିଶାନ୍ ଗାଡ଼ି ପାଓଯା ଯାଇ । ତିନି କିଛୁ ବଲେନନି । ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତୁତ ଦୃଷ୍ଟିତେ ସ୍ତ୍ରୀର ମୁଖେର ଦିକେ କିଛୁକ୍ଷଣ ତାକିଯେଛିଲେନ । ଫାତେମା ଏର ପର ଆର ଗାଡ଼ି ପ୍ରସଙ୍ଗେ କୋନ କଥା ବଲେନ ନି ।

କିଛୁଦିନ ହଲ ତାଁର ଗାଡ଼ି କିନତେ ଇଚ୍ଛେ କରାନ୍ତେ । ନିଜେର ଜନ୍ୟେ ନା, ବାଡ଼ିର ଜନ୍ୟେ । ହଠାତ ବକରକେ ଏକଟା ନତୁନ ଗାଡ଼ି ଦେଖିଲେ ତାଁର ଛେଳେମେଯେଦେର ମୁଖେ ଭାବ କି ହ୍ୟ ତା ତାର ଦେଖାର ଇଚ୍ଛା । ଏଇ ଇଚ୍ଛା ତିନି ଚାପା ଦିଯେ ରେଖେଛେ— ଗାଡ଼ି କେନାର ଅର୍ଥି ହଚ୍ଛେ ଗାଡ଼ିର ସଙ୍ଗେ ସନ୍ତ୍ରଣା କେନା । ଡ୍ରାଇଭାର ରାଖା । ଡ୍ରାଇଭାରେର ବେତନ । ସେଇ ବେତନେ ତାର ଚଲବେ ନା, ସେ ତେଲ ଚୁରି କରବେ । ନତୁନ ଚାକା ବିକ୍ରି କରେ ପୁରାନୋ ଚାକା ଲାଗିଯେ ରାଖବେ । ତାର ଛିଡ଼େ ରେଖେ ବଲବେ ଗାଡ଼ି ନଷ୍ଟ ଗ୍ୟାରେଜେ ନିତେ ହବେ । ସେଇ ଗ୍ୟାରେଜେର ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦୋବନ୍ତ କରା ଥାକବେ । ଫିଫଟି ଫିଫଟି ଶେୟାର । ହାଜାର ଟାକାର କାଜ କରାଲେ ଡ୍ରାଇଭାର ପେଯେ ଯାବେ ପାଚିଶ । କି ଦରକାର?

ଢାକା ଶହର ହଚ୍ଛ ରିକଶାର ଶହର । ଏକେକଟା ଶହରେର ସଙ୍ଗେ ଏକେକ ଜିନିସ ମାନାଯ । ଢାକାର ସଙ୍ଗେ ମାନାଯ ରିକଶା । ତିନି ନିଜେ ରିକଶାଯ ଚଲାଫେରା କରେନ । ତାଁର ଭାଲଇ ଲାଗେ । ଗାଡ଼ିତେ ଛୋଟାଛୁଟିର ଦରକାର କି? ଜ୍ଞୋ ଏନ୍ ସିଟି ଉଇନସ ଦି ରେସ । ଦୌଡ଼ ଯଥନ ଶୁରୁ ହ୍ୟ ତଥନ ଖରଗୋସ ଜେତେ ନା, ଜେତେ କଚ୍ଚପ । ତିନି ଜନ୍ମ ଥେକେଇ କଚ୍ଚପ ।

ଇଟେର ଭାଟିର ବ୍ୟାପାରେ ଏକ ଦାଲାଲେର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲାର ଜନ୍ୟେ ଗୋପୀବାଗ ଗିଯେଛିଲେନ । ଦାଲାଲ ଶବ୍ଦଟା ଶୁଣିଲେଇ ମନେ ହ୍ୟ— ଆଜେ ବାଜେ ଟାଇପ ମାନୁଷ, ଯାର କାଜଇ ଲୋକ ଠକାନୋ । ଜାମିଲୁର

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷଣ । ଉପନ୍ୟାସ

ରହମାନ ସାହେବ ଖୁବ ଭାଲ କରେ ଜାନେନ ଦାଲାଲଦେର କ୍ଷମତା କି ପରିମାଣ ହତେ ପାରେ । ଭାଲ ଏକଜନ ଦାଲାଲ ଧରା ମାନେ ଘୋଲ ଆନା କାଜେର ଆଟ ଆନା କମପ୍ଲିଟ । ତିନି ଯେ ଦାଲାଲେର କାଛେ ଗିଯେଇଲେନ ତାର ନାମ ମୋଖଲେସ । ପଞ୍ଚଶିର କାହାକାହି ବୟସ । ଧୂର୍ତ୍ତ ଚେହାରା । ଦୁଇ ଚୋଥେ ସନ୍ଦେହ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ା ଆର କିଛୁଇ ନେଇ । ଶୁରୁତେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁରୁ କରଲ ତାଚିଲ୍‌ଲେର ଭଙ୍ଗିତେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସେଇ ତାଚିଲ୍ ଗାୟେ ମାଖଲେନ ନା ।

ଇଟେର ଭାଟି ଦିତେ ଚାନ ?

ଜ୍ଞ ।

କିଯଳାର ନା ଗ୍ୟାସେର ?

ଗ୍ୟାସେର । କଯଳା ବ୍ୟବହାରତୋ ନିଷିଦ୍ଧ ।

କୋନ କିଛୁଇ ନିଷିଦ୍ଧ ନା । ବାଂଲାଦେଶେ ସବହି ସିଦ୍ଧ । କୋନଟା ବେଶୀ ସିଦ୍ଧ । କୋନଟା ଅନ୍ଧ ସିଦ୍ଧ ।

ଇଟେର ଭାଟିର ବ୍ୟବସା ଆଗେ କଥନୋ କରେଛେନ ?

ନତୁନ ନାମବେନ ?

ଜ୍ଞ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦା ପାତ୍ରାନ୍ତିକା | ଉପନ୍ୟାସ

ମୋଖଲେସ ଅନେକ ସମୟ ନିଯେ ବିଡ଼ି ଧରାଳ । କୋମରେର ଲୁଂଗୀର ଖୁଣ୍ଡ ଥେକେ ପାନେର ବାଟି ବେର କରେ ଜର୍ଦା ଭର୍ତ୍ତି ପାନ ମୁଖେ ଦିଲ । ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରେ ପାନ ଚିବୁତେ ଲାଗଲ । ଜମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ଅପେକ୍ଷା କରତେ ଲାଗଲେନ ।

ଏକ ସଞ୍ଚାହେର ନୋଟିଶେ ଦେଡ଼ କୋଟି ଟାକା କ୍ୟାଶ ବାଇର କରତେ ପାରବେନ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଶୀତଳ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ପାରବ ।

ଆମାର ଖୋଜ ଆପନି କାର କାଛେ ପାଇଛେ?

କାର କାଛେ ଖୋଜ ପେଯେଛି । ଏଠା ଜାନା କି ଆପନାର ଦରକାର?

ନା, ଦରକାର ନାହିଁ । ଆପନେ ପନେରୋ ଦିନ ପରେ ଆବାର ଆସେନ । ଏହି ପନେରୋ ଦିନେ ଆମି ଖୋଜ ଖବର କରବ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଉଠେ ଦାଁଡ଼ାଲେନ । ମୋଖଲେସ ଓ ତାଁର ସଙ୍ଗେ ଘର ଥେକେ ବେର ହଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନକେ ରିକଶା ଖୁଁଜିତେ ଦେଖେ ବିଶ୍ଵିତ ହଯେ ବଲଲ, ଗାଡ଼ି ଆନେନ ନାହିଁ?

ଆମାର ଗାଡ଼ି ନାହିଁ । ଆମି ରିକଶାଯ ଚଲାଫେରା କରି ।

ମୋଖଲେସ ବଲଲ, ଆମାର ପ୍ରାଇଭେଟ ବୈବୀ ଆଛେ । ଆପନେରେ ଦିଯା ଆସୁକ ।

ଦରକାର ନେଇ । ପେଟ୍ରୋଲେର ଗନ୍ଧ ଆମାର ସହ୍ୟ ହ୍ୟ ନା ।

ସ୍ୟାର, ଆପନାର ଠିକାନା ଦିଯେ ଯାନ ।

ପନେରୋ ଦିନ ପର ଆମି ନିଜେଇ ଆସବ । ତଥନ ଠିକାନା ଦେବ ।

ଜୁ ଆଚ୍ଛା ।

ମୋଖଲେସେର କାହା ଥେକେ ଆସତେ ଗିଯେଇ ଅଫିସେ ତାର ଦେରୀ ହଲ । ତିନି ଅଫିସେ ପୌଁଛଲେନ ବାରୋଟାର ଦିକେ । ଅଫିସେ ପୌଁଛେଇ ମନେ ହଲ କୋନ ଏକଟା ଝାମେଳା ହେଁବେ ସବାର ମୁଖ ଥମଥମେ । ଅଫିସେର ପିଓନ ଦୌଡ଼େ ତାର ଘର ଖୁଲେ ଦିଲ । ଫ୍ୟାନ ଛେଡ଼େ ଦିଲ । ପିରିଚ ଦିଯେ ଢାକା ଠାନ୍ଡା ଏକ ଗ୍ଲାସ ପାନି ଟେବିଲେ ରାଖଲ । ଅଫିସେ ପା ଦିଯେଇ ତିନି ଠାନ୍ଡା ଏକ ଗ୍ରାସ ପାନି ଖାନ ।

ପାନିର ଗ୍ଲାସ ଶେଷ କରେ ତୋଯାଲେ ଦିଯେ ମୁଖ ମୁହଁତେ ମୁହଁତେ ଜମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ-ସାମଚ୍ଛୁ ମିଯା, କି ବ୍ୟାପାର?

କ୍ୟାଶିଆର ସୋବ ଆପନେରେ ବଲବ ।

ତୁମି ବଲଲେ କୋନ ଅସୁବିଧା ଆଛେ? ଘଟନା କି ଆଗେ ତୁମି ବଲ— ତାରପର କ୍ୟାଶିଆରେର କାହା ଥେକେ ଶୁଣବ ।

ଆମି କିଛୁ ଜାନି ନା । ସ୍ୟାର । ଘଟନାର ସମୟ ଆମି ବାଇରେ ଛିଲାମ । ମ୍ୟାନେଜାର ସୋବ ଆମାରେ ଚିଠି ପୋସ୍ଟ କରତେ ବଲେଛିଲେନ । ଆମି ଗିଯେଛି । ଚିଠି ପୋସ୍ଟ କରତେ । ତଥନ ଘଟନା ଘଟେଛେ ।

ଘଟନାଟା କି?

ଛୋଟ ସାବ ଏସେଛିଲା ।

ଛୋଟ ସାବ ମାନେ କେ? ଶୋଭନ?

ଜ୍ଞାନ ।

ତାରପର?

ଆପଣେ କ୍ୟାଶିଯାର ସାବରେ ଜିଗାନ ।

ତୋମାକେ ଜିଜ୍ଞେସ କରାଛି ତୁମି ବଳ—ଶୋଭନ ଏସେ ଟାକା ଚାଇଲା?

ଜେ ।

ଟାକା ନିଯେ ଚଲେ ଗେଛେ?

ଜେ ।

କତ ଟାକା?

ପ୍ଯାଟି କ୍ୟାଶେ ଯତ ଛିଲ ସବହି ନିଚେ ।

କତ ଛିଲ?

ମନେ ହ୍ୟ ତିରିଶ ହାଜାର । ଆଇଜ ଏକଟା ପେମେନ୍ଟ ଦେଓନେର କଥା । ଚେକ କ୍ୟାଶ କରାଇଛେ ।

ଶୋଭନ ଏକା ଏମେହିଲ?

ଜେ ନା । ଟୋକନ ଭାଇୟାଓ ଛେଲ । ଗାଡ଼ିତେ ବହିସ୍ୟା ଛେଲ । ନାମେ ନାହିଁ । ନାମଛେ ଖାଲି ଶୋଭନ ଭାଇୟା ।

ଶୋଭନ ଟାକା ଚେଯେଛେ ଆର ବିନ୍ୟ ବାବୁ ଆୟରଣ ସେଇଫ ଖୁଲେ ଟାକା ଦିଯେ ଦିଯେଛେ?

ଉନି ଦିତେ ଚାନ ନାହିଁ । ମ୍ୟାନେଜାର ସାବ ଉନାରେ ଦିତେ ବଲଛେନ । ମ୍ୟାନେଜାର ସାବ ଖୁବ ଭୟ ପାଇଛେନ ।

ଭୟ ପେଯେଛେ । କେନ? ଶୋଭନ ପିଣ୍ଡଲ ବେର କରେଛିଲ?

ଜ୍ଞାନ ।

ଆଚାହ ଯାଓ ।

କ୍ୟାଶିଯାର ସାବରେ ଆସତେ ବଲି?

କାଉକେ ଆସତେ ବଲତେ ହବେ ନା । ସଖନ ଡାକବ ତଥନ ଆସବେ ।

ମ୍ୟାର, ଚା ବାନାଯେ ଦିବ?

ନା । ଦରଜା ଲାଗିଯେ ଦିଯେ ଯାଓ ।

ସାମଛୁ ଦରଜା ଲାଗିଯେ ଭାତ ମୁଖେ ବେର ହେଁ ଗେଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଚୁପଚାପ ଚେଯାରେ ବସେ ରହିଲେନ । ତାର ବୁକେ ଚିନଚିନେ ବ୍ୟଥା ହଚ୍ଛେ—ଶରୀର ଘାମହେ । ହାର୍ଟ ଏୟାଟାକେର ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ନାତୋ? ନା, ତା ନା । ଏରକମ ତାର ଆଗେଓ କଯେକବାର ହେଁବେଳେ । ଚୁପଚାପ ବସେ ଥାକଲେ ଠିକ ହେଁବେଳେ ଯାବେ । ଏଥିନ ତାର କରଣୀୟ କି? ପୁଲିଶେ ଖବର ଦେବେନ? ପୁଲିଶକେ ବଲବେନ, ଆମାର ଦୁଇ ଛେଲେ ଏସେ ଡାକାତି କରେଛେ । ଆର୍ମଡ ରୋଭାରୀ । ସଙ୍ଗେ ପିଣ୍ଡଲ ଛିଲ । ନା, ତା କରା ଯାବେ ନା । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ତାର ମନ ଅନ୍ୟଦିକେ ଫେରାବାର ଚେଷ୍ଟା କରଛେ— ପାରଛେନ ନା । ନା ପାରଲେଓ ଚେଷ୍ଟା କରତେ ହବେ । ଆଜକେର କାଗଜ ପଡ଼ା ହୟ ନି । କାଗଜ ପଡ଼ା ଯେତେ ପାରେ । ତିନି ବେଳ ଟିପଲେନ । ସାମଛୁ ତୁକଳ । ତିନି ବଲଲେନ, ଦେଖି ଆଜକେର କାଗଜଟା ଦେଖି ।

ଚା ଦିବ ସ୍ୟାର?

ଦାଓ, ଚା ଦାଓ ।

ବୁକେର ଚିନଚିନ ବ୍ୟଥାଟା ମନେ ହୟ କମେ ଆସଛେ । ବ୍ୟଥା ପୁରୋପୁରି କମୁକ ତଥନ ବିନ୍ଦେର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲା ଯାବେ । ତିନି ସିଙ୍ଗାଡ଼ାର ଗନ୍ଧ ପେଲେନ । ବାରୋଟା ବେଜେ ଗେଛେ । ଅଫିସେ ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ଚଲେ ଏସେଛେ । କି ଏମନ ଜିନିସ ଯେ ପ୍ରତିଦିନ ଖେତେ ହୟ? ତିନି ନିଜେ ଆଜ ଏକଟା ଖେତେ ଦେଖବେନ ନା-କି?

୧୦. ଫଣତ୍ତମାର ମେଜାଜ ଆଜ ଖୁବ ଚଡ଼େ ଗାଛେ

ଫାତେମାର ମେଜାଜ ଆଜ ଖୁବ ଚଡ଼େ ଗେଛେ । ମେଜାଜ ଚଡ଼ାର ମତ ତେମନ କୋନ ବଡ଼ ଘଟନା ଘଟେ ନି । ମାବେ ମାବେ ଅତି ତୁଳ୍ଲ ବ୍ୟାପାରେ ତାଁର ମାଥାଯ ରକ୍ତ ଉଠେ ଯାଯ । ତଥନ ତିନି କି ବଲେନ ବା କି କରେନ ନିଜେଇ ଜାନେନ ନା । ଏଥନ ତାର ଚୋଖ ରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ, କଥା ଜଡ଼ିଯେ ଯାଚେ । ତିନି ସୁପ୍ରଭାର ଦିକେ ତର୍ଜନୀ ଉଚିଯେ ବଲଛେ, ତୋର ମାକେ ବଲ ଏକ୍ଷୁଣି ବାଡ଼ି ଥେକେ ବେର ହତେ । ଏକ୍ଷୁଣି । ଅନେକ ଦିନ ଫକିର ଖାଓୟାନୋ ହେଁବେ ଆର ନା । ହୋଟେଲେର ଫ୍ରି ଖାଓୟା, ଫ୍ରି ଥାକା ଯଥେଷ୍ଟ ହେଁବେ । ଏଥନ ପଥେ ନାମତେ ବଲ । ଗତିର ଖାଟିଯେ ଖେଯେ ଦେଖୁକ କେମନ ଲାଗେ ।

ଏହିଥାନେ ଥେମେ ଗେଲେ ହତ, ତିନି ଏଥାନେ ଥାମଲେନ ନା । ପଥେ ନେମେ କି ଭାବେ ଜୀବନ ଯାପନ କରଲେ ଖେଯେ ପରେ ବାଚା ଯାଯ ତା ବଲତେ ଶୁରୁ କରଲେନ । ଇଙ୍ଗିତ ଟିଙ୍ଗିତେର ଧାର ଧାରଲେନ ନା । ଭୟାବହ କଥା ବଲତେ ଶୁରୁ କରଲେନ ।

ମା-ମେଯେ ଠୋଁଟେ ଲିପ୍‌ସିଟିକ ମେଖେ ଚନ୍ଦ୍ରିମା ଉଦ୍ୟାନେ ହାଁଟବି, କାସ୍ଟମାର ଚଲେ ଆସବେ । କୋଳେ କରେ ନିଯେ ଯାବେ । କୋଳେ କୋଳେ ଥାକିବି । ସୁଖେ ଭାଡ଼ା ଖାଟବି । ଏହିଥାନେତୋ କୋଳେ କରେ କେଉ ରାଖେ ନା-ପଥେ ନାମଲେଇ କୋଳ ପାବି ।

ସୁପ୍ରଭା ଭଯେ ଏବଂ ଲଜ୍ଜାଯ ଥାରଥାର କରେ କାଁପଛେ । ମନେ ମନେ ବଲଛେ, ଆଜ୍ଞା ତୁମି ମାମୀକେ ଥାମାଓ । ତୁମି ଦୟା କରେ ମାମୀକେ ଥାମାଓ । ମାମୀର କଥା ଶୁଣେ ସେ ଯତଟା ଭୟ ପାଚେ, ତାରଚେ ବେଶୀ ଭୟ ପାଚେ— ମା ଏଥନ କି କରବେ । ଏହି ଭେବେ । ଫାତେମାର ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦ ସୁରାଇୟାର କାନେ ଯାଚେ । ସୁରାଇୟା ଖୁବ ସହଜ ପାତ୍ର ନା । ଚୁପଚାପ ସବ ହଜମ କରବେ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନାଇ ଆସେ ନା ।

ସୁପ୍ରଭାର ଧାରଣା କିଛୁକଣେର ମଧ୍ୟେଇ ତାର ମା ବଲବେନ, ସୁପ୍ରଭା ଇମନକେ ବଲ ଏକଟା ବୈବିଟେକ୍ଷି ଡାକତେ । ଆମରା ଚଲେ ଯାବ । ସୁପ୍ରଭା ଯଦି ବଲେ, ମା କୋଥାଯ ଯାବ? ତିନି ଅବଶ୍ୟଇ ବଲବେନ, ଚନ୍ଦ୍ରମା ଉଦ୍ୟାନେ । ଭାଡ଼ା ଖାଟିବ । ଏଥନ ବାଜେ ରାତ ଦଶଟା । ବଡ଼ ମାମାଓ ବାସାଯ ନେଇ । ଉପାୟଟା କି ହବେ? ମିତୁ ଆପା ଆଛେନ । ମାର ଚିଙ୍କାର କଥାବାର୍ତ୍ତା ତିନି ସବ ଶୁଣଛେନ । କିନ୍ତୁ କିଛୁଇ ବଲଛେନ ନା ।

ସୁପ୍ରଭା ଦେଖିଲ, ମିତୁ ଆପା ମଗଭର୍ତ୍ତି ଚା ନିଯେ ଛାଦେ ଉଠେ ଯାଚେ । ଏଥନ ମା ଯଦି ସତି ସତି ବୈବିଟେକ୍ଷି ଆନାଯ ତାହଲେ କେଉ ଥାକବେ ନା ମାକେ ବୁଝିଯେ ଦୁଟା କଥା ବଲାର । ସୁପ୍ରଭାର ଚିଙ୍କାର କରେ କାଁଦିତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ । କାଁଦିଛେ ନା । ଭଯେ । କାଁଦିଲେ ବଡ଼ ମାମୀ ଆରୋ ରେଗେ ଯେତେ ପାରେନ ।

ଯେ ଘଟନା ଥେକେ ଏହି ଆଶ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେଇ ଘଟନା ଖୁବହି ସାମାନ୍ୟ । ଫାତେମାର ପାଯେ ପାନି ଏସେ ପା ଫୁଲେ ଗେଛେ । କାଜେର ମେଯେକେ ବଲେଛେନ ଏକ ଗାମଳା ଗରମ ପାନି ଏନେ ଦିତେ । ଗରମ ପାନିତେ ପା ଡୁବିଯେ ବସେ ଥାକବେନ । ସେ ପାନି ଆନତେ ଅନେକ ଦେରୀ କରଲ । କାରଣ ସେ ସୁରାଇୟାକେ ଦୋତଳାଯ ଭାତ ଦିତେ ଗିଯିଛିଲ । ଫାତେମା ବଲଲେନ, ଭାତ ଘରେ ଦିଯେ ଆସତେ ହବେ କେନ ନିଚେ ନେମେ ଖେତେ ପାରେ ନା? କାଜେର ମେଯେ ବଲଲ, ଆମ୍ବା ଆମି ଛୋଟମୁଖେ ଅତ ବଡ଼ କଥା ବଲି କ୍ୟାମନେ? ଭାତ ଚାଯ ଭାତ ଦିଯା ଆସି, ଚା ଚାଯ ଚା ଦିଯା ଆସି, ଫିରିଜେର ଠାଣ୍ଡା ପାନି ଚାଯ, ପାନି ଦିଯା ଆସି । ଆମାର କାମ ହଇଛେ ସିଁଡ଼ି ବାଓୟା । ଆମ୍ବା, ଆମାରେ କ୍ଷ୍ୟାମା ଦେନ । ଚାକରି ଅନେକ କରଛି, ଆର ନା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଫାତେମାର ବାରଦେର ବଞ୍ଚାଯ ଆଣୁନ ଲେଗେ ଗେଲ । ପ୍ରଥମେ ଗରମ ପାନିର ଗାମଳା ଲାଥି ମେରେ ଉଲ୍ଟେ ଦିଲେନ । ଶୁରୁ କରଲେନ ଚିତ୍କାର । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ ସୁପ୍ରଭା ତଥନ ତାର ସାମନେ । ସେ ସରେ ପରତେ ଚେଯେଛିଲ, ଫାତେମା କଠିନ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଖବଦାର ମେଯେ ନଡ଼ିବି ନା । ଖବଦାର ବଲଲାମ ।

ଫାତେମାର ଚିତ୍କାର ଥାମାର ପର ସୁପ୍ରଭା ଖୁବ ସାବଧାନେ ଦୋତଲାଯ ଉଠଲ । ମାର ଘରେ ଉଁକି ଦିଲ । ମା ରାତର ଖାଓଯା ଶେ କରେଛେନ । ଦେଯାଲେ ହେଲାନ ଦିଯେ ଖାଟେ ବସେ ଆଛେନ । ତାକେ ଦେଖେଇ ବୋଝା ଯାଚେ, ଚିତ୍କାର ଚେଚାମେଚି ସବହି କାନେ ଗେଛେ । ତାର ଚୋଖ ମୁଖ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଶାନ୍ତ । ଏହି ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଶାନ୍ତ ଭାବଟା ମାରାତ୍ମକ । ଆଜ ଖୁବହି ଭୟଂକର କିଛୁ ଘଟିବେ । ସୁରାଇୟା ମେଯେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାଭାବିକ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ସୁପ୍ରଭା ରାତର ଖାଓଯା ଖେଯେଛିସ?

ସୁପ୍ରଭା ଭଯେ ଭଯେ ବଲଲ, ହଁ ।

ଇମନ! ଇମାନ ଖେଯେଛେ?

ହଁ ।

ଆମାକେ ଏକଟୁ ପାନ ସୁପାରି । ଏନେ-ଦେତୋ, ପାନ ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ । ଚୁନ ଆଲାଦା କରେ ଆନବି ।

ଆଚା ।

ମୁଖ୍ୟମୂଳ ଗ୍ୟାଲରୀ | ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଉପଲବ୍ଧତା

ସୁପ୍ରଭା ପାନ ଆନତେ ନିଚେ ଗେଲା । ମାର ବ୍ୟାପାରଟା ଏଥିରେ କିଛୁ ବୋକା ଯାଚେ ନା । ଅତି ସ୍ଵାଭାବିକ ଆଚରଣ କରହେନ ସେଟାଇ ଅସ୍ଵାଭାବିକ । ସୁପ୍ରଭାର ଭୟ ଲାଗଛେ । ମିତୁ ଆପାକେ ଛାଦ ଥେକେ ଡେକେ ନିଯେ ଆସତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ । ମିତୁ ଆପା ଆଶେପାଶେ ଥାକଲେଓ ଏକଟା ଭରସା ।

ପିରିଚେ କରେ ଦୁଟା ବାନାନୋ ପାନ ସୁପ୍ରଭା ମାର ଜନ୍ୟ ଏନେଛେ । ଏକ ପାଶେ ଚୁନ, ଆରେକ ପାଶେ ମୌରୀ, ଦୁଟା ଏଲାଚ । ଯେନ ପିରିଚେର ଦିକେ ତାକାଲେଇ ମାର ମନ୍ତା ଭାଲ ହ୍ୟ ।

ସୁପ୍ରଭା!

ଜ୍ଞାନୀ ମା ।

ଇମନ କି କରଛେ?

ପଡ଼ିଛେ ।

ଓକେ ଏକଟୁ ଡାକତୋ । ଓର ସଙ୍ଗେ କଥା ଆଛେ ।

ଆଛା ।

ତୋର ବଡ଼ ମାମା କି ବାସାୟ ଆଛେ?

ଜ୍ଞାନୀ ନା ।

ଭାଇଜାନ କଥନ ଫିରେନ?

ଏଗାରୋଟାର ମଧ୍ୟେ ସବ ସମୟ ଫିରେନ ।

ଏଥନ କଟା ବାଜେ ।

ଦଶଟା ଦଶ ।

ତୁହି ଇମନକେ ଖବର ଦେ ।

ସୁପ୍ରଭା ଭାଇକେ ଡାକତେ ଗେଲ । ତାକେ ବଲେ ଦିତେ ହବେ ଯେ ତାର ସମ୍ପର୍କେ ମାକେ ସେ ଏକଟା ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲେଛେ । ସେ ବଲେଛେ ଭାଇୟା ଭାତ ଖେଯେଛେ । ଆସଲେ ତାରା ଦୁଜନେର କେଉଁ ଭାତ ଖାଯନି ।

ଇମନ ପର୍ଦା ସରିଯେ ମାର ଘରେ ତୁକଳ । ଶାନ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ମା ଡେକେଛ?

ଦେଖଲେନ, ଇମନେର ବସାର ଭଙ୍ଗି ଅବିକଳ ତାର ବାବାର ମତ । ଶୁଦ୍ଧ ଯେ ବସାର ଭଙ୍ଗି ତାଇ ନା, ତାକାନୋର ଭଙ୍ଗିଓ ସେ ରକମ । ଏତୋ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ଆଛେ । କପାଲେର ଚାମଡ଼ାଯ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାଜ ପଡ଼େଛେ । ଏଇ ବୟସେଇ କେମନ ଗନ୍ଧୀର ଗନ୍ଧୀର ଭାବ । ଗଲାର ସ୍ଵରଟାଓ କି ତାର ବାବାର ମତ? କଥନୋ ସେ ଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରା ହ୍ୟ ନି । ଏକଦିନ ଇମନକେ ବଲତେ ହବେ ଟେଲିଫୋନେ ତାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲତେ । ଟେଲିଫୋନେର କଥା ଶୁଣେ ବଲତେ ପାରବେନ । ଇମନେର ଗଲାର ସ୍ଵର ତାର ବାବାର ମତ କି-ନା!

ଇମନ!

ଜ୍ଞାନ ।

ତୋର ମାମୀ ଯେ ସବ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବଲଛିଲ ଶୁନଛିଲି ।

ହଁ ।

ଭୁରୁ କୁଚକେ ଆଛିସ କେନ? ଭୁରୁ ସୋଜା କରେ କଥା ବଲ । ତୋର ମାମୀର କଥା ଶୁନେଛିସ?

ଶୁନେଛି ।

ଏରପରେଓ କି ଆମାଦେର ଏ ବାଡ଼ିତେ ଥାକା ଉଚିତ?

ହଁ ଉଚିତ ।

ସୁରାଇୟା ବିଶ୍ଵିତ ହୟେ ବଲଲେନ, ଉଚିତ କେନ?

ଉଚିତ କାରଣ ଆମାଦେର ଯାବାର କୋନ ଜାଯଗା ନେଇ ।

ସୁରାଇୟା ତୀକ୍ଷ୍ନ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଯାବାର ଜାଯଗା ଥାକତେଇ ହବେ -ରାଷ୍ଟାୟ ଥାକବ । ରାଷ୍ଟାୟ ମାନୁଷ ବାସ କରେ ନା?

ପାଗଲେର ମତ କଥା ବଲଲେତୋ ମା ହବେ ନା ।

ପାଗଲେର ମତ କଥା? କୋନ କଥାଟା ପାଗଲେର ମତ ବଲଲାମ?

ବେଶୀର ଭାଗ କଥାଇ ତୁମି ପାଗଲେର ମତ ବଲ ।

ତୋର ଧାରଣା ଆମି ପାଗଲ?

ଇମନ କିଛୁ ବଲଲ ନା । ଚୁପ କରେ ରଇଲ । ସୁରାଇୟା ଚୋଖ ମୁଖ ଲାଲ କରେ ବଲଲେନ-ଖବର୍ଦୀର ଚୁପ କରେ ଥାକବି ନା । ତୋର ଧାରଣା ଆମି ପାଗଲ? ବଲ, ଆମି ପାଗଲ?

କିଛୁଟା ପାଗଲାମୀ ତୋମାର ମଧ୍ୟେ ଆଛେ ।

ଏତ ବଡ଼ କଥା ତୁଇ ବଲତେ ପାରଲି? ପାଗଲ ଯଦି ହେଁଇ ଥାକି କେନ ପାଗଲ ହେଁଛି ତୁଇ ଜାନିସ ନା? କଥାର ଜବାବ ଦେ । ଚୁପ କରେ ଥାକବି ନା ।

କଥାର ଜବାବ ଦେବାର କିଛୁ ନେଇ । କଥାର ଜବାବ ଦେଯା ମାନେ— କଥାର ପିଠେ କଥା ବଲା । ଆମ ଏକଟା କଥା ବଲବ, ତୁମି ତାର ଉତ୍ତରେ ପାଁଚଟା କଥା ବଲବେ । ଆବାର ଆମି ବଲବି. ଲାଭ କି?

ଲାଭ କି ମାନେ, ତୁଇ କି ସବ ସମୟ ଲାଭ-ଲାକେସାନ ଦେଖେ ଚଲିସ? ତୁଇ କି ଲାଭ-ଲୋକସାନେର ଦୋକାନ ଖୁଲେଛିସ? ଏକଜନ ଆମାକେ ଆର ଆମାର ମେଯେକେ ବେଶ୍ୟା ବଲବେ ତାରପରେଓ ତାର ବାଢ଼ିତେ ଆମି ଥାକିବ? କୋନ ଯୁକ୍ତିତେ ଥାକିବ?

ଯୁକ୍ତି ଏକଟାଇ ଆମାଦେର ଯାବାର ଜାଯଗା ନେଇ । ତା ଛାଡ଼ା ମାମୀ ରେଗେ ଗିଯେ କି ବଲେଛେନ ସେଟା ବଡ଼ କଥା ନା । ରେଗେ ଗେଲେ ଆମରା ସବାଇ କୁଂସିତ ସବ କଥା ବଲି । ମାମୀ ଯେମନ ବଲେନ, ତୁମିଓ ବଲ ।

ଆମି ବଲି? କଥନ ବଲେଛି? କି ବଲେଛି?

କଥନ ବଲେଛ, କି ବଲେଛ ସେ ସବାତୋ ମା ଆମି ଲିଖେ ରାଖି ନି । ତବେ ଅନେକବାରଇ ଅନେକ କୁଣ୍ଡଳିତ କଥା ବଲେଛ । ସଥନ ବଲେଛି ତଥନ ଲଜ୍ଜାୟ ମରେ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା କରେଛେ ।

ଇଚ୍ଛେ କରେଛେ । ସଥନ ତଥନ ମରେ ଗେଲେଇ ପାରତିସ । ଛାଦେ ଉଠେ ଛାଦ ଥେକେ ଝାଁପ ଦିଲେଇ ପାରତି । ସେଟୋ ଦିତେ ସାହସ ହ୍ୟ ନା? ମେନୀ ବିଡ଼ାଳ ହ୍ୟେ ଥାକତେ ଭାଲ ଲାଗେ ।

ତୁମି କୁଣ୍ଡଳିତ କଥା ବଲା ଶୁଣ କରେଛ ମା ।

କଥାଯ କଥାଯ ମା ଡାକବି ନା । ତୋର ମତ ଛେଳେର ମୁଖ ଥେକେ ମା ଡାକ ଶୁଣିବା ଚାହି ନା । ତୋର ଜ୍ଞାନ ବେଶୀ ହ୍ୟେ ଗେଛେ । ତୁଇ ମହାଜନୀ ହ୍ୟେ ଯାଚ୍ଛିସ । ମହାଜନୀ ପୁତ୍ରେର ଆମାର ଦରକାର ନେଇ । ଶୋନ ମହାଜନୀ, ଆମି ଏହି ବାଢ଼ିତେ ଥାକିବ ନା ।

କୋଥାଯ ଯାବେ?

କୋଥାଯ ଯାବ ସେଟୋଓ ଜୀବନର ଦରକାର ନେଇ । ସୁପ୍ରଭାକେ ନିଯେ ଆମି ଏଥନ, ଏହି ମୁହଁର୍ତ୍ତେ ବିଦେଯ ହବ । ତୋର ମାମୀ ଯଦି ଆମାର ପାଯେ ଏମେଓ ପଡ଼େ ଥାକେ ତାରପରେଓ ଥାକବ ନା ।

ଠିକ ଆଛେ ।

ଅବଶ୍ୟକ ଠିକ ଆଛେ । ତୁଇ ଏଥନ ଆମାର ସାମନେ ଥେକେ ଯା । ଦୟା କରେ ଏକଟା ବୈବିଟେକ୍ଷି ଏନେ ଦେ ।

ଆଚାହା ।

ଇମନ ମାର ଘର ଥେକେ ବେର ହଲ । ସୁରାଇୟା କାଁଦିତେ ଶୁରୁ କରଲେନ । ତିନି ଶବ୍ଦ କରେ କାଁଦିଛେନ, ତାର ହାତ ପା କାଁପିଛେ । ଦରଜାର ଆଡ଼ାଳ ଥେକେ ସୁପ୍ରଭା ଦେଖିଛେ । କିନ୍ତୁ ମାକେ ଶାନ୍ତ କରାର ଜଣେ ଏଗିଯେ ଆସିଛେ ନା । ତାର ଶୁଧୁ ମନେ ହଚ୍ଛେ ପରିସ୍ଥିତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣେର ବାଇରେ ଚଲେ ଯାଚ୍ଛେ । ସୁରାଇୟା ତୀଙ୍କ ଗଲାଯ ଡାକଲେନ, ସୁପ୍ରଭା ସୁପ୍ରଭା । ସୁପ୍ରଭା ଜବାବ ଦିଲ ନା । ସୁରାଇୟା ବିଛାନା ଥେକେ ନାମଲେନ । ଚଟି ପାଯେ ଦିଲେନ । ଗାୟେ ଏକଟା ଚାଦର ଦିଲେନ, ଆର ତଥନି ଇମନ ଘରେ ଢୁକେ ବଲଲ, ମା ତୋମାର ବୈବିଟେକ୍ସି ଏନେହି । ତୁମି ଯଦି ଯେତେ ଚାଓ ଯାଓ । ଆର ଯଦି ଯେତେ ନା ଚାଓ ଆମି ବୈବିଟେକ୍ସି ବିଦାୟ କରେ ଦେବ । ମା ଏକଟା କଥା, ତୁମି କିନ୍ତୁ ଏକା ଯାବେ । ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ସୁପ୍ରଭା ଯାବେ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଅବାକ ହେଁ ଦେଖିଲେନ, ଇମନ କଠିନ ଗଲାଯ କଥା ବଲିଛେ । ଐତୋ ସେଦିନ ଏତ୍ତୁକ ବାଚ୍ଚା ଛିଲ— ବିଛାନା ଭିଜିଯେ ସେହି ଭେଜୋ ବିଛାନାୟ ଶୁଯେ ଥାକିତ । ଏକଟୁ କାଁଦିତୋ ନା । ଠାନ୍ଡା ଲେଗେ ଜୁର ବାଧାତେ । ଏକବାର ଏକଟା ଉଡ଼ନ୍ତ ମାଛି ହାତ ବାଡ଼ିଯେ ଖପ କରେ ଧରେ ମୁଖେ ପୁରେ ଦିଲ । କିଛୁତେଇ ଆର ମୁଖ ଖୁଲେ ନା । ଅନେକ ସାଧ୍ୟ ସାଧନା କରେ ମୁଖ ଖୁଲାନୋ ହଲ— କି କାନ୍ଦ! ମୁଖ ଖୁଲିତେଇ ମାଛି ଉଡ଼େ ବାଇରେ ଚଲେ ଗେଲ । ଆର ମାଛିର ଶୋକେ ଇମନେର ସେ କି କାନ୍ଦା ।

ସୁରାଇୟା ଏକାଇ ବୈବିଟେକ୍ସିତେ ଉଠିଲେନ । ସୁପ୍ରଭା କାଁଦୋ କାଁଦୋ ଗଲାଯ ବଲଲ, ମା ଏକଟା କଥା ଶୁନବେ? ସୁରାଇୟା ତୀର ଗଲାଯ ବଲିଲେନ, ଖବର୍ଦାର କୋନ କଥା ନା । ଖବର୍ଦାର । ତିନି ବୈବିଟେକ୍ସିଓୟାଲାକେ ବୈବିଟେକ୍ସି ଚାଲାତେ ବଲିଲେନ । ବୈବିଟେକ୍ସିଓୟାଲା ବଲଲ, କଇ ଯାଇବେନ?

ତାଇତେ ତିନି କୋଥାଯ ଯାବେନ? ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରେଓ ତିନି କୋନ ଠିକାନା ମନେ କରତେ ପାରିଲେନ ନା । ଏମନ କେଉ କି ଆଛେ ଯାର କାଛେ ଆଜ ରାତଟା କାଟାନୋ ଯାଯ? ଥାକାର ତୋ କଥା । ତାର ଦୂର ସମ୍ପର୍କେର ଏକ ଖାଲା—ମିଳି ଖାଲା ଥାକେନ । ଯାଆବାଡ଼ିତେ । ମିଳି ଖାଲାର ସଙ୍ଗେ

এক সময় ভাল যোগাযোগ ছিল। যাত্রাবাড়িতে তাঁর বাসায় সুরাইয়া কয়েকবার গিয়েছে। কিন্তু এখন খুঁজে ঠিকানা বের করতে পারবে না। কলেজ জীবনের কয়েকজন ঘনিষ্ঠ বান্ধবী ছিল। তারা এখন কে কোথায় আছে কিছু জানেন না। আগে যে বাড়িতে থাকতেন সেই বাড়িতে গেলে কেমন হয়? বাড়িওয়ালার স্ত্রীকে যদি বলেন, আজ রাতটা আমি আপনার বাড়িতে থাকব, তিনি নিশ্চয় তাকে বের করে দেবেন না। আগের বাড়ির ঠিকানা তিনি জানেন।

বেবীটেক্সিওয়ালা আবারো বলল, কই যাইবেন?

তিনি বললেন, মালিবাগ।

তিরিশ টাকা ভাড়া পরব।

তিরিশ টাকাটি দেব।

তাঁর সঙ্গে টাকা আছে। খুব বেশী না। তবে আছে। সাতশ টাকার মত আছে। কিছু ভাংতিও থাকার কথা। আগের বাড়িওয়ালার বাড়িতে না গিয়ে কোন একটা হোটেলে কি উঠা যায় না? মাঝারি মানের কোন হোটেল। খুবই কি অস্বাভাবিক হবে। একা মেয়ে দেখে হোটেলওয়ালা কি তাকে ঘর দেবে না? আচ্ছা বেবিটেক্সিওয়ালাকে যদি বলেন, ভাই শুনুন, আজকের রাতটা আমি আপনার ফ্যামিলির সঙ্গে কাটিয়ে দিতে চাই। সকালবেলা আমি জায়গা খুঁজে নেব। তখন কি হবে?

ଖୁବଇ ଆଶର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାପାର ଦୀର୍ଘଦିନ ତିନି ଯେ ବାଡ଼ିତେ ଛିଲେନ— ସେଇ ବାଡ଼ି ଖୁବି ପେଲେନ ନା । ଗଲିତେ ଢୋକାର ମୁଖେ ମଦିନା କାବାବ ହାଉସ ବଲେ ଏକଟା ଦୋକାନ ଛିଲ । ସେଟା ନେଇ । ଗଲିଟାଓ ଅନ୍ୟ ରକମ ଲାଗଛେ ।

ବେବିଟେକ୍ସିଓଯାଲା ବଲଲ, ଖାଲାମ୍ବା ବାଡ଼ିର ନସର କତ? ତିନି ବାଡ଼ିର ନସର ବଲତେ ପାରଲେନ ନା । ବାଡ଼ିଓଯାଲାର ନାମଓ ମନେ ନେଇ ।

ଆକାଶେର ଅବସ୍ଥା ଭାଲ ନା । ମେଘ ଡାକଛେ । ବୋଝାଇ ଯାଚେ ବୃଷ୍ଟି ହବେ । ଶ୍ରାବଣ ମାସେର ଶୁରୁ । ରୋଜଇ ବୃଷ୍ଟି ହବାର କଥା । କଯେକଦିନ ଖରା ଗେଲ । ଆଜ ମନେ ହୟ ଆକାଶ ଭେଙେ ବୃଷ୍ଟି ନାମବେ । ବୃଷ୍ଟି ନାମାର ଆଗେ ଆଗେ କୋନ ଏକଟା ଆଶ୍ରୟେ ଚଲେ ଯାଓଯା ଉଚିତ । ସେଇ ଆଶ୍ରୟଟା କି? ବେବିଟେକ୍ସିଓଯାଲା ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ବଲଲ— ଖାଲାମ୍ବା ଆର କତ ଘୁରମୁ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, କମଳାପୁର ରେଲ ସ୍ଟେଶନେ ଚଲ ।

ଏହିକେ ବେବି ଯାଇବ ନା ।

ପଥେର ମାରଖାନେ ଆମି କୋଥାଯ ନାମବ?

ବୃଷ୍ଟିର ଫୋଟା ପଡ଼ିତେ ଶୁରୁ କରେଛେ । ଠାନ୍ତା ହାଓୟା ଦିଚ୍ଛେ । ସୁରାଇୟାର ମନେ ହଲ ତାଁର ଜୁର ଆସଛେ । ଜୁର ନା ଏଲେ ଅନ୍ଧ ହାଓୟାତେଇ ଏମନ କେଂପେ କେଂପେ ଉଠିଲେନ ନା ।

ଖାଲାମ୍ବା ଆମି କମଳାପୁର ଯାମୁ ନା । ଭାଡ଼ା ମିଟାଇୟା ଦେନ ।

ସୁରାଇୟାର ମନେ ହଲ ତିନି ବିପଦେ ପଡ଼େଛେ । ଆଶର୍ମେର ବ୍ୟାପାର ହଚ୍ଛେ ବିପଦେ ପଡ଼ିଲେଓ ତିନି ଅଞ୍ଚିର ବୋଧ କରଛେ ନା । ବରଂ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଖୁବ ଖାରାପ ସମୟେର ପରପରାଇ ଖୁବ ଭାଲ ସମୟ ଆସେ । ଏଟା ଜଗତେର ନିୟମ । ବେବିଟେକ୍ସିଓଯାଲା ରାସ୍ତାର ମାଝଥାନେ ତାକେ ନାମିଯେ ଦେବେ । ତିନି ବୃଷ୍ଟିତେ ଭିଜତେ ଥାକବେନ । ପଥେ ପାନି ଜମେ ଯାବେ । ପାନି ଭେଙେ ତିନି ଏଣ୍ଟିତେ ଥାକବେନ । କୋନ ଖୋଲା ମ୍ୟାନହୋଲେ ଇଚାଟ ଖେରେ ତିନି ନୋଂରା ପାନିତେ ପଡ଼େ ଯାବେନ । ତାର ହାତ ଥେକେ ଛିଟକେ ହାନ୍ତବ୍ୟାଗଟା ପଡ଼େ ଯାବେ । ତିନି ଆର ସେଇ ବ୍ୟାଗ ଖୁଁଜେ ପାବେନ ନା । ନୋଂରା କାଦା ପାନିତେ ତାଁର ଶରୀର ମାଖାମାଖି ହେଁ ଯାବେ । ତଥନ ଦେଖବେନ-ଗୁଣ୍ଡ ଟାଇପେର କିଛୁ ମାନୁଷ ଦୂର ଥେକେ ତାଁକେ ଦେଖଛେ । ତାଦେର ମଧ୍ୟେ ଏକଜନ ପାନିତେ ଛପଚପ ଶବ୍ଦ ତୁଲେ ଏଗିଯେ ଆସଛେ । ଏରଚେ । ଖାରାପ ଅବସ୍ଥାତୋ କିଛୁ ହତେ ପାରେ ନା । ଏ ରକମ ଖାରାପ ଅବସ୍ଥାର ପରାଇ ଭାଲ ଅବସ୍ଥା ଆସେ । ସେଇ ଭାଲ ଅବସ୍ଥାଟା କି?

ବୃଷ୍ଟି ଜୋରେସୋରେ ନେମେଛେ । ବେବିଟେକ୍ସିଓଯାଲା ତାକେ ନାମିଯେ ଦେଯନି । ବରଂ ବେବିଟେକ୍ସି ଚାଲିଯେ ନିୟେ ଯାଚେ । ମନେ ହୟ କମଳାପୁର ରେଲ୍‌ସ୍ଟେଶନେର ଦିକେଇ ନିୟେ ଯାଚେ । ତିନି କିଛୁ ଜିଜ୍ଞେସ କରଲେନ ନା । ନିୟେ ଯାକ, ଯେଥାନେ ଖୁଣି ନିୟେ ଯାକ । ବେବିଟେକ୍ସି ଥେକେ ବୃଷ୍ଟି ଦେଖତେ ତାଁର ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଶୀତ ଭାବଟା ଯଦିଓ ଆରୋ ପ୍ରବଳ ହେଁଥିଲେ । ଆଚାହା, ଆଜ ରାତେ ତାଁର ଜୀବନେର ବିସ୍ମୟକର କୋନ ଘଟନା ଘଟବେ ନାତୋ? କମଳାପୁର ରେଲ୍ ସ୍ଟେଶନେ ନେମେଇ ଯଦି ଦେଖେନ ଇମନେର ବାବା ଟ୍ରେନ ଥେକେ ନେମେଛେ । ରିକଶା ଖୁଁଜିଛେ । ଝାଡ଼ ବୃଷ୍ଟିର ରାତ ବଲେ ରିକଶା ପାଚେ ନା । ତାଦେର ବେବିଟେକ୍ସି ଥାମତେ ଦେଖେଇ ମାନୁଷଟା ଏଗିଯେ ଏଲ । ତାକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେ ବେବିଟେକ୍ସିଓଯାଲାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲଛେ, ଭାଡ଼ା ଯାବେ ।

କୋଥାଯା ଯାବେନ?

ମାଲିବାଗ ଯାବ ।

ମାଲିବାଗେର କୋନ ଖାନେ?

ରୋଲକ୍ରସିଂ ପାର ହୟେ ଗଲିତେ ଚୁକତେ ହବେ । ଗଲିର ମୋଡେ ଏକଟା କାବାବେର ଦୋକାନ ଆଛେ—
ମଦିନା କାବାବ ହାଉସ ନାମ । କାବାବ ହାଉସ ପାର ହୟେ ଅନ୍ଧ ଏକଟୁ ଗେଲେଇ ହବେ ।

ତଥନ ପେଛନେର ସୀଟ ଥେକେ ସୁରାଇୟା ବଲବେ— ତୋମାର କି ବାଡ଼ିର ନାମ୍ବାର ମନେ ଆଛେ? ବାଡ଼ିର
ନାମ୍ବାର କିଂବା ବାଡ଼ିଓୟାଲାର ନାମ? ମନେ ନା ଥାକଲେ ବାଡ଼ି ଖୁଁଜେ ପାରେ ନା ।

ତଥନ ମାନୁଷଟା ଦାରୁଣ ଅବାକ ହୟେ ବଲବେ, ଆରେ ସୁରାଇୟା ତୁମି! ତୁମି କୋଥେକେ?

ସୁରାଇୟା କ୍ଳାନ୍ତ ଭଙ୍ଗିତେ ବଲବେନ, ଜାନି ନା କୋଥେକେ ।

ମାନୁଷଟା ବଲବେ, ତୁମି ଏରକମ କେଂପେ କେଂପେ ଉଠିଛି କେନ? ଜୁର ନା-କି?

ବଲେଇ ହାତ ବାଡ଼ିଯେ କପାଳ ଛୁଯେ ଆଁକେ ଉଠେ ବଲବେ—ତୋମାରତୋ ଗାୟେ ଅନେକ ଜୁର । ଶାଡ଼ିଓ
ଭିଜିଯେ ଫେଲେଛି ।

ସୁରାଇୟା ବଲବେ, ଏହି ଶାଡ଼ିଟା ଦେଖେ ତୁମି କି କିଛୁ ବଲତେ ପାରବେ? କୋନ ସୃତି କି ତୋମାର
ମନେ ପଡ଼େ?

କିଛୁ ମନେ ପଡ଼ିଛେ ନାତୋ ।

ମନେ କରାର ଚେଷ୍ଟା କର । ଆଜ୍ଞା, ଆମି ତୋମାକେ ସାହାୟ କରି ତାରିଖଟା ହଚ୍ଛେ ୧୫େ ଆଗସ୍ଟ ।
ତୋମାର ଜନ୍ୟଦିନ ।

କିଛୁଇ ମନେ ପଡ଼ିଛେ ନା ।

ଆରୋ ଏକଟୁ ଚିନ୍ତା କର । ତୋମାର ଜନ୍ୟଦିନେ ଆମି ତୋମାକେ ଏକଟା ଉପହାର ଦିଲାମ । ତୁମି
ପ୍ଯାକେଟ ଖୁଲେ ଦେଖିଲେ ଏହି ଶାଡିଟା । ତୁମି ବିଶ୍ଵିତ ହୁଁ ବଲଲେ— ଏଟା ଆମାର ଉପହାର?
ଶାଡି? ଆମି ବଲଲାମ, ହଁ । ତୁମି ଅବାକ ହୁଁ ତାକାଲେ । ତଥନ ଆମି ବଲଲାମ, ଶାଡିଟା ତୋମାକେ
ଦିଲେଓ ପରବ । ଆମି । ଏବଂ ଏହି ଶାଡି ପରେ ସୁନ୍ଦର ହୁଁ ତୋମାର ସାମନେ ଉପାସିତ ହବ ।
କାଜେଇ ଉପହାରଟା ତୋମାର ଜନ୍ୟଇ ହଲ, ତାଇ ନା? ତୁମି ଚେଯେ ବଲଲେ, ହଁ । ଅବଶ୍ୟଇ ଆମାର
ଜନ୍ୟେ ।

ଏହି ଶାଡି ଆମି ବୃଦ୍ଧରେ ଶୁଦ୍ଧ ଏକବାରଇ ପରି । ତୋମାର ଜନ୍ୟଦିନେ । ପନ୍ଦରୋଇ ଆଗସ୍ଟ । ଆଜ
ପନ୍ଦରୋଇ ଆଗସ୍ଟ । ମଜାର ବ୍ୟାପାର କି ଜାନ, ଆଜ ସେ ତୋମାର ଜନ୍ୟଦିନ-ତୋମାର ଛେଳେମେଯେରା
ତା ଜାନେ ନା । ଆଜକେର ମତ ଦିନେ ତାଦେର କାରଣେ ଆମି ବାଢି ଥେବେ ବେର ହୁଁ ଏସେଛି ।
ଏସେ ଅବଶ୍ୟ ଭାଲାଇ ହୁଁଛେ । ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହୁଁ ଗେଲ ।

ସୁପ୍ରଭା କାଁଦିଛେ । ଇମନ ଗନ୍ଧୀର ମୁଖେ ବସେ ଆଛେ । ବୋନକେ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦିଯେ କୋନ କଥା ବଲିଛେ
ନା । କିଛୁକ୍ଷଣ ଆଗେ ମିଠୁ ଏସେଛିଲ । ସେ କିଛୁକ୍ଷଣ ବସେ ଉଠି ଚଲେ ଗେଛେ । ସୁପ୍ରଭା କାଁଦିତେ
କାଁଦିତେ ବଲଲ, ଭାଇୟା, ମା ଏଥନ କୋଥାଯ?

ଇମନ ବଲଳ, ଆମି କି କରେ ବଲବ କୋଥାଯ?

ତୋମାର ଦୁଃଖିତା ହଚ୍ଛେ ନା?

ହଚ୍ଛେ।

ଖୁଜିତେ ଯାବେ ନା।

କୋଥାଯ ଖୁଜିବ?

ସୁପ୍ରଭା ଚୋଖ ମୁଛୁଛେ। ଇମାନ ବୋନେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆଛେ। ତାର ଚୋଖ ମୁଖ କର୍ତ୍ତିନ। ତାକେ ଦେଖେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ସେ ଖୁବ ରେଗେ ଆଛେ।

ଭାଇଯା ବାଇରେ ଖୁବ ଝାଡ଼-ବୃଷ୍ଟି ହଚ୍ଛେ।

ବର୍ଷାକାଳେ ଝାଡ଼-ବୃଷ୍ଟିତୋ ହବେଇ।

ତୋମାର ଏକଟୁଓ ଦୁଃଖିତା ଲାଗଛେ ନା?

ସୁପ୍ରଭା ଶୋନ, ମାଯେର ପାଗଲାମୀ ଯତ ଦିନ ଯାଚେ ତତ ବାଡ଼ୁଛେ। କେଉ ମାକେ କିଛୁ ବଲଛେ ନା। ମାକେ ବଲା ଉଚିତ ନା? ସେଇ ବଲାଟାଇ ବଲେଛି। ମା ଆଜ ଏକଟା ଧାକ୍କାର ମତ ଖାବେ। ଏତେ ତାର ଲାଭ ହବେ।

କ୍ଷତିଓତୋ ହତେ ପାରେ।

ହାଁ, କ୍ଷତିଓ ହତେ ପାରେ । ଏଇ ରିକ୍ଷ ଆମାଦେର ନିତେଇ ହବେ । ମା ବାସ କରଛେ କଲ୍ପନାର ଜଗତେ । ମାର ଜଗତେର ସଙ୍ଗେ ବାନ୍ଧବେର ଜଗତେର କୋନ ମିଳ ନେଇ । ବାନ୍ଧବ ପୃଥିବୀଟା କେମନ ତାଁର ଦେଖା ଉଚିତ ।

ତୁମି ଟିଚାରଦେର ମତ କରେ କଥା ବଲବେ ନାତୋ ଭାଇୟା । ଆମାର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ତୁମି ଏ ରକମ ଶାନ୍ତ ଭଙ୍ଗିତେ କି ଭାବେ ବସେ ଆଛ ଆମି ସେଟାଇ ବୁଝତେ ପାରଛି ନା । ତୁମି ସତି ମାକେ ଖୁଜତେ ଯାବେ ନା?

ନା ।

ଆମି ବଡ଼ ମାମାକେ ନିଯେ ମାର ଖୋଜେ ଯାବ ।

ବଡ଼ ମାମା ସକାଳବେଳା ଚିଟାଗାଂ ଗିଯେଛେ । ଆଜ ରାତେ ଫିରବେନ ନା ।

ସୁପ୍ରଭା ଶୋନ, ତୁଇ ଆମାର ସାମନେ ବସେ କାଁଦବି ନା ଦେଖତେ ଖାରାପ ଲାଗଛେ ।

ସୁପ୍ରଭା ଉଠେ ଚଲେ ଗେଲ । ଯେ ଭଙ୍ଗିତେ ଗେଲ ତାତେ ମନେ ହଲ ଏକୁଣି ସେ ଏକାଇ ବାଡ଼ି ଥେକେ ବେର ହରେ ଯାବେ । ସେ ଗେଲ ଦୋତଳାର ବାରାନ୍ଦାୟ । ରେଲିଂ ଧରେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଥାକଲ । ତାର ଚୋଥେ ମୁଖେ ବୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଛେ । ବୃଷ୍ଟିର ପାନିତେ ଏବଂ ଚୋଥେର ଜଳେ ଏକାକାର ହରେ ଯାଚେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଆପ୍ରେକ୍ଷଣ । ଉପନ୍ୟାସ

ଅନେକକ୍ଷଣ ଧରେ ଟେଲିଫୋନ ବାଜଛେ । ମିତୁ ଉଠେ ଗିଯେ ରିସିଭାର ହାତେ ନିଯେ ହାଲୋ ବଲତେଇ
ଓପାଶ ଥେକେ ଟେଲିଫୋନ ରେଖେ ଦିଲ । କିଛୁକ୍ଷଣ ପର ଆବାର ଟେଲିଫୋନ । ମିତୁ ରିସିଭାର ହାତେ
ନିଯେଇ ବଲଲ, କେ ନବନୀ?

ଓପାଶେ କିଛୁକ୍ଷଣେର ଜନ୍ୟେ ନୀରବତା । ତାରପରଇ ନବନୀର ବିଶ୍ଵିତ ଗଲା—ଆପନି ମିତୁ ଆପା
ତାଇ ନା? କି କରେ ବୁଝଲେନ ଆମି ଟେଲିଫୋନ କରେଛି?

ଆମାର ଇ ଏସ ପି ପାଓୟାର ଆଛେ । ଆମି ଆଗେ ଭାଗେ ଅନେକ କିଛୁ ବୁଝାତେ ପାରି ।

ଯାନ । ଆପନି ଠାଟା କରଛେନ ।

ମୋଟେଇ ଠାଟା କରଛି ନା । ମାଝେ ମାଝେ ଆମି ପାରି—ପ୍ରମାଣ ଦେବ?

ଦିନତୋ ।

ଏହି ମୁହଁରେ ତୁମି ଏକଟା ସାଦା ଡ୍ରେସ ପରେ ଆଛ—ଶାଡ଼ି ପରେଛ, ନା ସାଲୋଯାର କାମିଜ ପରେଛ
ତା ବଲତେ ପାରଛି ନା—ତବେ ପୋଶାକେର ରଙ୍ଗ ଶାଦା ।

ହେଁବେ?

ହୟନି ।

ଓ ଆଚାହା । ଆମି ସବ ସମୟ ବଲତେ ପାରି ନା । ମାଝେ ମାଝେ ପାରି ।

ବଲୁନତୋ ଆମି କାନେ କି ରଙ୍ଗେ ପାଥରେର ଦୁଲ ପରେଛି ।

ବଲତେ ପାରଛି ନା ।

ସବୁଜ ପାଥରେର ଦୁଲ । ପାନ୍ନାର ଇମିଟିଶନ । ଆମାର ବଡ଼ ଚାଚା ଅସ୍ଟ୍ରେଲିଆୟ ଥାକେନ । ଇମିଟିଶନ । ଉନି ଦେଶେ ବେଡ଼ାତେ ଏସେଛେନ । କାରୋ ଜନ୍ୟ କିଛୁ ଆନେନ ନି । ଶୁଦ୍ଧ ଆମାର ଜନ୍ୟ ସବୁଜ ପାଥରେର ଦୁଲ । ଏନେଛେନ । ପ୍ରଥମେ ଆମି ଭେବେଛିଲାମ ରିୟେଲ, ପରେ ଜାନଲାମ ଇମିଟିଶନ ।

ତୋମାର ଏକଟୁ ମନ ଖାରାପ ହଲ ?

ଜ୍ଞାନ । ତବେ ମନ ଖାରାପ ଭାବ ବେଶୀକ୍ଷଣ ଥାକେ ନି । ଦୁଲ ଜୋଡ଼ା ଯେ କି ସୁନ୍ଦର । ଦେଖିଲେଇ ଆପନାର ମାଥା ସୁରେ ଘାବେ ।

ଆଜା ଏକଦିନ ଦେଖବ ।

ଆପା ଶୁନୁନ— ଆପନି କି କରେ ବଲଲେନ ଯେ ଆମି ଶାଦା କାପଡ଼ ପରେ ଆଛି ।

ଆମିତୋ ବଲତେ ପାରିନି ।

ନା, ପେରେଛେନ । ଆମି ଆସଲେ ମିଥ୍ୟା କରେ ବଲେଛି ପାରେନ ନି । ଆମି ଶାଦା ସାଲୋଯାର କାମିଜ ପରେଛି । ଏହି ସେଟଟା ଆମାର ମା ଆମାକେ କିନେ ଦିଯେଛେନ । ଗତବାର ଆମରା ଦିଲ୍ଲୀ ଗେଲାମ ।— ଦିଲ୍ଲୀ ଥେକେ କେନା । ଦିଲ୍ଲୀତେ ଏକଟା ଆନ୍ଦାରଗ୍ରାଉନ୍ଡ ମାର୍କେଟ ଆଛେ । ପାଲିକା ବାଜାର । ମା ପଢନ୍ତ କରେ କିନେଛେନ— ଆମାର ଦୁଃଖେର ବିଷ । ଶାଦା ରଙ୍ଗ ହଚ୍ଛେ ବିଧବାର ରଙ୍ଗ, ତାଇ ନା । ଆପା । ଆମାର ଫେଭାରିଟ କାଲାର କି ଜାନେନ— ଆମାର ଫେଭାରିଟ କାଲାର ହଚ୍ଛେ ରେଡ । ଆମି ଏକଟା

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ପ୍ରକଳ୍ପକ୍ଷ । ଉପନ୍ୟାସ

ବହୁ ଏ ପଡ଼େଛି ଲାଲ ରଙ୍ଗ ଯାଦେର ପ୍ରିୟ ତାରା ମାନୁଷ ହିସେବେ ଖୁବ ଭାଲ ହ୍ୟ । ଆପା ଶୁଣୁଣ, ଆମାର ଏଥିନ ଟେଲିଫୋନ ରେଖେ ଦିତେ ହବେ । ଆପନି କି ଆମାର ଜନ୍ୟ ଛୋଟ ଏକଟା କାଜ କରେ ଦିତେ ପାରବେନ?

ହାଁ ପାରବ । ଇମନକେ କିଛୁ ବଲତେ ହବେ?

ଜ୍ଞା । ଆଗାମୀ ପରଶ୍ର ଉନାର ଆମାକେ ପଡ଼ାତେ ଆସାର କଥା—ଏଦିନ ଆମାର ଛୋଟ ଖାଲାର ଛେଲେର ବାର୍ଥାରେ । ଆମାକେ ବାର୍ଥାରେ ଯେତେ ହବେ ।

ଇମନକେ ବଲବ ସେ ଯେନ ତୋମାକେ ପଡ଼ାତେ ନା ଯାଯ?

ନା ନା, ଆମି ପଡ଼ା ମିସ ଦିତେ ଚାଇ ନା । ଏମିତେଇ ଆମି ଖୁବ ଖାରାପ ଛାତ୍ରୀ । ଆପନି ଶୁଧୁ ବଲବେନ ଉନି ଯେନ ଏକଟୁ ଦେରୀ କରେ ଆସେନ ।

ଏକଟୁ ଦେରୀ ମାନେ କତକ୍ଷଣ ଦେରୀ? ଏକ ସଂଗ୍ଠା?

ଆଜି ଏକସଂଗ୍ଠା । ଆପା ଆସଲେ ଆମି ଜନ୍ମଦିନେ ଯେତେଇ ଚାଚିଲାମ ନା— କିନ୍ତୁ ଆମାର ଏକାଜିନ ଆମାକେ ଖୁବ ପଚନ୍ଦ କରେ । ଖୁବ ପଚନ୍ଦ କରେ ଶୁଣେ ଆପନି ଆବାର ଅନ୍ୟ କିଛୁ ଭେବେ ବସବେନ ନା, ଓର ବୟସ ହଲ ସାତ ବର୍ଷ ।

ଓ ଆଜା ।

ତାହଲେ ଆପା ଆମି ଏଥିନ ରାଖି? ଆପନାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲତେ ଆମାର ଏତ ଭାଲ ଲାଗେ । ମନେ ହ୍ୟ । କତଦିନେର ଯେ ଚେନା । ଆଜା । ଆପା ଆପନାଦେର ଓଦିକେ କି ବୃଷ୍ଟି ହଚ୍ଛେ?

ହଚେ ।

ଆମାଦେର ଏଦିକେଓ ହଚେ । ବର୍ଷାକାଳ ଆମାର କାଛେ ଜସନ୍ୟ ଲାଗେ— ବୃଷ୍ଟି, ବୃଷ୍ଟି, ବୃଷ୍ଟି । ତବେ ସବଚେ ଜସନ୍ୟ ଲାଗେ ଶୀତକାଳ । ଶୀତକାଳେ ଚାମଡ଼ା ଫେଟେ ଯାଯ ଏହି ଜନ୍ୟ । ଆମାର ଆବାର ଖୁବ ଡ୍ରାଇ ଫିଲା । ଆପା ଆପନାର ଫିଲ କି ରକମ Oily ନା ଡ୍ରାଇ?

ଠିକ ଜାନି ନା । ଆମାର ମନେ ହ୍ୟ ମାରାରି ଧରଣେର ।

ଆପନାର ଗାୟେର ରଙ୍ଗ ତାହଲେ ଶ୍ୟାମଲା । ଶ୍ୟାମଲା ମେଯେଦେର ଫିଲ ହ୍ୟ ନରମ୍ୟାଳ । ଆର ଯାରା ଖୁବ ଫର୍ମା ତାଦେର ଫିଲ ହ୍ୟ ଖୁବ ଡ୍ରାଇ ହବେ ନୟତ ଖୁବ ଓଯେଲି ହବେ । ଏହି ଜନ୍ୟେ ମାଝେ ମାଝେ ଆମାର କାଛେ ମନେ ହ୍ୟ—ଶ୍ୟାମଲା ହ୍ୟେ କେନ ଜନ୍ମାଲାମ ନା । ଲୋକେ ଆମାକେ କାଳୋ ବଲତୋ । ଲୋକେର ବଲାୟ କି ଯାଯ ଆସେ । ତାଇ ନା ଆପା?

ହଁ ତାଇ ।

ଆଜା ଏଥନ ରାଖି । ଖୋଦା ହାଫେଜ । ସରି ସରି । ଆଲ୍ଲାହ ହାଫେଜ । ଆମାର ଏକ ହଜୁର ଆଛେନ ଉନି ଆମାକେ ବଲେଛେନ କଥନୋ ଯେନ ଖୋଦା ହାଫେଜ ନା ବଲି । ସବ ସମୟ ଯେନ ଆଲ୍ଲାହ ହାଫେଜ ବଲି ।

ଦୁଟାତୋ ଏକଟି ।

ନା, ଏକ ନା । କି ଯେନ ଏକଟା ଡିଫାରେନ୍ସ ଆଛେ । ଆଜା ଆମି ହଜୁରକେ ଜିଞ୍ଜେସ କରେ ଆପନାକେ ଜାନାବ ।

ଟେଲିଫୋନ ରେଖେ ମିତୁ ଚୁକଳ ଇମନେର ଘରେ । ସହଜ ସ୍ଵାଭାବିକ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଇମନ ତୁଇ ଉଠେ କାପଡ଼ ପଡ଼ତୋ । ଏକ ଜାଯଗାୟ ଯାବ?

କୋଥାଯ?

କମଳାପୁର ରେଲ ସ୍ଟେଶନେ । ଆମାର ସିକ୍ରିଥସେନ୍ ବଲଛେ ଫୁପୁ କମଳାପୁର ରେଲସ୍ଟେଶନେ ବସେ ଆଛେନ ।

ଇମନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ତୁଇ ତୋର ସିକ୍ରିଥସେନେର ଫାଜଲାମୀ ଆମାର ସଙ୍ଗେ କରବି ନା । ତୋର ଧାରଣା ହେଁବେ ମା କମଳାପୁର ରେଲ ସ୍ଟେଶନେ— ତୁଇ ସେଇ ଧାରଣାର କଥା ବଲବି?

ରେଗେ ଘାଚିସ କେନ?

ରାଗଛି ନା ।

ଅବଶ୍ୟକ ରାଗଛିସ । ଯତ ରାଗଛିସ ତତି କୁଜୋ ହଚ୍ଛିସ । ଘାଡ଼ ସୋଜା କରେ ବସତେ ପାରିସ ନା । ହ୍ୟାଥ୍ସବ୍ୟାକ ଅବ ଢାକା ।

ବେବିଟେଞ୍ଚିତେ ଉଠେଇ ମିତୁ ହାସି ହାସି ମୁଖେ ବଲଲ, ଆଚା ଶୋନ ତୋକେ ଏକଟା ଜଟିଲ ପ୍ରକ୍ଳମ ଜିଙ୍ଗେସ କରି । ତୁଇତୋ ଆବାର ଠାନ୍ଡା ମାଥାର ଛେଲେ— ଭେବେ ଚିନ୍ତେ ଜବାବ ଦେ । ମନେ କର ଏକଟା ଛେଲେ ଏବଂ ଏକଟା ମେଯେ ଛୋଟବେଳା ଥେକେ ଏକ ସଙ୍ଗେ ବଡ଼ ହେଁବେ । ତାଦେର ମାଝେ ତୁଇ ତୁଇ ସମ୍ପର୍କ । ବଡ଼ ହେଁ ତାରା ବିଯେ କରଲ । ବିଯେର ପରେ ଯଦି ମେଯେଟା ସ୍ଵାମୀକେ ତୁଇ ତୁଇ କରେ ବଲେ ତାହଲେ ସ୍ଵାମୀ ବେଚାରା କି ରାଗ କରବେ?

ଇମନ ଜବାବ ଦିଚେ ନା । ବିଶ୍ଵିତ ହୟେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ମିତୁ ହାଲକା ଗଲାଯ ବଲଲ, ତୋକେ ଆରୋ କିଛୁ ହିନ୍ଟେ ଦିଯେ ଦି । ଧରେ ନେ ଛେଲେ ଏବଂ ମେଯେ ଫାସ୍ଟ କାଜିନ । ଏକି, ଏରକମ ରାଗି ଚୋଖେ ତାକିଯେ ଆଛିସ କେନ? ଠାଟା କରଛି । ଆମି ଠାଟାଓ କରତେ ପାରବ ନା?

ଇମନ ବଲଲ, ଏ ଧରନେର ଠାଟା ଆମାର ପଛନ୍ଦ ନା ।

ମିତୁ ହାଇ ତୁଳତେ ତୁଳତେ ବଲଲ, ଠାଟା ପଛନ୍ଦ ନା? ତାହଲେ ଠାଟା ନା । ସତି କଥାଇ ବଲଛି । ଏଥନ ବଲ ବିଯେର ପର ତୋକେ ଯଦି ଆମି ତୁଇ ତୁଇ କରେ ବଲି ତୁଇ କି ରାଗ କରବି? ଆଚା ବାବା ଯାକ ଜବାବ ଦିତେ ହବେ ନା । ବିଯେର ପର ତୁମି କରେଇ ବଲବ । ବିଯେର ପର କେନ— ଏଥନ ଥେକେଇ ବଲବ ।

ଇମନ ତାକିଯେ ଆଛେ । କି ବଲବେ ଭେବେ ପାଛେ ନା । ମିତୁ ବଲଲ, ଏଇ ତୁମିତୋ ଭିଜେ ଯାଚେଛୁ ଆରେକଟୁ ସରେ ଏସେ ବୋସ ।

ବଲେଇ ମିତୁ ହାସତେ ଶୁରୁ କରଲ । ତାର ହାସି ଆର ଥାମେଇ ନା । ଇମନ ଖୁବ ଚେଷ୍ଟା କରଛେ ମିତୁର ଉପର ରାଗ କରତେ । ରାଗ କରତେ ପାରଛେ ନା । ବରଂ ଅନ୍ୟ ରକମ ମାୟାଯ ମେ ଅଭିଭୂତ ହୟେ ପଡ଼ିଛେ । ତାର କାହେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ସେ ତାର ଏକଟା ଜୀବନ ଏଇ ବିଚିତ୍ର ମେଯେଟିର ମୁଖେର ଦିକେ ତାକିଯେ କାଟିଯେ ଦିତେ ପାରବେ ।

୧୧. ସୁରାଇୟା ତାଁର ପୁତ୍ର ପ୍ରସଂ ବନ୍ଦ୍ୟାବେ ଡେଖେ ପାଠ୍ୟଭିଜ୍ଞାନ

ସୁରାଇୟା ତାଁର ପୁତ୍ର ଏବଂ କନ୍ୟାକେ ଡେକେ ପାଠିଯେଛେନ । ଦୁଇନକେ ଏକ ସଙ୍ଗେ ତିନି ସଚରାଚର ଡାକେନ ନା । ସଖନ ଡାକେନ ତଥନ ବୁଝାତେ ହବେ ଗୁରୁତର କିଛୁ ବଲବେନ । ଗୁରୁତର ଧରଣେର କଥା ବଲାର ମତ ନତୁନ କୋନ ପରିଷ୍ଠିତି ତୈରି ହୟନି । କମଳାପୁର ରେଲ ଷ୍ଟେଶନ ଥିକେ ତିନି ଶାନ୍ତ ଭସିତେଇ ଫିରେଛେନ । ରାତେ ଭାତ ଖେଯେଛେନ । ଫାତେମା ଏସେ ତାର କଥାବାତାଁର ଜନ୍ୟେ କ୍ଷମା ଚେଯେଛେନ । କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ଆନ୍ତରିକଇ ଛିଲ । ଫାତେମା ବଲେଛେନ, ସୁରାଇୟା, ଦେଖ ଆମି ବୋକା ଏକଟା ମେଯେ । ବୋକାର କଥା ଧରତେ ନାହିଁ । ତୋମାର ଯେମନ ସ୍ଵାମୀର ସନ୍ଧାନ ନାହିଁ । ଆମାର ତେମନ ଛେଲେ ମେଯେର ସନ୍ଧାନ ନାହିଁ । ଛେଲେ ଦୁଟା କୋଥାଯ ଆଛେ ଜାନି ନା । ତାରା କି ଖାଯ କୋଥାଯ ସୁମାଯ-କିଛୁଇ ଜାନି ନା । ଆମାର ମେଯେ ମିତୁ ଆମାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲେ ନା । ବୋକା ମା ତାର ସଙ୍ଗେ ଆବାର କି କଥା? ତୋମାର ଭାଇ ସାତ ଦିନେ, ଦଶ ଦିନେ ଏକଟା କଥା ବଲେ । ଆମି କୋନ ଗଲ୍ଲ କରତେ ଶୁରୁ କରଲେ ପାଶ ଫିରେ ସୁମିଯେ ପଡ଼େ । ଏଥନ ସୁରାଇୟା ତୁମି ଯଦି ଆମାର କଥା ଧର, ଆମି କି କରବ?

ବଲେଇ ଫାତେମା କାଁଦତେ ଶୁରୁ କରଲେନ । କୋନ ମେକି କାନ୍ଦା ନା । ହାଉ ମାଟୁ କରେ । କାନ୍ଦା । ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ତିନି କିଛୁଇ ମନେ କରେନ ନି । ଭାବୀର ଉପର ତାଁର କୋନ ରାଗ ନେଇ । ରାଗ ଥାକଲେ ତିନି ଫିରେ ଆସତେନ ନା । ତିନି ଛେଲେମେଯେଦେର ଉପର ରାଗ କରେ ଚଲେ ଗିଯେଛିଲେନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଅପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

କାଜେଇ ବାଡ଼ିର ପରିସ୍ଥିତି ଏଥିନ ଖୁବଇ ସ୍ଵାଭାବିକ ବଲା ଚଲେ । ଏହି ସ୍ଵାଭାବିକ ପରିସ୍ଥିତିତେ ପୁତ୍ର-କନ୍ୟାକେ ଡେକେ ପାଠାନୋର ଅର୍ଥ ସୁପ୍ରଭା ଏବଂ ଇମନ କେଉଁ ବୁଝାତେ ପାରଛେ ନା । ଦୁଜନଇ ଏକ ସଙ୍ଗେ ସରେ ଚୁକଳ । ସୁପ୍ରଭାର ଚୋଖେ ଭୟ । ଇମନକେ ଦେଖେ କିଛୁ ବୋକା ଯାଚେ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଚୁଲ ଆଚଢାଚିଲେନ । ଏକ ସମୟ ତାର ମାଥା ଭର୍ତ୍ତି ଚୁଲ ଛିଲ । ଏଥିନ ଚୁଲ ଖୁବଇ ପାତଳା ହେଁ ଗେଛେ । ଚିରନୀ ଧରତେଇ ଭୟ ଲାଗେ । ମାଥାଯ ଚିରନୀ ଛୋଯାଲେଇ ଗାଦା ଗାଦା ଚୁଲ ଉଠେ ଆସେ । ତିନି ସୁପ୍ରଭାର ଦିକେ ତାକିଯେ ବଲିଲେନ, ତୋମରା ବୋସ ।

ଇମନ ଖାଟେ ଏସେ ବସଲ । ସୁପ୍ରଭା ଦରଜା ଧରେ ଆଗେର ଜୀଯଗାତେଇ ଦାଁଡିଯେ ରହିଲ ।

କେମନ ଆଛ ତୋମରା?

ଇମନ ବଲଲ, ଭାଲ ।

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଲ, ଆସଲ କଥା ବଲେ ଫେଲ ମା । ଟେନଶାନ ଲାଗଛେ । ବୈଶିକ୍ଷଣ ଏରକମ ଟେନଶାନେ ଥାକଲେ ଆମାରୋ ତୋମାର ମତ ଚୁଲ ପେକେ ଯାବେ ।

ସୁରାଇୟା ସୁପ୍ରଭାର ଦିକେ ତାକିଯେ ବଲିଲେନ, ତୋମାକେ ନା ବସତେ ବଲଲାମ, ତୁମି ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡିଯେ ଆଛ କେନ?

ସୁପ୍ରଭା ଭାଇୟେର ପାଶେ ବସଲ ଏବଂ ମନେ ମନେ ବଲଲ, ତୋମାର ଭୟେ ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡିଯେ ଆଛି ମା । ଯାତେ ବିପଦ ଦେଖିଲେଇ ଦୌଡ଼େ ପାଲାତେ ପାରି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ତୋମାଦେର ଦୁଇ ଭାଇ-ବୋନକେ ଡେକେଛି ଏକଟା ପ୍ରଶ୍ନ ଜିଜ୍ଞେସ କରାର ଜଣ୍ୟ । ତୋମରା ସତି ଜବାବ ଦେବେ । ତୋମାଦେର କି ଧାରଣା ଆମାର ମାଥା ଖାରାପ ହୟେ ଗେଛେ? ଗାଦାଖାନିକ କଥା ବଲାର ଦରକାର ନେଇ । ହଁ କିଂବା ନା ।

ଇମନ ବଲଲ, ନା ।

ଆମାକେ ଭୟ ପେଯେ କିଛୁ ବଲାର ଦରକାର ନେଇ । ତୋମାଦେର କି ଧାରଣା ସେଟା ଖୋଲାଖୁଲି ବଳ ।

ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଲ, ଖୋଲାଖୁଲି ବଲଲେ ତୁମି ଆମାକେ ମୋରବା ବାନିଯେ ଫେଲବେ । ସତି କଥା ତୋମାକେ ବଲା ସମ୍ଭବ ନା ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, କିଛୁଦିନ ଧରେ ଆମାର ମନେ ହଚ୍ଛେ ଆମାର ମାଥା ଏଲୋମେଲୋ ହୟେ ଯାଚ୍ଛେ । ତୋମାଦେର ସଙ୍ଗେ ଖାରାପ ବ୍ୟବହାର କରଛି । କରଛି ନା? ସୁପ୍ରଭା ତୁମି ବଳ, ଆମି କି ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଖାରାପ ବ୍ୟବହାର କରି?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ହଁ ମା କର । ତବେ ଖାରାପ ବ୍ୟବହାରଟା ଏଥନ ଗା ସହା ହୟେ ଗେଛେ । ଖାରାପ ବ୍ୟବହାର ତୁମି ଯଥନ କର ତଥନ ମନେ ହୟ ସବ ଠିକ ଆଛେ । ଯଥନ ଭାଲ ବ୍ୟବହାର କର ତଥନ ମନେ ହୟ କୋନ ଏକଟା ଗନ୍ଧଗୋଲ ହୟେଛେ । ଏଇ ଯେ ଏଥନ ସୁନ୍ଦର କରେ କଥା ବଲଛି ଏଥନ ଖୁବ ଭୟ ଲାଗଛେ । ଭୟେ ଆମାର ପାନିର ପିପାସା ପେଯେ ଗେଛେ ।

ସୁପ୍ରଭାକେ ବିଷ୍ମିତ କରେ ସୁରାଇୟା ହେସେ ଫେଲଲେନ । ଶବ୍ଦ କରେ ହାସଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ଏବଂ ଇମନ ଅବାକ ହୟେ ମାର ଖିଲଖିଲ ହାସି ଶୁଣଲ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋଟ୍ଟମ୍ବନ୍ଦୁ । ପ୍ରାପ୍ନେକ୍ଷଣ । ଉପନ୍ୟାସ

ସୁରାଇୟା ଛେଲେର ଦିକେ ଫିରେ ହାସିମୁଖେ ବଲିଲେନ, ତୋର ବୋନ୍ଟାତୋ ଭାଲ ରସିକ ହେଁଛେ । ମଜା କରେ କଥା ବଲା ଶିଖେଛେ । ବିଯେର ଆଗେ ଆମିଓ ଖୁବ ରସିକ ଛିଲାମ । କ୍ଳାସେ ଆମି ଯା ବଲତାମ ତାଇ ଶୁଣେ ଆମାର ବନ୍ଧୁରା ହେଁସେ ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ଖେତ । ବିଯେର ପର ସବ ମେଯେ କିଛୁଟା ବଦଲାଯ । ଆମିଓ ବଦଲାଲାମ । ତୋଦେର ବାବାତୋ ଖୁବ ଗନ୍ଧୀର ଧରଣେର ମାନୁଷ ଛିଲେନ ତାଁର ସଙ୍ଗେ ଥେକେ ଥେକେ ତାର ସ୍ଵଭାବେର ଖାନିକଟା ଆମାର ମଧ୍ୟେ ଢୁକେ ଗେଲ । ଆମିଓ ଗନ୍ଧୀର ଧରଣେର ହୟେ ଗେଲାମ ।

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ବାବା କି ଇମନ ଭୂଇୟାର ମତ ଛିଲ?

ସୁରାଇୟା ବଲଲ, ନା ଇମନ ବେଶୀ ଗନ୍ଧୀର ।

ମା ଠିକ ବଲେଛ । ଇମନ ଭାଇୟାକେ ମଜାର କିଛୁ ବଲ ଦେଖିବେ ସେ ହାସାର ବଦଲେ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ଫେଲଛେ ।

ଭୁରୁ କୁଁଚକାନୋର ଅଭ୍ୟାସ ତୋଦେର ବାବାରଓ ଛିଲ । ତବେ ମଜାର କଥା ବଲିଲେ ସେ ଖୁବ ହାସତୋ । ଏକବାର ରାତେ ଭାତ ଖେତେ ବସେ ତୋଦେର ବାବାକେ କି ଯେନ ବଲେଛି ସେ ଏମନ ହାସତେ ଶୁରୁ କରିଲ ଯେ ଶେଷେ ଶ୍ଵାସନାଲୀତେ ଭାତ ଢୁକେ ଗେଲ । ପ୍ରାୟ ମାରା ଯାବାର ଜୋଗାଡ଼ ।

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, କି ସର୍ବନାଶ! ତୁମି ବାବାକେ ମେରେ ଫେଲାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେଛିଲେ? ବଲେଛିଲେ କି?

କି ବଲେଛିଲାମ ମନେ ନେଇ । ମନେ କରାର ଚେଷ୍ଟା କରତୋ ମା । ଆମାର ଖୁବ ଶୁନତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ । ବାବାର ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରତିଟି ଖୁଁଟି ନାଟି ଜିନିସଇତୋ ତୋମାର ମନେ ଥାକେ । ଏଟାଓ ନିଶ୍ୟ ମନେ ଆଛେ ।

ସୁରାଇୟା ହଠାତ୍ ଗଞ୍ଜୀର ହେଁ ଗେଲେନ । ମାର ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପୁତ୍ର ଏବଂ କନ୍ୟା କାରୋଇ ଚୋଖ ଏଡ଼ାଲ ନା । ସୁପ୍ରଭା ଚୁପ କରେ ଗେଲ । ତିନ ନସ୍ବର ଦୂରବତୀ ବିପଦ ସଂକେତ । ନୌୟାନଗୁଲିକେ ନିରାପଦ ଆଶ୍ରୟେ ଫିରତେ ବଲା ହଚ୍ଛେ ।

ଇମନ ବଲଲ, ମା ତୁମି ଆମାଦେର କି ଜନ୍ୟେ ଡେକେଛ? ଗଲ୍ଲ କରାର ଜନ୍ୟେ ଡେକେଛି । ଗଲ୍ଲ କରାର ଜନ୍ୟେ ଡାକଲେ କି କୋନ ସମସ୍ୟା ଆଛେ ।

ନା, ସମସ୍ୟା ନେଇ ।

ସୁରାଇୟା ଏତକ୍ଷଣ ଛେଳେମେଯେଦେର ତୁଇ ତୁଇ କରେ ବଲଛିଲେନ, ଏଥିନ ତୁମିତେ ଚଲେ ଗେଲେନ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅବସ୍ଥା ସୁବିଧାର ନା । ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ତୋମରା ଥାକୋ ତୋମାଦେର ମତ । ଆମି ଥାକି ଆମାର ମତ । ମାଝେ ମାଝେ ଗଲ୍ଲ କରାର ଇଚ୍ଛାତୋ ହତେ ପାରେ । ନା-କି ପାରେ ନା । ନା-କି ଇଚ୍ଛା ହେଁଯାଟା ଅପରାଧ?

ଇମନ ବିରତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଅପରାଧ ହବେ କେନ?

ତୁମି ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ଏମନ-ମୂର୍ତ୍ତିର ମତ ବସେ ଆଛ—ଦେଖେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ଆମାର କଥାବାର୍ତ୍ତା ତୋମାର ଅସହ୍ୟ ଲାଗଛେ ।

ତୋମାର ଯଦି ଏମନ ମନେ ହେଁ ଥାକେ ତାହଲେ ଖୁବ ଭୁଲ ମନେ ହେଁଯେଛେ । ଅନେକ ଦିନ ପର ତୋମାର କଥା ଶୁଣେ ଭାଲ ଲାଗଛିଲ ।

ଏଥିନ ଆର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା?

ହଠାତ୍ କେନ ରେଗେ ଯାଚ୍ଛ ମା?

ହଠାତ୍ ରାଗ ଉଠିଛେ ବଲେ ରାଗଛି।

ଇମନ ବଲଲ, ମା ତୋମାର କଥା ଯଦି ଶେଷ ହୁଏ ଥାକେ ତାହଲେ ଆମି ଯାଇ । ଆମାର କ୍ଲାସେର ଏକଟା ଛେଲେ ଏମେହେ । ଓ ଏକା ବସେ ଆଛେ ।

ଥାକୁକ ଏକା ବସେ । ଆମାର କଥା ଶେଷ ହୁଏ ନି । ଆମି ତୋମାଦେର ଡେକେଛି ଏକଟା ଜରୁରୀ କଥା ବଲାର ଜଣେ । ଜରୁରୀ କଥାଟା ହଚ୍ଛେ, ଆମି ଏହି ବାଢ଼ିତେ ଥାକିବ ନା ।

ଇମନ ବଲଲ, କୋଥାଯ ଯାବେ?

ଆଲାଦା ବାସା ଭାଡ଼ା କରେ ତୋମାଦେର ନିଯେ ଥାକବ ।

ଇମନ ମାଯେର ଦିକେ ତାକାଳ । କିଛୁ ବଲଲ ନା । ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ଇତ୍ତେଫାକ ପତ୍ରିକାଯ ଅନେକ ବାଢ଼ି ଭାଡ଼ାର ବିଜ୍ଞାପନ ଛାପା ହୁଏ । ଆମି ବିଜ୍ଞାପନଗୁଲି ପଡ଼େଛି । ତାକାର ଆଶେ-ପାଶେ ତିନ ହାଜାର ଟାକାର ମଧ୍ୟେ ଦୁଇ ରଖମେର ବାସା ପାଓଯା ଯାଏ । ତିନ ହାଜାର ଟାକାଯ ବାସା ଭାଡ଼ା କରଲାମ, ଆର ବାସାର ଖରଚ ଯଦି ପାଁଚ ହାଜାର ଟାକା ଧରି-ତାହଲେ ମାସେ ଆଟ ହାଜାର ଟାକା ହଲେଇ ଆମାଦେର ହୁଏ ଯାଏ ।

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ମାସେ ଆଟ ହାଜାର ଟାକା ପାବେ କୋଥାଯ?

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ଆମି ଯେଥାନ ଥେକେ ପାରି ଜୋଗାଡ଼ କରବ । ସେଇ ଦାୟିତ୍ୱ ତୋମାଦେର ନା । ସେଇ ଦାୟିତ୍ୱ ଆମାର ।

ଇମନ ବଲଲ, ତବୁ ଶୁଣି ଟାକାଟା ତୁମି ପାବେ କୋଥାଯ?

ଆମି ଏଥିନୋ ଚିନ୍ତା କରିନି ।

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ମା ଭାଇୟା ଆଗେ ପାଶ କରିବ । ଭାଇୟା ଯା ଭାଲ ଛାତ୍ର ସେ ପାଶ କରାର ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ଇଉନିଭାସିଟିର ଟିଚାର ହେଁ ଯାବେ । କୋୟାଟାର ପାବେ । ତଥନ ଆମରା କୋୟାଟାରେ ଉଠିବ ।
ଆର ବାସା ଭାଡ଼ା କରତେ ହବେ ନା ।

ଏତଦିନ ଆମି ଅପେକ୍ଷା କରତେ ପାରିବ ନା । ତୋମାଦେର ନିଯେ ଆମି ଆଲାଦା ଥାକବ । ନିଜେ
ରାନ୍ନା କରିବ । ଘର ପରିଷ୍କାର କରିବ । ଗୋଛାବ । ଫୁଲେର ଟିବେ ଗାଛ ଲାଗାବ । ସଂସାରଟା ହବେ । ଆମାର
ନିଜେର । କଲମି ଶାକେର ମତ ଭେସେ ଭେସେ ବେଡାନୋ ସଂସାର ନା ।

ଇମନ ବଲଲ, ନିଜେର ଆଲାଦା ସଂସାର ଚାଚ୍ଛ ଖୁବ ଭାଲ କଥା-ଏଥନତୋ ସନ୍ତ୍ଵବ ହଚେ ନା । ପ୍ରତି
ମାସେ ଆଟ ହାଜାର ଟାକା ତୁମି ନିଶ୍ଚଯିତ୍ବ ଭିକ୍ଷା କରେ ଜୋଗାଡ଼ କରତେ ପାରିବେ ନା?

ଯଦି ଜୋଗାଡ଼ କରତେ ପାରି ତୁଇ କି ଆଲାଦା ବାସା କରିବି?

ହାଁ କରିବ ।

ବେଶ ଆମି କମ ପକ୍ଷେ ତିନ ବହୁ ଆଲାଦା ବାସା ଭାଡ଼ା କରେ ଥାକାର ମତ ଟାକା ତୋକେ ଜୋଗାଡ଼
କରେ ଦେବ, ତୁଇ ବାସା ଭାଡ଼ା କରିବି । ତୋର ବାବାର ଅଫିସ ଥେକେ ଏକଟା ପଯସା ଆମି ଆଜ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇନି—ଏଥନ ନେବ ।

ଟାକା ପେତେ ହଲେ ବାବା ମାରା ଗେଛେ ଏହି ଜାତୀୟ କାଗଜପତ୍ର ଦିତେ ହୁଯା । ତୁ ମିଠୋ ସେଟା କଥନୋ କରତେ ଚାଓ ନି-ଏଥନ କରତେ ଚୋଚ୍ଛ କେନ?

ଏଥନେ କରତେ ହବେ ନା । ପନ୍ଦରୋ ବଛରେ ବୈଶୀ ନିଖୋଁଜ ଥାକଳେ-ଡେଥ ସାଟିଫିକେଟ ଲାଗେ ନା । ଭାଇଜାନ ଅଫିସ ଥେକେ ଖୋଁଜ ଏନେହେନ ।

ଓ ଆଚା ।

ସବ ମିଲିଯେ ପାଁଚ ଲାଖେର ମତ ଟାକା ପାଓଯା ଯାବେ । ଏହି ଟାକାଯ ତୋର ଚାକରି ନା ହୁଯା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମରା ବାସା ଭାଡ଼ା କରେ ଥାକତେ ପାରବ । ପତ୍ରିକାଯ ଏକଟା ବାଡ଼ି ଭାଡ଼ାର ବିଜ୍ଞାପନ ଉଠେଛେ । ଆମାର ଖୁବ ପଛନ୍ଦ ହେଯେଛେ । ଦାଗ ଦିଯେ ରେଖେଛି । ମନ ଦିଯେ ଶୋନ, ପଡ଼େ ଶୁଣାଛି ।

ସୁରାଇୟା ପତ୍ରିକା ହାତେ ନିଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଲ, କି ସର୍ବନାଶ, ମା ଆବାର ଆମାଦେର କି ଯନ୍ତ୍ରଣାଯ ଫେଲାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଛେ!

ତୋରା ମନ ଦିଯେ ଶୋନ -ଦୁଇ ରୂପ, ଦୁଇ ବାଥ ରୂପ । ଡ୍ରୟିଂ, ଡାଇନିଂ । ଉତ୍ତରେ ବାରାନ୍ଦା । ଖୋଲାମେଲା, ପ୍ରଚୁର ଆଲୋ ହାଓଯା । ଭାଡ଼ା ଗ୍ୟାସ ଓ ପାନି ସହ ୩୫୦୦ ଟାକା । ୬ ମାସେର ଅଗ୍ରୀମ ଆବଶ୍ୟକ । କି, ଭାଲ ନା?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ହଁ ଭାଲ ।

ଚଲ ଦେଖେ ଆସି ।

ଇମନ ବଲଲ, ଏଥନ ଦେଖେ ଆସବେ?

ହାଁ ଏଥିନ ଦେଖେ ଆସବ । ଏକଟା ବୈବିଟେକ୍ସି ଡାକ ଦେ । ତିନଜନ ମିଲେ ଚଲେ ଯାଇ । ଦୁଟା ରକ୍ତମତୋ । ଏକଟାତେ ଆମି ଆର ସୁପ୍ରଭା ଥାକିବ, ଏକଟାତେ ଇମନ ଥାକବେ । ଉତ୍ତରେର ବାରାନ୍ଦାୟ ଆମି ଫୁଲ ଗାଛେର ଟବ ରାଖବ । ଅବଶ୍ୟ ଶିତକାଳେ ଖୁବ ଠାଣ୍ଡା ଲାଗବେ । ଉତ୍ତରେ ହାଓୟା ।

ଇମନ ବଲଲ, ଏଥିନ ଦେଖେତୋ ମା ଲାଭ ନେଇ । ବାସା ପଛନ୍ଦ ହଲେଓ ତୁମି ନିତେ ପାରବେ ନା । ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଟାକା ନେଇ । ଟାକାଟା ଆସୁକ ତାରପର ଆମରା ବାଡ଼ି ଦେଖେ ବେଡ଼ାବ ।

ସୁରାଇୟା କ୍ଳାନ୍ତ ଭଞ୍ଜିତେ ବଲଲେନ, ଆଛା ତୋରା ଯା ।

ଇମନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଚାନା ଥେକେ ନେମେ ଚଲେ ଗେଲ ।

ମାର ମୁଖେର ଦିକେ ତାକିଯେ ସୁପ୍ରଭାର ଖୁବ ମାୟା ଲାଗଛେ । କି ରକମ ହତଶ ମୁଖ କରେ ବସେ ଆଛେନ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ଏକୁଣି କେଂଦେ ଫେଲବେନ । ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ମା ଚଳ ତୁମି ଆର ଆମି—ଆମରା ଦୁଜନେ ମିଲେ ଦେଖେ ଆସି ।

ସୁରାଇୟା ଆନନ୍ଦିତ ଗଲାୟ ବଲଲେନ, ତୁଇ ଯାବି?

ହାଁ ଯାବ ।

ବାଡ଼ି ପଛନ୍ଦ ହଲେତୋ କୋନ ଲାଭ ହବେ ନା । ବାଡ଼ି ଭାଡ଼ା ନିତେ ପାରବ ନା ।

ନିତେ ପାରବେ ନା କେନ? ପଛନ୍ଦ ହଲେ ବଡ଼ ମାମାର କାଛ ଥେକେ ଟାକା ଧାର ନିୟେ ଛୟ ମାସେର ଅୟାଡଭାଙ୍ଗ ଦିଯେ ଦେବେ । ବାବାର ଟାକାଟା ପେଲେ ମାମାର ଟାକା ଫେରତ ଦିଲେଇ ହବେ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ଚଳ ଯାଇ ।

ମିତୁ ଆପାକେ ସଙ୍ଗେ ନେବ । ମା?

କାଉକେ ସଙ୍ଗେ ନିତେ ହବେ ନା । ତୁହି ଆର ଆମି ଯାଇ । ତୋର ବୁନ୍ଦିଟା ଆମାର ପଛନ୍ଦ ହୟେଛେ । ଠିକହି ବଲେଛିସ, ଭାଇଜାନେର କାହିଁ ଥେକେ ଧାର ନିଲେଇ ହବେ ।

ସୁପ୍ରଭାର ଇଚ୍ଛେ କରଛେ ଜିଜ୍ଞେସ କରେ ।—ଏତଦିନ ପର ତୋମାର ହଠାଂ ଆଲାଦା ବାଡ଼ି ନେବାର ଇଚ୍ଛା ହଲ କେନ?

ଜିଜ୍ଞେସ କରଲ ନା । ମାର ମେଜାଜ ଏଥିନ ଭାଲ । ସେଇ ଭାଲଟା ବଜାଯ ଥାକୁକ । ପ୍ରଣ ଶୁଣେ ମା ଯଦି ଆବାରୋ ଉଲ୍ଲେ ଯାନ ତାହଲେ ସମସ୍ୟା ହବେ । ସୁପ୍ରଭାର ଧାରଣା ତାର ମାର ମଗଜେର ଭେତରେ ମାକଡ଼ିଶାର ମତ ଦେଖିତେ କିଛୁ ପୋକା ବାସ କରେ । ପୋକାଗୁଲି ହଲ ମେଜାଜ ଖାରାପେର ପୋକା । ଏରା ମାଝେ ମଧ୍ୟେ ଗର୍ତ୍ତେର ଭେତର ଥେକେ ବେର ହୟେ ଆସେ । ତଥନ ମା ଅନ୍ୟ ମାନୁଷ ହୟେ ଯାନ । ପୋକାଗୁଲି ଏଥିନ ଗର୍ତ୍ତେର ଭେତର ଲୁକିଯେ ଆଛେ । ଥାକୁକ । ଖୁଚିଯେ ଏଦେର ଗର୍ତ୍ତ ଥେକେ ବେର କରାର କୋନ ଦରକାର ନେଇ ।

ବାସା ଦେଖେ ସୁରାଇୟାର ଖୁବହି ମନ ଖାରାପ ହଲ । ଏକ ତଳାଯ ଅନ୍ଧକାର ଛାତା ପଡ଼ା ସ୍ୟାତସ୍ୟାତେ ଘର । ଏକ ଚିଲିତେ ବାରାନ୍ଦା । ସେଇ ବାରାନ୍ଦାର ସାମନେ ପାହାଡ଼ ସମାନ ବାଡ଼ି ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ । ଦିନେର ବେଳାତେଓ ବାରାନ୍ଦା ଅନ୍ଧକାର ।

ମୁଖ୍ୟମୂଳ ଗୋଥମାଦ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ବାଦୁରଦେର ଥାକାର ଜନ୍ୟେ ଏହି ବାଡ଼ିଟା ଖୁବ ଭାଲ ମା । ଚବିଶଘନ୍ଟା ଅନ୍ଧକାର । ଏହି ବାଡ଼ିର ନାମ ହେଉୟା ଉଚିତ ବାଦୁର-ଭିଲା ।

ସୁରାଇୟା ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଗେନ; ତାହଲେ ଆଲୋ ହାଓୟା ଏହିସବ ମିଥ୍ୟା କଥା କେନ ଲିଖଲୋ?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲଲେ ଦୋଷ ହୟ ମା । ଲିଖଲେ ଦୋଷ ହୟ ନା । ଉପନ୍ୟାସିକରା ଯେ କ୍ରମାଗତ ମିଥ୍ୟା କଥା ଲିଖେନ ତାଦେରତୋ ଦୋଷ ହୟ ନା ।

ସୁରାଇୟା ବଲଗେନ, ଚଲ ଫିରେ ଯାଇ ।

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ବେର ହେଁଛି । ସଖନ ଚଟି କରେ ଫିରବ କେନ? ଚଲ ରିକଶା ନିଯେ ଘୁରତେ ଥାକି । ଟୁଲେଟ ଦେଖଲେଇ ରିକଶା ଥେକେ ନେମେ ପଡ଼ିବ ।

ଏଟା ମନ୍ଦ ନା । ଭାଡ଼ା ବାଡ଼ି ସମ୍ପର୍କେ ଏକଟା ଧାରଣା ହବେ ।

ପିପାସା ପେଯେଛେ ମା । ଠାନ୍ତା ଏକ କ୍ୟାନ କୋକ କିନେ ଦେବେ?

ରାତେ ଘୁମୁତେ ଯାବାର ସମୟ ଇମନ ଦେଖେ ବିଦେଶୀ ଟିକିଟ ଲାଗାନୋ ଏକଟି ଖାମ ବାଲିଶେର ଉପର ପଡ଼େ ଆଛେ । ଇମନେର ବୁକ ଧରକ କରେ ଉଠିଲ । କାର ଚିଠି—ଛୋଟ ଚାଚାର? ନିଶ୍ଚଯଇ ଦୁପୁର ବେଳା ଏସେଛେ । କେଉ ଏକଜନ ଲୁକିଯେ ରେଖେଛେ । ଏକ ସମୟ ରେଖେ ଦିଯେଛେ ତାର ବାଲିଶେର ଉପର ଯେନ ଠିକ ଘୁମୁତେ ଯାବାର ସମୟ ତାର ଚୋଖେ ପଡ଼େ ଏବଂ ସେ ଆନନ୍ଦେ ଅଭିଭୂତ ହୟ । ସେଇ ଏକଜନଟା କେ? ମିତୁ? ଅବଶ୍ୟକ ମିତୁ । ମିତୁ ଛାଡ଼ା ଏହି କାନ୍ଦ ଆର କେ କରବେ!

কতদিন পরে ছোট চাচার চিঠি এসেছে! ইমনের খাম খুলতেও মায়া লাগছে। খাম খুললেইতো চিঠি শেষ। এরচে যতক্ষণ পারা যায় খাম হাতে নিয়ে বসে থাকা যাক। ছোট চাচাকে দেখতে ইচ্ছে করছে। কেমন হয়েছেন। ছোট চাচা কে জানে? হট করে কোন একজন মেম সাহেবকে বিয়ে করে ফেলেননিতো? ইমনের ধারণা ছোট চাচার কোনদিন বিয়ে হবে না। কারণ ছোট চাচাকে স্বামী হিসেবে পাবার জন্যে যে পূণ্যবল দরকার সেই পূণ্যবল খুব কম মেয়ের আছে।

চিঠির সম্মোধন ইংরেজীতে হলেও চিঠিটা বাংলায় লেখা। এমন ভাবে লেখা যেন বাচ্চা ছেলেকে লেখা হচ্ছে। যেন ইমন আগের মতই আছে তার বয়স বাড়ে নি।

My dear hard nut

কেমন আছিসরে ব্যাটা—ভুলভুলি, গুলগুলি। অনেক দিন তোদের খোঁজ খবর নিতে পারিনি
কারণ আমার হয়েছে মাথার ঘায়ে কুন্তা পাগল অবস্থা। ভুল বললাম। শুধু মাথার ঘা না,
সর্বাঙ্গে ঘা। জেল টেল খেটে একাকার। দুটা বাজিলিয়ান ছেলের সঙ্গে রূম শেয়ার করে
থাকতাম। ওরা ড্রাগ ডেলিভারীর সঙ্গে যুক্ত ছিল। ওদের পুলিশ ধরল সঙ্গে আমাকেও
ধরল। ওদের সাজা হল দশ বছর করে। আমার বিরুদ্ধে কোন প্রমাণ নেই তারপরেও
ঝাড়া তিন বছরের জেল। তবে ওদের জেলখানাগুলি ভাল। যতটা কষ্ট হবে ভেবেছিলাম
ততটা হয়। নি। তোদের কিছু জানাই নি তোরা শুনে কষ্ট পাবি তাই। এমিতেই তোদের
কষ্টের সীমা নেই। গোদের উপর বিষ ফোড়া, সরি, গোদের উপর ক্যানসার করে লাভ
কি।

ଜେଲେ ଥାକାର ସମୟ ପ୍ରାୟଇ ତୋକେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖତାମ । ଏକଟା ସ୍ଵପ୍ନେ ଦେଖି ତୁଇ ରିକଶା ଥେକେ ପଡ଼େ ପା ଭେଙେ ଫେଲେଛିସ । ଆମି ଛୋଟାଛୁଟି କରେ ତୋକେ ହାସପାତାଲେ ନିଯେ ଯାଚି । ତୁଇ କାନ୍ଧାକାଟି କିଛୁଇ କରଛିସ ନା । ମୁଖ ଭୋତା କରେ ଆମାର ଗଲା ଜଡ଼ିଯେ ଧରେ ରେଖେଛିସ । ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖେ ଖୁବଇ ମନ୍ଟା ଖାରାପ ହେଁଛିଲ ।

ଜେଲ ଥେକେ ବେର ହେଁଛି । ସଙ୍ଗେ ବେଶ କିଛୁ ଟାକା ନିଯେ । ଏ ଦେଶେର ଜେଲେ କଯେଦୀରା ନାନାନ ଧରଣେର କାଜ କରେ, ତାର ଜନ୍ୟ ପାରିଶ୍ରମିକଓ ପାଯ । ସେଇ ପାରିଶ୍ରମିକ ଜମା ଥାକେ । କଯେଦବାସ ଶେଷ ହଲେ ଟାକାଟା ଦିଯେ ଦେଯା ହ୍ୟ । ଜେଲ ଖାଟା ମାନୁଷତୋ ଆର ଚଟ କରେ ଚାକରି ଜୋଗାଡ଼ କରତେ ପାରେ ନା । ଏଇ ଟାକାଟା ତଥନ କାଜେ ଲାଗେ ।

ଯାଇ ହୋକ, ଆମାର ଜେଲ ରୋଜଗାର ଥେକେ ତୋକେ କିଛୁ ପାଠାଲାମ । ତୁଇ ସୁପ୍ରଭାକେ ଦାମୀ ଏକଟା କୋନ ଉପହାର କିନେ ଦିବି । ଭାବୀକେ ଅବଶ୍ୟକ ଏକଟା ଭାଲ ଶାଡ଼ି କିନେ ଦିବି । ତୋର ଯତ ବନ୍ଦୁବାନ୍ଧବ ଆଛେ ସବାଇକେ କିଛୁ ନା କିଛୁ ଗିଫଟ ଦିବି । ଶୁଦ୍ଧ ତୁଇ ନିଜେ କିଛୁ ନିବି ନା । ଟାକାଟା

କି ରେ ବ୍ୟାଟା, ତୋକେ କେମନ ପ୍ଯାଚେ ଫେଲେ ଦିଯେଛି । ତୋର ଉପହାର ଆମି ନିଜେ ନିଯେ ଆସବ ।

ବ୍ୟାଟାରେ ତୁଇ ଭାଲ ଥାକିସ । ତୋକେ ଏକଟା କଥା ବଲି, ଆମି ଯଥନ ଖୁବ ବଡ଼ ରକମେର ଝାମେଲାୟ ପଡ଼ି — ଚୋଖେ ଅନ୍ଧକାର ଦେଖି ତଥନ ତୋର ଛୋଟବେଳାର ଛବିଟା ମନେ କରାର ଚେଷ୍ଟା କରି । ଗନ୍ଧୀର ଧରଣେର ଏକଟା ଶିଶୁ—ଅସ୍ତ୍ରବ ବୁଦ୍ଧି । ସେ ବୁଦ୍ଧିର ସବଟାଇ ମେଲାରେ ଗୋପନ କରେ ରାଖେ । ବୁଦ୍ଧିର ଚେଯେଓ ବେଶୀ ଘାର ମାଯା । ସେ ମାଯାଓ କେବଳିକେ ଦେଖିବାକୁ ଦେଇ ନା । ଗୋପନ କରେ ରାଖେ । ଯଥନ ସେଇ ସୁନ୍ଦର ଛବିଟା ମନେ ଭେସେ ଉଠେ ତଥନ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଆର ଗାୟେ ଲାଗେ ନା ।

ବ୍ୟାଟା ଆଜ ଯାଇ । ପରେ ତୋକେ ଆରୋ ଲସ୍ବା ଚିଠି ଦେବ ।

ହିତ ଛୋଟ ଚାଚା

ଚିଠିର ସଙ୍ଗେ ଏକଶ ଡଲାରେର ଦୁଟା ନୋଟ । ଇମନ ବାତି ନିଭିୟେ ମଶାରିର ଭେତର ଢୁକେ ଗେଲ । ଛୋଟ ଚାଚାର ଚିଠିଟୀ ମେ ଗାଲେ ଚେପେ ଧରେ ରାଖିଲ । ତାର କେନ ଜାନି ମନେ ହଚ୍ଛେ-ଛୋଟ ଚାଚା ଅନେକ ଦୂର ଥେକେ ହାତ ବାଡ଼ିୟେ ତାର ଗାଲ ଛୁଯେ ରେଖେଛେ-ଏବଂ ମୁଖେ ବଲଛେ — ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୋନା, ଚାଁଦେର କଣା, ଭୁନଭୁନ, ଖୁନଖୁନ, ସୁନସୁନ । ଭୁଲଭୁଲି, ଗୁଲଗୁଲି, ପୁଲପୁଲି ।

ରାତ ପ୍ରାୟ ଏକଟା ବାଜେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ବାରାନ୍ଦାୟ ହାଁଟାହାଁଟି କରଛେ । ତାଁର ସୁମ ଆସଛେ ନା, ମାଥା ଦପଦପ କରଛେ । ମାଥାଯ ପାନି ଢାଲିଲେ ଭାଲ ହତ । ଏକା ଏକା ମାଥାଯ ପାନି ଢାଲା ଯାଯ ନା । ଏତ ରାତେ କାଉକେ ଡେକେ ତୁଳତେଓ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା ।

ସୁମ ନା ଏଲେ ମାନୁଷ କି କରେ? ତାର ଜାନା ନେଇ । ସୁମେର ସମସ୍ୟା ତାର କଥିନୋ ହୟନି । ସାରାଦିନ ପରିଶ୍ରମେର ପର, ରାତେ ସୁମୁତେ ଯେତେନ—ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁମ ଆସତୋ । ବୟସ ବାଡ଼ିଲେ ମାନୁଷେର ସୁମ କମେ ଯାଯ । ତାଁର ବୟସ ବାଡ଼ିଛେ । ସୁମ କମାର ଏଟାଓ ଏକଟା କାରଣ ହତେ ପାରେ । ଶୋଭନ ଏବଂ ଟୋକନେର କାନ୍ତକାରଖାନାଓ ତାର ମନେ ହୟତବା ଚାପ ଦିଚେ । ଶୋଭନ, ଟୋକନେର ବ୍ୟାପାରଟା ଅବଶିୟ ତୁଚ୍ଛ କରାର ମତ ନଯ । ତିନି ତୁଚ୍ଛ କରେ ଯାଚେନ । ସେ କୋନ ସଟନାଇ ବଡ଼ କରେ ଦେଖିଲେ ବଡ଼, ଛୋଟ କରେ ଦେଖିଲେ ଛୋଟ । ପୁରୋ ଜିନିସଟାଇ ନିର୍ଭର କରଛେ କିଭାବେ ଦେଖା ହଚ୍ଛେ ତାର ଉପର । ସୁରାଇୟାର ସ୍ଵାମୀ ହାରିଯେ ଗେଛେ । ଏହି ସଟନାଟାକେ ଅନେକ ବଡ଼ କରେ ଦେଖିଛେ ବଲେ ଆଜ

ସୁରାଇୟାର ଏହି ଅବନ୍ତା । ମାନୁଷ ହାରିଯେ ଯାଓଯା ତେମନ କୋନ ବଡ଼ ବ୍ୟାପାର ନା । ଯୁବକ ଛେଲେ ବିଗଡ଼େ ଯାଓଯାଓ କୋନ ବଡ଼ ବ୍ୟାପାର ନା ।

ସୁତ୍ରପୁର ଥାନାର ଓସି ସାହେବକେଓ ତିନି ତାଇ ବଲଲେନ । ଓସି ସାହେବ ତାର ଅଫିସେ ଏସେଛିଲେନ । ମାଟି ଡିଯାର ଧରଣେର ଅମାୟିକ ଭଦ୍ରଲୋକ । ପାଯଜାମା ପାଞ୍ଜାବୀ ପରେ ଏସେଛିଲେନ ବଲେ ମନେ ହଚ୍ଛିଲ, କୋନ କଲେଜେର ବାଂଲାର ଶିକ୍ଷକ । ପାନ ଖାଚିଲେନ ବଲେ, ଠେଁଟ୍ ଓ ଲାଲ ହୟେ ଆଛେ । ଚୋଖେ ମୋଗଲୀ ଫ୍ରେମେର ଚଶମା । କେ ବଲରେ ପୁଲିଶେର ଲୋକ? କଥା ବାର୍ତ୍ତାଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଦ୍ର । ଶାନ୍ତ ସ୍ଵରେ ବଲଲେନ, ଆପନାର ଦୁଇ ଛେଲେ ସମ୍ପର୍କେ କିଛୁ କଥା ବଲାର ଜନ୍ୟେ ଏସେଛିଲାମ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ବଲୁନ ।

ଓସି ସାହେବ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ବଲଲେନ, ସୋସାଇଟି କୋନ ଦିକେ ଯାଚେ ଦେଖୁନ-ଇଯାଂ ସବ ଛେଲେ । ବ୍ରାଇଟ, ଏନାର୍ଜେଟିକ ଇଯାଂ ମ୍ୟାନ । ସବ ବିଗଡ଼େ ଯାଚେ । ବାବା ମା କିଛୁ କରତେ ପାରଛେ ନା । ଆମରା ପୁଲିଶେର ଲୋକ । ଆମାଦେର ହାତ ପା ବାଧା । ଆମରା ହଚ୍ଛି ହକୁମେର ଚାକର । ଯେ ରକମ ହକୁମ ସେ ରକମ କାଜ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ଆପନାର କଥାବାର୍ତ୍ତ ଠିକ ବୁଝାତେ ପାରଛି ନା । ଆପନାର ଉପର ହକୁମଟା କି?

ଆପନାର ଦୁଇ ଛେଲେର ନାମେଇ ଓୟାରେନ୍ଟ ବେର ହୟେଛେ ।

ଓରା କି କରେଛେ?

କରେକଟା ମାମଲାଟି ଆଛେ । ଆର୍ମଡ ରବାରି । ଏକଟା ଖୁନେର ମାମଲାଓ ଆଛେ ।

ଓ ଆଚାହ ।

ତବେ ଚିନ୍ତାର କିଛୁ ନେଇ ।

ଚିନ୍ତାର କିଛୁ ନେଇ କେନ?

ଅୟାରେସ୍ଟ ନା ହୋଯା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତା କି ବଲୁନ । ଅବଶିୟ ଅୟାରେସ୍ଟ ହଲେ ଚିନ୍ତାର ବ୍ୟାପାର ଆଛେ । ନନବେଲେରଲ ଓୟାରେନ୍ଟ । ଜାମିନ ହବେ ନା । ଦୀର୍ଘଦିନ ମାମଲା ଚଲବେ । ଅବଶିୟ ମାମଲାତେ ଶେଷଟାଯ କିଛୁ ହବେ ନା । ଏହିସବ ମାମଲାଯ ସାକ୍ଷି ପାଓଯା ଯାଯ ନା । କେଉ ସାକ୍ଷି ଦିତେ ଚାଯ ନା । ସବ ବେକସୁର ଖାଲାସ । ସେଟାଓ ଦୁତିନ ବହୁରେର ଧାକା । ସବଚେ ଭାଲ ବୁଦ୍ଧି ହଚ୍ଛେ ଅୟାରେସ୍ଟ ନା ହୋଯା । ଶୁଦ୍ଧ ଦେଖିତେ ହବେ ଯେନ ଅୟାରେସ୍ଟ ନା ହୟ ।

ଆପନାରା ତାଦେର ଖୁଁଜେ ବେର କରବେନ ନା?

ଓସି ସାହେବ ଗଲା ନିଚୁ କରେ ବଲଲେନ, ଆପନାର ସଙ୍ଗେ ଏକଟା ଏୟାରେଞ୍ଜମେନ୍ଟେ ଆସା ଯାକ । ମାସେ ଆପନି ପଥଣଶ ହାଜାର କରେ ଟାକା ଦେବେନ । ବାକିଟା ଆମରା ଦେଖିବ ।

ପ୍ରତି ମାସେ ଆପନାଦେର ପଥଣଶ ହାଜାର କରେ ଟାକା ଦିତେ ହବେ?

ଜି ।

ଏହି ଟାକାଟା ଦିଲେ ଆପନାରା କି କରବେନ? ତାଦେର ଦେଖିଲେଓ ନା ଦେଖାର ଭାନ କରବେନ?

ଆମାଦେର ଅନେକ ସିସ୍ଟେମ ଆଛେ । ସେବ ଆପନାର ନା ଜାନଲେଓ ଚଲବେ । ଏହି ଧରଣେର ଛେଳେଦେର ନିରାପତ୍ତାର ବ୍ୟାପାରଓ ଆଛେ । ଦଲେ ଦଲେ ରାଇଭ୍ୟାଲରି ଆଛେ । ଆମରା ଏକ ଧରଣେର ପ୍ରଟେକଶନଓ ଦେବ ।

ବ୍ୟାପାରଟା କି ଏହି ଦାଡ଼ାଚେହେ ଯେ ମାସେ ମାସେ ପଞ୍ଚାଶ ହାଜାର କରେ ଟାକା ଦିଲେ ଆପନାରା ଆମାର ଦୁଇ ପୁତ୍ରକେ ଅୟାରେସ୍ଟ କରବେନ ନା ଏବଂ ପ୍ରଟେକଶନ ଦେବେନ । ପାହାରା ଦିଯେ ରାଖବେନ?

ଓସି ସାହେବ ହାସଲେନ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ—ଆମି କୋନ ଟାକା ପଯସା ଦେବ ନା । ଆପନାରା ଦୟା କରେ ଛେଲେ ଦୁଜନକେ ଗ୍ରେଫତାର କରନ୍ତି ।

ଓସି ସାହେବ । ଆବାରୋ ହାସଲେନ । ଆଗେର ଚେଯେଓ ମଧୁର ଭଙ୍ଗିତେ ହୋସେ ବଲଲେନ, ଏଥିନ ବଲଛେନ ଅୟାରେସ୍ଟ କରନ୍ତି । ତାରପର ଯଥନ ସତି ସତି କରବ ତଥନ ଛୁଟେ ଆସବେନ । ଦୀର୍ଘଦିନ ଏହି ଲାଇନେ ଆଛି । ପିତାମାତାର ଘଟନାଗୁଲୋ ଆମି ଜାନି । ଯଥନ ଛୁଟେ ଆସବେନ ତଥନ ଆର ପଥ ଥାକବେ ନା ।

ଓସି ସାହେବ, ଆମି ଛୁଟେ ଆସବ ନା ।

ଓଦେର ବିରଳକୁ ମାମଲା ଖୁବ ଶକ୍ତି । ଖୁନ ଯଦି ପ୍ରମାଣ ହୁଯ—ଫାଁସି ଟାସିଓ ହୁଯେ ଯେତେ ପାରେ ।

ଅପରାଧ କରଲେ ଶାନ୍ତି ହବେ ।

ଠିକଇ ବଲେଛେ । କ୍ରାଇମ ଏନ୍ ପାନିଶମେନ୍ଟ । ଦ୍ୱାରା ଅନୁଭବ କରିବାର ଲେଖା ଅସାଧାରଣ ବହୁ । ଛାତ୍ର ଜୀବନେ ପଡ଼େଛିଲାମ । ପୁଲିଶେ ତୋକାର ପର—ପଡ଼ାଶୋନା ବନ୍ଧ । ତାଇ ତାହଲେ ଉଠି? ପରେ ଆସବ । ଆପନାର ସଙ୍ଗେ ଆରୋ ଆଲାପ ଆଚେ ।

ଜ୍ଞାନ ଆଚ୍ଛ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ସାରା ଦୁପୁର ଅଫିସେ ବସେ ରହିଲେନ । ବିରକ୍ତ ଏବଂ ଚିନ୍ତିତ । ପୁଲିଶ ଯଥନ ବଲେ—ଆରୋ ଆଲାପ ଆଚେ ତଥନ ଶକ୍ତି ହୋଇଥାଏ ଛାଡ଼ା ପଥ ଥାକେ ନା । କାରଣ ପୁଲିଶେର ଆଲାପ ଶେଷ ହତେ ଚାଯ ନା । ଆଲାପ ଚଲତେଇ ଥାକେ-ଆଲାପେର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ବେର ହତେ ଥାକେ ।

ତିନି ବାଡ଼ି ଫିରିଲେନ ସକାଳ ସକାଳ । ବଲତେ ଗେଲେ ସାରାଟା ସନ୍ଧ୍ୟା ବାରାନ୍ଦାୟ କାଠେର ଚେଯାରେ ବିମ ଧରେ ବସେ ରହିଲେନ । ତାର ମନ ଭାଲ ନେଇ । ତିନି ଚିନ୍ତିତ—ତାକେ ଦେଖେ ଏଟା କେଉଁ ବୁଝାଲ ନା । ଫାତେମା ତାକେ ଚା ଦିତେ ଏସେ ନିତ୍ୟଦିନେର ମତ ଝଗଡ଼ା ବସିଯି ଦିଲେନ । ଥମଥମେ ଗଲାୟ ବଲିଲେନ—ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ଏକଟା ଫାଇନ୍ୟାଲ କଥା ଆଚେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ କ୍ଲାନ୍ ଗଲାୟ ବଲିଲେନ, ବଲ ।

ଆମି ଏଇ ବାଡ଼ିତେ ଥାକବ ନା । ତୁମି ଆମାକେ ଆଲାଦା ଫ୍ଲ୍ୟାଟ କରେ ଦେବେ । ଆମି ସେଇ ଫ୍ଲ୍ୟାଟେ ଆମାର ଛେଲେମେଯେଦେର ନିଯେ ଥାକବ ।

ଏଥାନେ ଥାକତେ ସମସ୍ୟା କି?

ଏଥାନେ ଆମି କେନ ଥାକବ? ଏଥାନେ ଆମାର କେ ଆଛେ? ଛେଲେରା ଆଛେ? ନା ମେଯେ ଆଛେ? ନା-
କି ତୁମି ଆଛେ? ତାହଲେ ଥାକବ । କେନ? ଜୀବନେ ତୁମି କି ଏକଟା ମିଷ୍ଟି କଥା ଆମାକେ ବଲେଛ?
ଏକଟା ଶାଢ଼ି କିନେ ଆମାକେ ବଲେଛି-ଫାତେମା ତୋମାର ଜନ୍ୟେ ଏଇ ଶାଢ଼ିଟା କିନଳାମ । ବଲେଛ?
କଥା ବଲଛି ନା । କେନ?

ଖୁବ ମାଥା ଧରେଛେ । କଥା ବଲତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା ।

ମାଥାତୋ ଧରବେଇ । ଆମାକେ ଦେଖଲେଇ ସବାର ମାଥା ଧରେ ଯାଯ । ଏକ କାଜ କର । ଆମାକେ ବାଦ
ଦିଯେ ଦାଓ । ବାଦ ଦିଯେ ଏମନ କାଉକେ ନିଯେ ଆସ ଯାକେ ଦେଖଲେ ମାଥା ଧରବେ ନା । ଯାକେ
ଦେଖଲେ ଗଲା ମିଷ୍ଟି ହେଁ ଯାବେ । ମିଷ୍ଟି ମିଷ୍ଟି ଗଲାଯ ବଲବେ-ଚାନ ସୋନା, ମୟନା ସୋନା ।

ଫାତେମା କଥା ବଲେ ଯାଚେନ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଚାଯେର କାପେ ଚୁମୁକ ଦିଚ୍ଛେନ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ତିନି
ଅଦୃଶ୍ୟ ଏକଟା ଗୋଲକେର ଭେତର ବସେ ଆଛେନ । ଗୋଲକେର ବାଇରେ ଯାରା ଆଛେ ତାଦେର କାରୋ
ସଙ୍ଗେଇ ତାର ଯୋଗ ନେଇ ।

ଏଥିନ ନିଶ୍ଚତି ରାତ । ତିନି ବାରାନ୍ଦାର ଏ ମାଥା ଥେକେ ଓ ମାଥାଯ ଯାଚେନ । ମାଥା ଦୀପ ଦାପ
କରଛେ । କିଛୁ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ତାଁର ଛେଲେରା ଖୁନେର ମାମଲାଯ ଜଡ଼ିଯେ ଗେଛେ । ଖୁନ? ତିନି
ନିଜେ ଅର୍ଥ-ବିତ୍ତେର ପାହାଡ଼ ବାନାତେ ବସେଛେନ । କାର ଜନ୍ୟେ? ଏବଂ କେନ?

ହଠାତ୍ ତାଁର ଇଚ୍ଛା କରଲ ପା ଥେକେ ସ୍ୟାଣ୍ଡେଲ ଜୋଡ଼ା ଖୁଲେ ଫେଲେ ହାଁଟତେ ଶୁରୁ କରେନ । ଗେଟ
ଖୁଲେ ବାଇରେ ନାମବେନ । ତାରପର ରାସ୍ତା ଦିଯେ ହାଁଟତେ ଶୁରୁ କରବେନ । କଖନୋଇ ପେଛନ ଫିରେ
ତାକାବେନ ନା । ହାଁଟତେ ହାଁଟତେ ଏକ ସମୟ ହୟତ ସମୁଦ୍ରେର କାଛେ ପୌଁଛେ ଯାବେନ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ତାଁର ଶରୀରେ ଏକ ଧରଣେର ଉତ୍ତେଜନା ଅନୁଭବ କରିଲେନ । ତାକାଲେନ ଗେଟେର ଦିକେ । ସାମାନ୍ୟ ହାଁଟଲେଇ ଗେଟ । ଗେଟ ଖୁଲଲେଇ ରାସ୍ତା । ତିନି ଛୋଟ କରେ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲିଲେନ । ତିନି ବୁଝିଲେ ପାରିଛେ ତାଁର ଏହି ଉତ୍ତେଜନା ସାମୟିକ । କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେଇ ଉତ୍ତେଜନା କରେ ଯାବେ । ତିନି ହାତ-ମୁଖ ଧୂଯେ ବିଚାନାୟ ସୁମୁତ୍ର ଯାବେନ । ଫାତେମାର ପାଶେ ଗିଯେ ଶୂଯେ ପଡ଼ିବେନ । ଘରେ ଜୁଲବେ ଜିରୋ ପାଓଯାରେର ଆଲୋ । ସେଇ ଆଲୋଯ ସବ କିଛୁ ଘୋଲାଟେ ଏବଂ ଅଷ୍ପଟ ଦେଖାଯ । ତିନି ଏମନଭାବେ ଶୁବେନ ଯେନ ଫାତେମାର ମୁଖ ଦେଖିତେ ନା ହ୍ୟ । ଫାତେମାର ନାକେ କି ସମସ୍ୟା ହେବେଛେ । ନାକ ଦିଯେ ଶ୍ଵାସ ନିତେ ପାରେ ନା । ହା କରେ ସୁମାୟ । ହା କରା ମୁଖ ଦେଖିତେ କଦାକାର ଲାଗେ । ଫାତେମାର ବିଶାଳ ଶରୀର ହେବେଛେ । ନିଃଶ୍ଵାସେର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଁର ପ୍ରକାନ୍ତ ଭୁଡି ଓଠାନାମା କରେ । ସେଟା ଦେଖିତେଓ କଦାକାର ଲାଗେ ।

ଅନେକ ଅନେକକାଳ ଆଗେ ଫାତେମା ନାମେର ଏକଟା କିଶୋରୀ ମେଯେକେ ତିନି ବିଯେ କରେଛିଲେନ । ମେଯେଟା ତାଁର ବୁକେର କାଛେ ମାଥା ଏଣେ ଦୁହାତେ ତାଁକେ ଜଡ଼ିଯେ ନା ଧରେ ସୁମୁତ୍ର ପାରତ ନା । କୋଥାଯ ଗିଯେଛେ ସେଇ ସବ ଦିନ? ଆଜ ତାଁର ପାଶେ ମୈନାକ ପର୍ବତ ହା କରେ ସୁମିଯେ ଥାକେ । ସୁମେର ଘୋରେ ଫାତେମା ଯଥନ ହାତ ବାଡ଼ାଯ ତିନି ଅତି ସାବଧାନେ ସେଇ ହାତ ସରିଯେ ଦେନ । ଯେନ ଫାତେମାର ସୁମ ନା ଭାଙ୍ଗେ ।

୧୨. ସୁପ୍ରଭାତେ ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ଡେଫେ ପାଠ୍ୟଚେନ

ସୁପ୍ରଭାକେ ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ଡେକେ ପାଠ୍ୟଚେନ । କେନ ଡେକେଚେନ ସୁପ୍ରଭା ଜାନେ । ସେ ଖୁବ ଚେଷ୍ଟା କରଛେ ସ୍ଵାଭାବିକ ଥାକତେ । ପାରଛେ ନା । ଅଦୃଶ୍ୟ ହବାର ମନ୍ତ୍ର ଜାନା ଥାକଲେ ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୟେ ଯେତ । କେଉ କୋନଦିନ ତାକେ ଦେଖିତ ନା । ସେ ସବାଇକେ ଦେଖିତେ ପାରଛେ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାକେ କେଉ ଦେଖିଛେ ନା । ଏରଚେ ଆନନ୍ଦେର ଜୀବନ ଆର କି ହତେ ପାରେ? ପୃଥିବୀତେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହବାର ମନ୍ତ୍ର ନେଇ ବଲେ ସେ ଏଥିନ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୟେ ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ଆପାର ଟେବିଲେର ସାମନେ ଦାଁଢ଼ିଯେ ଆଛେ । ତାର ପା କାଁପିଛେ । ବୁକେର ଭେତରଟା ଖାଲି ଖାଲି ଲାଗିଛେ । ଇସଲାମିଆତେର ସ୍ୟାର ଏକଟା ଦୋଯା ଶିଖିଯେ ଦିଯେଛିଲେନ । ସେ ଦୋଯା ପଡ଼ିଲେ ଭୟ କାଟେ । ସୁପ୍ରଭା କିଛୁତେଇ ସେଇ ଦୋଯା ମନେ କରତେ ପାରଛେ ନା ।

ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ଆପା ଗୋଲଗାଲ ଧରନେର ମହିଳା । ଗାୟେର ରଙ୍ଗ ମିଶମିଶେ କାଳୋ । ଛାତ୍ରୀରା ଆଡ଼ାଲେ ତାକେ ଡାକେ ମିସ ବିଲେକ ପଟେଟୋ । ବ୍ଲ୍ୟାକ ଭେଙ୍ଗେ ବିଲେକ ବାନାନୋର କାରଣ କେଉ ଜାନେ ନା ଏବଂ ତିନି ମିସଓ ନନ, ବିବାହିତା—ମିସେସ । କ୍ଷୁଲେ ଏକଟା କଥା ପ୍ରଚଲିତ ଆଛେ—ମିସ ବିଲେକ ପଟେଟୋ ଦୂର ଥେକେ ରଙ୍ଗ ଚୋଷା ଗିରଗିଟିର ମତ ରଙ୍ଗ ଚୁଷେ ଥେଯେ ନିତେ ପାରେନ । ରଙ୍ଗ ଖାବାର କାରଣେଇ ତାର ଏମନ ଭର-ଭରନ୍ତ ଶରୀର ।

ସୁପ୍ରଭାର ଏଥିନ ମନେ ହଚ୍ଛେ ରଙ୍ଗ ଖାବାର ବ୍ୟାପାରେ କ୍ଷୁଲେ ସେ କଥାଟା ପ୍ରଚଲିତ ସେଟୀ ସତି । ସେ ଦାଁଢ଼ିଯେ ଥାକତେ ପାରଛେ ନା, ହାତ ପା କେମନ ଯେନ କରଛେ । ତାର ଶରୀର କେମନ ଯେନ କରଛେ ।

ସୁପ୍ରଭା!

ଜ୍ଞା, ଆପା ।

ତୁମି ତିନଟା ସାବଜେଷ୍ଟ ଫେଲ କରେଛି । ଅଂକ, ଇଂରେଜି ସେକେନ୍ଡ ପେପାର ଏବଂ ଭୂଗୋଳେ ।
କାରଣଟା କି?

ସୁପ୍ରଭା ମାଥା ନୀଚୁ କରେ ତାକିଯେ ଆଛେ । ତାକିଯେ ଥାକା ଛାଡ଼ା ତାର ଆର କି କରଣୀୟ ସେ
ବୁଝାତେ ପାରଛେ ନା । କାଁଦିତେ ପାରଲେ ଭାଲ ହତ । କାଁଦିତେ ପାରଛେ ନା ।

ତୋମାକେ ଏହି ବଚର ପ୍ରମୋଶନ ଦେଯା ହବେ ନା । ବୁଝାତେ ପାରଛି?

ପାରଛି ।

କିଛୁ ବଲାର ଆଛେ?

ଜି ନା ।

ତୋମାଦେର କ୍ଲାସେ ତୁମିଇ ଏକମାତ୍ର ମେଯେ ଯାକେ ପ୍ରମୋଶନ ଦେଯା ହଲ ନା । ଶୁଦ୍ଧ ସାଜ୍ସଙ୍ଗୀ କରେ
ପରୀ ସାଜଲେ ହବେ ନା । ପଡ଼ାଶୋନାଓ କରତେ ହବେ । ଆମି ଠିକ କରେଛି । ସାଜୁନି ମେଯେଗୁଲିକେ
କୁଳେ ରାଖିବ ନା, ଟିସି ଦିଯେ ବିଦାୟ କରେ ଦେବ । ତୁମି ତୋମାର ଗାର୍ଜିଯାନକେ ବଲବେ— ଆମାର
ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରତେ ।

ଜି ଆଛା ।

ଯାଓ, ଏଥନ ଯାଓ । ଠୋଣ୍ଟେ ଆରୋ ବେଶି କରେ ଲିପସ୍ଟିକ ଦାଓ ।

ସୁପ୍ରଭା ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ଆପାର ଘର ଥେକେ ବେର ହଲ । ସେ ଏଥିନ କି କରବେ? ବାସାୟ ଫିରେ ମାକେ ସେ ଫେଲ କରାର କଥା ବଲତେ ପାରବେ ନା । ମା ତାକେ ଖୁନ କରେ ଫେଲବେନ । ଅବଶ୍ୟକ ଖୁନ କରେ ଫେଲବେନ । କିଂବା ଦୋତଳାର ବାରାନ୍ଦା ଥେକେ ଧାଙ୍କା ଦିଯେ ନିଚେ ଫେଲେ ଦେବେନ । ମା ପୁରୋପୁରି ସୁନ୍ଦର ମାନୁଷ ନା । ବାବା ଥାକଲେ ହ୍ୟତ ତିନି ମାକେ ସାମଲାତେନ । ବାବାରା ନା-କି ମେଯେଦେର ଅନେକ ବେଶି ଆଦର କରେନ । ବ୍ୟାପାରଟା ସେ ତାଦେର କୁଳେଓ ଦେଖେଛେ । ମାରା ସଖନ ମେଯେଦେର ନିତେ ଆସେନ ତଥନ ମେଯେରା ମାର ସଙ୍ଗେ ଗଲ୍ଲ କରତେ କରତେ ବାଡ଼ି ଯାଯ । ବାବାରା ସଖନ ଆସେ ତଥନ ମେଯେରା ଯାଯ ବାବାର ହାତ ଧରେ । ସୁପ୍ରଭାର କାହେ ବ୍ୟାପାରଟା ଏତ ଭାଲ ଲାଗେ । ସୁପ୍ରଭା ଅନେକବାର ଭେବେଛେ ତାର ଯଦି ବାବା ଥାକତୋ ତାହଲେ ତିନି ତାକେ ନିତେ ଏଲେ ସୁପ୍ରଭା ବାବାର ହାତ ତାର କାଥେ ରେଖେ ଦୁହାତେ ସେଇ ହାତ ଧରେ ରାଖିତ ଏବଂ କୁଳ ଥେକେ ବେର ହେଁଇ ବଲତେ ବାବା ଆମାକେ ଆଇସକ୍ରିମ କିନେ ଦାଓ । ଆଇସକ୍ରିମ ଆର ଦୁଇ କ୍ୟାନ କୋକ । କୋକ ଦୁଟା ଆମି ଫ୍ରିଜେ ରେଖେ ଦେବ, ପରେ ଖାବ । ସୁପ୍ରଭା ମାର କାହେ ଶୁଣେଛେ ତାର ବାବା ଗନ୍ଧୀର ଧରଣେର ମାନୁଷ ଛିଲେନ । ଯତ ଗନ୍ଧୀର ହୋକ-ତାର କାହେ ଏଇସବ ଚଲବେ ନା । ମେଯେର କାହେ ବାବା ଗନ୍ଧୀର ଥାକବେ । କେନ? ଗନ୍ଧୀର ଥାକବେ ଅଫିସେ, ମାର ସଙ୍ଗେ— ମେଯେର ସଙ୍ଗେ କଥନୋ ନା ।

କୁଳେର ବାରାନ୍ଦାଯ ଦାଁଡିଯେ ସୁପ୍ରଭା ତାର ଅଦେଖା ଅଚେନା ବାବାର ଜନ୍ୟ ଚୋଥେର ପାନି ଫେଲତେ ଲାଗଲ । କୁଳେର ସବ ମେଯେ ଆଜ କତ ଆନନ୍ଦ କରଛେ । ନତୁନ କ୍ଲାସେ ଉଠେଛେ— ତାଦେର ହୈ ଚୈ ଚିଢ଼କାରେ କାନେ ତାଲା ଲେଗେ ଯାଚେ । ଆର ସେ କି-ନା । ଚୋଥେର ପାନି ଫେଲଛେ । ଶୁଦ୍ଧ ସେ ନା, ତାର ମତ ଆରୋ କିଛୁ ମେଯେ ନିଶ୍ୟରି କାଁଦିଛେ । ଫେଲ କରା ମେଯେରା ସବାଇ ଏକଟା ଖାଲି କ୍ଲାସରଙ୍ଗମେ ତୁକେ ଦରଜା ବନ୍ଦ କରେ କାଁଦିଲେ ଭାଲ ହତ । ସେଇ ଘରଟାର ନାମ ହତ । କାନ୍ଦାଘର ।

ସୁପ୍ରଭା!

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦ୍ବିଜ୍ଞାନୀ ପାତ୍ରଙ୍କଣ | ଉପଲ୍ଯାପ

ସୁପ୍ରଭା ଦେଖିଲ ତାର ପେଛନେ ଅଂକ ମିସ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛେନ । ଅଂକ ମିସ ଭୟକର ରାଗୀ । ତାଁର ସାମନେ କୋନ ଛାତ୍ରୀ କିଛୁକ୍ଷଣ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଥାକଲେ ଆପନା । ଆପନି ତାର ଦମବନ୍ଧ ହୟେ ଯାଯ । ଆଜ ଅଂକ ଆପାର ମୁଖଟା ଏତ କଠିନ ଲାଗଛେ ନା । ହୟତ ଚୋଖ ଭର୍ତ୍ତି ପାନିର କାରଣେ ଅଂକ ଆପାର ମୁଖଟା କୋମଳ ଦେଖାଚେ ।

ଅଂକ ଆପା କିଛୁ ବଲାର ଆଗେଇ ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ଆପା ଆମି ଫେଲ କରେଛି ।

ଅଂକ ଆପା ସୁପ୍ରଭାର କାଥେ ହାତ ରାଖଲେନ । କୋମଳ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, କେଂଦୋ ନା, ଯାଓ, ବାସାଯ ଯାଓ । ସାମନେର ବଛର ଖୁବ ଭାଲମତ ପଡ଼ାଶୋନା କରବେ । ପ୍ରତିଦିନ କୁଲେର ଶେଷେ ଆମାର କାହେ ଅଂକ କରବେ । ଠିକ ଆଛେ?

ଜି ଆଚଛ । ଆପା ।

ଆମି ହେଡମିସଟ୍ରେସ ଆପାକେ ଅନୁରୋଧ କରେଛିଲାମ ତୋମାକେ ପ୍ରମୋଶନ ଦିଯେ ଦେଯାର ଜଣ୍ୟେ । ବଲେଛିଲାମ, ଅଂକଟା ଆମି ଟେକ କେଯାର କରବ । ଆପାକେ ରାଜି କରାତେ ପାରିନି । ଏସୋ, ଆମାର କାହେ ଏସୋ, ତୋମାକେ ଆଦର କରେ ଦି ।

ସୁପ୍ରଭା ବିଶ୍ୱଯେ ଅଭିଭୂତ ହଲ । ଏଇ ଆପାକେ ତାର ମନେ ହତ-ପୃଥିବୀର କଠିନତମ ମହିଳା । ଅଥଚ ତିନି ଫେଲ କରା ଏକଟା ମେଯେକେ ଏଇ ଭାବେ ଜଡ଼ିଯେ ଧରତେ ପାରେନ? ଚୋଖେର ପାନି ମୁଛେ ମାଥାଯ ଚୁମୁ ଦିତେ ପାରେନ? ମାନୁଷ ଏତ ଭାଲ ହୟ? ସୁପ୍ରଭା ଠିକ କରେ ଫେଲଲ । ସେ ଆର କଥନୋ ମାନୁଷେର ବାଇରେର ରୂପ ଦେଖେ ମାନୁଷକେ ବିଚାର କରବେ ନା । ମାନୁଷେର ବାଇରେର ରୂପ ଏବଂ ଭେତରେର ରୂପ । କଥନୋଇ ଏକ ରକମ ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ଆଜ ଅଫିସେ ଦେରୀ କରେ ଏସେଛେନ । ଅଫିସେ ଚୁକତେଇ ତାଁର ମ୍ୟାନେଜାର ବଲଲ, ସ୍ୟାର ଆପନାର ଭାଣି ଏସେଛେ । ଆପନାର ସରେ ବସେ ଆଛେ । ଖୁବ କାନ୍ନାକାଟି କରଛେ ।

କେନ?

ଜାନି ନା । ସ୍ୟାର । ଜିଜ୍ଞେସ କରେଛିଲାମ, କିଛୁ ବଲେ ନା । ଶୁଦ୍ଧ କାଂଦେ ।

ଫିଙ୍ଗେ କୋକ ଆଛେ?

ଜି ସ୍ୟାର ।

ତାକେ କୋକ ଦାଓ । ପ୍ଲାସେ ବରଫ ଦିଯେ ଦିଓ । ମେଯେଟା ଆବାର ଖୁବ ଠାଣା ନା ହଲେ ଖେତେ ପାରେ ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସରେ ଚୁକଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ଚେଯାରେ ବସେ ଟେବିଲେ ମାଥା ରେଖେ କାଂଦତେ କାଂଦତେଇ ଘୁମିଯେ ପଡ଼େଛେ । ମାର ସଙ୍ଗେ ଝଗଡ଼ା ଟଗଡ଼ା ନିଶ୍ଚଯଇ ହେଯେଛେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ ଖାରାପ ହଲ । ଆହା ବେଚାରି, ଗାଲେ ଚୋଥେର ପାନି ଶୁକିଯେ ବସେ ଗେଛେ । କି ଅସହାୟ ଲାଗଛେ ମେଯେଟାକେ । ଅନ୍ୟ ଦିନ ଅଫିସେ ଚୁକେ ସେ ନିଜେଇ କୋକେର କ୍ୟାନ ବେର କରେ । ଆଜ ତାଓ କରେ ନି ।

ଘରେର ଭେତରଟା ଗରମ ଗରମ ଲାଗଛେ । ଶୀତକାଳ ହଲେଓ ଦୁପୁରେ ସର ତେତେ ଉଠେ । ମେଯେଟା ନିଶ୍ଚଯଇ ଗରମେଓ କଷ୍ଟ ପାଚେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଅତି ସାବଧାନେ ଫ୍ୟାନ୍ଟା ଛାଡ଼ିଲେନ । ଶବ୍ଦ ଶୁଣେ ମେଯେଟା ଜେଗେ ନା ଘାୟ । ସୁମୁଛେ ସୁମାକ । ସୁପ୍ରଭା ଫ୍ୟାନ୍ରେ ସାମାନ୍ୟ ଆୟାଜେଇ ଜେଗେ ଉଠିଲ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲିଲେନ, ତୋକେ କତବାର ବଲେଛି ଅଫିସେ ନା ଆସତେ । ଆବାର ଏସେଛିସ?

ସୁପ୍ରଭା ଜବାବ ଦିଲ ନା । ତିନି କୋକେର କ୍ୟାନ ଏଗିଯେ ଦିତେ ଦିତେ ବଲିଲେନ—କୋକ ଖେତେ ଖେତେ ବଲ, କାନ୍ଧାକାଟି କିମେର । କି ଏମନ ହେବେଛେ ଯେ କେଂଦେ ବୁକ ଭାସିଯେ ଦିତେ ହବେ । କାଁଦିତେ କାଁଦିତେ ସୁମିଯେ ପଡ଼ିତେ ହବେ ।

ସୁପ୍ରଭା ନିଚୁ ଗଲାଯ ବଲିଲ, ମାମା ଆଜ ଆମାଦେର ରେଜାଲ୍ଟ ହେବେଛେ ।

ଫେଲ କରେଛିସ?

ହଁ ।

ଫେଲିତୋ କରବିଇ । ପଡ଼ାଶୋନାର ସଙ୍ଗେ କୋନ ଯୋଗ ନାହିଁ । ସାରାଦିନ ହାସୋହାସି । ଝାପାଝାପି । ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି । ଅଫିସେ ଘୋରାଘୁରି । ଏଥନ ଆର କେଂଦେ କି ହବେ?

ବାସାଯ ମାକେ କି ବଲବ?

ଏହି ଦୁଃଖିତାଟା ଆଗେ କରିଲେତୋ ଆର ପରୀକ୍ଷାୟ ଫେଲ କରନ୍ତି ନା । ଭାଲ ସମସ୍ୟା ହଲ ।

ମାକେ ଆମି କି ବଲବ । ମାମା?

ତୁଇ କିଛୁ ବଲିସ ନା । ଯା ବଲାର ଆମି ବଲବ ।

ମାମା, ତୁମି ଆମାକେ ନିଯେ ଦୂରେ କୋଥାଓ ଚଲେ ଯାଓ । ସେଖାନେ କୋନ ଏକଟା କୁଳେ ଭର୍ତ୍ତି କରିଯେ ଦେବେ । ଶୁଧୁ ତୁମି ଆର ଆମି ଥାକବ ।

ଭାନ୍ଧିର କଥା ଶୁଣେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ପର ପ୍ରାଣ ଖୁଲେ ଅନେକକଷଣ ହାସଲେନ । ହାସତେ ହାସତେଇ ଦୁଃଖିତଗ୍ରହଣ ହଲେନ—ବୋକା ମେଯେ । ବଡ଼ ହୟେ ଦାରଣ ସମସ୍ୟାୟ ପଡ଼ିବେ । ସେଥାନେ ସବ ମାନୁଷେର ପେଟ ଶୁଧୁ ଚାଲାକି ସେଖାନେ ଏହି ସରଳ ସୋଜା ମେଯେଟା କରବେ କି?

ମୁଦ୍ରଭା, ତୁଇ ବାସାୟ ଚଲେ ଯା । ତୋର ମାକେ କିଛୁ ବଲାର ଦରକାର ନେଇ । ଆମି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବ ।

ମା ଯଦି ଜିଜ୍ଞେସ କରେ କି ରେଜାଲ୍ଟ?

ଜିଜ୍ଞେସ କରବେ ନା । ସେତୋ ଦିନ ରାତ ବିମ ଧରେଇ ଥାକେ । ଆର ଯଦି ଜିଜ୍ଞେସ କରେଓ ବଲବି ସନ୍ଧ୍ୟାର ପର ଆମି ଏସେ ବଲବ ।

ଆମାର ରେଜାଲ୍ଟ—ତୁମି କେନ ବଲବେ?

ଆମି ବଲବ । କାରଣ ତୋଦେର ହେଡ ମିସଟ୍ରେସ, ତୋର ସମ୍ପର୍କେ ଆଲାପ କରବାର ଜନ୍ୟେ ଆମାକେ ଡେକେ ପାଠିଯେଛିଲେନ । ତୋର ରେଜାଲ୍ଟ କାର୍ଡ ଆମାର କାଛେ ଦିଯେଛେନ ।

ତୁମି ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲବେ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ମନ ଆରୋ ଖାରାପ ହଲ । କି ବୋକା ମେଯେ । ତିନି ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲବେନ ଶୁଣେ ସେ ଆଏକେ ଉଠେଛେ । ବୋକା ମେଯେ ଜାନେ ନା ସେ ଜଗଂଟାଇ ଚଲଛେ ମିଥ୍ୟାର ଉପରେ । ସତି କଥା ଏଥିନ ଶୁଧୁ ବଲେ ପାଗଲରା ।

କୋକ ଖା ।

କୋକ ଖେତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା ମାମା ।

ଖେତେ ଇଚ୍ଛା କରବେ ନା କେନ? ଖା । ଦେ ଗ୍ରାସେ ଖାନିକଟା ଆମାକେଓ ଢେଳେ ଦେ । ଖେଯେ ଦେଖି କି ଏମନ ଜିନିସ ସେ ରୋଜ ଖେତେ ହୟ ।

କୋକ ଖେତେ ଖେତେ ଜମିଲୁର ରହମାନ ଠିକ କରେ ଫେଲିଲେନ ତିନି ସୁପ୍ରଭାର କୁଳେ ଯାବେନ । ହେଡ ମିସଟ୍ରେସକେ ବଲବେନ, ଆମି ଆପନାର କୁଳେ କିଛୁ ଡାଙେନେଶନ କରତେ ଚାହି । ଆମି ଦରିଦ୍ର ମାନୁଷ ଆମାର ସାଧ୍ୟ ସୀମିତ । ପଞ୍ଚାଶ ହାଜାର ଟାକାର ଏକଟା ଚେକ ସାଥେ କରେ ଏନେଛି । ସଦି ଗ୍ରହଣ କରେନ । ଖୁଶି ହବ । ପରେ ଆରୋ ବେଶି । କିଛୁ କରାର ଇଚ୍ଛା ଆଛେ । ଆପାତତ ଏହିଟା ନିନ ।

ଏତେଇ କାଜ ହବାର କଥା । ଏରଚେ କମେଓ କାଜ ହବେ । ତବେ ତିନି କୋନ ରିକ୍ଷ ନେବେନ ନା । ସୁପ୍ରଭାର ପ୍ରମୋଶନଟା ଦରକାର । ମେଯେ ଫେଲ କରେଛେ ଶୁଣିଲେ ତାର ମା ଅତ୍ୟାଚାର କରବେ । ଯତ ଦିନ ଯାଚେ ସୁରାଇୟା ତତହି ଯେନ କେମନ ହୟେ ଯାଚେ । ଆଜକାଳ କଥା ବଲିଲେଓ ମନ ଦିଯେ ଶୁଣେ ନା-କେମନ ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିତେ ତାକିଯେ ଥାକେ । ମାଥା ପୁରୋପୁରି ନଷ୍ଟହି ହୟେ ଗେଛେ । ତାର ଜନ୍ୟେ କିଛୁ କରା ଦରକାର । କି କରବେନ । ତାଓ ତିନି ଜାନେନ ନା । ନିଜେର କାଜ କର୍ମ ନିଯେ ବ୍ୟନ୍ତ ଥାକେନ ସଂସାରେର ଦିକେ ତାକାନୋ ହୟ ନା ।

ରାତ ଆଟଟାର ଦିକେ ଆକାଶ ଅନ୍ଧକାର କରେ ବୃଷ୍ଟି ନାମଲ । ଏକତଳାର ବାରାନ୍ଦାୟ ବେତେର ଚୋରେ
ବସେ ସୁପ୍ରଭା ବୃଷ୍ଟି ଦେଖଛିଲ । ଆସଲେ ବୃଷ୍ଟି ଦେଖଛିଲ ନା, ଅପେକ୍ଷା କରଛିଲ ତାର ମାମାର ଜଣ୍ୟ ।
ତିନି ଏତ ଦେଇ କରଛେ କେନ? ସୁରାଇୟା ଏଥିନୋ ତାର ମେଯେକେ ଡେକେ କିଛୁ ଜିଜ୍ଞେସ କରେନ
ନି । ସୁପ୍ରଭା ଜାନେ ଏହି କାଜଟା ତାର ମା କରବେନ । ଏକ୍ଷୁଣି ହୟତ ଡାକବେନ । ତାର ଆଗେ ଆଗେଇ
ମାମାର ବାଡ଼ିତେ ଆସା ଖୁବ ଦରକାର । ମାମା କିଛୁ କରତେ ପାରବେନ ବଲେ ତାର ମନେ ହୟ ନା ।
ମିନିସ୍ଟାର ଟିନିଷ୍ଟାର ହଲେ ହୟତ ପାରତେନ । ଗତ ବୃଦ୍ଧିର ମିନିସ୍ଟାରେର ଏକ ମେଯେ ଫେଲ
କରେଛିଲ । ମିନିସ୍ଟାର ସାହେବ କ୍ଷୁଲେ ଏସେହିଲେନ । ତାଁକେ ଫୁଲେର ମାଲା ଦେଯା ହଲ । ଚା ଖାଓସାନୋ
ହଲ । ଏବଂ ମେଯେ ପାଶ ହୟେ ଉପରେର କ୍ଲାସେ ଉଠେ ଗେଲ ।

ସୁପ୍ରଭା!

ସୁପ୍ରଭା ତାକିଯେ ଦେଖେ ମିତ୍ତ । ହାସି ହାସି ମୁଖ ।

ତୁଇ ଏଥାନେ ମୁର୍ତ୍ତିର ମତ ବସେ ଆଛିସ । ଦାରୁଣ ବ୍ୟାପାର ହଚ୍ଛେ—ଶିଲ ପଡ଼ଚେ । ଆଯ ଶିଲ କୁଡ଼ାଇ ।

ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା, ଆପା ।

ଇଚ୍ଛା ନା କରଲେଓ ଆଯ—ତୋର ହୟେଛେ କି? ସାରାଦିନ ମୁଖ ଭୋତା କରେ ଆଛିସ ।

ଆମାର ଖୁବ ମାଥା ଧରେଛେ ।

ଆମି ଶିଲ କୁଡ଼ାବାର ଜନ୍ୟେ ଛାଦେ ଯାଚିଛ—ତଂ କରିସ ନା, ତୁହିଓ ଆଯ । ମାଥା ବ୍ୟଥା କମାନୋର ଜନ୍ୟେ ତୋକେ ପାଁଚ ମିନିଟ ସମୟ ଦିଲାମ । ପାଁଚ ମିନିଟେର ମଧ୍ୟେ ଛାଦେ ନା ଏଲେ କଠିନ ଶାନ୍ତି ଦେବ ।

ମିତୁ ଚଲେ ଯାବାର ପର ପରଇ ବୁଯା ଏସେ ସୁପ୍ରଭାକେ ବଲଲ, ଆପନାରେ ଆପନେର ଆସ୍ମା ଡାକେ ।

ସୁପ୍ରଭା ମାର ଘରେର ଦିକେ ରାଗ୍ନା ହଲ । ତାର ପା କାପଛେ । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାରଣେ ମନ୍ଟା ଶାନ୍ତ ।

ସୁରାଇୟା ଖାଟେ ପା ଝୁଲିଯେ ବସେଛିଲେନ । ଗତ ରାତେ ତାର ଏକ ଫୋଟା ଘୁମ ହ୍ୟ ନି ବଲେ ଚୋଥେର ନିଚେ କାଲି ପଡ଼େଛେ । ତାକେ ଖୁବଇ କ୍ଳାନ୍ତ ଏବଂ ଅସୁନ୍ଦ ଲାଗଛେ । ତାର ସାମନେ ଖବରେର କାଗଜ । ସେଖାନେ ବାଡ଼ି ଭାଡ଼ାର ବିଜ୍ଞାପନଗୁଲି ତିନି ପଡ଼େଛେ ଏବଂ ଦାଗ ଦିଚେନ । ଏକଟା ବିଜ୍ଞାପନ ତାର ପଛନ୍ଦ ହେଯେଛେ । ଶରୀରଟା ଭାଲ ଲାଗଲେ ଦେଖେ ଆସତେନ । ସାରାଦିନ ଶରୀର ଭାଲ ଲାଗେନି—ଏଥନ ଏକଟୁ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଏତ ରାତେତୋ ଆର ବାଡ଼ି ଦେଖିତେ ଯାଓଯା ଯାଯ ନା । ସୁରାଇୟା ମେଯେକେ ତୁକତେ ଦେଖେ ବଲଲେନ—ଆଜି ନା ତୋଦେର ରେଜାଲ୍ଟ ହବାର କଥା, ରେଜାଲ୍ଟ ହେଯେଛେ?

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ହଁ ।

ହଁ-ଟା ଖୁବ ସହଜଭାବେ ବଲଲେଓ ସୁପ୍ରଭାର ବୁକ ଧକ ଧକ କରଛେ । ଏଥନଟି ପ୍ରଶ୍ନଟା କରା ହବେ—ରେଜାଲ୍ଟ କି? ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ଉତ୍ତର ଝାଲିଯେ ନିଲ । ଉତ୍ତରଟା ହଚ୍ଛେ ରେଜାଲ୍ଟ କି ଆମି ଜାନି ନା ମା । ବଡ଼ ମାମା ଜାନେନ । ହେଡ଼ମିସଟ୍ରେସ ବଡ଼ ମାମାକେ କ୍ଷୁଲେ ଡାକିଯେ ନିଯେ ଗେଛେନ । ତାଁ କାହେ ରେଜାଲ୍ଟ ଦେବେନ । ତବେ ଆମାର ଧାରଣା ପାଶ କରେଛି ।

সুରাইয়া ରେଜାଲ୍ଟ କି ଜାନତେ ଚାଇଲେନ ନା । ଖବରେର କାଗଜଟା ମେୟର ଦିକେ ବାଡ଼ିୟେ ଦିଯେ ଆଗହେର ସଙ୍ଗେ ବଲଲେନ, ବାସା ଭାଡ଼ାର ଏଇ ବିଜ୍ଞାପନଟା ପଡ଼େ ଦେଖ । ସନ୍ତାର ମଧ୍ୟେ ଖୁବ ଭାଲ ।

ସୁପ୍ରଭା ବିଜ୍ଞାପନ ପଡ଼ିଲ । ଦୁଇ ରୂମ, ଡ୍ରୁଇଂ ଡାଇନିଂ, ପ୍ରଶନ୍ତ ବାରାନ୍ଦା । ସାଉଥ ଫେସିଂ ପ୍ରଚୁର ଆଲୋ ବାତାସ । ଭାଡ଼ା—ଲାଇଟ୍, ଗ୍ୟାସସହ ତିନ ହାଜାର ଟାକା ।

କିରେ ଭାଲ ନା?

ହଁ ।

ଆମି ଆର ତୁଇ ଆମରା ଏକଟା ଘରେ ଥାକଲାମ । ଇମନେର ଜନ୍ୟେ ଏକଟା ଘର ଛେଡେ ଦିଲାମ ।

ବାସାଟା କୋନ ତଳାୟ?

ସେଟାତୋ ଲେଖେନି । ଟେଲିଫୋନ ନାମାର ଆଛେ । ଟେଲିଫୋନ କରେ ଦେଖିତୋ ବାଡ଼ିଓୟାଲାକେ ପାଓୟା ଯାଇ କି-ନା ।

ଆଚହ ।

ସବ ଡିଟିଲ ଜେନେ ନିବି । ଫ୍ଲ୍ୟାଟ ବାଡ଼ି କି-ନା, କଯଜନ ଭାଡ଼ାଟେ ଥାକେନ—ଏଇସବ । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭାଲ ମନେ ହଲେ, କାଲ ତୋକେ ନିଯେ ଯାବ ।

ସ୍ଵତିର ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ସୁପ୍ରଭା ଚଲେ ଯାଚିଲ, ସୁରାଇସା ହଠାତ ଡାକଲେନ—

ସୁପ୍ରଭା ଶୋନ ।

ସୁପ୍ରଭା ଥମକେ ଦାଁଡ଼ାଳ । ସୁରାଇୟା ବଲିନେ, ତୋର ରେଜାଲ୍ଟ କି?

ସୁପ୍ରଭା ନୀଚୁ ଗଲାଯ ବଲଲ, ମା ଆମି ଫେଲ କରେଛି ।

ଫେଲ କରେଛିସ!

ହଁ । ତିନ ସାବଜେଟେ ଫେଲ କରେଛି । ପ୍ରମୋଶନ ଦେଯ ନି ।

ଫେଲ କରେଛି । କଥାଟା ଏତ ସହଜଭାବେ ବଲତେ ପାରଲି? ମୁଖେ ଏକବାରଓ ଆଟକାଳ ନା?

ସୁପ୍ରଭା ଦାଁଡ଼ିଯେ ରଇଲ । କିଛୁ ବଲଲ ନା । ତାର ପା ଏଖନ ଆର କାଁପଛେ ନା । କେମନ ଯେନ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଲାଗଛେ । ବୁକେର ଉପର ପାଷାଣ ଚେପେ ଛିଲ । ସେଇ ପାଷାଣ ନେଇ । ସୁରାଇୟା ସହଜ ଗଲାଯ ବଲିନେ, ତୋର ମତ ମେଯେର ଆମାର ଦରକାର ନେଇ । ତୁଇ ଏକଟା କାଜ କର—ଛାଦେ ଉଠେ ଯା । ତାରପର ଛାଦ ଥେକେ ନିଚେ ଲାଫ ଦିଯେ ପଡ଼େ ଯା ।

ସୁପ୍ରଭା ଆଗେର ମତଇ ଦାଁଡ଼ିଯେ ରଇଲ । ଏକବାର ଶୁଦ୍ଧ ମାର ଦିକେ ତାକାଳ । ମାଯେର ମୁଖ କି ଶାନ୍ତ । କତ ସହଜ ଭାବେଇ ନା । ତିନି କଥାଗୁଲି ବଲିଛେନ । ସୁପ୍ରଭା ମନେ ମନେ ବଲଲ, ମା ସାମନେର ବଛର ଥେକେ ଆମି ଖୁବ ମନ ଦିଯେ ପଡ଼ିବ । ଫାସଟ ସେକେନ୍ଡ ହୟାତ ହବ ନା, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଟି ସାବଜେଟେ ପାଶ କରିବ । ତାଛାଡ଼ା ଆମାଦେର ଅଂକ ମିସ ରୋଜ ଆମାକେ ଅଂକ ଶେଖାବେନ ।

ସୁରାଇୟା ତୀର ଏବଂ ତୀଙ୍କ ଗଲାଯ ବଲିଲେନ, ଏଥିନୋ ଦାଁଡିଯେ ଆହିସ? ଏକ କଥା ଆମି ବାର ବାର ବଲିଲେ ପାରିବ ନା । ଯା ଛାଦେ ଯା! ଛାଦ ଥେକେ ଲାଫ ଦିଯେ ପଡ଼େ ଆମାକେ ଉଦ୍ଧାର କରା ।

ସତି ଛାଦ ଥେକେ ଲାଫ ଦିଲେ ବଲଛେ!

ହାଁ ବଲଛି । ଯଦି ସାହସ ଥାକେ, ଯା କରିଲେ ବଲଛି କରା । ସଙ୍ଗେର ମତ ଦାଁଡିଯେ ଥାକିବି ନା । ସଂ ଦେଖିଲେ ଆର ଭାଲ ଲାଗେ ନା ।

ମିତୁ ଛାଦେ ଶିଲ କୁଡ଼ାଚିଲ । ହଠାତ ଦେଖିଲ । ସୁପ୍ରଭା ଛାଦେ ଚୁକଲ । ମିତୁ ହାସିମୁଖେ ବଲିଲ, ଶୈଶବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହିଲେ ଏଲି । ଶିଲଗୁଲି ରାଖାର ଜନ୍ୟେ ଏକଟା ପାତ୍ର ନିଯେ ଆଯିତେ ।

ସୁପ୍ରଭା ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ, ନଡିଛେ ନା । ହଠାତ ମିତୁର ମନେ ହଲ ସୁପ୍ରଭାର ଦାଁଡିଯେ ଥାକାର ଭଞ୍ଜିଟା ଠିକ ସ୍ଵାଭାବିକ ନଯ । ସୁପ୍ରଭାକେ ଖୁବହି ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଲାଗିଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛ କିଛୁକ୍ଷନେର ମଧ୍ୟେଇ ଭୟଂକର କିଛୁ ଘଟିଲେ ଯାଇଛେ ।

ମିତୁ ଚଟ କରେ ଉଠେ ଦାଁଡାଳ । ହାତ ବାଡିଯେ ସୁପ୍ରଭାକେ ଧରିଲେ । ତାର ପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରେଲିଂ ବିହିନ ଛାଦେର ଶୈଶବ ମାଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁପ୍ରଭା ଛୁଟେ ଗେଲ । ମିତୁ ଦେଖିଲ । ସେ ଛାଦେ ଏକା ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ । ସୁପ୍ରଭା ନେଇ ।

ମେଡିକେଲ କଲେଜ ହାସପାତାଲେର କରିଡୋରେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ଦାଁଡିଯେ ଆଛେନ୍ । ତାଁର ପକେଟେ ସୁପ୍ରଭାର କୁଲେର ହେଡ ମିସଟ୍ରେସେର ଦେଯା କାଗଜ । ସେଥାନେ ଲେଖା ବିଶେଷ ବିବେଚନାୟ ସୁପ୍ରଭାକେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀତେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରା ହଲ । ହେଡ ମିସଟ୍ରେସେର ଚିଠି ତିନି ପେଯେଛେନ ଦୁପୁରେଇ । ଏକବାର ଭାବଲେନ ତଥନାହିଁ ବାସାୟ ଫେରେନ-ତାରପର ମନେ ହଲ ଖାଲି ହାତେ ବାସାୟ ଫେରା ଠିକ ହବେ ନା । ପାଶେର ମିଷ୍ଟି କିନେ ଫେରା ଦରକାର । ରସମାଲାଇ ସୁପ୍ରଭାର ପଛନ୍ଦ । ଏକ କେଜି ରସମାଲାଇ କେନା ଦରକାର । ବିକେଳେ ନିଜେଇ ରସମାଲାଇ କିନତେ ଗିଯେ ବୃଷ୍ଟିତେ ଆଟକା ପଡ଼ିଲେନ । ସେଇ ରସମାଲାଇ ଖାବାର ଘରେର ଟେବିଲେ ସାଜାନୋ ଆଛେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ବା ରାନ୍ଦାୟ ଦାଁଡିଯେ ବୃଷ୍ଟି ଦେଖିଛେନ । ବୃଷ୍ଟି ଦେଖିତେ ତାଁର ଭାଲ ଲାଗଛେ, ଅଥଚ କିଛୁକ୍ଷଣ ଆଗେ ଏକଜନ ଡାକ୍ତାର ଏସେ ବଲେ ଗେଛେନ, ମେଯେର ଅବସ୍ଥା ଭାଲ ନା । ବୈଇନ ହେମାରେଜ ହଚ୍ଛେ । ଆମାଦେର କିଛୁ କରାର ନେଇ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଯତ୍ରେର ମତ ବଲିଲେନ, ଆଛା ଠିକ ଆଛେ ।

ଆପନି ଯାନ । ଭେତରେ ଗିଯେ ମେଯେର ବିଛାନାର ପାଶେ ବସୁନ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସହଜ ଗଲାୟ ବଲିଲେନ, କୋନ ଦରକାର ନେଇ ।

ତିନି ହାସପାତାଲ ଥେକେ ବେର ହଲେନ । ତାଁର କେନ ଜାନି ବୃଷ୍ଟିତେ ଭିଜିତେ ଇଚ୍ଛେ ହଚ୍ଛେ । ଛୋଟବେଳାୟ ସୁଯୋଗ ପେଲେଇ ବୃଷ୍ଟିତେ ଭିଜିତେନ । ସୁଯୋଗ ପାଓୟା ଯେତ ନା । ଏଥନ ପ୍ରଚୁର ସୁଯୋଗ କିନ୍ତୁ ବୃଷ୍ଟିତେ ନାମତେ ଇଚ୍ଛା କରେ ନା । ଆଜ ନାମତେ ଇଚ୍ଛା କରିଛେ । ତିନି ପଥେ ନାମତେଇ ବୃଷ୍ଟି ଥେମେ ଗେଲ । ମେଘ କେଟେ ଆକାଶେ ତାରା ଦେଖା ଗେଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ହାଁଟିଛେ । ଚାରପାଶେର ପରିଚିତ ଢାକା ନଗରୀ ତାର କାହେ ଆଜ ବଡ଼ି ଅପରିଚିତ ଲାଗଛେ । ଯେନ ତିନି ଏଇ ନଗରୀକେ ଚେନେନ ନା । ନଗରୀଓ ତାଁକେ ଚେନେ ନା ।

ମୃତ୍ୟୁର ଠିକ ଆଗେ ଆଗେ ସୁପ୍ରଭାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ଫିରେ ଏଲ । ସେ ତାର ମାର ଦିକେ ତାକିଯେ ବଲଲ, ମା ଆମି ଛାଦ ଥେକେ ଲାଫ ଦିଯେ ବିରାଟ ଏକଟା ଭୁଲ କରେଛି । ତୁମି କିଛୁ ମନେ କରୋ ନା । ଆମାକେ କ୍ଷମା କରେ ଦିଓ ।

ସୁରାଇୟା ମେଯେର ଦିକେ ତାକିଯେ ଆଛେନ । ମନେ ହଚ୍ଛେ କି ସ୍ଟଟଛେ ତିନି ବୁଝାତେ ପାରଛେନ ନା ।

ସୁପ୍ରଭା ବଲଲ, ମା ଆମାର ଖୁବ କଷ୍ଟ ହଚ୍ଛେ । ତୁମି ଆମାର ଗାୟେ ହାତ ବୁଲିଯେ ଦାଓ ।

ସୁରାଇୟା ମେଯେର ଗାୟେ ହାତ ରାଖଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ଛୋଟ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ବଲଲ, ବଡ଼ ମାମା ଯଦି ଆମାର ଗାୟେ ହାତ ବୁଲିଯେ ଦେଯ ତାହଲେ ଆମାର ବ୍ୟଥାଟା କମବେ । ବଲାର ପର ପରଇ ସେ ମାରା ଗେଲ ।

ମିତୁ ଛୁଟେ ଗେଲ କରିଡୋରେର ଦିକେ, କରିଡୋର ଶୂନ୍ୟ । ସେଥାନେ କେଉ ନେଇ । କରିଡୋରେର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତେ ରାଖା ଟୁଲେ ଇମନ ବସେଛିଲ । ମିତୁ ଇମନେର କାଛେ ଗେଲ । ଶାନ୍ତ ସ୍ଵରେ ବଲଲ, ଏହିଭାବେ ଚୁପଚାପ ବସେ ଥାକବି ନା । ଚିକାର କରେ କାଦ । ଆମାକେ ଜଡ଼ିଯେ ଧରେ କାଦ । କେ କି ମନେ କରବେ । ଏହିସବ ଭାବାର କୋନ ଦରକାର ନେଇ ।

ଇମନ ଉଠେ ମିତୁକେ ଜଡ଼ିଯେ ଧରେ ଶବ୍ଦ କରେ କେଂଦେ ଉଠଲ ।

ଅଭିମାନୀ ଛୋଟ ମେଯେଟି ଜାନଲେ ନା—ଏହି ପୃଥିବୀତେ ତାର ଜନ୍ୟେ କତ ଭାଲବାସାଇ ନା ଜମା ଛିଲ ।

ଛୋଟ ସୁପ୍ରଭା । ତୋମାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅପେକ୍ଷା ଉପନ୍ୟାସେ ଆର ଆସବେ ନା । କାରଣ ତୋମାର ଜନ୍ୟେ
କେଉଁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ଥାକବେ ନା । ମୃତ ମାନୁଷଦେର ଜନ୍ୟେ ଆମରା ଅପେକ୍ଷା କରି ନା । ଆମାଦେର
ସମସ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ଜୀବିତଦେର ଜନ୍ୟେ । ଏହି ଚରମ ସତ୍ୟଟି ନା ଜେନେଇ ତୁମି ହାରିଯେ ଗେଲେ ।

୧୩. ରାତ୍ ତିନଟାର ଦିବେ

ରାତ ତିନଟାର ଦିକେ ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ସୁମ ଭେଙେ ଗେଲ । ତଳପେଟେ ଅସହ୍ୟ ବ୍ୟଥା । ଚିକାର କରେ କାଁଦତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ । କେମନ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଁ ଫାତେମା ସୁମୁଚ୍ଛେ । ଏହିତ ପାଣେ ଫିରଲ । ଇଚ୍ଛା କରଛେ ଫାତେମାକେ ଧାକ୍କା ଦିଯେ ମେରୋତେ ଫେଲେ ଦିତେ । ବ୍ୟଥାର ଏମନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତିନି ତାର ଜୀବନେ ଆର ପେଯେଛେନ ବଲେ ମନେ କରତେ ପାରଲେନ ନା । କି ଭୟଂକର ବ୍ୟାପାର, ମନେ ହଚ୍ଛେ କାମାରଶାଲାର କାମାର ଗରମ ଗାନଗନେ ଲାଲ କାସ୍ତେ ପେଟେ ଢୁକିଯେ ପେଟେର ନାଡ଼ିଭୁଡ଼ି ଟେନେ ବେର କରାର ଚେଷ୍ଟା କରଛେ । ବେର କରେ ଫେଲଲେଓ ଶାନ୍ତି ଛିଲ, ବେର କରତେ ପାରଛେ ନା । ପେଟେର ଭେତର ସବ କିଛୁ ଜଟ ପାକିଯେ ଯାଚ୍ଛେ । ତିନି ଚାପା ଗଲାଯ ଡାକଲେନ, ଫାତେମା ଏହି ଫାତେମା ।

ଫାତେମା ଗଭୀର ସୁମେ । ହାଲକା ଭାବେ ତାର ନାକ ଡାକଛେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିଛାନା ଥେକେ ନାମଲେନ । ପାନି ଖେତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ । ଶୋବାର ସରେ ପାନିର ବୋତଳ ଦେଖଲେନ ନା । ପାନି ଖେତେ ହଲେ ଖାବାର ସର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ହବେ । ଫ୍ରୀଜେର ଦରଜା ଖୁଲେ ପାନିର ବୋତଳ ବେର କରତେ ହବେ । ଏତ ଶକ୍ତି କି ତାର ଆଛେ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଦରଜା ଖୁଲେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଚଲେ ଏଲେନ । ବାରାନ୍ଦାର ବେତେର ଚେଯାରେ ଆପାତତ କିଛୁକ୍ଷଣ ବସେ ଥାକବେନ । ଛୋଟବେଲାୟ ପେଟ ବ୍ୟଥା ହଲେ ପେଟେର ନିଚେ ବାଲିଶ ଦିଯେ ମା ଉପୁଡ଼ କରେ ଶୁଇୟେ ରାଖିବେନ । କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେଇ ବ୍ୟଥା ଚଲେ ଯେତ । ଶୈଶବେର ସେଇ ଚିକିତ୍ସା କି ଏଥନ ଚଲବେ? ନା ଚଲବେ ନା । ଜମିଲୁର ରହମାନେର ମନେ ହଲ କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେ ଏହି ବେତେର ଚେଯାରେଇ ତାଁର ମୃତ୍ୟୁ ହବେ । ମୃତ୍ୟୁର ସମୟ ପାଶେ କେଉ ଥାକବେ ନା । ତିନି ପାନିର ତୃଷ୍ଣାୟ ଛଟଫଟ କରବେନ । କେଉ ତାକେ ଏକ ଗ୍ଲାସ ଠାଣ୍ଡା ପାନି ଏଗିଯେ ଦେବେ ନା ।

ବାରାନ୍ଦାଯ ଆଲୋ ଜୁଲଛେ । ଚଙ୍ଗିଶ ପାଓୟାରେର ଏକଟା ବାସ୍ ବାରାନ୍ଦାର ଦକ୍ଷିଣ ମାଥାଯ ଅଥାତ ଏତେଇ ସାରା ବାରାନ୍ଦା ଆଲୋ ହେଁ ଆଛେ । ଶୁଦ୍ଧ ବାରାନ୍ଦା ନା ଆଲୋ ଚଲେ ଗେଛେ ଉଠାନେଓ । ଜମିଲୁର ରହମାନେର ମନେ ହଲ ମୃତ୍ୟୁର ଆଗେ ମାନୁଷେର ଚେତନା ତୀଙ୍କୁ ହେଁ ଯାଇ । ନୟତ ବାରାନ୍ଦାଯ ଜୁଲା ଏକଟା ଚଙ୍ଗିଶ ପାଓୟାରେର ବାସ୍ତେ ତିନି ଗୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିତେ ପାରିବନ ନା । ବାଡ଼ିର କୋଥାଯ କି ଶବ୍ଦ ହଚ୍ଛେ ତାଓ ଶୁଣିତେ ପାଚେନ । ଫାତେମାର ନାକ ଏଥିନ ଡାକଛେ ନା । ସେ ଥେମେ ଥେମେ ଭାରୀ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲଛେ । ଶୋବାର ଘରେର ଲାଗୋୟା ବାଥରମେ ପାନିର ଟ୍ୟାପ ନଷ୍ଟ ହେଁ ଗେଛେ । କ୍ଷୀଣ ଧାରାଯ ଟ୍ୟାପ ଥେକେ ପାନି ପରାର ଶବ୍ଦ କାନେ ଆସିଛେ । ଶୋବାର ଘର ଥେକେ ରାନ୍ନାଘରେ ଯାବାର ଜନ୍ୟେ ଯେ କରିଡୋର ଆଛେ ସେଥାନେ କି କେଉଁ ହାଁଟିଛେ? ଖାଲି ପାଇଁ ହାଁଟାର ଶବ୍ଦ ଆସିଛେ । କେଉଁ ଏକଜନ ମନେ ହେଁ ଏକ ମାଥା ଥେକେ ଆରେକ ମାଥାଯ ଯାଚେ, ଆବାର ଫିରେ ଆସିଛେ । ତିନି ବଲଲେନ କେ? ଶବ୍ଦଟା ତାର କାହାକାହି ଏସେ ଥେମେ ଗେଲ । ଜମିଲୁର ରହମାନେର ଅସ୍ପିଟଭାବେ ମନେ ହଲ ସୁପ୍ରଭା ନୟତୋ? ଖୁବଇ ହାସ୍ୟକର ଚିନ୍ତା । ପ୍ରଚଞ୍ଚ ବ୍ୟଥାଯ କାତର ଥାକା ଅବସ୍ଥାଯ ମାନୁଷ ଅନେକ ହାସ୍ୟକର ଚିନ୍ତା କରେ ।

ଏ ବାଡ଼ିତେ ଅବଶ୍ୟ ବେଶ କିଛୁଦିନ ଧରେଇ ସୁପ୍ରଭାକେ ନିଯେ ନୀଚୁ ଗଲାଯ ଆଲୋଚନା ହଚ୍ଛେ, ଫିସଫାସ ହଚ୍ଛେ । ଦୁଜନ ବୁଯାଇ ଦାବୀ କରିବାକୁ ତାରା ସୁପ୍ରଭାକେ ଦେଖିଛେ । ଏକଜନେର ଭାଷ୍ୟ ହଚ୍ଛେ ଯେ ଛାଦେ କାପଡ଼ ଶୁକାତେ ଦିର୍ଯ୍ୟାଳିଲ । ଆନତେ ଭୁଲେ ଗେଛେ । ସନ୍ଧ୍ୟାର ପର କାପଡ଼ର କଥା ମନେ ହତେଇ ଯେ ଆନତେ ଗେଲ । ଦିନିତେ ଝୁଲାନୋ କାପଡ଼ ତୁଲିବା ହଠାତ୍ ଦେଖେ ଛାଦେର ଏକ କୋଣାଯ ପା ଝୁଲିଯେ କେ ଯେନ ବସେ ଆଛେ । ତାର ବୁକେ ଧବକ କରେ ଏକଟା ଧାକ୍କା ଲାଗଲ । ସେ ଏକଟୁ ଏଗିଯେ ଗେଲ । ଅବାକ ହେଁ ଦେଖେ— ସୁପ୍ରଭା । ଆପନ ମନେ ପେୟାରା ଥାଚେ । କାଜେର ବୁଯା ବଲଲ, ଛୋଟ ଆଫା! ସୁପ୍ରଭା ତାର ଦିକେ ତାକାଲ । ତାରପରଇ ପେୟାରା ଛାଦେ ଛୁଁଡ଼େ ଫେଲେ ବାତାସେ ମିଲିଯେ ଗେଲ ।

ବାନାନୋ ଗଲ୍ଲ । ବେଶି ବଯସେର ବୁଯାରୀ ପ୍ରାୟ ବାଡ଼ିତେହେ ଏ ଜାତିୟ ଗଲ୍ଲ ବାନାଯ । କେନ ବାନାଯ କେ ଜାନେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଭେବେଛିଲେନ, ବୁଯାକେ ଡେକେ କଠିନ ଧମକ ଦେବେନ । ତାର ଆଗେଇ ଆରେକଜନ ଘୋଷଣା କରଲ, ସେଓ ଛୋଟ ଆପାକେ ଦେଖେଛେ । ସିଁଡ଼ିତେ ଚୁପଚାପ ବସେ ଛିଲ । ତାକେ ଦେଖେଇ ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ଉପରେ ଉଠେ ଗେଲ । ଫାତେମାଓ ଏକ ରାତେ ଶୋବାର ସମୟ ଗଲା ନୀଚୁ କରେ ବଲଲ, କୋନ ବଡ଼ ମଓଲାନା ଏନେ ଦୋଯା ପଡ଼ାଲେ ହ୍ୟ ନା? ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଗେନ, କେନ?

ଏ ସେ ସୁପ୍ରଭାକେ ସବାଇ ଦେଖେଛେ । ଆମିଓ ଏକବାର ଦେଖେଛି ।

ତୁମି କଥନ ଦେଖଲେ?

ରାତେ ହଠାତ୍ ସୁମ ଭେଙେ ଦେଖି ମଶାରିର ପାଶ ଦିଯେ ହାଁଟିଛେ । ମାଥା ନୀଚୁ । ଦାଁତ ଦିଯେ ନଖ କାଟିତେ କାଟିତେ ହାଁଟିଛେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଗେନ, କେନ ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲଛ?

ଫାତେମା ବିଡ଼ିବିଡ଼ କରଲେନ, ମିଥ୍ୟା ବଲଛି ନା । ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ମିଥ୍ୟା ବଲବ କେନ? ଆମାର ମିଥ୍ୟା ବଲାର ଦରକାରଟା କି?

ସାମାନ୍ୟ ଆରଶୋଳା ଦେଖଲେ ତୁମି ଚିକାର କରେ ବାଡ଼ି ମାଥାଯ ତୋଳ— ଏତ ବଡ଼ ଏକଟା ସ୍ଟନାର ପର ତୁମି କିଛୁଇ କରଲେ ନା, ଚିକାର ନା, କିଛୁ ନା । ଆମି ପାଶେ ସୁମିଯେ ଆଛି ଆମାକେ ଡେକେଓ ତୋ ତୁଲଲେ ନା ।

ତୁମି ସାରାଦିନ ପରିଶ୍ରମ କରେ ଏସେ ସୁମାଓ ଏହି ଜନ୍ୟେ ତୋମାକେ ଡାକି ନି ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ରାଗୀ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଆଜେ ବାଜେ ମିଥ୍ୟ ଆମାର ମନେ ବଲବେ ନା । ମୃତ ଏକଟା ମେଯେକେ ନିଯେ ଏହିବି କି ଆଜେ ବାଜେ କଥା ଚାଲୁ କରଲେ । ଭାଗିୟ ସୁରାଇୟା ଏଥାନେ ନେଇ । ସେ ଥାକଲେ କି ରକମ ମନେ କଷ୍ଟ ପେତ ।

ପ୍ରାୟ ଚାରମାସ ହଲ ସୁରାଇୟା ଚଲେ ଗେଛେନ । ଜୁଲାଇ ମାସେର ୭ ତାରିଖେ ଗିଯ଼େଛେନ ଏଥିନ ନଭେସର ମାସ । ଶୀତ ପଡ଼ିତେ ଶୁରୁ କରେଛେ ।

ସୁରାଇୟା ଛେଲେକେ ନିଯେ ଝିକାତଳାୟ ଫ୍ଲ୍ୟାଟ ଭାଡ଼ା କରେ ଥାକେନ । ଏକ ଦିକେ ଭାଲାଇ ହେବେ । ସୁରାଇୟା ଭାଲ ଆଛେ । ନିଜେର ସଂସାର ନିଯେ ବ୍ୟନ୍ତ । ପ୍ରବଳ ଶୋକ ଭୁଲେ ଥାକତେ ପାରଛେ ଏଟା ମନ୍ଦ କି । ଏହିଭାବେ ଚଲତେ ଚଲତେ ସୁରାଇୟା ଯଦି ସ୍ଵାଭାବିକ ହ୍ୟ ତାହଲେ ଏରଚେ ଭାଲ ବ୍ୟାପାର । ଆର କି ହତେ ପାରେ? ଏ ବାଢ଼ିତେ ଥାକଲେ ସୁପ୍ରଭା ସମ୍ପର୍କେ ଆଜଣ୍ବି ସବ ଗଲ୍ଲ ସୁରାଇୟାର କାନୋ ସେତ । ମାଥା ଆରୋ ଖାରାପ ହେବେ ସେତ ।

କରିଡୋରେ ଆବାରୋ ପାଯେର ଶବ୍ଦ । ଏଥିନ ମନେ ହଚ୍ଛେ ସ୍ୟାନ୍ଡେଲ ପରେ କେ ଯେନ ହାଟିଛେ । ଛୋଟ ଛୋଟ କରେ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲିଛେ । ସେଇ ନିଃଶ୍ଵାସେର ଶବ୍ଦଓ ଆସିଛେ । ବ୍ୟାପାରଟା କି?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଚେଯାର ଛେଡ଼େ ଉଠେ ଦାଁଡାଲେନ । ପେଟେର ବ୍ୟଥାଟା ଏଥିନ ଏକଟୁ କମ ଲାଗିଛେ । ନା-କି ମାଥାଯ ଅନ୍ୟ ଚିନ୍ତା ସୁରିଛେ ବଲେ ବ୍ୟଥା ଟେର ପାଚେନ ନା? ତିନି ଖାବାର ଘରେ ତୁକଲେନ । କରିଡୋରେର ବାତି ଜୁଲିୟେ ରାନ୍ଧାଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗେଲେନ । କେଉ ନେଇ । ରାନ୍ଧାଘରେ ଦୁଜନ ବୁଝା କଥା ବିଛିଯେ ସୁମୁଚେ । ତାଦେର ନିଃଶ୍ଵାସେର ଶବ୍ଦଇ ହ୍ୟତ ଶୁଣେଛେନ । ଏହି ବାଢ଼ିତେ ବୁଝାଦେର ଜନ୍ୟ ଆଲାଦା ଘର ଆଛେ, ତାରପରେଓ ତାରା କେନ ଜାନି ରାନ୍ଧାଘରେ ସୁମାଯ । ତିନି ଫ୍ରୀଜ ଖୁଲେ ଠାଙ୍ଗା

ପାନିର ବୋତଳ ଖୁଲେ ପାନି ଖେଲେନ । ଠାଣ୍ଡା ପାନି ଖେଲେଇ ତାର ସୁପ୍ରଭାର କଥା ମନେ ହ୍ୟ । ଶୁଦ୍ଧମାତ୍ର ଏଇ ମେଯେଟାର ଜନ୍ୟେଇ ତିନି ଅଫିସେ ଫ୍ରୀଜ କିଣେଛିଲେନ । ମେଯେଟା ଯଥନ ତଥନ ଅଫିସେ ଚଲେ ଏସେ ଫ୍ରୀଜ ଖୁଲେ କୋକ ଖେତ । ତାର ଜନ୍ୟେ କେନା ପାଁଟା କୋକେର କ୍ୟାନ ଏଥିନୋ ଫ୍ରୀଜେ ଆଛେ । ମାଝେ ମାଝେ ସୁପ୍ରଭାର ଜନ୍ୟେ ତାର ବୁକ ଛ ଛ କରେ । ତିନି ଅଫିସେର ଫ୍ରୀଜ ଖୁଲେ କୋକେର କ୍ୟାନଗୁଲୋର ଦିକେ ତାକିଯେ ଥାକେନ । ତାର ଚୋଖ ଝାପସା ହ୍ୟେ ଆସେ । ବୟସ ଯତ ବାଡ଼ଛେ, ମନ ତତ ଦୁର୍ବଲ ହ୍ୟେ । ଚୋଖ-ବଗାପସା ରୋଗ ହ୍ୟେଛେ । ଯଥନ ତଥନ ଚୋଖ ଝାପସା ହ୍ୟେ ଆସଛେ ।

ଠାଣ୍ଡା ପାନି ଖେତେ ଖେତେଓ ତାର ଚୋଖ ଝାପସା ହଲ । ତିନି କି ମନେ କରେ । ଛାଦେର ଦିକେ ରତ୍ନା ହଲେନ । ଏଇ ପୃଥିବୀତେ ଅନେକ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ଘଟନା ଘଟେ । ତାଁର ଜୀବନେ କଥିନୋ କୋନ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ଘଟନା ଘଟେ ନି । ତାଇ ବଲେ ଯେ କୋନଦିନ ଘଟବେ ନା, ତାତୋ ନା । ହ୍ୟତ ତାଁର ଜୀବନେଓ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ କୋନ ଘଟନା ଘଟବେ । ହ୍ୟତୋ ଆଜ ରାତେଇ ଘଟବେ । ତିନି ଛାଦେ ଉଠେ ଦେଖବେନ ଛାଦେ ପା ଝୁଲିଯେ ସୁପ୍ରଭା ବସେ ଆଛେ । ତିନି କୋମଳ ଗଲାଯ ଡାକବେନ, ସୁପ୍ରଭା!

ସୁପ୍ରଭା ତାର ଦିକେ ତାକିଯେ ହାସବେ । ତିନି ବଲବେନ, କେମନ ଆଛିସରେ ମା? ସୁପ୍ରଭା ବଲବେ, ତୁମି କେମନ ଆଛ ବଡ ମାମା । ତିନି ବଲବେନ, ଆମି ଭାଲ ଆଛି । ସୁପ୍ରଭା ରାଗି ରାଗି ଗଲାଯ ବଲବେ, ତୁମି ମୋଟେଓ ଭାଲ ନେଇ । ତୋମାର ପେଟେ ବ୍ୟଥା ହ୍ୟେ । ଏ ରକମ ବ୍ୟଥା ନିଯେ ତୁମି ଛାଦେ ଏଲେ କେନ? ମାମା ତୋମାର କି କାନ୍ଦଜ୍ଞାନ ନେଇ?

ତୋକେ ଦେଖତେ ଏସେହିରେ ମା ।

ଆମାକେ କିଭାବେ ଦେଖବେ? ଆମିତୋ ମରେ ଗେଛି ।

ମା କେନ ଏଇ କାନ୍ତା କରଲି?

ଭୁଲ କରେ ଫେଲେଛି ମାମା । ମାନୁଷ ଭୁଲ କରେ ନା? ଭୁଲ କରେ ବଲେଇତୋ ସେ ମାନୁଷ । ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ କରଲେ କି ସେ ମାନୁଷ ହ୍ୟ? ସେ ହତ ରୋବଟ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଛାଦେ ଉଠାର ଠିକ ଆଗେ ଥମକେ ଗେଲେନ-ଛାଦେ ହାଁଟେ ହାଁଟେ କେ ଯେନ ଗାନ ଗାଇଛେ । ନିଶ୍ଚତି ରାତେ ଛାଦେ ଗାନ କରବେ କେ? ସୁପ୍ରଭାର ଗଲା ନା? ହାଁ ସୁପ୍ରଭାର ଗଲାତୋ ବଟେଇ । ମିଷ୍ଟି ରିନାରିନେ ବିଷାଦମୟ ଗଲା । ବ୍ୟାପାରଟା କି? ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ନିଃଶ୍ଵାସ ବନ୍ଧ ହେୟ ଏଲ । ତାର ମନେ ହଲ ତିନି ମାଥା ସୁରେ ଏକ୍ଷୁନି ପଡ଼େ ଯାବେନ । ଆସଗେଇ ସୁପ୍ରଭା ଗାନ ଗାଇଛେ । ଗାନେର କଥାଙ୍ଗଲୋ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା । ଟାନା ସୁରେର ଗାନ ବଲେ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ହଚ୍ଛେ ନା । ଫୁଲେ ଫୁଲେ ଏଇ ଦୁଟା ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ପରିଷକାର ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଛାଦେ ପା ରାଖଲେନ । ସୁପ୍ରଭା ବଲେ ଡାକତେ ଗିଯେ ଥମକେ ଗେଲେନ, କାପଡ୍ ଶୁକାନୋର ଦଢ଼ି ଦୁ ହାତେ ଧରେ ଯେ ମେୟେଟି ଗାନ ଗାଇଛେ ସେ ସୁପ୍ରଭା ନୟ— ମିତୁ । ଛାଦେ ଗାନ ଗାଇଛେ ମିତୁ ।

ମିତୁ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁନେ ବାବାକେ ଦେଖେ ସହଜ ଗଲାଯ ବଲଲ, ବାବା ତୁମି? ତୁମି ଛାଦେ କି କରଛ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିଶ୍ଵିତ ହେୟ ବଲଲେନ-ରାତ ତିନଟାର ସମୟ ତୁଇଇ ବା କି କରଛି?

ବାବା ଆମିତୋ ଛାଦେଇ ଥାକି ।

ଛାଦେ ଥାକିସ ମାନେ? ଛାଦେ କୋଥାଯ ଥାକିସ?

ଚିଲେକୋଠାର ସରଟାଯ । ହଠାଂ ସୁମ ଭେଙେ ଗେଛେ । ତାଇ ହାଁଟାହାଁଟି କରଛି ।

ହାଁଟାହାଁଟି କୋଥାଯ ତୁଇତୋ ଗାନ କରଛିଲି ।

ହଁ କରଛିଲାମ ।

ଚିଲେକୋଠାର ଘରେ କବେ ଥେକେ ଥାକିସ?

ଅନେକ ଦିନ ଥେକେଇ ଥାକି । ସବାଇ ଜାନେ । ତୁମି ବାଡ଼ିର କୋନ ଖୋଁଜ ଖବର ରାଖ ନା ବଲେ ତୁମି ଜାନ ନା ।

ଏକା ଏକା ଛାଦେ ଥାକିସ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ଦ । ଭୟ ଲାଗେ ନା?

ଭୟ ଲାଗବେ କେନ? ଭୟ ଲାଗାର କି ଆଛେ । ଏଇ ସେ ତୁମି ହଠାତ ଏସେ ଉପସ୍ଥିତ ହଲେ— ଆମି କି ତୋମାକେ ଦେଖେ ଭୟ ପେଯେଛି?

ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ପେଟେର ବ୍ୟଥାଟା ଆବାର ଶୁରୁ ହେଁଯେ । ଏଖନ ମନେ ହଚ୍ଛେ ତିନି ଆର ଦାଁଡିଯେ ଥାକତେ ପାରବେନ ନା । ଖୋଲା ଛାଦେଇ ଶୁଯେ ପଡ଼ିବେ । ମିତୁ ବଲଲ, କି ହେଁଯେ । ବାବା? ତୁମି ଏ ରକମ କରଛି କେନ?

ତଳପେଟେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବ୍ୟଥା ହଚ୍ଛେ । ଦାଁଡିଯେ ଥାକତେ ପାରଛି ନା ।

ମିତୁ ଛୁଟେ ଏସେ ବାବାର ହାତ ଧରଲ । ଚିନ୍ତିତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ତୋମାର ଶରୀରତୋ । କାଁପଛେ ବାବା । ଏସୋ ଆମାର ଘରେ ଏସେ ବିଛାନାୟ ଶୁଯେ ଥାକ ।

ପାନି ଖାବ ।

ତୋମାକେ ପାନି ଦିଚ୍ଛି-ତୁମି ଏସୋତୋ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ମିତୁର ଘରେ ଶୁଯେ ଆଛେନ । ଏକ ଚିଲିଟେ ଛୋଟ ଅଢୁତ ଏକଟା ଘର । ମୁଖେର କାହେ ଗ୍ରାମେର ରେଲସ్ଟେଶନେର ଟିକିଟ ଘରେର ମତ ଜାନାଲା । ସେଇ ଜାନାଲାର ହାଓୟା ଏସେ ଶୁଧୁ ମୁଖେର ଉପର ପଡ଼ିଛେ । ଭାଲ ଲାଗିଛେ । ମିତୁର ଚିଲେକୋଠାର ଏଇ ସରଟା ଏମନ ମଜାର ତିନି ଜାନତେନ ନା । ବାଡ଼ିର ଅନେକ କିଛୁଇ ତିନି ଜାନେନ ନା । ତେମନି ତାର ନିଜେର ଜଗତେର ଅନେକ କିଛୁଇ ବାଡ଼ିର କେଉ ଜାନେ ନା । ତିନି ଯେମନ ତାର ବ୍ୟାପାରଗୁଲୋ ଜାନାନୋର ପ୍ରୟୋଜନ ମନେ କରେନ ନା । ତାରାଓ ତେମନି ତାଦେର ବ୍ୟାପାରଗୁଲୋ ଜାନାବାର ପ୍ରୟୋଜନ ମନେ କରେ ନା ।

ଶୋଭନ ପୁଲିଶେର ହାତେ ଧରା ପଡ଼େଛେ ଏଇ ଖବର ତିନି ବାଡ଼ିତେ କାଉକେ ଦେନ । ନି । ଦେୟାର ପ୍ରୟୋଜନ ମନେ କରେନ ନି । ପୁଲିଶ ଶୋଭନେର ଉପର ଶାରିରିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନ କରିଛେ । ଏଇ ଖବରଓ ତିନି ପେଯେଛେନ । ଶାରିରିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନ ଖବରାଖବର ବେର କରାର ଜଣ୍ୟ କରିଛେ ନା । ନିର୍ଯ୍ୟାତନଟା କରିଛେ ଯେନ ଖବର ପେଯେ ଛେଲେର ବାବା ଜାମିଲୁର ରହମାନ ପୁଲିଶକେ ବଡ଼ ଅଂକେର ଟାକା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେନ । ଏଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାମିଲୁର ରହମାନ କରେଛେନ । ବଡ଼ ଅଂକେର ଟାକାଇ ପୁଲିଶକେ ଦିଯେଛେନ । ମାର ବନ୍ଧ ହେଯେଛେ । ଓସି ସାହେବ ଏଇ ସୁସଂବାଦ ନିଜେ ଏସେ ଦିଯେ ଗେଛେନ । ସିଗାରେଟ ଟାନତେ ଟାନତେ ବଲେଛେନ, ଆପନି କୋନ ଚିନ୍ତା କରିବେନ ନା । ଆପାତତ ଜାମିନ ହଚ୍ଛେ ନା । କିନ୍ତୁ ମୂଳ କେଇସ ଏମନ ଭାବେ ସାଜାନୋ ହବେ ଯେନ ତାସେର ଘର । ସବ ଠିକ ଠାକ-କୋଟେ ଗିଯେଇ-ଧପାସ । ଘର ଭେଙେ ପଡ଼େ ଗେଲ । କେଉ କିଛୁ ବୁଝାଲ ନା । ଆସାମୀ ବେକସୁର ଖାଲାସ । ହା ହା ହା ।

ଏମନ ବିଶ୍ରୀ କରେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ କାଉକେ ହାସତେ ଦେଖେନନି । ତିନି ଶୁକନା ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଓସି ସାହେବ ଆଜ ଚଲେ ଯାନ । ଆରେକଦିନ ଆସୁନ । ଆମି ବେର ହବ, ଜରଙ୍ଗୀ କାଜ ଆଛେ ।

এক কাপ চ খেয়ে তারপর যাই । আপনার এখানে চা-টা ভাল করে ।

জামিলুর রহমান চা দিতে বললেন । একজন মানুষের সামনে মুখ সেলাই করে মূর্তির মত
বসে থাকা যায় না । টুকটাক কথা বলতে হয় । তিনি কি বলবেন ভেবে পাচ্ছেন না ।

ওসি সাহেব বললেন, দেশের ইয়াং ছেলে । পুলেরা যে কোন দিকে যাচ্ছেভাবলে গা শিউরে
ওঠে । আমার তিন মেয়ে, ছেলে নেই । আমার স্ত্রীর এই নিয়ে আফসোস আছে । আমি
তাকে বললাম, শাহানা তুমি আল্লাহর কাছে শুকুর গুজার কর যে তোমার ছেলে নেই ।

হলেতো আপনাদের ভাল । নষ্ট ছেলেমেয়ের বাবা-মার কাছ থেকে অর্থনৈতিক সুবিধা পান ।
অনেক বাবা-মাদের সঙ্গেই নিশ্চয় আপনাদের মাসকাবারি বন্দোবস্ত আছে । আছে না?

খুব কঠিন কথা । এই কঠিন কথা শুনেও ওসি সাহেব হাসছেন । যেন মজাদার রসিকতা
শুনে বিমলানন্দ পেলেন । তিনি আরাম করে চা খেলেন ।

চায়ের খুব প্রশংসাও করলেন । চায়ের পাতা কোন দোকান থেকে কেনা হয় । জানতে
চাইলেন । ক্লোন চা, না ডাস্ট চা তাও জিজ্ঞেস করলেন ।

মিতু পানি নিয়ে এসেছে । বাবার মাথায় হাত দিয়ে সে বাবাকে তুলে

বসালো ।

ব্যথা কি একটু কম লাগছে । বাবা?

ଉତ୍ତଃ ।

ବାବା ଚଲ ତୋମାକେ ହାସପାତାଲେ ନିଯେ ଯାଇ ।

ସକାଳ ହୋକ ତାରପର ଦେଖା ଯାବେ ।

ନା ଏଖୁନି ଚଲ । ତୋମାର ଚୋଥ ମୁଖ କାଳୋ ହୟେ ଗେଛେ । ଆମାର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ବାବା ।

ବ୍ୟଥାଟା ଏଥନ ଏକଟୁ କମ ।

ଏଥନ କମ?

ହଁ । ଏକ କାପ ଚା ବାନିଯେ ଖାଓଯାତେ ପାରବି ମା?

ଅବଶ୍ୟାଇ ପାରବ । ଚଲ ନିଚେ ଚଲେ ଯାଇ ।

ଆମି ଏଖାନେଇ ଥାକି— ତୁହି ଚା ବାନିଯେ ନିଯେ ଆଯ ।

ମିତୁର ଘର ଛେଡ଼େ ତାଁର ନଡ଼ିତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା । ମିତୁକେ ବଲେ ତାଁର ଘରଟା କି ତିନି ନିଜେର ଜନ୍ୟେ ନିଯେ ନେବେନ । ଅଫିସ ଥେକେ ଏସେ ଏହି ଘରେ ଥାକବେନ । ଘରେତୋ ବାଥରମ୍ ନେଇ । ବାଥରମ୍ମେର ଜନ୍ୟେ ନିଚେ ଯେତେ ହବେ । ମିତୁର ଘରଟା ନେଯା ଠିକ ହବେ ନା । ବେଚାରୀର ଶଖେର ଘର । ମିତୁକେ ଏକଟା ବାଥରମ୍ ବାନିଯେ ଦିତେ ହବେ । ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀକେ ସକାଳବେଳାଇ ବଲେ ଦେବେନ । ମିତୁର ଘରେର ସଙ୍ଗେ ସୁନ୍ଦର ଏକଟା ବାଥରମ୍ ହବେ । ଆର ଛାଦେର ଚାରଦିକେ ରେଲିଂ ହବେ ।

ଚା ଖେତେ ଗିଯେ ଜମିଲୁର ରହମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଲେନ— ତାର ବ୍ୟଥା ଏକଟୁଓ ନେଇ । ଶରୀର ଝଡ଼ବାଡ଼େ ଲାଗଛେ । ଶରୀର ଭାଲ ଥାକଲେ ଯା ହ୍ୟ— ସବ କିଛୁଇ ଭାଲ ଲାଗେ । ଏଖନୋ ତାଇ ଲାଗଛେ । ଏଇ ଯେ ତାର ପାଶେ ମିତୁ ବସେ ଆଛେ । ବିଶ୍ଵିତ ଚୋଖେ ତାକେ ଦେଖଚେ ଏହି ଦୃଶ୍ୟଟାଓ ଦେଖତେ ଭାଲ ଲାଗଛେ ।

ତୁଟ କି ପଡ଼ାଶୋନାଓ ଏଖାନେ କରିସ?

ନା । ଏଟା ହଚ୍ଛେ ଆମାର ସୁମ-ଘର ଶୁଧୁ ସୁମୁବାର ସମୟ ଏଖାନେ ଆସି । ଘରଟ ସୁନ୍ଦର ନା ବାବା?

ହଁ ସୁନ୍ଦର ।

ତୋମାର ବ୍ୟଥା କି ଏଖନୋ ଆଛେ?

ନା-ବ୍ୟଥା ସେରେ ଗେଛେ ।

ସେରେ ଗେଲେଓ, ତୁମି ସକାଳେ କୋନ ଏକଜନ ଭାଲ ଡାଙ୍ଗାରକେ ତୋମାର ଶରୀରଟା ଦେଖାଓ ।

ଡାଙ୍ଗାର ଦେଖାତେ ହବେ ନା । ଆମି ଖୁବ ପରିଶ୍ରମ କରିତୋ । ପରିଶ୍ରମୀ ମାନୁଷେର ଅସୁଖ ବିସୁଖ ହ୍ୟ ନା । ଏହି ଯେ ସୁରାଇୟା ଏଖନ ସ୍ଵାଭାବିକ ଆଚରଣ କରଚେ । କେନ କରଚେ? ପରିଶ୍ରମ କରଚେ ବଲେଇ ଏହି ଉନ୍ନତିଟା ହେବେ ।

ଫୁପୁ କି ଏଖନ ଭାଲ ହେବେ ଗେଛେନ?

ଆମାରତୋ ମନେ ହୁଯ ସେ ଆଗେର ଚେଯେ ଅନେକ ଭାଲ । କଥାବାର୍ତ୍ତ ଓ ସ୍ଵାଭାବିକ । ତୋର କାଛେ
ମନେ ହୁଯ ନା?

ଆମିତୋ ବାବା ଜାନି ନା । ଫୁପୁଦେର ବାଡ଼ିତେ କଥନୋ ଯାଇନି ।

କେନ?

ଯେତେ ଇଚ୍ଛା କରେ ନି ।

ଇମନ? ଇମନ ଆସେ ନା?

ନା ।

କେନ?

ଜାନି ନା ବାବା ।

ସେ ଆସେ ନା ବଲେଇ କି ତୁହି ଯାସ ନା?

ମିତୁ ହେସେ ଫେଲେ ବଲଲ, ଏଇସବ ତୁଚ୍ଛ ବ୍ୟାପାର ନିୟେ ତୁମି ମାଥା ସାମିଓନାତୋ । ମା-ପୁତ୍ର ନତୁନ
ସଂସାର ପେତେହେ, ଓଦେର ବିରକ୍ତ କରତେ ଇଚ୍ଛା କରେ ନା ବଲେଇ ଯାଇ ନା ।

ଓରା କେନ ଆସେ ନା?

ଆମି କି କରେ ବଲବ ଓରା କେନ ଆସେ ନା?

ଆଚାହା ଆମି ବଲେ ଦେବ ।

ତୋମାକେ କିଛୁ ବଲତେ ହବେ ନା । ବାବା ।

ମନେର ଭେତରେର ଆକାଶ ମେଘେ ମେଘେ ଢକେ ଗେଲେ— ଗଲା ଏମନ ଭାରୀ ହ୍ୟ । କେନ ତାର ମେଯେର ମନେ ଏତ ମେଘା ଜମବେ? ତିନି ଯେମନ ଏକା ଏକା ଜୀବନ ଯାପନ କରେନ ତାର ମେଯେଟାଓ କି ତାଇ କରେ? ଏଟା ଠିକ ନା । ଏହି ବସେଇ ଏକା ଜୀବନ ଯାପନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହ୍ୟେ ଗେଲେ ବାକି ଜୀବନ କାଟାନୋ ଖୁବ କଷ୍ଟକର ହବେ ।

ବାବା!

ହଁ ।

ସକାଳ ହ୍ୟେ ଯାଚେ । ଛାଦ ଥେକେ ସରକାଳ ହୃଦୟା ଦେଖା ଖୁବ ଇନ୍ଟାରେସଟିଂ, ଦେଖବୋ?

ଆଯ ଦେଖି ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ମେଯେର ସଙ୍ଗେ ସକାଳ ହୃଦୟା ଦେଖତେ ଗେଲେନ । ବ୍ୟାପାରଟା ତାଁର ଏତ ଭାଲ ଲାଗବେ ତିନି ନିଜେଓ ଭାବେନ ନି । ଗ୍ରାମେର ସକାଳ ସୁନ୍ଦର, କିନ୍ତୁ ଶହରେର ସକାଳଓ ଏତ ସୁନ୍ଦର ହ୍ୟ? ଏତ ପାଖି ଡାକେ? ଦିନେର ପ୍ରଥମ ଆଲୋଯ ଏତ ରହ୍ୟ?

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ପ୍ରକଳ୍ପକ୍ଷ । ଉପନ୍ୟାସ

ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ଖୁବ ଇଚ୍ଛା କରଲ ମେଯେକେ ବଲେନ, ମା ତୁମି ଆମାକେ ସୁନ୍ଦର ଏକଟା ଜିନିସ ଦେଖାଲେ । ଏଥିନ ତୁମି ବଲ ଆମାର କାହେ କି ଚାଓ । ଯା ଚାଇବେ ତାଇ ଆମି ଦେବ । ତାଁର ନିଜେକେ କିଛୁକ୍ଷଣେର ଜନ୍ୟେ ହଲେଓ ଆଲାଦୀନେର ଚେରାଗେର ଦୈତ୍ୟେର ମତ ମନେ ହଲ । ମନେ ହଲ ତାର କ୍ଷମତା ଅସୀମ । ମିତୁ ନାମେର ମେଯେଟି ଏହି ମହେନ୍ଦ୍ରକ୍ଷଣେ ଯା ଚାଇବେ ତାଇ ତିନି ତାକେ ଦିତେ ପାରବେନ ।

ମିତୁ କିଛୁ ଚାଚେ ନା । ସୁନ୍ଦର କରେ ହାସଛେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ! ତାଁର ନିଜେର ମେଯେ ଏତ ସୁନ୍ଦର କରେ ହାସେ ଆର ତିନି ଜାନେନ ନା । ଶୋଭନେର ବ୍ୟାପାରଟା କି ମିତୁର ସଙ୍ଗେ ଆଲାପ କରବେନ? ଏମନ ସୁନ୍ଦର ସକାଳେ କୃଣ୍ସିତ କିଛୁ ନିୟେ ଆଲାପ କରତେ ଇଚ୍ଛା କରେ ନା ।

ମିତୁ!

ଜ୍ଞାନ ବାବା ।

ଶୋଭନ ପୁଲିଶେର ହାତେ ଧରା ପଡ଼େଛେ । ଥାନା ହାଜତେ ଆହେ ।

ବାବା ଆମି ଜାନି ।

ତୁଟେ ଜାନିସ?

ହଁ ।

ତୋର ମା । ତୋର ମା-କି ଜାନେ?

ହାଁ ମାଓ ଜାନେନ । ଟୋକନ ଭାଇୟା ଏସେ ବଲେ ଗେଛେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଚୁପ କରେ ଗେଲେନ । ସବାଇ ସବ କିଛୁ ଜାନେ । ଅର୍ଥଚ ସବାଇ ଏମନ ଭାବ କରଛେ
ଯେନ କେଉ କିଛୁ ଜାନେ ନା । ବଦଲେ ଯାଚେ, ସବାଇ ବଦଲେ ଯାଚେ ।

ମିତୁ!

ଜ୍ଞି ବାବା ।

ତୁହି ଯେ ଏକଟା ଗାନ କରଛିଲି । ଏ ଗାନଟା କରତୋ ଶୁଣି ।

ମିତୁ ବିଶ୍ଵିତ ଗଲାୟ ବଲଲ, ଆମି ଗାନ କରଛିଲାମ ମାନେ? ଆମି କି ଗାନ ଜାନି ନା-କି ଯେ ଗାନ
କରବ?

ଆମିତୋ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁନିଲାମ ତୁହି ଗାନ କରଛିସ ।

ବାବା ଆମି କଥନୋ ଗାନ କରି ନା । ଅନେକେ ବାଥରଙ୍ଗମେ ଶୁଣିବା କରେ ଗାନ କରେ । ଆମି ତାଓ
କରି ନା । ଆମାର ଗଲାୟ କୋନ ସୁର ନେଇ । ଗାନ କରତୋ । ସୁପ୍ରଭା । ସଖନ ତଥନ ଗାନ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଚୁପ କରେ ଗେଲେନ । ତିନି ତାହଲେ ସୁପ୍ରଭାର ଗାନଇ ଶୁଣେଛେନ ।

୧୪. ଇମନ ଖେତେ ବସେଛେ

ଇମନ ଖେତେ ବସେଛେ । ସୁରାଇୟା ଖୁବ ଆଗ୍ରହ କରେ ଛେଲେର ଖାଓୟା ଦେଖଛେ । ଟେବିଲେ ତିନି ରକମେର ତରକାରି—ସଜନେ ଡାଟା ଏବଂ ଆଲୁ ଦିଯେ ଏକଟା ଭାଜି, ଇଲିଶ ମାଛେର ଡିମ, ଡାଲ । ଇମନ କେମନ ଯେନ ଅନାଗ୍ରହେର ସଙ୍ଗେ ଖାଚେ । ସଜନେ ଡାଟା ନିଲ, ତାର ସଙ୍ଗେ ଇଲିଶ ମାଛେର ବୋଲ ମେଶାଲୋ । ଏର ମଧ୍ୟେ ଏକ ଚାମଚ ଡାଲ ଦିଯେ ଦିଲ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ଖେତେ କେମନ ହେଯେଛେ ରେ?

ଭାଲ ହେଯେଛେ ।

ଭାଲ ହେଯେଛେ । ତୋ ଏମନ ଭାବେ ଖାଚିସ କେନ? ସବ ମିଶିଯେ ସ୍ଯାଟ ବାନାଚିସ । ଆରାମ କରେ ଖା ।

ଆରାମ କରେଇ ଖାଚିଛ ।

ଇମନ ଆରାମ କରେ ଖାଚେ ନା । ଖାବାର ମୋଟେଇ ଭାଲ ହୟନି । ପ୍ରତିଟି ତରକାରିତେ ଲବଣ ବେଶ । ସାମାନ୍ୟ ବେଶ ହଲେଓ ଖେଯେ ଫେଲା ଯେତ । ଅନେକଥାନି ବେଶ । ଇମନେର ଧାରଣା ତାର ମାର ଲବଣେର ଆନ୍ଦାଜ ନଷ୍ଟ ହୟେ ଗେଛେ । ହୟ ଲବଣ ଖୁବ ବେଶ ହଚ୍ଛ ନୟ ଲବଣ ହଚ୍ଛେଇ ନା ।

ଇଲିଶ ମାଛେର ଡିମ କେମନ ହେଯେଛେ?

ଭାଲ ।

ତୋର ବାବାର ଖୁବ ପ୍ରିୟ ଛିଲ । ଲୋକଜନ ବାଜାର ଥେକେ ଡିମ ଛାଡ଼ା ଇଲିଶ ଆନେ-ତୋର ବାବା ଆନତୋ ଡିମଓଯାଳା ଇଲିଶ । ମାଛ କୋଟାର ସମୟ ତୋର ବାବା ପାଶେ ଥାକତୋ । ଯଦି ଦେଖିବା ଡିମ ନେଇ । ଓମି ତାର ମୁଖଟା କାଳୋ ହୁଏ ଯେତ ।

ଇମନ ଗନ୍ଧ ଶୁଣେ ଯାଚେ । ହାଁ ହଁ । କିଛୁଇ କରିଛେ ନା । ବାବାର ଗନ୍ଧ ଏଥିନ ଆର ତାର କାହେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହୁଏ । ଇଲିଶ ମାଛେର ଡିମ ତାର ବାବାର ପଛନ୍ଦେର ଖାବାର ଛିଲ ଏହି ଗନ୍ଧ କେ ଏହି ଆଗେ ଅନେକ ଅନେକ ବାର ଶୁଣେଛେ । ଭବିଷ୍ୟତେও ଆରୋ ଅନେକବାର ଶୁଣନ୍ତେ ହବେ । ମାର ଆଲୋଚନା କୋନ ଖାତେ ଯାବେ । ଇମନ ଏଥିନ ବଲେ ଦିତେ ପାରେ । ଇଲିଶ ମାଛେର ଡିମେର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଥିନ ଏସେଛେ ତଥନ

ମାଛେର ଝୋଲେର ଗନ୍ଧ ।

ଇମାନ ।

ଜ୍ଞି ।

ବାଜାରେ ଦେଖିବାରେ ମାଷକଳାଇୟେର ଡାଳ ପାସ କି-ନା । ଖୋସା ଛଡ଼ାନୋ ଡାଳ ନା, ଖୋସାଓଯାଳା ଡାଳ । ତୋର ବାବାର ଖୁବ ପଛନ୍ଦ ଛିଲ । ଅନେକେ ମାଷକଳାଇୟେର ଡାଳେ ମାଛ ଟାଙ୍କ ଦିଯେ ରାନ୍ନା କରେ । ତୋର ବାବାର ତା ପଛନ୍ଦ ନା । ମାଛ ଦିଲେଇ ତାର କାହେ ଆଁଷଟେ ଗନ୍ଧ ଲାଗତୋ । ତୋକେ ଏକଦିନ ମାଛ ଦିଯେ ଡାଳ ରାନ୍ନା କରେ ଦେବ । ତୋର ବାବାର ପଛନ୍ଦ ଛିଲ ନା ବଲେ ଯେ ତୋରଙ୍କୁ ପଛନ୍ଦ ହବେ ନା । ଏମନତୋ କଥା ନା । ହୟତ ତୋର ଭାଲ ଲାଗବେ । ମାଷକଳାଇୟେର ଡାଳ ନିଯେ ଆସିବାରେ ।

ଆଚାହା ।

ନତୁନ ସର୍ବେ ଶାକ ଉଠେଛେ କି-ନା ଖେଯାଳ ରାଖିସ ।

ଆଚାହା ।

ସର୍ବେ ଶାକ ଦିଯେ କୈ ମାଛଓ ତୋର ବାବାର ପ୍ରିୟ । କୋନ ବନ୍ଦୁର ବାସା ଥେକେ ଖେଯେ ଏସେ ଏକଦିନ ଆମାକେ ରାଧତେ ବଲଲ । ସର୍ବେ ଶାକ ଦିଯେ କୈ ମାଛେର ଝୋଲ-ଆମି ଜନ୍ମେ ଶୁଣିନି । ଏକଦିନ ଭଯେ ଭଯେ ରାଧଲାମ । ସେଇ ରାନ୍ଧାଇ କାଳ ହଲ । ଦୁଦିନ ପର ପର ସର୍ବେ ଶାକ ଆର କୈ ମାଛ । ଆମି ଆବାର କୈ ମାଛ ଖେତେ ପାରି ନା । କାଁଟାର ଭଯେ । କୈ ମାଛେର କାଟା ବରାଶିର ମତ ଏକଟୁ ବାକାନୋ, ଏକବାର ଗଲାଯ ଆଟକାଲେ ଆର ଯାବେ ନା । ତୋର ବାବାର ମତ କୈ ମାଛ ଖାଓୟା ଲୋକଓ ଯା ବିପଦେ ପଡ଼େଛିଲ— ଶୋନ କି ହେଁଛେ ...

ଇମନେର ଖାଓୟା ହେଁ ଗେଛେ । ମେ ଉଠେ ଦାଁଡାତେ ଦାଁଡାତେ ବଲଲ, ମା ତୋମାକେ ଏକଟା ଅନୁରୋଧ କରି । ତୁମି ଦୟା କରେ ଅନ୍ୟ ଗଲ୍ଲ କର । ବାବାର ଗଲ୍ଲ ଶୁଣିତେ ଆମାର ଏଖନ ଆର ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ତାହାଡା ଗଲ୍ଲଗୁଲିତୋ ନତୁନଓ ନା, ପୁରାନୋ ।

ସୁରାଇୟା ଆହତ ଚୋଖେ ଛେଲେର ଦିକେ ତାକିଯେ ରହିଲେନ । ଇମନ ଏ ଧରଣେର କଥା ବଲବେ ତିନି ସ୍ଵପ୍ନେଓ କଲ୍ପନା କରେନ ନି । ଛେଲେଟା ଦ୍ରୁତ ବଦଲେ ଯେତେ ଶୁରୁ କରେଛେ । ନିଜେଦେର ଫ୍ଲ୍ୟାଟେ ଆସାର ପର ପଡ଼ାଶୋନାଓ କରଛେ ନା । ସମୟେ ଅସମୟେ ଛେଲେର ଘରେ ତୁକେ ଦେଖେଛେନ ମେ ବିଚାନାୟ ଶୁଯେ ଆଛେ । ମାଥାର ନିଚେ ବାଲିଶ ନେଇ । ମେ ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିତେ ତାକିଯେ ଆଛେ ଛାଦେର ଦିକେ । ମାନୁଷ ଏକଟୁ ଆଧଟୁ ବଦଳାଯ । ସେଇ ବଦଳାନୋଟାଓ ଖୁବ ଧୀରେ ହୟ ବଲେ ଚୋଖେ ପଡ଼େ ନା— ଇମନେରଟା ଦ୍ରୁତ ହଚେ ବଲେଇ ଚୋଖେ ପଡ଼ିଛେ ।

ହାରିଯେ ଯାଓୟା ବାବାର ଗଲ୍ଲ ସୁରାଇୟା ଇଚ୍ଛା କରେଇ କରେନ, ଯାତେ ମାନୁଷଟା ପୁରୋପୁରି ହାରିଯେ ନା ଯାଯା । ସେହି ଗଲ୍ଲ ଇମନ ଶୁଣିତେ ଚାଚେ ନା । ମାର ସଙ୍ଗେ ମେ କର୍ତ୍ତିନ ଗଲାଯ କଥା ବଲିତେ ଶୁରୁ କରେଛେ, ଏହି ଗଲା ଭବିଷ୍ୟତେ ଆରୋ କର୍ତ୍ତିନ ହବେ । ତଥନ କି ହବେ? ସୁରାଇୟା ବୁକେ ଚାପ ବ୍ୟଥା ବୋଧ କରିବାରେ ଶୁରୁ କରିଲେନ । ଏଟା ତାଁର ପୁରାନୋ ବ୍ୟଥା । ଆଜକାଳ ଘନ ଘନ ହଚ୍ଛେ ।

ସୁରାଇୟା ଦେଖିଲେନ ଇମନ ସାର୍ଟ ଗାଯେ ଦିଚ୍ଛେ । ଚିରଳି ନିଯେ ବାଥରମ୍ବେ ତୁକଳ । ମେ କି କୋଥାଓ ବେର ହଚ୍ଛେ? ଆଜ ଛୁଟିର ଦିନ । ଆଜ କୋନ ଘର ଥେକେ ବେର ହବେ? ଛୁଟିର ଦିନଗୁଲି ଘରେ ଥାକାର ଜନ୍ୟେ । ବାହିରେ ଛୋଟାଛୁଟି କରାର ଜନ୍ୟେ ନା । ଇମନ ବାଥରମ୍ବ ଥେକେ ବେର ହତେଇ ସୁରାଇୟା ବଲିଲେନ, କୋଥାଓ ଯାଚିହ୍ସ?

ଇମନ ବଲଲ, ହଁ ।

କୋଥାଯ ଯାଚିହ୍ସ?

କାଜ ଆଛେ ମା ।

କାଜଟା କି?

ଇମନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ତୁମି ସବ କିଛୁ ଜାନିବା ଚାହୁଁ କେନ? ଏତ ଜେରା କରାରତୋ କିଛୁ ନେଇ ।

ଜେରା କରିଛି ନା । କୋଥାଯ ଯାଚିହ୍ସ ଜାନିବା ଚାହୁଁ । ଆମି ଜାନିବା ପାରିବ ନା!

ନା ।

ତୋର ସମସ୍ୟାଟା କି?

ଆମାର କୋନ ସମସ୍ୟା ନେଇ । ମା । ସମସ୍ୟା ତୋମାର । ତୁମି ଖୁବ ବିରକ୍ତ କର । ମାରୋ ମାରୋ ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ ।

କୋଥାଯ ଯାଚ୍ଛିସ ଜାନତେ ଚାଓୟାଟା କି ବିରକ୍ତ କରା?

ହାଁ ବିରକ୍ତ କରା ।

ଆର କି ଭାବେ ବିରକ୍ତ କରି?

ରାତେ ତୁମି ପଞ୍ଚଶବାର ଆମାକେ ଦେଖିତେ ଆସ ଏଟାଓ ବିରକ୍ତିକର ।

ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ତୁଇ ଶୁଯେ ପଡ଼ିସ ତୋକେ ପଞ୍ଚଶବାର ଦେଖିତେ ଆସବ କି ଭାବେ?

ଦରଜା ବନ୍ଧ କରଲେଓତୋ ତୋମାର ହାତ ଥେକେ ନିଷ୍ଠାର ନେଇ । ତୁମି ଏକଟୁ ପର ପର ଦରଜାର ଫୁଟୋ ଦିଯେ ତାକାବେ । ଆମି ଏତଦିନ କିଛୁ ବଲିନି-ଆଜ ବଲଲାମ । ଆମାର ଭାଲ ଲାଗେ ନା ।

ତୁଇ ମଶାରି ଠିକମତ ଫେଲେଛିସ କି-ନା ଏଟା ଦେଖାର ଜନ୍ୟେ ଫୁଟୋ ଦିଯେ ତାକାଇ ।

ଦୟା କରେ ଆର ତାକବେ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଥମଥମେ ଗଲାଯ ବଲଗେନ, ଆମାକେ ଆର କି କି କରତେ ହବେ ଏକ ସଙ୍ଗେ ବଲେ ଦେ ।
ଚେଷ୍ଟା କରବ ତୁଇ ଯା ଚାସ ସେ ରକମ କରତେ—ଯଦି ନା ପାରି ଚଲେ ଯାବ ।

କୋଥାଯ ଚଲେ ଯାବେ?

ସେଟା ତୋର ଜାନାର ବିଷୟ ନା । ତୁଇ କୋଥାଯ ଯାସ ସେଟା ଯେମନ ଆମାର ଜାନାର ବିଷୟ ନା ।
ଆମି କୋଥାଯ ଯାଇ ସେଟାଓ ତୋର ଜାନାର ବିଷୟ ନା ।

ଇମନ ଏର ଜବାବ ଦିଲ ନା । ସହଜ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭଞ୍ଜିତେଇ ବେର ହୟେ ଗେଲ, ଯେନ କିଛୁଇ ହୟନି ।

ସୁରାଇୟାର ବୁକେ ବ୍ୟଥାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ଵାସ କଷ୍ଟେ ଶ୍ଵରୁଳ ହଲ । ଶ୍ଵାସକଷ୍ଟେର ଏହି ଉପସର୍ଗ ତାଁର ନତୁନ!
ମାଝେ ମାଝେ ହୟ । ଡାକ୍ତାରେର କାହେ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା କରେ ନା । କପାଳେ କଷ୍ଟ ଥାକଲେ କଷ୍ଟ ଭୋଗ
କରତେଇ ହବେ । ଡାକ୍ତାର କବିରାଜ କିଛୁ କରତେ ପାରବେ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଦୁପୁରେ ଖେଲେନ ନା । ଚାଦର ଗାୟେ ଘୁମୁତେ ଗେଲେନ । ବୁକେର ବ୍ୟଥା ଏବଂ ଶ୍ଵାସ କଷ୍ଟେର
ଜନ୍ୟେ ଘୁମ ଆସଛେ ନା । ସେଟାଇ ଭାଲ, ଶରୀରେର କଷ୍ଟ ନିଯେ ଜେଗେ । ଥେକେ ନିଜେର ଜୀବନେର
କଥା ଭାବା । ଭାବତେ ଭାବତେ ଚୋଥେର ପାନି ଫେଲା ।

ବାରାନ୍ଦାୟ ରାଖା ଫୁଲେର ଟବେ ଆଜ ପାନି ଦେଯା ହୟନି । ଭାଲଇ ହୟେଛେ, ଗାଛଗୁଲିଓ କଷ୍ଟ କରନ୍ତକ ।
ତିନି ଏକା କେନ କଷ୍ଟ କରବେନ? ତାର ସଙ୍ଗେ ଯାରା ବାସ । କରବେ । ତାଦେରଓ କଷ୍ଟ କରତେ ହବେ ।
ତାରପର କୋନ ଏକଦିନ ଇମନେର ବାବାର ମତ ତିନିଓ ସର ଛେଡ଼େ ଚଲେ ଯାବେନ । ଆର କେଉଁ
କୋନଦିନ ତାର ଖୋଁଜ ପାବେ ନା । ଇମନ ଥାକୁକ ଏକା ଏକା । ଇମନେର ଏଖନ ତାଁକେ ଦରକାର
ନେଇ ।— ତିନି କେନ ଶୁଧୁ ଶୁଧୁ ଛେଲେର ଜନ୍ୟେ ଭାବବେନ? ତାଁର ଏତ କି ଦାୟ ପଡ଼େଛେ? ଇମନେର

ଏକଟା ବିଯେ ଦିଯେ ସେତେ ପାରଲେ ଭାଲ ହତ । ଇମନେର ଦିକେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରାଖିବେ ଏମନ ଏକଜନ ଦରକାର ।

ଏକଟା ମେଯେକେ ତାଁର ପଛନ୍ଦ ହେଁଛେ । ବାଡ଼ିଓୟାଲାର ଦୂର ସମ୍ପର୍କେର ଆତ୍ମୀୟା । ମୁଣ୍ଡି । ଏଇ ବାଡ଼ିତେ ଥେକେ ଇଡେନ କଲେଜେ ପଡ଼େ । ଦୁନିଆର କାଜ କରେ । ମେଯେଟାକେ ତିନି ପାଁଚ ମିନିଟେର ଜନ୍ୟେ ବସେ ଥାକତେ ଦେଖେନ ନା । ମେଯେଟା ଦେଖିତେ ତତ ଭାଲ ନା । ଗାୟେର ରଙ୍ଗ କାଳୋ । ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଶତର୍ଥୀ ଗାୟେର ରଙ୍ଗ । ସେଇ ରଙ୍ଗ କାଳୋ ହଲେ ସବହି ମାଟି । ଏମିତେ ଅବଶ୍ୟ ମେଯେଟାର ଖୁବ ମାୟା ମାୟା ଚେହାରା । ମାଥା ଭର୍ତ୍ତି ଚୁଲ, ଲମ୍ବା ଏକହାରା ଗଡ଼ନ । ଗଲାର ସ୍ଵର ଖୁବ ମିଷ୍ଟି ଏବଂ ହାସ୍ୟମୁଖି । ହାସି ଛାଡ଼ା କଥା ବଲତେ ପାରେ ନା । ମେଯେଟା ତାକେ ଖାଲା ଡାକେ ଏବଂ ଅବସର ପେଲେଇ ତାର ସଙ୍ଗେ ଗଲ୍ଲ କରତେ ଆସେ । ଇମନେର ବାବାର ସବ ଗଲ୍ଲଇ ତିନି ଇତିମଧ୍ୟେ ମେଯେଟାର ସଙ୍ଗେ କରେଛେନ । ଗଲ୍ଲ ବଲାର ସମୟ କରେକବାର ତାର ଚୋଖେ ପାନି ଏସେଛେ । ତିନି ଆନନ୍ଦେର ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେଛେନ ମେଯେଟାର ଚୋଖେଓ ପାନି ଏସେଛେ ।

ମେଯେଟାର କଥା ବାର୍ତ୍ତା ବଲାର ଭଞ୍ଜିଓ ସୁନ୍ଦର । ଖୁବ ମଜା କରେ କଥା ବଲେ! ଏତୋ ସେଦିନ ହାସତେ ହାସତେ ବଲଲ, ଆଛା ଖାଲା ଆପନାର ପୁତ୍ର କି ସବ ସମୟ ଏମନ ଗନ୍ଧୀର ଥାକେ? ସବ ସମୟ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ଆଛେ । ଗନ୍ଧୀରାନନ୍ଦ ।

ତିନି ହାସତେ ହାସତେ ବଲଲେନ, ମା ଏଟା ହଲ ଓଦେର ବଂଶଗତ ରୋଗ । ତାର ବାବାଓ ଛିଲ ଗନ୍ଧୀର ।

ଆମାର ଉନାକେ ଦେଖିଲେ କି ମନେ ହୟ ଜାନେନ? ମନେ ହୟ ଏଇ ବୁଝି ଉନି ଭୁରୁ ଟୁରୁ କୁଁଚକେ ଆମାକେ ବଲବେନ-ଏହି ମେଯେ ନିଉଟନେର ସେକେନ୍ଦ ଲ ଟା କି ବୁଝିଯେ ବଲ ।

ମୁଣ୍ଡି ହାସେ, ତିନିଓ ହାସେନ ।

ଖାଲା ଆମି ଏକଟା ପ୍ଲଯାନ କରେଛି । ଉନାକେ ଆମି ଏକଦିନ ଖୁବ ଭଡ଼କେ ଦେବ । କି କରବ ଜାନେନ? ଆପନାର ବାସାୟ ଘାପଟି ମେରେ ବସେ ଥାକବ । ଉନି ସଥିନ ବାସାୟ ଫିରବେନ, ଦରଜା ଖୋଲାର ଜନ୍ୟେ କଲିଂ ବେଳ ଟିପବେନ ତଥିନ ଆମି ଦରଜା ଖୁଲେ ବଲବ, ଆପଣି କେ କାକେ ଚାନ? ଉନି ଖୁବ ଭଡ଼କେ ଯାବେନ ନା!

ନା । ଓ ଭଡ଼କବାର ଛେଲେ ନା ।

ମୁଣ୍ଡିଦେର ବାଡ଼ିତେ ଆଉଁଯ ସ୍ଵଜନ ଏଲେ ମୁଣ୍ଡିର ସୁମୁବାର ଜାୟଗାର ସମସ୍ୟା ହୟ । ସେ ଚଲେ ଆସେ ସୁରାଇୟାର କାହେ । ଆଦୁରେ ଗଲାଯ ବଲେ, ଖାଲା ଆଜ ରାତଟା କି ଆମି ଆପନାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ପାରି?

ସୁରାଇୟା ବଲେନ, ଅବଶ୍ୟଇ ପାର ମା ।

ଆମି ସୁମୁତେ ଏଲେ ଆପନାର ଜନ୍ୟେ ଭାଲଇ ହବେ । ଆମି ଖୁବ ସୁନ୍ଦର କରେ ଚୁଲେ ବିଲି କାଟତେ ପାରି । ଚୁଲେ ବିଲି କୋଟି ଆପନାକେ ସୁମ ପାଡ଼ିଯେ ଦେବ ।

ତୋମାକେ ଚୁଲେ ବିଲି କାଟତେ ହବେ ନା । ତୁମି ଏସେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମାଓ । ଦୁଜନେ ଗଲ୍ଲ କରବ । ଛେଲେଟା ଏମନ ହେଁଛେ ଯେ ତାକେ ଦଶଟା କଥା ବଲଲେ ସେ ଏକଟା କଥାର ଜବାବ ଦେଯ । ତାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲା ଆର ଏକଟା ଗାବଗାଛେର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲା ଏକ । ଗାବ ଗାଛେର ତାଓ ପାତା ନଡ଼େ । ତାର ତାଓ ନଡ଼େ ନା ।

ମୁଖ୍ୟମୂଳ ଗୋଥମାଦ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ମୁଖୀ ଯତବାର ଏ ବାଡ଼ିତେ ଥାକତେ ଏସେହେ ତତବାରଇ ତିନି ପ୍ରାୟ ସାରାରାତ ଗଲ୍ଲ କରେଛେ । ମୁଖୀର ଜନ୍ୟ ରାତଗୁଲି କେମନ ଛିଲ ତିନି ଜାନେନ ନା, କିନ୍ତୁ ତାଁର ଜନ୍ୟ ରାତଗୁଲି ଛିଲ ଆନନ୍ଦମୟ ।

ମାଝେ ମାଝେ ମେଯେଟା ତାକେ ଅଞ୍ଚୁତ ଧରଣେର କଥାଓ ବଲେ । ଅଞ୍ଚୁତ ଏବଂ ଭୟଂକର । ପୁରୋପୁରି ଭେଙେ ବଲେ ନା ବଲେ ତିନି ବ୍ୟାପାରଟା ଠିକ ବୁଝାତେ ପାରେନ । ନା । ଯେମନ ଏକରାତେ ଅନେକକ୍ଷଣ ଗଲ୍ଲ ଗୁଜବେର ପର ତିନି ବଲଲେନ, ମା ଏଥନ ସୁମୁତେ ଯାଓ । ଫଜରେର ଆଜାନ ହତେ ବେଶି ଦେଇ ନେଇ । ମୁଖୀ ତଥନ ବିଛାନାୟ ଉଠେ ବସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟରକମ ଗଲାୟ ବଲଲ, ଖାଲା ଆପନି କି ଆମାକେ ପଚନ୍ଦ କରେନ?

ଉନି ବଲଲେନ, ଅବଶ୍ୟଇ ପଚନ୍ଦ କରି ।

ଆପନାର କି ଧାରଣା ଆମି ଏକଟା ଭାଲ ମେଯେ?

ଅବଶ୍ୟଇ ତୁମି ଭାଲ ମେଯେ ।

ଖାଲା ଆମି କିନ୍ତୁ ଭାଲ ମେଯେ ନା । ଆମି ଭୟଂକର ଖାରାପ ମେଯେ । ଭୟଂକର ଖାରାପ ମେଯେରା ଯା କରେ ଆମିଓ ତାଇ କରି । ମାଝେ ମାଝେ ତାରଚେ ବେଶିଇ କରି । ନିଜେର ଇଚ୍ଛାୟ କରି ନା । କରତେ ବାଧ୍ୟ ହେ ।

ବାଧ୍ୟ ହେଁ ଅନେକେଇ ଅନେକ କିଛୁ କରେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ପ୍ରାପ୍ନକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଭାଲ ମେଯରା କରେନା ଖାଲା । ଭାଲମେଯରା ଭେଙେ ଘାୟ କିନ୍ତୁ ମାଚକାୟ ନା । ଆମି ଭାଙ୍ଗି ନା
ମାଚକାଇ । ଆମାର ଜନ୍ମ ହେଁବେ ମାଚକାବାର ଜନ୍ୟେ ।

ଭୟଂକର ସେ କାଜଟା କର ସେଟା କି?

ଆପଣି ଆନ୍ଦାଜ କରନ୍ତୋ?

ଆନ୍ଦାଜ କରତେ ପାରଛି ନା ।

ଏକଦିନ ପାରବେନ ।

ମୁନ୍ମୀ ଶୁଯେ ପଡ଼େ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘୁମିଯେ ପଡ଼େ । ତିନି ଜେଗେ ଥାକେନ । ଏବଂ ବାରବାରଇ ତାଁର
ମନେ ହୁଯ—ବଡ଼ ଭାଲ ଏକଟା ମେଯେ । ଗାୟେର ରଂଟା ଆର ସଦି ଏକଟୁ ଭାଲ ହତ । ତିନି ସରାସରି
ଇମନେର ସଙ୍ଗେ ମେଯେଟାର ବିଯେର କଥା ବଲିବାରେ । କାଳୋ ମେଯେର ସଙ୍ଗେ ଛେଲେର ବିଯେ ଦିଲେ ନାତି
ନାତନୀଗୁଲି କାଳୋ ହବେ । ସେଇ କାଳୋ ନାତନୀଗୁଲିର ବିଯେର ସମସ୍ୟା ହବେ । ବିଯେ ଅନେକ ବଡ଼
ବ୍ୟାପାର ଛଟ କରେ ଦିଲେଇ ହୁଯ ନା । ଅନେକ ଭେବେ ଚିନ୍ତା ଦିତେ ହୁଯ ।

୧୫. ଇମନ ହାଁଟଛେ

ଇମନ ହାଁଟଛେ । ହାଁଟତେ ତାର ଭାଲ ଲାଗେ । ହାଁଟାର ସମୟ ଚାରଦିକେ ଖେଯାଳ ରାଖିତେ ହ୍ୟ ବଲେ ମାଥାଯ ଅନ୍ୟ ଚିନ୍ତା ଆସେ ନା । ରିକଶାୟ ଉଠିତେଇ ଉଡ଼ଟ ଉଡ଼ଟ ସବ ଚିନ୍ତା ଆସେ । ଆଜ ରାତ୍ରାଯ ହାଁଟତେ ଇମନେର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ସୁମ ପାଛେ । କାଳ ରାତେ ଏକ ଫୋଁଟା ସୁମ ହ୍ୟ ନି । ସେଇ ସୁମେ ଏଥିନ ଶରୀର ପ୍ରାୟ ଜମେ ଯାଚେ । ଏମନ କୋନ ଉଦାହରଣ କି ଆଛେ ଯେ ହାଁଟତେ ହାଁଟିବେ ଏକଜନ ମାନୁଷ ସୁମିଯେ ପଡ଼ିଲ, ଏବଂ ସୁମେର ମଧ୍ୟେଇ ହାଁଟତେ ଥାକଲ? ଉଦାହରଣ ନା ଥାକଲେ ସେ ତୈରି କରବେ । ଗିନିସ ବୁକ ଅବ ରେକର୍ଡେ ନାମ ଉଠିବେ ।-ବାଂଲାଦେଶେର ଇମନ ସୁମନ୍ତ ଅବଶ୍ଵାୟ ତିନ କିଲୋମିଟାର ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରେ ତାର ଛାତ୍ରିକେ ପଡ଼ାତେ ଯାନ । ସୁମନ୍ତ ଅବଶ୍ଵାତେଇ ତାକେ ଏକ ସନ୍ଟା ପଡ଼ାନ ଏବଂ ସୁମିଯେ ସୁମିଯେ ନିଜେର ଫ୍ଲ୍ୟାଟେ ଫିରେ ଆସେନ । ଗିନିସ ବୁକ ଅବ ରେକର୍ଡେ ନାମ ଉଠାର ପର ବିଭିନ୍ନ ପତ୍ର ପତ୍ରିକାଯ ଇନ୍ଟାର୍ବୁ ଛାପା ହତେ ଥାକଲେ ବିଭିନ୍ନ ସଂଗଠନ ପୁରକ୍ଷାର ଦେଯା ଶୁରୁ କରବେ । ଉପାଧିଓ ଦିତେ ପାରେ । ବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠର ମତ ସୁମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାତୀୟ ।

ଆଜିବ ଏହିସବ ମେ କି ଭାବଛେ? ସୁମ କାଟାବାର ଜନ୍ୟ ଇମନ ରାତ୍ରାର ପାଶେର ଚାଯେର ଦୋକାନେ ଥାମଲ । ପର ପର ଦୁକାପ ଚା ଖେଲ । ଟାକା ଦିତେ ଗିଯେ ଦେଖେ ଭାଂତି ନେଇ । ଏକଟା ପାଁଚ ଟାକାର ନୋଟ । ଦୁପ୍ୟାକେଟ ସିଗାରେଟ କିନଲେ ଟାକାର ଭାଂତି ପାଓଯା ଯାବେ । ଦୁପ୍ୟାକେଟ ସିଗାରେଟଇ ଦରକାର । ଏକଜନକେ ଦିତେ ହବେ । ଆଜିବ ତିନ ପ୍ୟାକେଟ ସିଗାରେଟ କିନଲେ କେମନ ହ୍ୟ? ତାର ନିଜେର ଜନ୍ୟ ଏକ ପ୍ୟାକେଟ ।

ରାତେ ବିଛାନାୟ ଶୁଯେ ଶୁଯେ ସିଗାରେଟ ଟାନବେ । ମା ହଠାତ ସରେ ତୁକେ ଆତଂକିତ ଗଲାଯ ବଲବେନ, କି କରଛିସ? ମେ ବଲବେ, ସିଗାରେଟ ଖାଚି ମା ।

ବିଚାନାୟ ଆଧଶୋୟା ହୁଁ ସିଗାରେଟ ଖେତେ ଖେତେ ଗଲ୍ଲେର ବହି ପଡ଼ିତେ ନିଶ୍ଚଯାଇ ଖୁବ ଭାଲ ଲାଗିବେ । ନବନୀଦେର ଘର ଭର୍ତ୍ତି ଗଲ୍ଲେର ବହି ।

ଆଜ ଫେରାର ପଥେ ନବନୀର କାହିଁ ଥେକେ କିଛୁ ଗଲ୍ଲେର ବହି ଚେଯେ ନିଯେ ଆସିବେ । ବହି ଧାର ଚାଇଲେଇ ସେ ଆହ୍ଲାଦୀ ଧରଣେର କୋନ ଏକଟା କଥା ବଲିବେ । ନବନୀ ସହଜ ଭାବେ କୋନ କଥା ବଲିବେ ପାରେ ନା । ତାର କାହେ ପ୍ରକାନ୍ତ ଏକଟା କାଚେର ଜାର ଆଛେ, ଜାର ଭର୍ତ୍ତି ତରଳ ଆହ୍ଲାଦୀ । ନବନୀ ପ୍ରତିଟି କଥା ବଲାର ଆଗେ ଆହ୍ଲାଦୀ ଜାରେ ଡୁବିଯେ ବଲେ । ନବନୀକେ ସେ ଛେଳେ ବିଯେ କରିବେ ତାର ପ୍ରଥମ କରଣୀୟ କାଜଟା ହଚ୍ଛେ ବିଯେର ରାତେଇ ଆହ୍ଲାଦୀର ଜାରଟା ଭେଙ୍ଗେ ଫେଲା । ଆଚାହା ଏହିସବ ସେ କି ଭାବଛେ? ନବନୀର ଆହ୍ଲାଦୀତେ ତାର କିଛୁ ଯାଇ ଆସେ ନା । ନବନୀ ଯା ଇଚ୍ଛା କରିବାକୁ । ତାର ଦାୟିତ୍ୱ ନବନୀକେ ଅଂକ ଶେଖାନୋ ।

ନବନୀକେ ସେ ସଞ୍ଚାରେ ତିନଦିନ ପଡ଼ାଯ-ସନ୍ଧ୍ୟାର ପର ଏକ ସନ୍ତା । ପଡ଼ାନୋର ଟାଇମ ଟେବିଲେର ଠିକ ନେଇ । ଛଟ କରେ ନବନୀ ବଲିବେ, ସ୍ୟାର ଆଗାମୀ କାଳ ଆସିବେନ ନା । ପରଶ ଦିନ ଆସୁନ । ଦୁପୁର ଦୁଟାର ସମୟ । ସ୍ୟାର ଆପନାର କାଜ ନା ଥାକେ ।

ସ୍ୟାର ଶୁଣୁନ, ଆଗାମୀ ଏକ ସଞ୍ଚାର ଆସିବେନ ନା । ଆମରା ଦଲବେଧେ ଟେକନାଫ ଯାବ । ନା ଗିଯେ ଥାକଲେ ଆମାଦେର ସଙ୍ଗେ ଚଲୁନ । ପ୍ଲୀଜ, ପ୍ଲୀଜ, ପ୍ଲୀଜ ।

ଇମନ ଠିକ ସାଡ଼େ ତିନଟାଯ ନବନୀଦେର ବାଡ଼ିର ସାମନେ ଉପାସିତ ହଲ । ନବନୀ ଦରଜା ଖୁଲେ ଆକାଶ ଥେକେ ପଡ଼ାର ଭଞ୍ଜି କରେ ବଲଲ, ଓମା! ସ୍ୟାର ଆପନି!

ଇମନ ବିଶ୍ଵିତ ହୁଁ ବଲଲ, ତୁମିତୋ ସାଡ଼େ ତିନଟାର ସମୟ ଆସିବେ ବଲେଛିଲେ ।

ଓ ଆଜ୍ଞା ଆମାର କି ହବେ? କିଛୁ ମନେ ନାହିଁ । ଆଜକେଓ ବୋରିଂ ମ୍ୟାଥ ନିଯେ ବସତେ ହବେ ।
ଛୁଟିର ଦିନେଓ ମ୍ୟାଥ?

ତୋମାର ଇଚ୍ଛା ନା କରଲେ ଥାକ ।

ଉତ୍ତର, ଥାକବେ କେନ? ଏସେହେନ ଯଥନ ତଥନତୋ ପାଶା ଖେଳତେହି ହବେ ।

ପାଶା ଖେଳତେ ହବେ ମାନେ କି?

ପାଶା ଖେଲାର ଗାନ ଶୁଣେନ ନି? ହିଟ ଗାନ—ଆଇଜ ପାଶା ଖେଲବାରେ ଶ୍ୟାମ । ସ୍ୟାର, ଆପଣି ପାଁଚ
ମିନିଟ ଅପେକ୍ଷା କରନ । ଆମି ପାଁଚ ମିନିଟେର ମଧ୍ୟେ ବହି-ଖାତା ନିଯେ ଚଲେ ଆସବ । ଏହି ପାଁଚ
ମିନିଟ ବରଂ ଖବରେର କାଗଜ ପଡ଼ୁନ । ଆଜକେର କାଗଜ ପଡ଼ୁଛେନ ।

ନା ।

ଆମିଓ ପଡ଼ି ନି । ପଡ଼ିତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା—ସବ ସମୟ ବିଶ୍ରୀ ବିଶ୍ରୀ ସବ ନିଉଜ ଛାପା ହୟ । ସ୍ୟାର
ଆମି ଯାଇ—ଜାସ୍ଟ ଫାଇଭ ମିନିଟ୍ସ ।

ଇମନ କୁଡ଼ି ମିନିଟ ଧରେ ବସେ ଆଛେ । ନବନୀର ଖୋଜେ ନେଇ । ବିଶାଳ ବାଡ଼ିତେ ନିଜେକେ କୁନ୍ଦ
ଏବଂ ତୁଚ୍ଛ ମନେ ହଚ୍ଛେ । ବଡ଼ ବଡ଼ ସୋଫା, ସୋଫାର ସାମନେ କାଚେର ଟେବିଲ । ପାଯେର ନିଚେର
କାର୍ପେଟଟା ଏତଇ ସୁନ୍ଦର ଯେ ଏର ଉପର ଦାଁଡାତେ ମାୟା ଲାଗେ । ଡ୍ରାଇଂ ରୁମ୍ରେ ଦୁଇ କୋନାର କାଚେର
ତିନକୋଣା ଟେବିଲେ ଦୁଟା ଶ୍ଵେତ ପାଥରେର ନାରୀ ମୃତୀ । ଗାଯେର କାପଡ଼ ଗାୟେ ଥାକଛେ ନା, ଖୁଲେ
ପଡ଼େ ଯାଚେ । ମୁତୀ ଦୁଟାର ଦିକେ ତାକିଯେ ଥାକା ଯାଯ ନା, ଆବାର ଦୃଷ୍ଟିଓ ଫିରିଯେ ନେଯା ଯାଯ

ନା । ଇମନେର ନିଜେକେ ବସାର ଘରେର ଅନେକ ଆସବାବେର ମତ ଏକଟା ଆସବାବ ବଲେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ।

ସ୍ୟାର, ଆପନାକେ ଚା ଦେଯ ନି । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ଆମି ବଲେ ଗେଲାମ ଚା ଦିତେ । ଛିଃ ଛିଃ ସ୍ୟାର ଆପନି କି ରାଗ କରେଛେ?

ନା । ରାଗ କରବ କେନ?

ଏକା ଏକା ଏତକ୍ଷଣ ବସେଛିଲେନ ଏହି ଜନ୍ୟ । କେନ ଦେରି ହେଁଥେ ଜାନେନ ସ୍ୟାର । ଆମି ବାଥରମେ ଚୁକେ ହାତ ମୁଖ ଧୁଯେ ବେର ହବ । ଏମନ ସମୟ ଟେଲିଫୋନ-ଆମାର ଏକ ବାନ୍ଧବୀ, ଓର ନାମ-ଶମ୍ପା, ଟେଲିଫୋନ କରେଛେ । ଶମ୍ପା ଏକବାର ଟେଲିଫୋନ ଧରଲେ ଛାଡ଼େ ନା ।

ଇମନ ତାକିଯେ ଆଛେ । ନବନୀ ଶମ୍ପାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲଛିଲ ଏଟା ମିଥ୍ୟା । ନବନୀ ଏତକ୍ଷଣ ସାଜଗୋଜ କରଛିଲ । ସେ ସାଜ ମେ ଦିଯେଛେ ସେଇ ସାଜେର ଜନ୍ୟ ବିଶ ମିନିଟ ଖୁବ କମ ସମୟ । ମେରଳନ ରଙ୍ଗେ ସବୁଜ ପାଡ଼ ଶାଡ଼ି । ମେରଳନ ସ୍ୟାନ୍ଡେଲ । ଗାଡ଼ ସବୁଜ ବ୍ଲାଉଜ । ଚୁଲେଓ କିଛୁ ଏକଟା କରା ହେଁଥେ । ଟେଉ-ଏର ମତ ଫୁଲେ ଆଛେ । ଚୋଖେ କାଜଲ ଦେଯା ହେଁଥେ । ନବନୀର ଚୋଖ ଏଥିନ ଯତଟା ଟାନା ମନେ ହଚ୍ଛେ । ଆସଲେ ତତଟା ଟାନା ନା ।

ନବନୀ ବଲଲ, ସ୍ୟାର କି ଦେଖେଛେ?

ଇମନ ବଲଲ, ଚଲ ପଡ଼ିତେ ବସି ।

ସ୍ୟାର ଆଜ ପଡ଼ିବ ନା । ଏ ରକମ ସାଜଗୋଜ କରେ ପଡ଼ିତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଏମନ ସାଜେର ପର ଇଟିସ ପିଟିସ କରତେ ଭାଲ ଲାଗେ ।

ଇଟିସ ପିଟିସ କି?

କିଛୁ ନା ସ୍ୟାର । ରସିକତା କରିଲାମ । ଆସଲେ କି ହେଁବେ ଜାନେନ-ଶମ୍ପା ଟେଲିଫୋନ କରେଛେ ତାର ବାସାୟ ଯାବାର ଜନ୍ୟେ । ତାର ବଡ଼ବୋନକେ ବର ପକ୍ଷେର ଲୋକଜନ ଦେଖିବେ ଏହି ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଆମାକେ ଯେତେ ବଲେଛେ । ବଲେଇ ମେଜେଛି ।

ତାହଲେ ତୁମି ଯାଓ । ଆମି ମୋମବାରେ ଆସବ ।

ମେଥାନେ ଯାବ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳା, ସାଡ଼େ ଛଟାଯ । ଏଥନତୋ ନା । ଆପଣି ଏକଦିନ ଗଲ୍ଲ କରିବାକୁ ନାହିଁ । ସବଦିନ ଅଂକ କରତେ ହବେ ଏମନ କୋନ କଥା ଆଛେ? All work and no play make Jack a dull boy. ଏ କଥାଟା ଆମାର ବାବା ସବ ସମୟ ବଲେନ । ଆମି ଯଥନ ଫାଇଭ ସିଙ୍ଗେ ପଡ଼ିବାକୁ ତଥନ ଖୁବ ଭିଡ଼ିଓ ଗେମ ଖେଲାର ଶଖ ଛିଲ । ବାବା ତଥନ ନିଯମ କରେ ଦିଯେଛିଲେନ, ଏକ ଘନ୍ଟା ପଡ଼ିଲେ ଏକ ଘନ୍ଟା ଭିଡ଼ିଓ ଗେମ ଖେଲିବାକୁ ପାରିବ । କାଜେଇ ଆଜ ଆମି ଆପନାର ସଙ୍ଗେ ଗଲ୍ଲ କରିବ । ଏକଟୁ ବସୁନ ଆପନାର ଜନ୍ୟେ ଚା ନିଯେ ଆସି ।

ନବନୀ ପଟ ଭରି କରେ ଚା ନିଯେ ଏଲ । ଏକଟା ବାଟିତେ ପାଯେସ, ଏକଟା ବାଟିତେ ହାଲୁଯା ଜାତୀୟ କିଛୁ, ଅନ୍ୟ ଏକଟା ପ୍ଲେଟେ ଆଲୁର ଚାପ ।

ସ୍ୟାର, ଏହି ଯେ ଖାବାରଗୁଲି ଦେଖିଛେ ସବ ଆମାର ବାନାନୋ । ଆଜ ସାରାଦିନ କଷ୍ଟ କରେ ବାନିଯେଛି—ଆପନାକେ ଖାଓୟାବ ଏହି ଜନ୍ୟେ ।

ଇମନ ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ବଲଲ, ଆମି ଯେ ଆସବ ସେଟାହିତୋ ତୁମି ଭୁଲେ ଗିଯେଛିଲେ ।

ନା ଭୁଲେ ଯାଇନିତୋ । ଆମାର ଖୁବ ମନେ ଆଛେ । ଆପନାକେ ମିଥ୍ୟା କରେ ବଲେଛି । ଭୁଲେ ଗେଛି ।
ସ୍ୟାର ଖେଳେ ଦେଖୁନିତୋ କେମନ ହଯେଛେ । ଯେଠା ଦେଖିତେ ଆଲୁଭତାଁର ମତ ସେଟା ଆସଲେ ଆଲୁ
ଭର୍ତ୍ତା ନା, ବୁଟେର ଡାଲେର ହାଲୁଯା ।

ଇମନ ହାଲୁଯା ମୁଖେ ଦିଲ । ଜିନିସଟା ଦେଖିତେ ଅଖାଦ୍ୟ ହଲେଓ ଖେତେ ଭାଲ ହଯେଛେ ।

ନବନୀ ବଲଲ, ଆପନାର ଜନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ଗିଫଟ୍‌ଓ ଏନେ ରେଖେଛି ସ୍ୟାର । ଯାବାର ସମୟ ନିଯେ ଯାବେନ ।

ଗିଫଟ କି ଜନ୍ୟେ?

ଆଜ ଆପନାର ଜନ୍ମଦିନ ।

କେ ବଲଲ ତୋମାକେ?

ମିତ୍ର ଆପା ବଲେଛେନ । ଅନେକ ଆଗେଇ ମିତ୍ର ଆପାର କାହିଁ ଥେକେ ଆପନାର ଡେଟ ଅବ ବାର୍ଥ
ଜେନେ ନିଯେଛି । ସ୍ୟାର ହ୍ୟାପି ବାର୍ଥ ଡେ ।

ଇମନ ଗନ୍ଧିର ଗଲାଯ ବଲଲ, ଥ୍ୟାଂକ ଯୁ ।

ସ୍ୟାର ଆପନି ସବ ସମୟ ଗନ୍ଧିର ହେଁ ଥାକେନ । ପ୍ଲିଜ—ଜନ୍ମଦିନେର ଦିନ ଗନ୍ଧିର ହେଁ ଥାକବେନ
ନା । ପାଯେସଟା ଖୁବ ଭାଲ ହଯେଛେ । କାଓନେର ଚାଲେର ପାଯେସ ।

ଇମନ ପାଯେସେର ବାଟି ହାତେ ନିଲ । ଆଜ ତାର ଜନ୍ମଦିନ ଠିକଇ । ତାରିଖ ତାର ନିଜେରଇ ମନେ
ଛିଲ ନା ।

ହାଁ ।

ପାଯେସ ବାନାନୋ ଆମି ଆଜଇ ଶିଖେଛି । ମାକେ ବଲଲାମ, ମା ପାଯେସ ବାନାନୋ ଶିଖିଯେ ଦାଓ ।
ମା ଶିଖିଯେ ଦିଲ । ପାଶେ ଦାଁଡିଯେ ଦାଁଡିଯେ ଇନସ୍ଟ୍ରାକସନ ଦିଲ-ଆମି ରାଧଲାମ ।

ପାଯେସଟା ବେଶ ଭାଲ ହେୟେଛେ ।

ମା ବଲଲେନ, ଏତ ଯତ୍ନ କରେ ପାଯେସ ରାଧଚିସ କାର ଜନ୍ୟ-ଆମି ବଲଲାମ ସ୍ୟାରେର ଜନ୍ୟ । ଓମି
ମାର ମୁଖ ଗଞ୍ଜୀର ହେୟ ଗେଲ । ମା ଆପନାକେ ଧ୍ୟ କରତେ ପାରେ ନା ।

କେନ?

ମାର ଧାରଣା ଆମି ଆପନାକେ ମାର ଚେଯେ ବେଶି ପଛନ୍ଦ କରି ଏହି ଜନ୍ୟ । ତବେ ମାର ପଛନ୍ଦେ
କିଛୁ ଯାଯ ଆସେ ନା । ବାବାର ପଛନ୍ଦ ଅପଛନ୍ଦଟାଇ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହି ବାଡ଼ିର ସ କିଛୁ ଚଲେ ବାବାର
ଚୋଥେର ଇଶାରାଯ । ବାବା ଯଦି କୋନ ଏକଟା ବ୍ୟାପାରେ ହାଁ ବଲେନ—ତାହଲେ ପୃଥିବୀର କେଉ ସେଇ
ହାକେ ନା ବାନାତେ ପାରବେ ନା ।

ଓ ଆଚାହ ।

ଆର ସେଇ କଠିନ ବାବାକେ କେ କନ୍ଟ୍ରୋଲ କରେ ବଲୁନତୋ?

ତୁମି କରା?

ହଁ, ଆମି କରି । ଆମି ବାବାକେ ଯା କରତେ ବଲବ, ବାବା ତାଇ କରବେ ।

ଭାଲତୋ ।

ଏ ଦିନ ଆମି ବାବାକେ ବଲଲାମ, ବାବା । ଆମି କିନ୍ତୁ ନିଜେର ଇଚ୍ଛାମତ ବିଯେ କରବ । ଆମି ଯଦି କାଉକେ ପଛନ୍ଦ କରି ତୁମି କିନ୍ତୁ ନା ବଲତେ ପାରବେ ନା । ବାବା ହାସିମୁଖେ ବଲଲେନ—ଆଜ୍ଞା ନା ବଲବ ନା । ପଛଦେର କେଉ ଇତିମଧ୍ୟେଇ କି ଜୋଗାଡ଼ ହେଁ ଗେଛେ? ଆମି ବଲଲାମ, ହଁ । ବାବା ବଲଲେନ, ତାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ପରିଚୟ କରିଯେ ଦିବି ନା? ଆମି ବଲଲାମ, ଦେବ ।

ଇମନ ବଲଲ, ନବନୀ ଆଜ ଥାକ । ଅନ୍ୟ ଏକଦିନ ପରିଚୟ କରବ । ଆଜ ଆମାର ଇମନେର ଚାଖାଓଯା ହେଁ ଗେଛେ ।

ମେ ଉଠିଲେ ଯାବେ ନବନୀ ବଲଲ, ସ୍ୟାର ଉଠିବେନ ନା । ବାବାର ସଙ୍ଗେ ଆପନାର ପରିଚୟ କରିଯେ ଦି । ଆପଣି ଏତଦିନ ଧରେ ଆମାକେ ପଡ଼ାଚେନ । କିନ୍ତୁ ଏଥିନୋ ବାବାର ସଙ୍ଗେ ଆପନାର ଦେଖା ହୟନି । ଆଜ ବାବା ବାସାଯ ଆଛେନ, ସୁମୁଚେନ । ସୁମ ଭାଙ୍ଗଲେଇ ବାବାର ସଙ୍ଗେ ପରିଚୟ କରିଯେ ଦେବ ।

ଇମନ ବଲଲ, ନବନୀ ଆଜ ଥାକ । ଅନ୍ୟ ଏକଦିନ ପରିଚୟ କରବ । ଆଜ ଆମାର ଏକଟା କାଜ ଆଛେ ।

ବାବାର ସୁମ ଏକ୍ଷୁଣି ଭାଙ୍ଗବେ । ଚାରଟାର ପର ବାବା ବିଛାନାଯ ଥାକେନ ନା । ଏଥିନ ବାଜଛେ ଚାରଟା ଦଶ ।

ହିମନ ଦାଁଡିଯେ ପଡ଼ିଲ । ନବନୀ ଆହତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ସ୍ୟାର ଆପନି ସତି ସତି ଚଲେ ଯାଚେନ?

ହଁ । ଆମାର ଜରୁରୀ କାଜ ଆଛେ ।

କି ଜରୁରୀ କାଜ?

ଆମାର ଏକ ଭାଇକେ ପୁଲିଶେ ଧରେଛେ । ସେ ଥାନ ସାଜତେ ଆଛେ—ତାର ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରବ ।

ଆପନାର ଭାଇ ଥାନା ହାଜତେ? ଉନି କି କରେଛେନ?

ଅନେକ କିଛୁ କରେଛେ ।

ପୁଲିଶେର ଏଡିଶନାଲ ଇଂପେଟ୍ର ଜେନାରେଲ ଆମାର ମେଜୋ ମାମା । ଉନାକେ ବଲବ?

ନା ତାକେ କିଛୁ ବଲତେ ହବେ ନା ।

ଆପନାର ଗିଫଟଟା ନିଯେ ଯାନ ।

ଆରେକଦିନ ଏସେ ନିଯେ ଯାବ । ଗିଫଟ ନିଯେ ହାଜତେ ଯାଓଯା ଯାଯ ନା, ତାଇ ନା?

ସ୍ୟାର—ଆସୁନ ଆପନାକେ ଏକଟା ଗାଡ଼ି ଦିଯେ ଦି । ଗାଡ଼ି ନିଯେ ଯାବେନ ।

ଗାଡ଼ି ଲାଗବେ ନା ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ହିମନ ସର ଥେବେ ବେର ହଲ । ନବନୀର ଚୋଖ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାନିତେ ଭରି ହେଯେ ଗେଲ । ମେ ଯେ ତାର ସ୍ୟାରେର ଜଣ୍ୟେ ଏହି ପ୍ରଥମ ଚୋଖେର ପାନି ଫେଲିଲ ତା ନା । ପ୍ରାୟଇ ଫେଲେ । ପ୍ରତି ରାତେଇ ସୁମୁତେ ଯାବାର ସମୟ ମେ ବାଲିଶେ ମୁଖ ଗୁଂଜେ କିଛୁକ୍ଷଣ କାଁଦେ ।

ହାଜତେ ଗାଦାଗାଦି ଭିଡ଼ । ଏକ କୋନାଯ ଶୋଭନ ଗୁଟିଶୁଟି ମେରେ ଶୁଯେ ଆଛେ । ତାର ଚୁଲ ଲସ୍ବା, ମୁଖ ଭରି ଦାଡ଼ି ଗୋଫେର ଜଙ୍ଗଳ । ଚୋଖ ଲାଲ ହେଯେ ଆଛେ । ଜିନ୍ଦେର ପ୍ଯାନ୍ଟେର ସଙ୍ଗେ କଟକଟ ହଲୁଦ ରଙ୍ଗେ ଉଠିଲ ବ୍ରେକାରେ ତାକେ ଅନ୍ତୁତ ଦେଖାଚେ ॥

ହିମନ ହାଜାତେର ଦରଜାର ସାମନେ ଦାଁଡିଯେ ଏଦିକ ଓଦିକ ତାକାଚେ । ଶୋଭନକେ ଚିନତେ ପାରଛେ ନା । ତାକେ ବିଶ୍ଵିତ କରେ ଜଙ୍ଗଲମୁଖେର ଏକ ଯୁବକ ବଲଲ, ହିମନ ସିଗାରେଟ ଏନେଛିସ । ଆମ ଯେ ଏଥାନେ ଖବର କାର କାହେ ପେଯେଛିସ?

ଟୋକନ ଭାଇୟାର କାହେ ।

ଓ ତୋକେ ଟାକା ପଯସା ଦେଯ ନି?

ପାଁଚଶ ଟାକାର ଏକଟା ନୋଟ ଦିଯେଛେ ।

ମାତ୍ର ପାଁଚଶ! ବଲିସ କି? ଆମାର ଦରକାର ହାଜାର ହାଜାର ଟାକା ।

ତୋମାକେ କି ଓରା ମେରେଛେ?

ପ୍ରଥମ ଦୁଦିନ ଧୋଲାଇ ଦିଯେଛେ, ଏଥନ ଧୋଲାଇ ବନ୍ଦ ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଓପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପଲ୍ୟାଫ୍

ଶୋଭନ ଆନନ୍ଦିତ ମୁଖେ ସିଗାରେଟ୍ ଧରାଇ । ପା ନାଚାତେ ନାଚାତେ ବଲଲ, ତୋର ମୁଖ ଏତ ଶୁକନା
କେନ? ତୋର ପ୍ରବଲେମ କି?

କୋନ ପ୍ରବଲେମ ନେଇ ।

ଫୁଫୁ ଭାଲ ଆହେନ?

ହଁ ।

ଘର ସଂସାର ନିଯେ ବ୍ୟନ୍ତ ଆଛେ, ଏଟା ଭାଲ । ତୋର ପରୀକ୍ଷା କବେ?

ସାତ ତାରିଖ ଥେକେ ଶୁରୁ ହଚେ ।

ପ୍ରିପାରେଶନ କେମନ?

ଭାଲ ।

ଶୋଭନେର ସିଗାରେଟ୍ ଶେଷ ହେଁ ଗେଛେ । ସେ ଆରେକଟା ସିଗାରେଟ୍ ଧରାଇ । ଇମନ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛେ
ଚୁପଚାପ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହାଜିତିରା ଶୁରୁତେ ତାଦେର କଥାବାର୍ତ୍ତ ଶୁଣଛିଲ । ଏଥିନ ଆଗହ ହାରିଯେ
ଫେଲେଛେ । ମାଝେ ମାଝେ ତାରା ତୃଷିତ ଚୋଖେ ତାକାଚେ ଶୋଭନେର ସିଗାରେଟେର ଦିକେ । ତାଦେର
ଆଗହ ସୀମାବନ୍ଦ ହେଁ ଏସେଛେ ।

ଇମନ!

୩୯ ।

ଏବାରୋ ନିଶ୍ୟଇ ଫାସ୍ଟ ସେକେନ୍ତ ହବି?

ଛୁଟି ହବ ।

ଭାଲ ଭାଲ । ଭେରୀ ଗୁଡ ।

ତୋମାକେ କି ଏରା ଥାନା ହାଜତେଇ ରାଖବୋ?

ନିୟମ ନାହିଁ । ଜେଲ ହାଜତେ ପାଠାନୋର କଥା । ପାଠାଚେହେ ନା । ନିୟମ କାନୁନ । ସବ କାଗଜେ କଲମେ ।
ତୁଟି ମାରେ ମାରେ ଏସେ ଖୋଜ ନିଯେ ଯାବି ।

ଆଚହା । ଜିନିସଟା ସାବଧାନେ ରାଖବି ।

ଆଚହା ।

କଥନୋ ହାତଛାଡ଼ା କରବି ନା । ଏହିସବ ଜିନିସ । ସଚରାଚର ପାଓଯା ଯାଯ ନା । ଯଦି ଛାଡ଼ା ପାଇ,
ଜିନିସଟା ଲାଗବେ । ବେପାରୀକେ ଶିକ୍ଷା ଦେବ । ଜନ୍ମେର ଶିକ୍ଷା ।

ବେପାରୀ କେ?

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଅପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଆଦୁଳ କୁଦୁସ ବେପାରୀ । ଏ ହାରାମଜାଦା ଆମାକେ ଧରିଯେ ଦିଯେଛେ । ହାରାମୀର ବାଚାକେ ଆମି ଶିଯାଲେର ଶିଂ ଦେଖାବ । ହାରାମୀ ଦେଖିବେ ଶିଯାଲେର ଶିଂ କେମନ । ହରିଣେର ମତ ଡାଲପାଲାଓୟାଲା, ନା-କି ଗର୍ଭର ମତ ପ୍ଲେଇନ ।

ଇମନ ଚୁପ କରେ ରହିଲ । ଶୋଭନ ଗଲା ନାମିଯେ ବଲଲ, ଭୟ ପାସ ନା । ଭୟେର କିଛୁ ନେଇ । ତୋର କାହେ ଏଇ ଜିନିସ ଆଛେ ଏଟା କେଉ ସନ୍ଦେହ କରବେ ନା । ମା
କେମନ ଆଛେ?

ଜାନି ନା । ଅନେକ ଦିନ ଯାଇ ନା ।

ଯାସ ନା କେନ? ମାଝେ ମଧ୍ୟେ ଯାବି । ମା କି ଜାନେ । ଆମି ଧରା ଖେଯେଛି?

ମନେ ହ୍ୟ ଜାନେନ ନା ।

ନା ଜାନଲେଇ ଭାଲ । ନଷ୍ଟ ଛେଲେ ପୁଲେ ସମ୍ପର୍କେ ଯତ କମ ଜାନା ଯାଯ ତତ୍ତ୍ଵ ଭାଲ ।

ତୋମାର କେଇସ ଆଦାଲତେ କବେ ଯାବେ?

ଦେରୀ ଆଛେ । ପୁଲିଶକେ ଆଗେ କେଇସ ସାଜାତେ ହବେ । ପୁଲିଶେର ଏତ ସମୟ କୋଥାଯ? ତାଦେର ସବ ଗୁଛିଯେ ଆନତେ ବଚର ଦୁଇ ସମୟ ଲାଗବେ । ଏହି ଦୁଇ ବଚରେ କତ କି ହବେ । ଆଲାମତ ହାରିଯେ ଫେଲବେ । ସାନ୍ତି ଟ୍ୟାପ ଖେଯେ ଯାବେ । ଫାଇଲ ଖୁଁଜେ ପାଓୟା ଯାବେ ନା ।

ଇମନ କିଛୁକ୍ଷଣ ଇତ୍ତୁତ କରେ ବଲଲ, ତୁମି କି ଖୁନ କରେଛ?

ଶୋଭନେର ଦ୍ଵିତୀୟ ସିଗାରେଟଟିଓ ଶେଷ ହେଁଛେ । ଶିକେର ବାଇରେ ସିଗାରେଟ ଛୁଡ଼େ ଫେଲେ ସେ ଆରେକଟି ସିଗାରେଟ ହାତେ ନିଲ, ଧରାଲ ନା । ଇମନେର ଧାରଣା ହଲ ଶୋଭନ ପ୍ରଶ୍ନେର ଉତ୍ତର ଦେବେ ନା । ପ୍ରଶ୍ନେର ଉତ୍ତର ନା ଦେଓଯାଓ ଏକ ଧରଣେର ଉତ୍ତର । ତବେ ଇମନେର ଧାରଣା ଭୁଲ ପ୍ରମାଣ କରେ ଶୋଭନ ବଲଲ, ଖୁନ କରେଛି । ଏକା କରିନି, ସଙ୍ଗେ ଆରୋ ଲୋକଜନ ଛିଲ । ଏହିସବ ନିୟେ ତୁହି ମାଥା ଘାମାବି ନା । ସବହି କପାଳେର ଲିଖନ । ଯାର କପାଳେ ଯା ଲେଖା ଥାକେ ତାର ତାଇ ହୟ । ଯା ଚଲେ ଯା ।

୧୬. ଗଣୀର ରାତ୍ର ସୁରାଇୟାର ସୁମ ଡିଙ୍ଗ ଗେଲ

ଗଭୀର ରାତ୍ର ସୁରାଇୟାର ସୁମ ଭେଜେ ଗେଲ । କୋନ କାରଣ ଛାଡ଼ାଇ ତିନି ଧଡ଼ମଡ଼ କରେ ଉଠେ ବସଲେନ । ତାଁର କାଛେ ମନେ ହଳ ବାଡ଼ିଘର ଏକଟୁ ଯେନ ଦୁଲଛେ । ସରେର ପଦ୍ମ କାଁପଛେ । ଭୂମିକମ୍ପ ନା-କି? ଇମନକେ ଡାକତେ ଯାବେନ-ତଥନ ତାଁର ଶରୀର ଜମେ ଗେଲ । ବିଚାନାୟ ସୁପ୍ରଭା ଶୁଯେ ଆଛେ । କୁଞ୍ଚିଲୀ ପାକିଯେ ସୁମୁଛେ । ଛୋଟବେଳାର ମତ କରେ ସୁମୁଛେ—ବୁଡ୍ଗୋ ଆଙ୍ଗୁଳ ମୁଖେର ଭେତର । ଆଙ୍ଗୁଳ ଚୁଷତେ ଚୁଷତେ ସୁମ । ବଡ଼ ହେଁଓ ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ଯାଯ ନି । କତ ମାର ଖେଲ ଏହି ଜନ୍ୟେ । ସୁରାଇୟା ଭଙ୍ଗା ଗଲାୟ ଡାକଲେନ, ଇମନ ଇମନ । ଗଲା ଦିଯେ ସ୍ଵର ବେର ହଚ୍ଛେ ନା । ତିନି ଫୁସଫୁସେର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଏକତ୍ର କରେ ଡାକଲେନ, ଇମନ ଇମନ । ତିନି ସୁପ୍ରଭାର ଉପର ଥେକେ ଦୃଷ୍ଟି ଫିରାତେ ପାରଛେନ ନା । ମେଯେଟୀ ସୁମୁଛେଓ ନା । ଏହିତ ଚୋଖ ମେଲେ ଆବାର ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରଲ । ସୁପ୍ରଭା କୋଥେକେ ଏଲ?

ଦରଜାୟ ଧାକା ପଡ଼ୁଛେ । ଇମନେର ଗଲା ଶୋନା ଯାଚେ—ମା କି ହେଁବେ? ଦରଜା ଖୋଲ । ଦରଜା ଖୋଲ ମା ।

ସୁରାଇୟା ଖାଟ ଥେକେ ନାମଲେନ । ମେବେତେ ପଡ଼େ ଯାଚିଲେନ, ଦେୟାଲ ଧରେ ଟାଲ ସାମଲାଲେନ । କୋନ ରକମେ ଦରଜାର କାଛେ ଗେଲେନ । ଆବାରୋ ତାକାଲେନ ଖାଟେର ଦିକେ—ଏତୋ ସୁପ୍ରଭା । ପା ଗୁଟିଯେ ଶୁଯେଛିଲ, ଏଥନ ପା ସୋଜା କରେଛେ ।

ମା ଦରଜା ଖୋଲ ।

ସୁରାଇୟା ଦରଜା ଖୁଲଲେନ । ଇମନ ବଲଲ, କି ହେଁବେ? ସୁରାଇୟା ତାକାଲେନ ଖାଟେର ଦିକେ । ଖାଟିଟ ଶୂନ୍ୟ । କେଉ ସେଖାନେ ଶୁଯେ ନେଇ । ଇମନ ବଲଲ, କି ହେଁବେ?

ସୁରାଇୟା କ୍ଷଣିଣ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଭୟ ପେଯେଛି ।

ଭୟ ପେଯେଛ । କେନ ?

ମନେ ହଚିଲ ଭୂମିକମ୍ପ ହଚେ ।

ମା ଶୁଯେ ଥାକ, ଭୂମିକମ୍ପ ହଚେ ନା ।

ତୁଟୀ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୋ ।

ଇମନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ପାଗଲେର ମତ କଥା ବଲୋ ନାତୋ ମା ।

ପାଗଲେର ମତ କଥା କି ବଲଲାମ ? ଛେଲେ ମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ପାରେ ନା ।

ଏକଟା ଜୋଯାନ ଛେଲେ ମାର ସଙ୍ଗେ ଶୁଯେ ଥାକବେ ଏଟା କେମନ କଥା ?

ମାର କାହେ ଛେଲେ ସବ ସମୟଇ ଛେଲେ ।

ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଡିବେଟ କରତେ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ମା ! ତୁମି ସୁମାଓ ଆମି ଯାଚି ।

ଏ ରକମ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ କଥା ବଲଛିସ କେନ ? ତୋର ବାବାତୋ ଜୀବନେ କଥିନୋ ଆମାର ସଙ୍ଗେ
ଏମନ ବିରକ୍ତ ଗଲାଯ କଥା ବଲେ ନି ।

ବାବା ଯଦି ଏଥିନ ଥାକତୋ ତାହଲେ ଆମାର ଚେଯେ ଅନେକ ବେଶୀ ବିରକ୍ତ ହତ । ତୁମି ଆଗେ ଯେମନ ଛିଲେ ଏଥିନ ତେମନ ନେଇ । ତୁମି ବଦଲେ ଗେଛ ।

ଆମାକେ ଧମକାଚିହ୍ନ କେନ?

ଧମକାଚିହ୍ନ ନା । ତୋମାକେ ଧମକାବ ଏତ ସାହସ ଆମାର ନେଇ ।

ଇମନ ଚଲେ ଗେଲ । ସୁରାଇୟା ଆବାରୋ ଭଯେ ଭଯେ ଖାଟେର ଦିକେ ତାକାଲେନ । ନା, ଖାଟେ କେଉ ନେଇ । ତିନି ସ୍ଵନ୍ତିର ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ରାନ୍ଧାଘରେର ଦିକେ ରଞ୍ଜନା ହଲେନ । ପାନିର ପିପାସା ହେଁଛେ ପାନି ଖାବେନ । ମାଥା ଦୀପ ଦାପ କରଛେ । ନାରିକେଳ ତେଲେର ସଙ୍ଗେ ପାନି ମିଶିଯେ ମାଥାଯ ଦିତେ ହବେ । ଘରେ କି ନାରିକେଳ ତେଲ ଆଛେ? ମନେ କରତେ ପାରଛେନ ନା ।

ସୁରାଇୟା ପାନି ଖେଲେନ । ମାଥାଯ ପାନି ଦିଯେ ଚୁଲା ଧରାଲେନ । ବାକି ରାତଟା ତିନି ଜେଗେଇ କାଟାବେନ । ଏକା ଏକା ବିଛାନାଯ ଘୁମୁତେ ଯାବାର ମତ ସାହସ ତାଁର ନେଇ । ଚା ନିଯେ ବସାର ଘରେ ଚଲେ ଯାବେନ । ମୋଟାସୋଟା ଦେଖେ ଏକଟା ଗଲ୍ଲେର ବହି ନିଯେ ବସତେ ପାରଲେ ହତ । ଗଲ୍ଲେର ବହି କି ଆଛେ? ଇମନେର କାହେ ଥାକତେ ପାରେ । ସୁରାଇୟା ଇମନେର ଜନ୍ୟେ ଏକ କାପ ଚା ବାନାଲେନ । ମନେ ହୟ ଖାବେ ନା । ନା ଖେଲେ ତିନି ନିଜେଇ ପରେ ଗରମ କରେ ଖେଯେ ନେବେନ ।

ଇମନେର ଘରେର ଦରଜାର କଡ଼ା ନାଡ଼ିତେଇ ଇମନ ଦରଜା ଖୁଲଲ । ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ଚା ଖାବି?

ଇମନ କୋନ କଥା ନା ବଲେ ଚାଯେର ଜନ୍ୟେ ହତ ବାଡ଼ାଳ । ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ତୋର କାହେ କୋନ ଗଲ୍ଲେର ବହି ଆଛେ?

ଏତ ରାତେ ଗଲ୍ଲେର ବହି ଦିଯେ କି ହବେ?

ରାତେ ଆର ସୁମୁତେ ଯାବ ନା । ଏଇ ଜଣେ ।

ଭୂମିକମ୍ପେର ଭୟେ ଜେଗେ ଥାକବେ?

ଭୂମିକମ୍ପ ନା । ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ।

ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାପାରଟା କି?

ସୁରାଇୟା ଛେଲେର ଘରେର ବିଚାନାର ଉପର ଚାଯେର କାପ ନିଯେ ବସତେ ବସତେ ବଲଗେନ— ହଠାତ୍ ସୁମ ଭେଙେ ଦେଖି କି ବିଚାନାୟ ସୁପ୍ରଭା ସୁମୁଚେ ।

ଏଟାତୋ ନତୁନ କିଛୁ ନା ମା । ଏକ ସମୟ ତୁମି ଦେଖିତେ ବାବା ତୋମାର ପାଶେ ସୁମୁଚେ ।

ତୋର ବାବାକେ ଦେଖେ କଥନୋ ଭୟ ପେତାମ ନା । ସୁପ୍ରଭାକେ ଦେଖେ ଭୟ ପେଯେଛି ।

ସୁପ୍ରଭାକେ କି ଆଜଇ ପ୍ରଥମ ଦେଖିଲେ ନା । ଆଗେଓ ଦେଖେଛ?

ସୁରାଇୟା ଜବାବ ଦିଲେନ ନା । ତିନି ଅନ୍ୟ ଏକଟା ବ୍ୟାପାର ନିଯେ ଭାବଛେ । ବ୍ୟାପାରଟା ଛେଲେକେ ଏଇ ମୁହଁର୍ତ୍ତେ ବଳା ଠିକ ହବେ କି-ନା ବୁଝାତେ ପାରଛେନ ନା । ସୁରାଇୟା ହଠାତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଲେନ ତିନି ଛେଲେକେ କିଛୁଟା ହଲେଓ ଭୟ ପାନ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନିଜେର ପେଟେର ଛେଲେକେ ତିନି ଭୟ ପାଚେନ । ଏତୋ ସେଦିନ ଏତୁକୁ ଛିଲ । ସିଁଡ଼ି ଦିଯେ ଏକା ନାମତେ ପାରତ ନା । କେମନ ପା ଲେଛଡେ ଲେଛଡେ ନାମତ ।

ହିମନ!

ବଲ ।

ମୁଣ୍ଡି ମେଯେଟାକେ ତୁହି ଦେଖେଛିସ ନା? ମାରୋ ମାରୋ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ରାତେ ଏସେ ଥାକେ ।

ହଁ ।

ମେଯେଟାକେ ତୋର କେମନ ଲାଗେ?

ଭାଲ ।

ଶୁଧୁ ଭାଲ ନା, ମେଯେଟା ଆସଲେ ଖୁବହି ଭାଲ । ତୁହିତୋ ତାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲିସନି କାଜେହି ତୁହି ଜାନିସ ନା । ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଅନେକ କଥା ହୟ ଆମି ଜାନି । ମେଯେଟା ତୋକେ ଖୁବ ପଛନ୍ଦ କରେ ।

ପଛନ୍ଦ କରଲେ ତୋ ଭାଲହି ।

ଭାଲ ହତ ।

ଭାଲ ହତ କେନ?

ଭାଲ ଏକଟା ମେଯେ-ଏହି ଜନେହି ଭାଲ ହତ ।

ମେଯେଟାକେ ତୋମାର ଯତ ଭାଲ ମନେ ହଚ୍ଛେ ମେ ତତ ଭାଲ ନା । କାଢୁଯା ଟାଇପ ମେଯେ ।

କାହୁୟା ଟାଇପ ମେଯେ ମାନେ?

ମାନେ ତୁମି ବୁଝବେ ନା ମା । ବାଦ ଦାଓ ।

ଆମି ବୁଝବ ନା, ଆର ତୁଇ ସବ ବୁଝେ ବସେ ଆଛିସ? ଏତ ତାଡ଼ାତାଡ଼ି ଏତ ଲାଯେକ କି ଭାବେ
ହେଁ ଗେଲି? ତୋର ବାବାଓତୋ ଏତ ଲାଯେକ ଛିଲ ନା ।

କଥାଯ କଥାଯ ବାବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଟାନବେ ନାତୋ ମା । ବାବାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ତୁଳନା କରବେ ନା । ବାବା
ଛିଲ ବାବାର ମତ ଆମି ଆମାର ମତ ।

ତୋର ବାବାର କଥା ଉଠିଲେଇ ତୁଇ ରେଗେ ଯାସ କି ଜନ୍ୟ? ଆମି ବ୍ୟାପାରଟା ଆଗେଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ।
ତୁଇତୋ ତାକେ ସହାଇ କରତେ ପାରିସ ନା ।

ଆମି ତାକେ ସହ୍ୟ କରତେ ପାରି ବା ନା ପାରି ତାତେ ତୋ ତାଁର କିଛୁ ଯାଚେ ଆସଛେ ନା । ତୁମି
କେନ ରାଗ କରଛ?

ଏଖନ ତୋର ବାବାର କିଛୁ ଯାଚେ । ଆସଛେ ନା । କିନ୍ତୁ ମେ ସଖନ ଫିରେ ଆସବେ, ଆମାଦେର ସଙ୍ଗେ
ଥାକବେ ତଥନତୋ ଯାବେ ଆସବେ ।

ବାବା ଆମାଦେର ସଙ୍ଗେ ଥାକବେ?

ମେ ଯାବେ କୋଥାଯ?

ଇମନ ଚାଯେର କାପ ନାମିଯେ ରେଖେ ବଲଲ, ତୋମାର ଏଥନୋ ଧାରଣା ବାବା ଫିରେ ଆସବେ?

ଅବଶ୍ୟକ ଆସବେ । ଆମି ଆଲାଦା ବାସା ନିଯେଛି କି ଜନ୍ୟ? ତୋର ବାବାର ଜନ୍ୟ ।

ଓ ।

ଆମି ଚେଷ୍ଟା କରଛି ତୋର ବାବା ଚଲେ ଯାବାର ସମୟ ସେ ବାଡ଼ିତେ ଛିଲ ମେହିବାର ଭାଡ଼ା ନିତେ ।
ବାଡ଼ିଓଯାଲାକେ ବଲେ ରେଖେଛି— ସର ଖାଲି ହଲେଇ ତିନି ଆମାକେ ଖବର ଦେବେନ ।

ଠିକ ଆଛେ ମା । ତୋମାର ଯା ଇଚ୍ଛା କର ।

ମୁନ୍ମୀ ମେଯେଟାର ବ୍ୟାପାରେ ତୁଇ ଭେବେ ଦେଖା ।

ମା ଆମାର ସୁମ ପାଚେ, ଆମି ସୁମୁବ ।

ଅବଶ୍ୟକ ଫିରବେ । ତାକେ ଫିରତେଇ ହବେ ।

ଆଚ୍ଛା ଠିକ ଆଛେ ।

ତୋର ବାବା ଫିରେ ଆସବେ ଶୁନେ ତୁଇ ମନେ ହୟ ବିରକ୍ତ ହଚ୍ଛିସ?

ମୋଟେଇ ବିରକ୍ତ ହଚିଛ ନା । ମା । ଆମାର ଆନନ୍ଦ ହଚ୍ଛେ ।

ତୋକେତୋ ଚିନତେଇ ପାରବେ ନା । ଏତଟୁକୁ ଛେଲେ ରେଖେ ଗିଯେଛିଲ ଫିରେ ଏସେ ଦେଖବେ ଏତ ବଡ଼ ଜୋଯାନ ଛେଲେ ।

ସୁରାଇୟା ହାସଛେନ । ଇମନ ତାଁର ମାର ହାସି ମୁଖେର ଦିକେ ତାକିଯେ ମନେ ମନେ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲିଲ ।

ଇମନେର ସୁମ ଆସଛେ ନା । ମାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲେ ମାଥା କେମନ ଜାନି କରଛେ । ଚୋଖ ଜ୍ବାଳା କରଛେ । ଏକବାର ସୁମ ଆସବେ ନା ଜାନା ହେଁ ଗେଲେ ବିଛାନାୟ ଶୁଯେ ଥାକା ଖୁବ କଷ୍ଟକର ହୟ । ଇମନ ବିଛାନା ଛେଡେ ଉଠେ ପଡ଼ିଲ । ବାକି ରାତଟା ଜେଗେଇ କାଟାତେ ହବେ । ଚିଠି ଲିଖିଲେ କେମନ ହୟ? ଛୋଟ ଚାଚକେ ଏକଟା ଚିଠି ଲେଖା ଯାଇ । ତବେ ତିନି ଆବାରୋ ଠିକାନା ବଦଲେଛେନ । ଚିଠି ଲିଖିଲେଓ ପାଠାନୋ ଯାବେ ନା । ଅବଶ୍ୟ ଚିଠି ସେ ପାଠାତେଇ ହବେ ଏମନତୋ କଥା ନେଇ । ଚିଠି ଲେଖାଟାହିଁ ପ୍ରଧାନ । ପାଠାନୋଟା ପ୍ରଧାନ ନା । ଆଚା ସୁପ୍ରଭାକେ ଏକଟା ଚିଠି ଲିଖିଲେ କେମନ ହୟ? ସୁପ୍ରଭା କୋନଦିନ ପଡ଼ିତେ ପାରବେ ନା, ଆବାର ପଡ଼ିତେଓତୋ ପାରେ । ଜଗନ୍ନ ରହସ୍ୟମୟ, ସେଇ ରହସ୍ୟମୟ ଜଗତେ କତ କିଛୁଇ ଘଟିତେ ପାରେ । ସେ ଚିଠି ଲେଖାର ସମୟ ଅଶ୍ରୀରି ସୁପ୍ରଭା ହୟତ ଡକି ଦିଯେ ଦିଯେ ପଡ଼ିବେ । ନିଜେର ମନେ ପଡ଼ିବେ । ଆଚା ତାରଓ କି ମାଥା ଖାରାପ ହେଁ ଯାଚେ?

ଇମନ କାଗଜ କଲମ ନିଯେ ବସଲ । ସମ୍ବୋଧନ କି ହବେ ।— ପ୍ରିୟ ସୁପ୍ରଭା? ନା, ପ୍ରିୟ ଲେଖାର ଦରକାର ନେଇ । ସେ ପ୍ରିୟ ତାକେ ପ୍ରିୟ ସମ୍ବୋଧନ କରାର ପ୍ରୟୋଜନଟା କି? ଆମରା ଯଥିନ ଅପ୍ରିୟ କାଉକେ ଚିଠି ଲିଖି ତଥିନ କି ଲିଖି ଅପ୍ରିୟ କରିମ ବା ଅପ୍ରିୟ ରହିମ? ଇମନ କାଗଜେର ଉପର ଝୁକେ ପଡ଼ିଲ । ଚିଠିଟା ଏମନ କରେ ଲିଖିତେ ହବେ ସେଣ ସୁପ୍ରଭା ପଡ଼େ ମଜା ପାଇଁ । ଆଚା ଏସବ ସେ କି ଭାବଛେ? ସୁପ୍ରଭା ପଡ଼ିବେ କି ଭାବେ ସେ ମଜା ପାବେ?

ସୁପ୍ରଭା,

ତୁଟେ କେମନ ଆଛିସ? ମନେର ଆନନ୍ଦେ ଖୁବ ସୁରେ ବେଡ଼ାଛିସ? ଚିନ୍ତା ନେଇ, ଭାବନା ନେଇ, କୁଲେର ବାମେଳା ନେଇ ।

ତୋର କଥା ଖୁବ ମନେ ହ୍ୟ । ଆମି ଯଥନଇ ଏକା ଥାକି ତଥନି ଦୁଜନ ମାନୁଷେର କଥା ମନେ ହ୍ୟ-
ଏକଜନ ଛୋଟ ଚାଚା, ଆରେକଜନ ତୁଟେ ।

ଆର ଯଥନ ଅସୁଖ ବିସୁଖ ହ୍ୟ ତଥନ ଛୋଟ ଚାଚା ନା, ତଥନ ଶୁଧୁ ତୋର କଥା ମନେ ହ୍ୟ । ତୋର
ଯେ ଅଭ୍ୟାସ ଛିଲ ଅସୁଖ ହ୍ୟେ ବିଚାନାୟ ପଡ଼େ ଗେଲେଇ ଗଲ୍ଲେର ବହି ପଡ଼େ ଶୁନାନୋ । ଅସୁଖେର ସମୟ
କିଛୁ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ମାଥାୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହ୍ୟ । ତଥନ କି ଆର ଗଲ୍ଲ ଶୁନତେ ଭାଲ ଲାଗାର କଥା?
ଆମାର କଥନୋ ଭାଲ ଲାଗତ ନା । ତୁଟେ ଏତ ଆଗ୍ରହ କରେ ଗଲ୍ଲ ପଡ଼େ ଶୁନାତି ବଲେ ଚୁପ କରେ
ଥାକତାମ ।

କର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଆଗେ ଜୁରେ ପଡ଼େଛିଲାମ । ଗାୟେ ହାମେର ମତ ଗୋଟା ଗୋଟା କି ଯେନ ବେର ହ୍ୟେଛିଲ ।
ମାଥାୟ ତୀର ଯନ୍ତ୍ରଣା । ତଥନ ତୋର କଥା ଖୁବ ମନେ ପଡ଼େଛିଲ ।

ଏଥନ ଆମାଦେର ଖବର ବଲି । ଶୋଭନ ଭାଇୟାକେ ପୁଲିଶ ଧରେ ଥାନା ହାଜତେ ଆଟକେ ରେଖେଛେ ।
ଆମି ପ୍ରାୟଇ ତାକେ ଦେଖିବା ଯାଇ—ସିଗାରେଟ ଦିଯେ ଆସି । ଶୋଭନ ଭାଇୟା ସେଦିନ ହଠାତ୍
ବଲଲେନ, ତୋକେ ନା-କି ସ୍ଵପ୍ନେ ଦେଖେଛେନ । ସ୍ଵପ୍ନଟାଓ ଅଡ୍ବୁତ । ତିନି ହାଜତେ କମ୍ବଲ ମୁଡ଼ି ଦିଯେ
ଶୁରେ ଆଛେନ । ମଶାର ହାତ ଥେକେ ବାଁଚାର ଜନ୍ୟ ନାକ ମୁଖ ସବ କମ୍ବଲେ ଢାକା । ହଠାତ୍ କେ ଯେନ
ଟାନ ଦିଯେ କମ୍ବଲ ସରାଲ ।

ତିନି ଜେଗେ ଉଠେ ଦେଖେନ— ତୁହି । ତିନି ବଲଲେନ, ସୁପ୍ରଭା ତୁହି ଏଥାନେ କେନ? ହାଜତେ ଏସେଛିସ କି ମନେ କରେ? ତୁହି ହାସତେ ହାସତେ ବଲଲି, ତୋମାକେ ଦେଖିତେ ଏସେଛି । ଶୋଭନ ଭାଇୟା ଦାରୁଣ ରେଗେ ଗିଯେ ବଲଲେନ, ତୁହି ତୋର ବିଶ୍ରୀ ଅଭ୍ୟାସଟା ବଦଳା । ଯେଥାନେ ସେଥାନେ ଉପଚ୍ଛିତ ହବି । ତୁହି ଏକଟା ବାଚା ମେଯେ, ହାଜତେ ତୁହି ଆସବି କେନ?

ତୁହି ବଲଲି, ତୋମାକେ ନିତେ ଏସେଛି ଭାଇୟା । ଏସୋ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ।

ତିନି ବଲଲେନ, ଏରା ଆମାକେ ଯେତେ ଦେବେ ନା ।

ତୁହି ବଲଲି, ଅବଶ୍ୟକ ଯେତେ ଦେବେ । ଆମାର ହାତ ଧର ।

ତିନି ତୋର ହାତ ଧରତେଇ ସ୍ଵପ୍ନ ଭେଙେ ଗେଲ ।

ସ୍ଵପ୍ନଟା ସୁନ୍ଦର, କିନ୍ତୁ ତାର କାହେ ମନେ ହଲ ତିନି ଏକଟା ଭୟଂକର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖେଛେ । ଏଟା ନାକି ମୃତ୍ୟୁ ସ୍ଵପ୍ନ । କୋନ ମୃତ ମାନୁଷ ଯଦି ସ୍ଵପ୍ନେ ଦେଖା ଦିଯେ ହାତ ଧରତେ ବଲେ ଏବଂ ସେହି ହାତ ଯଦି ଧରା ହୁଯ ତାହଲେ ଧରେଇ ନିତେ ହବେ ଅବଧାରିତ ମୃତ୍ୟୁ ।

ସୁପ୍ରଭା, ତୁହି କି ଜାନିସ ଶୋଭନ ଭାଇୟା ଏବଂ ଟୋକନ ଭାଇୟା ତୋକେ ଅସ୍ତବ ଭାଲବାସେ । ତୋର କଥା ଉଠିଲେଇ ତାଦେର ଚୋଖେ ପାନି ଆସେ । ଆଶ୍ର୍ୟ କାଣ୍ଡ, ତୋର ଦେଖି ତଳେ ତଳେ ସବାର ସଙ୍ଗେଇ ଖାତିର ଛିଲ । ସବାଇ ତୋକେ ଏତ ପଛନ୍ଦ କରେ କେନ? ରହସ୍ୟଟା କି?

ଆମାକେ କିନ୍ତୁ କେଉ ତେମନ ପଛନ୍ଦ କରେ ନା । ଏଟା ଛୋଟବେଳା ଥେକେଇ ଦେଖେ ଆସଛି । ଛୋଟବେଳାଯ କେଉ ଆମାକେ ଖେଲତେ ନିତ ନା । ତୁହି ଶୁଣେ ଖୁବ ଅବାକ ହବି କୁଲେର ସବ ଛେଲେରା

ଏକବାର କୋନ କାରଣ ଛାଡ଼ାଇ ଆମାକେ ମାଟିତେ ଫେଲେ ମେରେ ପ୍ରାୟ ଭର୍ତ୍ତା ବାନିୟେ ଫେଲେଛିଲ । ଆମାଦେର ଜିଓଗ୍ରାଫି ସ୍ୟାର ଶେଷେ ଛୁଟେ ଏସେ ଆମାକେ ଉଦ୍ଧାର କରେନ ।

ଏଥିନ ଇଉନିଭାର୍ସିଟିତେ ପଡ଼ିଛି—ଏଥାନେଓ ଏକଇ ସମସ୍ୟା । ଫାସ୍ଟ ଇୟାର ଥେକେ ସେକେଣ୍ଡ ଇୟାରେ ଉଠାର ସମୟ ଭାଇବା ପରୀକ୍ଷା ହୟ । ଭାଇବାୟ ଆମାକେ ଯେ ସବ ପ୍ରଶ୍ନ କରା ହେଁଲା ତାର ପ୍ରତିଟିର ଉତ୍ତର ଆମି ଦିଯେଛି । ତାରପରେଓ ନସ୍ବର ପେଯେଛି ମାତ୍ର ୫୦, ଅର୍ଥଚ ଅନ୍ୟରା ୭୦, ୭୫ ପେଯେଛେ । ଓ ତୋକେତୋ ବଲା ହୟ ନି ଫାସ୍ଟ ଇୟାର ଥେକେ ସେକେଣ୍ଡ ଇୟାରେ ଉଠାର ପରୀକ୍ଷାଯ ଆମି ଖୁବ ଭାଲ କରେଛି । ଥିଓରୀ ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରତିଟାଯ ଖୁବ ଭାଲ କରେଛି । ସ୍ୟାରରା ଏଥିନ ମନେ ହୟ ଭାଇବାୟ ଆମାକେ କମ ନାସ୍ଵାର ଦେଯାଯ ନିଜେରାଇ ଲଜ୍ଜିତ ।

ସ୍ୟାରଦେର ଧାରଣା ଆମି ରେକର୍ଡ ନାସ୍ଵାର ନିୟେ ପାଶ କରବ । ଆମାର ସେ ରକମ ଧାରଣା ନା । ଆମାର ମନେ ହଚ୍ଛ । ଆମି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ଦେବ ନା । ଆମାର କିଛୁହି ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ପ୍ରାୟଇ ଇଚ୍ଛା କରେ ସବ ଛେଡେ ଛୁଡେ ବାବାର ମତ କୋଥାଓ ଚଲେ ଯାଇ ।

ଏମନ କୋଥାଓ ଯେଥାନେ କେଉ ଆମାକେ ଖୁଁଜେ ପାବେ ନା । କେଉ ଆମାକେ ଚିନବେ ନା, ଆମିଓ କାଉକେ ଚିନତେ ପାରବ ନା । ଆମାର କଥାବାର୍ତ୍ତା କି ତୋର କାହେ ଏଲୋମେଲୋ ଲାଗଛେ?

ଆମାର ମାଥା ଖାନିକଟା ଏଲୋମେଲୋ ହେଁଲେ ଠିକଇ । ପ୍ରାୟଇ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖି । ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନଗୁଲିର ମଧ୍ୟେଓ କୋନ ଭେରିଯେଶନ ନେଇ—ଏକଇ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ—ଖାଲି ଗାୟେ ଶୁଯେ ଆଛି, ହଠାତ ଗାୟେର ଉପର ଦିଯେ କୁଣ୍ଡିତ ଏକଟା ମାକଡୁସା ହେଁଟେ ଯେତେ ଶୁରୁ କରଲ । ଆମି ବିକଟ ଚିକାର ଦିଯେ ମାକଡୁସାଟା ହାତ ଦିଯେ ଝୋଡ଼େ ଫେଲତେ ଚେଷ୍ଟା କରେଓ ଫେଲତେ ପାରଲାମ ନା । ସେ ଆଙ୍ଗୁଳ କାମଡ଼େ ଝୁଲେ ରାଇଲ । ଆମାର କି ଧାରଣା ଜାନିସ? ଆମାର ଧାରଣା ଆମି ଯଦି ସତି ସତି ପାଗଲ ହେଁ ଯାଇ ତାହଲେ ଆମାର ଭୁବନ ହବେ ମାକଡୁସାମଯ । ଆମାର ଚାରଦିକେ କିଲବିଲ କରବେ । ଅସଂଖ୍ୟ

ମାକଡ଼ସା । ଆମାକେ ସେ ଖାବାର ଦେଯା ହବେ ସେ ଖାବାର ଖେତେ ଗିଯେ ଦେଖବ—ମାକଡ଼ସାର ବୋଲ ଆଲୁ ଏବଂ ସୀମ ଦିଯେ ରାନ୍ଧା କରା ହେବେ । ଏସବ କି ଲିଖଛି? ଆମାର ଗା ଘିନ୍ଧିନ କରଛେ ।

ମାର କଥାତୋ ତୋକେ ବଲା ହ୍ୟ ନି-ମା ଭାଲ ଆଛେ । ଖୁବ ଭାଲ ନା, ମୋଟାମୁଟି ଭାଲ । ମା ଏଥିନ ଆମାକେ କିଛୁଟା ଭୟ ପାଯ । ଏଟା ବିରାଟ ଏକଟା ଘଟନା ନା? ତାର ଏଥିନୋ ଧାରଣା ଯେଦିନ ଆମାର ବିଯେ ହବେ ସେଦିନ ବାବା ଫିରେ ଆସବେନ । ତାର ଅପେକ୍ଷାର ଶେଷ ହବେ ।

ତିନି ଆମାର ଜନ୍ୟେ ମନେ ମନେ ଏକଟା ପାତ୍ରିଓ ଠିକ କରେ ଫେଲେଛେ । ମେଯେଟାର ନାମ ମୁଣ୍ଡି । ମାର ଧାରଣା ଏହି ପୃଥିବୀତେ ମୁଣ୍ଡିର ମତ ଭାଲ ମେଯେର ଜନ୍ମ ହ୍ୟ ନି । ଆମାର ଧାରଣା ଅବଶ୍ୟ ମେ ରକମ ନା । ନାନା ରକମ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ, ବଞ୍ଚନାର ଭେତର ଦିଯେ ସେ ବଡ଼ ହେଁବେ ବଲେ ତାର ଭେତର ବେଶ କିଛୁ ଧାନ୍ତାବାଜୀ ଢୁକେ ଗେଛେ । ଏହି ଜାତୀୟ ମେଯେଦେର ପ୍ରଧାନ ବୋକ ଥାକେ ମାନୁଷକେ ପଟାନୋ । ମାକେ ସେ ଇତିମଧ୍ୟେ ପଟିଯେ ଫେଲେଛେ । ଖୁବ ଶିଗଗୀରଇ ମେ ଆମାକେ ପଟାନୋର ଏକଟା ଚେଷ୍ଟା ଚାଲାବେ ବଲେ ଆମାର ଧାରଣା ।

ଆଜା ସୁପ୍ରଭା, ତୁଇ କି ନବନୀର କଥା ଜାନିସ? ମିତୁ କି ତୋକେ ନବନୀ ସମ୍ପର୍କେ କିଛୁ ବଲେଛେ? ମନେ ହ୍ୟ ବଲେନି । ମିତୁ ଆବାର କାଉକେଇ କିଛୁ ବଲେ ନା । ସବ କଥା ପେଟେ ରେଖେ ଦେଯ । ନବନୀକେ ଆମି ଅଂକ ଶେଖାଇ । ଆମାଦେର ଏକ ସ୍ୟାର ଏହି ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଶ୍ୟାନିଟା ଆମାକେ ଜୋଗାଡ଼ କରେ ଦିଯେଛେ । ହୁଲୁସ୍ତୁଲ ଟାଇପେର ବଡ଼ଲୋକେର ମେଯେ । ଚେହରା ଜାପାନୀ ପୁତୁଲେର ମତ, ଭାବଭଙ୍ଗିଓ ପୁତୁଲେର ମତ । ଏକମାତ୍ର ମେଯେ ହଲେ ଯା ହ୍ୟ । ଆହ୍ଵାଦ ନା କରେ କୋନ କଥା ବଲତେ ପାରେ ନା । ଆମି ଯଦି ତାକେ ଜିଜ୍ଞେସ କରି ।-ଅଂକଟା ବୁଝାତେ ପେରେଛ? ମେ କିଛୁକ୍ଷଣ ଏଲୋମେଲୋ ଭାବେ ହାସବେ ତାରପର ଟେନେ ଟେନେ ବଲବେ-ଜାନି ନା । ଆମି ଯଦି ବଲି-ଆବାର

ବୁଝିଯେ ଦେବ? ମେ ଆଗେର ମତ ଟେନେ ଟେନେ ବଲବେ, ଇଚ୍ଛେ ହଲେ ବୁଝାତେ ପାରେନ, ଇଚ୍ଛା ନା ହଲେ ନାଇ । ଛାତ୍ରୀ ହିସେବେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରକ୍ତିକର ।

ନବନୀ ଟାଇପ ମେଯେରା କରେ କି ଜାନିସ? ତାରା ପରିଚିତ ଅର୍ଧପରିଚିତ ସବ ଛେଲେର ସଙ୍ଗେଇ ପ୍ରେମ ପ୍ରେମ ଭାବ ନିଯେ କଥା ବଲେ । ଏ ରକମ କରତେ କରତେ ଅଭ୍ୟାସ ହେଁ ଯାଯ । ତଥନ ଏହି କାନ୍ତଟା ସବାର ସଙ୍ଗେଇ କରେ । ବର୍ତ୍ତମାନେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ କରଛେ । ଜନ୍ମଦିନେ ଉପହାର କିନେ ଦିଚ୍ଛେ । ଆମି ଖୁବଇ ବିବତ ବୋଧ କରଛି । ମେଯେଟା ସମ୍ଭବତ ତାର ବାବା-ମାକେଓ ଆମାର ବିଷୟେ କିଛୁ ବଲେଛେ । କାରଣ କଯେକଦିନ ଆଗେ ମେଯେଟିର ବାବା ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଅନେକ କଥା ଟଥା ବଲଲେନ । ଦେଶେର ବାଡ଼ି କୋଥାଯ? କ ଭାଇବୋନ? ଏହୁସବ । ଶେଷଟାଯ ବଲଲେନ, ତାରା ସିଲେଟ ହେଁ ଶିଳଂ ବେଡ଼ାତେ ଯାଚେନ । ଆମି ଯଦି ଶିଳଂ ନା ଦେଖେ ଥାକି ତାହଲେ ଯେନ ତାଦେର ସଙ୍ଗେ ଯାଇ । ଆମାର ଅବସ୍ଥାଟା କି ବୁଝାତେ ପାରଛିସ? ଆମି ନବନୀଦେର ବାଡ଼ି ଯାଓଯା ଛେଡ଼େ ଦିଯେଛି । ତବେ ଖୁବ ଭୟେ ଭୟେ ଆଛି କବେ ନା ଜାନି ମେ ଖୁଁଜେ ଖୁଁଜେ ବାସାଯ ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହୟ!

ଆମାର ପଡ଼ାଶୋନାର କଥା ତୋକେ ଚିଠିର ଶୁରୁତେ ଏକଭାବେ ଲିଖେଛିଲାମ । ଏଥନ ଅନ୍ୟଭାବେ ବଲି, ତୋର ମୃତ୍ୟୁର ପର ଥେକେ ଆମି ପଡ଼ାଶୋନା କରତେ ପାରଛି ନା । କେନ ଜାନି ବହି ପଡ଼ତେ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଘରେ ଥାକତେଓ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ତିନଟା କ୍ଲାସ ଏସାଇନମେନ୍ଟ ଜମା ଦେଇ ନି । ନିୟମିତ ଯେ କ୍ଲାସେ ଯାଚିଛି ତାଓ ନା । ଘରେ ଯଥନ ଥାକି ବିଛାନାୟ ଶୁଯେ ଥାକି । ବାଇରେ ଯଥନ ଥାକି ରାସ୍ତାୟ ରାସ୍ତାୟ ହାଁଟି । ଏର ନାମ ହନ୍ଟନ-ସିନଡ୍ରୋମ ।

ରାସ୍ତାୟ ଯଥନ ହାଁଟି ତଥନ ଆମାର ଗାୟେ ଥାକେ ଚାଦର । ଏଥନ ଶୀତକାଳ କାଜେଇ ଚାଦର ଥାକତେଇ ପାରେ । ଚାଦରେର ନିଚେ, ପ୍ଯାନେଟର ପକେଟେ ଭୟାବହ ଏକଟା ବସ୍ତ୍ର ଥାକେ । ଏହି ଭୟାବହ ବସ୍ତ୍ରଟା ଆମାକେ ଲୁକିଯେ ରାଖିତେ ଦିଯେଛେନ ଶୋଭନ ଭାଇୟା । ଆମି ଲୁକିଯେଇ ରାଖି । ହଠାତ୍ ହଠାତ୍

ପକେଟେ ନିଯେ ବେର ହିଁ । ତଥନ ଖୁବ ଅନ୍ୟରକମ ଲାଗେ । ପୃଥିବୀଟାକେ ନିଜେର ପାଯେର ନିଚେ ମନେ ହୁଯ । ଏମିତେଇ ପୃଥିବୀ ଆମାଦେର ପାଯେର ନିଚେ, ଯଦିଓ ତା କଥନେ ମନେ ହୁଯ ନା । ଏଇ ବସ୍ତ୍ରଟା ପକେଟେ ଥାକଲେଇ ଶୁଦ୍ଧ ମନେ ହୁଯ । ଏବଂ କି ଇଚ୍ଛା କରେ ଜାନିସ? ଇଚ୍ଛା କରେ ଆଶେ ପାଶେର ସବ ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ମେରେ ଫେଲି । ଏଥନ ତୁହି କି ବୁଝାତେ ପାରଛିସ ବସ୍ତ୍ରଟା କି? ଯା ଭାବଛିସ ତାଇ-ପିସ୍ତଲ । ପିସ୍ତଲେର ନାମ ଧାମତୋ ଜାନି ନା—ତବେ ପିସ୍ତଲେର ଗାୟେ ରାଶିଯାନ ଭାଷାଯ କି ସବ ଲେଖା ଦେଖେ ମନେ ହଚ୍ଛେ ରାଶିଯାଯ ତୈରି । ଜିନିସଟା ଛୋଟ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର । ହାତେର ମୁଠୋର ମଧ୍ୟେ ଆଟେ । ଧରାର ବାଟ୍ଟା ରୂପାଳୀ । ମନେ ହୁଯ ରୂପାର ତୈରି । ବାଟେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଛବି, ଗାଛ-ଲତା-ପାତା-ଫୁଲ ଏଇସବ ।

ସେଦିନ କି ହଳ ଶୋନ । କାକରାଇଲେର ଦିକେ ଯାଚିଛି । ହଠାତ୍ ଦେଖି ତିନଟା ଛେଲେ (ଆମାର ମତ ବୱୟେସୀ) ଆଧାବୁଡ଼ୋ ଏକ ରିକଶାଓୟାଲାକେ କିଲ ଚଢ଼ ଘୁସି ମାରଛେ । ରିକଶାଓୟାଲା ନାକି ତାଦେର ସଙ୍ଗେ କି ବୈୟାଦବୀ କରରେଛେ । ରିକଶାଓୟାଲାର ନାକ ଦିଯେ ରକ୍ତ ପଡ଼ିଛେ, ମୁଖ ଦିଯେ ରକ୍ତ ପଡ଼ିଛେ । ଅନେକ ଲୋକଜନ ଗୋଲ ହେଁ ଦାଁଡିଯେ ରିକଶାଓୟାଲାକେ ମାରେର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଛେ । କେଉ କିଛୁ ବଲଛେ ନା ।

ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟେ ରିକଶାଓୟାଲାର ଲୁଞ୍ଜି ଖୁଲେ ପଡ଼େ ଗେଲ । ଲୁଞ୍ଜି ଟେନେ ଶରୀରେ ଜଡ଼ାନୋର ମତ ଶକ୍ତିଓ ତାର ନେଇ । ନମ୍ବ ଏକଜନ ମାନୁଷ ମାର ଖାଚେ-କୁଣ୍ଠିତ ଦୃଶ୍ୟ । ଆମି ଦାଁଡିଯେ ଆଛି । ଆମାର ପ୍ୟାନ୍ଟେର ପକେଟେ ଲତା-ଫୁଲ-ପାତା ଆଁକା ପିସ୍ତଲ । ଅର୍ଥଚ ଆମିଓ କିଛୁ ବଲଛି ନା । ଆମି କି ଖୁବ ସହଜେଇ ବଲତେ ପାରତାମ ନା—ସଥେଷ୍ଟ ହେଁଥେ । ଏଥନ ସବ ବନ୍ଧ । ତୋମରା ତିନଜନ କାନେ ଧରେ ଦଶବାର ଓଠିବୋସ କର ଏବଂ ବୁଡ଼ୋ ମାନୁଷଟାର କାହେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କର । ଆମି କିଛୁଇ କରଲାମ ନା । ମାଥା ନିଚୁ କରେ ଚଲେ ଏସେଛି ।

ସୁପ୍ରଭା ଶୋନ, ମା ସେମନ ରାତେ ସୁମାଯ ନା, ଆମିଓ ସୁମାଇ ନା । ମା ଜେଗେ ଥାକେ ତାର ସରେ । ଆମି ଜେଗେ ଥାକି ଆମାର ସରେ । ମାର ଜେଗେ ଥାକାର ତାଓ ଏକଟା ଅର୍ଥ ଆଛେ । ତିନି ଅପେକ୍ଷା କରେନ । ମାର ଅପେକ୍ଷା ବାବାର ଜନ୍ୟେ । ଆମିତୋ କୋନ କିଛୁର ଜନ୍ୟେ ଅପେକ୍ଷା କରି ନା ।

ରାତ ଜେଗେ ଆମି ଅନେକ କିଛୁ ଭାବି । ସେଇ ଅନେକ ଭାବନାର ଏକଟା ହଳ—ମାନୁଷେର ବେଁଚେ ଥାକାର ଜନ୍ୟେ ଅପେକ୍ଷା ନାମେର ବ୍ୟାପାରଟିର ଖୁବ ପ୍ରୟୋଜନ । ଅପେକ୍ଷା ହଚ୍ଛେ ମାନୁଷେର ବେଁଚେ ଥାକାର ଟନିକ । ମାର ଶରୀରେର ସେ ଅବସ୍ଥା ତାତେ ତାର ବେଁଚେ ଥାକାର କଥା ନା, ତାରପରେଓ ଆମାର ଧାରଣା ତିନି ଦୀର୍ଘ ଦିନ ବେଁଚେ ଥାକବେନ କାରଣ ତିନି ଅପେକ୍ଷା କରଛେନ । ବଡ଼ ମାମା ବେଶୀ ଦିନ ବାଁଚବେନ ନା, କାରଣ ତିନି ଏଥିନ ଆର କୋନ କିଛୁର ଜନ୍ୟେ ଅପେକ୍ଷା କରଛେନ ନା ।

ଇମନ ଲେଖା ବନ୍ଧ କରଲ । ଫଜରେର ଆଜାନ ହଚ୍ଛେ । କିଛୁକ୍ଷଣେର ମଧ୍ୟେଇ ଚାରଦିକ ଫର୍ସ ହତେ ଶୁରୁ ହବେ । ଦିନେର ଆଲୋଯ ଏହି ଚିଠି ଲେଖା ଯାବେ ନା । ଇମନେର ହାଇ ଉଠିଛେ, ସୁମ ପାଚେ । କିଛୁଦିନ ହଳ ଠିକ ଫଜରେର ଆଜାନେର ପର ପର ତାର ସୁମ ଆସେ । ଇମନ ଲେଖା କାଗଜଗୁଲି ହାତେ ନିଯେ ଏଥିନ କୁଚି କୁଚି କରେ ଛିଡ଼ିଛେ । ତାକେ ଦେଖେ ମନେ ହଚ୍ଛେ, ଏଥିନ ତାର ଚେଷ୍ଟା କତ ଛୋଟ କାଗଜେର କୁଚି କରା ଯାଯ ତା ଦେଖା । କାଗଜେର କୁଚିଗୁଲିକେ ଏଥିନ ଦେଖାଚେ ଜୁଇ ଫୁଲେର ମତ । ସାରା ସରମଯ ଛଡ଼ିଯେ ତାର ଉପର ଦିଯେ ହାଁଟିତେ ହବେ—କୁସୁମେ କୁସୁମେ ଚରଣ ଚିହ୍ନ ।

୧୭. ଶୀତିଥଣଲ୍ଯର ସବଳ

ଶୀତକାଳେର ସକାଳ । ମିତୁ ମନ ଖାରାପ କରେ ଛାଦେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛେ । ଆଶେଶବେର ଚେନା ଛାଦଟାକେ ଚେନା ଯାଚେ ନା । ଛାଦେର ଚାରଦିକେ ରେଲିଂ ହେବେ । ରେଲିଂ ଏର ଧାର ସେମେ ଫୁଲେର ଟବ । ଜମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବେର ହଠାତ୍ କରେ ଗାଛେର ନେଶା ହେବେ । ତିନି ରୋଜଇ ଫୁଲେର ଟବ କିନେ ଆନହେନ । ବଞ୍ଚି ଭର୍ତ୍ତା ମାଟି ଆନହେନ, ସାରା ଆନହେନ । ମହା ଉତ୍ସାହେ ମାଟି ଏବଂ ସାର ମାଖିଯେ ମିକଚାର ତୈରି ହେଚେ । ସେଇ ମିକଚାର ଟବେ ଭରା ହେଚେ । ତାଁର ଏକତ୍ରିଷ୍ଟା ଟାବ ଆଛେ ଶୁଦ୍ଧ ଗୋଲାପେର । ଫୁଟନ୍ତ ଗୋଲାପେର ସଂଖ୍ୟା ସାତଚଙ୍ଗିଶ । ଜମିଲୁର ରହମାନ ରୋଜ ସକାଳେ ଏସେ ଏକବାର କରେ ଗୋଲାପେର ସଂଖ୍ୟା ଗୁଣେନ । ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନୁଷ ବଲେଇ ହୟତ ସାତଚଙ୍ଗିଶକେ ମନେ ମନେ ପାଁଚ ଦିଯେ ଗୁଣେ ଫେଲେନ । ଦୁଇଶ ପଯାତ୍ରିଶ । ଅର୍ଥାତ୍ ଛାଦେର ବାଗାନେର ଗୋଲାପେର ବର୍ତମାନ ବାଜାର ଦର ପାଁଚ ଟାକା କରେ ପିସ ଧରଲେ ଦୁଇଶ ପଯାତ୍ରିଶ ଟାକା । ତାକେ ତଥନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ଦେଖାଯ । ତିନି ଯେ ଶୁଦ୍ଧ ଫୁଟନ୍ତ ଗୋଲାପେର ହିସାବ ରାଖେନ ତାଇ ନା, କତଣୁଳି କୁଡ଼ି ଆଛେ ତାର ଓ ହିସାବ ରାଖେନ । କୁଡ଼ିର ବର୍ତମାନ ସଂଖ୍ୟା ବାଷଟି ।

ମିତୁର ଏଇସବ ଭାଲ ଲାଗେ ନା । ଛାଦଟା ନଷ୍ଟ ହେଯେ ଗେଲ । ଏଇ ଭେବେ ତାର ମନ ଖାରାପ ହୟ । ଆଗେର ଖୋଲାମେଲା ମାଠ ମାଠ ଭାବ ନେଇ । ଚାରଦିକେ ରେଲିଂ ଉଠାଯ ଛାଦେର ଚରିତ୍ର ବଦଳେ ଗେଛେ । ଏଥନ ମନେ ହୟ ମିନି ଜେଲଖାନା । ମିତୁ ଏକ ସମୟ ଛାଦେର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତେ ପା ଝୁଲିଯେ ବସେ ଥାକତ, ସେଟା ଆର ହବେ ନା । ତାଛାଡ଼ା ଛାଦେ ଉଠିଲେଇ ଏକା ହେଯେ ଘାବାର ଯେ ବ୍ୟାପାର ଛିଲ ତା ଏଥନ ଘଟିଛେ ନା । ଜମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବକେ ସକାଳ ବିକାଳ ଦୁରେଲାଇ ଛାଦେ ପାଓୟା ଯାଚେ । ମିତୁର ଆଶଂକା ତାର ବାବାର ଉତ୍ସାହ ଯେ ଭାବେ ବାଡ଼ିଛେ ତାତେ କିଛୁଦିନ ପର ଦେଖା ଯାବେ ତିନି ଦିନରାତ ଛାଦେଇ ପଡ଼େ ଆହେନ । ମାନୁଷ ଅନ୍ତୁତ ପ୍ରାଣୀ, କଥନ କୋନ ନେଶା ଧରେ ଯାଯ ବଲା କର୍ତ୍ତିନ ।

ଶୀତେର ଏହି ସକାଳେ ଜାମିଲୁର ରହମାନକେ ଏକଟା ଗୋଞ୍ଜି ଗାୟେ ଦେଖା ଯାଚେ । ତାର ନାକ-ମୁଖ ରଙ୍ଗାଳ ଦିଯେ ବାଧା । ତିନି ଗୋଲାପେର ଗାଛେ ଇନ୍‌ସେକ୍ଟିସାଇଡ ସ୍ପେ କରଛେ । ଗୋଲାପେର ଗାଛେ କୀଟ ପତଙ୍ଗେର ସଂକ୍ରମଣ ଦ୍ରୁତ ହୟ । ସୁନ୍ଦରେର ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧ ସେ ମାନୁଷେର ଆକର୍ଷଣ ତା ନା, କୀଟ ପତଙ୍ଗେରେ ତୀର ଆକର୍ଷଣ ।

ମିତୁ ବାବାର ଦିକେ ଏଗିଯେ ଗେଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସ୍ପେ କରା ବନ୍ଧ କରେ ବଲଲେନ, କାହେ ଆସିସ ନା ମା । ଦୂରେ ଥାକ । ତୀର ବିଷ ।

ମିତୁ ଦାଁଡିଯେ ଗେଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ମିତୁ ତୁହି ଏକଟୁ ନିଚେ ଯା, ତୋର ମା ଡାକଛେ । ଆମାର ଜନ୍ୟେ ଏକ କାପ ଚା ପାଠିଯେ ଦିସ ।

ମିତୁର ନିଚେ ଯେତେ ଇଚ୍ଛେ କରଛେ ନା । କାରଣ ଆଜ ତାକେ ଦେଖିତେ ଲୋକ ଏମେହେ । ମିତୁ ଚାଯେର ଟ୍ରେ ନିଯେ ଯାବେ ଏବଂ କାପେ କରେ ସବାଇକେ ଚା ତୁଲେ ତୁଲେ ଦେବେ । ଛେଲେ ନିଜେଓ ଏମେହେ । ମିତୁର ରାଗେ ଶରୀର ଜୁଲଛେ । ଛେଲେଟାର କି ଲଜ୍ଜା ବଲେଓ କିଛୁ ନେଇ । ବାଡ଼ି ବାଡ଼ି ମେଯେ ଦେଖେ ବେଡ଼ାଛେ । ଏର ଆଗେଓ ନିଶ୍ୟରି ସେ ଅନ୍ୟ ସବ ମେଯେଦେର ବାସାୟ ଗିଯେଛେ । ମେଯେର ହାତେ ବାନାନୋ ଚା ଖେଯେଛେ । ଗନ୍ଧ ଗୁଜବ କରେଛେ । ମିତୁକେ ଦେଖାର ପରେଓ ଆରୋ ଅନେକେର ବାଡ଼ିତେ ଯାବେ । ତାରପର ବାହାଇ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶୁରୁ ହବେ । ଏହି ମେଯେଟା ଫର୍ସା । ତବେ ଏକଟୁ ଖାଟୋ । ଏ ମେଯେଟା ଲମ୍ବା ଆଛେ । ତବେ ଶ୍ୟାମଲା । ମଗବାଜାରେର ମେଯେଟାର ସବହି ଭାଲ ଛିଲ ଶୁଦ୍ଧ ଏକଟା ଦାଁତ ଭାଙ୍ଗା । ଝିକାତଲାର ମେଯେଟାର ଚୁଲ । ଲାଲଚେ । ଲାଲଚେ ଚୁଲେର ମେଯେର ସ୍ଵଭାବ ଚରିତ୍ର ଭାଲ ହ୍ୟ ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ଦାଁଡିଯେ ଆଛିସ କେନ ମା? ନିଚେ ଯା ।

ମିତୁ ବଲଲ, ଓରା କି ଏସେ ଗେଛେ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ଜାନି ନା । ନଟାର ମଧ୍ୟେତୋ ଆସାର କଥା ।

ତୁମି ଯାବେ ନା?

ଉଛଁ । ଆମାର ଯାବାର ଦରକାରେ ନେଇ । ତୋର ମେଜୋ ଖାଲା ଆଛେ । ସେ ଏକାଇ ଏକଶ ।

ଛେଲେ କି କରେ ତୁମି କି ଜାନ?

ପେଟ୍ରୋବାଂଲାୟ କାଜ କରେ । ଇନ୍ଜିନିୟାର । ସ୍କଲାରଶିପ ନିଯେ ବାଇରେ ଯାଚେ । ତୋର ମେଜୋ ଖାଲା ବଲଛିଲ ଛେଲେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ।

ତାହଲେତୋ ଭାଲାଇ । ଯେ ସବ ଛେଲେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ତାରା ଆବାର ରୂପବତୀ ମେଯେ ପଛନ୍ଦ କରେ ନା । ସୁନ୍ଦରୀ ମେଯେଦେର ତାରା ନିଜେଦେର ରାଇଭ୍ୟାଳ ମନେ କରେ । କାଜେଇ ଆମାର କ୍ଷୀଣ ସନ୍ତୋଷବନା ଆଛେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବିଶ୍ଵିତ ହେଁ ବଲଲେନ, ତୁଇ କି ଅସୁନ୍ଦର ନା-କି? ତୋର ମତ ସୁନ୍ଦରୀ ମେଯେ ବାଂଲାଦେଶେ କାଁଟା ଆଛେ? ମିତୁ ହାସତେ ହାସତେ ନିଚେ ନାମଲ ।

ଛେଲେର ନାମ ଜୁବାୟେର । ଦେଖିତେ ସୁନ୍ଦର । ମୁଞ୍ଚ ହେଁ ତାକିଯେ ଥାକାର ମତଇ ସୁନ୍ଦର । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଓ ଭାଲ । ରସବୋଧ ଆଛେ । ମଜା କରେ କଥା ବଲତେ ପାରେ । ଏକସମୟ ହାସତେ ହାସତେ ବଲଲ, ଆମାର ଏକ ବନ୍ଦୁ ଆଛେ । ଓରସ୍ୟାଲାଇନ ଟାଇପ...

ମିତୁ ବଲଲ, ଓରସ୍ୟାଲାଇନ ଟାଇପ ମାନେ?

ଦେଖେଇ ମନେ ହ୍ୟ ପେଟେର ଅବସ୍ଥା ଏ ରକମ ଯେ ଓରସ୍ୟାଲାଇନ ଖେଳେ ସର ଥେକେ ବେର ହେଯେଛେ ।
ଫିରେ ଗିଯେ ଆବାରୋ ଖାବେ ।

ମିତୁ ହେସେ ଫେଲଲ ।

ଭଦ୍ରଲୋକ ବଲଲେନ, ଚା-ଟା ଖୁବ ଭାଲ ହେଯେଛେ । ଆମି କି ଆରେକ କାପ ଚା ପେତେ ପାରି?

ମିତୁ ପଟ ଥେକେ ଚା ଢାଲଲ । ସେ ନିଜେର ଜନ୍ୟେ ଚା ନିଲ । ଭଦ୍ରଲୋକ ବଲଲେନ, ଆପନାର ଅନାର୍
ପରୀକ୍ଷା କେମନ ହଚ୍ଛେ?

ବେଶି ସୁବିଧାର ହଚ୍ଛେ ନା ।

ଭଦ୍ରଲୋକ ଖୁବଇ ଗନ୍ଧୀର ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଫେଲ କରବେନ?

ମିତୁ ଆବାରେ ହେସେ ଫେଲଲ ।

ମେଯେ ଦେଖିତେ ଆସା ଲୋକଜନ ଚା-ଟା ଖାଓୟା ହବାର ପର ହଠାତ ଉଠି ଦାଁଡାୟ । ଚଲେ ଯାବାର
ଜନ୍ୟେ ଖୁବ ବ୍ୟନ୍ତ ହେଯେ ପଡ଼େ । ମୁରଞ୍ଜବୀଦେର ଏକଜନ ଗଲା ନୀଚୁ କରେ, ସଢ଼୍ୟନ୍ତ୍ର କରଛେନ ଏମନ
ଭଙ୍ଗିତେ ବଲେନ, ଭାଇସାହେବ ପରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରବ । ଆପନାଦେର ମେଯେ ମାଶାନ୍ତାହ ଭାଲ ।

ଏଦେର ବେଳା ସେ ରକମ ହଲ ନା । ତାରା ଯାବାର ଆଗେ ମିତୁର ମେଜୋ ଖାଲାକେ ବଲଲେନ, ମେଯେ
ତାଦେର ଖୁବଇ ପଚନ୍ଦ ହେଯେଛେ । ଆଗାମୀ ଶୁକ୍ରବାର ଖୁବ ଭାଲ ଦିନ । ଏ ଦିନ ପାନ-ଚିନି କରତେ
ଚାନ । ବିଯେ ଅନାର୍ ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହବାର ପର ହବେ । ତାଦେର କୋନ ଦାବି ଦାଓୟା ନେଇ । ଶୁଧୁ

ମେଯେର ବାହିରେ ଯାବାର ଟିକିଟାଟା ଯଦି କରେ ଦେନ ତାହଲେ ଭାଲ ହ୍ୟ । ଆର ନା ଦିଲେଓ କ୍ଷତି ନେଇ ।

ମିତୁର ମେଜୋ ଖାଲା ବଲଲେନ, ଟିକିଟ ଆମରା କରେ ଦେବ କୋନ ସମସ୍ୟା ନେଇ ।

ଶୁକ୍ରବାରେର ପାନ-ଚିନିର ତାରିଖଟା ଫାଇନ୍ୟାଲ କରେ ଦିନ । ଆମାଦେର ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ଵଜନଦେର ଖବର ଦିତେ ହବେ ।

ଏଥନାହି ଦିତେ ହବେ?

ବିଯେ ସାଦୀର ବ୍ୟାପାରଟା ଏମନ ଯେ, ଯତ ଦେରି ହବେ ତତ ପ୍ରାଁଂ ଲେଗେ ଯାବେ । କି ଦରକାର?

ମିତୁର ମେଜୋ ଖାଲା ବଲଲେନ, ପାନ ଚିନି ଶୁକ୍ରବାର କରତେ ଚାନ କରଣ । ଆମାଦେର କୋନ ଆପନ୍ତି ନେଇ ।

ଫାତେମା ଆଯୋଜନ କରେ କାଁଦତେ ବସଲେନ । ମେଜୋ ଖାଲା ମିଷ୍ଟି କେନାର ଜନ୍ୟ ଲୋକ ପାଠାଲେନ । ତିନି ଟେଲିଫୋନ କରେ ସବାଇକେ ଖବର ଦିତେ ଲାଗଲେ—ବଲଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରବେନ ନା, ମିତୁର କି ଭାଗ୍ୟ । ପ୍ରଥମ ଯାରା ଦେଖିତେ ଏସେହେ ତାରାଇ ପଛନ୍ଦ କରେ ଫେଲେଛେ । ଏ ରକମତୋ କଥନୋ ହ୍ୟ ନା । ତାହାଡ଼ା ବଲଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରବେନ ନା, ମିତୁ କୋନ ରକମ ସାଜଗୋଜ କରେ ନି । କୋନ ମେକାପ ନା, କିଛୁ ନା । ଶାଢ଼ି ଯେତା ପରେଛିଲ ସେଟାଓ ଖୁବ ସିମ୍ପଳ ଶାଢ଼ି । ସୂତି ଶାଢ଼ି । ହାଲକା ସବୁଜ ଜମିନେର ଉପର ସାମାନ୍ୟ କାଜ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାନ୍ଦୁ । ପ୍ରକଳ୍ପ । ଉପନ୍ୟାସ

ବିଯେ ଠିକ ହୟେ ଯାଓଯାଯ ମିତୁକେଓ ଖୁବ ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ହଲ । ଏହି ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଆନା ମିଷ୍ଟି ସେ ଦୁଟା ଖେରେ ଫେଲିଲ । ଏକଟା ସାଦା ମିଷ୍ଟି ଆରେକଟା କାଳୋ ମିଷ୍ଟି । ମିଷ୍ଟି ଖେତେ ଖେତେ ହାସି ମୁଖେ ବଲିଲ, ଆମାର ବିଯେଟାତୋ ବ୍ୟାକ ଏଣ୍ ହୋଯାଇଟ । ଏହି ଜନ୍ୟେ ସାଦା-କାଳୋ ମିଷ୍ଟି ଖେଲାମ ।

ମେଜୋ ଖାଲା ବିଶ୍ଵିତ ହୟେ ବଲିଲେନ, ତୋର ବିଯେ ବ୍ୟାକ ଏଣ୍ ହୋଯାଇଟ ମାନେ?

ବର ଫର୍ସା, ଆମି କାଳୋ । ଏହି ଜନ୍ୟେଇ ବିଯେଟା ବ୍ୟାକ ଏଣ୍ ହୋଯାଇଟ ।

ତୋରାତୋ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେଯେ, ଏଖନୋ ବିଯେ ହୟନି । ବର ଡେକେ ଯାଚିସ ।

ଆମରା ହଚ୍ଛ । ଏହି ଯୁଗେର ସ୍ମାର୍ଟ ମେଯେ । ଆମାଦେର ମୁଖେ କୋନ ଲାଗାମ ନେଇ । ଯା ଇଚ୍ଛା ବଲିଲେ ପାରି ।

ରକିବ ଯଦି ଟେଲିଫୋନ କରେ, କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଏକଟୁ ସାବଧାନେ ବଲିବି । ବିଯେଟା ହୟେ ଯାକ ତାରପର ଯା ଇଚ୍ଛା ବଲିବି ।

ଟେଲିଫୋନ କରବେ ନା-କି?

ଟେଲିଫୋନ କରବେଇ । କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଯା ବଲିବି, ସାବଧାନେ ବଲିବି, ରେଖେ ଢକେ ବଲିବି । ପାନ-ଚିନିର ପରେଓ ବିଯେ ଭାଙ୍ଗେ ।

ମିତୁ ତାର ସରେ ପଡ଼ିଛେ । ସୁନ୍ଦର ଏକଟା ଉପନ୍ୟାସ-ଟମାସ ହାର୍ଡିର Tress of the durbervilles । ପରିକ୍ଷାର ଜଣ୍ୟେ ପଡ଼ା ବଲେଇ ବ୍ୟାକରଣ ବହିୟେର ମତ ଲାଗିଛେ । ଅଥଚ ଟେସ ଏର ଚାରିତ୍ର ଲେଖକ କି ସୁନ୍ଦର କରେଇ ନା ତୁଲେ ଏନେଛେନ । ଏହି ସୁନ୍ଦରେ କାଜ ହବେ ନା । ଏହି ସୁନ୍ଦରକେ ଚାଲୁନୀ ଦିଯେ ଛାକତେ ହବେ । ମାଇକ୍ରୋସକୋପେର ନିଚେ ଫେଲିତେ ହବେ । ଚାରିତ୍ର ଚିତ୍ରନେ ଲେଖକ କି କି ଭୁଲ କରେଛେନ ତା ବେର କରତେ ହବେ । ଲେଖକେର ମାନସ କନ୍ୟା କି ସମାଜେର ପ୍ରତିଚ୍ଛବି ହୟେ ଉଠିତେ ପେରେଛେ? ଲେଖକ କି ନିରପେକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିତେ ଚାରିତ୍ରଟି ଦେଖେଛେ ନା ତାର ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତିତ୍ତ କରେଛେନ? ଲେଖକେର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କି ଛିଲ? ନିଛକ ଗଲ୍ଲ ବଲା? ନା-କି ଗଲ୍ଲ ବଲାର ଫାଁକେ ଫାଁକେ ତିନି ଲେଖକେର ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ବର ପାଲନ କରେଛେ? Of all the great English novelists, no one writes more eloquently of tragic destiny than Hardy.

ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

ଆଜାହା ହାର୍ଡି ଯଦି ଟେସକେ ଶାନ୍ତ, ଭଦ୍ର ଏବଂ ବିନୟୀ ଏକଟା ଛେଲେର ସଙ୍ଗେ ବିଯେ ଦିଯେ ଦିତେନ ତାହଲେ କେମନ ହତ? ଉପନ୍ୟାସ ହିସେବେ ସେଟା ଦାଡ଼ାତ ନା, ତବେ ମେଯୋଟାର ଜୀବନତୋ ସୁନ୍ଦର ହତ ।

ମିତୁ ବହି ବନ୍ଧ କରେ ଶୁଯେ ପଡ଼ିଲ । ମାଥାର କାଛେର ଛୋଟୁ ଜାନୋଳା ଦିଯେ ଆକାଶ ଦେଖା ଯାଚେ । ପିଙ୍ଗଲ ଆକାଶ । କୋନ ମେଘ ନେଇ । ଏହି ପିଙ୍ଗଲ ଆକାଶେ ଯଦି ସାଦା ମେଘେର ବିଶାଳ ଏକଟା ସ୍ତପ ଥାକତୋ ତାହଲେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାତୋ । ମିତୁ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରେ ଫେଲିଲ । ପିଙ୍ଗଲ ଆକାଶ ଦେଖିତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା, ବରଂ ଚୋଖ ବନ୍ଧ କରେ ଅନ୍ୟ କୋନ ବିଷୟ ନିଯେ ଭାବା ଯାକ ।

ବିଯେ ନାମକ ଇଙ୍ଗଟିଟିଉଶନଟା ନିଯେ ଭାବା ଯାକ । ବିଯେର ବ୍ୟାପାରଟା ନିଯେ ଭାବତେ କୁଣ୍ଡିତ ଲାଗିଛେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଚେନା ଏକଟି ମେଯେ ଏବଂ ଏକଟା ଛେଲେ । ଦୁଜନକେ ଦୁପ୍ରାତ୍ତ ଥେକେ ଏନେ ବଲା

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଅପେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ହଳ ଏଥିନ ଥେକେ ତୋମରା ଏକ ସଙ୍ଗେ ଥାକବେ । ତାରା ଦୁ ଜନ ପ୍ରଥମବାରେର ମତ ଏକସଙ୍ଗେ ଘୁମୁତେ ଗେଲ । ପ୍ରଶନ୍ତ ଖାଟ, ଫୁଲ ତୋଳା ଚାଦରେ କିଛୁ ଫୁଲ । ଖାଟଟା ସାଜାନୋ ହେଁବେ ଜରିର ମାଲାଯ । ଛେଲେଟା ମେଯେଟାର ଗାୟେ ହାତ ରାଖବେ । ମେଯେଟା ଲଜ୍ଜା ଏବଂ ଭଯେ ଚୁପ କରେ ଥାକବେ । ଆତଂକ ନିଯେ ଅପେକ୍ଷା କରବେ-ତାରପର କି ହ୍ୟ ।

ଆଫା ଓ ଆଫା ।

ମଜିଦେର ମା ଦରଜା ଧରେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛେ । ତାର ମୁଖ ଭର୍ତ୍ତି ହାସି । ପାନ ଖାଓଯା ଲାଲ ଦାଁତ ସବକଟା ବେର ହେଁବେ ଆଛେ ।

ଓ ଆଫା ଟେଲିଫୋନ ।

କାର ଟେଲିଫୋନ?

ନତୁନ ଦୁଲାଭାଇ । ହିହିହି ।

ହି ହି କରତେ ହବେ ନା । ନିଚେ ଯାଓ, ଆମି ଆସଛି ।

ମିଠୁ ଟେଲିଫୋନ ହାତେ ନିଯେ ଖୁବ ସହଜ ଭଞ୍ଜିତେ ବଲଲ ଆପଣି କେମନ ଆଛେନ?

ଜୁବାଯେର ଏକଟୁ ଇତ୍ତତଃ ଭଞ୍ଜିତେ ବଲଲ, ଭାଲ । ତୁମି କେମନ ଆଛ? ତୁମି କରେ ବଲଲାମ । ଆଶା କରି କିଛୁ ମନେ କରଛ ନା?

ଜି ନା ମନେ କରଛି ନା ।

ଟେଲିଫୋନ ପେଯେ ବିରକ୍ତ ହଚ୍ଛି ନାତୋ?

ବିରକ୍ତ ହଚ୍ଛି ନା ।

ଆମି ଆବାର ଖୁବ ଭଯେ ଭୟେ ଟେଲିଫୋନ କରଲାମ ।

ଭୟେ ଭୟେ କେନ?

ତୁମି ଆବାର କି ମନେ କର ।

ଆମି କିଛୁ ମନେ କରଛି ନା ।

ତୋମାର ପରୀକ୍ଷାତୋ ଏଥିନ ଚଲଛେ—ତାଇ ନା?

ଜ୍ଞ ।

ମାଝେ ଗ୍ୟାପ ଆଛେ ନା?

ଆଛେ । କାଳ ପରଶ ଏହି ଦୁଦିନ ପରୀକ୍ଷା ନେଇ । ଆପଣି କି ଆମାକେ ବାଇରେ ଲାକ୍ଷେର ଦାଓୟାତ କରତେ ଚାଚେନ?

ଆଶର୍ଯ୍ୟ! ତୁମି ବୁଝାଲେ କି କରେ?

ଆମାର ଇ ଏସ ପି କ୍ଷମତା ଆଛେ । ଆମି ମାନୁଷେର ମନେର କଥା ପ୍ରାୟତ୍ତ ଧରତେ ପାରି ।

ତୋମାକେ ବିଯେ କରାତୋ ତାହଲେ ଖୁବଇ ବିପଦଜନକ!

କିଛୁଟା ବିପଦଜନକତୋ ବଟେଇ ।

ତୁମି ଏମନ ଭାବେ କଥା ବଲଛି ଯେନ ସତି ସତି ତୋମାର ଇ ଏସ ପି କ୍ଷମତା ଆଛେ ।

ଆସଲେଇ ଆଛେ । ପ୍ରମାଣ ଦେବ? ଆପଣି ଏହି ମୁହଁରେ ସାଦା ଏକଟା ପ୍ଯାନ୍ଟ ପରେ ଆଛେନ । କ୍ରିକେଟ ଖେଳୋଯାଡ଼ରା ଯେମନ ସାଦା ପ୍ଯାନ୍ଟ ପରେ ସେ ରକମ ସାଦା ପ୍ଯାନ୍ଟ । ହେଁବେ?

ହାଁ ହେଁବେ । ମାଇ ଗଡ—ତୁମିତୋ ସତି ସତି ଆମାକେ ଘାବଡ଼େ ଦିଚ୍ଛି । ମିତୁ ଶୋନ, ଆଜତୋ ତୋମାର ପରୀକ୍ଷା ନେଇ?

ଜି ନା ନେଇ ।

ଆଜକେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ବାଇରେ ଖେତେ ଚଲ । ଖେତେ ଖେତେ ତୋମାର ଇ ଏସ ପି ପାଓୟାର ନିଯେ ଗଲ୍ଲ କରବ ।

ଜ୍ଞାନ ଆଚହା ।

ତୋମାର ପଡ଼ାର କ୍ଷତି ହବେ ନାତୋ?

ଏକଟୁ ହବେ । କି ଆର କରା । ଅବଶ୍ୟ ଆମାର ଏଥନ ପଡ଼ତେଓ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା ।

ତାହଲେ କାପଡ଼ ପରେ ତୈରି ହୁଏ ଥୋକ । ଆମି ଏସେ ନିଯେ ଯାବ ।

ଜି ଆଚ୍ଛା ।

ତୋମାର ଗଲାର ସ୍ଵରଟା ଏମନ ଲାଗଛେ କେନ?

କି ରକମ ଲାଗଛେ?

ବିଷାଦମୟ ଲାଗଛେ । ଇଂରେଜୀତେ ଯାକେ ବଲେ Plaintive Voice. ତୋମାର କି ମନ ଖାରାପ?

ଜ୍ଞି ମନ ଖାରାପ । ବେଶ ଖାରାପ ।

କାରଣଟା କି ଜାନତେ ପାରି? ଅବଶ୍ୟ ବଲତେ ଯଦି ତୋମାର କୋନ ଆପନ୍ତି ନା ଥାକେ ।

ନା । ଆମାର କୋନ ଆପନ୍ତି ନେଇ । ଆପନ୍ତି କେନ ଥାକବେ? ଆମାର ଏକ ଫୁପାତୋ ଭାଇ ଆଛେ । ସେଓ ଅନାର୍ସ ପରୀକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛିଲ । ଆଜଇ ଖବର ପେଯେଛି ଏକଟା ପରୀକ୍ଷା ଦିଯେ ସେ ଆର ପରୀକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛେ ନା । ମନଟା ଖୁବ ଖାରାପ ହୁଏଛେ ।

ପରୀକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛେ ନା କେନ?

ଜାନି ନା । ଅନେକଦିନ ଓର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ଯୋଗାଯୋଗ ନେଇ ।

ଟେଲିଫୋନେ ଖୋଜ ନେଯା ଯାଯ ନା?

ଓଦେର ଟେଲିଫୋନ ନେଇ ।

ତାହଲେ ଏକଟା କାଜ କରା ସେତେ ପାରେ, ଦୁପୁରେ ଲାକ୍ଷେର ପର ଓଦେର ବାସାୟ ଗିଯେ ଆମରା ଖୋଁଜ ନିତେ ପାରି । ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଗାଡ଼ି ଥାକବେ, ଟ୍ରାଙ୍କପୋଟ୍ କୋନ ସମସ୍ୟା ହବେ ନା । ଆର ତୁମି ଯଦି ମନେ କର ତୁମି ଏକା ଯାବେ-ତାହଲେ ଗାଡ଼ିଟା ଆଜ ସାରାଦିନେର ଜନ୍ୟେ ତୁମି ରେଖେ ଦିତେ ପାର ।

ନା । ତାର ଦରକାର ନେଇ । ଆମି ଆସଲେ ଜାନତେଓ ଚାଚିଛି ନା । ଯା ହବାର ହବେ ।

ତୋମାର ଫୁପାତୋ ଭାଇ ଛାତ୍ର କେମନ?

ଓ ଖୁବ ଭାଲ ଛାତ୍ର । ଏସ. ଏସ. ସି, ଏଇଚ. ଏସ. ସି. ଦୁଟାତେଇ ଷ୍ଟ୍ୟାନ୍ କରେଛେ ।

ଓର ନାମଟା ତୁମି କି ବଲେଛିଲେ? ଆମି ଭୁଲେ ଗେଛି ।

ନାମ ଆପନାକେ ବଲିନି, ଓର ନାମ ଇମନ ।

ତାକେ କି ତୁମି ଖୁବ ପଛନ୍ଦ କରା?

ହାଁ କରି । ତବେ ଓ ରୋବଟ ଟାଇପେର ତୋ କାରୋ ପଛନ୍ଦ ଅପଛନ୍ଦେର ଧାର ଧାରେ ନା । ପଛନ୍ଦ କରଲେଓ କ୍ଷତି ନେଇ । ନା କରଲେଓ କ୍ଷତି ନେଇ ।

ବଲଗେ ତୋ ଆପନି ଆବାର ରାଗ କରବେନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋଟିଏମନ୍ । ଗୋପକଣ୍ଠ । ଉପନ୍ୟାସ

ନା ମୋଟେହି ରାଗ କରବ ନା, ତବେ ତୁମି ଏହି ସେ ଆପନି ଆପନି କରେ କଥା ବଲଛ ଏତେ ରାଗ କରଛି । ସାମାନ୍ୟ ହଲେଓ ରାଗ କରଛି । ତୁମି କି ଦୟା କରେ ଆମାକେ ତୁମି କରେ ବଲବେ?

ଆପନି ବଲଲେ ବଲବ ।

ଆମି ବଲଛି ।

ବାଲଛ ସଖନ ତଥନ ଅବଶ୍ୟାଇ ତୁମି କରେ ବଲବ ।

ଏଥନ ବଳ ଆମି କୋନ ଟାଇପେର ମାନୁଷ?

ତୁମି ଗାୟେପଡ଼ା ଧରଣେର ମାନୁଷ । ଏକଦଳ ପୁରୁଷ ଆଛେ ଯାରା ମେଯେଦେର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲତେ ଖୁବ ପଚନ୍ଦ କରେ । ତୁମି ସେଇ ଟାଇପ ।

ଓ ।

ରାଗ କରଲେ?

ନା ରାଗ କରିନି ।

ମିତୁ ହାସଲ ।

ଜୁବାୟେର ବଲଲ, ହାସଛ କେନ?

ମିତୁ ବଲଲ, ଆମାର କଥା ଶୁଣେ ତୁମି ଖୁବ ହକଚକିଯେ ଗେଛେ । ଏହି ଜନ୍ୟେ ହାସି ଆସଛେ ।

ଓ ଆଚାହ ।

ଆରେକଟା ମଜାର ବ୍ୟାପାର କି ଜାନ? ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିନ୍ତୁ ଆମାର ବିଯେ ହବେ ନା ।

କେନ?

କେନ ଠିକ ଜାନି ନା । ଆମାର ସିକ୍ରିଥ ସେଙ୍ଗ ତାଇ ବଲଛେ ।

ତୋମାର ବିଯେଟା କାର ସଙ୍ଗେ ହବେ? ଏ ଯେ ଇମନ ନା-କି ଯେନ ନାମ ତାର ସଙ୍ଗେ?

ବାହ ତୋମାର ସିକ୍ରିଥ ସେଙ୍ଗଓ ତୋ ଖୁବ ଭାଲ ।

ମିତୁ ଖିଲଖିଲ କରେ ହାସଛେ । ସେ ଶୁଣି ଓପାଶେ ଟେଲିଫୋନ ରିସିଭାର ନାମିଯେ ରାଖା ହଯେଛେ । ତାରପରେଓ ସେ ହାସଛେ । କେନ ଜାନି ତାର ଖୁବ ମଜା ଲାଗଛେ । ତାର ସିକ୍ରିଥ ସେଙ୍ଗ ବଲଛେ ଭଦ୍ରଲୋକ ତାକେ ନିଯେ ଲାଞ୍ଚେ ଯାବାର ଉତ୍ସାହ ଏଥିନ ଆର ପାଚେନ ନା । ତିନି ଏଥିନ ମିତୁ ନାମକ ମେଯେର ବ୍ୟାପାରେ ଖୋଁଜ ଖବର ଶୁରୁ କରବେନ । ଏବଂ ଶୁକ୍ରବାରେର ପାନ ଚିନି ଉତ୍ସବ ବାତିଲ ହେଁ ଯାବେ ।

୧୮. ସୁରାଇୟାଙ୍କ ଖୁବ ଆନନ୍ଦିତ ମନ ହଜ୍ଜେ

ଅନେକଦିନ ପର ସୁରାଇୟାଙ୍କ ଖୁବ ଆନନ୍ଦିତ ମନେ ହଜ୍ଜେ । ତିନି ପାନ ଖେଯେଛେ । ପାନ ଖାବାର କାରଣେ ଠେଣ୍ଟ ଲାଲ ହୁଏ ଆଛେ । ମୁଖ ହାସି ହାସି । ଚୋଖ ଜୁଲ ଜୁଲ କରାଯାଇଛେ । ଚାପା ଆନନ୍ଦେର କୋନ ଘଟନା ଘଟଲେଇ ମାନୁଷେର ଚୋଖ ଏରକମ ଜୁଲେ । ସୁରାଇୟାଙ୍କ ଆନନ୍ଦେର କାରଣ ହଜ୍ଜେ ପୁରାନୋ ଭାଡ଼ା ବାଡ଼ିଟା ପାଓୟା ଗେଛେ । ଆଗେର ବାଡ଼ିଓୟାଙ୍କ ସଥେଷ୍ଟ ଭଦ୍ରତା କରାଯାଇଛେ । ଲୋକ ପାଠିଯେ ଖବର ଦିଯେଛେ । ଭାଡ଼ା ବେଶି, ଆଗେ ଯେ ଭାଡ଼ା ଛିଲ ତାର ଦିଗ୍ନନ୍ଦନାକୁ ବେଶି, ତବୁ ସୁରାଇୟାଙ୍କ କାହିଁ ମନେ ହଜ୍ଜେ ତୁଳନାମୂଳକ ଭାବେ ଭାଡ଼ା ସନ୍ତା । ବଡ଼ ଟାନା ବାରାନ୍ଦାର ଖୋଲାମେଲା ବାଡ଼ି ଆଜକାଳ ପାଓୟାଇ ଯାଯା ନା । ସବାଇ ବଡ଼ ବାଡ଼ିଗୁଲିକେବେଳେ ଖୁପରି ଖୁପରି ବାନିଯେ ଫେଲାଯାଇଛେ । ଶାନ୍ତିମତ ନିଃଶ୍ଵାସ ନିତେ ହଲେବେ ଖାନିକଟା ଖୋଲା ଜାଯଗା ଦରକାର—ଏହି ବ୍ୟାପାରଟା ଶହରବନ୍ଦି ମାନୁଷ ଭୁଲେ ଯେତେ ବସେଛେ ।

ସୁରାଇୟା ଠିକ କରାଯାଇଛେ ବାଡ଼ିଟାଙ୍କ କାହିଁ ଠିକ ଆଗେର ମତ କରେ ସାଜାବେନ । ବାରାନ୍ଦାଯ ଫୁଲେର ଟବ ଥାକବେ । ଏକଟା ବେତେର ଚେଯାର କିନତେ ହବେ । ଚେଯାରେର ଗାଦିଟା ହବେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗେ । ଚେଯାରେର ସାମନେ ଛୋଟ୍ କାଠେର ଟେବିଲ ଥାକବେ । ଇମନେର ବାବା ଅଫିସ ଥେକେ ଫିରେ ଯେ ରକମ ଚେଯାରେ ବସତ ଅବିକଳ ସେ ରକମ ଚେଯାର । ଯେ କାଠେର ଟେବିଲେ ଚା ରାଖା ହତ ସେ ରକମ ଏକଟା କାଠେର ଟେବିଲ । ଶୋବାର ଘରେର ଖାଟ ଏବଂ ଡ୍ରେସିଂ ଟେବିଲଟା ଏଖନୋ ଆଛେ । ଖାଟଟା ବେଁଧେ ଛେଦେ ଭାଇଜାନେର ବାଡ଼ିର ସ୍ଟୋର ରୁମେ ରାଖା ହଯେଛେ । ସେଥାନ ଥେକେ ଉଦ୍ଧାର କରତେ ହବେ । ଦେୟାଲେ ଯେ ସବ ଛବି ଟାନାନୋ ଛିଲ ତାର ସବ କଟାଇ ଆଛେ । ତିନି ଖବରେର କାଗଜେ ମୁଡ଼େ ଟ୍ରାଂକେ ରେଖେ ଦିଯେଛିଲେନ । ଛବିଗୁଲି ବେର କରେ ଦେୟାଲେ ଲାଗାତେ ହବେ । ନୀଳ ରଙ୍ଗେର ଏକଟା ପ୍ଲାସ୍ଟିକେର ବାଲତି କିନତେ ହବେ । ବାଲତିଟା ଥାକବେ । ବାରାନ୍ଦା ଥେକେ ଉଠୋନେ ନାମାର ସିଡ଼ିର

গোড়ায়। বালতির কাছে একজোড়া স্পঞ্জের স্যান্ডেল রাখতে হবে। ইমনের বাবা অফিস থেকে ফিরেই স্পঞ্জের স্যান্ডেল পরে পায়ে পানি ঢালত।

বাসন কোসনগুলিও আগের মত কিনতে পারলে হত। কি বাসন কোসন ছিল সুরাইয়ার মনে আছে। চীনামাটির থালাগুলি ছিল নীল বর্ডার দেয়া। আজকাল কি এরকম থালা পাওয়া যায়? খুঁজতে হবে। খুঁজলে পাওয়া যায় না। এমন জিনিস ঢাকা শহরে নেই। পর্দা কিনতে হবে। দরজা জানালায় হালকা গোলাপী এক রঙ। পর্দা ছিল। ভাগিয়স ডিজাইনওয়ালা পর্দা ছিল না। থাকলে ডিজাইন মিলিয়ে পর্দা পাওয়া কঠিন হত। সুরাইয়া ঠিক করলেন মুন্নীকে নিয়ে বের হবেন। সারাদিন ঘুরে ঘুরে জিনিসপত্র কিনবেন। ইমনকে নিয়ে বের হতে পারলে খুব ভাল হত, কিন্তু ইমন তার সঙ্গে যাবে না।

আজ সুরাইয়ার ভাগ্যটা অসম্ভব ভাল। মুন্নীকে নিয়ে বের হবার কথা ভাবতে ভাবতেই মুন্নী চলে এল। মুন্নী হাসি হাসি মুখে বলল, খালা কেমন আছেন?

সুরাইয়া আনন্দিত গলায় বললেন, ভাল আছি মা। তুমি কি আমার সঙ্গে একটু বের হতে পারবে?

অবশ্যই পারব।

নতুন বাসায় যাচ্ছি মা। আগে ইমনের বাবাকে নিয়ে যে বাড়িতে থাকতাম সেই বাড়িতে।
কয়েকটা জিনিস কিনব। একটু হয়ত দেরি হবে।

ହୋକ ଦେଇ, ଆମି ଥାକବ ଆପନାର ସଙ୍ଗେ । ଏବଂ ଆପନାରା ଯଥିନ ନତୁନ ବାଡ଼ିତେ ଯାବେନ ଆମିଓ
ଆପନାଦେର ସଙ୍ଗେ ଚଲେ ଯାବ । ଆପନାଦେର ନିଶ୍ଚଯଇ କି ଲାଗବେ । ଲାଗବେ ନା?

ଛିଃ ମା, ତୋମାର ଯେ କି କଥା ।

ଖାଲା ଆମି କିନ୍ତୁ ଠାଟା କରଛି ନା । ଆମି ଏ ବାଡ଼ିତେ ଥାକତେ ପାରଛି ନା । ଆପନି ଯଦି ଆମାକେ
ନା ନେନ, ଆମାକେ ଅନ୍ୟ କୋଥାଓ ଚଲେ ଯେତେ ହବେ ।

ତୁମି ଥାକବେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ । କୋନ ସମସ୍ୟା ନେଇ ।

ଆପନାର ଛେଲେ ଥାକତେ ଦେବେ ତୋ? ତାକେ ଆମି ଖୁବହି ଭୟ ପାଇ । ତାର ତାକାନୋର ମଧ୍ୟେ
ହେଡମାସ୍ଟାର ହେଡମାଷ୍ଟାର ଭାବ ଆଛେ ।

ମା ଏଟା ହଳ ଓଦେର ବଂଶେର ଧାରା । ଇମନେର ବାବାଓ ଏ ରକମ କରେ ତାକାତୋ ।

ଆପନାର ଭୟ କରତୋ ନା? ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମ କରତୋ । ମା ତୁମି ଯାଓ, କାପଡ଼ଟା ବଦଳେ ଆସ । ଚଲ
ଆମରା ବେର ହଇ ।

ଆମି ଏଇ କାପଡ଼େଇ ବେର ହବ । ଆପନାର କି ଧାରଣା ଆମାର ଆଲନା ଭର୍ତ୍ତି ଶାଡ଼ି? ଆମାର
ତିନଟା ମୋଟେ ଶାଡ଼ି । ତାର ମଧ୍ୟେ ଏକଟା ଶାଡ଼ି ଯାକାତେର । ବହରେ ଖାଟ ବଲେ ପରତେ ପାରି ନା ।

ମା ତୋମାକେ ଆଜ ଆମି ଏକଟା ଶାଡ଼ି କିନେ ଦେବ ।

ଥ୍ୟାଂକ ଯୁ ଖାଲା । ଆମାକେ କେଉ କିଛୁ ଦିତେ ଚାଇଲେ ଆମି କଥନୋ ନା ବଲି ନା । ଆମି ପ୍ରାୟ ଫକିରନୀ ହୟେ ଗେଛି । କିଛୁ ଦିନ ପର ମନେ ହୟ ଭିକ୍ଷା ଚାଇତେ ଶୁରୁ କରବ । ମାନୁଷେର ବାଡ଼ି ବାଡ଼ି ଗିଯେ ବଲବ—ଆମାକେ ଏକଟା ଶାଢ଼ି ଦେବେନ । ପ୍ଲିଜ ।

କି ଯେ ଅନ୍ତୁତ କଥା ତୁମି ବଲ । ଶୁଣେ ଦୁଃଖଓ ଲାଗେ, ଆବାର ହାସିଓ ଲାଗେ ।

ସୁରାଇୟା ହାସଛେନ । ମେଯେଟାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲତେ ତାଁର ସବ ସମୟ ଭାଲ ଲାଗେ । ଆଜ ଅନ୍ୟଦିନେର ଚେଯେଓ ବେଶ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ମେଯେଟାକେ କେନ ଜାନି ଖାନିକଟା ଫର୍ସାଓ ଲାଗଛେ । ଏର କାରଣ କି?

ମୁନ୍ମୀ ବଲଲ, ଆଚା ଖାଲା ଏକଟା କଥା ଜିଜ୍ଞେସ କରି—ଆପନାର ଛେଲେ କି ଅନାର୍ ପରୀକ୍ଷା ଡ୍ରପ କରେଛେ?

କି ଯେ ତୁମି ବଲ ମା, ଓ ପରୀକ୍ଷା ଡ୍ରପ କରାର ଛେଲେ? ପୃଥିବୀ ଏକଦିକେ ଆର ତାର ପରୀକ୍ଷା ଏକଦିକେ ।

ଖାଲା ଆପନି ଖୋଁଜ ନିଯେ ଦେଖୁନ । ଆମାର ମନେ ହୟ ତିନି ଅନାର୍ ପରୀକ୍ଷା ଦିଚେନ ନା ।

ଓ ବାସାତେଇ ଆଛେ । ଦାଁଡ଼ାଓ ଜିଜ୍ଞେସ କରି ।

ଆଜ ଥାକ ଖାଲା, ଆରେକଦିନ ଜିଜ୍ଞେସ କରବେନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋଟିଏ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ | ଉପନ୍ୟାସ

ସୁରାଇୟା ଛେଲେର ସରେର ଦିକେ ରଞ୍ଜା ହଲେନ । ସରେର ଦରଜା ଭେତର ଥେକେ ବନ୍ଧ । ଆଗେ ରାତେର ବେଳାତେଇ ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ରାଖିତୋ । ଏଥିନ ଦିନେଓ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ରାଖେ । ସୁରାଇୟା ଦରଜାଯ ଧାକ୍କା ଦିତେଇ ଇମନ ଦରଜା ଖୁଲେ ଦିଲ । ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ବଲଲ, କି ଚାଓ?

ସୁରାଇୟା ହତଭ୍ୟ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, କି ଚାଓ ମାନେ? ମାର ସଙ୍ଗେ କେଉ ଏହି ଭାବେ କଥା ବଲେ?

ଇମନ ବଲଲ, ଆମାର ପ୍ରଚନ୍ଦ ମାଥା ଧରେଛେ ମା । କଥା ବଲତେ ପାରବ ନା । ତୁମି କି ଜନ୍ୟ ଏସେହ ବଲ ।

ମୁଣ୍ଡି ବଲଛିଲ ତୁଟୀ ନା-କି ଅନାର୍ସ ପରୀକ୍ଷା ଡ୍ରପ ଦିଯେଛିସ । ସତି? ହଁଁ ସତି ।

ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଠାଡ଼ା କରିସନ । ସତି କଥା ବଲ ।

ମା ଆମି କାରୋ ସଙ୍ଗେଇ ଠାଡ଼ା କରି ନା । ସତି କଥାଇ ବଲଛି । ପରୀକ୍ଷା ଡ୍ରପ ଦିଯେଛି ।

କେନ?

ପରୀକ୍ଷା ଦିଲେ ଫେଲ କରତାମ ସେଇ ଜନ୍ୟ ।

ତୁଟୀ ଫେଲ କରବି ମାନେ? ତୁଟୀ କି ଫେଲ କରାର ଛେଲେ ।

ଇମନ ଜବାବ ଦିଲ ନା । ସୁରାଇୟା କାଁଦୋ କାଁଦୋ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ତୁଟୀ ଏଇସବ କି ବଲଛିସ । ଆମାର ଏଥିନୋ ବିଶ୍ୱାସ ହଚ୍ଛ ନା ।

ଇମନ ବଲଲ, ଆମି ସୁପ୍ରଭାର ମତ ହୟେ ଗେଛି ମା! ଫେଲଟୁସ ଛାତ୍ର ହୟେ ଗେଛି । ତୋମାର କଥାତୋ ଶେଷ ହେଯେଛେ ଏଥିନ ଦରଜାଟା ବନ୍ଧ କରି? ଇମାନ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ କ୍ରିତିଲି ।

ସୁରାଇୟା ଆହତ ଗଲାଯ ଡାକଲେନ, ଇମନ ଓ ଇମନ!

ଇମନ ଦରଜା ଖୁଲଲ ନା । ସୁରାଇୟାର ପା କାଁପଛେ । ଚୋଖେ ପାନି ଆସଛେ । ଅନ୍ୟ ରକମ ଭଯେ ଶରୀର ଯେନ ଛୋଟ ହୟେ ଆସଛେ । ଇମନ କୋନ କାନ୍ତ କରେ ବସବେ ନାତୋ? ସୁପ୍ରଭା ଯେମନ କରେଛିଲ? ନା ତିନି ଇମନେର ଉପର ରାଗ କରବେନ ନା । ତାକେ ଧମକ ଦେବେନ ନା, କୋନ କଡ଼ା କଥା ବଲବେନ ନା । ତାର ସଙ୍ଗେ ସହଜ ସ୍ଵାଭାବିକ ଆଚରଣ କରବେନ । ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆର ତୁଲବେନିଇ ନା । ତାକେ ଯା ବଲାର ଇମନେର ବାବା ଏସେ ବଲବେନ । ଛେଲେରା ମାର ଚେଯେ ବାବାକେ ବେଶି ମାନେ ।

ମାନୁଷଟାର ଫିରେ ଆସାର ସମୟ ସେ ହୟେ ଏସେହେ ତା ସୁରାଇୟା ବୁଝିବାରେ ପାରଛେନ । କଷ୍ଟର ପର ସୁଖ ଆସେ, ଅନେକଗୁଲି କଷ୍ଟ ତିନି ପାର କରେଛେ—ଏଥିନ ସୁଖ ଆସାର ସମୟ । ଆଗେର ବାଢ଼ିଟା ଗୁଛିଯେ ନିଯେ ବସାର ପରଇ ସେଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଘଟନାଟା ଘଟିବେ । ଦରଜାର କଡ଼ା ନଡ଼ିବେ । ନା, କଡ଼ା ନା-କଲିଂ ବେଳ ବାଜିବେ । ଏକବାର ଦୂରାର ତିନିବାର । ଥେମେ ଥେମେ ବେଜେଇ ଯାବେ । ତିନି ଭାବବେନ, ଭିଖିରୀ । କ୍ଳାନ୍ତିହିନ କଲିଂ ବେଳ ଏକମାତ୍ର ଭିଖିରୀରାଇ ବାଜାଯ । ତିନି ନିତାନ୍ତ ବିରକ୍ତ ହୟେ ଦରଜା ଖୁଲବେନ । ଭିଖିରୀ ନା, ମାନୁଷଟା ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ । ତାକେ ଦେଖେଇ ମାନୁଷଟା କୋମଳ ଗଲାଯ ବଲବେନ—ଘୁମିଯେ ପଡ଼େଛିଲେ?

ତିନି ବଲବେନ, ନା ।

ମାନୁଷଟା ଘରେ ଚୁକତେ ଚୁକତେ ବଲବେ, ଇମନ କି ଘୁମିଯେ ପଡ଼େଛେ?

ନା ଜେଗେ ଆଛେ । ତୁମି ଏମେହି ଭାଲ ହେଁଥେ, ଇମନକେ ଶାସନ କରତେ ହବେ । ଓ କି ରକମ ଯେଣ ହେଁ ଗେଛେ । ପରୀକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛେ ନା । ଦିନ ରାତ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ବସେ ଥାକେ । ସିଗାରେଟୋ ଧରେଛେ । ପ୍ରାୟଇ ତାର ସରେ ସିଗାରେଟେର ଗନ୍ଧ ପାଇ ।

ବଳ କି? ଆମି ଖୁବ ଚିନ୍ତାର ଭେତର ଛିଲାମ । ତୁମି ଏମେହି, ଏଥିନ ଆର ଚିନ୍ତା କରଛି ନା । ସାରାଜୀବନ ଅନେକ ଚିନ୍ତା ଭାବନା କରେଛି । ଏଥିନ ଯା ଚିନ୍ତା କରାର ତୁମି କରବେ । ଆମି ରେସ୍ଟ ନେବ । ଖାବ, ଦାବ, ସୁମାବ । ସିନେମା ଦେଖିବ । କତଦିନ ହଲେ ଗିଯେ ସିନେମା ଦେଖା ହ୍ୟ ନା । ତୁମି ଆମାକେ ନିଯେ ଯାବେ ।

ତିନି ଚିନ୍ତିତ ଗଲାଯ ବଲବେନ, ଏଥିନ ମେ କି ଆର ଆମାର କଥା ଶୁଣବେ? ଏକଟା ବୟାସେର ପର ଛେଲେରା ବାବା-ମା କାରୋ କଥାଟି ଶୁଣିବେ ଚାଯ ନା । ଶୁଧୁ ସ୍ତ୍ରୀର କଥା ଶୁଣେ । ଓକେ ବିଯେ ଦିତେ ହବେ ।

ସୁରାଇୟା ଆନନ୍ଦିତ ଗଲାଯ ବଲବେନ, କି ଯେ ମଜାର କଥା ତୁମି ବଳ । ଇମନେର ବିଯେ ଦିଯେଛିତୋ ।

ମେ କି! କବେ ବିଯେ ହଲ?

ଆଜଟି ହେଁଥେ । ଆଜ ବାସର ହଚ୍ଛେ, ଆମାଦେର ଶୋବାର ସରଟା ଓଦେର ଛେଡ଼େ ଦିଯେଛି ।

ମାନୁଷଟା ଛୋଟୁ କରେ ନିଃଶ୍ଵାସ ଫେଲେ ବଲବେ, ଭାଲ କରେଛେ । ବୁଦ୍ଧିମାକେ ଡାକ ଏକଟୁ ଦେଖି ।

ସର୍ବନାଶ! ଏଥିନ ଓଦେର ଡାକତେ ପାରିବ ନା । ସକାଳେ ଦେଖିବେ । ତୁମି ବରଂ ତୋମାର ଏଇ ବେତେର ଚେଯାରଟାଯ ବୋସ । ଚା ଖାବେ?

ବେତେର ଚେୟାରଟା ଏଥିନୋ ଆଛେ? ଆଶ୍ରୟ! କତ ଦିନେର କଥା । ଆଛା! ସୁରାଇୟା ତୁମିତୋ
ଆମାକେ ଦେଖେ ଏତୁକୁଓ ଅବାକ ହେଉ ନି । ତୁମି କି ଜାନତେ ଆଜ ଆମି ଆସବ?

ହଁ ଜାନତାମ । ବାଲତିର ପାଶେ ସ୍ପଙ୍ଗେର ସ୍ୟାନ୍‌ଡେଲ ଆଛେ । ପା ଧୁଯେ ବସୋତୋ, ଆମି ଚା ନିଯେ
ଆସଛି ।

ଦରଜା ଖୁଲେ ଇମନ ବେର ହୟେ ଏଲ । ସେ ବାଇରେ କୋଥାଓ ଯାଚ୍ଛେ-ସାର୍ଟ ପ୍ଯାନ୍ଟ ପରେହେ । ସୁରାଇୟା
ବଲଲେନ, କୋଥାଯ ଯାଚ୍ଛିସ? ଇମନ ବଲଲ, କୋଥାଓ ନା ।

ସୁରାଇୟା ସହଜ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଇମାନ ଶୋନ-ପରୀକ୍ଷା ଦିଚ୍ଛିସ ନା, ଏଇ ନିଯେ ମନ ଖାରାପ କରବି
ନା । ସାମନେର ବଛର ଦିଲେଇ ହବେ ।

ଆମି ମନ ଖାରାପ କରଛି ନା ।

ତୋର କି ଫିରତେ ଦେରି ହବେ? ଫିରତେ ଦେରି ହଲେ ଚାବି ନିଯେ ଯା । ଆମି ମୁନ୍ମୀକେ ନିଯେ ବେର
ହଛି । କଥନ ଫିରବ ଠିକ ନେଇ ।

ଆଛା ।

ଆମି କିଛୁ କେନା କାଟା କରବ । ଆଗେ ଯେ ବାଡ଼ିତେ ଭାଡ଼ା ଥାକତାମ ଏଇ ବାଡ଼ିଟା ପାଓଯା ଗେଛେ ।
ବୁଝାଲି ଇମନ, ବାଡ଼ିଟା ଆମି ଠିକ ଆଗେର ମତ କରେ ସାଜାବ । ତୋର ବାବା ଏସେ ଯେନ ଦେଖିତେ

ପାନ କିଛୁ ବଦଳାଯ ନି । ସବ ଆଗେର ମତ ଆଛେ । ତୁହି ତୋର ବଡ଼ ମାମାର ବାସା ଥେକେ ଖାଟଟା ଏଣେ ଦିବି ।

ଏଥନି ଏଣେ ଦିତେ ହବେ?

ଏଥନ ନା ଆନଲେଓ ହବେ । ନତୁନ ବାସାୟ ଯେଦିନ ଯାବ ମେଦିନ ଏଣେ ଦିଲେଓ ହବେ ।

ଯଥନ ବଲବେ । ଏଣେ ଦେବ ।

ତୁହି ଯାଚ୍ଛିସ କୋଥାଯ?

ବଲଲାମ ତୋ କୋଥାଓ ନା ।

ଇମନ ହନ ହନ କରେ ବେର ହରେ ଗେଲ । ଚାବି ନା ନିଯେଇ ଗେଲ । ସୁରାଇୟା ଚାବି ସଙ୍ଗେ ନେବାର ବ୍ୟାପାରଟା ଆବାରୋ ମନେ କରିଯେ ଦେବାର ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କରେ ଉଠିତେ ପାରଲେନ ନା । ଆଶର୍ଯ୍ୟେର ବ୍ୟାପାର, ଯତହି ଦିନ ଯାଚେ ତିନି ଛେଲେକେ ତତହି ଭୟ ପେତେ ଶୁରୁ କରେଛେ ।

ବାସାର ଗେଟେର କାଛେ ମୁନ୍ନୀ ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ । ଇମନକେ ଦେଖେ ସେ ହଠାତ ବଲଲ, ଇମନ ଭାଇୟା, ଭାଲ ଆଛେନ?

ଇମନ ଥମକେ ଦାଁଡିଯେ ଗେଲ । ମୁନ୍ନୀର ମନେ ହଲ ଏକ୍ଷୁନି ସେ ତାର ଦିକେ ଭୁରୁ କୁଁଚକେ ତାକାବେ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନେର ଜୀବାବ ନା ଦିଯେ ବେର ହରେ ଯାବେ । ମୁନ୍ନୀକେ ଅବାକ କରେ ଦିଯେ ଇମନ ବଲଲ, ଆମି ଭାଲ ଆଛି ।

ମୁହଁ ବଲଲ, ଆପନାକେ ଆମି ପ୍ରାୟଇ ଦେଖି କଲାବାଗାନ ବାସ ସ୍ଟ୍ୟାନ୍ଡେର ଶିଶୁ ପାର୍କେର ବେଞ୍ଚିତେ ଚୁପଚାପ ବସେ ଆଛେନ । ଓଥାନେ ଯାବେନ ନା ।

କେନ?

ଏ ପାର୍କେ ଏକଟା ପାଗଲ ଥାକେ । ଛୁରି ନିୟେ ମାନୁଷକେ ତାଡ଼ା କରେ । ଦୁଜନକେ ଜଖମ କରେଛେ । ପତ୍ରିକାଯାର ଉଠେଛେ ।

ଆମି ଜାନି । ପାଗଲଟାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ଦେଖା ହେଁଛେ ।

ଆପନାର ଭୟ ଲାଗେ ନା?

ନା ।

ଆପନାକେ ଆଟକେ ରାଖିଲାମ, କିଛୁ ମନେ କରବେନ ନା ।

ଆମି କିଛୁ ମନେ କରି ନି ।

ଇମନ ଶିଶୁପାର୍କେର ଦିକେ ହାଁଟା ଶୁରୁ କରଲ । ପାର୍କେର ବେଞ୍ଚିବୀତେ କୋନ କାରଣ ଛାଡ଼ା ଚୁପଚାପ ବସେ ଥାକତେ ତାର ଭାଲଇ ଲାଗେ । ସଂଟାଖାନିକ ଚୁପଚାପ ବସେ ଥାକାର ପର ତାର ନିଜେକେ ଗାଛେର ମତ ମନେ ହତେ ଥାକେ । ସେଇ ସେ ଏକ ସମୟ ମାନୁଷ ଛିଲ, ଏଥିନ ଗାଛ ହୟେ ଯାଚେ । ତାର ଶିକର ଚଲେ ଯାଚେ ମାଟିର ଗଭିରେ । ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ଛଡ଼ିଯେ ଯାଚେ ଆକାଶେ । ସଥିନ ବୃକ୍ଷ ଆସବେ ସେ ବୃକ୍ଷିର ପାନିତେ ଜ୍ଞାନ କରବେ । ସଥିନ ଜୋଛନା ନାମବେ ସେ ତାର ସାରା ଗାୟେ ଜୋଛନା ମାଖବେ । ଆହ । ବୃକ୍ଷର ଜୀବନତୋ ଆସଲେଇ ଆନନ୍ଦମଯ ।

୧୯. ଫଣ୍ସି, ଯାବଜୀବନ, ସନ୍ଧମ ବଣ୍ୟାଦନ୍ତ

ଫଣ୍ସି, ଯାବଜୀବନ, ସନ୍ଧମ କାରାଦନ୍ତ କିଛୁଇ ହଲ ନା । ଶୋଭନକେ ଜାଜ ସାହେବ ବେକସୁର ଖାଲାସ କରେ ଦିଲେନ । ଚାରଜନ ସାକ୍ଷୀର ମଧ୍ୟେ ଦୁଜନ ଆସେଇ ନି । ବାକି ଦୁଜନ ଉଲ୍ଟା ପାଲ୍ଟା କଥା ବଲେ ସବ ଏଲୋମେଲୋ କରେ ଦିଯେଛେ । ପୁଲିଶେର ମାମଳା ସାଜାନୋଓ ଦେଖା ଗେଲ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ । ସଥାସମଯେ ଆଲାମତଓ ହାଜିର ହଲ ନା । ଜାଜ ସାହେବ ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ରାଯ ଲିଖିଲେନ, ତାରଚେଯେଓ ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେନ ।

ଶୋଭନଓ ଜାଜ ସାହେବେର ମତଇ ବିରକ୍ତ ମୁଖେ ବେର ହୟେ ଏଲ । ଇମନ ତାକେ ନିତେ ଏସେଛେ । ଆର କାଉକେ ଦେଖା ଯାଚେ ନା । ଶୋଭନ ହାଇ ତୁଳତେ ତୁଳତେ ବଲଲ, ଆର କେଉ ଆସେ ନି?

ଇମନ ବଲଲ, ନା ।

ଆଜ ଯେ ରାଯ ହବେ ଓରା ଜାନେ?

ଜାନେ ।

ଫୁଲେର ମାଲା ଏନେହିସ?

ଇମନ କିଛୁ ବଲଲ ନା । ଶୋଭନ ସିଗାରେଟ ଧରାତେ ଧରାତେ ବଲଲ, ଫୁଲେର ମାଲା ଗଲାଯ ଦିଯେ ବେର ହତେ ପାରଲେ ଭାଲ ହତ । ନେତା ନେତା ଭାବ ଚଲେ ଆସତୋ । ତୋର କାଛେ ଟାକା ଆଛେ?

ସାମାନ୍ୟ ଆଛେ ।

ସାମାନ୍ୟଟା କତ? ରେସ୍ଟୁରେନ୍ଟେ ବସେ ଚା ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ଖାଓଯା ଯାବେ?

ହଁ ।

ଚଲ ଚା-ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ଖାଇ । ଫ୍ରୀ ମ୍ୟାନ ହୟେ ଚା-ସିଙ୍ଗାଡ଼ା ଖାଓଯାର ଆନନ୍ଦ ମାରାତ୍ମକ ହବାର କଥା ।

ଚଲ ଯାଇ ।

ତୁଟେ ଏମନ ମୁଖ ଶୁକନା କରେ ରେଖେଛିସ କେନ? ଆମାକେ ଛେଡ଼େ ଦିଯେଛେ ବଲେ କି ମନ ଖାରାପ?
ଫାଁସି ହଲେ ଭାଲ ଲାଗତୋ?

ଇମନ ହାସଲ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ଖୁବ ଭାଲ କରେ ଗୋସଲ କରତେ ହବେ । ଗରମ ପାନି ଢେଳେ ହେତ୍ତି
ଗୋସଲ । କିଛୁ ଜାମା କାପଡ଼ ଦରକାର । ଚା ଖେଯେ ନାପିତେର ଦୋକାନେ ଚଲ ଚୁଲ କାଟାବ । ମାଥା
କାମିଯେ କୋଜାକ ହୟେ ଯାବ ।

ଆଜ୍ଞା ।

ଦିନେର ବେଳା କି କୋନ ଡେନ୍ଟିს୍ଟେର ଦୋକାନ ଖୋଲା ଥାକେ? ପ୍ରଚନ୍ଦ ଦାତେ ବ୍ୟଥା । ଏକବାର ସଖନ
ଶୁରୁ ହୟ କାଟା ମୁରଗୀର ମତ ଛଟଫଟ କରି ।

ଏଥନ ବ୍ୟଥା ଆଛେ?

ନା । ତବେ ଶୁରୁ ହବେ । ଶୁରୁ ହବାର ଆଗେ ଦାଁତେର ଗୋଡ଼ା ଶିରଶିର କରେ । ଏଥନ କରଛେ ।

ଛାଡ଼ା ପେଯେ ତୋମାର ଖୁବ ଭାଲ ଲାଗଛେ?

ହଁ ଲାଗଛେ । ଆମିତୋ ଭେବେଛିଲାମ ଫାଁସି ଟାସି ନା-କି ହୟେ ଯାଯ । ବାହ ବାହିରେତୋ ବେଶ ଠାଙ୍ଗା-
ଏଥିନ କି ଶୀତକାଳ ନାକି? ବାଂଲା ମାସେର ନାମ କି?

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ । ତୋମାର କି ଦିନ ତାରିଖେର ହିସେବ ନେଇ?

ନା ।

କିତଦିନ ହାଜିତ ଖାଟଲେ ସେଟା ମନେ ଆଛେ?

ହଁ ତା ମନେ ଆଛେ । ଆଠାରୋ ମାସ । ଆଠାରୋ ମାସେ ଜାନ କାଲି କରେ ଦିଯେଛେ । ଏର ଶୋଧ
ନେବ । ଆଦୁଲ କୁଦୁସ ସାହେବ ଯଥନ ଶୁନବେନ ଆମ ଛାଡ଼ା ପେଯେଛି ତଥନ ତାର ଖବର ହୟେ ଯାବେ ।

ଶୋଭନ ହାସଛେ । ଅସୁନ୍ଦର ମାନୁଷେର ମତ ହାସଛେ । ଚାଯେର ଦୋକାନେ ତୋକାର ଆଗେଇ ଏକଟା
ପାନେର ଦୋକାନ । ଶୋଭନ ପାନେର ଦୋକାନେର ସାମନେ ଥମକେ ଦାଁଡ଼ିଯେ ଦୁଟା ମିଷ୍ଟି ଏବଂ ଜର୍ଦା
ଦେୟା ଡବଲ ପାନ କିନେ ମୁଖେ ଦିଲ । ଇମନ ବଲତେ ଯାଚିଲ ଏକ୍ଷୁଣି ତୋ ଚା ଖାବେ ପାନ ମୁଖେ
ଦିଚ୍ଛ କେନ? ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଲଲ ନା । ମୁକ୍ତିର ଆନନ୍ଦେ ମାନୁଷ ଅନେକ ଉନ୍ନଟ କାନ୍ଦକାରଖାନା କରେ ।
ଶୋଭନ ତେମନ କିଛୁ କରଛେ ନା, ଶୁଦ୍ଧ ଜର୍ଦା ଏବଂ ମିଷ୍ଟି ଦେୟା ଦୁଖିଲି ଡବଲ ପାନ ମୁଖେ ଦିଯେଛେ ।

ଚା ଏବଂ ଆଲୁର ଚପେର ଅର୍ଡାର ଦେୟା ହୟେଛେ । ଦୋକାନେ ପ୍ରଚୁର ଭୀଡ଼ । ଏହି ଭୀଡ଼ଟା ଶୋଭନେର
ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଫାଁକା ଚାଯେର ଦୋକାନ ଆର ଶଶାନ ଏକ ଜିନିସ । ଗ୍ରାମେର ହାଟ ଯେମନ ଭର ଭରନ୍ତ
ଥାକଲେ ଭାଲ ଲାଗେ, ଚାଯେର ଦୋକାନେଓ ଗାଦାଗାଦି ଭୀଡ଼ ଭାଲ ଲାଗେ । ପାନ ମୁଖେ ଥାକା

ଖ୍ୟାତନ ଗୋଥମଦ । ଗୋପକ୍ଷ । ଉପନ୍ୟାସ

ଅବଶ୍ଵାତେହ ଶୋଭନ ଚାଯେ ଚୁମୁକ ଦିରେ ବଲଲ, ଭାଲ ଚା ବାନିଯେଛେ । ଇମନ ଆରେକ କାପ ଦିତେ ବଲ । ତେହାରୀର ଗନ୍ଧ ପାଚିଛି । ଦୁଟା ପ୍ଲେଟେ ଦୁଲ୍ଲେଟ ଗରମ ତେହାରୀ ଦିତେ ବଲ, ଖେରେ ଦେଖି କେମନ । ତବେ ଖେତେ ଭାଲ ହବେ ନା । ସେ ଦୋକାନେ ଚା ଭାଲ ହୟ, ସେ ଦୋକାନେ ଅନ୍ୟ କିଛୁଇ ଭାଲ ହୟ ନା ।

ଇମନ ବଲଲ, ତୁମି ବାଡ଼ି ଯାବେ ନା?

ନା । ଆମି ସେମନ ଓଦେର କେଉ ନା, ଓରାଓ ଆମାର କେଉ ନା । ଟୋକନ, ଟୋକନ କୋଥାଯ ଆଛେ?

ଜାନି ନା ।

ଲାସ୍ଟ ତୋର ସଙ୍ଗେ କବେ ଦେଖା ହେଯେଛେ?

ଜୁନ-ଜୁଲାଇ ଏ ।

ତାରପର ଥେକେ କୋନ ଖବର ନେଇ?

ନା ।

ଶୋଭନ ଚିତ୍ତିତ ମୁଖେ ବଲଲ, ଆଦୁଳ କୁଦୁସ ବେପାରୀ କିଛୁ କରେଛେ କି-ନା । ଖୋଜ ନିତେ ହବେ । ସନ୍ଧ୍ୟାର ମଧ୍ୟେ ପାତା ଲାଗିଯେ ଫେଲବ । ତୋର କାହେ ଜିନିସଟା

ଆଛେ ତୋ?

୩୯।

ଯତ୍ର କରେ ରାଖିସ । ଆମି କୋନ ଏକଦିନ ଏସେ ନିଯେ ଯାବ ।

ବାସାୟ ନା ଗେଲେ ଉଠିବେ କୋଥାଯ ?

ଆମାର ଉଠାର ଜାଯଗା ଆଛେ । ତୋର ବାସାର ଠିକାନା ବଲ । ରାତେ ସୁମାନୋର ଜଣେ ତୋର କାହେଓ
ଚଲେ ଆସତେ ପାରି । କିଛୁ ବଲା ଯାଯ ନା ।

ଶୋଭନେର ଏହି ଦୋକାନେର ତେହାରୀଓ ଖୁବ ପଛନ୍ଦ ହଲ । ଏକ ପ୍ଲେଟେର ଜାଯଗାୟ ତିନ ପ୍ଲେଟ ଖେଯେ
ଫେଲଲ । ତୃପ୍ତ ମୁଖେ ବଲଲ, ଏହି ଦୋକାନେର ବାବୁର୍ଚିତୋ ମାରାଉକ । ଏର ହାତ ସୋନା ଦିଯେ ବଂଧିଯେ
ରାଖା ଦରକାର । ବାଡ଼ି ନିଶ୍ଚଯଇ ଫରିଦପୁର । ଭାଲ ବାବୁର୍ ମାନେଇ ଫରିଦପୁର ।

ଇମନ ବଲଲ, ଶୋଭନ ଭାଇୟା, ତୁମି ବରଂ ଏକ କାଜ କର । ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଚଲ ତୋମାକେ ବାଡ଼ିତେ
ନିଯେ ଯାଇ । ସେଥାନେ ଭାଲମତ ଗୋସଲ ଟୋସଲ କରେ ବିଶ୍ରାମ କର । ବଡ଼ ମାମାର ଶରୀରଓ ଭାଲ
ନା ।

ବାବାର କି ହେଁବେ?

ଗୋଲାପ ଗାଛେ ଆୟୁଧ ଦେନ, ସେଇ ଅୟୁଧ ନାକେ ମୁଖେ ତୁକେ ଗିଯେ ଶ୍ଵାସ କଷ୍ଟ ହେଁଛିଲ । ମୁଖ-ଟୁଖ
ଫୁଲେ ଭୟାବହ ଅବସ୍ଥା । ହାସପାତାଲେ ନିଯେ ଅକ୍ଷିଜେନ ଦିତେ ହେଁଛିଲ । ଏଥନ ଭାଲ । ବାସାତେଇ
ଆଛେନ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ପ୍ରକଳ୍ପ । ଉପନ୍ୟାସ

ତାହଲେ ତୋ ବାସାୟ ଯାଓଯାଇ ଯାବେ ନା । ଆମାକେ ଦେଖଲେ ଆବାର ଶ୍ଵାସ କଷ୍ଟ ଶୁରୁ ହୁଏ ଯାବେ । ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି କରେ ଅଞ୍ଚିଜେନେର ବୋତଳ ଆନତେ ହେବେ । କି ଦରକାର ।

ମାମୀମା ତୋମାର ଜନ୍ୟେ ଖୁବ କାନ୍ଧା-କାଟି କରେନ । ତୋମାକେ ଦେଖଲେ ଖୁଶି ହବେନ ।

ଖାମାଖା ଭ୍ୟାନଭ୍ୟାନ କରିସନାତୋ । ମାନୁଷକେ ଖୁଶି କରାର ଦାୟ ଆମାର ନା । ଆମି ଜୋକାର ନା ଯେ ରଙ୍ଗ ଡଂ କରେ ମାନୁଷକେ ଖୁଶି କରବ । ଆମାକେ ଦେଖଲେ ଯାଦେର କଲିଜା ଶୁକିଯେ ପାନି ହୁଏ ଯାଯ । ଆମି ତାଦେରକେଇ ଦେଖା ଦେବ । ସେମନ ଧର କୁନ୍ଦୁସ । ତୁଇ ଏଥିନ ଏକଟା କାଜ କରତୋ । ରେଷ୍ଟରେନ୍ଟେର ମାଲିକକେ ଜିଜ୍ଞେସ କରେ ଆୟ-ତେହାରୀର ବାବୁଚିର ଦେଶ କୋଥାୟ?

ଇମନ ବାବୁଚିର ଦେଶ କୋଥାୟ ଜୀବନାର ଜନ୍ୟେ ଉଠେ ଦାଁଢ଼ାଳ । ଶୋଭନକେ ପେଯେ ତାର ଭାଲ ଲାଗଛେ । ସେ ମନେ ମନେ ଠିକ କରେ ଫେଲେଛେ—ଆଜି ସାରାଦିନଇଁ ସେ ଶୋଭନେର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥାକବେ । ତାର ବାସାୟ ଫିରତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା ।

୧୦. ରାତ ବାଜଛେ ନଟା

ରାତ ବାଜଛେ ନଟା । ଇମନ ପୁରାନୋ ଢାକାର ଏକଟା ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସେ । ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସେର ନାମ ଢାକାର ସମୟ ପଡ଼ା ହ୍ୟ ନି, ମନେ ହ୍ୟ । ଏହି ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସେର କୋନ ନାମ ନେଇ । ଗଲିର ଭେତର ଗଲି, ତାର ଭେତର ଗଲି ବେଯେ ବେଯେ ଶୋଭନେର ସଙ୍ଗେ ସେ ବାଡ଼ିର ସାମନେ ଏସେ ସେ ଦାଁଡିଯେଛିଲ, ସେଇ ବାଡ଼ି ଏଥିନୋ କିଭାବେ ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ ସେଟାଇ ରହ୍ୟ । ଇମନ ବଲଲ, ଭାଇୟା ଭୂତେର ବାଡ଼ି ନା-କି?

ଶୋଭନ ବଲଲ, ଭୂତେର ବାଡ଼ି ହବେ କେନ? ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସ ।

ତୁମି କି ଆଗେ ଏଥାନେ ଥାକତେ?

ମାଝେ ମାଝେ ଥାକତାମ । ଆମାର କୋନ ପାର୍ମାନେଟ ଏଡ୍ରେସ ନେଇ । ଖୁବ ଯାରା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନୁଷ ତାଦେର ପାର୍ମାନେଟ ଏଡ୍ରେସ ଥାକେ ନା । ଆମି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକଜନ ମାନୁଷ ।

ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସେ ଢାକାର ପର ବୋର୍ଦା ଗେଲ ଶୋଭନ ଆସଲେଇ ଏକଜନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନୁଷ । ପ୍ରାୟ ଛୋଟାଛୁଟି ପରେ ଗେଲ । ମ୍ୟାନେଜାର ଏସେ ଜଡ଼ିଯେ ଧରଲେନ । ବାକି ଯାରା ଆସଛେ ତାଦେର ବୈଶିର ଭାଗଇ ପା ଛୁଯେ ସାଲାମ କରଛେ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ଘର ଆଛେ?

ମ୍ୟାନେଜାର ହତଭ୍ୟ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଘର ଥାକବ ନା କି କନ?

ଗରମ ପାନି ଲାଗବେ, ଗୋସଲ କରବ ।

ଖାନା କଥନ ଦିବ?

ଏକଟୁ ରାତ କରେ ଦିବେନ । ସର ଖୁଲେ ଦେନ । ତିନ ନସ୍ବର ସର ଖାଲି ଆଛେ?

ଖାଲି ନାହିଁ । ଖାଲି କରତେଛି । ପାଁଚଟା ମିନିଟ ସମୟ ଦେନ । ଏକଟା ସିଗାରେଟ ଧରାନ ଶୋଭନ ଭାଇୟା । ସିଗାରେଟ ଶେଷ ହୋଯାର ଆଗେଇ ସର ରେଡ଼ି ହୟେ ଯାବେ ।

ଇମନ ତିନ ନସ୍ବର ସରେର ଖାଟେର ଉପର ବସେ ଆଛେ । ସରଟା ବଡ଼ । ଡାବଳ ଖାଟ, ଚେଯାର ଟେବିଲ । ମେରୋତେ କାପେଟ । ଖାଟେର ପାଶେର ସାଇଡ ଟେବିଲେ ଟେଲିଫୋନ । ତବେ ସରେର ଦେଯାଳ ମୟଳା, କାର୍ପେଟ ମୟଳା, ଖାଟେ ବିଛାନୋ ଚାଦରଓ ମୟଳା । ମାଥାର ଉପରେ ଛାଦେ ମାକଡ଼ଶାର ବୁଲି ଜମେ ଆଛେ । ସବଚେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାପାର ଏଇ ସରେ କୋନ ଜାନାଲା ନେଇ । ଦିନେ ଆଲୋ ନା ଜୁଲିଲେ କିଛୁ ଦେଖା ଯାବେ ନା । ତିନ ନସ୍ବର ସରେର ଏତ ନାମ ଡାକ କି ଜାନାଲା ନା ଥାକାର କାରଣେ? ନାକି ଏଇ ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସେର ବିଶେଷତ୍ବ ହଚ୍ଛେ ଏର କୋନ ସରେଇ ଜାନାଲା ନେଇ ।

ଅନେକକ୍ଷଣ ହଲ ଇମନ ବସେ ଆଛେ । ସରେର ସଙ୍ଗେ ଲାଗୋୟା ବାଥରୁମ ନେଇ । ଗୋସଲ କରାର ଜନ୍ୟ ଶୋଭନ ତୋଯାଲେ ସାବାନ ନିୟେ କୋଥାଯ ଯେନ ଗିଯେଛେ, ପ୍ରାୟ ଏକ ସନ୍ଟା ହଲ ଏଖନୋ ଫିରଛେ ନା ।

ଅସମ୍ଭବ ରୋଗୀ ଏକଟା ଛେଲେ କିଛୁକ୍ଷଣ ଆଗେ ସରେ ଢୁକେ ଟେବିଲେର ଉପରେ କିଛୁ ଜିନିସପତ୍ର ରେଖେ ଗେଛେ । ଯା ଦେଖେ ଇମନେର ବୁକେର ଧକ୍କାନି ବେଡ଼େ ଗେଛେ । ଦୁଟା ହ୍ଲାସ, ପାନିର ବୋତଳ, ବରଫ ଭର୍ତ୍ତି ଏକଟା ବାଟି ଏବଂ ପେଟ ମୋଟା ଚ୍ୟାପ୍ଟା ସାଇଜେର ଏକଟା ବୋତଳ । ବୋତଲେର ଭେତର କି ଆଛେ ତା ଲେବେଲ ନା ପଡ଼େଓ ବଲେ ଦେଯା ଯାଚେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦା ପାତ୍ରାନ୍ତିକା | ଉପନ୍ୟାସ

ଶୋଭନ ସରେ ଚୁକଳ ମାଥା ମୁଛତେ ମୁଛତେ, ଏକଟା ତୋୟାଲେ ତାର କୋମରେ ଜଡ଼ାନୋ, ଅନ୍ୟ ଏକଟା ତୋୟାଲେ ଦିଯେ ମାଥା ମୁଛଛେ । ସେ ଆନନ୍ଦିତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଏମନ ଆରାମେର ଗୋସଲ ଆମି ଲାଇଫେ କରିନି । ତୁଇ ଗୋସଲ କରବି? ଗୋସଲ କରଲେ ବଲ ଗରମ ପାନି ଦିତେ ବଲି ।

ହିମନ ବଲଲ, ନା ।

ଆରାମ କରେ ଗୋସଲ କର । ଆଜ ରାତେ ବାସାୟ ଫିରେ କୋଜ ନେଇ, ଥେକେ ଯା ଆମାର ସଙ୍ଗେ ।
ଗଲ୍ଲ କରି ।

ମା ଚିନ୍ତା କରବେ ।

କରନ୍ତକ କିଛୁ ଚିନ୍ତା । ମାଦେର ଚିନ୍ତା କରା ଦରକାର । ଚିନ୍ତା ନା କରଲେ ତାଦେର ହଜମେର ଅସୁବିଧା
ହୁଯ ।

ଭାଇୟା ଆମି ଚଲେ ଯାବ ।

ଆଚହା ଠିକ ଆଛେ । ଖାଓଯା ଦାଓଯା କରେ ଯା । ରାତ ଯତଇ ହୋକ କୋନ ଅସୁବିଧା ନେଇ । ସଙ୍ଗେ
ଲୋକ ଯାବେ । ବାଡ଼ିର ଗେଟେର ସାମନେ ନାମିଯେ ଦିଯେ ଆସବେ । ଏକଟୁ ଗଲା ଭିଜାବି?

ନା ।

ଏହି ଜିନିସ ଆଗେ କଥନୋ ଖେଳେଛିସ?

ଉଣଁ ।

ତାହଲେ ଚାମଚେ କରେ ଏକ ଚାମଚ ଖେଯେ ଦେଖ । ସବ କିଛୁର ଅଭିଜ୍ଞତା ଥାକା ଦରକାର । ଖାରାପେର ଅଭିଜ୍ଞତା ଥାକା ଦରକାର । ଭାଲର ଅଭିଜ୍ଞତାଓ ଥାକା ଦରକାର ।

ଭାଇୟା ତୁମି ଖାଓ । ଆମି ଖାବ ନା ।

ଥାକ ଖେତେ ନା ଚାଇଲେ ଖେତେ ହବେ ନା । ତୁଇ ବରଂ ଏକଟା ଝାଲ ଲାଚିଛି ଥା । କାଁଚା ମରିଚ ଦିଯେ ଲବଣ ଦିଯେ ଏରା ଅସାଧାରଣ ଏକଟା ଲାଚିଛି ବାନାଯ । ବଲବ ଦିତେ?

ବଲ ।

ଶୋଭନ ଲାଚିର କଥା ବଲେ ଖାଟେ ଆରାମ କରେ ବସଲ । ବରଫ, ପାନିର ବୋତଳ ଗ୍ରାସ ସାଜିଯେ ମେ ବସେଛେ । ଇମନେର ଦେଖିତେ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ବେଶ ଭାଲ ଲାଗଛେ ।

ମଦ ଖାଓଯାଟା ମନେ ହଚ୍ଛେ ବିରାଟ ଆୟୋଜନେର ବ୍ୟାପାର । ଶୋଭନ ଇମନେର ଦିକେ ତାକିଯେ ବଲଲ, ଏମନ ହା କରେ କି ଦେଖିଛିସ?

ଇମନ ବଲଲ, ତୋମାକେ ଦେଖିଛି । ଗୋସଲେର ପର ତୋମାର ଚେହାରାଟା ସୁନ୍ଦର ହୟେ ଗେଛେ ।

ଶୋଭନ ହୋ ହୋ କରେ ହେସେ ଫେଲଲ । ଇମନ ବଲଲ, ଭାଇୟା ତୁମି ଏକଟା ଗାନ କରା ଶୁଣି ।

ଶୋଭନ ବଲଲ, ତୁଇ କି ପାଗଲ ହୟେଛିସ ନା-କି? ଆମି ଗାନ କରବ ମାନେ, ଆମି କି ହେମନ୍ତ ନା-କି?

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ତୋମାର ଗଲା ହେମତେର ଗଲାର ଚେଯେଓ ସୁନ୍ଦର ।

ଏ ରକମ କଥା ବଲିଲେ କିନ୍ତୁ ଜୋର କରେ ତୋକେ ମଦ ଖାଇଯେ ଦେବ ।

ତୁମି ଯେ ଏତକ୍ଷଣ ବାଥରୁମେ ଗୋସଲ କରିଲେ ତଥନ ଗାନ କରନି?

ହଁ କରେଛି ।

ଏ ଗାନଗୁଲି କର ।

ଶୋଭନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗାନ ଶୁରୁ କରଇ-

ମେଘର ପରେ ମେଘ ଜମେଛେ, ଆଁଧାର କରେ ଆସେ ।

ଆମାଯ କେନ ବସିଯେ ରାଖା ଏକା ଦ୍ୱାରେର ପାଶେ ॥

କାଜେର ଦିନେ ନାନା କାଜେ ଥାକି ନାନା ଲୋକେର ମାଝେ

ଆଜ ଆମି ଯେ ବସେ ଆଛି ତୋମାରି ଆଶ୍ଵାସେ ॥

ଇମନେର ଚୋଖେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାନି ଏସେ ଗେଲ । ମାନୁଷେର ଗାନେର ଗଲା ଏତ ସୁନ୍ଦର ହ୍ୟ? ଶୋଭନ ଗାନ ଥାମିଯେ ଥାମେ ଆବାରୋ ହିଂକି ନିଲ । ଇମନ କୋମଳ ଗଲାଯ ଡାକଲ, ଭାଇୟା ।

ଶୋଭନ ତାକାଲ । ଇମନ ବଲିଲ, ତୋମାର ଗାନେର ଗଲା ଯେ କତ ସୁନ୍ଦର ତା ତୁମି ଜାନ ନା ।

ଆମାର ଜାନତେ ହବେ ନା । ତୁଇ ଯେ ଜେନେ ଗେଛିସ ତାତେଇ ହବେ । ଖାବି ଏକ ଢୋକ?

ଖେଳେ ହୁଏ କି?

ଖେଯେ ଦେଖ କି ହୁଏ । ଖାନିକଟା ପେଟେ ପଡ଼ିଲେ ଆମାର ଏଇ ଗାନ ଯତ ସୁନ୍ଦର ଲାଗଛେ ତାରଚେ
ହୁଯାତ ଆରୋ ବେଶି ସୁନ୍ଦର ଲାଗବେ । ହୁଯାତ ଗାନ ଶୁଣତେ ଶୁଣତେ ଭ୍ୟା ଭ୍ୟା କରେ କାଁଦବି । ତୋର
ଭାଲବାସାର କେଉଁ ଥାକଲେ ତାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲତେ ଇଚ୍ଛା କରବେ । ସେ ରକମ ଇଚ୍ଛା କରଲେ କଥା
ବଲତେ ପାରବି । ଟେଲିଫୋନ ଆଛେ ।

ଇମନ ବଲଲ, ପ୍ଲାସେ ସାମାନ୍ୟ ଏକଟୁ ଦାଓ ଖେଯେ ଦେଖି ।

ଖାବି ଯଥନ ଭାଲମତ ଖା, ସାଧ ମିଟିଯେ ଖା । ଆର କୋନଦିନ ନା ଖେଲେଇ ହବେ ।

ରାତ ଦୁଟାଯ ବୈବିଟେକ୍ସ୍ରୀ ଇମନକେ ତାଦେର ବାସାର ସାମନେ ନାମିଯେ ଦିଲ । ସଙ୍ଗେ ଯେ ଲୋକ ଏସେଛିଲ
ସେ ବଲଲ, ସ୍ୟାର, ଆପନାକେ ଧରେ ଧରେ ନିଯେ ଯେତେ ହବେ ନା ନିଜେ ନିଜେ ଯେତେ ପାରବେନ?

ଇମନ ବଲଲ, ଖୁବହି ବମି ଆସଛେ ।

ବମି ଆସଲେ ବମି କରେନ, ତାରପର ଘରେ ଯାନ । ବସେ ପଡ଼ୁନ । ବସେ ବମି କରନ ।

ବସତେ ପାରଛି ନା ।

ଇମନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଲ ସେ ଯେ ବସତେ ପାରଛେ ନା । ତାଇ ନା, ସେ ଦାଁଡିଯେଓ ଥାକତେ ପାରଛେ ନା ।
ଚାରଦିକ କେମନ ଦୁଲଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ସେ ନୌକାର ଛାଦେ ବସେ ଆଛେ । ପାଲ ତୋଳା ନୌକା ।
ନୌକା ଦ୍ରତ ଚଲଛେ, ଏବଂ ଖୁବ ଦୁଲଛେ । ଏକବାର ଡାନ ଦିକେ କାତ ହଚ୍ଛେ, ଏକବାର ବାମ ଦିକେ ।

ଲୋକଟା ବଲଲ, ସ୍ୟାର ଗଲାଯ ଆଙ୍ଗୁଳ ଦିଯେ ବମି କରଣ ଦେଖବେନ ଆପନାର ଭାଲ ଲାଗଛେ । ବାସାୟ ଗିଯେ ଗରମ ପାନିତେ ଗୋସଲ କରେ କଡ଼ା କରେ ଏକ କାପ କଫି ଖାବେନ ।

ବାସାୟ କଫି ନେଇ ।

ବଲତେ ବଲତେ ଇମନ ବମି କରଲ । ବମି ଖାନିକଟା ପଡ଼ଲ । ରାଷ୍ଟାୟ । ଖାନିକଟା ତାର ଗାୟେ । ଲୋକଟା ବଲେଛିଲ ବମି କରଲେ ଭାଲ ଲାଗବେ, କିନ୍ତୁ ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା । ବରଂ ଆରୋ ଖାରାପ ଲାଗଛେ । ଯେ ନୌକାଟାଯ ସେ ଦାଁଡିଯେ ଆଛେ, ସେହି ନୌକାଟା ଏଥିନ ଅନେକ ବେଶି ଦୁଲଛେ । ଇମନ ଚୋଥ ମେଲେ ଥାକତେ ପାରଛେ ନା । ଚୋଥେର ପାତା ଅସନ୍ତବ ଭାରୀ । ବୁକ ଶୁକିଯେ କାଠ ହୟେ ଗେଛେ । ଯେ ଲୋକଟା ତାକେ ନିଯେ ଏସେହେ ସେ କଲିଂ ବେଳ ଟିପଛେ । ବୈବିଟେକ୍ସିଓୟାଲା ତାକିଯେ ଆଛେ । ସେ ସିଗାରେଟ ଧରିଯେଛେ । ସିଗାରେଟେର ଗନ୍ଧେ ଇମନେର ପେଟେର ଭେତର ଆବାର ପାକ ଦିଯେ ଉଠଲ । ସେ ଆବାରୋ ବମି କରଲ ।

ଦରଜା ଖୁଲେଛେ । ଇମନ ଦେଖଲ । ଦରଜାର ପାଶେ ମା, ମାଯେର ପାଶେ ମିତୁ । ମିତୁ ଏଖାନେ କୋଥେକେ ଏଲ । ଏତ ରାତେ ମିତୁରତୋ ଏ ବାଡ଼ିତେ ଥାକାର କଥା ନା । ମିତୁ ଲୋକଟାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲଛେ । ମିତୁ ଏଗିଯେ ଆସଛେ । ନା ମିତୁ ନା, ପାଶେର ବାଡ଼ିର ମେଯେଟା । ମେଯେଟାର ନାମ ମନେ ପଡ଼ଛେ ନା, ତବେ ମ ଦିଯେ ଶୁରୁ—ମଯନା, ମାୟା, ମେରୀ, ଓ ହଁ ମୁଣ୍ଡି, ମେଯେଟାର ନାମ ମୁଣ୍ଡି ।

ମୁଣ୍ଡି ଏସେ ଇମନେର ହାତ ଧରଲ । ଇମନ ବଲଲ, ମୁଣ୍ଡି କେମନ ଆଛ?

ମୁଣ୍ଡି ବଲଲ, ଜି ଆମି ଭାଲ ଆଛି । ଆସୁନ ଆପନି ସରେ ଆସୁନ ।

ଦୂର ଥେକେ ଦେଖେ ଆମି ଭାବଲାମ ତୁମି ମିତୁ । ମିତୁ ହଚ୍ଛେ ଆମାର ମାମାତୋ ବୋନ ।

ଜୁ ଆମି ଜାନି । ଆପନି ଦାଁଡିଯେ ଥାକବେନ ନା—ଆସୁନ ।

ବୈବିଟେକ୍ଟ୍ରୀର ଭାଡ଼ା ଦିତେ ହବେ । ମୁଣ୍ଡି ତୋମାର କାଛେ ଟାକା ଆଛେ? ଲୋକଟା ବଲଲ, ବୈବିଟେକ୍ଟ୍ରୀର ଭାଡ଼ା ଆପନାକେ ଦିତେ ହବେ ନା । ଆପନି ଘରେ ଯାନ ।

ସୁରାଇୟା ହତଭ୍ରମ ହେଁ ଦାଁଡିଯେ ଆଛେନ । ତିନି କୋନ କଥା ବଲତେ ପାରଛେନ ନା । ଇମନ ମାକେ ଦେଖେ ସହଜ ଗଲାଯ ବଲଲ, ତୁମି ଏଖନୋ ଜେଗେ ଆଛ କେନ ମା? ମୁଣ୍ଡି ଆଛେ-ଓ ଯା କରାର କରବେ । ତୁମି ଶୁଯେ ପଡ଼ ।

ସୁରାଇୟା ବଲଲେନ, ତୁଇ କି ଖେଯେ ଏମେଛିସ?

ଇମନ ହାସି ହାସି ମୁଖେ ବଲଲ, ତୁମି ଯା ସନ୍ଦେହ କରଛ, ତାଇ ଖେଯେଛି । ଏଖନ ତୁମି ନିଶ୍ଚଯଇ ବିରାଟ ବକ୍ତ୍ଵା ଶୁରୁ କରବେ—ତୋର ବାବା ଏଇ ଜିନିସ କୋନଦିନ ଛୁଯେ ଦେଖେନି । ମା ଶୋନ, ବାବା ଏଇ ଜିନିସ ଛୁଯେ ଦେଖେନି ବଲେ ଯେ ଆମିଓ ଛୁଯେ ଦେଖିବ ନା । ତାତୋ ନା । ଏକେକ ମାନୁଷ ଏକେକ ରକମ । ଏହି ମେଯେଟା ଦେଖିତେ ମିତୁର ମତ ହଲେଓ ଏ ମିତୁ ନା । ଏର ନାମ ମୁଣ୍ଡି ।

ମୁଣ୍ଡି ବଲଲ, ଖାଲା ଆପନି ଶୁଯେ ପଡ଼ୁନ । ଆମି ଦେଖଛି ।

ସୁରାଇୟା ଚଲେ ଯାଚେନ । ତିନି ନିଜେର ଘରେ ଗିଯେ ଦରଜା ବନ୍ଧ କରେ ଦିଲେନ । ମୁଣ୍ଡି ଇମନକେ ବାଥରୁମେ ନିଯେ ଗେଲ । କଠିନ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆପନି ଟ୍ୟାପେର ନିଚେ ବସୁନ । ଆମି ଟ୍ୟାପ ଛେଡେ ଦିଚ୍ଛି । ଖୁବ ଭାଲ କରେ ସାବାନ ମେଖେ ଗୋମଳ କରନ । ଆପନାର ସାରା ଗାୟେ ବମି ।

ଠାନ୍ତା ଲାଗଛେତୋ ।

ଠାଣ୍ଡା ଲାଗଲେଓ କିଛୁ କରାର ନେଇ । ଆମି ବାଥରମେର ବାହିରେ ଦାଁଡିଯେ ଆଛି । ଆପନି ଗାୟେର
ସବ କାପଡ଼ ଖୁଲେ ଗୋସଲ କରଣ । ଆମି ଲୁଙ୍ଗି ଦିଯେ ଯାଚିଛି । ଗୋସଲ ଶେଷ ହଲେ ଲୁଙ୍ଗି ପରେ
ଆମାକେ ଡାକବେନ । ଆମି ଆପନାକେ ବିଛାନାୟ ଶୁଇଯେ ଦେବ ।

ତୁମି ଏହି ବ୍ୟାପାରଟା ମିତୁକେ ବଲବେ ନା । ମିତୁ ଶୁନଲେ ଖୁବ ରାଗ କରବେ । ଓ ଭୟଂକର ରାଗୀ ।

ଆମି ମିତୁକେ କିଛୁଇ ବଲବ ନା ।

ମୁନ୍ମୀ ତୁମି କି ଗାନ ଜାନ?

ନା ।

ଶୋଭନ ଭାଇୟା ଖୁବ ଭାଲ ଗାନ ଜାନେ । ପୁରୋ ଗାନ ଅବଶ୍ୟ କୋନଟାଇ ଜାନେ ନା । ଦୁଇ ଲାଇନ,
ଚାର ଲାଇନ ।

ଆପନି ଖୁବ ଭାଲ ମତ ସାବାନ ଡଲେ ଗୋସଲ କରଣ ।

ଲାଇଫବ୍ୟେର ଏଡେର ମତ କରେ?

ହାଁ ।

ମୁନ୍ମୀ!

ଜ୍ଞି ।

ମିତୁ ଗତ ଚାର ମାସ ଧରେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ କଥା ବଲେ ନା ।

ହୟତ କୋନ କାରଣେ ରାଗ କରେଛେ । ରାଗ କମେ ଗେଲେ କଥା ବଲବେନ ।

ଓ କାରୋ ଉପର ରାଗ କରେ ନା ।

ତାହଲେ ହୟତ କୋନ କାରଣେ ଉନାର ଅଭିମାନ ହେଯେଛେ ।

ମିତୁ ଖୁବଇ ଭାଲ ମେଯେ । ତୋମାର ଚେଯେଓ ଭାଲ ।

ଆମିତୋ ବଲିନି । ଆମି ଭାଲ ମେଯେ ।

ତୁମି ନା ବଲଲେଓ ମା ବଲେନ । ମାର ଖୁବ ଇଚ୍ଛା ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର ବିଯେ ଦିଯେ ଦେନ ।

ଆପନି ରାଜି ହଚେନ ନା?

ଆମି କଥନୋ ବିଯେ କରବ ନା । ମିତୁକେଓ ଏଟା ବଲେଛି । ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନି । ତାର ଧାରଣା ଆମାର ସଙ୍ଗେଇ ତାର ବିଯେ ହବେ ।

ଆମାରୋ ତାଇ ଧାରଣା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବାଦ । ଆପ୍ରେକ୍ଷଣ । ଉପନ୍ୟାସ

ତୋମାର ଧାରଣା ଭୁଲ । ମିତୁର ବିଯେ ଠିକଠାକ ହୟେ ଗେଛେ । ଏକଟୁ ଝାମେଳା ହୟେଛିଲ, ଏକ ଶୁକ୍ରବାରେ ପାନ ଚିନିର କଥା ହୟେଛିଲ । ବର ପକ୍ଷେର କେଉ ଆସେ ନି । ପରେର ସଞ୍ଚାହେ ଏସେଛେ । ମିତୁକେ ଆଙ୍ଗଟି ପରିଯେ ଦିଯେ ଗେଛେ ।

ତୁମି ଆପନ୍ତି କରେନ ନି?

ନା, ମିତୁ ଖୁବ ଅନ୍ୟ ଧରଣେର ମେଯେ ।

ବୁଝାତେ ପାରଛି । ଆପନି ଏଥିନ ପାନି ଢାଳା ବନ୍ଧ କରେ ତୋଯାଲେ ଦିଯେ ଗା ମୁଛୁନ ।

ଆଜା ।

ଆପନି କି ବାଥରମ ଥେକେ ନିଜେ ନିଜେ ବେର ହତେ ପାରବେନ?

ଅବଶ୍ୟକ ପାରବ ।

ତାହଲେ ଆପନି ଶୋବାର ଘରେ ଗିଯେ ଶୁଯେ ପଡୁନ ।

ନୋଂରା କାପଡ଼ଗୁଲୋ ଧୁଯେ ତାରପର ଯାଇ ।

ଆପନାକେ କାପଡ଼ ଧୁତେ ହବେ ନା । ଆପନି ଗା ମୁଛେ ବେର ହୟେ ଆସୁନ ।

ତୁମି କି ଖୁବ କଡ଼ା କରେ ଏକ କାପ ଚା ବାନିଯେ ଦିତେ ପାରବେ? ଦୁଧ ଚିନି ଛାଡ଼ା ।

ପାରବ ।

ତୁ ମିଠୋ ଆସଲେଇ ଖୁବ ଭାଲ ମେଯେ । ତୋମାର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଖୁବ ଖାରାପ କଥା ମାକେ ବଲେଛି । ଏଥିନ ତାର ଜଣେ ଖାରାପ ଲାଗଛେ । ଦୟା କରେ ଆମାକେ କ୍ଷମା କରେ ଦାଓ ।

ଆମାର ସମ୍ପର୍କେ କି ଖାରାପ କଥା ବଲେଛେନ ।

ତୋମାକେ କାହୁଯା ବଲେଛି ।

କାହୁଯାଟା କି?

କାହୁଯା ହଚ୍ଛେ ରକ୍ଷିତା । ରକ୍ଷିତାର ଇଂରେଜି ହଲ Kept. ଆମାର ଧାରଣା, ଆଚା ଥାକ ତୁମି ରାଗ କରବେ ।

ଆପଣି ଶୋବାର ଘରେ ଯାନ । ଆମି ଚା ନିଯେ ଆସଛି ।

ମୁନ୍ନି ଚା ବାନାତେ ବାନାତେ ଖୁବ କାଁଦଲ । ଚା ବାନାନୋ ଶେଷ କରେ ଚୋଖ ମୁଛେ କାପ ନିଯେ ଇମନେର ଶୋବାର ଘରେ ଚୁକେ ଦେଖେ ଇମନ ମରାର ମତ ସୁମୁଛେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସାହେବ ଆଲାଦା ଶୋବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଛେନ । ଦୋତଳାର ଏକଟା ଘର ତାଁର ଜଣେ ଠିକ କରା ହଚ୍ଛେ । ଘରେ କିଛୁ ଥାକବେ ନା, ଶୁଦ୍ଧ ଏକଟା ଖାଟ । ଖାଟେର ପାଶେ ସାଇଡ ଟେବିଲ । ସାଇଡ ଟେବିଲେ ଥାକବେ ପାନିର ବୋତଳ । ତାଁର ଅସୁଧ ପତ୍ର । କାପଡ଼ ଚୋପଡ଼ ରାଖାର ଜଣେ ଏକଟା

ଆଲନା । ଖାଟେ ତୋଷକେର ଉପର ଚାଦର ଥାକବେ ନା । ଶିତଳ ପାଟି ଥାକବେ । ଶିତଳ ପାଟିତେ ଅନେକ ଦିନ ସୁମାନୋ ହୁଯ ନା ।

ଲୋକ ଲାଗାନୋ ହେଁଛେ । ତାରା ସର ଧୋଯା ମୁଛା କରିଛେ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଆଜ ଅଫିସେ ଯାନ ନି । ବାରାନ୍ଦାର ଚେଯାରେ ଚୁପଚାପ ବସେ ଆଛେନ । ଛାଦେ ଉଠେ ଗାଛେ ପାନି ଦେଯା ଦରକାର । ଛାଦେ ଉଠାର ଶକ୍ତି ସମ୍ବେଦନ କରେ ଉଠିତେ ପାରଛେନ ନା । ମାଥା ସାମାନ୍ୟ ସୁରହେ । ଶିତଳ ପାଟିଟା ଦୋକାନେ ଗିଯେ ନିଜେ ପଛନ୍ଦ କରିବେନ ବଲେ ଭେବେଛିଲେନ, ଏଥିନ ମନେ ହଚ୍ଛେ ତାଓ ପାରିବେନ ନା ।

ଫାତେମା ପ୍ଲାସେ କରେ ଡାବେର ପାନି ନିଯେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଏଲେନ । ବାଡ଼ିର ପେଛନେ ତିନଟା ନାରକେଲ ଗାଛେ ପ୍ରଚୁର ଡାବ । ତିନି ଲୋକ ଦିଯେ ଗତ ସଞ୍ଚାରେ ଡାବ ପାଡ଼ିଯେଛେନ । ବାସାଯ କେଉ ଡାବ ଖେତେ ଚାଚେ ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସ୍ତ୍ରୀର ଦିକେ ତାକାଲେନ, କୋନ କଥା ନା ବଲେ ପ୍ଲାସ ହାତେ ନିଯେ ଏକଟା ଚୁମୁକ ଦିଯେ ପ୍ଲାସ ନାମିଯେ ରାଖିଲେନ । ଫାତେମା ବଲିଲେନ, ତୋମାର ସଙ୍ଗେ ଆମାର କିଛୁ ଜରୁରୀ କଥା ଆଛେ ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସ୍ତ୍ରୀର ଦିକେ ନା ତାକିଯେଇ ବଲିଲେନ, ବଲ ।

ଭେତରେ ଚଲ ।

ଯା ବଲାର ଏଥାନେଇ ବଲ । ଭେତରେ ଯେତେ ପାରିବ ନା । ଚେଯାରେ ବସ, ତାରପର ବଲ ।

ତୁମି ଭେତରେ ଯାବେ ନା?

ନା ।

ଫାତେମା ଚେଯାରେ ବସଲେନ । ତାର ମୁଖ ଥମଥମ କରଛେ । ତିନି କୟେକ ଦିନ ଥେକେଇ ବଡ଼ ରକମେର ବଗଡ଼ାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିଛିଲେନ । ବଗଡ଼ା ଶୁରୁ କରାର ସମୟଟା ବେର କରତେ ପାରଛିଲେନ ନା । ଆଜି ମନେ ହଚ୍ଛେ ସମୟ ହେଁବେଳେ । ଫାତେମା ବଲଲେନ, ତୁମି ଆଲାଦା ଶୋବାର ବ୍ୟବନ୍ଧା କରଛି କେନ?

ଉପରେର ସରଟା ବଡ଼, ଖୋଲାମେଲା । ଆଲୋ ବାତାସ ଆସେ ଏହି ଜଣ୍ୟେ ।

ଆସଲ କଥାଟା ବଲଛି ନା କେନ?

ଆସଲ କଥାଟା କି?

ଆମାକେ ତୋମାର ଆର ସହ୍ୟ ହଚ୍ଛେ ନା । ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସୁମୁତେ ତୋମାର ଏଖନ ସେନା ଲାଗେ ।

ସେନା ଲାଗବେ କେନ?

କେନ ସେନା ଲାଗଛେ ସେଟା ଆମି ଜାନବ କି ଭାବେ । ସେଟା ତୋମାର ଜାନାର କଥା ।

ତୋମାର ଧାରଣା ଭୁଲ । ସେନାର କୋନ ବ୍ୟାପାର ନା । ଏକଟା ବୟସେର ପର ମାନୁଷ ଖାନିକଟା ଏକା ଥାକତେ ଚାଯ...

ଏକା ଥାକତେ ଚାଇଲେ ସରେ ପଡ଼େ ଆଛ କେନ? ବନେ ଜଙ୍ଗଲେ ଚଲେ ଯାଓ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ପ୍ରକ୍ଷେପ । ଉପନ୍ୟାସ

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଆରେକ ଚୁମୁକ ଡାବେର ପାନି ଖେଯେ ସ୍ତ୍ରୀର ଉପର ଥେକେ ଦୃଷ୍ଟି ଫିରିଯେ ନିଳେନ ।
ତାବ ଏ ରକମ ଯେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଯା ହବାର ହ୍ୟେ ଗେଛେ ।

ଫାତେମା ବଲଲେନ, ତୁମି ଅନ୍ୟଦିକେ ତାକିଯେ ଆହଁ କେନ? ଆମାର କଥାର ଜବାବ ଦାଓ ।

ପ୍ରଶ୍ନ କର ଜବାବ ଦିଚ୍ଛି । ପ୍ରଶ୍ନ ନା କରଲେ ଜବାବ ଦେବ କିଭାବେ?

ଫାତେମା ହାଟୁ ମାଟୁ କରେ କାଁଦତେ ଶୁରୁ କରଲେନ । ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ତାଁର କରାର ଛିଲ, କାନ୍ଧାର ଜଣ୍ୟେ
କୋନଟିଇ କରତେ ପାରଲେନ ନା । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଡାବେର ପ୍ଲାସେ ଚୁମୁକ ଦିଚ୍ଛେନ । ସ୍ତ୍ରୀର କାନ୍ଧାଯ
ତାକେ ମୋଟେଇ ବିଚଲିତ ମନେ ହଚ୍ଛେ ନା । ଫାତେମା କାଁଦତେ କାଁଦତେ ବଲଲେନ, ତୋମାର ଟାକାର
ଅଭାବ ନେଇ, ତୋମାର ଅନେକ ଟାକା । ତୁମି କିଛୁ ନା ବଲଲେଓ ଆମି ଜାନି । ତୁମି କି ଆମାର
ଏକଟା ଅନୁରୋଧ ରାଖବେ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ବଲଲେନ, ରାଖବ । ଟାକା ଖରଚ କରେ ଯଦି ଅନୁରୋଧ ରାଖା ଯାଯ ତାହଲେ ରାଖବ ।
ଅନୁରୋଧଟା କି?

ଆମାକେ ଏକଟା ଫ୍ଲ୍ୟାଟ କିନେ ଦାଓ । ଛେଲେ ମେଯେ ନିଯେ ଆମି ଫ୍ଲ୍ୟାଟେ ଥାକବ ।

ଆଜ୍ଞା କିନେ ଦେବ । ପଛନ୍ଦସହ ଫ୍ଲ୍ୟାଟେର ଖୋଁଜ ଏନେ ଦାଓ ଆମି କିନେ ଦେବ ।

ମିତୁର ବିଯେର ଗୟନା କିନବ—ସେଇ ଟାକା ଦାଓ । ଆମି ଗୟନା ଦିଯେ ଆମାର ମେଯେକେ ମୁଡ଼ିଯେ
ଦେବ ।

କତ ଟାକା ଲାଗବେ ବଲ । ଆମି ବ୍ୟବହାର କରଛି । ଫରହାଦକେ ବଲେ ଦିଚ୍ଛି ।

ଫରହାଦଟା କେ?

ଅଫିସେର ନତୁନ ମ୍ୟାନେଜାର ।

ଫାତେମାର କାନ୍ଧା ଥେମେ ଗେଛେ । ତିନି କି କରବେନ ବୁଝାତେ ପାରଛେନ ନା । ତାର ସବ କଥା ମେନେ ନେଯା ହେଁବେ । ଫାତେମାର ମନେ ହେଁବେ ତିନି ଏଥିନ ଯାଇ ବଲବେନ ତାଇ ମାନୁଷଟା ମେନେ ନେବେ । କିନ୍ତୁ ତାର ପରେଓ ନିଜେକେ ପରାଜିତ ମନେ ହବେ । ଯୁଦ୍ଧେ ଜୟୀ ହେଁବେ ପରାଜିତ ହେଁବାର ଏହି ଅଭିଜ୍ଞତା ତାର ଛିଲ ନା । ଫାତେମା ଏଥିନ କି ବଲବେନ? ମାଥାଯ କିଛୁଇ ଆସଛେ ନା । ତିନି ଇତ୍ତତ୍ତ୍ଵଙ୍କ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ତୋମାର ଶରୀରଟା କି ବେଶ ଖାରାପ ଲାଗଛେ?

ନା, ବେଶ ଖାରାପ ଲାଗଛେ ନା । ସାମାନ୍ୟ ଖାରାପ ।

ଚଳ ସିଙ୍ଗାପୁରେ ଯାଇ ଡାକ୍ତାର ଦେଖିଯେ ଆସି । ସିଙ୍ଗାପୁରେ ଭାଲ ଭାଲ ଡାକ୍ତାର ଆଛେ । ଦେଶେର ବାଇରେ ତୋ କୋନଦିନ ଗେଲାମ ନା । ଏହି ସୁଯୋଗେ ବିଦେଶ ଦେଖା ହବେ ।

ସିଙ୍ଗାପୁର ବିଦେଶ ନା । ସବ ସମୟ ଲୋକଜନ ଯାଚେ । ଭିସା ଲାଗେ ନା ।

ତୁମି ଯେତେ ଚାଓ ଆମି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଦିଚ୍ଛି । ଆମି ଯାବ ନା ।

କେନ ତୁମି ଯାବେ ନା? ଆମାର ସଙ୍ଗେ ଯେତେ କି ତୋମାର ସେନା ଲାଗେ? ଆମି କି ନର୍ଦମାର କେଚୋ? ନା-କି କମୋଡେର ଭିତରେ ଯେ ଶାଦା ରଙ୍ଗେର ତେଲାପୋକା ଥାକେ, ସେ ରକମ ତେଲାପୋକା? ତୁମି ଆମାକେ କି ଭାବେ ଆଜକେ ବଲତେ ହବେ । ବଲତେଇ ହବେ ।

ଫାତେମା ଆବାରୋ କାହିଁତେ ଶୁଣୁ କରଲେନ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସ୍ତ୍ରୀର କାନ୍ନାର ଶବ୍ଦ ପାଛେନ, କିନ୍ତୁ ସେଇ ଶବ୍ଦ ତାର ମାଥାର ଭେତରେ ଚୁକ୍ଛେ ନା । କାନ୍ନାର ଅର୍ଥ ଆଛେ, କାନ୍ନାର ପେଛନେ କାରଣ ଆଛେ, କାନ୍ନାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆଛେ । ଅର୍ଥଚ ଫାତେମାର କାନ୍ନାଟାକେ ତାର କାହେ ଅର୍ଥହିନ ଧରନୀର ମତ ଲାଗ୍ଛେ— ତିନି ଭାବଛେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟ କଥା-ଗାଜିପୁର ଜଙ୍ଗଲେର ଦିକେ ଚଞ୍ଚିଶ ବିଦ୍ୟା ଜମି କିନବେନ । ଏକ ଦାଗେର ଜମି । ହିନ୍ଦୁଦେର ଜମି ନା । ତାଦେର ଜମିତେ ଅନେକ ଭେଜାଳ ଥାକେ । ଏକଇ ଜମି ତିନ ଚାରଜନେର କାହେ ବିକ୍ରି କରେ ଇନ୍ଡିଆ ଚଲେ ଯାଯ । ମୁସଲମାନେର ଜମି, ଏବଂ କାଗଜପତ୍ର ଠିକ ଆଛେ ଏମନ ଜମି ଦରକାର । ଜମିର ଦାମ ବାଡ଼ିଛେ । ପୃଥିବୀତେ ମାନୁଷ ବାଡ଼ିଛେ, ଜମି ବାଡ଼ିଛେ ନା । ଜମି କିନେ ଏକ ବଚର ଫେଲେ ରାଖଲେଇ ହବେ । ଖାମାର ବାଡ଼ିର ମତ କରା ଯେତେ ପାରେ । ହାଁସ ମୁରଗି ପାଲବେନ, ଗରୁ ଛାଗଲ ପାଲବେନ । ଗାଛ ଲାଗାନୋ ହବେ । ଆଜ ଗାଜିପୁର ଥେକେ ଲୋକ ଆସାର କଥା । ଜମିର ବାଯନା ନିଯେ କଥା ହବେ । ଅଫିସ ଥେକେ ଟେଲିଫୋନ ଏଲେଇ ତିନି ଚଲେ ଯାବେନ । ତବେ ଶରୀରଟା ବେଶ ଖାରାପ ଲାଗ୍ଛେ । ବାରାନ୍ଦା ଥେକେ ନଡ଼ିତେ ଇଚ୍ଛା କରଛେ ନା ।

ଫାତେମା କେଂଦେଇ ଯାଚେନ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ସେଇ କାନ୍ନାର ଭେତରଇ ଟେଲିଫୋନେର ଶବ୍ଦେର ଜନ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କରଛେ । ଚଞ୍ଚିଶ ବିଦ୍ୟା ଜମି— ଅନେକଥାନି ଜମି । ଏକ ମାଥାଯ ଦାଡ଼ାଲେ ଆରେକ ମାଥା ଦେଖା ଯାବାର କଥା ନା... ।

ଅଫିସ ଥେକେ ଟେଲିଫୋନ ଏସେଛେ । ଅଫିସେର ନତୁନ ମ୍ୟାନେଜାର ଫରହାଦ ଟେଲିଫୋନ କରେଛେ । ଟେଲିଫୋନ ଧରେଛେ ମିତୁ ।

କେ କଥା ବଲଛେ? ବଡ଼ ଆପା?

ଜ୍ଞାନ ଆମି ମିତୁ । ଆମାକେ ବଡ଼ ଆପା କେନ ବଲଛେ? ବାସାୟ ତୋ ଆର କୋନ ଆପା ନେଇ ।

ସ୍ୟାର କି ବାସାୟ ଆଚେନ ଆପା?

ହଁ ଆଚେନ । ଆପନି ଧରେ ଥାକୁନ ବାବାକେ ଦିଚ୍ଛି ।

ନା ସ୍ୟାରକେ ଦେଯାର ଦରକାର ନେଇ । ଆମି ଆପନାକେ ଏକଟା ଖବର ଦିଚ୍ଛି । ଆପନି ସ୍ୟାରକେ ଦିଯେ ଦେନ ।

ମ୍ୟାନେଜାରେର ଗଲାୟ ଭୟେର ଛାପ ସ୍ପଷ୍ଟ । କଥାଓ ଯେନ ଠିକମତ ବଲତେ ପାରଛେ ନା । ଜଡ଼ିଯେ ଯାଚେ । ମିତୁ ବଲଲ, ଭାଯା ମିଡ଼ିଆମ କଥା ବଲବେନ କେନ? ବାବା ଆଚେନ, ବାରାନ୍ଦାୟ ବସେ ଆଚେନ । ଆମି ଡେକେ ଦିଚ୍ଛି ।

ଆପା ଶୁଣୁନ, ଆମାର ଭୟ ଲାଗଛେ । ଆମି ସ୍ୟାରକେ କିଛୁ ବଲତେ ପାରବ ନା । ଆପନି ବଲେ ଦିନ—ଅଫିସେ କିଛୁକ୍ଷଣ ଆଗେ ଶୋଭନ ସାହେବ ଏସେଛିଲେନ । ସ୍ୟାରେର ବଡ଼ ଛେଲେ ଶୋଭନ ।

ଓ ଆଚା ।

ତିନି କ୍ୟାଶେର ଟାକା ନିୟେ ଗେଛେନ । ଅଫିସେର ପିଯନକେ ଧାକ୍କା ଦିଯେ ଫେଲେ ଦିଯେଛେନ । ପିଓନେର ମାଥା ଟାଥା ଫେଟେ ଏକାକାର । ଟାକା ବେଶି ନିତେ ପାରେନ ନି ।

କତ ଟାକା ନିୟେଛେ?

ପ୍ରାଚି କ୍ୟାଶେ ଯା ଛିଲ ସବହି ନିଯେଛେ । ନଯ । ହାଜାରେର ଅଙ୍ଗ କିଛୁ ବେଶ । ଦାଁଡାନ । ଆମି ଏଗଜେଟ୍ ଫିଗାର ବଲଛି ।

ଏଗଜେଟ୍ ଫିଗାରେର ଦରକାର ନେଇ । ଓର ସଙ୍ଗେ ଆର କେଉ ଛିଲ, ନା ଓ ଏକାଇ ଛିଲ?

ଆରେକଟା ଛେଲେ ଛିଲ । ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ଚେହାରା । ନାମ ଇମନ । ଉନାକେ ଆମି ଆଗେ ଦେଖିନି । କ୍ୟାଶିଆର ସାହେବ ବଲଲେନ ଉନି ଆପନାର ଫୁପାତୋ ଭାଇ ।

ଇମନ କି କରଛିଲ? ସେଓ କି ପିଓନକେ ମାରଛିଲ?

ନା । ଉନି କିଛୁ କରେନ ନି । ଚୁପଚାପ ଦାଁଡିଯେ ଛିଲେନ । ବଡ଼ ଆପା ଆପନି କି ସ୍ୟାରକେ ଘଟନାଟା ବଲବେନ । ଆମାର ବଲତେ ସାହସ ହଚ୍ଛେ ନା । ପିସ୍ତଲ ଟିସ୍ତଲ ନିଯେ ଏସେଛେ । ଆମି ପ୍ରଥମେ ଭାବଲାମ ଚାଁଦାବାଜ । ସ୍ୟାରେର ଏହି ଛେଲେକେଓ ଆମି ଆଗେ ଦେଖିନି ।

ଆଜ୍ଞା ଆମି ବାବାକେ ବଲଛି ।

ସବଚେ ଭାଲ ହ୍ୟ । ସ୍ୟାରକେ ଯଦି ଅଫିସେ ପାଠିଯେ ଦେନ । ଗାଜିପୁର ଥେକେ ଲୋକ ଏସେଛେ । ଘଟନା ଓଦେର ସାମନେଇ ଘଟେଛେ ।

ଆଜ୍ଞା ଠିକ ଆଛେ ।

ବଡ଼ ଆପା ଆମି ରାଖି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାମୁଦ୍ । ଅପେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ମିତୁ ଟେଲିଫୋନ ନାମିଯେ ବାରାନ୍ଦାୟ ଏଲ । ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଏକା ବସେ ଆଛେନ । ତାଁର ଦୃଷ୍ଟି ଶୂନ୍ୟ । ତବେ ତାଁର ବସେ ଥାକାର ମଧ୍ୟେ ଅପେକ୍ଷାର ଏକଟା ଭଙ୍ଗି ଆଛେ । ସେଇ ଅପେକ୍ଷା କିସେର ଅପେକ୍ଷା? ମୃତ୍ୟୁର? ଜନ୍ମେର ପର ଥେକେ ମାନୁଷ ଏହି ଏକଟି ଅପେକ୍ଷାଇ କରେ । କିନ୍ତୁ କଥିନୋ ତା ବୁଝାତେ ପାରେ ନା ।

ବାବା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ମେଯେର ଦିକେ ତାକିଯେ ହାସଲେନ ।

ବିମ ମେରେ ବସେ ଆଛ କେନ ବାବା?

ଶରୀରଟା ଏକଟୁ ଖାରାପ ଲାଗଛେ । ମାଥା ସାମାନ୍ୟ ସୁରାହେ ।

ବିମ ଧରେ ବସେ ଥାକଲେ ମାଥା ଆରୋ ସୁରବେ ।

ଅଫିସ ଥେକେ କୋନ ଟେଲିଫୋନ ଏସେଛେ?

ଆସାର କି କଥା?

ହଁ । ଗାଜିପୁର ଥେକେ ଲୋକ ଆସାର କଥା ।

ଜମି କିନବେ?

ହଁ ।

ଟାକାଓଯାଳା ମାନୁଷଦେର ଏହି ସମସ୍ୟା । ତାରା ସବକିଛୁ କିନେ ଫେଲତେ ଚାଯ । କି ହବେ ବଲତୋ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ମେଘେର ପ୍ରଶ୍ନର ନା ଦିଯେ ବଲଲେନ, ତୁଟେ ଏକଟା କାଜ କରତୋ ମା,
ଅଫିସେ ଟେଲିଫୋନ କରେ ଜିଜେସ କର ଗାଜିପୁର ଥେକେ ଲୋକ ଏସେଛେ କି-ନା ।

ପାରବ ନା ବାବା । ଆମାର ସିରିଯାସ କାଜ ଆଛେ ।

କି କାଜ?

ତୋମାକେ ଖୁବ ଜରୁରୀ କିଛୁ କଥା ବଲବ ।

ବଲ ।

ଏଥାନେ ନା ଛାଦେ ଗିଯେ ବଲବ । ଚଳ ଛାଦେ ଯାଇ ।

ଶରୀରଟା ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା ।

ତୋମାକେ ଧରେ ଧରେ ଛାଦେ ନିଯେ ଯାବ । ସବ କଥା ସବ ଜାଯଗାୟ ବଲା ଯାଯ
ନା ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଉଠେ ଦାଡ଼ାଲେନ । ମେଘେଟା ତାକେ ହାତ ଧରେ ଧରେ ନିଯେ ଯାଚେ । ତାର କାହେ
ଖୁବଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗଛେ । ମେଘେଟା ଅନେକ ଦୂରେ ବାସ କରତୋ । ହଠାତ୍ ସେ କାହେ ଚଲେ ଏସେଛେ ।

ମ୍ୟାନ୍ ଓଥିମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଜାମିଲୁର ରହମାନେର ଚୋଖ ଭିଜେ ଉଠିତେ ଶୁରୁ କରେଛେ । ମନେ ହଚ୍ଛେ ଅନେକ ଦିନ ପର କୋନ ଏକ ଅଦେଖା ଭୁବନ ଥେକେ ସୁପ୍ରଭାତ ଚଲେ ଏମେହେ । ମିତ୍ତ ନା, ସୁପ୍ରଭାତି ତାକେ ଧରେ ଧରେ ଛାଦେ ନିଯେ ଯାଚେ ।

ବାବା ।

କି ମା?

ଧନବାନ ମାନୁଷରା ଏକଟା ବଡ଼ ସତି ଜାନେ ନା, ସେଇ ସତ୍ୟଟା କି ତୋମାକେ ବଲବ?

ବଲ ।

ପୃଥିବୀର ସବଚେ ଆନନ୍ଦମୟ ଜିନିସଗୁଲିର ଜନ୍ୟେ କିନ୍ତୁ ଟାକା ଲାଗେ ନା । ବିନାମୂଲ୍ୟେ ପାଓଯା ଯାଯ । ଯେମନ ଧର ଜୋଛନା, ବର୍ଷାର ଦିନେର ବୃଷ୍ଟି, ମାନୁଷେର ଭାଲବାସା... । ତୁମି କି ଆମାର କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରଇ?

ଜାମିଲୁର ରହମାନ କ୍ଳାନ୍ତ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ମାନୁଷେର କାହେ ଜୋଛନା କୋନ ବ୍ୟାପାର ନା ମା । ତାରପରେଓ ତୋର କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରଛି—ପୃଥିବୀର ସବଚେ ସୁନ୍ଦର ଜିନିସଗୁଲିର ବିକି-କିନି ହ୍ୟ ନା । କଥାଟାତୋ ମା ଭାଲ ବଲେଛିସ ।

ଛାଦେ ଉଠେ ଜାମିଲୁର ରହମାନ ମୁଞ୍ଖ ହେଁ ଗେଲେନ । ଗୋଲାପେ ବାଗାନ ଆଲୋ ହେଁ ଆଛେ । ଏକ ଦିନେ ଏତ ଫୁଲ ଫୁଟେଛେ । କି ଆଶର୍ଯ୍ୟ ।

ବାବା?

କି ମା?

ତୁମি ସଖନ ପ୍ରଥମ ଦିକେ ଗୋଲାପେର ଟବ ଜୋଗାଡ଼ କରତେ ଶୁରୁ କରଲେ ତଥନ ଆମାର ଖୁବହି ରାଗ ଲାଗଛିଲ । ମନେ ହଚ୍ଛିଲ ଖୋଲାମେଲା ଛାଦଟା ତୁମି ନଷ୍ଟ କରଛ । ଏଥନ ନିଜେଇ ମୁଞ୍ଚ ହୟେ ତାକିଯେ ଥାକି ।

ତୋର ଜରୁରୀ କଥାଟା କି ବଲ ଶୁଣି ।

ମିତୁ ଖୁବ ସହଜ ଗଲାଯ ବଲଲ, ବାବା ଆମି ଇମନକେ ବିଯେ କରବ ବଲେ ଠିକ କରେଛି ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ହତ୍ତବସ୍ତ୍ର ହୟେ ତାକିଯେ ଆଛେନ । ମିତୁ ବଲଲ, ଆମାର ଓକେ ତେମନ ଦରକାର ନେଇ । କିନ୍ତୁ ଇମନେର ଆମାକେ ଦରକାର ।

ତୋର ତୋ ବିଯେ ଠିକ ହୟେ ଆଛେ । ଗତ ସଞ୍ଚାରେ ପାନ ଚିନି ହୟେ ଗେଲ ।

ମିତୁ ହାଲକା ଗଲାଯ ବଲଲ, ଆମାଦେର ଏଇ ପୃଥିବୀ କଥନୋ ସ୍ଥିର ହୟେ ଥାକେ ନା । ସାରାକ୍ଷଣ ସୁରାହେ । ଏଇ ଜନ୍ୟେ ପୃଥିବୀର କୋନ କିଛୁଇ ଠିକ ଥାକେ ନା । ବାବା ତୋମାର କି ଆପନ୍ତି ଆଛେ?

ତୁଟ୍ଟ ଯା ମନେ କରଛିସ, ସେଟାର ଭାଲ ହବାର ସଂଭାବନା ଆଛେ ।

ବାବା ଶୋନ, ତୋମାକେ ଏକଟା ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲେଛି । କେନ ବଲଲାମ ବୁଝିତେ ପାରଛି ନା । ଆମି କଥନୋ ମିଥ୍ୟା ବଲି ନା ।

ମିଥ୍ୟା କଥାଟା କି?

ଆମି ବଲେଛିଲାମ ନା-ଆମାର ଇମନକେ ଦରକାର ନେଇ, ଇମନେର ଆମାକେ ଦରକାର । ଏଟାଇ ମିଥ୍ୟା । ଆସଲେ ଇମନେର ଆମାକେ ଦରକାର ନେଇ, ଆମାରଇ ଓକେ ଦରକାର ।

ଜାମିଲୁର ରହମାନ ଅବାକ ହେଁ ଦେଖିଲେନ ତାଁର ମେଯେ କାଁଦିଛେ । ତାର କାଛେ ହୃଦୀ ମନେ ହଲ ବାଗାନ ଭର୍ତ୍ତି ଗୋଲାପ ଫୁଲେର ଦୃଶ୍ୟଟା ସେମନ ସୁନ୍ଦର, ତାଁର ମେଯେର ଚୋଖ ଭର୍ତ୍ତି ଜଲେର ଦୃଶ୍ୟଟା ଓ ତେମନି ସୁନ୍ଦର । ଗୋଲାପେର ଟବଣ୍ଗଲି କେନାର ଜନ୍ୟେ ତାଁକେ ଟାକା ଖରଚ କରତେ ହେଁବାରେ । କିନ୍ତୁ ମେଯେର ଚୋଖେର ଜଲେର ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟଟିର ଜନ୍ୟେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରତେ ହୁଏ ନି ।

୧୧. ସନ୍ଧ୍ୟା ମିଲିଯେ ଗେଛେ

ସନ୍ଧ୍ୟା ମିଲିଯେ ଗେଛେ । ଢାକା ଶହରେ ରାଜପଥଗୁଲିତେ ହଲୁଦ ବାତି ଜୁଲତେ ଶୁରୁ କରେଛେ । ଯେ କୋନ ଶହରକେ ସବଚେ କୃତ୍ସିତ ଦେଖାଯ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳା । ତଥନ ପ୍ରକୃତି ତାର ଆଲୋ ନିଭିଯେ ଦେଇ, ମାନୁଷ ତାର ଆଲୋ ଜ୍ଞାଲାତେ ଶୁରୁ କରେ । ପ୍ରକୃତିର ଶେଷ ଆଲୋର ସ୍ମୃତି ମାଥାଯ ଥେକେ ଯାଇ ବଲେଇ ମାନୁଷେର ଆଲୋ ଅସହ ବୋଧ ହୁଏ ।

ଶୋଭନ ବଲଲ, ସୋଡ଼ିଆମ ଲ୍ୟାମ୍‌ପେର ଆଲୋ କି ଜଘନ୍ୟ ଦେଖଛିସ?

ଇମନ ବଲଲ, ହଁ ।

ସବ କଟା ସୋଡ଼ିଆମ ଲ୍ୟାମ୍‌ପ ଇଟ ମେରେ ଭେଙେ ଫେଲତେ ପାରଲେ ହତ ।

ଇମନ ହାସଲ । ଶୋଭନ ଭାଇୟାର କଥା ଶୁନତେ ତାର ଖୁବ ମଜା ଲାଗେ ।

ତାରା ବସେ ଆଛେ କଲାବାଗାନେର ବାସ ସ୍ଟ୍ୟାନ୍‌ଡର ଲାଗୋୟା ଶିଶୁ ପାର୍କେ । ଶିଶୁରା କେଉ ନେଇ । କଥିନୋହି ଥାକେ ନା । ବିଚିତ୍ର ଧରଣେର ମାନୁଷରା ଆନାଗୋନା କରେ ।

ଠୋଁଟେ ଗାଡ଼ କରେ ଲିପିସ୍ଟିକ ଦେୟା ପନ୍ଦରୋ ଯୋଲ ବହରେର ଏକଟା କିଶୋରୋ କଯେକବାର ତାଦେର ସାମନେ ଦିଯେ ସୁରେ ଗେଲ ।

ଇମନ ବଲଲ, ଶୋଭନ ଭାଇୟା । ଚଲ ଉଠି । ଏଇ ପାର୍କେ ଏକଟା ପାଗଳ ଥାକେ ଖୁବଇ ଭୟକର । ଛୁରି ନିଯେ ମାନୁଷ ତାଡ଼ା କରେ । କଯେକଜନକେ ଜଥମ କରେଛେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମାଦା ପାତ୍ରାନ୍ତିକା | ଅପ୍ରେଲ ୨୦୨୩

ଶୋଭନ ବଲଲ, ଆମାକେ କରବେ ନା । ପାଗଲରା ମାନୁଷ ଖୁବ ଭାଲ ଚେନେ । ଓଦେର ସେହି କୁକୁରେର ମତ । ଗନ୍ଧ ଶୁକେ ବଲେ ଦିତେ ପାରେ କାହେ ଗେଲେ ମହା ବିପଦେର ସଂଭାବନା ।

ତୋମାର କାହେ ଏଲେ ମହା ବିପଦେର ସଂଭାବନା?

ଅବଶ୍ୟାଇ । ପକେଟେ ପିସ୍ତଲ ଆଛେ ନା? ବାଦାମ ନିଯେ ଆଯତୋ । ପାକେ ବସଲେଇ ବାଦାମ ଖେତେ ଇଚ୍ଛେ କରେ ।

ଚା ଖାବେ? ଚା ଓୟାଳା ଆଛେ ।

ଚା ଖାଓୟା ଯାଯା ।

ଇମନ ବାଦାମ ଏବଂ ଚା ନିଯେ ଏଲ । କିଶୋରୀ ମେଯେଟା ଆବାରୋ ଏସେଛେ । ମେଯେଟା ଦେଖିତେ ଭାଲ । ତବେ ମାଥାଯ ଜରବଜବେ କରେ ତେଲ ଦିଯେଛେ । ତାର ଖନ୍ଦେରେର ଅଭାବ ହବାର କଥା ନା । ସେ ଏ ରକମ ପିଛେ ଲେଗେ ଆଛେ କେନ କେ ଜାନେ ।

ଶୋଭନ ବଲଲ, ତୁଇ ସେ ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁରଛିସ ତୋର ଭାଲ ଲାଗଛେ?

ହଁ ।

କେନ ଭାଲ ଲାଗଛେ ବଲ ଦେଖି ।

ଇମନ ଚୁପ କରେ ରହିଲ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ଆମାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁରତେ ତୋର ଭାଲ ଲାଗଛେ । କାରଣ ଆମି ଖୁବଇ ଖାରାପ ଲୋକ । ଖାରାପ ଲୋକ ବଲେଇ ମାନୁଷ ହିସେବେ ଦାରନ ଇନ୍ଟାରେସ୍ଟିଂ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ପ୍ରାପ୍ନକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଫେରେଶତାର ମତ ମାନୁଷ କଥନୋ ଇନ୍ଟାରେସ୍ଟିଂ ହ୍ୟ ନା । ତାରା ସବ ସମୟ ସତି କଥା ବଲବେ, ସବ ସମୟ ଶୁଦ୍ଧ କାଜ କରବେ । ତାଦେର ଗା ଥେକେ ଆସବେ ଆତରେର ଗନ୍ଧ ।

ଇମନ ବଲଳ, ମାରୋ ମାରୋ ତୁମି ଖୁବ ସୁନ୍ଦର କରେ କଥା ବଲ ।

ଖାରାପ ଲୋକ ବଲେଇ କଥା ସୁନ୍ଦର ।

ଶୋଭନ ହାତ ଇଶାରା କରେ ମେଯେଟାକେ ଡାକଲ । ମେଯେଟା ଖୁବ ହେଲା ଫେଳା ଭଞ୍ଜି କରେ ଆସଛେ । ଖଦେର ଛିପେ ଆଟକା ପଡ଼ୁଛେ । ଏଥିନ ଅନାଗ୍ରହେର ଭାବ

ଦେଖାନୋ ଯାଯ । ଦାମ ବାଡ଼ାନୋ ଯାଯ ।

ଶୋଭନ ବଲଳ, ତୋର ନାମ କି?

ନାମ ଦିଯା ଦରକାର କି?

ଯା ଭାଗ-ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା, ନାମ ଦିଯା ଦରକାର କି?

ମେଯେଟା ଚଲେ ଗେଲ ନା । ଆରେକଟୁ ଏଗିଯେ ଏସେ ବଲଳ, ନାମ ବବିତା ।

ନକଳ ନାମ? ସିନେମାର ନାୟିକାର ନାମେ ନାମ-ସତି ନାମ ବଲ ।

ଜରିନା ।

ଭାଡ଼ା କତ?

ଛିଃ କେମୁନ କଥା କନ? ଆମି କି ରିକଷା, ଯେ ଭାଡ଼ା କତ?

ଭାଡ଼ା କତ ବଲ ।

ଦୁଇଜନେ ଏକଶ ଟେକା ଲାଗବ । ଏହିଟା ଫାଇନ୍ୟାଲ କଥା । ଦରଦାମ ନାହିଁ । ଆମାର ଅତ ଠେକା ନାହିଁ ।

ଇମନ ଭୀତ ଗଲାଯ ବଲଲ, ଭାଇୟା ଚଲ ଯାଇ ।

ଶୋଭନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଲଲ, ଚଲ । ଦୁଜନେଇ ଉଠେ ଦାଁଢ଼ାଳ । ଜରିନା ବଲଲ, ଆଛା! ଶୁଣେନ ଏହି ଭଦ୍ରଲୋକ, ଦେନ ପଞ୍ଚାଶ ଟେକାଇ ଦେନ । ଆମାର କୋନ ରୋଗ ନାହିଁ । ଆଜ୍ଞାର କୀଡ଼ା ।

ଶୋଭନ ରାତ୍ରାଯ ଏସେଇ ବୈବିଟେକ୍ସି ଦାଡ଼ା କରାଲ । ଜରିନା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏସେଛେ । ଖୁବ କରନ ମୁଖେ ବୈବିଟେକ୍ସିର ଦରଦାମ କରା ଶୁଣେଛେ । ଶୋଭନ ବୈବିଟେକ୍ସିତେ ଉଠେଇ ମାନି ବ୍ୟାଗ ଥେକେ ପଞ୍ଚାଶ ଟାକାର ଏକଟା ନୋଟ ବେର କରେ ମେଯେଟାର ଦିକେ ଛୁଡେ କ୍ରିଲ୍ଲ!

ଇମନେର ବୁକ ଧକ ଧକ କରଛେ । ସେ ମୋଟାମୁଟି ନିଶ୍ଚିତ ଛିଲ ଶୋଭନ ଭାଇୟା ମେଯେଟାକେ ବୈବିଟେକ୍ସିତେ ତୁଲେ ନେବେ । ଏବଂ ଚଲେ ଯାବେ ପୁରାନୋ ଢାକାର ବୋର୍ଡିଂ ହାଉସେ । ଏଖନୋ ଇମନେର ଶରୀର କାପଛେ । ଏଖନୋ ତାର ବିଶ୍ୱାସ ହଚ୍ଛେ ନା ଯେ ମେଯେଟାକେ ତୋଳା ହୟନି ।

ଇମନ!

ହଁ ।

ଯତ ଦିନ ଯାଚେ ତୋର ମାର ମାଥା ତତ ଖାରାପ ହଚ୍ଛେ ତାଇ ନା?

ହଁ ।

ଏଥିନୋ ସେ ପୁରୋପୁରି ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଆଛେ ଯେ ତୋର ବିଯେର ରାତେ ତୋର ବାବା ଫିରେ ଆସବେ?

ହଁ ।

ତୋର ବିଯେର ରାତେ କେଉ ଯଦି ନା ଆସେ ତାହଲେ ତୋ ପୁରୋ ବ୍ରେଇନ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ଯାବେ ।

ଇମନ କିଛୁ ବଲଲ ନା । ଶୋଭନ ସିଗାରେଟ ଧରାତେ ଧରାତେ ବଲଲ, ମଞ୍ଚ ଭୁଲ କରା ହୁଏଛେ । ଶୁରୁତେଇ ବଲା ଉଚିତ ଛିଲ ଯେ ତୋର ବାବା ମାନେ ଆମାର ଫୁପା, ମାରା ଗେଛେନ । ତାହଲେ ଏହି ସମସ୍ୟା ହତ ନା । ଫୁପୁ ଆର ଅପେକ୍ଷା କରେ ଥାକତ ନା । ତୋର ମାର ଲାଇଫ ଏମନ ବେଡ଼ାଛେଡ଼ା ହୁଏ ଯେତ ନା । ଏଥିନୋ ସମୟ ଆଛେ ।

କି ସମୟ ଆଛେ?

ଫୁପୁକେ ବଲ ଯେ ଆସଲ ଖବର ପାଓୟା ଗେଛେ । ଫୁପା ମାରା ଗିଯେଛିଲେନ । ରୋଡ ଏକ୍ସିଡେନ୍ଟ । ଥାନାଯ ରେକର୍ଡେ ନାମ ପାଓୟା ଗେଛେ ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟା ଇମନେର ଭାଲ ଲାଗଛେ ନା, ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଲ୍ଟାନୋର ଜନ୍ୟ ବଲଲ, ଆମରା ଯାଚି କୋଥାଯ?

ଗୋରାନ ଯାଚିଛ ।

ସେଥାନେ କି?

ଆଦୁଲ କୁନ୍ଦୁସ ବେପାରୀର ଖୋଜ ପେଯେଛି । ଗୋରାନେର ଏକ ବାଡ଼ିତେ ଘାପଟି ମେରେ ଆଛେ । ଆଜ ତାକେ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ।

ଇମନ ଭୀତ ଗଲାଯ ବଲଲ, କି ଶିକ୍ଷା ଦେବେ?

ଶୋଭନ ହାସିମୁଖେ ବଲଲ, ତୁଇ କି ଭାବଛିସ? ଗୁଲି କରେ ମେରେ ଫେଲବ? ଆରେ ଦୂର-ଜାସ୍ଟ ଭୟ ଦେଖାବ । କାନେ ଧରେ ଉଠ ବୋସ କରାବ । ପାଯେର ଜୁତା ଚାଟତେ ବଲବ । ଦେଖିସ କେମନ କରେ ଜୁତା ଚେଟେ ପରିଷକାର କରେ । ଲୁଙ୍ଗି ଖୁଲିଯେ ପାଛାଯ ଲାଥି ଦେବ । ତୁଇ ଖୁବ ମଜା ପାବି । ଭୟେ ଆଧମରା ହୁଯେ ଯାଓଯା ମାନୁଷେର କାନ୍ଦ କାରଖାନା ଦେଖାର ମଧ୍ୟେ ଆନନ୍ଦ ଆଛେ ।

ଶୋଭନ ହାସଛେ । ହାସି ଥାମିଯେ ହଠାତ ଗୁଣଗୁଣ କରେ ଗାଇଲ-ବାଚୁପାନକେ ଦିନ ଭୁଲାନା ଦେନା । ଇମନ ମୁଞ୍ଚ ହୁଯେ ଗେଲ । ବୈବିତେକ୍ରିଓଯାଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାଡ଼ ଘୁରିଯେ ପେଛନେ ତାକାଚେ । ସବ କଥାଇ ତାହଲେ ସେ ଶୁନଛେ । ଇମାନ ଅସ୍ଵତ୍ତି ବୋଧ କରଛେ । ଶୋଭନ ବଲଲ, ସିଗାରେଟ ଖାବି? ଇମନ ବଲଲ, ନା ।

ଆରେ ଖା । ଏକଟା ସିଗାରେଟ ଖା । ସିଗାରେଟ ଖାଓଯା ଯାଯ । ଶୁଦ୍ଧ ଗାଁଜାଟା ଖାବି ନା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୋହମ୍ବୁଦ୍ଧ । ଆପ୍ରେକ୍ଷା । ଉପନ୍ୟାସ

ଆଦୁଲ କୁନ୍ଦୁସ ବେପାରୀର ବାଡ଼ିଟା ଟିନେର । ବାଡ଼ିର ସାମନେ ଗ୍ରାମେର ଘର ବାଡ଼ିର ମତ ଗାଛପାଳା । କଲାଗାଛଓ ଆଛେ । ଜଙ୍ଗଲାର ମତ ହେଁ ଆଛେ । ବାଡ଼ିର ସାମନେ ଗେଟ ଆଛେ । ଗୋଟେ ସାଇନବୋର୍ଡେ ଲେଖା ମୟନା ମିଯା ହୋମିଓପ୍ୟାଥି । ଗୋଲ୍ଡ ମେଡାଲିସ୍ଟ ।

ହିମନ ବଲଲ, ଏଇ ବାଡ଼ି?

ଶୋଭନ ବଲଲ, ହଁ ।

ତାରା ଗେଟ ଖୁଲେ ଉଠୋନେ ଢୁକଲ । ଶୋଭନ ଡାକଲ, କୁନ୍ଦୁସ ଭାଇ, କୁନ୍ଦୁସ ଭାଇ ।

ପଞ୍ଚଶିର ମତ ବସେର ଏକ ଲୋକ ବେର ହେଁ ଏଲ । ଗାୟେ ଚାନ୍ଦର । ମାଥାର ଚୁଲ କାଁଚା ପାକା । ଚୋଖେ ମୋଟା ଫ୍ରେମେର ଚଶମା । କୁନ୍ଦୁସ ପାନ ଖାଚିଲ-ମୁଖ ଭର୍ତ୍ତି ପାନ । ଠୋଁଟ ଲାଲ ହେଁ ଆଛେ । କୁନ୍ଦୁସ ବିଶ୍ଵିତ ଗଲାଯ ବଲଲ, କେ?

ଶୋଭନ ହାସି ମୁଖେ ବଲଲ, ଭାଲ କରେ ଦେଖୁନତୋ ଚିନ୍ତେ ପାରେନ କି-ନା । ଆପଣି ଆମାର କାହେ ଏକବାର ଏକଟା ପିସ୍ତଲ ବିକ୍ରି କରେଛିଲେନ । ଏ ପିସ୍ତଲଟି ନିଯେ ଏସେଛି ।

କୁନ୍ଦୁସେର ମୁଖ ହା ହେଁ ଗେଲ । ସେ ତାକାଳ ଘରେର ଖୋଲା ଦରଜାର ଦିକେ । ଶୋଭନ ଆରେକଟୁ ଏଗିଯେ ଗେଲ । କୁନ୍ଦୁସ କିଛୁ ବଲଛେ ନା । ତାର ମୁଖ ଦିଯେ ପାନେର ରସ ଗଡ଼ିଯେ ପଡ଼ଛେ । ସେ ମୁଖ ବନ୍ଧ କରତେ ଭୁଲେ ଗେଛେ ।

ହିମନ ପର ପର ଦୂବାର ଗୁଲିର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲ । ସେ ଦେଖିଲେ କୁନ୍ଦୁସ ନାମେର ମାନୁଷଟା ଦରଜାର କାହେ କୁତୁଳି ପାକିଯେ ପରେ ଗେଛେ । ଖୋଲା ଦରଜାଯ ଲାଲ ଫ୍ରକ ପରା ବାଚା ଏକଟା ମେଯେକେ ଦେଖା

ଯାଚେ । ଟିନେର ବାଡ଼ିଟାର ବାରାନ୍ଦା ରଙ୍ଗେ ଭେସେ ଯାଚେ । ଫୁକ ପରା ବାଚା ମେଯେଟା ଚିଂକାର କରଛେ । କୁନ୍ଦୁସ ହାମାଗୁଡ଼ି ଦିଯେ ଦରଜାର ଦିକେ ଯାବାର ଚେଷ୍ଟା କରଛେ । କେ ଯେନ ଖୁବ ଶକ୍ତ କରେ ଇମନେର ହାତ ଧରେଛେ । ଇମନକେ ଟେନେ ଗେଟ ଥେକେ ବେର କରେ ନିଯେ ଯାଚେ । କେ? କେ ତାକେ ଟେନେ ଗେଟ ଥେକେ ବେର କରଛେ? ଛୋଟ ଚାଚା? ଛୋଟ ଚାଚା ଏଖାନେ ଆସବେନ କି ଭାବେ? ଶୋଭନ ଭାଇୟା କୋଥାଯା? ଶୋଭନ ଭାଇୟା?

ଇମନ ହାଁଟତେ ପାରଛେ ନା । ରାସ୍ତା ଖୁବ ଉଁଚୁ ନିଚୁ ମନେ ହଚେ । ବମି ଆସଛେ । ଇମନ ବମି କରତେ ଶୁରୁ କରଲ । କେ ଯେନ ତାକେ ଟେନେ ବୈବିଟେକ୍ସିତେ ତୁଳଛେ । କେ ଛୋଟ ଚାଚା? ଛୋଟ ଚାଚା ତୁମି ଆମାକେ ଶକ୍ତ କରେ ଧରେ ଥୋକ । ଆମି ମରେ ଯାଚି । ପୁକୁରେ ସାଁତାର କାଟାର ସମୟ ତୁମି ଆମାକେ ଯେମନ ଶକ୍ତ କରେ ଧରେ ରେଖେଛିଲେ ଠିକ ସେଇ ଭାବେ ଧରେ ଥୋକ । ଏତ ଠାଙ୍ଗା ଲାଗଛେ କେନ?

ଏହି ଇମନ, ଇମନ!

ଇମନ ତାକାଳ । ତାକେ ଧରେ ଶୋଭନ ବସେ ଆଛେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଶୋଭନକେ ଚିନତେ ପାରଲ ନା ।
ଇମନ ଭୀତ ଗଲାଯ ବଲଲ, କେ?

ତୋକେ ବାସାୟ ରେଖେ ଆସି । ଏରକମ କରଛିସ କେନ? ପାନି ଖାବି?

ହାଁ ପାନି ଖାବ ।

ବୈବିଟେକ୍ସିଓୟାଲା ବଲଲ, ଉନାର କି ହେଁବେ?

ଶୋଭନ ବଲଲ, ଜାନି ନା ।

ମାଥାଯ ପାନି ଢାଲେନ ।

ଶୋଭନ ବୈବିଟେକ୍ସି ଥାମିଯେ ଇମନକେ ନିଯେ ନାମଲ । ଏକ ବୈବିତେ କରେ ଯାଓୟା ଯାବେ ନା । ବୈବି ବଦଲାତେ ହବେ । ଇମନକେ ପାନି ଖାଓୟାନୋ ଦରକାର । ଖୁବହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାପାର ଯେ ଇମନ ତାକେ ଚିନତେ ପାରଛେ ନା ।

ଇମନ! ଇମନ!

ଜି ।

ବେଶି ଖାରାପ ଲାଗଛେ?

ନା ।

ଚଲ ବାସାଯ ଯାଇ ।

ବାସାଯ ଯାବ ନା । ଆପଣି ଦୟା କରେ ଆମାକେ ଛୋଟ ଚାଚାର କାଛେ ନିଯେ ଯାନ ।

ଦରଜା ଖୁଲେ ଦିଲେନ ସୁରାଇୟା । ଇମନ ଦରଜା ଧରେ ଏକା ଦାଁଡ଼ିଯେ ଆଛେ । ସୁରାଇୟା ଆତଂକିତ ଗଲାଯ ବଲଲେନ, ଇମନ ତୋର କି ହେଁଛେ? ତୁଇ ଏହିଭାବେ ତାକାଚ୍ଛିସ କେନ?

ମୁଖ୍ୟମନ ପ୍ରାଥମିକ | ଅପ୍ରେକ୍ଷା | ଉପଲ୍ୟାସ

ଇମନ ତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିତେ ତାକାଳ ମାର ଦିକେ । ଏବଂ ମାକେ ଚିନତେ ପାରଳ ନା । ଇମନ ହାଉମାଟ କରେ କେଂଦେ ଉଠିଲ ।

ସୁରାଇୟା ଇମନକେ ଧରତେ ଗେଲେନ । ଧରାର ଆଗେଇ ସେ ମେଝେତେ ପଡ଼େ ଗେଲ । ସେ ହାମାଣ୍ଡି ଦିଯେ ଏଣ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କରଛେ ।

ସୁରାଇୟା ତୀଙ୍କ ଓ ତୀର ଗଲାଯ ବଲଲେନ, କି ହେଁଛେ? ଆମାର ଇମନେର କି ହେଁଛେ?

୧୯. ମାନୁଷ୍ୟର ଜୀବନ ଚକ୍ର

ମାନୁଷେର ଜୀବନ କି ଚକ୍ରେ ମତ? ଚକ୍ରେ କୋନ ଶୁଣୁ ନେଇ, ଶେଷ ନେଇ। ମାନବ ଜୀବନଓ କି ତାଇ। ରହସ୍ୟମୟ ଚକ୍ରେ ଭେତର ଏହି ଜୀବନ ସୁରପାକ ଖେତେ ଥାକେ? ଶୁଣୁ ନେଇ, ଶେଷ ନେଇ। ଚକ୍ର ସୁରଛେ।

ବିଚିତ୍ର ଚକ୍ରେ କଥା ଭାବତେ ଭାବତେ ସୁରାଇୟାର ଚୋଖେ ପାନି ଏସେ ଗେଲା। ତିନି ଶାଡ଼ିର ଆଁଚଳେ ଚୋଖ ମୁଢ଼ିଲେନ। ଆଜ କି ତାଁର ଜୀବନେର ଆନନ୍ଦମୟ ଏକଟି ଦିନ? ତିନି ଚୋଖେର ସାମନେ ଜୀବନେର ରହସ୍ୟମୟ ଚକ୍ର ଦେଖିତେ ପାଞ୍ଚେନ? ଏହି ବ୍ୟାପାରଟା ଏତ ଦିନ ତାର ଚୋଖେ ପଡ଼େ ନି କେନ?

ତିନି ବାରାନ୍ଦାୟ ବସେ ଆଛେନ। ଦେଇଲେ ହେଲାନ ଦିଯେ ମେରୋତେ ପା ଛଡ଼ିଯେ ବସେଛେନ। ଅନେକଦିନ ଆଗେ ତାଁର ଶାଶ୍ଵତ ଆକଲିମା ବେଗମ ଠିକ ଏହି ଭାବେଇ ବସତେନ। ଏବଂ ଏହି ଜାଯଗାତେଇ ବସତେନ। ତିନିଓ କି ରହସ୍ୟମୟ ଜୀବନ ଚକ୍ରେ କଥା ଭାବତେନ? ତିନିଓ କି ତାର ମତ କାଁଦିତେନ? କାଁଦିତେ ଶାଡ଼ିର ଆଁଚଳେ ଚୋଖ ମୁଢ଼ିତେନ?

ସୁରାଇୟାର ଜୀବନେର ଏକଟା ଅଂଶ ଆଜ ଶେଷ ହେଁ ଯାଚେ—ତିନି ଯେଥାନେ ଶେଷ କରଛେନ ମିତୁ ସେଥାନ ଥେକେ ଶୁଣୁ କରଛେ। ମିତୁ ଆଜ ତାର ଛେଲେର ବୁଟ୍। ଏମନ ଏକଟା ଆଶ୍ରୟ ମେଯେ ତାର ଏତ କାହେ ଛିଲ ଆର ତିନି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେନ ନି? ତିନି ଏତ ବୋକା କେନ? ଏହି ମେଯେଟା ତାର ଛେଲେକେ ରକ୍ଷା କରବେ। କୋନ ଅମଙ୍ଗଳ ଆର କୋନଦିନ ଇମନକେ ସ୍ପର୍ଶ କରତେ ପାରବେ ନା।

ତାଁର ଶୋବାର ଘରେ ମିତୁ ଏବଂ ଇମନେର ବାସର ହଚ୍ଛେ। ଏକଦିନ ଏହି ଖାଟେ ତିନି ଏବଂ ଇମନେର ବାବା ଘୁମୁତେ ଏସେଛିଲେନ। ସୁରାଇୟା ଭୟେ ଛିଲେନ ଅଞ୍ଚିର। ପ୍ରାୟ ଅଚେନା ଏକଟା ଛେଲେ। ତିନି

ଚୋଖ ତୁଲେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାକାତେ ପାରଛିଲେନ ନା । ଇମନେର ବାବା ବଲଲେନ, ସୁରାଇୟା ତୁମି କି କୋନ କାରଣେ ଭୟ ପାଇଁ? ତିନି ଚମକେ ଉଠେ ବଲଲେନ, ନାତୋ! ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରଲେନ ତାଁର ସମସ୍ତ ଭୟ କେଟେ ଗେଛେ । ମିତୁ ଯେ ଭାଲବାସା ଦିଯେ ଆଜ ତାଁର ଛେଲେର ଚାରଦିକେ ଦେୟାଳ ତୁଲେଛେ । ଏକଦିନ ତିନିଓ ତାଁର ସ୍ଵାମୀର ଚାରଦିକେ ଦେୟାଳ ତୁଲେଛିଲେନ । ତାଁର ଦେୟାଳ ହୟତ ତେମନ କଠିନ ଛିଲ ନା । ଦେୟାଲେର କୋନ ଦୁର୍ବଳ ଅଂଶ ଦିଯେ ଅମଞ୍ଜଳ ଏସେ ଢୁକେଛିଲ । ଇମନେର କ୍ଷେତ୍ରେ ତା ହବେ ନା । ମିତୁର କଠିନ ଦେୟାଳ ଭେଙେ କୋନ ଅମଞ୍ଜଳ ଆସତେ ପାରବେ ନା । ତିନି ଯା ପାରେନ ନି—ଏହି ମେଯେ ତା ପାରବେ । ଏହି ମେଯେ ତାର ମତ ନା, ଏହି ମେଯେ କଠିନ ମେଯେ ।

ସୁରାଇୟା ଆବାରୋ ଚୋଖ ମୁଛିଲେନ । ସାରା ଜୀବନ ତିନି ଅପେକ୍ଷା କରେଛେନ । ଇମନେର ବାବାର ଜନ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା । ମନେ ପ୍ରାଣେ ବିଶ୍ୱାସ କରେଛେନ ମାନୁଷଟା ଫିରେ ଆସବେ । ଇମନେର ବିଯେର ରାତେ ଫିରେ ଆସବେ । ଆଜ ସେହି ରହସ୍ୟମୟ ରାତ । କିନ୍ତୁ ଆଜ କେନ ଜାନି ମନେ ହଚ୍ଛେ ମାନୁଷଟା ଆସବେ ନା । ଏଲେ ଭାଲ ହତ । ଅନେକ ଗନ୍ଧ କରା ଯେତ ।

ଏହି ତୁମିତୋ ଛିଲେ ନା, ଇମନେର ଉପର ଦିଯେ କି ଯେ ବିପଦ ଗେଲ । ଓର କି ଯେନ ହୟେଛିଲ—କାଉକେ ଚିନିତେ ପାରେ ନା । କାଉକେ ନା । ଶୁଦ୍ଧ ସଥନ ମିତୁ ଏସେ ବଲଲ, ତୁଇ ଏରକମ କରାଇସ କେନ? ବଲତୋ, ଆମି କେ? ଇମନ ତଥନ ଶୁଦ୍ଧ ବଲଲ, ମିତୁ ।

ମିତୁର ସଙ୍ଗେ ଇମନେର ବିଯେ ଦିଯେଇ । ଆର ଆମି ଆଜ ସକାଳେ ମିତୁକେ ବଲେ ଦିଯେଛି—ଶୋନ ବଡ଼ମା, ତୁମି ଇମନକେ ତୁଇ ତୁଇ କରବେ ନା । ଶୁନତେ ଖୁବ ବିଶ୍ରୀ ଲାଗେ । ମିତୁ ହେସେ ବଲେଛେ । ଆଚା । କିନ୍ତୁ ଆମାର କି ଧାରଣା ଜାନୋ? ଆମାର ଧାରଣା—ଆମାର ଆଡ଼ାଲେ ଓରା ଏକଜନ ଆରେକଜନକେ ତୁଇ ତୁଇ କରେଇ ବଲବେ । ଆଚା ବଲୁକ । ଆମି ତୋ ଆର ଶୁନଛି ନା ।

ରାତ ବାଡ଼ଛେ । ସୁରାଇୟା ବସେଇ ଆଛେନ । ମାଝଥାନେ ଏକବାର ମିତୁ ଏସେ ବଲଲ, ଫୁପୁ ବସେ ଆଛେନ କେନ? ଘୁମୁତେ ଯାନ ।

ତିନି ବଲେଛେନ, ଯାଚିଛି ମା । ଆମାକେ ନିଯେ ଭେବ ନା । ତୋମରା ଗଲ୍ଲ କର । ସାରା ରାତ ଜେଗେ ମଜା କରେ ଗଲ୍ଲ କର ।

ମିତୁ ବଲଲ, ଚା ଖାବେନ ଫୁପୁ । ଓ ଚା ଖେତେ ଚାଚେ । ଓର ଜନ୍ୟେ ଚା ବାନାବ । ଆପନାକେ ଦେବ ଏକ କାପ?

ଦାଓ ।

ବିଯେର ପରେଓ ମେଯେଟା ତାକେ ଫୁପୁ ଡାକଛେ । ଆଚା ଡାକୁକ । କିଛୁ ହବେ ନା ।

ମିତୁ ତାକେ ଚା ଦିଯେ ଗେଲ । ଚାଯେର କାପେ ଚୁମୁକ ଦିଯେ ତାଁର ଶରୀର କେଂପେ ଉଠଲ । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ତ ତାଦେର ଯଥନ ବାସର ହଲ—ତିନିଓ ତୋ ସେଇ ରାତେ ଚା ବାନିଯେ ଏନେହିଲେନ । ମାନୁଷଟା ଚା ଖେତେ ଚାଇଲ । ତିନି ଚା ବାନାଲେନ । ତାଁର ଶାଶ୍ଵତିର ଜନ୍ୟେ ଏକ କାପ ନିଯେ ଗେଲେନ । ଆକଲିମା ବେଗମ ଖୁବ ରାଗ କରଲେନ—ବାସର ଘର ଥେକେ ବେର ହଲେ କେନ ମା? ବାସର ଥେକେ ବେର ହବାର ନିୟମ ନେହି ।

ତାଇତୋ, ମିତୁ ବେର ହଲ କେନ? ବାସର ରାତେର ମତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏକଟା ରାତେର ଏକଟା ମୁହଁର୍ତ୍ତଓ ନଷ୍ଟ କରା ଠିକ ନା ।

ସୁରାଇୟା ଚାଯେର କାପେ ଚମୁକ ଦିଲେନ । ଆହ ମେରୋଟା ଭାଲ ଚା ବାନିଯେଛେ । ଖେତେ ଭାଲ ଲାଗଛେ । ଚା ଖାବାର ମାରଖାନେଇ ଅଡ୍ରୁତ ଘଟନା ଘଟଲ । କଲିଂ ବେଳ ବେଜେ ଉଠଲ । ସୁରାଇୟାର ହାତ ପା ଜମେ ଗେଲ । ମାନୁଷଟା କି ଏସେଛେ? ନା-କି ତିନି ଭୁଲ ଶୁନଛେନ ।

ନା ଭୁଲତୋ ନା । ଏହିତୋ ଆବାରୋ ବେଳ ବାଜଳ । ଏହିତୋ ଆବାର । ସୁରାଇୟା ଧରା ଗଲାଯ ଡାକଲେନ, ଇମନ ଓ ଇମନ । ଉଠେ ଦାଁଡାନୋର ଶକ୍ତି ତାର ନେଇ । ଦରଜା ଖୋଲାର ଶକ୍ତିଓ ନେଇ । ଦରଜା ଖୁଲେ ଯଦି ଦେଖେନ— ଚାର ଦିକ ଫାଁକା ।

କଲିଂ ବେଳ ବେଜେ ଯାଚେ । ତିନି ତାକିଯେ ଆଛେନ ଉଠୋନେର ଦିକେ । ଶୁଳ୍କପକ୍ଷ ବଲେ ଉଠୋନେ ଚାଁଦେର ଆଲୋ ଏସେ ପଡ଼େଛେ । ଆଚ୍ଛା ତାର ବିଯେର ରାତେଓ କି ଶୁଳ୍କା ପକ୍ଷ ଛିଲ? ଉଠୋନେ ଚାଁଦେର ଆଲୋ ଛିଲ? ତିନି ମନେ କରତେ ପାରଛେ ନା । ତାର ସବ କିଛୁ ଏଲୋମେଲୋ ହେଁ ଯାଚେ । ସର୍ବନାଶୀ ଘନ୍ଟା ବେଜେଇ ଯାଚେ ।

କେ ଏସେଛେ? କେ?